DZIŚ › KLESZCZE – PORADNIK ZDROWOTNY

SZCZEPIENIA | BADANIE KLESZCZA | KLESZCZE W DOMU

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 24 kwietnia 2026 | Redaktor prowadzący Piotr Rozpara | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 95.11194, 1

Nakład 87 tys. + 322 tys. prenumerat cyfrowych

Prezydent przyjął rezygnację szefa BBN

Cenckiewicz odchodzi

Sławomir Cenckiewicz rezygnuje z funkcji szefa prezydenckiego Biura Bezpieczeństwa Narodowego i opuszcza Kancelarię Prezydenta. Według źródeł „Wyborczej" jednym z powodów jest spór o aneks do raportu z likwidacji WSI i o stosunek do Donalda Trumpa.

Wojciech Czuchnowski

Z punktu widzenia relacji rząd–prezydent decyzja Cenckiewicza ma ogromne znaczenie. To on stał za Karolem Nawrockim na każdym etapie jego kariery. To dzięki niemu obecny prezydent został prezesem IPN, a po wyborach Cenckiewicz był jego najważniejszym doradcą. Młodszy o jedenaście lat Nawrocki traktował go jak ostateczny autorytet. Co się zatem stało?

Dwa powody

Oficjalnym powodem jest odebranie historykowi poświadczenia bezpieczeństwa, czyli możliwości dostępu do tajnych informacji. Ale Cenckiewicz nie miał tego poświadczenia już obejmując funkcję szefa BBN. Mimo to prezydent zawsze go bronił. Na dodatek w ubiegłym tygodniu Cenckiewicz wygrał proces z kancelarią premiera i Służbą Kontrwywiadu Wojskowego, która w 2025 r. cofnęła mu certyfikat. Tyle że sukces przed sądem miał znaczenie wyłącznie wizerunkowe, bo tracił dostęp do informacji niejawnych z innych powodów: jest oskarżony o ujawnienie planów strategicznych wojska, prokuratura bada też jego udział – mimo braku uprawnień – w posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa Narodowego.

Źródła „Wyborczej" mówią, że między Cenckiewiczem a Nawrockim zaczęło zgrzytać w związku z dwiema sprawami. Pierwsza to popieranie przez prezydenta działań Donalda Trumpa. Cenckiewicz, jako ortodoksyjny katolik, nie mógł się pogodzić z antychrześcijańską retoryką prezydenta USA i krytykował jego ataki na papieża Leona XIV. Sprawa druga to aneks do raportu z likwidacji Wojskowych Służb Informacyjnych. Cenckiewicz jest jednym z jego głównych autorów i zwolennikiem odtajnienia dokumentu przechowywanego w tajnym archiwum Kancelarii Prezydenta. Aneks, uważany za „świętego Graala" PiS oraz zwolenników lustracji, powstał w 2007 r. Żaden z kolejnych prezydentów nie zdecydował się na jego odtajnienie. Lech Kaczyński ocenił, że aneks zawiera błędy i publicystyczne tezy niepoparte dowodami.

Nadmierna anonimizacja aneksu

I choć Nawrocki chce go wreszcie ujawnić, to diabeł tkwi szczegółach. Chodzi o to, że zdaniem Cenckiewicza aneks został nadmiernie zanonimizowany, przez co traci na sile. Bo Cenckiewicz i jego środowisko chcą pokazać, że za powstaniem III RP i upadkiem komunizmu stoi agentura PRL.

Decyzję o publikacji aneksu Nawrocki właśnie podjął. Jego rzecznik Rafał Leśkiewicz napisał, że aneks został przekazany do zaopiniowania marszałkom Sejmu i Senatu. „Opinie, które nie mają charakteru wiążącego dla Prezydenta RP, są formalnym elementem procesu zmierzającego do odtajnienia i podania do publicznej wiadomości aneksu" – dodał.

Aneks, uważany za „świętego Graala" PiS oraz zwolenników lustracji, powstał w 2007 roku

Wczoraj Leśkiewicz oświadczył, że rezygnacja Cenckiewicza została przyjęta i historyk złożył ją dzień wcześniej. O publikacji aneksu Leśkiewicz powiedział tak: „Jawność tak, ale w granicach prawa", „Jawność, ale odpowiedzialna".

Decyzja dobra, choć spóźniona

Gdy zamykaliśmy to wydanie „Wyborczej", ze strony rządu na oświadczenie szefa BBN zareagował na razie Jacek Dobrzyński, rzecznik koordynatora służb specjalnych. Na X napisał: „Już ponad 7 miesięcy temu jasno i wyraźnie informowałem, że Sławomir C. nie ma dostępu do informacji niejawnych. Najwyraźniej w końcu do niego dotarło, że przez ten czas, stojąc na czele BBN wyglądał dość paradnie. Bez poświadczenia bezpieczeństwa i wglądu do niejawnych dokumentów kierowanie przez niego było fikcją. Jego odejście ze stanowiska to chyba jedyna dobra, choć mocno spóźniona decyzja". ●

Dziś na stacjach paliw

Benzyna 95

6,03 ZŁ

Olej napędowy

6,79 ZŁ

To maksymalne ceny obowiązujące dziś na stacjach paliw

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

FOT. © CAROL GUZY/ZUMA PRESS/IWITNES

World Press Photo

ZDJĘCIE ROKU

To zdjęcie amerykańskiej fotografki Carol Guzy zwyciężyło w tegorocznej edycji konkursu World Press Photo. Zostało zrobione 26 sierpnia ubiegłego roku w sądzie w Nowym Jorku, gdy po przesłuchaniu imigracyjnym agenci ICE zatrzymali Ekwadorczyka Luisa. Zrozpaczone córki trzymają się ojca, jedynego żywiciela rodziny.

• **Więcej**
▶ **Wyborcza.pl**

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Bartosz T. Wieliński

Trump dzieli NATO

Przez trzy dekady marzyło nam się, by Ameryka traktowała nas tak jak Izrael. Byśmy byli w grupie państw, które Waszyngton uważa za najważniejszych sojuszników, którym nie szczędzi wsparcia, nie odmawia dostępu do najnowszych wojskowych technologii. By cały świat to widział, a nasi potencjalni nieprzyjaciele zdawali sobie sprawę z tego, że atak na Polskę spowoduje odwet USA.

Gdy w 1999 r. weszliśmy do NATO, traktowano nas jak członka drugiej kategorii. W myśl porozumień z Rosją w Polsce i innych nowych krajach Sojuszu nie mogły powstawać stałe bazy wojskowe, zachodni sojusznicy bardzo się starali Moskwy nie prowokować. Nawet gdy dokonała aneksji Krymu i podpaliła wschodnią Ukrainę, a USA zaczęły zaostrzać stanowisko, amerykańscy żołnierze przysłani do Polski nie stacjonowali u nas na stałe, tylko rotacyjnie. Niby to kwestia semantyki, ale przecież w polityce słowa mają swoje znaczenie.

Stare porzekadło mówi: uważaj na to, czego sobie życzysz, bo życzenie może się spełnić w najmniej dogodnym momencie. Tak właśnie się dzieje w relacjach polsko-amerykańskich. Według Politico w Waszyngtonie sporządzono czarną listę krajów, które nie udzieliły USA sojuszniczego poparcia w wojnie z Iranem i powinny ponieść karę. Jedyna, jaka wchodzi w grę – cła Trump już przecież nakładał – to wycofanie z tych krajów części, a może i całości amerykańskiego kontyngentu wojskowego. Jest i druga lista, biała, na której wpisano kraje, które Ameryka sobie ceni, bo nie tylko nie kontestują jej polityki, ale i wydają odpowiednio dużo na obronność (do tej pory głównie w amerykańskich koncernach zbrojeniowych). Na tej liście są Polska, Rumunia, kraje bałtyckie. Logika opisanego przez Politico procesu zakłada, że USA przerzucą siły z krajów z listy czarnej do krajów z listy białej. Na papierze wygląda to doskonale. Do 10 tys. amerykańskich żołnierzy stacjonujących w Polsce dołączą kolejni. Nasza siła odstraszania Rosji znacznie wzrośnie.

Dokonany przez prezydenta USA podział sojuszników na złych i dobrych osłabiłby nasz Sojusz w sensie politycznym

W rzeczywistości taka decyzja Trumpa nie byłaby korzystna. Problemem nie jest nawet to, że zwiększą się koszty stacjonowania dodatkowych wojsk w Polsce. Przerzucanie wojska z zaplecza na flankę wschodnią osłabiłoby Sojusz w sensie militarnym. To byłby przecież długotrwały proces, co przełożyłoby się na zdolność do prowadzenia operacji. Najgorsze jest jednak to, że dokonany przez Donalda Trumpa podział sojuszników na złych i dobrych osłabiłby nasz Sojusz w sensie politycznym. Bo czy kraj z czarnej listy mógłby liczyć na to, że artykuł 5. Traktatu Waszyngtońskiego zostanie uruchomiony, gdyby ktoś najechał jego terytorium? Śmiem wątpić. A skoro tak, to po co tkwić w sojuszu, który jest bezwartościowy.

Obawialiśmy się, że Trump po prostu wycofa się z NATO. Może jednak dojść do gorszego scenariusza: że rozpocznie jego implozję. Polska nie powinna się więc cieszyć, że umieszcza się ją na białej liście. A polscy politycy powinni przekonywać Amerykanów, by plany podziału NATO wyrzucili do kosza. ●

Andrzej rysuje

Warszawa

Święto z tradycji insurekcji kościuszkowskiej

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wczorajszy uroczysty apel na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego z okazji Święta Dowództwa Garnizonu Warszawa. Oficjalnie przypada 19 kwietnia i nawiązuje do insurekcji kościuszkowskiej z 1794 roku, gdy powołano do życia pierwszą oficjalną władzę wojskową.

Liczba dnia

52

MLN ZŁ

Na taką kwotę pozwała stołeczny samorząd firma będąca o krok od przejęcia potężnej kamienicy w centrum Warszawy. Spółka niecierpliwi się na powolność procesów reprywatyzacyjnych.

▶ **Warszawa.wyborcza.pl**

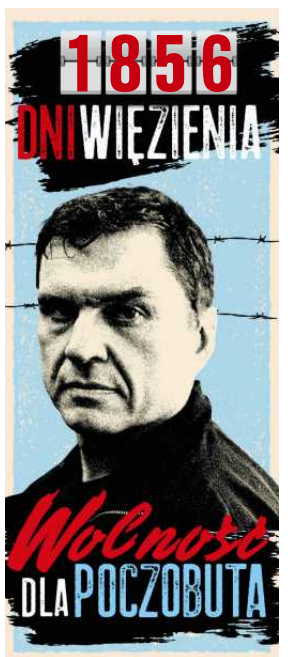

Marie-Louise Eta

Pierwsza trenerka w najlepszych ligach

FOT. REUTERS / LISI NIESNER

Krytycy zawsze się znajdą. Każdy może mieć swoje zdanie, ale najczęściej mówi ono więcej o osobie, która je wygłasza, niż o mnie – opowiada Marie-Louise Eta w pierwszym długim wywiadzie w roli trenerki występujących w Bundeslidze piłkarzy Unionu Berlin. Już same okoliczności, w jakich jest on przeprowadzany, pokazują, że w klubie ze stolicy Niemiec wydarzyło się coś niezwykłego. Marie-Louise Eta to pierwsza kobieta w historii niemieckiej ligi i wszystkich czołowych lig na świecie na tym stanowisku. Na kameralnym stadionie byli dziennikarze „Die Zeit", a w rozmowie online brali też udział przedstawiciele Sport.pl, brytyjskiego „Guardiana", włoskiej „La Repubbliki" i hiszpańskiego „El Pais". Pytań wystarczyłoby na dwie godziny, ale Eta była zapracowana, wcześniej nieco przeciągnęła trening.

Do sali na głównej trybunie weszła w klubowym dresie. Uśmiechnięta i wyluzowana, mimo że dwa dni wcześniej debiut nie poszedł po jej myśli – Union przegrał 1:2 z Wolfsburgiem, który walczy o pozostanie w lidze.

Gdy makijażystki nakładają jej puder, opowiada o dzieciństwie u boku dwóch starszych sióstr. One, ogród i piłka – tak to wyglądało. Zanim usiadła przed kamerami, pozowała jeszcze do zdjęć na potrzeby wywiadu. Wspominała też o inspiracjach – gdy była piłkarką, podziwiała Xaviego Hernandeza z FC Barcelony, a będąc trenerką, zachwyca się Pepem Guardiolą. Kierunek jest jednak oczywisty – podoba jej się futbol ofensywny, techniczny i kreatywny.

Urodzona 34 lata temu w Dreźnie Marie-Louise Eta to była reprezentantka Niemiec drużyn młodzieżowych. Objęła zespół Unionu do końca tego sezonu, wcześniej w tym klubie prowadziła drużynę do lat 19. Szybko po nominacji w jej stronę pojawiły się obraźliwe komentarze.

– To po prostu śmieszne, kompletnie absurdalne. Zastanawiam się, kto to wszystko robi. Oni zniekształcają piłkę nożną. Jaki typ kobiety jest w męskiej piłce? Na początku myślałem, że to żart, ale to się naprawdę wydarzyło. Biorą pierwszą lepszą osobę, jaką zobaczą. Gdybym ja tak postąpił, nigdy nie oglądałbym meczu tej drużyny. Byłoby dobrze, gdyby ta kobieta weszła do szatni w bieliźnie, by motywować zawodników. Ale to czysty szum medialny i nieudany eksperyment – mówił Aleksandr Mostowoj, 50-krotny reprezentant Rosji i były piłkarz Benfiki czy Celty Vigo cytowany przez portal sport24.ru.

– To szaleństwo, że musimy zmagać się z seksizmem – komentował Horst Heldt, dyrektor ds. piłki nożnej w Unionie. ●

Dawid Szymczak

• **Rozmowa z Marie-Louise Etą**

▶ **Sport.pl**

eprasa.pl 7647588477

Województwo Śląskie

superauto.pl STADION ŚLĄSKI

STADION ŚLĄSKI

70 LAT LEGENDY

Historia, która wciąż tętni życiem

Przez siedem dekad legendarny Kocioł Czarownic był miejscem, w którym rodziły się sportowe legendy, kibice przeżywali wielkie emocje, a światowe wydarzenia zapisywały się w pamięci kolejnych pokoleń.

To tutaj reprezentacja Polski w piłce nożnej odnosiła swoje największe sukcesy, lekkoatleci na czele z Ireną Szewińską osiągali rekordowe wyniki, a Jerzy Szczakiel został pierwszym w historii Polski Indywidualnym Mistrzem Świata na żużlu. To również tutaj występowały największe gwiazdy muzyki, a trybuny niosły się echem dopingu słyszanym daleko poza Stadionem.

Dziś Superauto.pl Stadion Śląski obchodząc swoje 70-lecie, nadal tętni życiem i energią!

Jeszcze w tym roku czeka nas widowiskowy **Galacticos Show** z udziałem takich ikon futbolu jak Ronaldinho i Francesco Totti (25.04.), największy w Polsce mecz charytatywny łączący gwiazdy sportu i influencerów **HS All Stars | Gramy dla Dzieci** (2.05.). Po latach na Superauto.pl Stadion Śląski powróci też **Metallica**, dwa koncerty zagra **Dawid Podsiadło**, a trzydniowy **Fajer Festiwal**, który połączy na stadionowej promenadzie muzykę z festiwalową energią (28-30.08.).

To tylko część tego, co przed nami. Kocioł Czarownic wciąż pisze swoją historię, łącząc sport, kulturę i emocje pokoleń.

Śledź jubileusz, sprawdzaj wydarzenia na stronie: i świętuj razem z nami!

superautostadionslaski.pl

Kraj/34429434

eprasa.pl 7647588477

Polska droga do Lwowa?

Polskie firmy, polskie finansowanie, polskie przepisy i przetarg organizowany w Polsce – ale infrastruktura powstająca w Ukrainie. Agencja Rozwoju Przemysłu forsuje projekt budowy autostrady łączącej polską granicę ze Lwowem. – To ma być symbol – podkreśla Bartłomiej Babuśka, prezes ARP.

Sebastian Ogórek

– Ma to być projekt, który zredefiniuje geografię ekonomiczną i eksportową Europy – mówi o inicjatywie Bartłomiej Babuśka. Dodaje, że udział w odbudowie Ukrainy to polska racja stanu, a pierwszym akcentem tej współpracy mają być nowoczesne szlaki komunikacyjne budowane przez polskie firmy.

Założenie jest proste: polska instytucja, na przykład Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, miałaby zorganizować przetarg na budowę trasy od granicy do Lwowa. Cały proces przebiegałby na podstawie polskich i unijnych przepisów. Choć startować w nim mógłby każdy, w takich okolicznościach polskie firmy budowlane miałyby ułatwione zadanie.

Z naszych ustaleń wynika, że w październiku ubiegłego roku prezesów i przedstawicieli największych polskich spółek budowlanych zabrano w tej sprawie w delegację do Lwowa. Wizyta zakończyła się zgrzytem, ponieważ wracających do kraju menedżerów ukraińscy celnicy zatrzymali na granicy na kilka godzin. Miał to być rzekomo sygnał od tamtejszych oligarchów, że obecność polskich firm na ich rynku nie jest mile widziana.

– Miała być dla nas szybka ścieżka, a skończyło się na godzinach czekania w autokarze – mówi nam anonimowo jeden z uczestników delegacji.

• **Przejście graniczne Korczowa-Krakowiec. Tu miałby się rozpocząć 80-kilometrowy odcinek drogi M10 do Lwowa** FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

W oparciu o umowę międzyrządową

Prezes ARP nie chce komentować tego incydentu. W rozmowie z Wyborcza.biz podkreśla, że kluczowe jest wejście na ukraiński rynek.

– Była cała masa spotkań i konferencji, które różniły się tylko cateringiem. Naprodukowano setki dokumentów, które mają wartość użytego papieru i atramentu – dodaje i potwierdza, że droga ma być realnym symbolem współpracy Polski i Ukrainy.

Według planu inwestycja ma zostać zrealizowana nie tylko w oparciu o polskie prawo, ale także z polskim finansowaniem. Koszty mógłby pokryć rząd lub podległe mu instytucje, w grę wchodzi również pozyskanie środków europejskich. A co ze spłatą? Trasa byłaby objęta koncesją – kierowcy samochodów osobowych i ciężarowych płaciliby za przejazd, a z tych wpływów spłacano by kredyt.

Ma to być projekt, który zredefiniuje geografię ekonomiczną i eksportową Europy

BARTŁOMIEJ BABUŚKA
prezes Agencji Rozwoju Przemysłu

– Strona ukraińska uwzględnia taką możliwość – deklaruje prezes ARP.

Babuśka uważa ten krok za śmiałą, ale potrzebną inicjatywę. I stawia sobie za cel podpisanie porozumienia do końca czerwca tego roku. Data nie jest przypadkowa – to wówczas w Gdańsku ma odbyć się Ukraine Recovery Conference (URC), międzynarodowe wydarzenie z udziałem polityków i przedsiębiorców z całego świata poświęcone powojennej odbudowie Ukrainy. I to tam świat ma się dowiedzieć, że Polska porozumiała się z Ukrainą w tej sprawie.

– Konsultacje ze stroną ukraińską toczą się niemal codziennie. Jako ARP podpisaliśmy w Rzymie [podczas poprzedniej edycji konferencji – red.] memorandum o współpracy. Ustaliliśmy, że interesuje nas przede wszystkim projekt drogi M10, czyli ok. 80-kilometrowego odcinka łączącego przejście Korczowa-Krakowiec ze Lwowem – mówi prezes ARP. Babuśka wprost przyznaje, że Polska nie ma dobrych doświadczeń z dotychczasowymi postępowaniami przetargowymi na tamtejszym rynku, dlatego korzystniejsze jest przeprowadzenie procedury według polskich przepisów.

– Nie jest tajemnicą, że polskie firmy wygrywające duże przetargi [w Ukrainie – red.] tracą je w wyniku unieważnienia postępowania. Chcemy uniknąć tego typu, uczciwie mówiąc, patologii i ręcznego sterowania procesami zakupowymi. Proponuję więc, byśmy robili to w Polsce, a ten sposób podejścia był określony w umowie międzyrządowej – deklaruje Babuśka.

Jednocześnie zapewnia, że ukraińskie interesy będą w pełni respektowane. Jeśli Warszawa i Kijów dojdą do porozumienia, prace projektowe mogłyby rozpocząć się natychmiast, jeszcze w trakcie trwania konfliktu. Umożliwiłoby to start samej budowy zaraz po zawarciu ewentualnego pokoju.

Wielkie plany

Według koncepcji opracowywanej przez ARP oraz ministra aktywów państwowych Wojciecha Balczuna, trasa do Lwowa ma być jedynie początkiem polskich inwestycji. Droga mogłaby zostać docelowo przedłużona aż do Odessy, kluczowego portu nad Morzem Czarnym. Jednocześnie powstawałaby nowoczesna linia kolejowa oparta na standardzie europejskim, a nie szerokotorowym. Również mogłyby budować ją polskie podmioty.

– To szansa na stworzenie magistrali eksportowej na Bliski Wschód. Przemodelujemy geografię ekonomiczną, ponieważ Ukraina stanie się dla całej Europy wrotami na tamtejsze rynki. Jeśli Polska podejdzie do tego mądrze, stanie się głównym dysponentem tego szlaku – przekonuje Babuśka.

Przedstawiciele trzech dużych firm budowlanych, zapytani przez nas o zainteresowanie kontraktami przyznają, że operacja jest trudna, ale biznesowo atrakcyjna. Przedsiębiorcy kibicują rządowym planom. Gdy zwracamy uwagę, że hasło „polska droga do Lwowa" może budzić historyczno-polityczne kontrowersje, jeden z menedżerów odpowiada krótko: „Ten aspekt dotąd nie był brany pod uwagę".

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

DZIECI KRZYWDZĄ DZIECI W INTERNECIE
Nadepnij chomika. Skrzywdź swojego brata. Pokaż, że to zrobiłeś

KATARZYNA GROCHOLA
Nie oczekujmy, że dzieci nam wybaczą

NOWY WĘGIERSKI PARLAMENT
Prawica, populistyczna prawica i quasi-faszystowska prawica

1 RP

eprasa.pl 7647588477

TEATR CIENI W SMOCZEJ JAMIE.

„Spadające krople wody, tajemnicze szmery, cień smoka”

Jakie tajemnice kryje jaskinia sprzed milionów lat? Czy nadal mieszka tu Smok Wawelski? Wielkie otwarcie zmodernizowanej Smoczej Jamy, połączone z rekonstrukcją prehistorycznego gada i autentycznym smoczym zębem oraz rodzinnymi warsztatami i grami typu LARP w weekend otwarcia 25 kwietnia.

Marta Gruszecka

Znajdująca się u stóp Zamku Królewskiego na Wawelu Smocza Jama to niezwykle symboliczne miejsce dla Krakowa. Według legendy od wieków mieszka w niej smok... Wiosną 2026 roku będzie można znów wejść do środka i przekonać się, jakie tajemnice kryje to miejsce. – Zamek Królewski na Wawelu powraca do opowieści o smoku, pokazując, że kultura niematerialna jest ważna. Z tych względów podjął się modernizacji Smoczej Jamy oraz uruchomienia nowej trasy zatytułowanej “Szukając smoka” łączącej zwiedzanie podziemi tj. Międzymurza i Smoczej Jamy – mówi prof. dr hab. Andrzej Betlej, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu.

Morze tropikalne w Krakowie. “Komu to przeszkadzało?”

Pomysłodawczynią nowego oblicza Smoczej Jamy i Smoka Wawelskiego oraz kuratorką przestrzeni jest dr Magdalena Młodawska. – Zaprojektowanie nowej odsłony Smoczej Jamy i Smoka było dla mnie wymagającym doświadczeniem muzealniczym. Smok pojawiający się na Wawelu odbiega od popularnych wyobrażeń znanych z filmów fantasy i gier. Nie ma też nic wspólnego z pluszowymi, zielonymi maskotkami, infantylizującymi jedną z najsłynniejszych polskich legend. Smok wawelski pełnił przecież kiedyś inną funkcję. Był potężnym stworzeniem budzącym strach – podkreśla dr Magdalena Młodawska.

Co czeka zatem na zwiedzających? Rzecz jasna – smok, ale nie pojawi się od razu i nie w takiej formie, jakiej być może się spodziewamy. – Wchodzimy do jaskini krasowej, schodzimy w głąb skały i przenosimy się 150 milionów lat wstecz. Do okresu, w którym jaskinia powstawała, ulegając działaniom morza tropikalnego, które pokrywało wówczas tereny dzisiejszego Krakowa. Smocza Jama znajdowała się pod poziomem wody, która tworzyła wiry, zaś te wyżłabiały wnętrze jaskini i formowały różne struktury, na przykład kotły stropowe – wyjaśnia kuratorka. I żartuje: – Komu przeszkadzało w Krakowie morze tropikalne?

“Król August II Mocny zamurował wejście do Smoczej Jamy”

Wystawa przypomina o długiej i ciekawej historii Smoczej Jamy. – Legenda o Smoku Wawelskim sięga przełomu XII i XIII wieku – krakowską bestię opisał wówczas Wincenty Kadłubek. To mroczna, bratobójcza historia, którą przypominamy od 23 maja 2025 roku na wystawie “Międzymurze”. Ciekawym okresem dla jaskini był XVI i XVII wiek, gdy znajdował się tutaj... dom publiczny – czytamy o nim we fraszkach Jana Andrzeja Morsztyna. Z czasem zdecydowano o zamurowaniu wejścia i tak Smocza Jama przestała być dostępna. Na początku XIX wieku do jaskini wszedł badacz historii i zabytków Krakowa, Ambroży Grabowski, i opisał ją. Od jego nazwiska to wejście nazywa się teraz “kopułką Grabowskiego”. Wejście do jaskini kilkukrotnie potem jeszcze zamurowywano i odsłaniano. W 1918 roku, tuż przed odzyskaniem przez Polskę Niepodległości, ówczesny kierownik odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu, Adolf Szyszko-Bohusz, przygotował całą trasę, a dawną studnię garnizonową przysposobił na klatkę schodową, która ze wzgórza wiodła wprost do Smoczej Jamy. Tak trzy komory jaskini stały się trasą turystyczną, co ciekawe, z oświetleniem elektrycznym. Adolf Szyszko-Bohusz przysposobił też wyjście na Bulwary Wiślane, obok którego w 1972 roku stanęła rzeźba przedstawiająca Smoka Wawelskiego autorstwa Bronisława Chromego. Z tego kapitalnego monumentu zapożyczyłam pewne formy mojego wyobrażenia o smoku – zdradza kuratorka.

Ząb 6-metrowego smoka

Zmodernizowana Smocza Jama będzie dostępna dla zwiedzających od 25 kwietnia. – Bawiąc się wyobrażeniem smoka, jako średniowiecznego całożercy, stworzyliśmy w Smoczej Jamie teatr cieni. Razem z projektantami Łukaszem Markiewiczem i Mieczysławem Bielawskim wyszliśmy z założenia, że smok jest bardzo stary, ma chropowate, przypominające skałę ciało. By pobudzić wyobraźnie uznaliśmy, że najlepiej przedstawić go w klasyczny sposób – w formie cienia. Po wejściu do Smoczej Jamy goście będą mogli poczuć się jak w prawdziwej jaskini. Usłyszą spadające krople wody, odgłosy spadających kamieni i tajemnicze pomruki, zobaczą grę świateł. Więcej nie zdradzę, żeby nie psuć zwiedzającym niespodzianki – uśmiecha się dr Młodawska.

Otwarciu Smoczej Jamy będzie towarzyszyła interwencja prehistoryczna z udziałem... 6-metrowego gada sprzed 210 milionów lat. – Dzięki kapitalnej współpracy z Muzeum Ewolucji Instytutu Paleobiologii PAN: prof. Tomaszem Sulejem z Instytutu Paleobiologii Polskiej Akademii Nauk i dr Grzegorzem Niedźwiedzkim z Uniwersytetu w Uppsali udało nam się sprowadzić do Zamku Królewskiego na Wawelu rekonstrukcję szkieletu prehistorycznego gada żyjącego na naszym terenie 210 milionów lat temu oraz jego autentyczny ząb. Do odkrycia doszło w 2006 roku w Lisowicach na Śląsku, w dawnej kopalni. Badacze znaleźli szczątki 6-metrowego gada, który poruszał się na dwóch nogach. Odkrywcy nadali mu nazwę binominalną, czyli dwuimienną, obowiązującą od czasów Linneusza. Tyle, że już nie łacińską – gad dostał oficjalnie na imię Smok Wawelski. Zapytałam profesora Suleja o powód wpisania do nomenklatury naukowej takiej nazwy. Odpowiedział z uśmiechem: – A jak miałbym nazwać najstarszego gada żyjącego na terenach Polski?! – wspomina dr Młodawska.

Kryminał ze Smoczego Tomu

Zaproszeniu do Smoczej Jamy towarzyszy też zaproszenie na wspomnianą przez prof. dr hab. Andrzeja Betleja wystawę “Międzymurze” o fortyfikacjach wawelskich – od czasów średniowiecznych po XIX wiek. Obie ekspozycje połączy szlak “Szukając Smoka”. – “Międzymurze” jest niezbędnym elementem opowieści o wzgórzu wawelskim. To ukłon także dla cudzoziemców, którzy nie znają legendy o Smoku Wawelskim. Przejście wspólną trasą ułatwi im zrozumienie naszej historii – podkreśla dr Młodawska.

Smocza Jama

Specjalnie na otwarcie Smoczej Jamy powstanie tzw. Smoczy Tom – wydawnictwo, w skład którego weszły teksty wybitnych przedstawicieli świata nauki, pisarzy i reportażystów. – Bohaterami artykułów będą smoki, wśród których prezentować się będzie nasz wawelski – mówi kuratorka.

Prof. dr hab. Andrzej Betlej, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu, dodaje: – Smoczy Tom będzie pierwszą tego typu publikacją w historii nie tylko Wawelu, ale i Polski. Zaproszenie bowiem przyjęli uznani profesorowie nauk humanistycznych: historii, archeologii, historii sztuki, etnografii, literaturoznawstwa, filozofii, ale także nauk biologicznych: paleontologii i geologii. Ich teksty będą zestawione z głosami wybitnych literatów, podejmujących próbę współczesnej interpretacji legendy, samej postaci smoka czy też – szerzej – jej roli w kulturze kraju. – W Smoczym Tomie przeczytamy teksty m.in.: Elizy Kąckiej, Michała Rusinka, Michała Kuziaka, Marka Bieńczyka, Wojciecha Śmiei, Waldemara Kuligowskiego czy też Pawła Sołtysa (Pablopavo) – wymienia dr Młodawska.

Na tropie gada. Weekend otwarcia

Inauguracji Smoczej Jamy będzie towarzyszyło też rodzinne wydarzenie „W poszukiwaniu smoka”. Program przygotowany przez Dział Edukacji ZKnW obejmuje warsztaty dla najmłodszych, podczas których będzie można zrobić broszkę – owieczkę lub kartę Strażnika Smoka Wawelskiego, grę przygodową z elementami RPG i LARP. – Wcielimy się w śmiałków poszukujących legendarnego Smoka Wawelskiego – zapraszają Kamil Błach, Misza Marke Majcherczyk i Łukasz Sułkowski, organizatorzy gier.

Program otwarcia **25 kwietnia w godz. 14.30-17.30.** Szczegółowe informacje o wystawie, a także o biletach i godzinach zwiedzania Zamku Królewskiego na Wawelu są dostępne na stronie **wawel.krakow.pl**

Partnerzy i mecenasi:
ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Totalizator Sportowy, LAT — Mecenas Główny Zamku Królewskiego na Wawelu
PGE Polska Grupa Energetyczna — Mecenas Edukacji i Partner Strategiczny Zamku Królewskiego na Wawelu
Bank Polski — Partner Strategiczny Zamku Królewskiego na Wawelu
Kulturalny Biznes — Mecenas Zamku Królewskiego na Wawelu
LOT — Przewoźnik Zamku Królewskiego na Wawelu
Kraków Airport im. Jana Pawła II — Partner Zamku Królewskiego na Wawelu
Patronaty medialne:
Radio Kraków, Radio Kraków Kultura, Kraków Culture, Dziennik Polski, 65 TVP3 Kraków, TVP Kultura, Spotkania z Zabytkami, chillizet, tokfm

eprasa.pl 7647588477

Afera Zondacrypto

Gdzie się podziało 76 milionów?

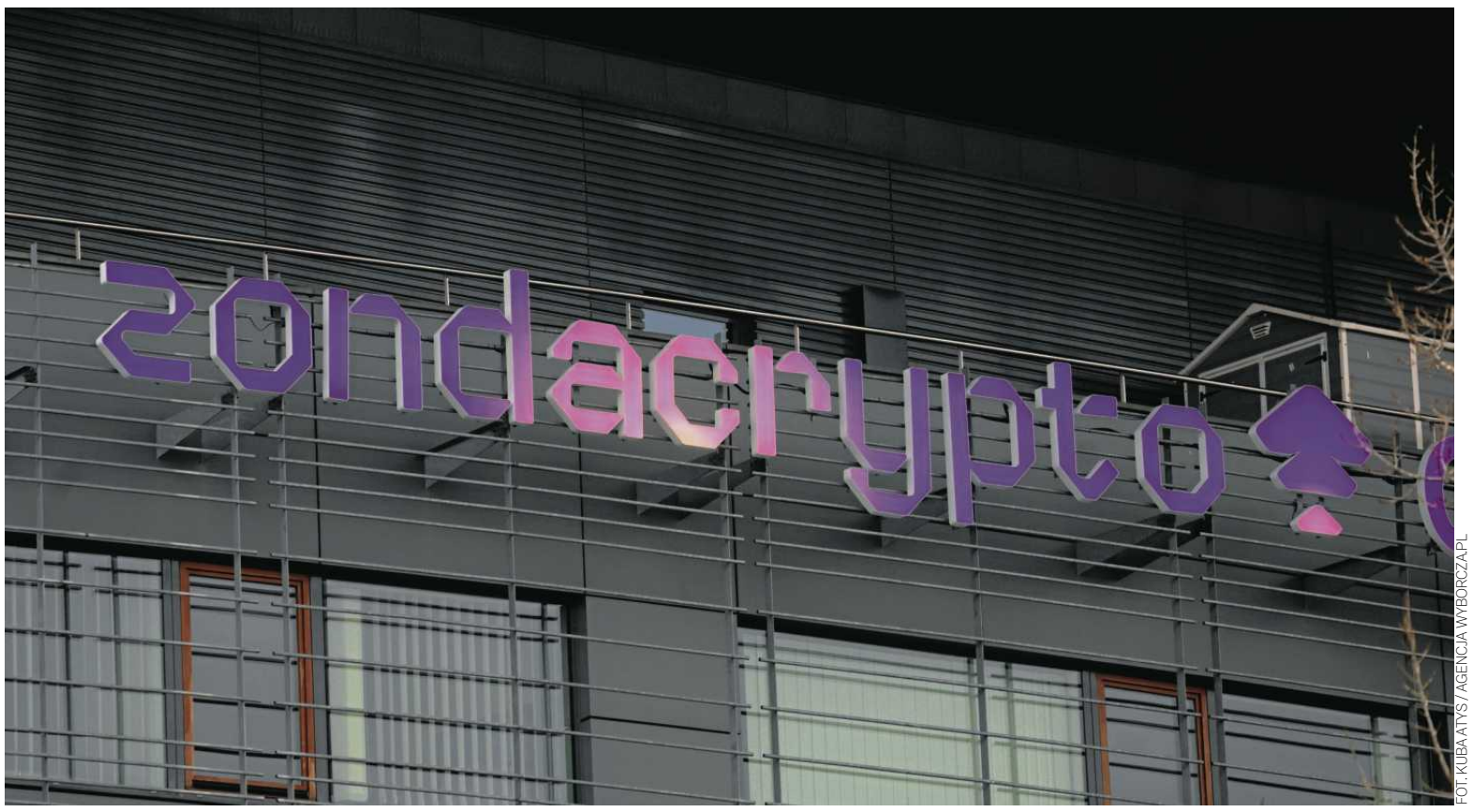

FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

– W filmie „Casino Royale" Bond spotyka Le Chiffre'a w Ocean Clubie na Bahamach. Wyspa nieprzypadkowo jest scenografią prania pieniędzy, znikania ludzi i załatwiania spraw, których nigdzie indziej nie dałyby się załatwić dyskretnie – mówi mec. Robert Nogacki. Zondacrypto miała tam swoją spółkę.

Ireneusz Sudak

Odzyskanie pieniędzy z Zondacrypto nie będzie ani proste, ani tanie, ani nie ma gwarancji sukcesu. Jaki będzie rezultat, sugerują losy klientów platformy FutureNet czy AmberGold – większość osób do dziś walczy o pieniądze.

Media, głównie „Wyborcza", piętnowały Zondacrypto, ale państwo zawiodło, bo prokuratura umarzała postępowania po zawiadomieniach Komisji Nadzoru Finansowego. Dziś do gry wchodzą prawnicy, którzy niczym psy gończe tropią ślady Zondacrypto na całym świecie. Najważniejsze pytanie brzmi: gdzie jest 76 mln zł, które wypłynęły z giełdy w ostatnim czasie?

Duże pieniądze czekają na odzyskanie

Właściciel Zondacrypto nie ma rady nadzorczej, a problem z wypłatą pieniędzy mają niektórzy polscy olimpijczycy. W sumie kwota strat polskich klientów może sięgać 350 mln zł – informuje prokuratura.

Czy warto iść po pomoc prawną? Trzeba spojrzeć prawdzie w oczy: gdy kwota jest mała, gra o zwrot pieniędzy może nie być warta świeczki, ale jeśli ktoś ma większą sumę, liczoną np. w kwotach pięciocyfrowych, nie warto się poddawać. Nawet jeśli prawnik weźmie kilka procent, to praktycznie nie ma innej drogi.

Koszty? Konsultacja od 500 zł, a wycena indywidualna zależna od skali sprawy. Pozew o zapłatę od estońskiej spółki? Opłata sądowa to 5 proc. wartości przedmiotu sporu, do tego gaża prawnika.

Oficjalne dane finansowe właściciela Zondacrypto, spółki BB Estonia Trade OÜ, sugerują, że firma nie dysponuje takimi pieniędzmi (350 mln zł), żeby spłacić wszystkich klientów. Ci klienci właśnie stają się wierzycielami giełdy kryptowalut. Na późniejszym etapie dochodzenia roszczeń (np. w razie ewentualnego ogłoszenia upadłości) tylko ten, kto udowodni, że rzeczywiście wpłacił pieniądze i próbował je odzyskać, będzie miał umocowanie prawne do walki o swoje środki. Jak się do tego przygotować?

Porady kilku prawników, z którymi rozmawialiśmy, są jednoznaczne: należy zrobić wszystko, by pokazać, że zależało nam na odzyskaniu pieniędzy.

– Przede wszystkim klienci powinni dopełnić aktów staranności wynikających z regulaminu Zondacrypto, czyli złożyć stosowną reklamację, powołując się zarówno na samą treść regulaminu, jak i na polską ustawę o prawach konsumenta, a w szczególności na zapis mówiący o milczącym uwzględnieniu reklamacji w przypadku braku odpowiedzi – mówi nam mec. Krzysztof Piotrowski, doradca restrukturyzacyjny. – Działania poboczne to złożenie skargi do estońskiego odpowiednika KNF (Finantsinspektsioon). Można również rozważyć zawiadomienie polskiej prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przywłaszczenia – dodaje. Wzorem takich skarg i reklamacji dzielą się użytkownicy grup dla poszkodowanych przez Zondacrypto.

Oddzielną skargę można zgłosić do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, powołując się na niedozwolone zapisy w umowie. Teoretycznie można skarżyć się też do polskiego KNF – tyle że Komisja nie nadzoruje rynku kryptowalut, nie ma ku temu umocowania w prawie. KNF składała zawiadomienia do prokuratury na działalność Zondacrypto, ale te śledztwa były umarzane, bo wcześniej (mówimy o 2025 roku) prokuratura nie dopatrzyła się nieprawidłowości.

Pierwsze informacje o opóźnieniach wypłat pojawiły się na przełomie roku. Pytaliśmy KNF, czy dostawała indywidualne skargi klientów na Zondacrypto, ale Komisja nie udziela takich informacji.

Mecenas Robert Nogacki, który prześwietlił estońskie sprawozdania właściciela Zondacrypto, radzi gromadzić wszelkie cyfrowe ślady: historię konta, korespondencję z giełdą, potwierdzenia wpłat, screeny sald itp. Nie zaszkodzi też skarga do UOKiK.

Wysłanie reklamacji, skarg i archiwizacja dowodów to działanie minimum. Od tego momentu będzie tylko trudniej.

Firma z Estonii, ale sąd może być w Polsce

Polska jest członkiem Unii Europejskiej, co oznacza, że firma zarejestrowana (mająca siedzibę) w jednym kraju może świadczyć usługi na terenie całej UE. Tak było w przypadku właściciela Zondacrypto, estońskiej spółki BB Trade Estonia OÜ z Tallina. Co to oznacza w praktyce?

– Że estoński sąd jest właściwy na podstawie siedziby pozwanego. Ale Polska jest jurysdykcją silniejszą, niż mogłoby się wydawać. Nie tylko dlatego, że polscy konsumenci mogą pozywać przed sądem swojego miejsca zamieszkania, ale też dlatego, że Polska generuje ok. 77 proc. przychodów giełdy – mówi Robert Nowacki.

– W dalszej kolejności należy rozważyć już konkretne działania procesowe prowadzące do odzyskania, a co najmniej zabezpieczenia zwrotu należności. Chodzi tutaj o złożenie przed polskim sądem pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty oraz wniosku o udzielenie europejskiego nakazu zabezpieczenia – mówi nam Krzysztof Piotrowski.

Niemniej jednak to estoński sąd będzie rozpatrywał ewentualny wniosek o ogłoszenie upadłości, który może zgłosić wierzyciel spółki albo zarząd. W Estonii będzie się też toczyć ewentualne postępowanie dotyczącego zawarcia układu z wierzycielami.

– Taki wniosek robi dwie rzeczy. Sąd może powołać tymczasowego syndyka, od tego momentu każdy ruch majątkiem jest obserwowany, a zarząd odpowiada za niego osobiście. Uruchamia to też mechanizm okresów podejrzanych, syndyk sięga wstecz i kwestionuje transakcje z ostatnich miesięcy, w których spółka wypłacała coś bez ekwiwalentu, najczęściej podmiotom powiązanym – mówi nam radca prawny Bartosz Stasik.

Odpowiedzialność zarządu

Sytuacja jest dodatkowo skomplikowana przez strukturę właścicielską. BB Trade Estonia OÜ należy do Divisio Holding AG. To firma, która ma siedzibę w Szwajcarii w miejscowości Zug przy ulicy Baarerstrasse 78. Kanton Zug znany jest z przychylności dla inwestorów kryptowalutowych i niskich podatków.

Do kogo należy Divisio Holding? To Zondacrypto świadomie ukrywała. „Informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa oraz pozostają chronione ze względów bezpieczeństwa" – brzmiała odpowiedź Zondacrypto. Jak wynika ze szwajcarskich dokumentów rejestrowych, jedynym właścicielem Divisio Holding jest... Przemysław Kral. – Przemysław Kral łączy trzy funkcje: jest prezesem operatora w Estonii, beneficjentem rzeczywistym szwajcarskiej matki oraz prezesem polskiej spółki z grupy. Wobec niego osobiście można kierować roszczenia odszkodowawcze z klasycznego polskiego prawa cywilnego. To jest pierwszy krok, zanim się w ogóle spojrzy na Szwajcarię – mówi nam mec. Bartosz Stasik.

– Szwajcaria nie jest dla polskiego wierzyciela obca. Polskę i Szwajcarię wiąże konwencja międzynarodowa, na której podstawie polskie orzeczenia w sprawach cywilnych i handlowych podlegają tam uznaniu. Prawo szwajcarskie zna też własny instrument unieważniania transakcji dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela, analogiczny do polskiej skargi pauliańskiej – podkreśla Stasik. – Równolegle w całej Unii działa europejski nakaz zabezpieczenia rachunku bankowego, kierowany także wobec osób fizycznych. To są standardowe narzędzia

eprasa.pl 7647588477

Afera Zondacrypto

prawa międzynarodowego prywatnego, wymagają fachowej obsługi, ale są dostępne – dodaje.

Bahama mama

Eksperci podkreślają, że jeśli spojrzy się na bilanse spółki, to nie ma ona takich pieniędzy, by zaspokoić roszczenia wszystkich klientów. W tej sytuacji liczy się każdy grosz, czy raczej milion. Giełda wytransferowała w ostatnim czasie (do innej giełdy) 76 mln zł. Przemysław Kral twierdził, że to pieniądze z kapitałów własnych. Ale jest podejrzenie, że były to pieniądze klientów. Gdzie mogą być? Tego być może nigdy nie uda się ustalić.

Gdy kwota jest mała, gra o zwrot pieniędzy może nie być warta świeczki, ale jeśli ktoś ma większą sumę, nie warto się poddawać

– To już pytanie do organów ścigania. Każdy tydzień zwłoki oznacza ryzyko dalszych transferów poza zasięg egzekucyjny – mówi Nogacki. Zasięg egzekucyjny kończy się na tropikalnych wyspach Bahama, gdzie swoją spółkę córkę miał właściciel Zondacrypto.

– Adres: 201 Church Street, Sandyport, Nassau. Dlaczego tam? W Casino Royale Bond spotyka Le Chiffre'a w Ocean Clubie na Bahamach. Kino wybrało tę wyspę na scenografię prania pieniędzy, znikania ludzi i załatwiania spraw, których nigdzie indziej nie dałyby się załatwić dyskretnie. Scenarzyści nie byli szczególnie pomysłowi. Po prostu uważnie czytali gazety – twierdzi Robert Nogacki.

Na Bahamach swoją spółkę miała upadła pod koniec 2022 r. giełda FTX (była jedną z największych giełd kryptowalut na świecie). Dlaczego tam? Bo jest daleko, a prokuratorzy nie spieszą się z rozpatrywaniem wniosków.

Jeśli tam są pieniądze, to jest pozamiatane. – Bahamy nie są stroną europejskich konwencji ułatwiających zabezpieczenia – mówi nam mec. Bartosz Stasik. ●

Sępy polują na klientów Zondacrypto

Recovery scam perfidnie wyciska ofiary

Suma strat klientów giełdy kryptowalut Zondacrypto sięga 350 mln zł i ciągle rośnie. Każdego dnia do UOKiK trafiają kolejne zawiadomienia w sprawie podejrzenia oszustwa. Są ludzie, którzy na giełdzie nie tylko stracili oszczędności życia, ale też zostają z długami. – Wziąłem kredyt z banku na 200 tys. zł, żeby kupić bitcoiny. Teraz zostałem z długami do spłacenia – żali się na grupie poszkodowanych jeden z klientów. I popełnia kolejny błąd. Wiele osób jest na krawędzi załamania nerwowego, co czyni ich łatwym celem kolejnej grupy oszustów – rośnie biznes, który obiecuje łatwe odzyskanie wierzytelności Zondacrypto.

Do naszej redakcji zgłosił się pan Piotr z prośbą o opinię w sprawie oferty, którą dostał na Facebooku.

Pan Piotr jest aktywnym użytkownikiem facebookowych grup, które łączą poszkodowanych klientów Zondacrypto. I właśnie przez komunikator Messenger skontaktowała się z nim osoba, która twierdzi, że jest w stanie skutecznie ścigać estońskie i szwajcarskie spółki w poszukiwaniu niewypłaconych pieniędzy. Mało tego – że namierzyła jeden z publicznie dostępnych adresów portfela Zondacrypto i jest w stanie go odblokować i odzyskać z niego pieniądze. Twierdzi też, że dzięki jej działalności łatwiej będzie walczyć o środki przed postępowaniem w sądzie.

– Nie podał żadnych szczegółów, ale jego propozycja brzmiała zdroworozsądkowo. Wiem, że prawnicy radzą wysyłać zawiadomienia do prokuratury, ale o ile sobie przypominam, to w przypadku poprzednich oszustw działalność organów ścigania nie doprowadziła do odzyskania pieniędzy. Może kto inny będzie skuteczniejszy? – zastanawia się pan Piotr. Nie znamy szczegółów oferty, ale o tym, że zwykle jedno oszustwo sprzyja powstaniu drugiego, mówią doświadczeni prawnicy o niekwestionowanej renomie zawodowej i urzędy finansowe.

Poszkodowani przez jedną firmę klienci są celem nowego oszustwa: recovery scam, czyli coś, co można przetłumaczyć jako oszustwo związane z obietnicą odzyskania długów.

Jak pokazuje historia, taki biznes się dopiero rozkręca, a swoje apogeum może mieć w chwili, gdyby właściciel Zondacrypto, spółka BB Trade Estonia OU, ogłosiła niewypłacalność. Wtedy kontrolę nad firmą przejmuje syndyk. W 2022 r., gdy upadła trzecia co do wielkości wówczas giełda kryptowalut FTX, wielu jej użytkowników dostawało w serwisach społecznościowych bezpośrednie wiadomości z ofertą odzyskania długów.

Działanie mogą być dwutorowe: pierwszy scenariusz to taki, w którym firma obiecuje walkę na drodze prawno-sądowej i deklaruje, że ma większe możliwości niż „tradycyjne" organy ścigania. I często powołuje się np. na specjalne relacje z syndykiem masy upadłościowej. Żeby się uwiarygodnić, podaje informację, że rzekomo jest grupa klientów, którym zdołał już pomóc.

Drugi scenariusz to powoływanie się w swojej działalności na funkcję technologii blockchainu i możliwość cofnięcia transakcji. Często taka oszukańcza oferta polega na tym, że klient dostaje informację, że jego pula kryptowalut została już odzyskana, ale żeby sfinalizować transfer, musi najpierw pokryć koszty odzyskania pieniędzy.

Urzędy nadzoru finansowego w różnych krajach świata, gdzie rynek krypto jest bardziej rozwinięty niż w Polsce, ostrzegają przed taką działalnością. Oszuści często podają ofiarom adres portfela kryptowalutowego, twierdząc, że środki w nim przechowywane należą do ofiary i są gotowe do transferu. Ale najpierw trzeba zapłacić.

„Oszuści mogą twierdzić, że pieniądze są potrzebne na pokrycie podatków lub opłat transakcyjnych albo że są wymagane przez agencję rządową jako dowód, że ofiara jest właścicielem konta. Chociaż te szczegóły się zmieniają, wspólnym czynnikiem jest konieczność dokonania płatności lub przelewu kryptowaluty" – ostrzega nowozelandzki nadzór finansowy FAA.

Ale najgorsze, co można zrobić, i co, niestety, już się dzieje, to publiczne opowiadanie o swojej stracie, łącznie z takimi szczegółami, czy pieniądze były pożyczone, podawanie kwot czy okoliczności inwestycji. Przestępcy tylko na to czekają i wykorzystują proste triki psychologiczne.

Jak piszą eksperci FAA, oszuści będą korzystać z fałszywych lub przejętych profili w mediach społecznościowych, aby nawiązać kontakt, twierdząc, że sami padli ofiarą, ale udało im się odzyskać pieniądze. Przy tej okazji polecą firmę albo kancelarię, która może pomóc.

Przed recovery scam ostrzega mec. Robert Nogacki, który od lat piętnuje oszustów finansowych, na bieżąco opisuje i analizuje sytuację związaną z Zondacrypto.

„Jeśli ktoś kontaktuje się z Tobą z ofertą odzyskania środków, a nie Ty z nim, to jest oszustwo. Bez wyjątku. Globalna stopa odzyskania z oszustw krypto: 3-7 proc. Żadna prywatna firma nie ma narzędzi, których nie miałby sąd lub prokuratura" – napisał Nogacki w grupie poszkodowanych. Czyli uśredniając, jeśli ktoś wpłacił 1 tys. zł, może teoretycznie odzyska 70 zł.

W przypadku Zondacrypto odzyskanie pieniędzy będzie wyjątkowo trudne: spółka nie ma prawie żadnego majątku, a portfel kryptowalut jest prawie pusty. ●

Ireneusz Sudak

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34426246

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Co czeka małe szkoły?

U mnie w gminie rodziło się zwykle po 70 dzieci rocznie, a w ubiegłym tylko 24. Nawet na jedną klasę się nie uzbiera. To jak utrzymamy nasze trzy szkoły – pyta Krzysztof Iwaniuk, wójt gminy Terespol.

• **Mieliśmy pięć szkół, teraz mamy trzy – mówi wójt gminy w woj. lubelskim, gdzie kryzys demograficzny jest mocno odczuwalny** FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Karolina Słowik

Do 2029 r. liczba dzieci w wieku 7-14 lat spadnie w Polsce o ok. 5 proc. – prognozuje Główny Urząd Statystyczny. Do 2034 r. GUS przewiduje spadek o około 19,5 proc. w tej grupie wiekowej, a do 2060 r. – o ok. 30 proc. (według skrajnego scenariusza demograficznego – o 48,3 proc.).

Rządowa ustawa o małych szkołach podpisana na początku kwietnia przez prezydenta Karola Nawrockiego ma pomóc ratować te placówki. Alternatywą dla ich likwidacji ma być m.in. możliwość tworzenia filii szkół podstawowych i dzielenia ich na starsze i młodsze klasy, np. filia dla klas I-IV i osobno dla V-VIII. Plan zakłada także umożliwienie samorządom wykorzystania wolnych pomieszczeń w szkołach i tworzenia tam żłobków, klubów seniora, szkoleń i warsztatów dla dorosłych, albo świetlic dla przedszkolaków w małych szkołach (do 70 uczniów).

– Gdybym ustawy nie podpisał, to mogłoby dojść do powszechnego likwidowania szkół i przerzucania się za to polityczną odpowiedzialnością między rządem a samorządem. Zmiany cały zakres decyzji w sprawie szkół przeniosły na władze lokalne – tłumaczył Nawrocki.

Samorządowcy są jednak sceptyczni, że ta ustawa skutecznie rozwiąże sytuację. O skali problemu opowiada Krzysztof Iwaniuk ze Związku Gmin Wiejskich, wójt gminy Terespol w województwie lubelskim, gdzie kryzys demograficzny jest mocno odczuwalny.

ROZMOWA Z
KRZYSZTOFEM IWANIUKIEM
wójtem gminy Terespol

Karolina Słowik: Ustawa o małych szkołach uratuje placówki w pana gminie?
Krzysztof Iwaniuk: Nie. To ewidentny brak odpowiedzialności, uwzględniając to, jaką mamy demografię.

Prezydent, podpisując tę ustawę, powoływał się na pozytywną opinię Związku Gmin Wiejskich. Czyli coś musi być dobrego w tym pomyśle.
– Dokładnie tak jak pani powiedziała: „coś". My rozmawiamy o drobnych rzeczach, a cały system finansowania oświaty jest patologicznie chory. Ustawa o małych szkołach nie rozwiązuje niczego.

Jaka jest siatka szkół w pana gminie?
– Mieliśmy pięć szkół, teraz mamy trzy. Odpowiednio wcześniej je polikwidowaliśmy, ale problem wciąż istnieje. W dwóch większych szkołach było po 350 uczniów, teraz zostało po 250. W tej mniejszej jest 80 uczniów i 40 nauczycieli. Czyli jeden na dwoje dzieci.

Jakie są koszty utrzymania tych szkół?
– Takie, że subwencji oświatowej starcza tylko na połowę. Drugie tyle trzeba dopłacić. W tej najmniejszej szkole w klasach jest po siedem-osiem osób. I z każdym rokiem jest mniej.

U mnie w gminie rodziło się zwykle po około 70 dzieci rocznie. W ubiegłym roku – 24. Nawet na jedną klasę się nie uzbiera. To jak utrzymamy te trzy szkoły?

Byliśmy z tym w Ministerstwie Edukacji i zaproponowaliśmy: zastanówmy się wspólnie. Opracujmy jakiś plan działania. Pomyślmy, co będzie za pięć lat. Bo przecież więcej dzieci nagle nie zacznie się rodzić.

Przygotujmy się do likwidacji za np. trzy lata, niech to będzie jasne. Ale MEN chce być dobry i chronić szkoły. To wójt ma być zły i likwidować.

I co się stanie z tą małą szkołą?
– Jak to, co się stanie? Wymrze, bo zostanie tam parę osób. Albo będzie istnieć, tylko gmina przestanie wypłacać pensje nauczycielom, gdyż nie będzie miała z czego. I wtedy stanie się to problemem ministra.

Nie da się tej szkoły uratować? Zrobić centrum dla lokalnej społeczności, jak proponuje MEN w ustawie o małych szkołach?
– Jakie centrum, czego centrum? Nie rozumiem, o czym oni mówią. Chyba z księżyca się urwali. Szkoła jest w miejscowości, gdzie mieszka sto osób i obsługuje kilkanaście miejscowości dookoła. Nic tam nie dojeżdża, nie ma żadnej komunikacji publicznej. Zresztą, tak jest w 40 proc. gmin, bo nikomu się to nie opłaca.

Po godz. 15 odjeżdżają autobusy szkolne, brama jest zamykana i koniec zabawy. Nawet orlik zrobiony przy jednej szkole, praktycznie „nie żyje".

A biblioteka dla wszystkich?
– Mieliśmy trzy biblioteki publiczne w gminie. Została jedna, bo taki jest ustawowy wymóg. Wypożyczanych jest pięć książek na miesiąc. Dziś czytelnictwo to udawanie, że ktoś czyta. Jest paru pasjonatów i na tym koniec.

Cały system finansowania oświaty jest patologicznie chory. Ustawa o małych szkołach nie rozwiązuje niczego

KRZYSZTOF IWANIUK
wójt gminy Terespol

Mamy 15 świetlic. Otwierane są kilka razy do roku, albo i nie. Niektóre tylko raz na cztery-pięć lat, na wybory.

Nie spodziewa się pan protestów przy likwidacji szkół? Ustawa mówi, że musi pan uważniej słuchać głosu mieszkańców.
– Ja nawet nie będę próbował likwidować, bo zgoda kuratora oświaty na taką likwidację graniczy z cudem. Jestem pracującym emerytem, do końca kadencji wytrzymam. Nie będę walił głową w mur. Ale takie kłopoty będzie miało około tysiąca gmin w Polsce.

I nie widzi pan wartości w tym, by szkoła podstawowa była blisko domu?
– To nie jest blisko domu. Blisko domu tę małą szkołę ma troje-czworo uczniów. Reszta dojeżdża. Autobus rusza o godz. 6.50 z najbardziej odległej miejscowości i dowozi dzieci do wszystkich szkół. Różnica byłaby taka, że wysiądą przystanek dalej.

To co by pan zrobił?
– W perspektywie paru lat powinna zostać jedna szkoła z tych trzech, bo na 24 osoby to nawet nie jest jedna pełna klasa. I lepiej nie będzie. Co czwarta chałupa to wdowa 60+, młodych praktycznie nie ma.

W Małaszewiczach, naszej największej miejscowości, żyje 1,5 tys. mieszkańców, a było 1,8 tys. W zeszłym roku urodziło się tam jedno dziecko. Co tu jeszcze może się wydarzyć?

Prosiliśmy MEN, by ustalił minimalną liczbę uczniów w klasie. Wtedy szkoła byłaby likwidowana z automatu. Byłoby to jasne i nie marnowalibyśmy publicznych pieniędzy.

A może szkoły zbiorcze są lepszym rozwiązaniem? Przepisy przewidują, że „w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych" szkoła podstawowa będzie mogła zorganizować naukę dla klas I-III, I-IV albo IV-VIII. Oprócz tego szkoły podstawowe będą mogły tworzyć swoje filie: dla klas I-III albo I-IV.
– Tu jest błąd w myśleniu albo ktoś udaje, że nie wie, o co chodzi. Przecież to w klasach I-IV są pojedyncze dzieci. Zbiorcza szkoła może być tylko po to, by w naturalny sposób zamykać te filie. Byłaby jedna szkoła z dwiema filiami i szybko by się okazało, że dzieci jest za mało. Dyrektorzy zachęcaliby do przenosin do większej szkoły, a filia by naturalnie pustoszała i zanikała.

Co według pana poprawiłoby sytuację?
– Niech MEN sam płaci nauczycielom, niech nauczyciel ma pensję państwową. Gminom można zostawić same budynki pod opiekę. Ale to państwo powinno się martwić o to, jak nie marnotrawić pieniędzy na szkoły bez żadnej przyszłości.

Uważa pan, że edukacja jest ważna? Rządzący zwykle zarzucają samorządowcom, iż myślą o szkołach w kategoriach, że to koszt, nie inwestycja.
– Nie mamy żadnego wpływu na szkoły. Na to, czy są ważne, czy nieważne. My jesteśmy tylko bankomatem dla rządu. A rząd, psując naszą sytuację finansową, jest sędzią we własnej sprawie. Szkoły to zadanie własne gminy, a gmina nie ma wpływu na to, jaka jest wysokość pensji nauczyciela. Nie ma wpływu, czy będą podwyżki, czy nie. Rząd ustali podwyżki, to musimy płacić. Jesteśmy wykorzystywani do łatania dziurawego budżetu państwa. I jak tak dalej pójdzie, to czeka nas Grecja i niewydolność samorządów, w szczególności gmin wiejskich.

A to wszystko dzieje się kosztem innych zadań, np. infrastruktury komunalnej. Wie pani, że nie wszyscy mają wodociąg? Zagospodarowane jest tylko 46 proc. ścieków. Co z resztą? Udajemy, że nie wiemy, co się dzieje ze ściekami na obszarach wiejskich. Połowa dróg jest nieutwardzonych, czyli są błotne. Albo do generalnego remontu.

Wszystko prawie idzie na oświatę, na którą nie mamy wpływu. Za ministra Handkego nic nie dopłacaliśmy, jeszcze nam zostawało na modernizację budynków. I z każdym rokiem było coraz gorzej. Teraz dopłacamy ponad połowę.

Ministerstwo podkreśla, że nakłady na oświatę rosną: w 2024 roku na subwencję oświatową wydali 88 mld zł, a w 2026 roku – już na zmienione potrzeby oświatowe – 115 mld zł.
– I co z tego, że jest więcej tych miliardów, skoro po drodze były podwyżki dla nauczycieli i koszty wzrosły? Do samych szkół moja gmina dopłaca 44 proc., a jeszcze są przedszkola. To parodia zadania własnego. Na oświatę po prostu brakuje pieniędzy. ●

eprasa.pl 7647588477

Cenckiewicz: „Źli ludzie rządzą Polską”

„Dziś najważniejsza jest zmiana rządu” – ogłosił historyk, który zrezygnował w czwartek z funkcji szefa BBN.

Wojciech Czuchnowski

Ogłaszając swoją rezygnację, Cenckiewicz, który stał za konfrontacyjną wobec obecnej koalicji polityką Karola Nawrockiego, nie miał już żadnych hamulców, jeśli chodzi o krytykę rządu Donalda Tuska, jego koalicjantów i służb specjalnych. Dostało się nawet szefowi MON, wicepremierowi Kosiniakowi-Kamyszowi, którego dotąd urząd prezydenta traktował dosyć życzliwie.

Jednocześnie zadeklarował poparcie dla Przemysława Czarnka, kandydata PiS na premiera. Czarnek odpowiedział natychmiast: „Bardzo dziękuję Profesorze za deklarację współpracy w walce o zwycięstwo Polski. Razem do zwycięstwa!”

Antypaństwowy wandalizm Tuska

W czwartek Cenckiewicz napisał na X, podkreślając najważniejsze dla siebie fragmenty: „Nie mam żadnych złudzeń co do tego, że celem złych ludzi rządzących Polską jest delegitymizacja Prezydenta, ograniczenie jego kompetencji i ostatecznie – zniszczenie i ‘odwołanie’ prezydentury Karola Nawrockiego. Wiem bowiem bardzo dobrze – a po ośmiu miesiącach pracy w BBN jeszcze bardziej, kim są, jakimi intencjami się kierują i jak bardzo szkodzą Polsce od lat Donald Tusk, Władysław Kosiniak-Kamysz, Radosław Sikorski, Tomasz Siemoniak, Włodzimierz Czarzasty czy Waldemar Żurek. Jakakolwiek współpraca z nimi, choćby wyjęcie z konfliktu politycznego spraw dotyczących bezpieczeństwa i obronności, nie są możliwe”.

Całe oświadczenie Cenckiewicza jest ideowym manifestem historyka i zapowiedzią jego dalszych planów: „Swoją decyzję przemyślałem i podjąłem ją w odpowiedzialności za państwo, którego jeden z ważnych urzędów – Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, został poddany brutalnej ingerencji i presji ze strony rządu Donalda Tuska. Niespotykany dotąd w historii antypaństwowy wandalizm Tuska i jego współpracowników w praktyce sparaliżował normalne funkcjonowanie BBN, zaś mnie uniemożliwił pełnienie funkcji powierzonej mi w dniu 7 sierpnia 2025 r. przez Prezydenta RP. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 15 kwietnia br., który ostatecznie obnażył bezprawność dwuletnich już działań rządu i SKW wobec mnie, niczego pod tym względem nie zmienił, a nawet wzmógł kolejne szykany, prześladowania i śledztwa. Po blisko dwóch latach mojej walki przed sądami, pomimo klęski przed NSA, ekipa Tuska usiłuje zafundować mi znów to samo bezprawie z tym samym Jarosławem Stróżykiem [szef SKW] z WSI w roli weryfikatora mojego dostępu do informacji niejawnych – stare/nowe postępowanie kontrolne. Ale wygrana wojna rozstrzyga o racji – a ta jest ostatecznie po mojej stronie! Moja wiedza o roli premiera Tuska i jego współpracowników w procesie podporządkowywania Polski Federacji Rosyjskiej w latach 2007-2014, związana z tym treść raportu Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007–2022, udział w likwidacji Wojskowych Służb Informacyjnych czy nawet demaskacja Lecha Wałęsy jako niebezpiecznego agenta SB o ps. „Bolek” – są prawdziwymi powodami represji, jakie mnie spotkały po 13 grudnia 2023 r. Jeden z przedstawicieli rządu, już po wyroku NSA ujął to wprost: „oni nigdy panu tego nie zapomną i nigdy – choćby sądy zdecydowały inaczej – nie dadzą panu poświadczenia”.

• **Sławomir Cenckiewicz** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ogłaszając swoją rezygnację, Cenckiewicz nie miał już żadnych hamulców, jeśli chodzi o krytykę rządu Donalda Tuska, jego koalicjantów i służb specjalnych

Cenckiewicz pisze o „tępej i ślepej nienawiść ekipy Tuska”. I deklaruje:” Z drogi walki zejść zatem nie zamierzam. Tym bardziej nie odchodzę w przekonaniu, że od teraz wszystko ulegnie nagle poprawie i rząd Tuska zacznie współpracować z Prezydentem RP i podległym mu BBN.”

Draństwo, które niszczy dziś Polskę

Historyk prezentuje się jako ofiara rządu, który prowadzi antypolskie działania” „Biuro, którym miałem zaszczyt kierować, dobrze przejrzało te szkodliwe plany. Rzeczywistość niszczenia Polski nie jest złudzeniem ani polityczną retoryką w sporze z przeciwnikami. To prawda, która domaga się siły, jedności, odwagi i walki! Domaga się adekwatnej odpowiedzi, a nie złudzeń! Odchodząc z ministerialnego stanowiska, chcę jedynie uwolnić Urząd Prezydenta RP od nieustannej presji i ingerencji, której – jako wróg publiczny rządu Tuska, Sikorskiego i Kosiniaka-Kamysza – byłem i jestem powodem.” Na koniec pisze: „Dziś jednak najważniejsza jest zmiana rządu. Nie zrezygnuję zatem z walki o zachowanie w Polsce demokracji i praworządności. To, co do tej pory – przez powagę sprawowanego urzędu, uniemożliwiało mi otwarte przeciwstawianie się bezgranicznemu draństwu, jakie niszczy dziś Polskę, od dziś przestaje mnie krępować. Powracam nie tylko do roli badacza przeszłości i wykładowcy akademickiego, ale przede wszystkim publicysty i komentatora politycznego. Tusk i jego zagony z SB, LWP, WSW, FSB i WSI nie mają zatem powodu do świętowania! W nowej roli będę jeszcze mocniej rozliczał obecny antypaństwowy wandalizm rządu robiąc wszystko, by misja prof. Przemysława Czarnka zakończyła się sukcesem. Mam wiedzę i doświadczenie wyniesione z pełnionych urzędów i kampanii wyborczej 2024/2025 r., które pragnę przekazać prof. Czarnkowi jako kandydatowi na premiera RP. Powodzenie tej trudnej misji jest naszą racją stanu!” ●

REKLAMA

Kraj/34428669

1RP

eprasa.pl 7647588477

Neosędzia a sprawy immunitetowe

Maria Szczepaniec, orzekając w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej SN, zakwestionowała powołania prokuratorów i ich czynności w sprawie immunitetowej neosędziego Piotra Schaba. Prokuratura domaga się jej wyłączenia – dowiedziała się „Wyborcza".

Ewa Ivanova

Neosędzia Maria Szczepaniec zablokowała sprawę immunitetu neosędziego Piotra Schaba. To beneficjent zmian wprowadzonych w sądach w czasach PiS, odwołany z funkcji głównego rzecznika dyscyplinarnego sędziów przez byłego ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Adama Bodnara. Schab nie uznaje tej decyzji. Kwestionuje także zmiany dokonywane w systemie dyscyplinarnym przez Bodnara i jego następcę Waldemara Żurka. Podważa m.in. powołanie przez Ministerstwo Sprawiedliwości rzeczników ad hoc, którym nie wydał akt postępowań dyscyplinarnych.

Właśnie za to śledczy chcą mu postawić zarzuty. Prokuratura Krajowa w lipcu 2024 roku wystąpiła o uchylenie mu immunitetu.

Nieprawomocnie

Ale 26 marca 2026 r. Szczepaniec umorzyła sprawę immunitetową Schaba, gdyż jej zdaniem skargę złożył nieuprawniony oskarżyciel. Stwierdziła, że prokuratorem krajowym nadal jest Dariusz Barski, a jego następcy – Jacek Bilewicz i Dariusz Korneluk – nie zostali skutecznie powołani na to stanowisko, więc ich decyzje kadrowe są nieskuteczne. Dodajmy, że postanowienie neosędzi jest nieprawomocne.

Wniosek w sprawie immunitetu Schaba złożył prokurator Dariusz Makowski, naczelnik wydziału spraw wewnętrznych Prokuratury Krajowej. Zdaniem Szczepaniec powołany został nieskutecznie przez Jacka Bilewicza, następcę Barskiego. Neosędzia uznała więc, że w sprawie nie ma skutecznie złożonego wniosku prokuratury.

Szczepaniec nie uznała także umocowania Sławomira Głuszka, prokuratora reprezentującego Prokuraturę Krajową. Śledczy został odesłany na ławę dla publiczności i nie mógł zabrać głosu, bo delegował go do PK Dariusz Korneluk, obecny prokurator krajowy. Natomiast polecenie obsadzenia wokandy w Sądzie Najwyższym wydał mu naczelnik WSW PK Dariusz Makowski. Neosędzia systemowo zakwestionowała nie tylko powołania prokuratorów, ale także ich czynności procesowe. To pierwsze takie orzeczenie w Sądzie Najwyższym.

Do tej pory, gdy neosędziowie w SN podważali usunięcie Barskiego ze stanowiska, uznawali za skuteczne czynności prokuratorów powołanych na funkcje lub delegowanych z udziałem następców Barskiego. Przyjmowano, że czynność każdego prokuratora jest działaniem instytucji.

Prokuratura Krajowa będzie kwestionować kontrowersyjne umorzenie sprawy Piotra Schaba, gdy tylko otrzyma uzasadnienie. Według PK wniosek o uchylenie immunitetu sędziego może złożyć prokurator każdego szczebla.

Brak bezstronności

W środę 15 kwietnia neosędzia miała rozpoznawać inną sprawę immunitetową Schaba. Prokuratura chce mu postawić zarzuty za to, że jako prezes Sądu Okręgowego w Warszawie (z nominacji Zbigniewa Ziobry) nie dopuszczał do orzekania sędziego Igora Tulei i nie wykonał orzeczeń unijnego trybunału oraz polskich sądów. Sprawa Schaba spadała jednak z wokandy. Powód? Prokuratura Krajowa zawnioskowała o wyłączenie

• **Neosędzia Maria Szczepaniec**
FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Do Szczepaniec trafiła też jedna ze spraw immunitetowych neosędzi Małgorzaty Manowskiej, pierwszej prezes SN

Szczepaniec z tej sprawy, wskazując na uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności. Z naszych nieoficjalnych informacji wynika, że PK złożyła podobne wnioski we wszystkich sprawach immunitetowych, które ma rozstrzygać skład z jej udziałem. A do Szczepaniec trafiło kilka newralgicznych postępowań immunitetowych.

Neosędzia ma rozstrzygać o immunitecie warszawskiego sędziego Jakuba Iwańca. Prokuratura Krajowa wystąpiła o uchylenie mu immunitetu w związku z podejrzeniem jego jazdy po pijanemu. Śledczy wystąpili o uchylenie mu immunitetu 27 października 2025 r. Mają dowody, iż 11 października 2025 r. prowadził on auto w stanie nietrzeźwości – w wydychanym powietrzu miał 0,96 mg/l alkoholu czyli 2,02 promila. Późniejsze badanie krwi wskazało na 1,85 promila. Prokuratura uważa, że sędzia uderzył autem w drzewo i uciekł z miejsca kolizji. Chce mu postawić zarzut związany z jazdą w stanie nietrzeźwości, za co grozi do trzech lat pozbawienia wolności. Iwańcowi minął okres zawieszenia i wrócił do orzekania, w tym także do spraw oskarżonych o jazdę po pijanemu. Sprawa immunitetu Iwańca ma być rozpoznawana przed Izbą Odpowiedzialności Zawodowej SN 4 maja.

Do Szczepaniec trafiła także jedna ze spraw immunitetowych neosędzi Małgorzaty Manowskiej, pierwszej prezes SN. W tej sprawie PK chce postawić neosędzi zarzuty karne związane z podejrzeniem nieprawidłowości przy liczeniu głosów Kolegium SN oraz niewykonania zabezpieczenia sądu dotyczącego sędziego Pawła Juszczyszyna. Termin sprawy nie został jeszcze wyznaczony. Prokuratura Krajowa wnioski o wyłączenie Szczepaniec uzasadnia m.in. zakwestionowaniem przez neosędzię umocowania prokuratora podczas marcowej sprawy neosędziego Schaba. Zdaniem prokuratury nie gwarantuje ona bezstronnego rozpoznania wniosków, bo jej poglądy czy uprzedzenia rzutują lub mogą rzutować na jej stosunek do sędziów, których sprawy dotyczą, a którzy są związani z obozem politycznym byłego ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry.

Szczepaniec opowiada się według PK za określoną narracją społeczno-polityczną, która nie ma umocowania w przepisach i w kontekście umorzonej sprawy immunitetowej Schaba naruszyła prawo do rzetelnego procesu poprzez wyeliminowanie z postępowania prokuratora. A jej postanowienie o umorzeniu tej sprawy ma charakter manifestu poglądów, który nie ma nic wspólnego ze stosowaniem przepisów kodeksu postępowania karnego.

Uchwała neosędziów SN

Neosędzia nie gwarantuje bezstronnego i rzetelnego rozpoznania wniosku PK także dlatego, że ujawniła już swój pogląd przed rozpoznaniem sprawy. Sama Szczepaniec do czasu sprawy Piotra Schaba nie kwestionowała statusu prokuratorów. Znamienne, że wrześniu 2025 r. rozpoznała zażalenie na uchwałę SN w sprawie uchylenia immunitetu prokuratora Prokuratury Okręgowej w Elblągu i utrzymała ją w mocy. Wówczas nie dostrzegła wady wniosku ani wad statusu prokuratorów.

Neosędzia, uzasadniając postanowienie o umorzeniu sprawy Schaba, powołała się m.in. na uchwałę neosędziów SN uznających, że Barski objął skutecznie stanowisko prokuratora krajowego. Ale PK wytyka, że uchwała ta nie ma mocy wiążącej w innych sprawach. Poza tym nawet akceptacja tej uchwały nie prowadzi do kwestionowania czynności prokuratorów. Neosędzia Marek Siwek, który był współautorem wspomnianej uchwały o Barskim, w innych orzeczeniach nie widział podstaw do kwestionowania umocowania prokuratorów. Wprost przeciwnie – uznawał ich skuteczność, powołując się m.in. na zasadę jednolitości prokuratury (czynność każdego prokuratora jest czynnością prokuratury jako całości). Do tego PK wytyka we wnioskach o wyłączenie, że Szczepaniec kandyduje na prezesa Izby Odpowiedzialności Zawodowej SN. Decyzję o tym, kto nim będzie, podejmie prezydent Karol Nawrocki, który kwestionuje powołanie na funkcję prokuratora krajowego Dariusza Korneluka. Podważanie więc przez nią statusu prokuratora w okresie poprzedzającym awans zawodowy wpływa na ocenę jej bezstronności i powinno także skutkować jej wyłączeniem.

Szczepaniec nie spełnia według PK także warunków niezależności i bezstronności w kontekście procesu nominacyjnego. Na stanowisko w SN została rekomendowana przez niekonstytucyjną i upolitycznioną KRS, a NSA wstrzymał wykonanie uchwały w jej sprawie. Zanim trafiła do Sądu Najwyższego, nigdy nie orzekała w niższych instancjach sądownictwa powszechnego. Przez blisko trzy lata była adwokatem i to jej jedyne doświadczenie praktycznego stosowania prawa. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34430575

Nowe życie dla Nadziejki...

Mówi się, że oczy są zwierciadłem duszy. Jak bardzo umęczona jest ta dusza, skoro w tych oczach jest tak wiele smutku? Są zwierzęta, które doskonale wiedzą, co to chłód i mróz...Są zwierzęta, dla których ciepło to największe bogactwo...Są zwierzęta, które nigdy nic nie miały i dzisiaj potrafią docenić każdy gest dobroci poczyniony w ich kierunku...Jednym z takich zwierząt jest nasza nowa podopieczna - starsza sunia której nadaliśmy mocne imię Nadzieja. Została wyrwana z samego środka piekła, gdzie tysiące innych psów wciąż czekają na cud. Dla wielu z nich ten cud nigdy nie nadejdzie... ale dla Nadziejki los przygotował inny scenariusz. Dawno nie widzieliśmy tak smutnego psiego pyszczka, ale powolutku zaczyna się cieszyć na nasz widok i reagować machaniem ogonka. Takie chwile są zawsze dla nas najważniejsze i najcenniejsze. Nadziejka jest psem uratowanym z kraju, w którym trwa wojna. To, co przeżyło to niewielkie psie ciałko, co widziały psie oczy i ile zniosło psie serce wie tylko ona sama... Nie potrafimy pozostać obojętni na krzywdę takich zwierząt jak Nadzieja. Dla psów takich jak ona każdy dzień może być tym ostatnim... Miejsce wszystkich psiaków, a szczególnie tych stareńkich, powinno być w domu, u boku ukochanego człowieka, przy pełnej misce. Niestety nie wszystkie psy mają tyle szczęścia. Nadzieja też jest jednym z tych psiaków, których los nigdy nie rozpieszczał, a życie nie oszczędzało. Nie wiemy, czy kiedyś uda nam się wywołać psi uśmiech na jej smutnym pyszczku - zbyt dużo przeszła już w swoim życiu. Od pierwszej chwili, kiedy jest z nami, skradła nasze serca. Jest taka delikatna, ma ogromne, piękne oczy. Może i Państwa serce skradnie i zechcecie jej podarować kilka rzeczy na nowe życie? Nadziejka nie ma nic swojego, dlatego bardzo prosi o mokre jedzonko, drybed, materacyk, kocyk. Ona nie prosi o wiele. Nigdy nie miała nic, więc każdy drobiazg jest dla niej jak drogocenny skarb. Może ktoś zechce jej coś podarować tak, aby w końcu poczuła, że ma swój prawdziwy dom? Może czyjeś serce zabije mocniej dla Nadziejki i wspólnymi siłami jeszcze wywołamy psi uśmiech na tym smutnym pyszczku i zapewnimy jej spokojną, psią emeryturę?
Każdy grosz wpłacony na nasze konto o szansa dla Nadziejki na nowe, piękne i bezpieczne życie.

Można wpłacić grosik na nasze konto lub wysłać paczkę na nasz adres:
Nr konta: 54 1870 1045 2083 1069 2318 0001 z dopiskiem „Nadziejka"
Blik na telefon: 723 808 002

Przystań Ocalenie, ul. Kombatantów 134, 43-229 Ćwiklice,
www.przystanocalenie.org tel. 723 808 002
KRS 0000464918

PRZYSTAŃ OCALENIE

Można też pomóc kupując tapetę - wysyłając sms o treści OCALENIE na numer:

Numer 7248 - koszt sms-a 2,46 zł z VAT
Numer 7420 - koszt sms-a 4,92 zł z VAT
Numer 7928 - koszt sms-a 11,07 zł z VAT

organizacja pożytku publicznego opp 1%

Z góry dziękujemy za każdą pomoc!

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34427350

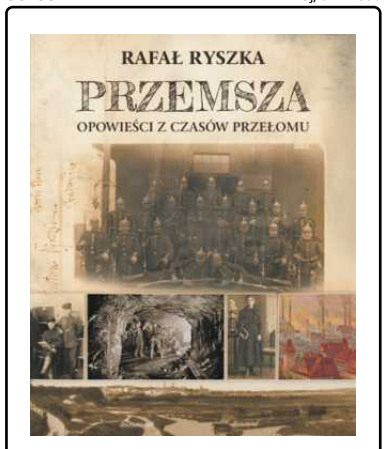

Rafał Ryszka
PRZEMSZA. OPOWIEŚCI Z CZASÓW PRZEŁOMU

Powieść awanturniczo – historyczna o losach ludzi nad rzeką Przemszą. Górny Śląsk po pierwszej wojnie światowej: powstania, plebiscyt, Zakątek Trzech Cesarzy, zdrada, miłość, wielka polityka i dylematy moralne rodziny Krawietzkich.

Elementarz uczciwej wiedzy o regionie nie tylko dla Górnoślązaków

JUŻ W SPRZEDAŻY

OGŁOSZENIE Warszawa/34416913

fundacjaagory.pl
KRS 210120
FUNDACJA AGORY

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Pomorze Zachodnie

Mistrzostwo w koncentracji

Koncentracja nie jest tu tylko przydatną umiejętnością — jest absolutnym fundamentem działania. Liczy się każda sekunda, a często nawet jej ułamek. Gdy Leszek Paradowski chwyta aparat jest tylko on i to, co przed obiektywem. Gdy Robin Rogalski wsiada za kółko wyścigowego samochodu nie widzi nic ponad to co na torze. Bohaterowie kampanii „Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko" to prawdziwi mistrzowie koncentracji.

Robin Rogalski

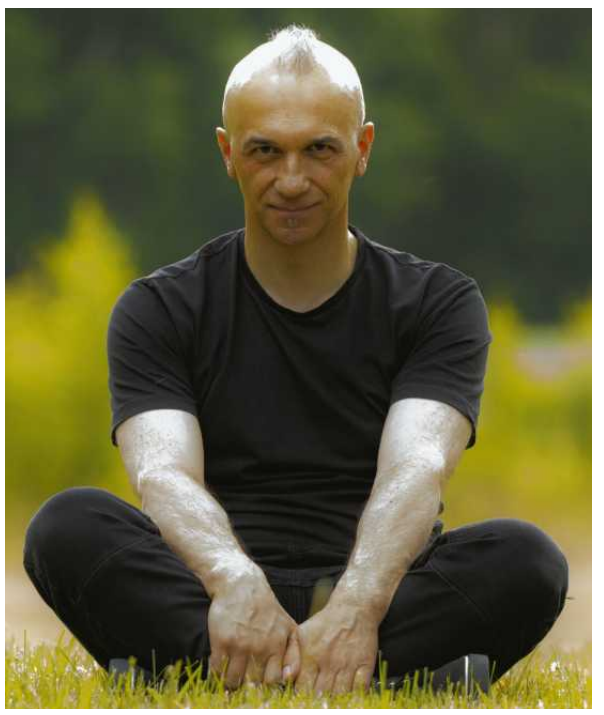
Leszek Paradowski

Każde ujęcie to dla niego coś więcej niż obraz. To chwila zatrzymana. Widzi to, czego inni nie dostrzegają: światło tańczące na krawędzi dnia, cienie opowiadające ciche historie, emocje ukryte w spojrzeniach. Aparat nie jest tylko narzędziem - to przedłużenie jego wrażliwości.

Zanim jednak Leszek Paradowski chwycił do ręki aparat, miał wiele innych pasji. – Ukończyłem ognisko muzyczne na akordeonie, później grałem na perkusji w zespołach rockowych. Intensywnie uprawiałem sport, głównie lekkoatletykę, tenis, brałem udział w maratonach rowerowych. Do dziś rower jest ważną częścią mojego życia. Prowadzę również własny biznes, który do dziś zajmuje sporą część mojego czasu. Mimo to cały czas szukałem przestrzeni, w której mógłbym wyrażać siebie w bardziej osobisty sposób – mówi.

Do sięgnięcia po aparat zainspirowało go Pojezierze Drawskie – miejsce, z którego pochodzi. – To właśnie tam zaczęła się moja fotograficzna droga. Ten krajobraz do dziś jest moją sceną, warsztatem i niewyczerpanym źródłem inspiracji – przyznaje.

Fotografia jest dla niego sposobem dialogu z naturą. Pozwala mu zatrzymać moment, który często trwa bardzo krótko, i nadać mu własny sens. – To przestrzeń, w której mogę tworzyć, obserwować i interpretować świat na własnych zasadach. Mam świadomość, że to medium o niemal nieograniczonych możliwościach i właśnie to najbardziej mnie w nim fascynuje – twierdzi Leszek Paradowski.

Od 2009 roku aparat stał się dla niego narzędziem obserwacji świata, ale też sposobem na jego interpretowanie. Jego zdjęcia budzą zachwyty. Jest pierwszym Polakiem, który zdobył Grand Prix w jednym z największych na świecie konkursów fotograficznych Trierenberg Super Circuit. – W centrum mojej pracy jest relacja między człowiekiem a naturą, ale też między ludźmi. Tworzę obrazy, które nie dają jednej odpowiedzi, lecz zostawiają przestrzeń do interpretacji. Symbolika jest dla mnie ważniejsza niż dosłowność – mówi.

Większość kadrów tworzy najpierw w wyobraźni. Czasem pomysł pojawia się od razu, czasem dojrzewa latami. Wiele zależy od miejsca i momentu – światła, mgły, atmosfery. – Przyroda nieustannie podsuwa inspiracje, ale trzeba nauczyć się ją obserwować. Miejsca, które na pierwszy rzut oka wydają się zwyczajne, o świcie potrafią zmienić się w zupełnie inny świat. Czasami jednak najlepsze rzeczy powstają spontanicznie, kiedy trafiam na wyjątkowe warunki i trzeba działać intuicyjnie i szybko – przyznaje.

Od breakdance do wyścigów samochodowych

Jak ważna jest każda sekunda, doskonale wie Robin Rogalski, kierowca wyścigowy. Nie od razu spełniał się na torze. Najpierw specjalizował się w innej dyscyplinie. – Sport uprawiałem od zawsze. Najpierw to był breakdance. Nauczył mnie rywalizacji, pewności siebie – wspomina. Dominował w swojej kategorii wiekowej zarówno w Polsce, jak i za granicą. Wszystko zmieniło się, gdy wybrał się ze znajomymi na tor gokartowy. – Dostałem lanie. Zdenerwowałem się, że aż tak mi nie wyszło – mówi. I zaczął trenować. W wieku 17 lat porzucił taniec na rzecz wyścigów. Samochodami nie interesował się do tego momentu wcale. Przeszedł pełną drogę rozwoju, szybko osiągając wyższy poziom w wyścigach, niż wcześniej w breakdance.

Mimo młodego wieku może już pochwalić się tytułem mistrza Niemieckich Mistrzostw GT w kategorii GT3 oraz dwukrotnym mistrzostwem w międzynarodowej serii Audi R8 Cup. Został również wybrany do testów kierowców w serii DTM jako jedyny Polak – obok Roberta Kubicy. Rywalizował w najbardziej prestiżowej klasie wyścigów GT3, reprezentując markę Lamborghini. – To pokazało mi, że mogę robić dosłownie wszystko, jeśli tego chcę i w to wierzę – przyznaje.

Dziś dalej chce się w motosporcie rozwijać i stale doskonalić swoje umiejętności. To jednak nie na medalach i tytułach zależy mu najbardziej. – Największy sukces? Że się nie poddałem po śmierci mojego taty. Największe marzenie? Być dobrym człowiekiem. Sport uczy tego, że trzeba doceniać wsparcie innych osób. Chcę rozwijać nie tylko siebie, ale i młodych ludzi. Co bym chciał im przekazać? Żeby się nie poddawali i spełniali marzenia, nawet jeśli wiąże się to z wyjściem poza strefę komfortu – radzi.

W sezonie 2026 Robin będzie jeździł w zespole Audi HGL Racing. Zasiądzie za sterami samochodu Audi R8 GT3 EVO II, który odkupiono od Maxa Verstappena, czterokrotnego mistrza świata Formuły 1. – Dobrze jest wrócić za kierownicę Audi. To wspaniałe uczucie po kilku latach spędzonych w Lamborghini ponownie znaleźć się w dobrze znanym środowisku – mówi.

Przyznaje, że nie może doczekać się tego, co przed nim. I nie zamierza spowalniać w drodze na najwyższe podia.

Siła pasji

Leszek Paradowski i Robin Rogalski, bohaterowie kampanii „Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko" pokazują, że pasja daje odwagę, by marzyć i wytrwałość, by te marzenia realizować. Choć jeden zatrzymuje czas na fotografiach, a drugi próbuje go wyprzedzić pędząc po torze, obaj żyją dla tych krótkich momentów, w których czują, że są dokładnie tam, gdzie powinni. Obaj także udowadniają, że pasja może pojawić się na każdym etapie życia, nawet gdy wszystko wydaje się już przesądzone.

Właśnie taka jest idea kampanii „Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko". Przesłanie lifelong learning, czyli uczenia się przez całe życie podkreśla, że każdy moment jest dobry, by rozpocząć nowy etap – zdobyć zawód, rozwinąć pasję, a nawet całkowicie odmienić swoją drogę życiową. Niezależnie od wieku czy dotychczasowych doświadczeń, każdy ma potencjał, by się uczyć, próbować i osiągać cele.

„Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko" inspiruje do działania i przełamywania własnych ograniczeń. Podkreśla, że zmiana nie musi być radykalna – może zaczynać się od małych decyzji, które z czasem prowadzą do dużych efektów. Można ją zainicjować tu i teraz. To opowieść o możliwościach, jakie daje ciągły rozwój, i o tym, że nauka nie kończy się nigdy – jest procesem, który towarzyszy nam przez całe życie.

Kampania realizowana przez Województwo Zachodniopomorskie/Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w ramach projektu pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
Rzeczpospolita Polska
Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU
Pomorze Zachodnie

eprasa.pl 7647588477

Jak Węgrzy będą tropić oligarchów?

Trzeba jednocześnie prowadzić postępowania kryminalne i próbować odzyskać pieniądze za pomocą nowego urzędu, którego powstanie zapowiedział Péter Magyar.

• **Wiec wyborczy Viktora Orbana. Budapeszt, 11 kwietnia 2026 roku**
FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ROZMOWA Z
JÓZSEFEM PETEREM MARTINEM
dyrektorem węgierskiego oddziału Transparency International

MICHAŁ KOKOT: Koniec rządu Viktora Orbána to chyba również duża ulga dla Transparency International? Przez lata byliście jednym z głównych wrogów reżimu, który zwalczał was za ujawnianie korupcji.
JÓZSEF PETER MARTIN: Oczywiście, zwalczanie korupcji w kraju autokratycznym jest znacznie bardziej wymagające, niż w kraju demokratycznym. A Węgry przez lata nie były krajem demokratycznym.

Rząd rozmontował trójpodział władzy i doprowadził do rozkładu społeczeństwa obywatelskiego, które jest tak ważną częścią demokracji. Jako Transparency musieliśmy odnaleźć się w tym trybie ciągłego stawiania oporu, byliśmy pod presją. Rząd prowadził kampanie oczerniające nas w mediach rządowych, również mnie osobiście.

Do tego dochodziło nękanie instytucjonalne – przez Biuro Ochrony Suwerenności [urząd powołany przez rząd Orbána do dyskredytowania niezależnych organizacji]. Rok temu władze próbowały wprowadzić prawo, by pozbawić nas i inne organizacji finansowania z zagranicy, ale to ostatecznie temat został odłożony. Jednak gdyby Fidesz wygrał wybory, pewnie by i to wprowadzili. Ostatecznie jednak tak się nie stało, przegrali olbrzymią większością.

Sądzę, że to wielka ulga dla wielu organizacji pozarządowych, ale i całego społeczeństwa, albo przynajmniej tych 3,3 mln, którzy głosowali na Petera Magyara i TISZĘ. To rzeczywiście prawdziwa zmiana reżimu, cicha i pokojowa rewolucja.

Jednym z głównych postulatów Pétera Magyara jest odzyskanie publicznych środków, które zostały przejęte przez poprzednią ekipę. Czy to ma szansę się udać?
– Nie ma wątpliwości, że będzie to bardzo trudne. Jest jednak nie tylko bardzo silny nacisk polityczny ze strony TISZ-y, ale również społeczny, by tak się stało. Myślę, że ludzie jeszcze bardziej niż w 1989 roku uwierzyli, że wraz ze zmianą reżimu władza doczeka się kary za korupcję.

Pierwszym krokiem powinno być przywrócenie państwa prawa, bez tego niczego nie uda się zrobić. Nie ma wątpliwości, że ci, którzy obecnie stoją na czele instytucji państwowych, będą lojalni wobec poprzedniej władzy, a nie państwa. Ci ludzie powinni zostać usunięci tak szybko, jak to możliwe. Mówię tu o prokuratorze generalnym, prezesie Sądu Najwyższego, urzędu ochrony konkurencji, a także samym prezydencie czy przewodniczącym Trybunału Konstytucyjnego. Nie ma innego rozwiązania.

Jak odzyskać pieniądze publiczne, których dorobili się oligarchowie? To w ogóle możliwe?
– Trzeba jednocześnie prowadzić postępowania kryminalne i próbować odzyskać pieniądze za pomocą nowego urzędu, którego powstanie zapowiedział Peter Magyar. Te działania powinny być prowadzone równolegle. I niekoniecznie okaże się, że od skazanego za korupcję uda się odzyskać to, co ukradł państwu.

Znaczna część tych pieniędzy zniknęła już i – jak mówi prominentny polityk Fideszu Lajos Kosa – „straciła swój publiczny charakter" w znaczeniu takim, że trafiły do prywatnego biznesu. Tak było ze środkami fundacji banku centralnego, które trafiły najpierw do prywatnego funduszu inwestycyjnego, a następnie zostały zainwestowane m.in. w Szwajcarii i w Polsce w spółkę GTC. Od tej spółki będzie teraz trudno dostać jakiekolwiek pieniądze, jako że jej właściciele nie mają nic albo niewiele wspólnego z całą sprawą.

A czy na drodze nie będą stali pojedynczy sędziowie i prokuratorzy? Jak bardzo wymiar sprawiedliwości został na Węgrzech podporządkowany rządzącym?
– Sądy niższych instancji są wciąż niezależne. Nigdy nie udało się tego wprowadzić, co w Polsce. Na Węgrzech zapadają niezawisłe wyroki wydane przez sędziów, a ich mandaty nie są kwestionowane. Problem jest z Sądem Najwyższym (Kurią), który został obsadzony nominatami Fideszu. A także z prokuraturą.

Wielu winnych korupcji udałoby się skazać wcześniej, gdyby nie prokuratura obsadzona przez nominatów rządzących, blokujących te postępowania. W efekcie nie było czego sądzić.

W jakim stopniu węgierska gospodarka zależna jest od oligarchów i firm powiązanych z rządem?
– Według szacunków ok. 30 proc. gospodarki kontrolowanej jest przez elity związane z rządzącymi, tzw. systemem NER. Te firmy są w większości prywatne, ale zależne od rządu. Widzieliśmy, jak te spółki tuż przed wyborami i zaraz po nich zaliczyły ogromne spadki. Można powiedzieć: cóż z tego, niech upadają! Ale część z nich to bardzo duże holdingi, banki i spółki. Jeden z takich banków należy do Lorinca Meszarosa, powiernika Viktora Orbána. Jeśli upadnie, będzie to miało konsekwencje dla całego sektora bankowego.

Rozwiązaniem byłaby zatem ponowna nacjonalizacja tych zasobów, które w przeszłości zostały sprywatyzowane i oddane w ręce oligarchów i elity Orbána. Teraz powinniśmy doprowadzić do odwrotnego procesu: ponownie je znacjonalizować i sprzedać na wolnym rynku.

Taka przymusowa nacjonalizacja skończy się zapewne protestami ze strony właścicieli tych firm.
– O, z pewnością. Już teraz słyszymy o naruszeniach zasad praworządności i obserwujemy jak w kilka dni po wyborach nagle stali się wielkimi demokratami.

Nie ma innego rozwiązania, niż naprawić bezprawie przywróceniem do stanu poprzedniego.

To właśnie to, czego obawiano się zrobić w Polsce. Po latach rządów Zjednoczonej Prawicy nowa władza tłumaczyła, że jednego bezprawia nie można zastąpić drugim.
– Czasami trzeba wyeliminować stare zasady, by przywrócić poprzedni stan praworządności. Przecież te stare zasady zostały stworzone do tego, by mogła wzbogacić się elita rządząca.

Nie można wyjść z bezprawia, podążając za starymi regułami, które je wyznaczają. To jak z komunizmem. Gdy upadał i nadeszła zmiana reżimu, wymienione zostały też instytucje, przywódcy polityczni i nikt wtedy nie mówił, że należy kierować się zasadami z komunizmu. Oczywiście jest w tym pewne ryzyko: że zamiast Fideszu nadejdzie elita lojalna wobec TISZ-y. Ale ryzyko jest niewielkie: elektorat TISZY by tego nie wybaczył. Natychmiast obaliliby ten rząd.

Gospodarka Węgier od kilku lat szoruje po dnie. Jest szansa na jej szybkie odbicie?
– Mamy zły stan budżetu, Węgry objęte są procedurą zadłużeniową, do tego dochodzi rekordowo niski poziom inwestycji. Nowy rząd chce znaleźć pieniądze, obcinając wydatki na propagandę, szukając oszczędności w ustawionych, przepłaconych przetargach i eliminując korupcję. Ale jeśli to się nie uda, rating Węgier będzie dalej spadał.

A co z konkurencyjnością gospodarki?
– Nigdy nie była szczególnie wysoka z powodu biurokracji, niskiego poziomu usług publicznych, zasobów ludzkich, służby zdrowia i edukacji. Nawet gdy wskaźniki gospodarcze kształtowały się na niezłym poziomie, konkurencyjność gospodarki nie była wysoka. Powodem obecnych kłopotów gospodarczych jest dlatego właśnie ta systemowa korupcja.

A mimo to mówi, że jest pan optymistą, gdy chodzi o przyszły rząd.
– Kłamstwa, które propaganda zaszczepiła Węgrom, będą pewnie jeszcze długo oddziaływać na nasze społeczeństwo. Ale to wyjątkowe, że w jednym rządzie będą pracować ludzie z tak bardzo różnym ideologicznym pochodzeniem. Większość wyborców TISZ-y ma poglądy liberalne – jakieś 42 proc. wg badań Republikonu. Kolejnych 20 proc. ma lewicowe, a tylko 11 proc. konserwatywne, a 10 proc. – uważa się za zwolenników Zielonych. Tak dużej różnorodności w jednej partii nigdy nie było. Nawet po upadku komunizmu mieliśmy polityków albo prawicowych albo lewicowych rządów.

Teraz reprezentacja społeczna jest szeroka, a to według mnie daje szansę na zjednoczenie Węgier. ●

Rozmawiał Michał Kokot

Trzeba jednocześnie prowadzić postępowania kryminalne i próbować odzyskać pieniądze za pomocą nowego urzędu, którego powstanie zapowiedział Peter Magyar. I niekoniecznie okaże się, że od skazanego za korupcję uda się odzyskać to, co ukradł państwu

JÓZSEF PETER MARTIN
dyrektor węgierskiego oddziału Transparency International

eprasa.pl 7647588477

Wielka Brytania z pokoleniowym zakazem palenia

Zgodnie z ustawą zatwierdzoną przez brytyjski parlament osoby urodzone po 1 stycznia 2009 r. nigdy nie będą mogły legalnie kupić wyrobów tytoniowych.

Robert Stefanicki

• **Osoby urodzone po 2009 r. nie będą mogły kupić legalnie wyrobów tytoniowych w Wielkiej Brytanii** FOT. TOLGA AKMEN/PAP/EPA

Ustawa o tytoniu i e-papierosach, która na początku maja ma uzyskać ostateczną akceptację króla Karola III, zaostrza również kontrolę waporyzacji. Produkty do wapowania i inne produkty nikotynowe nie będą mogły być sprzedawane osobom poniżej 18. roku życia.

Palenie e-papierosów zostaje zakazane w samochodach przewożących dzieci, na placach zabaw oraz w pobliżu szkół i szpitali, co rozszerza obecne przepisy dotyczące zakazu palenia m.in. w szkołach i szpitalach.

Rząd twierdzi, że te środki pomogą ograniczyć palenie i zapobiegną uzależnieniu młodych ludzi od nikotyny, co długoterminowo zmniejszy wydatki na Narodową Służbę Zdrowia (NHS).

Pokoleniowy zakaz palenia wchodzi w życie

Według oficjalnych szacunków palenie w Wielkiej Brytanii jest przyczyną około 64 tys. zgonów i 400 tys. hospitalizacji, co kosztuje NHS około 3 miliardy funtów rocznie, a ogólne koszty ekonomiczne przekraczają 20 miliardów funtów.

Minister zdrowia Wes Streeting powiedział, że zatwierdzenie ustawy jest historycznym momentem dla narodu.

Dzieci w Wielkiej Brytanii będą należeć do pierwszego pokolenia wolnego od dymu tytoniowego, chronionego przed uzależnieniem i szkodami, które mogą trwać całe życie

– zadeklarował. I dodał: – Lepiej zapobiegać niż leczyć. Ta reforma ratuje życie, zmniejszy presję na NHS i zbuduje zdrowszą Wielką Brytanię.

W zeszłym roku rząd zakazał sprzedaży jednorazowych e-papierosów z obawy przed ich używaniem przez młodzież i szkodliwym wpływem na środowisko. Nowa ustawa zaostrza te przepisy. Ograniczono reklamy, ekspozycje, bezpłatną dystrybucję i udzielanie rabatów. Ministrowie uzyskają uprawnienia do regulowania aromatów i opakowań wyrobów tytoniowych, e-papierosów i produktów nikotynowych poprzez rozporządzenia.

Według organizacji charytatywnej Action on Smoking and Health około 10 proc. dorosłych w Wielkiej Brytanii – około 5,5 miliona osób – używa e-papierosów, a odsetek ten pozostaje zasadniczo niezmieniony od 2024 roku. Około połowa osób, które wapują, to byli palacze, podczas gdy około 40 proc. nadal pali, jednocześnie wapując.

Najpierw Malediwy, teraz Wielka Brytania.

Jako pierwsze dożywotni zakaz palenia wprowadziły jesienią 2025 r. Malediwy. W tym kraju restrykcje są większe niż w Wielkiej Brytanii, bo nie tylko zakazano sprzedaży papierosów osobom urodzonym po 1 stycznia 2007 roku, ale również kupowanie i samo palenie jest wykroczeniem, karanym grzywną od równowartości 1 tys. zł. Dotyczy to także turystów.

Ponadto od 2024 roku na Malediwach obowiązuje zakaz importu, sprzedaży, dystrybucji, posiadania i używania papierosów elektronicznych oraz wapowania dla osób w każdym wieku.

Pokoleniowy zakaz palenia był dyskutowany – i niemal wprowadzony – w Nowej Zelandii. Napisana przez rząd Jacindy Ardern i przyjęta w 2023 r. ustawa antynikotynowa przewidywała, że osoby urodzone po 2008 roku nie mogłyby kupować wyrobów tytoniowych do końca swojego życia (zakaz nie objął e-papierosów). Jednak prawo zostało uchylone jeszcze w tym samym roku, gdy władzę objęła prawica – rząd powoływał się na wzrost przestępczości (przemytu), ale rzeczywistym powodem była chęć zwiększenia dochodów budżetowych z akcyzy, aby sfinansować obniżki podatków.

Oddolnie taki zakaz wprowadza amerykański stan Massachusetts. Pierwsze było miasto Brookline, gdzie w 2020 roku uchwalono ustawę zakazującą kupowania tytoniu osobom urodzonym w tym stuleciu. Grupa właścicieli sklepów spożywczych zaskarżyła ustawę do sądu, argumentując, że jest ona sprzeczna z ustawą ustanawiającą wiek uprawniający do zakupu tytoniu na 21 lat i że dyskryminuje osoby urodzone po 1 stycznia 2000 roku.

W 2024 roku najwyższy sąd stanowy wydał orzeczenie na korzyść Brookline. Odtąd podobne przepisy uchwaliło 21 innych miast. Kampania antynikotynowa odnosi sukces częściowo dzięki osobliwości prawa stanu Massachusetts, gdzie samorządy lokalne mogą samodzielnie ustalać wiele polityk dotyczących zdrowia publicznego. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34431426

PŁOCK

Płock, dnia 15.04.2026 r.

OGŁOSZENIE O ZAMIARZE UDOSTĘPNIENIA NIERUCHOMOŚCI O NIEUREGULOWANYM STANIE PRAWNYM

Działając na podstawie art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124 b oraz art. 124 a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2026 r. poz. 399)

PREZYDENT MIASTA PŁOCKA INFORMUJE

o zamiarze wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji administracyjnej, w przedmiocie udostępnienia części nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, położonej w województwie mazowieckim, powiecie Płock, gminie Płock, w miejscowości Płock, oznaczonej w rejestrze ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 5 o pow. 2,3371 ha, obręb Nr 15 „TOKARY", dla której nie jest prowadzona księga wieczysta ani zbiór dokumentów, w celu wykonania przez ENERGA-OPERATOR S.A. czynności związanych z konserwacją i remontem napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji Podolszyce – Gąbin, obejmujących: przeprowadzenie oceny stanu technicznego konstrukcji słupów wraz z fundamentami oraz w razie potrzeby wykonanie ich renowacji, wymianę przewodów linii WN, wymianę łańcuchów izolatorowych, regulację zwisów przewodów oraz przycięcie lub usunięcie drzew i krzewów zagrażających bezpiecznemu funkcjonowaniu linii.

Zgodnie z rejestrem ewidencji gruntów i budynków jako władający przedmiotową nieruchomością wpisana jest osoba nieżyjąca – Pan Władysław Stasiak. Spadkobiercy zmarłego nie zostali ustaleni. W rozumieniu art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 399), przedmiotowa działka posiada status nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

W związku z powyższym wzywa się wszystkie osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do w/w nieruchomości, aby w terminie dwóch miesięcy od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły i udokumentowały swoje prawa, pod rygorem pominięcia ich jako strony w postępowaniu o udostępnieniu części przedmiotowej nieruchomości.

Osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do przedmiotowej działki winny zgłosić się w w/w terminie do Referatu Mienia Skarbu Państwa w Wydziale Obrotu Nieruchomościami Gminy i Mienia Skarbu Państwa Urzędu Miasta Płocka, 09-400 Płock, ul. Stary Rynek 1, pokój D-21, w godzinach: poniedziałek-środa 07.45-15.15; czwartek 07.45-16.15; piątek 07.45-14.15 celem wykazania swoich praw rzeczowych do nieruchomości.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34412784

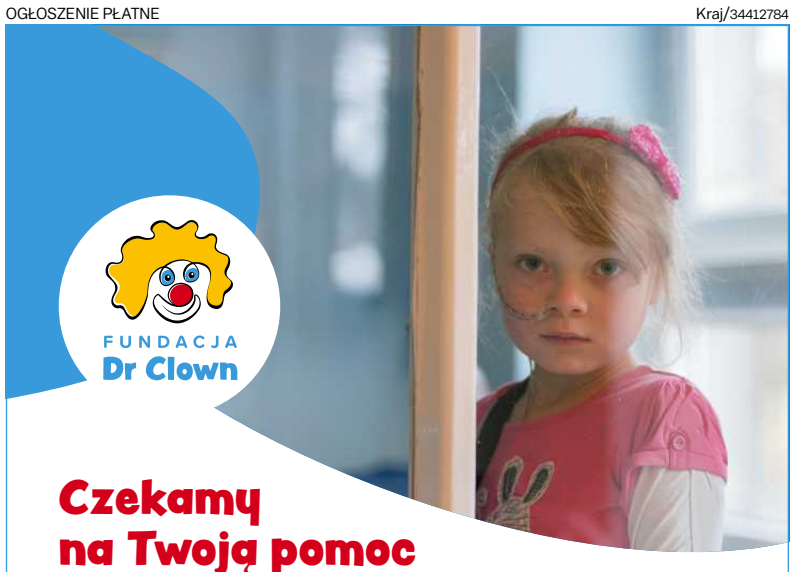

FUNDACJA Dr Clown

Czekamy na Twoją pomoc

Pobyt w szpitalu to dla dzieci **ból, samotność i lęk** przed zabiegami.

Doktorzy Clowni przynoszą małym pacjentom **rozmowę, uśmiech i radość.**
450 wolontariuszy Fundacji Dr Clown odwiedza rocznie 40 000 pacjentów zmieniając smutną rzeczywistość w ponad 100 szpitalach w całej Polsce.

Od Ciebie zależy, czy dotrą do większej liczby **chorych dzieci.**

Pomóż **Przekaż 1,5% podatku**

KRS 0000024181

Korzystasz z pomocy księgowej lub doradcy podatkowego? Poproś o przekazanie 1,5% swojego podatku Fundacji Dr Clown. Jeśli rozliczenie zostało już wysłane, możesz poprosić o złożenie korekty z naszym numerem KRS w terminie do 30 maja. Rozliczasz się za pomocą platformy Twój e-PIT? Zaloguj się, kliknij „Wybierz organizacje" i wskaż Fundację Dr Clown.

drclown.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34431804

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Miliony Polaków zyskają nawet 100 tys. zł

Polacy na etacie, na umowie zlecenia, na B2B oraz inni przedsiębiorcy, co roku odkładają składki na ZUS. W czerwcu wszystkie te składki będę zwaloryzowane. Niektórzy będą mieli dopisane do konta nawet 100 tys. zł. Oto szczegóły, kto ile dostanie i o ile dzięki waloryzacji zwiększy się ich emerytura.

Leszek Kostrzewski

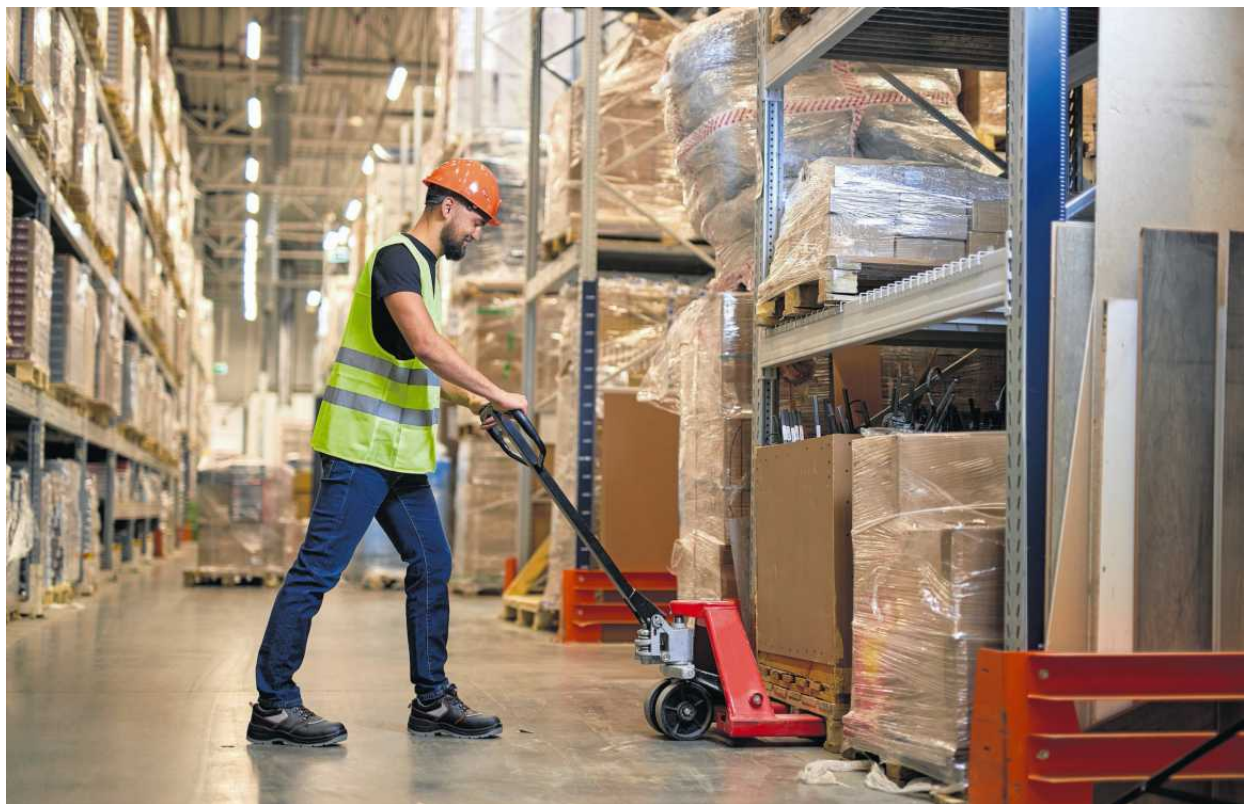

• **Każdy pracujący Polak odkłada co miesiąc 19,52 proc. ze swojej pensji na składkę emerytalną**
FOT. SHAKIROV ALBERT/SHUTTERSTOCK

Każdy pracujący Polak (wyjątkiem są osoby na umowach o dzieło) odkłada co miesiąc 19,52 proc. ze swojej pensji na składkę emerytalną. Pieniądze te wędrują do ZUS, gdzie każdy ma indywidualne konto. I właśnie na tych kontach są zapisywane nasze składki. Im więcej składek, tym możemy liczyć na wyższą emeryturę

W Polskim systemie emeryturę wylicza się bowiem według wzoru: sumę zebranych składek dzielimy przez przewidywaną, statystyczną liczbę miesięcy dalszego życia.

Aby jednak odkładane przez nas składki nie traciły na wartości, ZUS co roku, w czerwcu, je waloryzuje.

Wysokość waloryzacji konta zależy od inflacji oraz od przypisu składek (czyli wzrostu płac i liczby ubezpieczonych) z poprzedniego roku.

W ZUS-ie część Polaków, prócz konta emerytalnego, ma też pieniądze na tzw. subkontach.

Co to takiego? To pozostałość po OFE. Otóż w 2011 r. rząd zmniejszył składkę przekazywaną do OFE. Wynosiła ona 7,3 proc., a zmniejszono ją do 2,92 proc. Ta różnica między wcześniejszą wysokością składki do OFE a nową – zmniejszoną – nie trafia do wielkiego worka w ZUS, ale na specjalne subkonta.

I ZUS te subkonta też co roku waloryzuje. Waloryzacja subkonta to pochodna dynamiki wzrostu PKB za ostatnie 5 lat.

Ile dopiszą do naszych kont?

W ubiegłym roku do naszych kont w ZUS dopisano 566,6 mld zł (w 2024 r. było to 521 mld zł, a w 2023 r. 450 mld zł).

W wyniku waloryzacji konto każdego Polaka zwiększyło się rok temu o 14,41 proc., a subkonto o 9,49 proc.

A ile wyniesie w tym roku waloryzacja naszych kont i subkont? Na początku wyjaśnijmy, że w czerwcu 2026 roku ZUS dopisze dodatkowe składki do kont emerytalnych około 26 mln osób. Ponad 22 mln z nich, posiadających subkonto, otrzyma również dopłatę na ten dodatkowy rachunek.

Ile więc wyniesie wzrost? Grzegorz Chłopek, który prowadzi blog Atlasfinasowy.pl szacuje, że w tym roku będziemy mieli rekordową, dwucyfrową waloryzację subkonta w ZUS. Według niego wyniesie ona ok. 10,6 proc.

A wszystko z powodu wysokich wskaźników, od których waloryzacja jest uzależniona.

„Waloryzacja zależy od średniorocznego wzrostu nominalnego PKB w ciągu ostatnich pięciu lat. A te mieliśmy szczególnie wysokie w latach 2021 i 2022, gdy PKB rósł odpowiednio o 12,6 proc. i 16,5 proc.. W tym roku spadamy ze wzrostem w okolice średniej (geometrycznej) waloryzacji za lata 2010-2024, czyli 6,3 proc." – tłumaczy Chłopek w swoim wpisie w serwisie społecznościowym.

A jak to będzie wyglądać w przypadku konta w ZUS? Zdaniem dr Łukasza Wacławika z wydziału zarządzania krakowskiej AGH, tu waloryzacja może być mniejsza i wynieść ok. 10 proc.

– Ma na to wpływ niższa niż w poprzednich latach inflacja – tłumaczy ekspert.

Dzięki waloryzacji osobie, która zgromadziła na koncie w ZUS 400 tys. zł, zostanie dopisane 40 tys. zł. Natomiast jeśli ktoś dotąd zgromadził 800 tys. zł w postaci składek i kapitału początkowego, dzięki waloryzacji zwiększy stan konta o 80 tys zł. Oczywiście, im więcej mamy składek, tym więcej pieniędzy trafi na nasze konto. Taka jest zasada waloryzacji procentowej. Najbogatsi mogą więc liczyć nawet na 100 tys. zł dopisane do konta

Grzegorz Chłopek, który prowadzi blog Atlasfinasowy.pl szacuje, że w tym roku będziemy mieli rekordową, dwucyfrową waloryzację subkonta w ZUS. Według niego wyniesie ona ok. 10,6 proc.

Czerwcowa waloryzacja

566,6

MLD ZŁ

• **Tyle, do naszych kont w ZUS, dopisano w ubiegłym roku (w 2024 r. było to 521 mld zł, a w 2023 r. 450 mld zł)**

Naturalnie, pieniędzy z naszego konta emerytalnego w ZUS nie możemy wypłacić i sami nimi dysponować. Nasz system jest bowiem solidarnościowy, a to oznacza, że składki możemy odzyskać tylko w postaci emerytury.

Jeżeli bowiem ktoś od początku swojej pracy odkładał składki tylko do ZUS (to tzw. I filar), jego pieniądze nie podlegają dziedziczeniu. Po śmierci przejmie je budżet państwa, który – w uproszczeniu – sfinansuje nimi wypłaty dla innych emerytów.

Jednak niektóre osoby na tym systemie zyskują, inne tracą. Zyskują przede wszystkim te, które długo żyją i długo pobierają emeryturę. One więcej z systemu wypłacą, niż do niego włożyły. Stracą ci, którzy w wyniku śmierci nie doczekają emerytury lub będą ją pobierały krótko. To właśnie ze składek tych przedwcześnie zmarłych finansowane są świadczenia osób, które dożywają późnego wieku.

O ile wyższa emerytura?

A co ze wspomnianymi subkontami? Pieniądze, które mamy na subkoncie, gdy przejdziemy na emeryturę, dodawane są do naszego konta w I filarze i ZUS na tej podstawie oblicza emeryturę.

Ale pieniądze z subkonta, w przeciwieństwie do I filaru, podlegają dziedziczeniu. Jeśli wiec osoba mająca subkonto umrze przed przejściem na emeryturę, rodzina ma prawo domagać się wypłaty pieniędzy zmarłego męża, ojca czy matki.

Średnio każdy właściciel subkonta ma na nim ok. 40 tys. zł., ale niektórzy nawet 100-200 tys. zł.

Przy założeniu waloryzacji na poziomie 10,6 proc., osoba dysponująca kapitałem w wysokości 40 tys. zł zyska dodatkowe 4240 zł. W przypadku większych oszczędności, rzędu 200 tys. zł, stan konta powiększy się o 21 200 zł.

Dzięki dopisywaniu do naszych kont dodatkowych pieniędzy, będziemy mieli wyższe emerytury. Jak wyliczył dla nas Łukasz Wacławik, dla osoby, która zgromadziła na koncie 400 tys. zł kapitału i 100 tys. zł na subkoncie, tegoroczna waloryzacja składek na koncie i subkoncie pozwoli podwyższyć emeryturę o kilkaset złotych. O tym, ile to dokładnie to będzie, zdecyduje dokładny wiek, kiedy przejdziemy na emeryturę i przewidywalna średnia długość życia określana przez GUS.

Stan kont po przeprowadzonej waloryzacji jeszcze w czerwcu będzie widoczny dla ubezpieczonych na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS.

Czerwcowe emerytury przeliczone

To nie koniec dobrych informacji dla emerytów.

Tysiące z nich dostało podwyżki też z innego tytułu. Chodzi o osoby, które w latach 2009-2019 przeszły na emeryturę w czerwcu i na tym sporo straciły.

Wszystko za sprawą ustawy emerytalnej, która zakłada, że każdy, kto przejdzie na świadczenie od stycznia do maja albo od lipca do grudnia, ma waloryzowane konto ze składkami emerytalnymi rocznie i kwartalnie. Dzięki temu zyskuje podwójnie. Natomiast osoba odchodząca z pracy w czerwcu ma tylko waloryzację roczną. To „dziura" w systemie, na którą od lat zwracali uwagę eksperci, a politycy nic z tym nie robili.

Nowa ustawa rządowa to zmieniła, ZUS właśnie zakończył przeliczać na nowo świadczenia osobom, które odeszły na emeryturę w czerwcu w latach 2009-2019 r.

Dzięki czemu „czerwcowi" emeryci otrzymali wyższe świadczenie, bo z dodatkową, kwartalną waloryzacją.

W efekcie przeliczenia wyższe świadczenie otrzymało 133,1 tys. osób. Średnia podwyżka wyniosła 163,36 zł miesięcznie, a łączny wzrost wypłat przekroczył 21,7 mln zł miesięcznie.

Najczęściej podwyżki mieszczą się w przedziale od 100 do 200 zł. Na ostateczną kwotę wpływają indywidualne wyliczenia, w tym wysokość składek i przebieg kariery zawodowej.

Większość świadczeniobiorców stanowiły kobiety, które odpowiadały za 72 proc. wszystkich przypadków. Najliczniejszą grupą były osoby w wieku 70-74 lata. ●

eprasa.pl 7647588477

Lidl z Biedronką biją się na ceny

Masło znowu trafiło do polityki. „Za Tuska masło jest za złotówkę, za Kaczyńskiego musiałem płacić 9 zł!”.

Piotr Miączyński

W serwisie X ostre przepychanki, jeśli chodzi o masło. Zwolennicy koalicji okładają się z jej przeciwnikami kostkami.

Tobiasz Bocheński, wiceprezes Prawa i Sprawiedliwości, atakuje: „Wrócił Tusk, zniknęła praca. 6,1 proc. bezrobocia to dopiero początek”.

Komentarze? Maślane. „Tak też uczysz swoje dzieci kłamać?! Masło też (tu określenie mocno nieparlamentarne pod adresem Bocheńskiego) drogie, co?! 0,99 gr, a za waszych rządów po 10 zł. Złodzieje (znów nieparlamentarnie)”.

Ten refren się powtarza. Zdjęcia masła po 95 groszy za kostkę. Podpis: „Wyborcy PiS płaczą, gdy to widzą. Bogucki mówi, że za Tuska drożyzna jakiej wszechświat nie widział”.

Riposta? „Drożyzna Tuska. Za PiS pomidor papryczkowy za 17 zł. Za Tuska 29,99 zł. 100 obietnic na 100 dni – «dwa razy obiecać to jak raz dać» – motto polityków Koalicji od 2014 – autor R. Sikorski”.

To jak jest z tymi cenami masła?

Za rządów premiera Mateusza Morawieckiego inflacja zwiększała wpływy budżetowe. Według Credit Agricole od stycznia 2020 roku do czerwca 2023 roku ceny żywności w Polsce wzrosły o 38,9 proc.

Masło było wtedy nad Wisłą drogie. Ale swój szczyt cenowy osiągnęło w grudniu 2024 roku (czyli już za rządów Donalda Tuska). Za kostkę trzeba było zapłacić nawet 10 zł.

Tyle że Robert Biegaj z Shopfully Poland (oferującej rozwiązania mające zwiększać ruch w sieciach) tłumaczy, że obecna sytuacja niewiele ma wspólnego z wielką polityką, a jeśli już to z polityką sieci handlowych. – Dane UCE Research i WSB Merito wskazują, że w marcu tego roku masło było tańsze rok do roku aż o 22,9 proc., co stanowi kolejny miesiąc z wyraźnymi spadkami – mówi. Patrząc szerzej na rynek, uwzględniając zarówno ceny regularne, jak i promocyjne, średnia cena masła (w przeliczeniu na kostkę 200 g) wyniosła w marcu 5,97 zł, czyli ogólnie mówiąc ceny masła oddalają się od dwucyfrowego wyniku.

Na pytanie, czy opłaca się wobec tego sprzedawać masło za złotówkę lub jeszcze taniej, odpowiada jasno: to się nie opłaca. To element, jak to Biegaj określa, agresywnej polityki promocyjnej w wykonaniu sieci dyskontowych. – Jednocześnie od początku roku wyraźnie wzrosła liczba promocji na masło. W I kwartale br. o około 20 proc. rok do roku. Pokazuje to, że walka cenowa wokół tego produktu stała się jedną z kluczowych strategii sieci handlowych – twierdzi ekspert.

• **Biedronka z Lidlem łowią klientów na masło**

FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

A masło to w handlu symbol. Jak cukier. Niby relatywnie tani, a jednak drogi naszemu sercu, bo spora część Polaków jeszcze ma w nogach wspomnienia, jak stało się w kolejce po cukier albo po mięso. Drogi cukier, drogie masło to oznaka, że na rynku dzieje się coś niepokojącego.

Sieci handlowe doskonale o tym wiedzą. Dlatego tanie masło to symbol: nikt nie pobije naszych cen, bo codziennie są najniższe, a tak w ogóle jesteśmy najtańszym sklepem spożywczym i basta. Dlatego sieci zbijają cenę tego produktu, jeśli trzeba, to młotkiem, czyli dokładając do tego interesu.

Sieci zbijają cenę masła, jeśli trzeba, to młotkiem, czyli dokładając do tego interesu

Poza tym duopol – Biedronka zderzająca się z Lidlem – obu sieciom się zwyczajnie opłaca. Sprawia, że tylko o nich jest głośno. A konkurencja w obliczu takich chwytów jest bezradna. Nie stać ich na to, aby wyrównać podobne oferty. Choć próby były i są – Stokrotka pod koniec marca walczyła kostką masła za... 49 groszy.

Do tego starcia musiało przystąpić również Dino. W tym tygodniu sprzedaje masło extra łowickie XXL 250g za 0,99 zł.

Po co to wszystko? Gdy ktoś przyjdzie do Biedronki czy Lidla kupić masło, to na maśle nie poprzestanie i tak wyjdzie z pełnym koszykiem. Teraz zresztą do ultra taniego masła sieci dołączyły jajka i mleko.

Mleko tańsze niż woda

Lidl ma promocję, gdzie sprzedaje – 30 jajek za 24,99 zł (normalnie za jajko płaci się ponad złotówkę), mleko UHT – 1,49 zł za karton przy zakupie sześciu, a wspomniane masło ekstra – 83 proc. za 95 groszy za kostkę.

Biedronka odpowiada maslem ekstra z Polskiej Mleczarni za 99 groszy. Mlekiem Mlekovita po 1,49 zł za karton przy zakupie, oczywiście, sześciu. Do tego jaja z chowu ściółkowego, 20 sztuk przy zakupie dwóch opakowań – 15,98 zł. A poza tym w swojej gazetce promocyjnej wrzuca produkty, które porównuje z cenami w „innej sieci” i oczywiście wychodzi z tych porównań bohatersko zwycięska.

1,49 zł nie jest przy tym rekordem. Na początku kwietnia Lidl sprzedawał mleko UHT 3,2 proc. po 99 groszy za litr. To oznacza, że generalnie taniej jest napić się mleka niż kupić butelkę wody. Podobne ceny w Polsce owszem były, ale ponad dekadę temu.

Ludzie korzystają. Masło kupowane jest na zapas i mrożone. Grupa na Facebooku (pisownia oryginalna): „Czy Wy też szalejecie z mrożeniem masła tak jak ja? Te promocje za 99 groszy mnie wykończą. Ale zdecydowanie wolę to niż cenę sprzed roku po prawie 10 złotych.”

Tomasz Krysiak, prezes Przedsiębiorstwa Produkcji Rolnej Rol-Pol na Opolszczyźnie wrzucił niedawno na Facebooka porównanie mleka za 99 groszy za litr i obornika dla działkowców za 6 zł za litr z pytaniem: czy to jest normalne?

Andrzej Minarczuk, prezes Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Kosowie Lackim w rozmowie ze specjalistycznym serwisem Polska Rolna, oceniał z kolei, że cena dobrego masła powinna się kształtować na poziomie 6-7 zł za 200 gramową kostkę. – Obecnie płacąc rolnikowi w skupie 1,70-1,80 zł za litr mleka, do każdego wyprodukowanego dziś kilograma masła dopłacamy 5-6 zł – mówił.

Mleka na rynku jest obecnie za dużo. Eksport tego towaru jest trudny. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34427424

DIGITAL DETOX NA MAZOWSZU

Cisza, która wygrywa z powiadomieniami

W czasach, gdy wszyscy jesteśmy ciągle online, prawdziwym luksusem staje się choć chwila bez telefonu. Warto czasem zrobić sobie digital detox, wyłączyć smartfona i wyruszyć za miasto — tam, gdzie asfalt ustępuje polnym drogom, a zgiełk zastępuje cisza. Mazowsze pełne jest skarbów natury i historii, które pozwolą na długie godziny zapomnieć o telefonie.

Smartfony stały się centrum codziennego dowodzenia. Za ich pośrednictwem robimy zakupy, zarządzamy finansami, kontaktujemy się w sprawach zawodowych i prywatnych. Nic więc dziwnego, że coraz częściej choć na chwilę chcemy od nich odpocząć.

Digital detox, czyli cyfrowy detoks, to nic innego, jak świadoma rezygnacja z korzystania ze smartfonu przez określony czas: godzinę, dwie, weekend. Nie chodzi o ucieczkę od technologii, tylko raczej o odzyskanie nad nią kontroli. Mazowsze jest skarbnicą miejsc, w których można wsłuchać się w szum drzew zamiast powiadomień. Wiele z nich znajduje się w bliskiej odległości od Warszawy.

Rezerwat Królewskie Źródła w Puszczy Kozienickiej (fot. archiwum UMWM, G. Gerek)

Skarb w sercu Polski

Doskonałym przykładem jest Puszcza Kampinoska, zlokalizowana bezpośrednio przy zachodniej granicy Warszawy, stanowiąca część Kampinoskiego Parku Narodowego. Aż żal nie wyłączyć telefonu, przekraczając jej granice. Szacuje się, że może tutaj występować nawet połowa fauny spotykanej w Polsce, czyli ok. 16,5 tysiąca rodzimych gatunków zwierząt. Co ciekawe, to też najbogatszy obszar wydmowy w Polsce. Znajduje się tutaj pustynia Grochalskie Piachy – robi naprawdę duże wrażenie. Puszcza była też niemym świadkiem wielu dramatycznych wydarzeń z naszej historii, wiele miejsc pamięci można napotkać po drodze. Na terenie całego Kampinoskiego Parku Narodowego znajduje się około 360 kilometrów znakowanych szlaków turystycznych. Dozwolona jest turystyka piesza, rowerowa, konna.

Zanurzyć się w przyrodę pozwala także Puszcza Kozienicka. Jest największym kompleksem leśnym w południowej części województwa mazowieckiego. Jej powierzchnia to prawie 30 tys. hektarów. W przeszłości była tradycyjnym miejscem polowań królów polskich. Równinny krajobraz polodowcowy urozmaicają malownicze pradoliny rzek Radomki i Zagożdżonki oraz wzniesienia wydmowe.

Wśród wody i lasów

Krajobrazy leśne można połączyć z odpoczywaniem nad wodą. W Otwocku, który przed wiekami nazywany był krainą sosen oraz piasku i słynął z letniskowej oferty, czeka plaża nad rzeką Świder. Można tu zażywać kąpieli i próbować sportowych aktywności.

Mazowiecki Park Krajobrazowy to idealny kierunek na spacer tuż po kąpieli. Warto wybrać się tam podziwiając potężne sosny, wydmy oraz rozległe torfowiska. W leśnych ostępach żyją między innymi bociany czarne, żółwie błotne, łosie i borsuki. To najlepszy argument za tym, by na czas wizyty w tym miejscu całkowicie wyciszyć powiadomienia i pozwolić sobie na luksus bycia offline.

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Polityczne napięcia w PiS

Na co liczy Mateusz Morawiecki?

Były premier w rządzie PiS wie, że jego droga do samodzielności byłaby wyjątkowa kręta i nie ma pewności, że wyborcy byliby gotowi nagrodzić rozłamowca. Zawarty z Jarosławem Kaczyńskim kompromis zostanie jednak wystawiony na próbę przy układaniu list wyborczych.

Kondzińska

• **– Partia będzie miała dwa płuca – zapowiedział Jarosław Kaczyński po całonocnych rozmowach z Morawieckim, który podważał m.in. pozycję Przemysława Czarnka.** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Od tygodni wewnętrzne tarcia w PiS koncentrują uwagę mediów i wyborców. Sprawa jest na tyle poważna, że kolejne jej etapy publicznie komentuje sam Jarosław Kaczyński. Dla wyborców przygotowano pokazy jedności i siły, jak wspólne wystąpienie w partyjnej siedzibie, w którym za liderem PiS stają posłowie, a z nimi przywódcy zwaśnionych frakcji Mateusz Morawiecki i Przemysław Czarnek. Ale wszystko dzieje się w atmosferze wzajemnych oskarżeń o szkodzenie PiS, szukaniu winnych i odpowiedzialnych.

Spór dotyczy m.in. kierunku, w którym podąży PiS – czy skupi się na nawracaniu wyborców Konfederacji, by odeszli od Sławomira Mentzena i Grzegorza Brauna, czy powędruje środkiem, by w centrum szukać nowych wyborców. Scenariusz pierwszy ma realizować kandydat na premiera Czarnek, wersja druga to silny Morawiecki.

– Partia będzie miała dwa płuca – ogłosił we wtorek Jarosław Kaczyński po siedmiogodzinnej, nocnej rozmowie z Mateuszem Morawieckim, który w ostatnich dniach wybijał się na pozycję rozgrywającego. Ogłosił rejestrację stowarzyszenia Rozwój Plus, a do mediów wyciekła lista nazwisk chętnych do dołączenia i przekaz, że konieczni są koordynatorzy w regionach, bo zainteresowanie jest ogromne. Równolegle suflowana była opowieść, że nikt nie chce rozłamu, tylko poszerzenia, że w jedności siła, a lider jest jeden – Jarosław Kaczyński.

Morawiecki testował kolejne granice., ale zapewniał, że nie planuje rozłamu w partii. Były premier wie, że jego droga do samodzielności byłaby wyjątkowo kręta i nie ma pewności, że na końcu czekaliby wyborcy, gotowi nagrodzić rozłamowca. Bo Morawiecki wcale nie ma tak mocnych kart, jak suflują mu niektórzy jego ludzie.

Zaufani Morawieckiego są jego siłą, ale też słabością. Ich wiara w geniusz polityka PiS jest autentyczna, a zachwyt nieudawany. Podkreślają, że, owszem, błędy Morawieckiemu się zdarzają, ale nie brak mu determinacji, by wstać, otrzepać się i iść dalej. O przeciwnikach byłego premiera w ogóle nie chcą rozmawiać: – Doktor Jaki? – podpowiadam, używając nieformalnego zawołania na europosła PiS Patryka Jakiego. – Jaki doktor? – odpowiadają lekceważąco. Podobnie reagują na inne nazwiska „maślarzy", czyli frakcji skupionego m.in. wokół Jakiego, Bocheńskiego i Czarnka.

Wiara ludzi Morawieckiego w swojego szefa zapewne go napędza, ale może też zaślepiać. Pierwsze ostrzeżenie dały wybory prezydenckie. Zaplecze Morawieckiego uparcie prezentowało kandydaturę byłego premiera jako najlepszą opcję dla PiS, choć badania, które miał Kaczyński, pokazywały, że tym razem szyld partii będzie obciążeniem. Lider PiS postawił na Karola Nawrockiego z IPN jako „kandydata obywatelskiego".

Morawiecki to PiS i nie pomogą na to żadne zaklęcia. To Jarosław Kaczyński otworzył Morawieckiemu drzwi do dużej polityki. Były prezes banku, doradca z rady gospodarczej premiera Donalda Tuska, w 2015 r. został wicepremierem w rządzie Beaty Szydło. Zajął się w rządzie finansami i rozwojem, budując sznyt młodego, ale już doświadczonego i nowoczesnego. Partia nie witała go przyjaźnie: był banksterem, a na Nowogrodzką przychodziły anonimy, które miały skompromitować polityka.

Morawiecki cierpliwie szukał sojuszników, gospodarczą wiedzą czarował Kaczyńskiego, umiejętnie wypełniając kadrową pustkę partii w tej dziedzinie. Miał też czas dla posłów – dbał, by mieli jego wizytówkę, którą wręczał z obietnicą, że zawsze odbierze telefon, gdy potrzebują porozmawiać, a gabinet w gmachu przy al. Szucha, gdzie urzędował jest dla nich otwarty. Do rządowego kompleksu przy ul. Parkowej zapraszał na spotkania świąteczne. Gdy w 2023 roku PiS przeszedł do opozycji, Morawiecki ruszył w Polskę, by poszerzać strefę wpływów o regiony. Wszystko w ramach partyjnej działalności. Założenie stowarzyszenia Rozwój Plus pozwoliło mu policzyć i usankcjonować budowane przez lata środowisko.

Czemu nie odszedł? Bo nie ma gwarancji, że wyborcy mu uwierzą. Od 2015 roku Morawiecki był twarzą rządów zjednoczonej prawicy. To w jego gabinecie ministrem sprawiedliwości był Zbigniew Ziobro, symbol dewastacji trójpodziału władzy i upartyjnienia sądownictwa. Morawiecki był premierem, gdy partia Zbigniewa Ziobry po uważaniu wydawała pieniądze z Funduszu Sprawiedliwości, które miały chronić ofiary przestępstw. W rządzie Morawieckiego minister edukacji Przemysław Czarnek z pasją rozwijał program „willa plus", by zadowoleni byli beneficjenci orbitujący wokół PiS. Czasy Morawieckiego to afera wizowa, czy inwigilacja Pegasusem polityków opozycji, to wreszcie rządy grupy politycznych przyjaciół poza oficjalnym obiegiem na prywatnych skrzynkach mailowych. Ale także dopuszczenie do wysokich stanowisk skompromitowanego prawomocnym wyrokiem szefa MSWiA Mariusza Kamińskiego i jego kolegi z sądowej ławy Macieja Wąsika.

Dla Mateusza Morawieckiego jest jeszcze za wcześnie, by zmyć ze swojego wizerunku osiem lat rządów PiS. Jego realna siła jest nadal w partii.

To mroczne czasy zawłaszczenia trybunałów i sądów, zaostrzenia prawa aborcyjnego, budowania międzynarodówek z sojusznikami Władimira Putina, uruchomienia art. 7 Traktatu o Unii wobec Polski, blokowania pieniędzy z KPO, upartyjnienia państwowych spółek, odtajniania wojskowych dokumentów operacyjnych, bo PiS-owi akurat było to przydatne w kampanii wyborczej i milionowych kar za nieprzestrzeganie prawa, które płacimy do dziś. To czas, gdy partyjne zostało wyniesione do rangi państwowego, a politycy zatarli wszystkie między tymi sferami granice. Dziś wiele spraw badają śledczy, są zarzuty i pierwsze akty oskarżenia.

Teraz Morawiecki próbuje kreować się na polityka centrowego. Jak jednak prowadziłby kampanię po wyjściu z PiS? Atakował Kaczyńskiego za byłe rządy, których był symbolem i w których pełnił funkcję premiera? Nie, atakowałby Donalda Tuska, ale wtedy czym różniłby się od Kaczyńskiego? Nie ma tu szerokiego pola manewru, a tlen odbiera też prawicowa konkurencja.

Dla Morawieckiego jest jeszcze za wcześnie by zmyć osiem lat rządów PiS. Jego realna siła jest nadal w partii. Już zbudował pozycję, której Kaczyński nie mógł zlekceważyć, jeśli nie chciał narazić partii na rozpad. Były premier zgodził się na kompromis z liderem PiS – Rozwój Plus będzie działał w ramach partii, ale bez lokalnej ekspansji, a lista akcesyjna dla parlamentarzystów została zamknięta.

To jednak kompromis chwilowy przed największą próbą sił: układaniem list wyborczych. Przy słabnącym sondażowo PiS emocje będą ogromne, a lęki posłów o to, czy dostaną szansę na reelekcję, są uzasadnione. Wówczas wróci w PiS ryzyko rozłamu, który może dać Morawieckiemu szansę na budowę mitu założycielskiego i stworzenie wizerunku lidera, który nikogo nie porzuca.

Ale nawet jeśli „harcerze" Morawieckiego zapatrzyli się dziś na węgierski spektakularny sukces Petera Magyara z kalkulacją, że radykalna prawica przegrała z prawicą umiarkowaną, muszą pamiętać, że węgierski polityk zrobił dwie rzeczy, których Morawiecki może nie powtórzyć. Po pierwsze – nie walczył tylko o głosy centroprawicy. Tylko 11 proc. Wyborców TISZY deklaruje konserwatywne poglądy, 43 proc to liberałowie, a ponad 30 proc. mówi o poglądach lewicowych.

Po drugie, Peter Magyar wyszedł z Fideszu Viktora Orbana, ale zakwestionował szesnaście lat jego rządów, a jego siłą był twardy sprzeciw wobec byłego premiera. Jako lider TISZY zamknął partię przed skompromitowanymi politykami. To w przypadku Morawieckiego może być niewykonalne.

Agata Kondzińska

• **Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji**

eprasa.pl 7647588477

Jak wyglądała bezprawna deportacja do Afganistanu. Relacja naocznego świadka

Polska w ślepym zaułku deportacyjnym

Tomasz Sieniow

Autor jest doktorem prawa, prezesem Instytutu na rzecz Państwa Prawa w Lublinie, adiunktem w Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego i Prawa Unii Europejskiej KUL

10 kwietnia 2026 r. polska Straż Graniczna wydaliła z Polski samolotem wojskowym trzech obywateli Afganistanu. Zrobiła to wbrew decyzjom Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, który objął czasową, nadzwyczajną ochroną dziewięciu Afgańczyków – wszystkich, których zamierzała tego dnia deportować Polska. Zgodnie z treścią zabezpieczenia do 5 czerwca 2026 r. Polska miała szansę przekonać ETPCz, że deportacja jest zgodna z prawem i w niczym nie narusza naszych zobowiązań międzynarodowych.

W doręczonych Polsce przed startem z Krakowa samolotu ostatnich trzech decyzjach Trybunał zaznaczył, że niezastosowanie się do orzeczeń ETPCz stanowić będzie naruszenie art. 34 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Mimo to Polska zdecydowała się wydane zakazy wydalenia naruszyć.

Jako obserwator biorący udział w monitoringu tej deportacji spróbuję odpowiedzieć, jak i dlaczego do tego międzynarodowego skandalu doszło.

Po pierwsze, w wyniku zawieszenia dostępu do ochrony międzynarodowej od 27 marca 2025 r. w polskich ośrodkach deportacyjnych zostało zatrzymanych kilkuset obywateli państw, w których trwa wojna lub dochodzi do poważnych naruszeń praw człowieka. Mimo wysokiego prawdopodobieństwa, że osobom tym grożą prześladowania w ich krajach, SG wciąż odmawia zbadania przyczyn ich ucieczki i powodów występowania o ochronę międzynarodową w Polsce.

Po drugie, ośrodki deportacyjne są coraz bardziej przepełnione, gdyż unijna Agencja Frontex uznała, że nieprzyjmowanie wniosków azylowych przez Polskę jest sprzeczne z prawem UE. Dlatego od 4 listopada 2025 r. Frontex nie wspiera deportowania z Polski osób, którym odmawia się prawa do złożenia wniosków azylowych. W konsekwencji Polska rozpoczęła samodzielne deportacje, bez wsparcia Frontex-u, świadomego odpowiedzialności odszkodowawczej za naruszenie zasady *non-refoulement* (nie deportuje się nikogo do państwa, gdzie temu komuś grozi niebezpieczeństwo prześladowania).

Po trzecie Polska zaangażowała do przeprowadzania deportacji samoloty wojskowe i bez udziału Frontex-u przeprowadziła w 2026 r. trzy loty. W pierwszym deportowano 9 Afgańczyków, w drugim 25 Pakistańczyków. Trzecia operacja, ta z 10. kwietnia, okazała się nieudana, gdyż ETPCz nie zezwolił na deportację ani jednego z przywiezionych do Krakowa cudzoziemców. Straż Graniczna ostatnich trzech decyzji Trybunału z tego dnia nie uhonorowała.

Po czwarte, należy pamiętać, że wbrew zapewnieniom rządzących osoby deportowane nie były przestępcami. Instytut na rzecz Państwa Prawa poznał większość z decyzji powrotowych dotyczących deportowanych obywateli Afganistanu i Pakistanu. Żadna z tych osób nie została w Polsce skazana, ba, wobec żadnej z nich nie orzeczono, że stanowi zagrożenie dla polskiego porządku publicznego. W międzynarodowym prawie uchodźczym obowiązuje zasada depenalizacji niezgodnego z prawem przekroczenia granicy, jeśli osoba dokonująca tego czynu powoła się na ucieczkę przed prześladowaniem. Teoretycznie do skazania mogłoby dojść tylko po wykluczeniu, że obawa prześladowania była uzasadniona. Tymczasem Polska takiego badania nie przeprowadziła w ogóle.

Kiedy dotarłem na lotnisko w Krakowie o czasie rozpoczęcia przygotowań do lotu było już wiadomo, że wobec sześciu z dziewięciu cudzoziemców ETPCz wydał zakazy wydalenia z Polski.

W pomieszczeniach PSG w Krakowie-Balicach trwały pospieszne ustalenia, czy jest sens ponosić koszty lotu 15 funkcjonariuszy eskorty, lekarza, obserwatora i 8 członków Sił Powietrznych, aby deportować trzech ludzi, nie stanowiących zagrożenia dla polskiego porządku publicznego.

Ku naszemu wspólnemu zdziwieniu po kolejnej półgodzinie przyszły rozkazy o kontynuowaniu deportacji wobec wszystkich trzech obywateli Afganistanu. Co więcej, nakazano nam szybkie dotarcie na teren lotniska wojskowego i wyłączenie telefonów, co zdawało się zdziwić nawet doświadczonych członków eskorty, którzy dotychczas tryb samolotowy włączali dopiero w samolocie w momencie startu.

Jako przeszkolony przez służby polskie i europejskie obserwator zdaję sobie sprawę, że ciąży na mnie obowiązek domagania się przerwania operacji powrotowej naruszającej zarządzenie wydane przez ETPCz. Dlatego w trakcie godzinnego międzylądowania w gruzińskim Tbilisi zrelacjonowałem w formie e-mailowej sytuację przedstawicielom Komendy Głównej SG i Rzecznikowi Praw Obywatelskich oraz Komisarzowi ds. Praw Człowieka Rady Europy. W tamtym momencie byłem już świadomy wydania zakazu wydalenia wobec ostatniego z Afgańczyków, o czym poinformowałem dowódcę doprowadzenia.

Mimo przekonania o konieczności przerwania operacji deportacyjnej, dowódca eskorty na lotnisku w Tbilisi otrzymał w czasie rozmowy telefonicznej polecenie kontynuowania wydalenia. Nie znam osoby wydającej funkcjonariuszowi ten rozkaz, jednak wiem, że rozmowa ta miała miejsce i że wzbudziła ona zdziwienie dowódcy. Zwyciężyła jednak teoria ślepych bagnetów, zgodnie z którą żołnierz, wykonując polecenie swych przełożonych, nie ponosi odpowiedzialności za naruszenie prawa.

W czasie kilkunastogodzinnego lotu z Krakowa do Taszkientu (....) przekonywałem [dowódcę eskorty], że wylot z Krakowa nie oznacza, że Polska nie sprawuje nad cudzoziemcami władzy i że zarówno na pokładzie polskiego samolotu, jak i pod kontrolą polskich funkcjonariuszy w Taszkiencie Afgańczycy wciąż będą poddani polskiej jurysdykcji.

Władze uzbeckie nie zezwoliły mi na kontynuowanie monitoringu na terenie strefy tranzytowej lotniska. Nie obserwowałem ostatnich sześciu godzin pilnowania afgańskich uchodźców przez polską SG w oczekiwaniu na lot do Kabulu. Po zakończeniu monitoringu skierowałem do polskich władz apel wstrzymania deportacji i zawrócenia cudzoziemców do Polski.

Decyzje zakazujące Polsce wydalenia wszystkich trzech deportowanych cudzoziemców były zakomunikowane dowódcy doprowadzenia przez obserwatora (w stosunku do dwóch na ok. 2 godz. przed planowanym wylotem).

Zostały one zignorowane mimo faktu, że możliwe było wstrzymanie deportacji, gdyż operacja powrotowa nie jest pociskiem, którego nie da się cofnąć. Polskie władze były w pełni świadome przez co najmniej 18 godzin o zakazie wydalenia obywateli Afganistanu podlegających polskiej jurysdykcji, lecz nakazały kontynuowanie operacji, którą łatwo było przerwać.

Upór, z jakim deportowano trzech Afgańczyków, potwierdza prawdziwość refleksji funkcjonariuszy eskorty, reagujących na wydalenie trzech ludzi w ramach operacji wartej prawdopodobnie kilkaset tysięcy złotych: „gdzie zaczynają się służby, tam kończy się logika".

Gorszące było złamanie sumień funkcjonariuszy SG świadomych, że deportacja kontynuowana jest wbrew zakazowi ETPCz. Instytut na rzecz Państwa Prawa oczekuje, że osoba odpowiedzialna za wydawanie rozkazu dowódcy doprowadzenia poniesie odpowiedzialność prawną.

Polska, zawieszając prawo dostępu do ochrony międzynarodowej na granicy polsko-białoruskiej, znalazła się w ślepym zaułku. ●

wyborcza to Wy

- **Piszcie: listy@wyborcza.pl**
- **Cały tekst na Wyborcza.pl/WyborczaToWy**

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34431534

ZAPROJEKTOWANE POLUDZKU
WARSZAWA
MIASTO BARDZIEJ WSPÓLNE

JUTRO W „WYSOKICH OBCASACH"

Nie tylko salon. Pięć wyobrażeń o centrum Warszawy

Czytaj więcej na **Wyborcza.pl/zaprojektowanepoludzku**

ORGANIZATORZY

wyborcza.pl · wyborcza.pl WARSZAWA · wysokieobcasy

SPONSORZY

BBI Development · LIEBRECHT & WOOD A DIFFERENT VISION ON REAL ESTATE

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Wojciech Waglewski dla „Wyborczej”

MUSI BYĆ SZALEŃSTWO

– Nowa płyta Voo Voo jest szukaniem pozytywów w tym, co mi zostało – mówi artysta.

FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA

• 31 stycznia 2022 r., Warszawa, Plac Defilad. Wojciech Waglewski podczas koncertu Voo Voo z okazji 30. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

ROZMOWA Z
WOJCIECHEM WAGLEWSKIM
liderem zespołu Voo Voo

JAREK SZUBRYCHT: Pesymista to ponoć dobrze poinformowany optymista. To o tobie? Myślisz dobrze o świecie i ludziach, ale zarazem nie kryjesz rozczarowań i złych przeczuć.
WOJCIECH WAGLEWSKI: W momencie załamania, utraty wszystkiego, co najważniejsze, próbuję szukać skrawków życia, z których da się to życie na nowo skleić. Temu poświęcona jest nowa płyta Voo Voo – jest szukaniem pozytywów w tym, co mi zostało. Optymizmem bym tego nie nazwał. To raczej spokój wynikający ze świadomości, że nic się nie da zrobić.

Spokój czy rezygnacja? „Ja już się o nic nie biję” – śpiewasz. A kiedykolwiek się biłeś?
– O względy mojej żony – całe życie. Jeśli pytasz o muzykę, przypominam o płycie pod tytułem „Świnie”. To był najbardziej wyrazisty obraz rządzących wtedy, mimo ocenzurowania. Ostatnio, kiedy graliśmy ten materiał ze Zbyszkiem Hołdysem, byłem wręcz skonfundowany, że udało nam się powiedzieć tak dużo.

Cenzury nie ma, ale jej brak nie zachęcił cię do pisania politycznie zaangażowanych tekstów.
– Można mnie nazywać muzykiem alternatywnym, raczej w sensie estetycznym niż ideowym. Oczywiście podziwiałem tych, którzy przyczynili się do odzyskania wolności, decydowali się na podziemną walkę. Jeżdżąc z Osjanem, spotykaliśmy się z ludźmi opozycji, którzy np. wyemigrowali do Francji, braliśmy z Milem [Kurtisem] i [Tomaszem] Hołujem udział w marszach protestacyjnych. Tak nam nakazywała przyzwoitość, choć nie wierzyliśmy, że uda się wyjść z ciemności egipskich. Później się okazało, że rzeczy nieprzewidywalne i niezwykłe są możliwe. Zmęczyło mnie jednak psychicznie, jak chyba większość narodu, to, w jaką stronę ewoluowała polityka w naszym kraju. Metoda walki politycznej, która polega na budzeniu nienawiści do przeciwnika wszelkimi środkami to straszne draństwo.

Granica została przekroczona?
– Myślę o czasach Kurskiego. Byłem w szoku, że można tak nisko upaść. Do tej pory nie akceptuję ludzi, którzy brali w tym udział, stając się np. twarzą zdeprawowanej telewizji. Zasłaniali się wymówką: „Mnie polityka nie interesuje”. Naprawdę? Jeśli jesteś twarzą najgorszego propagandowego potworka, to automatycznie stajesz się politycznym orężem rządzących.

W komunizmie nieposłuszeństwo wobec władzy miało wymiar egzystencjalny – jeśli ktoś wyleciał z telewizji, szukał pracy w taksówce albo warzywniaku, nie było lekko. W czasach poprzedniej władzy były to najczęściej zachowania czysto koniunkturalne. Młodzi współpracujący z tym aparatem oszczerstw wiedzieli, że grają nieczysto, ale chodziło im o kasę. Porozbijali przyjaźnie, znajomości... Ba, całe rodziny. Moja żona bardziej ode mnie się w to wkręciła. Zamartwiała się, przeżywała. Ja udawałem twardziela, że niby jestem ponad to, choć łatwo nie było. Jedną z pierwszych rzeczy, które zrobiłem po jej śmierci, było odcięcie się od telewizji informacyjnej, radia, ograniczenie internetu. Media też nie są bez winy. Nie wiem, ile razy Putin już prawie umarł, ile razy Ukraina prawie wygrała albo prawie przegrała. Codziennie ktoś straszy, że trzeba mieć 500 zł w kieszeni, bo banki pozamykają. Żyjesz tym, a potem okazuje się, że jedynym pozytywnym skutkiem tych wieści jest wzrost klikalności. Kliknięcia stają się najważniejszym kryterium, a nie prawda.

Hasło: „Mnie polityka nie interesuje” trafia na podatny grunt, bo ludzie są zmęczeni tym hałasem, sprzecznymi komunikatami, które wzmacniają poczucie zagrożenia i zarazem bezsilności. Po co się przejmować, skoro dzieją się rzeczy, na które nie mamy wpływu?
– Mamy wpływ. Bierzmy udział w głosowaniach – to jedyna sensowna rzecz. Ale jest cała masa młodych, którzy nie chodzą na wybory. Są i starsi, którzy mówią, że to i tak nic nie da. Obie postawy są dla Polski zagrożeniem. Naród z 10 mln ludzi w „Solidarności” podupadł na wierze, burząc solidarność na każdym kroku.

Na nowej płycie dajesz rady, jak mierzyć się z tą niemocą, ze wszystkim, co złe. To proste prawdy: „Bądźmy życzliwi dla siebie”, „Dbajmy o bliskich i słuchajmy ich słów”.
– Jeśli są trzy miejsca parkingowe i facet tak parkuje auto, że nikt nie stanie ani z lewej, ani z prawej strony, to jest, delikatnie mówiąc, przejaw braku życzliwości. Mam też dom na wsi i tam życzliwość jest zdecydowanie większa. Tam ludzie przynajmniej mówią sobie „dzień dobry”. Czy to rady? Kiedyś śpiewałem o tym, że nie lubię dawać rad, bo „sam się topię w swoich wadach, sam się składam z samych wad”. To raczej myśli zasłyszane, przeczytane...

Gdzie je wyczytujesz?
– Jerzyki, które życie spędzają w locie, wyczytałem kiedyś u ks. Twardowskiego. Za Witkacym powtórzyłem: „Czemu to dla mnie takie nie jest?”. Coś w tym stylu – piękna fraza. Nic specjalnie nowatorskiego, gdyż boję się jeszcze w tej żałobie. Powolutku wracam do poważniejszych rzeczy i z nich wyławiam drobiazgi.

Podobno tej płyty miało nie być. Miała być jedna piosenka, która dała jej tytuł.
– Pod koniec 2024 r. doszedłem do wniosku, że już tyle płyt nagraliśmy, że kolejna nie jest nam potrzebna. Publiczność mamy, improwizujemy na koncertach, cały czas się tym bawimy – możemy robić nieskończoną liczbę wersji już istniejących piosenek. Wielu muzyków dochodzi do podobnych wniosków. Starsze zespoły, jeśli wydają nowe płyty, to w zasadzie tylko po to, żeby odświeżyć repertuar. Sytuacja na rynku zrobiła się nieciekawa, wszystko się zdewaluowało. Muszę o wszystko walczyć – o okładkę, zdjęcia i inne pierdoły – angażować się w akcje promocyjne i jeszcze tłumaczyć, dlaczego nie chcę pójść na wywiad do tego pana czy innej pani. Trzeba się przez to wszystko przedzierać, żeby sprzedać 600 płyt zamiast 500. Zbyt leniwy już jestem. Na szczęście mam teraz dobrego menedżera, prawdziwego kumpla ze świetnym gustem. To Piotrek Bronka, który mnie przed tym wszystkim broni.

Robi to teraz, kiedy płyta już gotowa.
– Pod koniec 2024 r. słuchałem audycji poświęconej młodemu Beksińskiemu i była tam kompozycja typowa dla rocka progresywnego. Nie przepadałem za tym gatunkiem; poleciał utwór typu „Wychowany na Trójce”, chyba Steve'a Hacketta, z piękną, choć dyskretną, wyciskającą łzy solówką. Grażyna powiedziała: „Jak już chcesz się żegnać, to nagraj coś takiego. Zagraj na gitarze tak, żeby do wszystkich dotarło, że trochę umiesz”. Do tej pory miałem tylko jedną solówkę – w „Kołysance dla Misiaków” – ale wszyscy myślą, że to Nowak zagrał. Ja brnąłem w skalowe, messiaenowskie historie. Pomyślałem więc, że to dobry pomysł, nagram żenujący numer z żenującą solówką. To nie miała być piosenka Voo Voo, sądziłem, że koledzy będą się wstydzili grać coś takiego, ale o dziwo spodobało im się. Nagraliśmy. Grażyna usłyszała to w maju..., a w czerwcu zmarła. Nagle ta wdzięczność wobec ludzi, którzy zawsze byli z nami, przybrała formę requiem dla żony. Wtedy „Dźwięczność” i mi się spodobała. Zaczął się czas dużych emocji, natłoku myśli. Pojawił się entuzjastyczny wydawca. Twierdził, że jestem mistrzem świata, więc on kupi wszystko, co Voo Voo nagra. To był bodziec, by dalej pisać. Szybko powstała ta płyta, koledzy się sprężyli. Robiliśmy próby przed sesją – ustalaliśmy tempa, dzieliliśmy się uwagami.

Kontakt z publicznością jest bardzo ważny – sprawia, że unosimy się w powietrzu

W „Dźwięczności” pytasz, jak najlepiej wyrazić wdzięczność i znajdujesz na to sposób...
– Dźwiękiem. Bez słów.

Najpierw jest fantastyczna wokaliza Samitry Suwannarit...
– Samitra to cud, dla niej chcę nagrywać. Jest Tajką, filigranową kobietą przepięknej urody, która jeździ na sportowych motocyklach. Jest pełna optymizmu, choć życie ją doświadczyło. Może jest w „Dźwięczności” coś z rocka progresywnego czy symfonicznego, ale dla mnie jej śpiew ma wymiar wręcz metafizyczny, surrealistyczny, nie patetyczny, jak właśnie bywało w progresywnym. Śpiewała już z nami na koncertach z programem „MTV Unplugged”,

eprasa.pl 7647588477

w piosence „Sobota". Chciałem, by spływała z góry, ze skrzydłami, ale okazało się, że w teatrach to ryzykowne – pojawiała się więc w loży, najbliżej sceny, w pięknej, kolorowej sukni. To była piękna pointa naszych koncertów.

Muzyka na żywo cię ukształtowała?
– Siedem lat starszy wujek zabrał mnie na Czerwone Gitary do Auditorium Maximum UW. „Gramy i śpiewamy najgłośniej w Polsce" – chwalili się. Do dziś pamiętam setlistę. Wróciłem do domu blady z wrażenia i zrobiłem sobie gitarę z płyty pilśniowej. Pomalowałem ją na czerwono, założyłem jedną strunę, stanąłem przed lustrem – i uznałem, że świetnie wyglądam. Najpierw przemówił więc do mnie element wizualny. W ogólniaku zakochałem się w kobiecie, a że przez trzy pierwsze klasy LO byłem najniższy w szkole, mogłem zaimponować, tylko grając na gitarze. Najpierw w klubie studenckim w cudzych zespołach, potem zacząłem zakładać swoje – i już byłem gość. Poznawałem ludzi, chodziłem na koncerty. By słuchać poszczególnych muzyków. Chodziłem też na castingi. Chciałem się sprawdzić.

Po śmierci Staszka Soyki przypominano różne jego wywiady; powiedział rzecz, pod którą się podpisuję. Mówił, że miał dwa pragnienia w życiu: pierwsze – by utrzymać rodzinę z muzyki, a drugie – by zasłużyć na szacunek swoich mistrzów. To sedno! Chodziłem na te przesłuchania, by zasłużyć na szacunek Niemena czy Nalepy. Późniejsze granie z takimi muzykami jak Don Cherry, Dave Douglas, Alim Qasimov, Ula Dudziak czy Tomek Stańko było spełnianiem tego marzenia. To najważniejsze nagrody w moim życiu.

Muzyką komunikujesz się z innymi ludźmi czy nawiązujesz kontakt z absolutem?
– Chodzi o komunikację. Kolegowałem się kiedyś z malarzem Markiem Sobczykiem z Grupy. Wymyślaliśmy surrealistyczne teledyski Voo Voo, które nigdy nie zostały nakręcone. Miałem wtedy kłopot z płytą „Małe Wu Wu". Wcześniej nie nagrywałem muzyki dla dzieci, ale czułem potrzebę, bo dzieci chciałem, by słuchały rocka. Ja w ich wieku słuchałem Czerwonych Gitar. Chciałem więc napisać płytę dla dzieci, ale nie wiedziałem jak. Marek mi wtedy powiedział: „Jeśli w którymkolwiek momencie zaczniesz myśleć, jak to zrobić, żeby ludziom się podobało – porzuć to". Miał rację. Nie wolno o tym myśleć.

W 1994 r. byłem na koncercie Davida Byrne'a w Kongresowej. Nagle widzę, że śpiewa, wczuwa się z zamkniętymi oczami i podnosi brew, sprawdzając, czy to, co robi, wchodzi czy nie. To był moment estradowej kalkulacji, który całkowicie mnie zmroził. Podobny przeżyłem na koncercie BB Kinga. Grał jakiegoś najbardziej wstrząsającego bluesa, piękna to była chwila – do momentu, w którym wyciągnął chusteczkę, żeby otrzeć rzekome łzy, bo tak się sam swoją grą wzruszył. Przegiął. Przestałem mu wierzyć... Wyszedłem z tego koncertu.

Nie jestem aż takim radykałem, czasem chcę na koncertach prawdy płynącej z trzewi, czasem daję się zachwycić starannie wyreżyserowanemu spektaklowi.
– Ja jestem out. Jestem fanem opery, kiedy przekraczam granicę austriacko-włoską, choć rozumiem też Hindusów, którzy ponoć śmiali się na koncercie Marii Callas, myśląc, że jej śpiew z przepony to zgrabna parodia. Nie rozumiem natomiast muzyków rockowych, którzy biorą się za musicale, bo to dla mnie dwa sprzeczne sposoby postrzegania rzeczywistości. Musi być szaleństwo. Gorąco wierzę w to, że Jimi Hendrix podpalał na scenie gitary w emocjach... Choć pewnie jestem w mylnym błędzie, jak mawiał Wojtek Morawski.

Właśnie dlatego zawsze lubiłem jazz – nie sprzedawał się świetnie, więc mniej było w nim kalkulacji. Oczywiście pewne rzeczy powinny być z góry założone, musi być lider czuwający nad dramaturgią, jak Miles Davis. Widząc go na koncercie, zawsze myślałem sobie: „Jezu, jakim jestem szczęśliwym człowiekiem, że nigdy nie grałem z Milesem". W najbardziej porywającym momencie potrafił rozstawiać swoich muzyków po kątach.

Nie ma takiego koncertu Swans, na którym Michael Gira nie zrugałby któregoś ze swoich muzyków.
– Najokropniejszym tego typu doświadczeniem było dla mnie oglądanie próby Pere Ubu, których ściągnięto na moją prośbę do Jarocina. Nie mogłem uwierzyć w to, co David Thomas wyczyniał na scenie, jak ochrzaniał tych swoich muzyków. Cóż, muzyka to zawsze walka intelektu z emocjami. Wojtek Karolak twierdził wręcz, że człowiek inteligentny nie może być dobrym muzykiem. Jest coś na rzeczy.

To jak to jest: muzyka służy ci do komunikacji z publicznością, czy wykorzystujesz muzykę, zespół i publiczność do nawiązywania łączności z czymś innym – z Bogiem, z nienazwanym?

Voo Voo

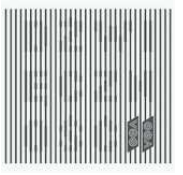

Dźwięczność

e-Muzyka, 2026

– Jedno i drugie. Niedawno usłyszałem, że jestem standuperem, bo czasem na koncertach wychodzi mi w zapowiedzi coś śmiesznego. Lubię ludzi i chcę się z nimi trochę pozaprzyjaźniać, zanim zaczniemy przynudzać. Z Osjanem mieliśmy na to inny sposób. Na Zachodzie grywaliśmy w pubach, a tam wiadomo: piwo, rozmowy, gwar. Siadaliśmy na scenie na słomianych matach, w półlotosie, oświetlone mieliśmy tylko ręce, lampkami kupionymi w Ikei. Koncert zaczynał się od tego, że Milo coraz głośniej uderzał w leżący przed nim talerz i wszyscy zaczynaliśmy się drzeć. Kiedy nagle zaczyna wrzeszczeć czterech dorosłych, brodatych facetów, każda publiczność jest na tyle wstrząśnięta, że już do końca koncertu się boi, że to się, broń Boże, powtórzy.

Koncerty Voo Voo zaczynamy łagodniej, czasem na śmiesznie. Nie jestem najbardziej kontaktową osobą – raczej słucham tego, co dzieje się na scenie, trochę pilnuję formy, bo ktoś musi. Na szczęście Mateo świetnie komunikuje się z ludźmi, takimi pieśniami jak „Łobi jabi". Mamy fana, który mówi, że najchętniej oglądałby Voo Voo bez publiczności, bo nienawidzi tego wspólnego śpiewania, że to mu psuje nastrój. A ja to uwielbiam, bo na samym końcu dla owej publiczności to robię. Kiedy Polska wchodziła do Unii Europejskiej, graliśmy dużo koncertów na Zachodzie, w tym pod Bramą Brandenburską w Berlinie. Pod sceną ogromny tłum, telewizja transmituje na żywo – nigdy nie zapomnę momentu, w którym kilkadziesiąt tysięcy Niemców śpiewa z nami „Łobi jabi".

Reasumując, kontakt z publicznością jest bardzo ważny – sprawia, że unosimy się w powietrzu. Kiedy jednak widzę, że ludzi już nie ma, że są w innym świecie, staram się ich sprowadzić z powrotem na ziemię. Pilnuję, żeby nie zostali w tym amoku.

Dlaczego? Nie lepiej, żeby rozeszli się z koncertu do domów naładowani tą energią?
– Jest druga strona medalu. Grywaliśmy z Osjanem koncerty, po których zostawialiśmy ludzi w totalnym stuporze. Bywały i takie – ja już w nich nie brałem udziału – po których ludzie wchodzili na scenę i całowali Ostaszewskiego i Jackowskiego po rękach. To zdarzenia z pogranicza hipnoterapii, na pewno nie muzyczne. Mieszkaliśmy kiedyś z Osjanem w squocie Bambule w Hamburgu. Na korytarzu budynku, w którym spaliśmy, zaczęli się pojawiać kolesie z bronią. Myśleliśmy, że to wspólnota ludzi o alternatywnych poglądach, a to była jakaś anarchistyczna banda, powiązana z grupą Baader–Meinhof. Później dowiedzieliśmy się, że „Bambule" to tytuł książki Ulrike Meinhof... Na dole był klub, w którym graliśmy koncert. Tłum ludzi. Doprowadziliśmy ich do stanu wrzenia tymi naszymi bębnami i wrzaskami – i nagle wyskoczył na scenę jakiś bojownik z kałasznikowem: „Idziemy! Będziemy walczyć!". Takiego wiatru w plecy dostali... Przyznam, że trochę nas to wystraszyło.

Pamiętam też koncert, który graliśmy z Osjanem w czasie strajku na Uniwersytecie Łódzkim – jeden z najważniejszych w moim życiu. Graliśmy długą formę opartą na transowym rytmie i widzę, że całe to audytorium się kołysze, że nastrój stał się tak mistyczny, że naprawdę byliśmy wszyscy, łącznie z publicznością, w jakiejś alternatywnej rzeczywistości.

Skupmy się więc na tej chwili, w której już i publiczność unosi się nad ziemią, i zespół, ale jeszcze nie rozpoczęłeś procedury lądowania. Wtedy masz muzykę tylko dla siebie?
– Nie. Dla nich jest ta muzyka. Bardzo chcę, żeby nasze koncerty dobrze się kończyły, żeby ludzie wychodzili z nich przepełnieni życzliwością. Są piosenki – jak teraz „Dźwięczność", wcześniej „Bezruch" czy „Jak gdyby nigdy nic" – które wprowadzają spokój. Pewnie to naiwne, ale chciałbym, żeby ludzie po koncercie stali się jeszcze bardziej dla siebie życzliwi.

Ja chcę, żeby chociaż na chwilę muzyka mnie oszukała, że jestem trochę lepszym człowiekiem, niż naprawdę jestem.
– To robią dla nas używki. Wmawiają ci, że jesteś lepszy, niż jesteś, ale budzisz się rano i okazuje się, że jest jeszcze gorzej, że to nie pomaga. A muzyka pomaga. ●

wyborcza.pl
• **Całość czytaj na Wyborcza.pl**

REKLAMA
Kraj/34429011

CZYTASZ W PAPIERZE? ZAJRZYJ NA KULTURALNY SKLEP.PL
WOLISZ E-BOOKI / AUDIOBOOKI? ZAPRASZAMY NA publio.pl
www.wydawnictwoagora.pl
Wydawnictwo Agora

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

PRECEDENSOWY wyrok

Nikt nie powinien stać przy siedmiolatku z bronią – mówi Monika Skawińska-Jorka. Udowodniła, że o zadośćuczynienie mogą skutecznie walczyć nie tylko niesłusznie aresztowani, ale także ich bliscy. Precedensowy wyrok zapadł w sądzie w Poznaniu.

PIOTR ŻYTNICKI

Monika stoi przy pulpicie na środku sali rozpraw, chusteczką ociera łzy: – Bałam się tak, że spałam z nożem pod poduszką. Decyzja jednej osoby wywróciła moje życie.

Tą osobą jest poznańska prokuratorka Agnieszka Nowicka. Uwierzyła w bujdy przestępcy, który dla ratowania własnej skóry pomówił o udział w narkotykowym gangu Tomasza Jorkę, właściciela myjni samochodowej w Pile na północy Wielkopolski.

Nowicka nie zweryfikowała opowieści przestępcy, mimo że to jej obowiązek. Tomasz przesiedział w areszcie pół roku. Z zarzutów oczyścił go dopiero kolejny prokurator Jacek Szymanowski, a skarb państwa zapłacił za niesłuszny areszt 250 tys. zł zadośćuczynienia.

To nie zamknęło jednak sprawy, bo proces wytoczyła też Monika Skawińska-Jorka, żona Tomasza. Choć sama nie była zatrzymana ani aresztowana, pozwała Prokuraturę Okręgową w Poznaniu, żądając zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Prokuratura propozycję ugody odrzuciła.

POLICJANCI GROZILI MONICE

Nasłani przez prokuratorkę policjanci najechali dom Moniki i Tomasza 13 grudnia 2016 roku. Narzeczeni za miesiąc mieli się pobrać.

Monika wraca do tych wydarzeń przed sądem: – W sypialni było duże okno tarasowe. Policjanci postanowili nim wejść – wybili wszystkie szyby. Pamiętam straszny huk i strach. Myślałam, że to włamanie. Pobiegłam do pokoju siedmioletniego syna. Nogi miałam poranione od szkła. Schowaliśmy się w szafie wnękowej. Syn powiedział: „Odwróćmy się plecami, zanim nas zastrzelą".

Szafę otworzył mężczyzna w czarnym uniformie z napisem „CBŚP" (Centralne Biuro Śledcze Policji). Trzymał karabin. Monika wyszła z pokoju, zobaczyła narzeczonego na podłodze. Na rękach miał kajdanki, na twarzy – krew.

Pamięta, że była w szoku, a policjanci zagrozili, że jeśli się nie uspokoi, wezwą do niej karetkę. Chciała zadzwonić do pracy i do matki – nie pozwolili.

Monika: – Chodzili po domu i krzyczeli. Nie wyjaśnili powodów „wizyty". Dopiero potem dali Tomkowi dokument, z którego wynikało, że jest zatrzymany. Mieli też nakaz przeszukania z informacją, że mają szukać w naszym domu biletów lotniczych, pieniędzy, broni i narkotyków. Znaleźli tylko pieniądze, które odłożyliśmy na wesele. Zabrali mój tablet, bransoletkę i kolczyki.

Policjanci spędzili w domu cztery godziny. Dopiero po trzech Monika mogła poprosić matkę o przyjazd i zabranie siedmioletniego syna.

Gdy chciała zapiąć go w foteliku, przytulić i pocieszyć, policjanci odciągnęli ją od samochodu, bo – jak usłyszała – może mataczyć z siedmiolatkiem.

TRZY ZDANIA, PÓŁ ROKU ARESZTU

Prokuratorka Nowicka uznała, że Tomasz należał do zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym i przywiózł z Ukrainy co najmniej 150 litrów prekursora do produkcji amfetaminy. Nie sprawdziła, że nigdy nie był w Ukrainie i że wrabia go dłużnik, który zalegał ze spłatą 20 tys. zł. Mężczyzna wpadł z narkotykami i ratował się zmyślonymi historiami – pomówił wiele osób.

Sprawdziłem w aktach sprawy: do zatrzymania Tomasza prokuratorce wystarczyły trzy niezweryfikowane zdania. Sąd jej uwierzył i aresztował Tomasza.

Monika pozwała prokuraturę, bo to na jej polecenie działali policjanci. W pozwie pisze o brutalnym i gwałtownym zatrzymaniu narzeczonego, w którym uczestniczyła. Wspomina wulgaryzmy policjantów, które potęgowały poczucie zagrożenia i strachu.

Wytyka, że policjanci nie zapewnili jej i siedmioletniemu dziecku psychologa. Gdy zagrozili, że zabierze ją karetka, odebrała to jako zapowiedź zamknięcia w szpitalu psychiatrycznym. Policjanci oglądali ją w bieliźnie nocnej. Ubrać mogła się dopiero po kilku godzinach. Do łazienki wszedł z nią policjant.

Od policjantów usłyszała też: „Takie są konsekwencje życia z bandytą". Gdy znaleźli butelkę z domowym likierem, straszyli zarzutami za nielegalną produkcję alkoholu. Oglądali jej bieliznę, pamiątki, zdjęcia. Radzili, by narzeczony przyznał się do winy, bo dzięki temu za kilka dni wróci do domu.

PROKURATORKA: ŚLUB MOŻNA WZIĄĆ W ARESZCIE

Radca prawny Piotr Kukawski, pełnomocnik Moniki, mówi o bezprawiu: – Policjanci nie mieli prawa kierować pod adresem mojej klientki komentarzy, które godziły w jej wolność psychiczną. Nie mieli też prawa wyszydzać jej związku.

Przekonuje: – Zatrzymanie Tomasza Jorki, a następnie aresztowanie na kilka miesięcy doprowadziło do naruszenia dóbr osobistych mojej klientki takich jak cześć, wizerunek i zdrowie, a także do naruszenia nietykalności miejsca zamieszkania.

Monika opowiada o tym na rozprawie: – Mogli zapukać do drzwi albo poczekać aż Tomek otworzy garaż, bo codziennie wychodził do pracy o tej samej porze. Schowaliśmy się z synem w szafie z myślą, że włamywacze nas zabiją. To nie powinno tak wyglądać. Nikt nie powinien stać przy siedmiolatku z bronią.

Monika zadzwoniła potem do prokuratorki, ale Nowicka się rozłączyła. Rozmawiały tylko raz – przez uchylone drzwi w siedzibie prokuratury. Nowicka rzuciła: „Nie zastanowiło pani, skąd facet przed czterdziest-

eprasa.pl 7647588477

ką ma na to wszystko pieniądze?". Dodała, że ślub mogą wziąć w areszcie.

SKUTKI DZIAŁAŃ PROKURATURY

Monika opowiada, że przez pół roku harowała na dwa etaty: w swojej pracy i w firmie narzeczonego. Zarządzała nią, gdy siedział w areszcie. W szkole uczniowie dokuczali ich synowi – mówili, że ma ojca bandytę. Siedmiolatek wymiotował, bolała go głowa, więc jeździła z nim po lekarzach. Neurolog stwierdził, że to skutek stresu.

Mec. Piotr Kukawski: – Na skutek działań prokuratury, które skutkowały zatrzymaniem i aresztowaniem jej narzeczonego, moja klientka żyła w ciągłym stresie, obarczona obowiązkami, które przekraczały jej siły.

Tomasz wrócił do domu po 162 dniach. Nie spał, izolował się, wymagał opieki. Jego aresztowanie odbiło się echem w 60-tysięcznej Pile – odwrócili się od niego klienci, znajomi, nawet rodzina.

Działania prokuratury naraziły na utratę zaufania w pracy także Monikę, która zarządzała polskim oddziałem międzynarodowej firmy.

– Utrzymałam stanowisko tylko dlatego, że pracowałam tam od lat – mówi.

Wspomina ostracyzm, który dotknął ją w Pile: – Ludzie wychodzą z założenia, że nikt bez powodu nie siedzi w areszcie. Dla nich byłam narzeczoną przestępcy z gangu o charakterze zbrojnym. Nie spałam, schudłam, traciłam sens życia. Bałam się o Tomka i dziecko. Szukałam prawników, pisałam do rzecznika praw obywatelskich.

Relację Moniki potwierdzają w pisemnych zeznaniach świadkowie.

Jej współpracowniczka: „Każdy słyszał o tej sytuacji, krążyły różne plotki i powątpiewania w niewinność partnera Moniki. Ludzie, którzy go nie znali, myśleli, że coś jest na rzeczy, a co za tym idzie, że Monika dzieli życie z przestępcą. Wyglądała strasznie. Była nerwowa, nieraz podnosiła głos na współpracowników. Miała dużo problemów, nie mogła pracować jak dotychczas, wyjeżdżać – ciągle musiała przepraszać za to szefa."

Pracownik myjni Tomasza: „Była w tragicznym stanie. Płakała. Nie wiedziała, co się dzieje. Ciągle wydawało się jej, że ktoś jest na posesji, że słyszy kroki, odgłosy. Panikowała. Nie można było jej uspokoić".

Monika i Tomasz pobrali się, a potem sprzedali dom. – Nie potrafiłam tam mieszkać. Bałam się spać w miejscu, w którym jest taras i duże okno. Teraz mamy nowy dom bez okna balkonowego w sypialni – mówi Monika. Syna, któremu dokuczali koledzy, przeniosła do innej szkoły.

PROKURATORKA NOWICKA NIE SPRAWDZIŁA

Mec. Kukawski podkreśla, że nie doszłoby do naruszenia dóbr osobistych jego klientki, gdyby nie rażąca niedbałość poznańskiej prokuratury, która nie zweryfikowała opowieści przestępcy.

Monika: – Między pomówieniem Tomka a jego zatrzymaniem minął rok. Skoro miał być takim gangsterem, to dlaczego prokuratorka tego nie sprawdziła? Wystarczyło skorzystać z narzędzi, którymi dysponuje.

Prokuratura Okręgowa w Poznaniu nie ma sobie nic do zarzucenia. Zażądała oddalenia pozwu – przed sądem reprezentują ją radczyni prawna Ewelina Mazurek.

W odpowiedzi na pozew Mazurek przyznaje, że „określone działania organów ścigania" mogły co prawda spowodować „naruszenie dobrego imienia i czci" Moniki, ale twierdzi, że nie były bezprawne. „W żadnej mierze nie sposób doszukać się zawinienia w decyzjach procesowych podejmowanych w toku postępowania" – przekonuje.

Twierdzi, że działania prokuratorki Nowickiej były zgodne z „zasadami postępowania", ale nie wyjaśnia, co ma na myśli.

Zgodnie z prawem prokuratura ma badać „wszelkie okoliczności przemawiające na korzyść i niekorzyść podejrzanego", a swoje przekonanie powinna kształtować na podstawie wszystkich dowodów. Celem śledztwa jest nie tylko wykrycie i ukaranie sprawcy przestępstwa, ale także zagwarantowanie, by osoba niewinna nie poniosła kary za przestępstwo, którego nie popełniła.

PRZESTĘPCA KŁAMAŁ

Akta śledztwa potwierdzają, że Tomasz Jorka nigdy nie powinien zostać zatrzymany. Prokuratorka mogła w prosty sposób zweryfikować pomówienia przestępcy. Po pierwsze Tomasz nigdy nie był w Ukrainie, skąd przywoził rzekomo prekursory do produkcji amfetaminy. Po drugie – mężczyźni, którym miał je potem przekazywać, siedzieli w tym czasie w więzieniach w Niemczech i w Polsce.

Dopiero kolejny prokurator Jacek Szymanowski, który przejął śledztwo, sprawdził, że przestępca kłamie, a jego opowieści nie potwierdzają żadne dowody. Umorzył postępowanie.

W odpowiedzi na pozew pełnomocniczka prokuratury idzie jednak dalej – sugeruje, że Monika sabotowała śledztwo, bo po zatrzymaniu narzeczonego zadzwoniła do pracownika jego myjni. Monika potwierdza – poprosiła, by wyprosił klientów, bo policja jedzie na przeszukanie.

Pełnomocniczka prokuratury twierdzi, że ten telefon „mógł mieć niewątpliwie wpływ na negatywny wynik przeszukania" i w konsekwencji na umorzenie śledztwa. Sugeruje w ten sposób, że w myjni mogły znajdować się przywiezione z Ukrainy narkotykowe półprodukty i tylko z winy Moniki policja ich nie znalazła. Oznaczałoby to, że pracownicy skutecznie usunęli je lub ukryli w ciągu kilkunastu minut.

Pełnomocniczka prokuratury nie wyjaśnia, na czym opiera swoje wywody. Do takich sugestii nie posunęli się ani prokuratorka Nowicka, ani prokurator Szymanowski, który oczyścił Tomasza z zarzutów, uznając opowieści przestępcy za niewiarygodne. Moniki nie oskarżono też o utrudnianie śledztwa, a do pracownika myjni miała prawo zadzwonić, bo nikt jej tego nie zakazał.

Mec. Ewelina Mazurek nie chciała rozmawiać o argumentach, którymi posłużyła się w odpowiedzi na pozew.

OFIARY PROKURATORKI AGNIESZKI NOWICKIEJ

Przyznając Tomaszowi 250 tys. zł zadośćuczynienia, sąd w Poznaniu stwierdził, że jego aresztowanie było „niewątpliwie niesłuszne". W uzasadnieniu podkreślił: „Wejście policji do domu Tomasza Jorki miało charakter traumatyczny dla niego i jego rodziny". Działania prokuratury nazwał omyłką, która doprowadziła do „traumy nie tylko Tomasza Jorki, lecz również jego rodziny".

Zdaniem sądu rodzina jeszcze długo, jeśli nie przez całe życie, będzie odczuwała skutki tej traumy.

Monika i Tomasz nie są jedynymi ofiarami prokuratorki Agnieszki Nowickiej. Skutki jej działań opisuję w „Wyborczej" od 2018 roku. Ustaliłem, że odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne aresztowania w sprawach, które prowadziła, uzyskało co najmniej sześć kolejnych osób. Skarb państwa wypłacił im 2,5 mln zł, ale bilans nie jest zamknięty, bo wciąż toczą się kolejne procesy.

Wśród ofiar Nowickiej znaleźli się m.in. pomówieni przez przestępców policjanci, strażnik więzienny, a także gwiazda MMA Michał Materla.

Wszystkie historie mają ten sam mianownik: prokuratorka ślepo wierzyła przestępcom, nie weryfikując ich opowieści. Jeden z nich Paweł Przybylski, ps. „Ramzes", był podejrzany o zgwałcenie dwóch kobiet. Nowicka umorzyła mu tę sprawę.

Nadal jest prokuratorką i nie poniosła odpowiedzialności za krzywdę niewinnych ludzi.

ZA PÓŹNO NA DYSCYPLINARKĘ

W maju 2024 roku, gdy kolejna ofiara wywalczyła zadośćuczynienie, rzecznik poznańskiej prokuratury Łukasz Wawrzyniak poinformował: „Prokurator Okręgowy w Poznaniu polecił niezwłoczne przeprowadzenie oceny prawidłowości postępowania prokurator Agnieszki Nowickiej".

Po dwóch latach pytam Wawrzyniaka, co wykazała analiza. Z jego odpowiedzi wynika, że za krzywdę ofiar odpowiada nie Nowicka, lecz sąd, który na jej wniosek aresztował podejrzanych. Wawrzyniak podkreśla, że to sądy przedłużały potem areszty i oddalały zażalenia obrońców.

Zdaniem przełożonych Nowicka jest zatem niewinna, mimo że to ona stawiała zarzuty na podstawie niezweryfikowanych pomówień, podpisywała nakazy zatrzymania, domagała się aresztów.

Rzecznik prokuratury zauważa też, że postępowanie dyscyplinarne można wszcząć jedynie w ciągu pięciu lat od przewinienia. W sprawach, które prowadziła Nowicka, ten czas już minął.

„Mając powyższe na względzie, uznać należy, iż brak jest w chwili obecnej podstaw do wdrożenia postępowania służbowego wobec prok. Agnieszki Nowickiej z uwagi na zaistnienie przesłanki negatywnej w postaci przedawnienia" – informuje Wawrzyniak.

Przedmiotem analizy miała być też „kwestia zasadności wystąpienia wobec prokuratora [Nowickiej] z powództwem regresowym". Chodziło o ewentualnie pozwanie Nowickiej o zwrot pieniędzy, które skarb państwa wypłacił jej ofiarom. Taki scenariusz od początku wydawał się mało prawdopodobny, bo choć to prokuratorka żądała aresztowania niewinnych ludzi, to o aresztach decydowali sędziowie.

Dziś rzecznik prokuratury potwierdza, że nic z tego nie wyszło: „Kwestia ewentualnego wystąpienia z powództwem regresowym rozważana była każdorazowo przez prokuratorów wydziału sądowego, którzy nie doszukali się ku temu podstaw".

MOŻNA WALCZYĆ O ZADOŚĆUCZYNIENIE

Według moich ustaleń Monika Skawińska-Jorka jest pierwszą osobą, która nie siedziała w areszcie, a mimo to pozwała prokuraturę za krzywdy spowodowane przez Agnieszkę Nowicką. Zażądała 100 tys. zł zadośćuczynienia. Prokuratura do końca procesu nie zmieniła zdania i nie chciała płacić.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wydał wyrok 10 kwietnia 2026 roku na posiedzeniu niejawnym, bez udziału publiczności i mediów. Potwierdził, że prokuratura naruszała dobra osobiste Moniki i przyznał jej za to 50 tys. zł zadośćuczynienia. Dojdą do tego odsetki, które już urosły do ponad 20 tys. zł i wciąż rosną.

Sąd sporządzi pisemne uzasadnienie wyroku, jeśli zażądają tego strony. Prokuratura może go zaskarżyć, ale nie musi. Apelacja opóźni zamknięcie sprawy i narazi skarb państwa na dalsze odsetki.

Zwycięstwo Moniki – na razie nieprawomocne – potwierdza, że o zadośćuczynienie mogą walczyć nie tylko niesłusznie aresztowani, ale także ich bliscy.

Dr Piotr Kładoczny, prawnik z Uniwersytetu Warszawskiego i wiceprezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, potwierdza: – Nie słyszałem, by doszło do zasądzenia zadośćuczynienia dla członka rodziny osoby niesłusznie zatrzymanej i aresztowanej. Możliwe, że to pierwszy taki przypadek.

Kładoczny zauważa, że sąd przyznaje zadośćuczynienie, jeśli działanie pozwanego – w tym przypadku prokuratury – jest bezprawne, wywołuje skutek, a pomiędzy występuje związek przyczynowo-skutkowy.
– Skoro pani Monika wygrała, to sąd musiał powiązać te elementy – wyjaśnia.

Chciałby poznać tok myślenia sądu. – Chętnie zapoznam się z uzasadnieniem wyroku, jeśli zostanie sporządzone – dodaje.

Uważa, że wyroki w takich sprawach, choć prawo to dopuszcza, nie powinny zapadać na posiedzeniach niejawnych, bez udziału publiczności i mediów. Z tego powodu nie znany dziś choćby ustnych motywów wyroku.

– W tej sprawie niewątpliwie prokuratorka nie zweryfikowała podejrzeń i wydała polecenie zatrzymania narzeczonego pani Moniki. Rację ma natomiast rzecznik prokuratury, że o aresztowaniu decydował sąd – zauważa Kładoczny.

Podkreśla, że sądy powinny podchodzić ostrożnie do wniosków o tymczasowe aresztowanie, dokładnie sprawdzać dowody, nie kierować się zaufaniem do prokuratury.

Uważa też, że prokuratorzy i sędziowie powinni ponosić odpowiedzialność za krzywdy, które wyrządzają ich decyzje.

CZY NORMALNY CZŁOWIEK BOI SIĘ POLICJI?

Monika jest zadowolona z wyroku – przede wszystkim dlatego, że sąd stanął po jej stronie. Do dziś nie doczekała się przeprosin od prokuratury.

Pytam o syna, który bał się, że domniemani włamywacze ich zastrzelą. Dziś jest prawie dorosły, uczy się w liceum, myśli o studiach. Monika mówi, że doszedł do siebie. Starają się nie wracać do wydarzeń sprzed 10 lat.

Czasem jednak się nie da. Monika opowiada o powrocie z galerii handlowej: – Tomek zatrzymał się, by przepuścić jadący na sygnale radiowóz, a ja znów się bałam. Czy normalny człowiek, gdy widzi policję, też się boi?

◀ **Monika Skawinska-Jorka podczas rozprawy w sądzie okręgowym w Poznaniu. 27 lutego 2024 r.**
FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

eprasa.pl 7647588477

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr n. med. Beata Bubała-Stachowicz*

...alergii z pocieraniem oczu

Z badań naukowców z Royal Australian and New Zealand College of Ophthalmologists wynika, że osoby regularnie i intensywnie pocierające oczy są aż pięciokrotnie bardziej narażone na rozwój stożka rogówki, czyli na postępującą chorobę oczu, w której rogówka (przezroczysta przednia część oka) stopniowo się ścieńcza i przyjmuje nieprawidłowy, stożkowaty kształt.

Stożek rogówki to choroba, której nie można lekceważyć. Jej sygnałem ostrzegawczym jest postępujące, często szybkie pogarszanie się ostrości widzenia, za którym korekcja okularowa nie nadąża. Pojawia się wówczas zamglony, rozmyty i wyraźnie zniekształcony obraz, co utrudnia funkcjonowanie.

Pomimo udowodnienia genetycznego podłoża choroby, istotnym czynnikiem ryzyka jest mechaniczne uszkadzanie oka, zwłaszcza poprzez intensywne i częste pocieranie. Taki nawyk może prowadzić do osłabienia struktury rogówki i jej deformacji.

Szczególnie narażone są osoby z chorobami alergicznymi oczu; przede wszystkim z alergicznym zapaleniem spojówek, które pojawia się w sezonie pylenia. Ale w grupie ryzyka są też pacjenci z atopowym zapaleniem spojówki lub rogówki, kontaktowym zapaleniem skóry powiek i spojówek, a także z astmą i egzemą. ● Not. **ET**

*okulistka z Centrum Okulistyki i Optometrii Okulus Plus w Katowicach

Bezpłatne badania

W pierwszy piątek każdego miesiąca w Poradni Okulistycznej na os. Polana Szaflarska 6 w Nowym Targu odbywa się „Akcja-Zaćma”. W ramach niej każdy może za darmo sprawdzić, czy ma zmętnienie soczewki. Kolejna taka możliwość już 8 maja. Więcej na: okotest.pl.

◀ FOT. ADOBE STOCK
▼ FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

Liczba

62

PROC.
• **rodziców w Polsce uważa, że dzieci mają dziś za dużo zabawek – wynika z raportu „Dzieciństwo bez baterii. Melissa & Doug 2026”**

PYTANIE DO... proktologa

Czy warto mieć w toalecie podnóżek?

dr n. med. Łukasz Gmerek

chirurg, proktolog ze Szpitala Świętego Wojciecha w Poznaniu

Kiedy siedzimy na toalecie bez podnóżka, tułów i nogi układają się pod kątem prostym. A jeśli postawimy przy toalecie podnóżek i oprzemy na nim nogi, kolana przekroczą linię bioder, co przypomina pozycję kuczną. W tej pozycji napięcie podczas wypróżniania się obniża, bo zmniejsza się kąt odbytniczo-odbytowy. Inaczej układa się wówczas droga, którą musi pokonać stolec. Dzięki temu łatwiej go wydalić. Podnóżek zwiększa więc komfort w toalecie.

To ma ogromne znaczenie dla osób, które mają kłopoty z wypróżnianiem. Jeśli ktoś cierpi na zaparcia, może dzięki podnóżkowi zmniejszyć napięcie, które towarzyszy wydalaniu. To ważne także dla osób ze zmianami chorobowymi jak hemoroidy.

Te guzki krwawnicze ma każdy, ale przez siedzący tryb życia, zaparcia, złą dietę, mogą się one powiększyć, co powoduje ból. Jeśli wypróżnianie łączy się z dużym napięciem, hemoroidy mogą się wysuwać na zewnątrz odbytu. Jest więc grupa osób, którym podnóżek przyniesie ulgę przy wyróżnianiu. Dla innych osób, może być profilaktyką.

Nie każdy potrzebuje podnóżka, żeby wypróżnić się z łatwością. Jeśli ktoś nie ma problemów zdrowotnych, ma plastyczne stolce, a do tego ma toaletę zamontowaną na wysokości, która pozwala w pełni oprzeć stopy na podłodze, to zapewne może żyć bez podnóżka. Osoby wysokie, gdy usiądą na toalecie nawet bez podnóżka mogą mieć kolana wyżej niż biodra. Jednak osobom niższym lub z toaletą zamontowaną wysoko, które nie mogą przyjąć komfortowej pozycji przy wypróżnianiu, rekomendujemy podnóżek. Gdy siedzimy na toalecie nogi nie powinny zwisać nad podłogą czy dotykać jej tylko palcami. ●

Notowała **Katarzyna Staszak**

Kaszel, który może zabić

Krztusiec wraca, bo przestaliśmy się go bać

Jeszcze kilka lat temu o krztuścu mówiło się niewiele. Więcej uwagi poświęcano grypie i COVID-19. Dziś jednak liczba zakażeń rośnie, a eksperci alarmują, że to nie jest „zwykły kaszel”.

Paulina Mozolewska

Przez lata wydawało się, że należy do przeszłości. Kojarzył się z opowieściami dziadków, czarno-białymi zdjęciami z oddziałów pediatrycznych. Tymczasem krztusiec wraca i robi to w momencie, kiedy wielu rodziców, ale też lekarzy młodszego pokolenia, przestało mieć go w ogóle w polu widzenia.

– Krztusiec to ciężka, ostra choroba zakaźna wywoływana przez bakterię: pałeczkę krztuśca. Dzisiaj wielu osobom, być może z wyjątkiem pediatrów, wydaje się, że należy już do przeszłości. I właśnie to jest jeden z problemów współczesnej medycyny i zdrowia publicznego – mówi prof. dr hab. n. med. Jerzy Konstantynowicz – specjalista pediatrii i medycyny rodzinnej z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Krztusiec, nazywany jest też kokluszem albo „czarnym kaszlem”. I nie jest bynajmniej infekcją, którą można przeczekać pod kocem z herbatą i syropem. Choć na początku bardzo łatwo pomylić go z przeziębieniem.

– Choroba zwykle zaczyna się niewinnie – katarem, osłabieniem i gorączką, może imitować zwykłe przeziębienie. To właśnie stanowi pułapkę diagnostyczną, gdyż na początku trudno odróżnić ją od innych powszechnych infekcji układu oddechowego. Istnieje oczywiście wiele chorób zakaźnych przebiegających z dokuczliwym nieustępującym kaszlem, jednak krztusiec jest szczególny i nieprzewidywalny – tłumaczy ekspert.

KRZTUŚCA ROZPOZNASZ PO NAPADOWYM KASZLU

Dopiero po kilku dniach lub tygodniach choroby pojawia się objaw najbardziej charakterystyczny dla krztuśca, czyli silny, napadowy, duszący kaszel. Chory kaszle seriami, nie może złapać oddechu. Napady mogą prowadzić do wymiotów, zaburzeń świadomości, a nawet złamań żeber.

– Pacjenci zwykle intuicyjnie czują, że to nie jest zwykłe przeziębienie. Zwłaszcza gdy napady nasilają się w nocy i nie ustępują mimo leczenia. To kaszel, który stopniowo potrafi wyczerpać organizm do granic możliwości, zaburza normalne funkcjonowanie, a nierzadko skutkuje niewydolnością oddechową – mówi ekspert.

Niektórzy lekarze wskazują, że charakterystycznego dźwięku kaszlu przy krztuścu nie sposób pomylić z czymkolwiek innym. Po serii napadów chory próbuje gwałtownie nabrać powietrza, wydając świszczący dźwięk przypominający pianie koguta (stąd pochodząca z jęz. francuskiego nazwa choroby coqueluche).

Krztusiec rozprzestrzenia się drogą kropelkową, czyli przez kaszel, kichanie i bliski kontakt.

Jest to choroba o bardzo dużej zakaźności. Jedna zakażona osoba może zarazić wiele kolejnych.

– Największa zakaźność przypada na tak zwaną fazę kataralną, kiedy obserwuje się tylko objawy przypominające przeziębienie. Człowiek chodzi wtedy do pracy, szkoły, przedszkola, odwiedza rodzinę. Nie jest świadomy, że rozsiewa bakterie i przyczynia się do transmisji choroby – podkreśla prof. Konstantynowicz.

NAJBARDZIEJ BEZBRONNA GRUPA

Najbardziej narażone na ciężkie powikłania zawiązane z chorobą są noworodki i niemowlęta. – Dziecko w pierwszych miesiącach życia nie ma jeszcze w pełni wytworzonych i sprawnych mechanizmów immunologicznych, a z powodów oczywistych nie ma również ochrony poszczepiennej, dlatego jest praktycznie bezbronne wobec tak zakaźnej choroby – mówi ekspert. 1 RP

eprasa.pl 7647588477

TYLKO ZDROWIE

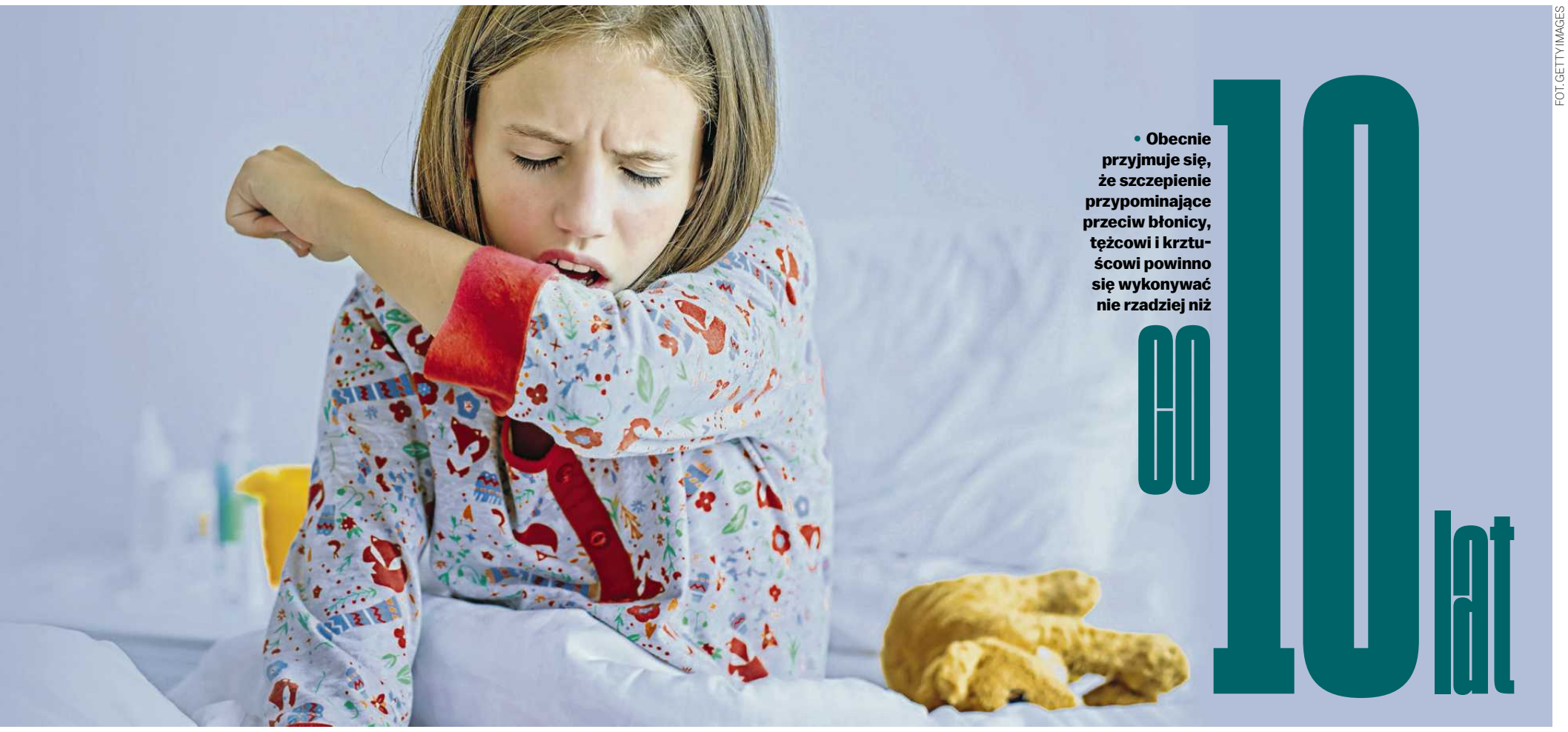

FOT. GETTY IMAGES

• Obecnie przyjmuje się, że szczepienie przypominające przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi powinno się wykonywać nie rzadziej niż co 10 lat

To właśnie najmłodsze dzieci najczęściej trafiają na oddziały szpitalne z powodu krztuśca i to w tej grupie dochodzi do najcięższych powikłań. U najmłodszych dzieci krztusiec może prowadzić do bezdechów, zapalenia płuc lub niewydolności oddechowej. Mimo ogromnego postępu w opiece pediatrycznej wciąż zdarzają się także zgony niemowląt z powodu tej choroby.

W czerwcu 2024 roku w Polsce zmarło miesięczne dziecko zakażone krztuścem. Niestety szczepienia przeciwko krztuścowi rozpoczynają się dopiero w siódmym tygodniu życia, więc niemowlę było zbyt małe, by zdążyć, przyjąć pierwszą dawkę. Jego matka także nie zaszczepiła się w czasie ciąży. Podobne przypadki odnotowano w zeszłym roku również w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Według danych brytyjskiej agencji UKHSA niespełna roczne dziecko zmarło z powodu krztuśca i w tym przypadku matka dziecka również nie była zaszczepiona w ciąży.

– Źródłem zakażenia dla niemowląt są często osoby dorosłe: rodzice, dziadkowie, starsze rodzeństwo, taka transmisja choroby może się dokonywać zwłaszcza w rodzinach wielopokoleniowych mieszkających wspólnie – zaznacza lekarz.

Dziecko, które nie zdążyło jeszcze otrzymać pełnego cyklu szczepień, praktycznie nie ma jak się bronić. Właśnie dlatego tak ważne jest uodpornienie całej populacji, w tym również szczepienia kobiet w ciąży. Zaszczepiona matka przekazuje dziecku przeciwciała jeszcze przed porodem, co w znacznym stopniu chroni je w pierwszych tygodniach życia, kiedy jest ono najbardziej bezbronne.

– To między innymi ilustruje, na czym polega odporność populacyjna. Noworodek sam nie jest jeszcze w stanie skutecznie się bronić przed zakażeniem, więc powinien być chroniony przez zaszczepioną matkę i otoczenie – mówi prof. Konstantynowicz.

Ważna jest zatem tak zwana strategia kokonowa, czyli szczepienie zarówno dzieci, jak i dorosłych z najbliższego otoczenia dziecka.

– Skoro noworodek nie ma jeszcze zdolności do skutecznej obrony przeciwbakteryjnej, to trzeba stworzyć wokół niego swego rodzaju ochronny kokon z zaszczepionych osób. Rodzice, dziadkowie, rodzeństwo, opiekunowie – wszyscy powinni mieć aktualne szczepienia przeciw krztuścowi. W tę ideę wpisuje się zresztą światowy, racjonalny i oparty o dowody naukowe postulat powszechnych szczepień przeciwkrztuścowych u wszystkich dzieci. Skuteczna realizacja obowiązkowego programu immunoprofilaktyki ma ogromne znaczenie dla odporności i zdrowia całego społeczeństwa – tłumaczy ekspert.

Drugą grupą, dla której krztusiec może być najbardziej niebezpieczny, są seniorzy. Wyniszczający kaszel może wiązać się z zaostrzeniem innych chorób przewlekłych i prowadzić do hospitalizacji.

SZCZEPIENIE, KTÓRE NIE JEST NA CAŁE ŻYCIE

Chociaż szczepienia są obecne w kalendarzu obowiązkowym od wielu lat, rodzi się pytanie, dlaczego ludzie chorują na krztusiec pomimo przyjęcia szczepionki?

Odpowiedź jest prosta: odporność w przypadku tej choroby nie trwa całe życie.

W Polsce przez co najmniej dwie ostatnie dekady stosowano dwa rodzaje szczepionek przeciw krztuścowi. Te starsze, pełnokomórkowe i połączone razem ze szczepionkami przeciw tężcowi i błonicy, oznaczane jako DTwP. Zawierają one całe martwe komórki bakterii, dzięki czemu pobudzają układ odpornościowy bardzo silnie i gwarantują wieloletnią indywidualną ochronę zbliżoną do tej po naturalnym zakażeniu.

Krztusiec rozprzestrzenia się drogą kropelkową, czyli przez kaszel, kichanie i bliski kontakt

– Szczepionki pełnokomórkowe zawierają tysiące antygenów i wywołują odpowiedź immunologiczną bardziej przypominającą mechanizmy naturalnej infekcji. Chronią na wiele lat nie tylko przed ciężkim przebiegiem choroby, ale przede wszystkim skuteczniej ograniczają samo przenoszenie się bakterii i rozprzestrzenianie infekcji – mówi ekspert.

Miały jednak wadę – po szczepieniu częściej pojawiała się gorączka, ból lub obrzęk w miejscu wkłucia, a czasem także rozdrażnienie dziecka lub gorsze samopoczucie. To właśnie dlatego w wielu krajach zaczęto zastępować je wytwarzanymi z użyciem innych technologii szczepionkami tzw. bezkomórkowymi (acelularnymi).

Nowsze preparaty ze szczepionką bezkomórkową w składzie – oznaczane jako DTaP lub dTap – zawierają jedynie wybrane fragmenty bakterii krztuśca (zaledwie kilka antygenów), które mają stymulować układ odpornościowy. Są lepiej tolerowane, powodują mniej działań niepożądanych i właśnie dlatego stały się standardem w wielu krajach, także w Polsce.

– Problem polega jednak na tym, że ta mniejsza liczba antygenów zazwyczaj oznacza też znacznie krótszą odporność i przekłada się na słabszą ochronę całej populacji przed krztuścem. Wprawdzie szczepionki bezkomórkowe bardzo dobrze chronią przed ciężkim przebiegiem krztuśca i zgonem, ale odporność po nich może wyraźnie słabnąć już po kilku latach, w przeciwieństwie do efektów szczepionki pełnokomórkowej – tłumaczy prof. Konstantynowicz.

Coraz więcej badań pokazuje, że osoby szczepione w dzieciństwie preparatami bezkomórkowymi nadal mogą się zakażać i przekazywać bakterię innym, mimo iż same zwykle przechodzą chorobę łagodnie. To jeden z kilku istotnych powodów obserwowanego obecnie powrotu krztuśca w wielu regionach świata. Potrzeba było oczywiście czasu i wielu lat badań, aby uzmysłowić sobie ten interesujący fenomen.

Nie oznacza to, że szczepionki są nieskuteczne.

Wręcz przeciwnie, wszystkie nadal bardzo dobrze chronią przed najgroźniejszymi powikłaniami, hospitalizacją i śmiercią z powodu krztuśca. Warto też podkreślić, że zarówno szczepionka pełnokomórkowa, jak i bezkomórkowa mają podobny profil bezpieczeństwa, a przeciwwskazania do ich podania są znane i bardzo dobrze zdefiniowane. Problem polega raczej na tym, że wiele osób uważa, iż jedno szczepienie w dzieciństwie wystarcza na całe życie. Dlatego dorośli powinni pamiętać o dawkach przypominających. Tymczasem wielu z nich zakłada, że skoro byli szczepieni w dzieciństwie, temat tej groźnej choroby już ich nie dotyczy.

– Obecnie przyjmuje się, że szczepienie przypominające przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi powinno się wykonywać nie rzadziej niż co 10 lat. To zalecenie nadal obowiązuje i warto się do tej rozsądnej rekomendacji stosować – zaznacza ekspert.

To szczególnie ważne dla pracowników ochrony zdrowia, nauczycieli, opiekunów, osób pracujących z dziećmi i seniorów. Ale także dla rodzin planujących narodziny dziecka.

TA CHOROBA NADAL ISTNIEJE

Krztusiec jest niewątpliwie chorobą, która pokazuje paradoks współczesnej medycyny. Sukces szczepień sprawił, że przestaliśmy pamiętać, jak groźne są choroby zakaźne. Młodzi rodzice nie mogą pamiętać oddziałów pełnych niemowląt z zapaleniem płuc.

– Większość naszego społeczeństwa nie jest przeciwko szczepieniom, rozumie ich potrzebę i znaczenie dla zdrowia dzieci, a nade wszystko większość jest odporna na dezinformację i potrafi rozsądnie analizować fakty i wiedzę medyczną. Zasadność szczepień niemowląt przeciw krztuścowi również nie powinna budzić wątpliwości. Natomiast ludzie po prostu często nie wiedzą, że powinni się doszczepić w życiu dorosłym albo nie mają świadomości, że krztusiec nadal istnieje, niosąc duże ryzyko. Problem polega na tym, że globalny sukces szczepień sprawił, iż zapomnieliśmy, jak groźne mogą być choroby zakaźne, przed którymi szczepienia nas chronią – podsumowuje ekspert.

I właśnie dlatego lekarze dzisiaj apelują, aby – po pierwsze – nie relatywizować i nie negować zasadności szczepień. Po drugie: aby nie lekceważyć przewlekłego, nieustępującego kaszlu niezależnie od wieku. Zwłaszcza jeśli trwa on tygodniami, nasila się nocą i nie ustępuje pomimo leczenia. ●

wyborcza.pl

• Więcej czytaj na Wyborcza.pl/TylkoZdrowie

eprasa.pl 7647588477

Michał Feliks ks. Światopełk-Czetwertyński

Ambasador Jego Królewskiej Mości Króla Belgów
Oddany Polsce Pan wielkiej klasy, kultury i mądrości
Ur. 20.11 1938 r. w Warszawie zmarł 21 kwietnia 2026 r. w Brukseli

RIP

Przyjaciele w Polsce

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431609

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że 10 kwietnia 2026 roku zmarł w wieku 90 lat

ŚP

Adam Gedliczka

nasz Kochany Mąż, Tato i Dziadzio.

Emerytowany profesor. Projektant i artysta.
Całe życie zawodowe związany z krakowską Akademią Sztuk Pięknych
jako projektant, badacz i pedagog. Jego praca była jego pasją.

Msza św. żałobna odprawiona zostanie
w środę, 20 maja 2026 roku o godzinie 13:00
w kaplicy na Cmentarzu Salwatorskim,
po czym nastąpi ceremonia złożenia urny z Prochami Zmarłego
do grobu rodzinnego,
o czym zawiadamiają pogrążeni w żalu

żona i syn z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431668

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Syndyk Masy Upadłości BG Trading Sp. z o.o.
z siedzibą w Białej Podlaskiej

OGŁASZA PRZETARG NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI
wchodzących w skład masy upadłości:

1. Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej **położonej w Białej Podlaskiej przy ulicy Stodolna 17** stanowiącej działkę ewidencyjną nr **921/2,** dla której Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **LU1B/00008059/5,** za cenę nie niższą niż **20.000 zł netto + VAT,**
2. Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej **położonej w Białej Podlaskiej przy ulicy Stodolna 17** stanowiącej działkę ewidencyjną nr **889/4,** dla której Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **LU1B/00029613/0,** za cenę nie niższą niż **1.590.000 zł netto + VAT,**

Wadia dla nieruchomości opisanych w punktach 1-2 wynoszą:
1 – 2.000 zł, 2 – 159.000 zł

Wadia muszą wpłynąć na rachunek bankowy w Banku Pekao SA I o/Lublin nr Bank Pekao SA I o/Lublin 07 1240 1503 1111 0011 3993 0312 do dnia 15.05.2026 r. Za datę wpływu przyjmuje się datę uznania kwoty na rachunku. Wadium wpłacone przez oferenta, którego oferta została wybrana, zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia. W przypadku nie dojścia do zawarcia umowy sprzedaży z przyczyn leżących po stronie oferenta, którego oferta została wybrana, wpłacone przez niego wadium nie podlega zwrotowi i zostanie włączone do funduszów masy upadłości. Wadium wpłacone przez oferenta, którego oferta nie została wybrana, podlega zwrotowi.

Oferty nabycia przedmiotu należy składać z podaniem nazwy oferenta, oznaczeniem, że oferta dotyczy nieruchomości, z zaproponowaną ceną w zamkniętej, nieprzezroczystej kopercie, która winna być umieszczona również w nieprzezroczystej zamkniętej większej kopercie na adres: Kancelaria Radcy Prawnego Piotra Wyrzykowskiego ul. Budowlana 50 lok 205 „Konkurs ofert – nie otwierać IX GUp 57/22 – nieruchomości". Oferty nabycia należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 18.05.2026 r. do godziny 10:15** Otwarcie ofert nastąpi **w dniu 18.05.2026 o godz. 11:00.** Regulamin dostępny jest na stronie internetowej www.doradcarestrukturyzacyjny.net oraz w biurze Syndyka przy ul. Budowlanej 50 lok 205, 20-469 Lublin Syndykowi zastrzega się prawo do: swobodnego wyboru oferty, unieważnienia konkursu w całości lub części bez podania przyczyny. Więcej informacji można uzyskać pod nr tel. 693 466 323 w godzinach 10-16.

Kraj/34431424

BK-GN.6840.16.2025

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

Burmistrz Miasta Czeladź

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czeladź

1. **Do sprzedaży przeznacza się** niezabudowaną nieruchomość gruntową, położoną przy ul. Gdańskiej w Czeladzi, oznaczoną numerem działki 8856 obręb Czeladź (dawny numer 127/2 arkusz mapy 25) o powierzchni 0,6258 ha, zapisaną w księdze wieczystej numer KA1B/00014673/2. Symbol użytku z ewidencji gruntów RIIIb.
   Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – **„7U\UC"** – tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz nieprzekraczalne linie zabudowy od strony północnej i południowej – zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Czeladzi numer XXVII/329/2020 z dnia 30 września 2020 r.
   Nieruchomość będąca przedmiotem przetargu nie jest obciążona prawami zobowiązaniowymi oraz ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie ma przeszkód prawnych w rozporządzaniu nią.
2. **Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.**
3. **Cena wywoławcza** została określona w wysokości: **1.700.000,00 złotych** (słownie złotych: jeden milion siedemset tysięcy 00/100),
   do ceny netto sprzedaży nieruchomości ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. **Kwota wadium** ustalona została w wysokości **340.000,00 złotych** (słownie złotych: trzysta czterdzieści tysięcy 00/100), płatna do dnia **18 czerwca 2026 r.**
   Postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.
5. **Termin i miejsce przetargu:** Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź**,** sala konferencyjna I piętro **w dniu 26 czerwca 2026 r. o godzinie 10^{00}**
6. **Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:**
   Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź pod adresem www.bip.czeladz.pl oraz wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Czeladź – ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź na II piętrze.
7. **Informacje dodatkowe dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czeladź pokój 414 na II p. lub pod numerem telefonu 32 76 37 980.**

Kraj/34431194

BK-GN.6840.33.2025

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

Burmistrz Miasta Czeladź

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż przysługującego Gminie Czeladź prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych

1. Do sprzedaży przeznacza się:
   - prawo użytkowania wieczystego niezabudowanej nieruchomości gruntowej, będącej w użytkowaniu wieczystym Gminy Czeladź do dnia 5 grudnia 2089 roku, oznaczonej numerem działki 3533/2 obręb Czeladź (dawny nr 6/50 arkusz mapy 46) o powierzchni 0,4499 ha, położonej przy ulicy T. Kościuszki w Czeladzi, zapisanej w księdze wieczystej KA1B/00036223/3; grunt stanowi własność Skarbu Państwa, symbol użytków z ewidencji gruntów: Ba
   - oraz prawo użytkowania wieczystego niezabudowanej nieruchomości gruntowej, będącej w użytkowaniu wieczystym Gminy Czeladź do dnia 5 grudnia 2089 roku, oznaczonej numerem działki 3509 obręb Czeladź (dawny nr 6/17 arkusz mapy 46) o powierzchni 0,1476 ha, położonej przy ulicy T. Kościuszki w Czeladzi, zapisanej w księdze wieczystej KA1B/00065613/6; grunt stanowi własność Skarbu Państwa, symbol użytków z ewidencji gruntów: Ba.

   Księga wieczysta KA1B/00065613/6: w dziale III – Prawa, roszczenia i ograniczenia wykazuje wpis ograniczonego prawa rzeczowego związanego z inną nieruchomością: „NA CZAS NIEOZNACZONY ODPŁATNA SŁUŻEBNOŚĆ GRUNTOWA USTANOWIONA NA NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCEJ DZIAŁKĘ NUMER 6/17 OBJĘTĄ KSIĘGĄ WIECZYSTĄ NUMER KA1B/00065613/6 (…)", dział IV – hipoteki – nie wykazuje wpisów. Księga wieczysta KA1B/00036223/3: działy III i IV – nie wykazują wpisów.
2. **Nieruchomości zostały przeznaczone do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.**
3. **Cena wywoławcza** łączna prawa użytkowania wieczystego wynosi: **800.000,00 złotych netto** (słownie złotych: osiemset tysięcy 00/100).
   Do ceny zostanie doliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.).
4. **Kwota wadium** ustalona została w wysokości **160.000,00 złotych** (słownie złotych: sto sześćdziesiąt tysięcy 00/100), płatna do dnia **22 czerwca 2026 r.**
   Postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.
5. **Termin i miejsce przetargu:** Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź**,** sala konferencyjna I piętro **w dniu 29 czerwca 2026 r. o godzinie 12^{00}**.
6. **Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:**
   Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź pod adresem www.bip.czeladz.pl oraz wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Czeladź – ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź na II piętrze.
7. **Informacje dodatkowe dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czeladź, pokój 414 na II p. lub pod numerem telefonu 32 76 37 980.**

Kraj/34431178

BK-GN.6840.34.2025

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU
Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami

Burmistrz Miasta Czeladź

ogłasza I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Gminy Czeladź

1. **Do sprzedaży przeznacza się** niezabudowaną nieruchomość gruntową, stanowiącą własność Gminy Czeladź, położoną w Czeladzi przy ulicy Handlowej, oznaczoną numerami działek: **2329 obręb Czeladź** (dawny 2/8 arkusz mapy 52) o powierzchni 0,4510 ha oraz **2337 obręb Czeladź** (dawny 2/16 arkusz mapy 52) o powierzchni 0,1437 ha, zapisaną w księdze wieczystej numer KA1B/00006499/9. Łączna powierzchnia gruntu wynosi 0,5947 ha, symbol użytku z ewidencji gruntów RIVa.
   Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – tereny zabudowy usługowo – produkcyjnej w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – symbol planu **„3U/UC"** – zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Czeladzi numer XXVII/329/2020 z dnia 30 września 2020 r.
   Nieruchomość będąca przedmiotem przetargu nie jest obciążona prawami zobowiązaniowymi oraz ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie ma przeszkód prawnych w rozporządzaniu nią.
2. **Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.**
3. **Cena wywoławcza** została określona w wysokości: **1.600.000,00 złotych** (słownie złotych: jeden milion sześćset tysięcy 00/100)
   do ceny netto sprzedaży nieruchomości ustalonej w przetargu zostanie doliczony podatek VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
4. **Kwota wadium** ustalona została w wysokości **320.000,00 złotych** (słownie złotych: trzysta dwadzieścia tysięcy 00/100), płatna do dnia **23 czerwca 2026 r.**
   Postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.
5. **Termin i miejsce przetargu:** Urząd Miasta Czeladź, ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź**,** sala konferencyjna I piętro **w dniu 30 czerwca 2026 r. o godzinie 10^{00}**.
6. **Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu:**
   Ogłoszenie o przetargu zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź pod adresem www.bip.czeladz.pl oraz wywieszone zostało na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Czeladź – ul. Katowicka 45, 41-250 Czeladź na II piętrze.
7. **Informacje dodatkowe dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Czeladź pokój 414 na II p. lub pod numerem telefonu 32 76 37 980.**

Kraj/34431170

eprasa.pl 7647588477

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w I Wydział Cywilny pod sygn. akt I NS 85/25, toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Agnieszce Stadnik, córce Jana i Marianny zmarłej w dniu 16 marca 1976 r., ostatnio zamieszkałej w Warszawie w związku z powyższym Sąd wzywa spadkobierców, zainteresowanych, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w sądzie i udowodnili swe prawa do spadku pod rygorem pominięcia ich udziału w czynnościach procesowych w toczącym się postępowaniu i w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34431543

Nigdy nie zaznałam życia takiego jak moi rówieśnicy. Od urodzenia zmagam się z mózgowym porażeniem dziecięcym, które ogranicza moją sprawność i codzienne funkcjonowanie. Każdy krok to wysiłek i ból, a dłuższe dystanse pokonuję wyłącznie na wózku.
Mimo trudności nie poddaję się. Walczę o lepsze jutro i o większą samodzielność. Szansą na poprawę jest dla mnie specjalistyczna rehabilitacja, jednak jej koszt przekracza nasze możliwości.
Razem z mężem, który również zmaga się z niepełnosprawnością, staramy się żyć godnie i wspierać innych. Dziś jednak to ja potrzebuję pomocy.
Z całego serca dziękuję za każdą okazaną życzliwość.

Izabela

Możesz mnie wesprzeć wpłacając na poniższe konto:
Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą"
Alior Bank S.A., nr rachunku: **42 2490 0005 0000 4600 7549 3994**
Tytułem: **14161 Domagalska Izabela darowizna na pomoc i ochronę zdrowia**
LUB wpłacając na moją internetową zbiórkę:
www.siepomaga.pl/izabela-domagalska

Kraj/34429323

NOWOŚĆ
Słówko Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi położonych w Łodzi przy:

- **ul. Niepołomickiej 13, oznaczonej w obrębie G-22 jako działka nr 72/2 o powierzchni 650 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00086059/8.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi**: 290 000 zł (słownie: dwieście dziewięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).
  Wadium wynosi: **58 000 zł (słownie: pięćdziesiąt osiem tysięcy złotych).**

- **ul. Stefana Jaracza 96, oznaczonych jako działki nr 224/3 i 224/4 w obrębie S-2, o łącznej powierzchni 491 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr: LD1M/00059521/0 i LD1M/00002435/6.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **840 000 zł (słownie: osiemset czterdzieści tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT według stawki wynikającej z przepisów (obecnie 23%).
  Wadium wynosi **84 000 zł (słownie: osiemdziesiąt cztery tysiące złotych).**

- **ul. Organizacji „Wolność i Niezawisłość" bez numeru, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 235/4 w obrębie B 47, o powierzchni 309 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00006541/0.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **440 000 zł (słownie: czterysta czterdzieści tysięcy złotych) brutto** w tym podatek VAT według obowiązującej stawki 23%.
  Wadium wynosi **44 000 zł (słownie: czterdzieści cztery tysiące złotych).**
  Do ceny nabycia zostanie doliczone ewentualnie wynagrodzenie z tytułu ustanowienia służebności przejazdu i przechodu w kwocie **7 500 zł brutto**, w tym podatek VAT według obowiązującej stawki 23%.

- **ul. Traktorowej 97 i ul. Duńskiej bez numeru, oznaczonych w obrębie B-32 jako działki nr 135 i 111/35 o łącznej powierzchni 1253 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr LD1M/00106226/7 i LD1M/00192835/8.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **650 000 zł (słownie: sześćset pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto**. Sprzedaż działki nr 135 w obrębie B-32 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811), natomiast sprzedaż działki nr 111/35 w obrębie B-32 zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
  Wadium wynosi **65 000 zł (słownie: sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych).**

- **ul. Rokicińskiej bez numeru, oznaczonej w obrębie geodezyjnym W-39 jako działki nr: 19/4, 19/5 i 19/6 o łącznej powierzchni 5579 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00176651/6.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **2 050 000 zł (słownie: dwa miliony pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT według obowiązującej stawki 23%.
  Wadium wynosi **205 000 zł (słownie: dwieście pięć tysięcy złotych).**
  Do ceny nabycia zostanie doliczone wynagrodzenie z tytułu ewentualnego ustanowienia odpłatnej służebności gruntowej przejazdu i przechodu w kwocie **17 220 zł (słownie: siedemnaście tysięcy dwieście dwadzieścia złotych) brutto.**

- **ul. Konnej bez numeru, oznaczonej jako działka nr 131/61 w obrębie G-49 o powierzchni 1 801 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00088825/3.**
  Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **700 000 zł (słownie: siedemset tysięcy złotych) brutto,** w tym podatek VAT według obecnie obowiązującej stawki 23%.
  Wadium wynosi **140 000 zł (słownie: sto czterdzieści tysięcy złotych).**

Przetargi odbędą się w dniu 26 czerwca 2026 r. o godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI O PRZETARGACH zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargów wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).
Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresami: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/, https://nieruchomosci.uml.lodz.pl. Szczegółowe informacje dotyczące przetargów dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 457 lub 457a) oraz pod numerami telefonów: (42) 638-43-31, 638-54-73. 638-44-14.

Kraj/34431443

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU USTNYM NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

ogłasza

I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działki nr: 463/93 o powierzchni 2,5744 ha, 463/94 o powierzchni 3,0709 ha, 463/95 o powierzchni 0,7681 ha, 463/96 o powierzchni 0,6167 ha oraz 463/97 o powierzchni 0,5191 ha, w obrębie geodezyjnym nr 0028 Szymany, gmina Szczytno, powiat szczycieński, województwo warmińsko-mazurskie, dla której Sąd Rejonowy w Szczytnie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą OL1S/00058977/6.

Cena wywoławcza wynosi:

1. Dla działki nr 463/93 – **1 930 800,00 zł** brutto (słownie: jeden milion dziewięćset trzydzieści tysięcy osiemset złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
2. Dla działki nr 463/94 – **2 303 175,00 zł** brutto (słownie: dwa miliony trzysta trzy tysiące sto siedemdziesiąt pięć złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
3. Dla działki nr 463/95 – **652 885,00 zł** brutto (słownie: sześćset pięćdziesiąt dwa tysiące osiemset osiemdziesiąt pięć złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
4. Dla działki nr 463/96 – **524 195,00 zł** brutto (słownie: pięćset dwadzieścia cztery tysiące sto dziewięćdziesiąt pięć złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
5. Dla działki nr 463/97 – **441 235,00 zł** brutto (słownie: czterysta czterdzieści jeden tysięcy dwieście trzydzieści pięć złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.

Do sprzedaży nieruchomości mają zastosowanie przepisy ustawy o podatku od towarów i usług (VAT) obowiązujące w dniu zawarcia umowy sprzedaży.

Wysokość wadium wynosi:

1. Dla działki nr 463/93 – **193 080,00 zł** brutto (słownie: sto dziewięćdziesiąt trzy tysiące osiemdziesiąt złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
2. Dla działki nr 463/94 – **230 318,00 zł** brutto (słownie: dwieście trzydzieści tysięcy trzysta osiemnaście złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
3. Dla działki nr 463/95 – **65 289,00 zł** brutto (słownie: sześćdziesiąt pięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt dziewięć złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
4. Dla działki nr 463/96 – **52 420,00 zł** brutto (słownie: pięćdziesiąt dwa tysiące czterysta dwadzieścia złotych i 00/100), w tym należny podatek VAT.
5. Dla działki nr 463/97 – **44 124,00 zł** brutto (słownie: czterdzieści cztery tysiące sto dwadzieścia cztery złote i 00/100), w tym należny podatek VAT.

Wadium należy wpłacić przelewem na rachunek Urzędu Marszałkowskiego Banku Millenium S.A., nr konta 93 1160 2202 0000 0006 6090 9309, z dopiskiem „Przetarg Szymany – działka nr ……". Wpłata powinna być potwierdzona na koncie urzędu do dnia **19.06.2026 r.** włącznie. Wpłata jednego wadium upoważnia do udziału w przetargu na nabycie jednej działki, dlatego chętni do wzięcia udziału w licytacji na więcej niż jedną działkę, powinni dokonać wpłaty wadium na każdą działkę osobno, ze wskazaniem w tytule przelewu numeru działki.

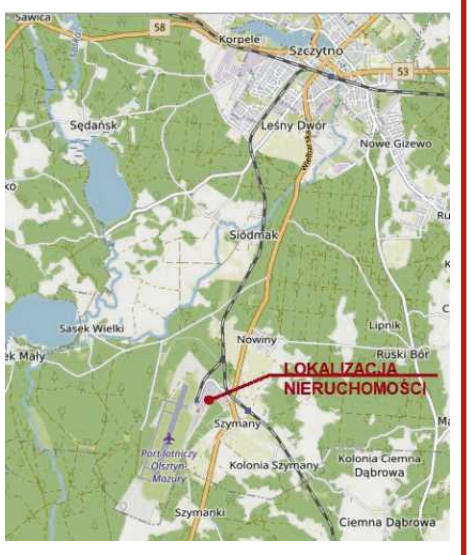

Przetarg odbędzie się w dniu 26.06.2026 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Departament Infrastruktury i Geodezji, przy ul. Głowackiego 17, pok. nr 210 – II piętro, o godzinie 12⁰⁰.

Okazanie nieruchomości będzie miało miejsce w dniu 08.06.2026 r. w godzinach 10⁰⁰ – 12⁰⁰ lub w innym terminie po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym.

Pełna treść ogłoszenia została podana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, 10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1 i na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego www.warmia.mazury.pl w zakładce Gospodarka Nieruchomościami oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Szczegółowych informacji o przetargu udziela Departament Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie ul. Głowackiego 17, tel. (89) 512 59 10, 512 59 27.

Kraj/34431605

eprasa.pl 7647588477

Sygnatura akt I Ns 139/25

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie w I Wydziale Cywilnym pod sygn. akt I Ns 139/25 toczy się postępowanie wniosku Miasta Stołecznego Warszawy o stwierdzenie nabycia spadku po Michale Rymsza zmarłym w dniu 11 lipca 2018 roku w Warszawie, ostatnio stale zamieszkałym w Warszawie przy ul. Koziej 3/5 lok. 93.

Sąd wzywa, spadkobierców, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie i udowodnili swój tytuł powołania do spadku pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu o stwierdzenie nabycia spadku.

Kraj/34431545

W I Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego w Giżycku zostało wszczęte postępowanie sygn. akt I Ns 202/24 na wniosek Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o stwierdzenie nabycia spadku po Ryszardzie Paprota zmarłym dnia 13 sierpnia 2023 r. w Giżycku, ostatnio stale zamieszkałym w Giżycku ul. Dąbrowskiego 6/12B. Wzywa się wszystkich spadkobierców, aby w ciągu 3 miesięcy od daty ukazania się ogłoszenia zgłosili się i udowodnili swoje prawa do spadku, gdyż w przeci-wnym razie mogą być pominięci w posta-nowieniu o stwierdzenie nabycia spadku.

Kraj/34431486

Syndyk masy upadłości ogłasza przetarg na sprzedaż

nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem wolnostojącym jednorodzinnym, zlokalizowanej w Chmielnie, ul. Akacjowa 51, działka nr 762 o pow. 0,0585 ha (KW GD1R/00015338/9), województwo pomorskie.

Cena wywoławcza: 1.062.000 zł.

Otwarcie i rozpoznanie ofert nastąpi 18 maja 2026 r. godzina 12:00.

Regulamin przetargu, operat szacunkowy są do wglądu w biurze syndyka przy ul. Gronostajowej 4/7, 80-175 Gdańsk, tel. **58 302-39-45**, e-mail: ***biuroamicus1@gmail.com***

Sygnatura prowadzonego postępowania upadłościowego GD1G/GUp-s/998/2025.

Kraj/34431618

OGŁOSZENIE

Przed Sądem Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w I Wydział Cywilny pod sygn. akt I NS 81/25, toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Marii Reginie Meleniewskiej, córce Dyonizego i Marii, zmarłej w dniu 12 maja 1970 r. ostatnio zamieszkałej w Warszawie oraz po Wandzie Leokadii Meleniewskiej, córce Dyonizego i Marii, zmarłej w dniu 15 listopada 1978 r. ostatnio zamieszkałej w Warszawie, w związku z powyższym wzywa się spadkobierców, zainteresowanych, aby w terminie 3 miesięcy od ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w sądzie i udowodnili swe prawa do spadku pod rygorem pominięcia ich udziału w czynnościach procesowych w toczącym się postępowaniu i w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34431542

Słówko NOWOŚĆ
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację
Google Play App Store

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż wolnego lokalu mieszkalnego:

ul. Dworcowa 9 m. 6

Powierzchnia lokalu	-	**149,19 m²**
Cena wywoławcza w zł	-	**1 200 000,00 zł**
Wadium	-	**120 000,00 zł**

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach: 15.06.2026 r. w godz. 9^{00} – 11^{00}, 16.06.2026 r. w godz. 11^{00} – 13^{00} oraz 17.06.2026 r. w godz. 12^{00} – 14^{00} po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Klienta nr 1, ul. św. Antoniego 19, tel.: 71 798-69-74.

U W A G I:

1. **Przetarg** odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr 215, o godz. 10:00 dnia **3 lipca 2026 r.**
2. Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 26 czerwca 2026 r.** na konto Gminy Wrocław – **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
3. Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
4. Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p.
   Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: ***http://bip.um.wroc.pl***
5. Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777 78 15.

Kraj/34431435

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Wydział Infrastruktury i Nieruchomości

WIN-II.7841.3.3.2026 EJ
Olsztyn, 21 kwietnia 2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 10 ust. 1 w związku z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1199) oraz z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025r. poz. 1691),

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek pełnomocnika inwestora: Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziornej z 27.01.2026 r., uzupełnionego 24.02.2026 r., 26.02.2026 r., 4.03.2026 r. oraz 10.03.2026 r., została wydana decyzja nr Ełk/1/26 z 21.04.2026 r., znak: WIN-II.7841.3.3.2026 EJ o pozwoleniu na rozbiórkę obejmująca strategiczną inwestycję w zakresie sieci przesyłowej: **Rozbiórka stacji elektroenergetycznej 220/110kV w zakresie infrastruktury należącej do PSE S.A. w ramach zamierzenia rozbudowy stacji 400/110 kV Ełk Bis wraz z przebudową stacji 220/110 kV Ełk.**
Przedmiotowa inwestycja położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie ełckim, w jednostce ewidencyjnej 280502_2 Gmina Ełk, na działkach ewidencyjnych o numerach i księgach wieczystych:

Lp.	Numer działki	Obręb	Gmina	Nr księgi wieczystej
1	208/4	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00030083/7
2	207/6	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00071987/3
3	206/5	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00071987/3
4	206/6	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00071987/3
5	208/7	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00071987/3
6	209	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00068631/9
7	208/6	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00008225/2
8	208/5	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00071987/3
9	207/1	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00066559/6
10	206/7	0031 Nowa Wieś Ełcka	Ełk	OL1E/00067763/6

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.
Wobec powyższego informuję, że strony mogą zapoznać się z treścią decyzji oraz aktami sprawy w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia, w siedzibie Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pokój 331, po wcześniejszym umówieniu terminu poprzez kontakt telefoniczny: (89) 523 22 11 (od poniedziałku do piątku w godzinach 11:00 – 14:00), a także składać w powyższej sprawie uwagi i wnioski w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty tradycyjnej, na adres: Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Al. Marszałka J. Piłsudzkiego 7/9, 10-575 Olsztyn, lub za pośrednictwem platformy ePUAP www.epuap.gov.pl, adres skrytki /WMURZADWOJ/skrytka, poprzez platformę e-Obywatel https://obywatel.gov.pl/ ePUAP oraz na adres Urzędu na e-Doręczenia AE:PL-63617-21139-RGDWI-27.
Od niniejszej decyzji przysługuje stronom prawo wniesienia odwołania do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane.
Zgodnie z art. 10 ust. 2a ustawy z 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, zawiadomienie stron postepowania o wydaniu decyzji uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w Warmińsko – Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie.

Kraj/34431524

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

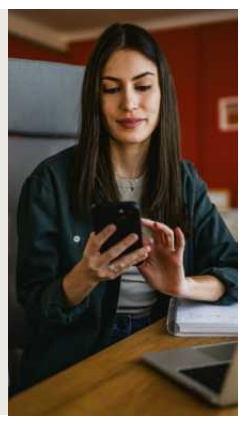

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 12 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* (Dz.U.2025.1222), art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U.2025.1691),

WOJEWODA MAŁOPOLSKI

zawiadamia, że 20 kwietnia 2026 r. została wydana decyzja znak: WI-IV.747.1.2.2026 o ustaleniu lokalizacji inwestycji towarzyszącej inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pod nazwą: *Opracowanie dokumentacji projektowej budowy SP Kraków ul. Petrażyckiego,* na wniosek inwestora: *Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa*, działającego przez pełnomocnika.

Decyzja Wojewody Małopolskiego podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy prawa.

Strony lub ich pełnomocnicy, legitymujący się pełnomocnictwem sporządzonym zgodnie z art. 32 i 33 *Kodeksu postępowania administracyjnego* mogą zapoznać się z treścią decyzji osobiście w Wydziale Infrastruktury Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, pokój 18, ul. Basztowa 22, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu drogą telefoniczną: (12 39 21 612).

Treść ww. decyzji została udostępniona 20 kwietnia 2026 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego pod linkiem:
https://bip.malopolska.pl/muw,a,2856097,decyzja-o-ustaleniu-lokalizacji-inwestycji-towarzyszacej-inwestycjom-w-zakresie-terminalu-wydana-20-.html
(ścieżka dostępu: Biuletyn Informacji Publicznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie/menu podmiotowe/Urząd Wojewódzki/ Wydziały/ Infrastruktury/ Repozytorium plików/ DECYZJA O USTALENIU LOKALIZACJI INWESTYC...)

Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Stronie postępowania przysługuje prawo złożenia odwołania od decyzji Wojewody Małopolskiego. Odwołanie wnosi się do Ministra Finansów i Gospodarki za pośrednictwem Wojewody Małopolskiego - w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim uważa się za dokonane. Odwołanie od decyzji powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania stronom przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania. Z dniem doręczenia Wojewodzie Małopolskiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, niniejsza decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Zrzeczenie się prawa do wniesienia odwołania skutkuje brakiem możliwości odwołania od decyzji oraz jej zaskarżenia do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu wiąże właściwe organy przy sporządzaniu planów ogólnych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu jest wiążąca dla właściwych organów w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Ostateczna decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu stanowi podstawę do dokonywania wpisów w księdze wieczystej i w katastrze nieruchomości. Wpisy dokonywane są na wniosek złożony przez wojewodę.

Kraj/34431436

Starosta Pyrzycki
Ul. Lipiańska 4
74-200 Pyrzyce

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 24a ust. 4 i 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - *Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.)* **Starosta Pyrzycki zawiadamia**, że w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pyrzycach przy ul. Głowackiego 22 w dniach roboczych **od 11 maja 2026 r. do 29 maja 2026 r.** w godzinach od 9.00 do 15.00 zostanie wyłożony do wglądu osób zainteresowanych projekt operatu opisowo – kartograficznego modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla **obrębu ewidencyjnego Mielęcin, w gminie Pyrzyce, w powiecie pyrzyckim, w województwie zachodniopomorskim.**

Dokumentacja projektu operatu opisowo - kartograficznego, opracowana została przez **Geodetę Uprawnionego inż. Lechosława Kupienia, ul. Piastów 38, 78-200 Białogard,** na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - *Prawo geodezyjne i kartograficzne* oraz przepisów *rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. z 2024 r. poz. 219 ze zm.).*

W związku z powyższym informuję, że wszyscy zainteresowani mają prawo zapoznać się w podanym terminie z ww. dokumentacją oraz uzyskać niezbędne wyjaśnienia.

Ponadto każdy, czyjego interesu prawnego dotyczą dane ujawnione w projekcie operatu opisowo – kartograficznego może w okresie wyłożenia projektu do wglądu zgłaszać uwagi do tych danych. Skorzystanie z tego prawa leży w interesie zainteresowanych, aby na tym etapie postępowania związanego z modernizacją ewidencji gruntów i budynków ujawnić ewentualne błędy i nieprawidłowości. Czynności związane z wyłożeniem operatu będą dokumentowane w formie protokołu.

Po upływie terminu wyłożenia, w okresie 15 dni roboczych osoby, które zgłosiły uwagi do projektu zostaną poinformowane o przyjęciu lub odrzuceniu zgłoszonych uwag a dane zawarte w projekcie operatu opisowo-kartograficznego stają się danymi ewidencji gruntów i budynków i podlegają ujawnieniu w bazie danych ewidencji gruntów i budynków. Informację o tym Starosta Pyrzycki ogłosi w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego.

Niestawienie się w terminie i miejscu określonych w niniejszym zawiadomieniu nie stanowi przeszkody do prowadzenia dalszych etapów postępowania i ujawnienia nowych danych w ewidencji gruntów i budynków.

Jednocześnie informuję o konieczności przedstawienia dokumentu potwierdzającego tożsamość. W imieniu osób nieobecnych mogą występować odpowiednio pełnomocnicy. W przypadku współwłaścicieli, małżeńskiej wspólności ustawowej – uczestnikami postępowania są wszystkie strony.

STAROSTA PYRZYCKI
EWA GĄSIOROWSKA-NAWÓJ
Pyrzyce, dnia 21 kwietnia 2026 r.

Kraj/34431402

eprasa.pl 7647588477

Real Madryt doczekał się nagrody pocieszenia

W chwili głębokiego kryzysu pierwszej drużyny juniorzy Realu Madryt wygrali młodzieżową Ligę Mistrzów po raz drugi w historii.

Dariusz Wołowski

• **20 kwietnia br., Szwajcaria, Lozanna. Piłkarze Realu Madryt świętują zwycięstwo w rzutach karnych w finale Ligi Młodzieżowej UEFA w meczu Club Brugge – RM**

FOT. JEAN-CHRISTOPHE BOTT/PAP/EPA

„Niech żyje matka, która cię urodziła" – wykrzyczał hiszpański komentator do Javiego Navarro.

Młody bramkarz Realu Madryt był bohaterem półfinału Ligi Młodzieżowej UEFA z PSG i finału z Club Brugge. Oba najważniejsze mecze młodzi piłkarze Królewskich rozstrzygnęli w serii rzutów karnych. W spotkaniu o tytuł Navarro obronił dwie jedenastki i po sześciu latach tytuł najlepszej klubowej drużyny do lat 19 wrócił do Madrytu.

500 min wychowanka Pitarcha

Kibice Realu doczekali się więc nagrody pocieszenia. Zaledwie pięć dni wcześniej pierwsza drużyna odpadła w ćwierćfinale Ligi Mistrzów z Bayernem. Dla giganta z Santiago Bernabeu to niemal katastrofa. W tabeli La Liga Real traci do Barcelony aż dziewięć punktów i zanosi się, że drugi kolejny sezon skończy bez trofeum – nie licząc Superpucharu Europy z 2024 roku. Na Stadionie Narodowym w Warszawie debiutował wtedy Kylian Mbappe, strzelił gola, a Real pokonał Atalantę Bergamo 2:0. Wydawało się, że to początek drogi do chwały, tymczasem wielki zespół wpadł w głęboki kryzys.

Alvaro Arbeloa to trzeci trener, który próbuje wydostać drużynę z zapaści. Zasłynął pracą z zespołem rezerw, czyli właśnie z młodzieżą Realu, co dało mu szansę zastąpienia Xabiego Alonso, zwolnionego w styczniu z pierwszej drużyny. Arbeloa wydawał się najbardziej odpowiednim trenerem, który może wprowadzić zdolnych graczy, wychowanych w akademii La Fabrica do kadry seniorów. Nawet próbuje, choć nieśmiało. Jego odkryciem jest 18-letni pomocnik Thiago Pitarch, który w tym sezonie w pierwszym zespole Realu zagrał ponad 500 minut. A jednak w decydującym meczu z Bayernem na Allanz Arena trener wpuścił go na boisko na zaledwie minutę! Gdy rywalizacja o półfinał Champions League była przegrana.

W podstawowej jedenastce Królewskich na rewanż z Bayernem nie było ani jednego Hiszpana. Wystąpił urodzony w Maladze Brahim Diaz, który jednak występuje w reprezentacji Maroka. W Madrycie wciąż pokutuje myślenie galaktyczne. W roli gwiazd w pierwszym zespole obsadzani są sprowadzani za dziesiątki milionów piłkarze z zagranicy. Hiszpanie, w tym zdolni wychowankowie Realu, odgrywają role uzupełniające albo muszą szukać szansy w innych klubach.

Są oczywiście wyjątki takie jak Dani Carvajal, prawy obrońca i kapitan drużyny, który sześć razy wygrał z Realem Ligę Mistrzów. Do niedawna w Madrycie był też inny obrońca, Nacho Fernandez, ale wyjechał do Saudi Pro League po zwycięstwie w finale Champions League na Wembley w 2024 r. Wielu fanów Realu krytykuje klub za złą politykę wobec wychowanków, zwłaszcza w sytuacjach takich jak dziś, gdy armia zaciężna zawodzi. Co z tego, że Francuz Kylian Mbappe, Brazylijczyk Vinicius Junior i Anglik Jude Bellingham mieszczą się w czołowej szóstce najwyżej wycenianych graczy świata, skoro nie potrafią zapewnić królewskiej drużynie zwycięstw i kolejnych trofeów.

Frustrację w Madrycie potęguje to, co się dzieje w Barcelonie. Tonący w długach kataloński rywal postawił na graczy ze swojej akademii. Skrzydłowy Lamine Yamal zdobył właśnie tytuł najlepszego młodego sportowca świata roku (prestiżowa nagroda Laureus World Sports Awards). Pau Cubarsi, Gavi, Fermin Lopez są dziś kluczowymi piłkarzami zespołu Hansiego Flicka. Wszystkich wychowała La Masia.

Szkółki Barcelony i Realu

Barcelona jest w jakimś stopniu przeciwieństwem Realu. Na rewanżowy mecz w ćwierćfinale Ligi Mistrzów z Atletico w Madrycie Flick wystawił aż dziewięciu graczy hiszpańskich i tylko dwóch obcokrajowców, bocznych obrońców: Portugalczyka Joao Cancelo i Francuza Julesa Kounde. Barca wygrała 2:1, ale odpadła po porażce w pierwszym meczu na Camp Nou 0:2. W lidze jest jednak o krok od obrony mistrzowskiego tytułu.

Oczywiście Barcelona też kupuje zagraniczne gwiazdy za ciężkie miliony, choćby Roberta Lewandowskiego. Od lat nie boi się jednak stawiać na Hiszpanów, przede wszystkim na wychowanków La Masii. Reprezentacja Hiszpanii, która w 2010 roku w RPA sięgnęła po tytuł mistrzów świata, była oparta na graczach Barcelony. W finale z Holandią w podstawowym składzie było ich siedmiu.

To wygląda na paradoks, bo przecież w klubie ze stolicy kraju zaufanie do graczy hiszpańskich (aktualnych mistrzów Europy) powinno być znacznie większe niż w Katalonii, gdzie co jakiś czas odżywają nastroje separatystyczne. Oczywiście w składzie Barcy dominują zawodnicy urodzeni w Katalonii i wychowani w La Masii. Media w Madrycie przekonują, że La Fabrica nie jest wcale gorsza, tylko polityka transferowa Realu blokuje dostęp wychowanków do pierwszego zespołu.

W Realu nie przebili się tacy piłkarze jak Norweg Marin Odegaard i Marokańczyk Achraf Hakimi, którzy dziś błyszczą w Arsenalu i PSG. Oni nie są jednak wychowankami Królewskich, choć trafili do klubu jako bardzo młodzi gracze i zostali odrzuceni. Pomyłki w ocenie potencjału zawodników zdarzają się w wielu klubach. W Realu problemem jest mała liczba absolwentów La Fabrica w pierwszym zespole.

Emigracja z klubu marzeń

Sześć lat temu młoda drużyna Królewskich, prowadzona przez Raula Gonzaleza, wygrała Ligę Młodzieżową UEFA pierwszy raz. Jej gwiazdami byli Miguel Gutiérrez, Sergio Arribas i Antonio Blanco. Pierwszy gra dziś we włoskim Napoli, drugi w Almerii, trzeci w Alaves. Czy młodego bramkarza Javiego Navarro i innych wyróżniających się zawodników najlepszej obecnie drużyny Europy do lat 19 czeka ten sam los, czyli emigracja z klubu marzeń? Wiele na to wskazuje.

Po poniedziałkowym sukcesie młodzieży Realu madrycki dziennik „As" zaprosił do dyskusji dwoje dziennikarzy specjalizujących się w opisywaniu dokonań drużyny rezerw i zespołów juniorskich klubu z Santiago Bernabeu. Uznali oni, że największe szanse na przebicie się do kadry pierwszego zespołu mają bramkarz Navarro oraz obrońcy Jesus Fortea i Diego Aguado. Nie próbowali ukrywać, że wymagania co do pomocników i napastników w klubie prezesa Florentino Pereza są tak ogromne, że talenty z najlepszej drużyny Europy do lat 19 mogą im nie sprostać. Być może zrobią zawodowe kariery, ale prawdopodobnie gdzie indziej.

Grzeszy optymizmem ten, kto sądzi, że sukces młodych graczy Realu przełoży się w przyszłości na pierwszy zespół. Dziś Real Madryt fetuje mistrzów Ligi Młodzieżowej UEFA, jutro zapewne roześle ich po całej Hiszpanii, a nawet Europie. Tymczasem latem Florentino Perez wyda dziesiątki lub może nawet setki milionów euro na przebudowę pierwszej drużyny. I o tym będą opowiadały madryckie media kibicom najbardziej utytułowanego klubu na świecie. ●

Czy talenty z akademii La Fabrica mają szansę na kariery w klubie, który wydaje setki milionów na transfery największych gwiazd z zagranicy?

SPORT.PL

- **Adam Korol o tym, jak uzdrowić PKOl po aferze z giełdą kryptowalut jako sponsorem**
- **Kontuzja Lemaine'a Yamala i co to znaczy dla Barcelony**
- **Piłkarzy można uratować. Przełomowe badania nad główkowaniem**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

34429801

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X

IZBA WYDAWCÓW PRASY
NAKŁAD KONTROLOWANY

Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

eprasa.pl 7647588477

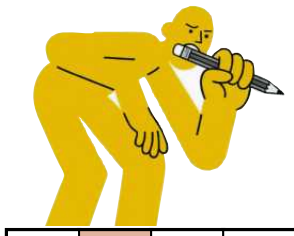

krzyżówka

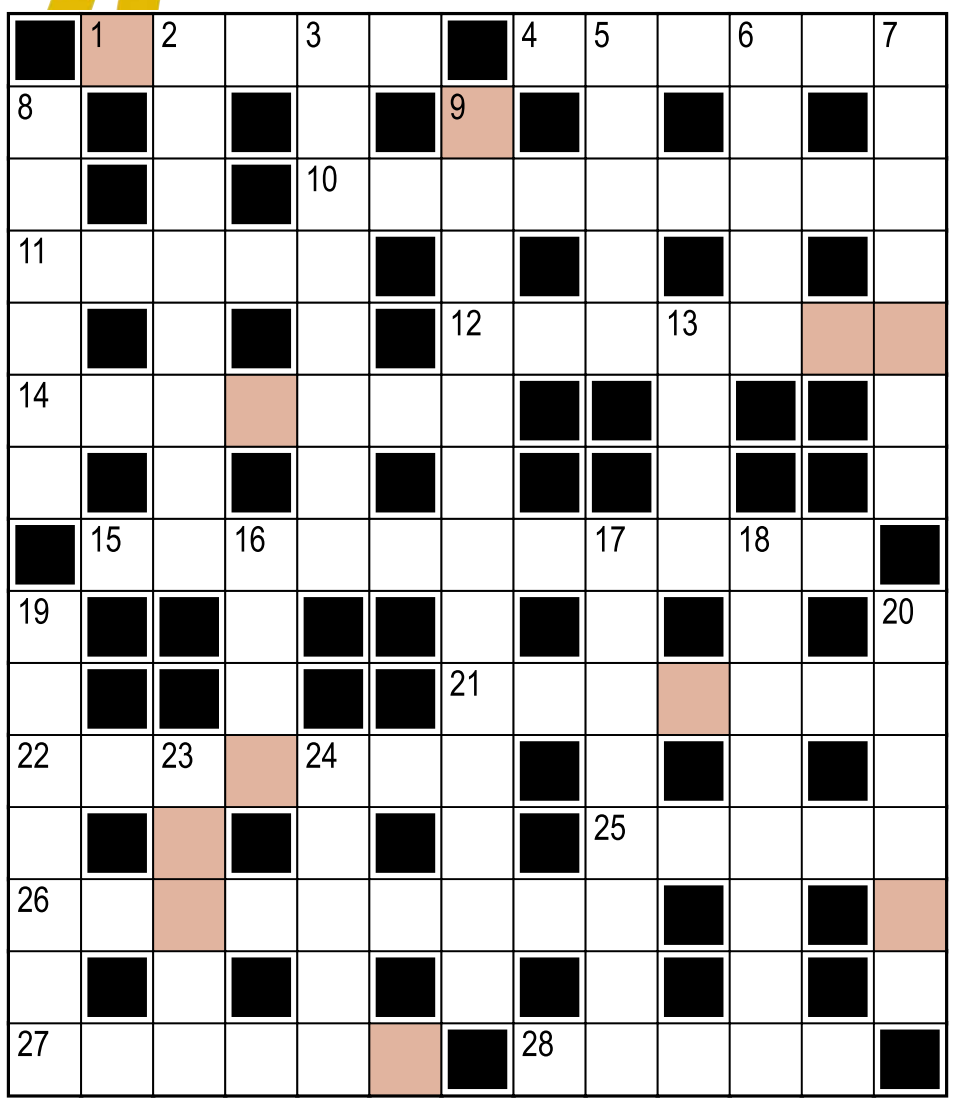

Hasło:

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.

Poziomo:
1) najdłuższa rzeka Europy
4) krótka drzemka w ciągu dnia, zwykle po obiedzie
10) runda honorowa wokół stadionu
11) żył na niej ród Billewiczów („Potop")
12) pojazdy policji ochraniające przejazd kolumny VIP-ów
14) rozrobione drożdże dodawane do ciasta
15) zakonnicy z klasztoru na Monte Cassino
21) porucznik w prochowcu, serialowe wcielenie Petera Falka
22) więcej niż przyjemność
25) tropikalny owoc o żółtopomarańczowym miąższu
26) włoskie miasto z Galerią Uffizi
27) do telewizji naziemnej lub do radia samochodowego
28) gitarowy albo zapaśniczy

Pionowo:
2) teren niezamieszkany, z dala od cywilizacji
3) papowce i ćwieki
5) kolczaste zwierzątko leśne
6) często przytwierdzany do dzwonu
7) imię Gizy, komika i stand-upera
8) stawiają strażaków na równe nogi
9) rodacy papieża Franciszka i pisarza Borgesa
13) Fiona i Shrek
16) ... Cave, australijski piosenkarz i muzyk
17) syn Odyseusza i Penelopy
18) wartości banknotów, znaczków pocztowych
19) lokalna wspólnota wiernych w Kościele katolickim
20) pięćdziesiąt procent
23) wyraz utworzony z połączenia dwóch lub trzech innych słów, np. „wiarygodny"
24) na końcu drogi – w tytule powieści Neila Gaimana (akwen)

Rozwiązanie „krzyżówki" nr 16 z 23.04:
Poziomo: 1) małpy **4)** Fredro **10)** zjazdówki **11)** zwody **12)** czosnek **14)** wytrych **15)** uprzejmości **21)** zachęta **22)** borsuki **25)** image **26)** koniokrad **27)** nektar **28)** ramię
Pionowo: 2) autostop **3)** przybysz **5)** radio **6)** dzwon **7)** opiekun **8)** drzewo **9)** zapchajdziura **13)** Staś **16)** Rejs **17)** orchidea **18)** ciężarki **19)** Rubikon **20)** talerz **23)** rynek **24)** uroda
Hasło: Młode wilki.

sudoku

		2			1	3	4	8
3	4				9	2	1	6
	8		4	2	3	9		
		6		4				
	3	9		7	6			
	1	8	3		2			
2	6	3		9			7	1
1	9		6	3			2	
	5	4			7	6	9	3

					1		4	8
	4					2	1	
	8				3	9		
		6		4				
	3	9		7				
		8	3		2			
2				9			7	1
	9		6				2	
		4			7	6		

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA @WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężykiem. Niewykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

Ł	U	K	U	W	E	R
Y	C	Z	A	R	U	T
P	W	A	N	N	Z	Y
I	S	R	A	U	C	C
T	Z	T	A	T	L	I
E	I	K	Z	C	A	E
L	O	R	N	J	E	L
F	T	U	I	E	W	I
E	Z	R	E	I	W	Z

nauczyciel, flet, kuwertura, laczki, zwierz, pył, warsztat, turnieje

Hasło z 23.04: surfing

skojarzenia

Zamek	Meczbol	NIP	Kallisto
K.O.	Przemiana	Io	Ameryka
PESEL	Ganimedes	Mat	REGON
Proces	PKD	Ippon	Europa

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 23.04:
Taki sam, kubek w kubek: Klon, Sobowtór, Bliźniak, Dubler. **Autorzy komiksów:** Peyo, Chmiel, Christa, Goscinny. **Dekarskie to i owo:** Holenderka, Papa, Kalenica, Gąsior. **Słowa występujące w tytułach po przyimku „i":** Julia, Pantagruel, Clyde, Bestia

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34426992

Słówko
Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka
Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej
Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

1 RP

eprasa.pl 7647588477

wyborcza

CO JEST GRANE
NA MAZOWSZU

Piątek, 24 kwietnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Kamilla Sierocka** wyborcza.pl

FOT. RAFAŁ WYRWICH/MUZEUM ŚLĄSKIE

eprasa.pl 7647588477

Teatr Komedia

Premiera „Ich czworo” Gabrieli Zapolskiej

Przedstawienie będzie można zobaczyć już 16 maja. „Ich czworo” Gabrieli Zapolskiej reżyseruje Marek Kalita.

Agnieszka Bociek

Sztuka to zaskakująco aktualna, ale i bezlitosna w swojej przenikliwości, komedia o rodzinie, która myli odpowiedzialność z wygodą, a miłość z codziennym odgrywaniem ról, małymi egoizmami i próbami zachowania twarzy za wszelką cenę.

Opowieść o gonieniu za własnymi potrzebami

I to bez oglądania się na potrzeby innych. Tekst opowiada o brnięciu w tej pogoni przez dorosłe kłamstwa widziane oczami najuważniejszego obserwatora – dziecka.

Znana z ciętego języka i ostrego humoru Zapolska nazwała tę sztukę „tragedią ludzi głupich”, którą przeżywają w „kręgu domowej lampy” – we własnym gronie, niemal bez świadków i bez głębszej refleksji. Ot, synteza głupoty i bezmyślności między „bliskimi” czyli cyrk rodzinny pełen karykaturalnych relacji, wykrzywionych wartości, groteskowej mieszczańskiej hipokryzji. I śmiesznej, i strasznej...

Na scenie Komedii zobaczymy: Aleksandrę Popławską kreującą postać Żony, Mariusza Zaniewskiego w roli Męża, Kamila Szeptyckiego – Kochanka, Joannę Balasz – Krawcową, Renatę Dancewicz – Wdowę, Maksymiliana Termina – Mandragorę oraz Zosię Orłowską i Ninę Różewską jako Dziecko.

Znana z ciętego języka i ostrego humoru Zapolska nazwała tę sztukę „tragedią ludzi głupich”, którą przeżywają w „kręgu domowej lampy” – we własnym gronie, niemal bez świadków i bez głębszej refleksji

Co jeszcze w Teatrze Komedia w maju

Pozostając w nurcie komedii klasycznej obsypaną nagrodami „Zemstę” Fredry w inscenizacji Michała Zadary, ale też musicalowy „Karnawał warszawski” Danielewskiego w reżyserii Sławomira Narlocha. Ze sztuk współczesnych Teatr poleca sceniczną adaptację powieści Zygmunta Miłoszewskiego „Jak zawsze” zrealizowaną przez Magdalenę Małecką-Wippich i Martę Miłoszewską oraz antyporadnik „Jak się starzeć bez godności” na podstawie książki Magdaleny Grzebałkowskiej i Ewy Winnickiej w reżyserii Macieja Podstawnego. W maju Komedia gra też amerykańską komedię „Prezent” Olsona (reż. Aneta Groszyńska) kryminalnego „Złodzieja” Chappella (reż. Cezary Żak) i spektakl dla młodzieży „Pasztety, do boju!” Beauvais (reż. Magdalena Miklasz).

Będą też kameralne spektakle: „Kobieta Pracująca. Powraca” z Elizą Borowską, „To ja może się położę” z Katarzyną Zielińską, „Król komedii” z Dawidem Dziarkowskim oraz impro „Klancyk noir” w wykonaniu Teatru Klancyk. A w kolejnej odsłonie cyklu „Klancyk i...” spotkamy się z Katarzyną Figurą.

FOT. MAREK ZIMAKIEWICZ/TEATR KOMEDIA

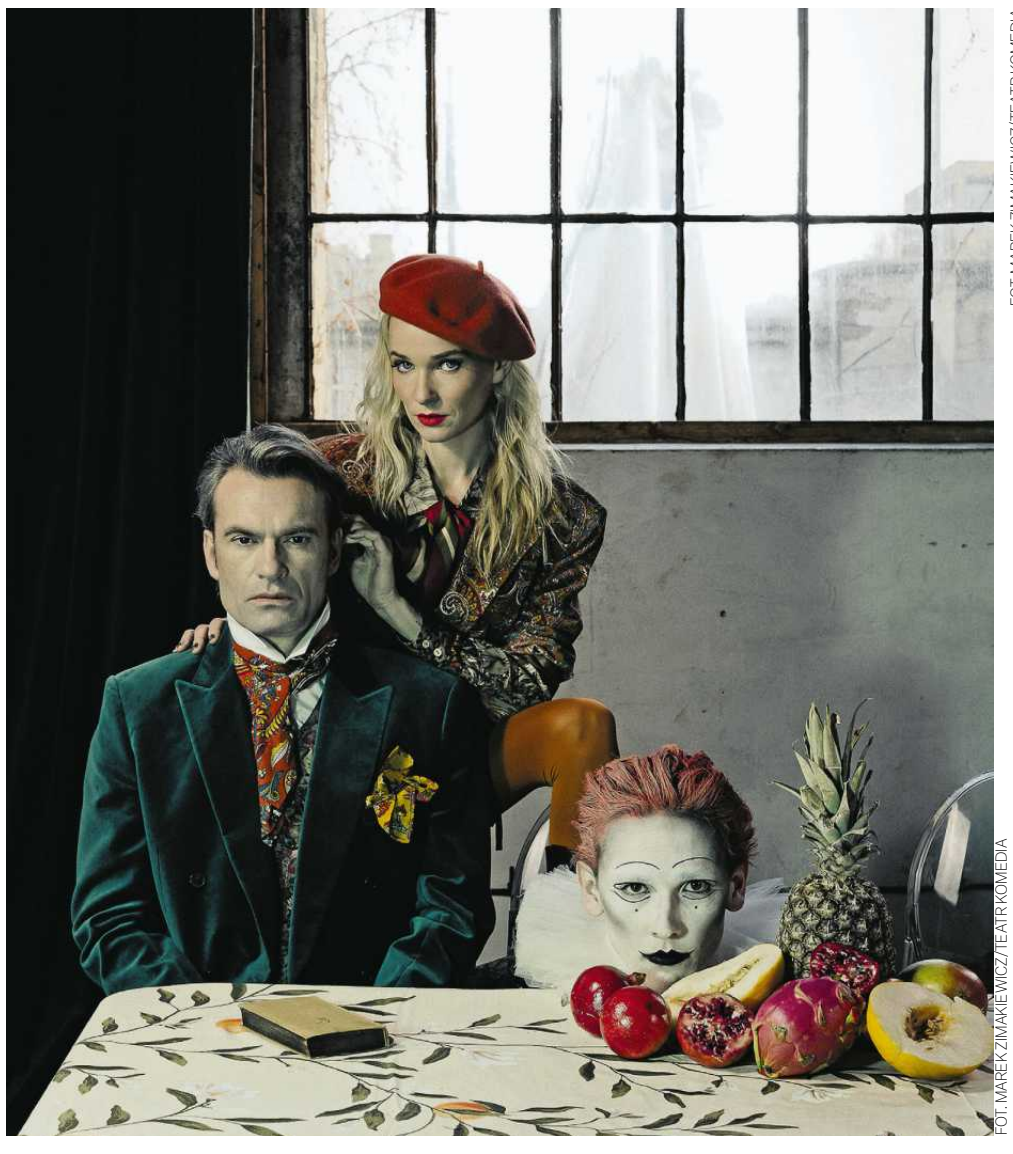

FOT. MAREK ZIMAKIEWICZ/TEATR KOMEDIA

FOT. MAREK ZIMAKIEWICZ/TEATR KOMEDIA

eprasa.pl 7647588477

35 Festiwal Mozartowski

Warszawska Opera Kameralna
Dyrektor Warszawskiej Opery Kameralnej Alicja Węgorzewska-Whiskerd

WARSZAWA

- ZK | Zamek Królewski | Plac Zamkowy 4
- WOK | Teatr WOK | Aleja Solidarności 76B
- FN | Filharmonia Narodowa | ul. Jasna 5
- BŚJ | Bazylika Archikatedralna św. Jana Chrzciciela | ul. Świętojańska 8
- BA | Basen Artystyczny | ul. Marii Konopnickiej 6.
- CPM | Centralny Plac Muzyki | plac Defilad
- BZ | Buskie Samorządowe Centrum Kultury | al. Adama Mickiewicza 22, Busko-Zdrój

07.05 (czw)	19:00	**PREMIERA | Così fan tutte KV 588**/W.A. MOZART	Opera	WOK
08.05 (pt)	19:00	**Così fan tutte KV 588**/W.A. MOZART	Opera	WOK
09.05 (sob)	19:00	**Così fan tutte KV 588**/W.A. MOZART	Opera	WOK
10.05 (nd)	18:00	**Così fan tutte KV 588**/W.A. MOZART	Opera	WOK
16.05 (sob)	19:00	**Łaskawość Tytusa KV 621**/W.A. MOZART	Opera	WOK
17.05 (nd)	18:00	**Łaskawość Tytusa KV 621**/W.A. MOZART	Opera	WOK
18.05 (pon)	19:00	**Koncertowe wykonanie Don Giovanni**/W.A. MOZARTA	Koncert	FN
22.05 (pt)	19:00	**Wesele Figara KV 492**/W.A. MOZART	Opera	WOK
23.05 (sob)	19:00	**Wesele Figara KV 492**/W.A. MOZART	Opera	WOK
23.05 (sob)	19:00	**Uprowadzenie z seraju: Düsseldorfski Teatr Marionetek**/W.A. MOZART	Opera	BA
24.05 (nd)	18:00	**Uprowadzenie z seraju: Düsseldorfski Teatr Marionetek**/W.A. MOZART	Opera	BA
24.05 (nd)	18:00	**Blask wirtuozerii i smak kameralistyki**	Koncert	ZK
29.05 (pt)	20:00	**Requiem d-moll KV 626**/W.A. MOZART	Koncert	BŚJ
30.05 (sob)	19:00	**Uprowadzenie z seraju KV 384**/W.A. MOZART	Opera	WOK
31.05 (nd)	18:00	**Uprowadzenie z seraju KV 384**/W.A. MOZART	Opera	WOK
09.06 (wt)	19:00	**Idomeneusz, Król Krety KV 366**/W.A. MOZART	Opera	WOK
10.06 (śr)	19:00	**Idomeneusz, Król Krety KV 366**/W.A. MOZART	Opera	WOK
12.06 (pt)	20:00	**Requiem d-moll KV 626**/W.A. MOZART	Koncert	BŚJ
14.06 (nd)	18:00	**Don Giovanni KV 527**/W.A. MOZART	Opera	WOK
16.06 (wt)	19:00	**Don Giovanni KV 527**/W.A. MOZART	Opera	WOK
19.06 (pt)	19:00	**Czarodziejski Flet KV 620**/W.A. MOZART	Opera	WOK
20.06 (sob)	19:00	**Czarodziejski Flet KV 620**/W.A. MOZART	Opera	WOK
21.06 (nd)	18:00	**Jazz z MACV: Filip Wojciechowski**	Koncert	ZK
27.06 (sob)	18:00	**Czarodziejski Flet KV 620**/W.A. MOZART	Opera	BZ
05.07 (nd)	20:00	**Centralny Plac Muzyki - Uroczysta Gala Mozart Night. Gwiazda wieczoru Joyce DiDonato**	Koncert	CPM

Warszawska Opera Kameralna zastrzega sobie prawo do zmiany repertuaru i obsad

PATRONAT HONOROWY:

Marszałek Województwa Mazowieckiego
Ambasada Austrii Warszawa
WARSZAWSKA OPERA KAMERALNA JEST INSTYTUCJĄ FINANSOWANĄ ZE ŚRODKÓW SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
Mazowsze. serce Polski
DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO POCHODZĄCYCH Z FUNDUSZU PROMOCJI KULTURY W RAMACH PROGRAMU „MUZYKA", REALIZOWANEGO PRZEZ NARODOWY INSTYTUT MUZYKI I TAŃCA
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

PATRONAT MEDIALNY:

TVP KULTURA
TVP3
100 LAT POLSKIEGO RADIA
POLSKIE RADIO RDC
pap POLSKA AGENCJA PRASOWA
wprost
#POLISHOPERANOW
PORTAL PRESTO
ORFEO

PARTNERZY:

LEGALNA KULTURA
UMFC Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

34431275

1 WAT

eprasa.pl 7647588477

Mazowiecki Instytut Kultury

Persona 2026, czyli Festiwal Sztuki Kobiet

To już szósta edycja interdyscyplinarnego Festiwalu Sztuki Kobiet PERSONA, który odbywa się w Mazowieckim Instytucie Kultury. Jego misją jest honorowanie twórczości kobiet i ich roli w polskiej kulturze.

Agnieszka Bociek

Matronką tegorocznej odsłony jest wybitna polska filozofka Jolanta Brach-Czaina. Festiwal Sztuki Kobiet PERSONA powstał z zamiarem przybliżenia szerszej publiczności sylwetek artystek oraz wybitnych kobiecych osobowości ze świata kultury i sztuki. Pomysłodawczynią festiwalu jest Dyrektorka Mazowieckiego Instytutu Kultury Magdalena Ulejczyk. Festiwal będzie miał miejsce w Mazowieckim Instytutcie Kultury, ul. Elektoralna 12. Wstęp wolny, na wybrane wydarzenia obowiązują zapisy oraz bilety.

Program Festiwalu Persona 2026

21 MAJA, CZWARTEK

19:00 Niepoprawny istnieniowiec, czyli Jolanty Brach-Czainy niezwykłość w zwykłości

- wykład inauguracyjny Elizy Kąckiej, po wykładzie z prelegentką i Wojciechem Szotem porozmawia Monika Tutak-Goll

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

20:30 Nie nazywaj tego wiśnią

- czytanie performatywne na podstawie Szczelin Istnienia Jolanty Brach-Czainy
- reżyseria i dramaturgia: Olga Ciężkowska; adaptacja i dramaturgia: Daria Sobik; muzyka: Magda Dubrowska; oprawa wizualna: Michał Dobrucki;
- występują: Ana Kuszarecka, Maria Wójtowicz

wydarzenie biletowane, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM, napisy

22 MAJA, PIĄTEK

19:00 Filozofia w ćwiczeniu uważności

- o drobinach bytu, niepewności i odwadze myślenia inaczej rozmawiają: Katarzyna Kasia, Sylwia Korzon i Karolina Polasik

Jolanta Brach-Czaina

- Urodziła się w 1937 roku. Studiowała filozofię i fizykę w Warszawie oraz reżyserię na Międzynarodowym Uniwersytecie Teatralnym w Paryżu. Jako profesorka filozofii związana była z Uniwersytetem SWPS w Warszawie. Interesowała się filozofią sztuki i filozofią istnienia. Pisała książki z dziedziny estetyki, filozofii kultury oraz antropologii i gender studies. Najgłośniejsze to Szczeliny istnienia (1992) i Błony umysłu (2003). Publikacja eseju Szczeliny istnienia była głośnym wydarzeniem literackim i jedną z najważniejszych prac filozoficznych ostatnich lat. Książkę tę, nagrodzoną w 1994 roku nagrodą literacką Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek, nazwano „biblią feminizmu". Jolanta Brach-Czaina zmarła w 2021 roku.
- Była filozofką, kulturoznawczynią i eseistką, bardzo ważną postacią dla rozwoju polskiej humanistyki. Mówiła o sobie: „Jolanta, córka Ireny, wnuczka Bronisławy, prawnuczka Ludwiki". Podkreślała żeńską linię swojej rodziny, na przekór kulturze, w której przekazywane jest męskie nazwisko.

REKLAMA 34431321

K

PREMIERA 16 MAJA

bilety: teatrkomedia.pl

Gabriela Zapolska

Ich czworo

reżyseria Marek Kalita

WYSTĘPUJĄ:
Aleksandra Popławska, Mariusz Zaniewski, Kamil Szeptycki, Joanna Balasz, Renata Dancewicz, Maksymilian Termin oraz Zosia Orłowska i Nina Różewska

instytucja kultury miasta stołecznego Warszawy

Partner Teatru
Bielany TOYOTA

Teatr Komedia

1 WA

eprasa.pl 7647588477

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

20:30 Kęs świata

• wernisaż wystawy Agi Brwi Stanasiuk w Galerii Elektor z udziałem artystki, a także kuratorki wystawy Aleksandry Jach

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

21:00: Julia Pietrucha Parsley X, koncert

• dziesięć lat po premierze debiutanckiego albumu artystka powraca do materiału, który zapoczątkował jej muzyczną drogę, a teraz nabiera nowych znaczeń dojrzał, zyskał świeże brzmienie, głębię i emocje, które odzwierciedlają jej twórczy rozwój i doświadczenia ostatnich lat

wydarzenie biletowane, dostępność: pętla indukcyjna

23 MAJA, SOBOTA

10:00 12:00 Metafizyka chwastów – uważny spacer botaniczny po Muranowie z Adamem Kaplerem

obowiązują zapisy, dostępność na życzenie

11:00 15:00 Dziennikowanie istnienia – warsztaty z zapisywania codzienności z Karoliną Sulej

obowiązują zapisy, dostępność na życzenie

16:00 Wploty. Wspólny Pokój z Jolantą Brach-Czainą

• o tekstach Jolanty Brach-Czainy rozmawiać – dziergać, splatać narracje, łączyć osnowy i wątki – będą: Gabriela Filipowicz, Sylwia Głuszak, Klaudia Januszewska, Shin Mazur i Joanna Mueller

bezpłatne wejściówki, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

18:00 Niewidzialne krzątactwo

• o sprawczyniach zdarzeń potocznych i o tym, jak ich nie unieważniać, z Agnieszką Foryś, Sabiną Jakubowską i Anną Kowalczyk rozmawia Aga Kozak

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

20:00 KIWI_duo, koncert

• KIWI (Wiktoria Nazarian) w duecie z Hubertem Wiśniewskim z zespołu The Cassino odkrywa nowe przestrzenie – balansuje między subtelnym i sennym klimatem, a energetycznym, transowym rytmem

wydarzenie biletowane, dostępność: pętla indukcyjna

24 MAJA, NIEDZIELA

11:00-15:00 Patchwork herstorii

• warsztaty wspólnotowego szycia z Yaną Bezdushną i Karoliną Sulej

obowiązują zapisy, dostępność na życzenie

16:00 Powoływanie z nicości. Macierzyństwo jako akt egzystencjalny

• z Agnieszką Graff, Dorotą Groyecką i Pauliną Małochleb rozmawia Aleksandra Korczak

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

18:00 Po co nam hersorie: narratorki codzienności

• panel dyskusyjny z udziałem: Magdaleny Wróblewskiej, dyrektorki Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie, Katarzyny Ziętal, dyrektorki Centrum Archiwistyki Społecznej oraz pisarek Sylwii Chutnik i Antoniny Tosiek poprowadzi dyrektorka Mazowieckiego Instytutu Kultury – Magdalena Ulejczyk

wstęp wolny, dostępność: pętla indukcyjna, tłumaczenie na PJM

20:00 Rajka, koncert

• Rajka to pseudonim artystyczny Małgorzaty Szypury, pionierki miau-miau rocka, która występuje z zespołem o tej samej nazwie. W swoich najnowszych utworach łączy liryzm i efemeryczność z brzmieniem rockowym o wyrazistych krawędziach i ostrych kątach

wydarzenie biletowane, dostępność: pętla indukcyjna

Wydarzenia towarzyszące:

15.05-20.06.2026
MELANIE JAME WOLF UNRULY MATERIAL
• Galeria Foksal, ul. Foksal 1/4, Warszawa

22.05-24.07.2026
AGNIESZKA BRWI STANASIUK KĘS ŚWIATA
• Galeria Elektor, Mazowiecki Instytut Kultury, ul. Elektoralna 12, Warszawa

Partnerzy: Wydawnictwo Dowody, Forum Filozofek, Wspólny Pokój
Patronat medialny: Wysokie Obcasy, Polskie Radio RDC

Wydarzenia cykliczne:

4.05 19:00
DYSKUSYJNY KLUB PŁYTOWO-KSIĄŻKOWY

20 lat matkiwizmu
wydarzenie bezpłatne w Czytelni Słów i Dźwięków ELEKTRA

6.05 19:00
SPACE OF JAZZ MACIEJ KĄDZIELA & LUNAMË

feat. Paulina Przybysz, Czesław Mozil, Jakub Jan Bryndal
• koncert, wydarzenie biletowane

dostępność: pętla indukcyjna

13.05 18:00
KOŁO GOSPODYŃ I GOSPODARZY MIEJSKICH

Czułe grafiki – typograficzne linoryty
• warsztaty linorytu z Marcinem Motywem

wydarzenie bezpłatne, obowiązują zapisy

14.05 19:00
CENTRALNA SCENA TAŃCA

Autoportret choreograficzny: Alisa Makarenko
• spektakl taneczny

wydarzenie biletowane

31.05 12:00
SCENA MŁODEGO WIDZA

Ptasi baj
• Teatr Atofri spektakl i warsztaty dla dzieci 2+

wydarzenie biletowane dostępność: pętla indukcyjna

REKLAMA 34424484

05 2026 program

4.05 (pon.) 19:00 ż
DYSKUSYJNY KLUB PŁYTOWO-KSIĄŻKOWY
20 lat matkiwizmu

6.05 (śr.) 19:00
SPACE OF JAZZ Maciej Kądziela & Lunamë feat. Paulina Przybysz, Czesław Mozil, Jakub Jan Bryndal

10.05 (ndz.) 10:00–14:00 ż
DZIECIĘCY UNIWERSYTET SZTUKI
Śladami sztuki – artystyczna wyprawa po Warszawie

11.05 (pon.) 19:00
SWING CLUB Sophisticated Lady koncert Agnieszka Kledzik Quintet

13.05 (śr.) 18:00 ż
KOŁO GOSPODYŃ I GOSPODARZY MIEJSKICH
Czułe grafiki – typograficzne linoryty

14.05 (czw.) 19:00 ż
CENTRALNA SCENA TAŃCA
Autoportret choreograficzny: Alisa Makarenko

19.05 (wt.) 18:00 ż
ORBITA LITERACKA Reading Party w Elektrze. Spotkanie #4

21.05–24.05
FESTIWAL SZTUKI KOBIET PERSONA 2026
Jolanta Brach-Czaina. Filozofka codzienności

31.05 (ndz.) 12:00
SCENA MŁODEGO WIDZA Ptasi baj Teatr Atofri

Dostępność:
dostępność
pętla indukcyjna
osoba asystująca
ż na życzenie

WYSTAWY

GALERIA ELEKTOR ul. Elektoralna 12
AGNIESZKA BRWI STANASIUK *Kęs świata* 22.05–24.07

GALERIA XX1 al. Jana Pawła II 36
AGATA BOROWA *Zachodów słońca malować nie wypada* 8.05–11.06

GALERIA TEST ul. Marszałkowska 34/50
WYSTAWA ZBIOROWA *W czerni kopię jak szpadlem w ziemi w nadziei przejścia na drugą stronę* wystawa interdyscyplinarna do 22.05

GALERIA FOKSAL ul. Foksal 1/4
MELANIE JAME WOLF *Unruly Material* 15.05–20.06

MAŁA REZYDENCJA ARTYSTYCZNA
MONIKA HERRMANN *Między formą a pamięcią – ukryty język przedmiotów* do 30.06 | w wybrane dni pracownia jest otwarta dla publiczności

LUNA KINO STUDYJNE ul. Marszałkowska 28
repertuar: www.kinoluna.waw.pl, wybrane filmy w aplikacji Kino Dostępne

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Mazowsze. serce Polski

Więcej informacji na mik.waw.pl

eprasa.pl 7647588477

Muzeum Narodowe w Warszawie

Kolekcjoner. Ignacy Korwin-Milewski

Wystawa jest opowieścią o wybitnym mecenasie sztuki oraz próbą zrekonstruowania jego kolekcji.

Agnieszka Bociek

• **„Babie lato" Józefa Chełmońskiego**
FOT. MUZEUM NARODOWE W WARSZAWIE

„Stańczyk" Jana Matejki, „Babie lato" Józefa Chełmońskiego, „Żydówka z cytrynami" Aleksandra Gierymskiego, „Portret młodej kobiety z różą w ręku" Anny Bilińskiej. Choć trudno w to uwierzyć, te znane dziś arcydzieła polskiego malarstwa na przełomie XIX i XX wieku znajdowały się w kolekcji jednego człowieka – Ignacego Korwin-Milewskiego. Przez 30 lat zgromadził on zbiór około 200 obrazów najważniejszych polskich malarzy.

W monachijskiej akademii

Ignacy Karol Korwin-Milewski, syn Oskara Milewskiego i Weroniki z Wołków z Łaniewskich, urodził się 27 kwietnia 1846 roku w majątku na Wileńszczyźnie. Szybko stał się obywatelem świata: jako dziecko zamieszkał z rodziną w Paryżu, potem studiował prawo w Dorpacie (dziś Tartu w Estonii), by w końcu podjąć naukę w Akademii Sztuk Pięknych w Monachium. Finalnie porzucił jednak myśl o karierze artysty i poświęcił się kolekcjonerstwu. Wiedza malarska, którą zdobył, pozwalała mu wnikliwie oceniać dzieła sztuki, a nawiązane w Monachium znajomości ułatwiały pozyskiwanie obrazów z pierwszej ręki.

Hrabia herbu Ślepowron

Korwin-Milewski obracał się w arystokratycznych kręgach. W 1876 roku uzyskał godność Kawalera Honoru i Dewocji w zakonie maltańskim, a od papieża –potwierdzenie prawa do dziedzicznego tytułu hrabiowskiego. Uzyskał też przywilej rozbudowania swojego herbu Ślepowron o wizerunek rycerza trzymającego miecz nad głową. Utrwalono go m.in. na witrażu w Kościele Mariackim w Krakowie. Dla działalności kolekcjonerskiej hrabiego kluczowa była też rodzinna fortuna: zapewniała mu swobodę i rozmach działań.

Początki wielkiej kolekcji

Od 1881 roku, przez blisko 30 lat, Korwin-Milewski kupował obrazy współczesnych mu, wybitnych polskich malarzy. Nawiązywał do wzorców kolekcjonerstwa europejskiego i, kierując się swoim wyczuciem i znawstwem, stworzył zbiór około 200 dzieł. Były to prace m.in. Jana Matejki, Józefa Chełmońskiego, Aleksandra Gierymskiego, Władysława Czachórskiego, Jacka Malczewskiego, Anny Bilińskiej, Teodora Axentowicza, Alfreda Wierusz – Kowalskiego, Ludwika de Laveaux, Kazimierza Pochwalskiego, Wincentego Wodzinowskiego, Franciszka Żmurki i wielu innych. Hrabia postrzegał kolekcję jako zaczątek polskiej galerii narodowej.

Galeria Autoportretów

Korwin-Milewski zrealizował też niezwykle oryginalny projekt: stworzył galerię autoportretów polskich malarzy. Prace, które zamawiał u artystów, miały powstać w oparciu o określone zasady. Ustalono format dzieł i sposób ujęcia postaci: w pozycji stojącej, naturalnej wielkości, obejmujący trzy czwarte sylwetki, na neutralnym ciemnym tle, z paletą malarską w ręku. Wśród pierwszych zaproszonych do projektu znaleźli się Aleksander Gierymski, Jan Matejko, Anna Bilińska, Ludwik de Laveaux i Jacek Malczewski. Lista się powiększała, a od 1891 do 1895 roku powstało 17 zamówionych portretów.

Zainteresowania ludowością

Korwin-Milewski dzielił zainteresowanie barwnym folklorem i życiem wsi z wieloma ówczesnymi artystami. Hrabia nawiązał relacje z tzw. grupą pięciu chłopomanów, absolwentów pracowni Jana Matejki w Krakowie. Promowanie sztuki obrazującej bogactwo kultury ludowej, celebrowanych świąt i zwyczajów dorocznych, miało budować poczucie tożsamości i dumy narodowej Polaków. Prace podejmujące tę tematykę Korwin-Milewski zamierzał pokazać w oddzielnym etnograficznym dziale swojej galerii obrazów.

Wymagający mecenas

Korwin-Milewski był nie tylko kolekcjonerem, ale i mecenasem – wybranym artystom stwarzał optymalne warunki do rozwoju. Szczególnie cenił twórczość m.in. Aleksandra Gierymskiego, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie dzieł autorstwa tego artysty w kolekcji hrabiego. Korwin-Milewski często ingerował w proces twórczy i sugerował artystom zmiany w malowanych obrazach. Czasem dotyczyło to szczegółów, innym razem całego układu kompozycyjnego dzieła. Tak powstawały m.in. cykle obrazów Wincentego Wodzinowskiego, „Przeszłość grzesznika" Franciszka Żmurki i „Anioł Pański" Aleksandra Gierymskiego.

Podróżnik i fotograf

Życie Korwina-Milewskiego wypełniały sztuka i... podróże. Często przebywał w Paryżu, Wiedniu, Berlinie i Petersburgu. Dzięki znajomości z arcyksięciem Karolem Stefanem Habsburgiem hrabia zafascynował się żeglarstwem i w 1895 roku kupił jacht parowy, który nazwał Litwa. Odbył nim kilka dalekomorskich podróży, które uwiecznił w fotografiach – swojej kolejnej pasji. Do wyjątkowych wypraw należy rejs na Ocean Arktyczny i Morze Białe, latem 1897 roku. Trasa wiodła z Gdańska aż na Wyspy Sołowieckie. Hrabia udokumentował podróż w dzienniku oraz w albumie ze zdjęciami – wyjątkowym przykładzie amatorskiej fotografii podróżniczej końca XIX wieku.

Promowanie kolekcji

Korwin-Milewski nie tylko stale powiększał swoją kolekcję obrazów, lecz także chętnie je pokazywał na wystawach. Jego pałac w Wilnie od 1890 roku pełnił funkcję prywatnego „muzeum artystów żyjących". Największa prezentacja kolekcji miała miejsce na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 roku oraz w prestiżowym Künstlerhausie w Wiedniu na przełomie 1895 i 1896 roku. Wystawa wiedeńska wzbudziła ogromne zainteresowanie i przyniosła kolekcjonerowi rozgłos. Prezentowała ponad 50 prac, w tym kilka autoportretów. Prasa wiedeńska przez dwa miesiące pochlebnie rozpisywała się na jej temat.

Ostatnia przystań

Korwin-Milewski planował przekazać swoje zbiory w darze polskiemu narodowi. W 1894 roku rozpoczął starania o pozyskanie terenu pod budowę muzeum na Placu Szczepańskim w Krakowie. Planów tych nie zrealizował. Urażony brakiem przyjęcia jego propozycji przez władze Krakowa wywiózł kolekcję na własną Wyspę Świętej Katarzyny na Adriatyku. Po 1910 roku całkiem zaniechał dalszej działalności kolekcjonerskiej. Więcej czasu poświęcał za to polityce, angażując się w nią w sposób zapalczywy i radykalny. Po pierwszej wojnie światowej jego bezpieczną przystanią była Wyspa Świętej Katarzyny.

Próby ocalenia kolekcji

Około 1916 roku Korwin-Milewski przeniósł znaczną część swojej kolekcji do magazynów w Wiedniu. Pozbawione ram, zrolowane płótna niszczały w skrzyniach. Trzy najwartościowsze prace – „Stańczyk" i „Autoportret" Matejki, „Święto Trąbek II" Gierymskiego – trafiły do budynku Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Wiedniu. Kolejne przechowywano w Wilnie oraz Warszawie. Po 1920 roku Korwin-Milewski przegrywał kolejne procesy sądowe, miał też problemy zdrowotne. Stopniowo tracił majątek, ostatnim jego zabezpieczeniem były obrazy. Bezskutecznie oferował cały zbiór polskiemu rządowi, następnie – Alfredowi Potockiemu. Jeszcze za życia hrabiego rozpoczął się dramatyczny proces rozprzedaży kolekcji, który przybrał na sile po jego śmierci w 1926 roku.

Postępujące rozproszenie

Część rozprzedawanej kolekcji Korwin-Milewskiego nabył Emil Merwin, adwokat i radca Poselstwa RP w Wiedniu. Po jego śmierci niektóre dzieła trafiły na sprzedaż. Oferty kupna kierowano m.in. do MNW, odrzucił je jednak ówczesny dyrektor Bronisław Gembarzewski. Muzeum posiadało już wtedy „Autoportret" i „Stańczyka" Matejki, „Babie lato" Chełmońskiego, „Trumnę chłopską" i „Święto Trąbek II" Gierymskiego oraz 16 autoportretów malarzy polskich. Niedługo później MNW pozyskało też „Operę paryską w nocy I" i „Anioła Pańskiego". Kolejne obrazy, „Żydówka z cytrynami" i „Park włoski", trafiły do Muzeum Śląskiego w Katowicach. Resztę kolekcji hrabiego czekały burzliwe losy: obrazy przewieziono do USA, gdzie przez lata leżały w skrzyniach w porcie Nowego Jorku. Po nieudanych negocjacjach ich właścicielki z dyrektorem MNW Stanisławem Lorentzem obrazy trafiły na sprzedaż w galerii wiedeńskiej, należącej do Czesława Bednarczyka..

MNW spadkobiercą tradycji

W wyniku kolejnych zakupów i darów przez lata do MNW łącznie trafiło aż 37 płócien z pierwotnej kolekcji Korwin-Milewskiego. Pojedyncze dzieła zakupiły muzea w Katowicach, Krakowie, we Wrocławiu, w Poznaniu, Szczecinie, Płocku, Toruniu, Lublinie i we Lwowie. Część prac do dziś znajduje się w rękach prywatnych lub zaginęła. Wystawa w MNW stawia sobie za cel możliwie pełne zrekonstruowanie unikatowej, dziś rozproszonej, kolekcji Korwin-Milewskiego. W katalogu wystawy udało się zidentyfikować aż 150 obrazów z dawnego zbioru kolekcjonera. Na ekspozycji zgromadzono 73 spośród nich, o kolejnych 37 przypominają reprodukcje. Losy części nie są znane, a dostępne dziś złej jakości wizerunki tych obrazów pozwalają jedynie na lakoniczne wspomnienie.

Wielowymiarowa postać

Opowieść o działalności Korwin-Milewskiego nie byłaby pełna bez wzmianki o samym kolekcjonerze. Życie hrabiego budziło kontrowersje już w XIX wieku: poza sztuką, podróżami i aktywnością w życiu politycznym wypełniały je również skandale, romanse, i procesy sądowe. Wystawa w MNW. koncentruje się na działalności kolekcjonerskiej i mecenasowskiej hrabiego, jest również próbą zrekonstruowania zgromadzonego przez niego zbioru, niezwykle cennych dla polskiej sztuki obrazów. Ekspozycja jest także kolejnym głosem w dyskusji na temat znaczenia działalności mecenasowskiej i kolekcjonerskiej oraz ich wpływu na rozwój i popularyzację sztuki. ●

Wystawę można zwiedzać
do 13 września 2026
Kuratorka wystawy:
Renata Higersberger (MNW)
Współpraca:
Katarzyna Mączewska (MNW)

1 WA

eprasa.pl 7647588477

POLSKA OPERA KRÓLEWSKA

PATRONAT HONOROWY
AMBASADORA AUSTRII
DR. HANNESA SCHREIBERA

Ambasada Austrii Warszawa

IX LETNI FESTIWAL
POLSKIEJ OPERY KRÓLEWSKIEJ

MOZART

LE NOZZE DI FIGARO PREMIERA WESELE FIGARA INAUGURACJA FESTIWALU	**19 CZERWCA** GODZ. 19.00	**TEATR KRÓLEWSKI W STAREJ ORANŻERII W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
LE NOZZE DI FIGARO WESELE FIGARA	**20 CZERWCA** GODZ. 19.00	**TEATR KRÓLEWSKI W STAREJ ORANŻERII W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
GRAN PARTITA KONCERT KAMERALNY	**25 CZERWCA** GODZ. 19.00	**AMFITEATR W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
CZARODZIEJSKI FLET PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI	**27 CZERWCA** GODZ. 11.00	**TEATR KRÓLEWSKI W STAREJ ORANŻERII W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
DIE ZAUBERFLÖTE FESTIWAL CENTRALNY PLAC MUZYKI CZARODZIEJSKI FLET INSCENIZOWANA WERSJA KONCERTOWA	**1 LIPCA** GODZ. 20.15	**PLAC CENTRALNY** WARSZAWA / PL. DEFILAD OD UL. MARSZAŁKOWSKIEJ
EXSULTATE, JUBILATE	**4 LIPCA** GODZ. 20.30	**KOŚCIÓŁ SEMINARYJNY** WARSZAWA UL. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 52/54
COSÌ FAN TUTTE	**10 i 11 LIPCA** GODZ. 19.00	**TEATR KRÓLEWSKI W STAREJ ORANŻERII W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
DON GIOVANNI	**17 i 18 LIPCA** GODZ. 19.00	**TEATR KRÓLEWSKI W STAREJ ORANŻERII W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1
POKazujemy CZARY MOZARTA **NA SOPRAN, TENOR, BARYTON, BAS I OCZYWIŚCIE FLET** KONCERT EDUKACYJNY 7+	**23 LIPCA** GODZ. 11.00	**AUSTRIACKIE FORUM KULTURY** WARSZAWA / UL. PRÓŻNA 7/9
IDOMENEO	**25 LIPCA** GODZ. 21.00	**AMFITEATR W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE** WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1

Anonim *Portrait d'un jeune musicien*

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Polska Opera Królewska jest państwową instytucją kultury finansowaną przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
MECENAS OPERY W DRODZE
MECENAS PROGRAMU POKazujemy OPERĘ
ORLEN
PARTNERZY
LOT
SKM
PATRON MEDIALNY
ams
PARTNER FESTIWALU
rmf muzyczny
PARTNER SPRZEDAŻY
biletomat PLG
Bilety dostępne na biletomat.pl oraz w zakładce repertuar na stronie Polskiej Opery Królewskiej.

www.operakrolewska.pl

34428319

eprasa.pl 7647588477

Polska Opera Królewska

Wiosenna świeżość i dostojeństwo klasyki

W repertuarze nie zabraknie podniosłych akcentów patriotycznych, lekkich, kameralnych form muzyki barokowej, a także nowatorskich spotkań edukacyjnych z najmłodszymi melomanami.

Agnieszka Bociek

To doskonała okazja do ucieczki od zgiełku miasta i zanurzenia się w dźwiękach, które zachwycają elegancją i maestrią.

• **Polska Opera Królewska zaprasza na koncerty do Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wydarzenia specjalne

KONCERT PATRIOTYCZNY
2 maja, godz. 12.00 Teatr Królewski w Starej Oranżerii w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie (WSTĘP WOLNY)

• W Dniu Flagi artyści Polskiej Opery Królewskiej przywołują fragmenty z oper Stanisława Moniuszki -muzycznego wieszcza, w których to, co swojskie przenika się z tym, co uniwersalne, stanowiąc przy-kład siły i bogactwa rodzimego dziedzictwa.

Stanisław Moniuszko przez całe życie pracował na rzecz rozwoju polskiej kultury muzycznej – zarówno w Wilnie, gdzie rozpoczął wydawanie Śpiewnika domowego, jak i później – w Warszawie, gdzie pracę kompozytorską łączył z obowiązkami dyrygenta w Teatrze Wielkim oraz pedagoga w Instytucie Mu-zycznym. Jego spuścizna odegrała szczególną rolę w umacnianiu polskiej tożsamości narodowej, stąd też doskonale wpisuje się w podniosły nastrój, jaki towarzyszy majowym obchodom. Wydarzenie organizowane jest we współpracy z Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

• Wykonawcy:
Gabriela Kamińska – sopran
Monika Ledzion – mezzosopran
Mateusz Zajdel – tenor
Witold Żołądkiewicz – baryton
Wojtek Gierlach – bas
Orkiestra Polskiej Opery Królewskiej
Karol Szwech – dyrygent

NOC MUZEÓW
– koncerty kameralne
16 maja, godz. 19.00-21.05 Teatr Królewski w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie (WSTĘP WOLNY)

• Polska Opera Królewska po raz kolejny włącza się w celebrowanie Nocy Muzeów – wyjątkowego święta kultury i sztuki. W ten majowy wieczór czarującą przestrzeń Starej Oranżerii w warszawskich Łazienkach Królewskich wypełni różnorodna muzyka w wykonaniu znakomitych artystów Polskiej Opery Królewskiej. Wydarzenie organizowane jest we współpracy z Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie.

• Program:
19.00-19.15 – Stanisław Niewiadomski (1859–1936) | Jan Gall (1856–1912)
19.25-19.40 – Ignacy Marceli Komorowski (1824–1857) | Ignacy Jan Paderewski (1860–1941) | Mieczysław Karłowicz (1876–1909)
19:50-20:05 – Robert Schumann (1810–1856) | Franz Schubert (1797–1828) | Johannes Brahms (1833–1897) | Hugo Wolf (1860–1903) | Richard Strauss (1864–1949)
20.25-20.40 – Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
20.50-21.05 – Gioachino Rossini (1792–1868)

• Wykonawcy:
Marta Boberska – sopran
Tatiana Hempel-Gierlach – sopran
Dorota Lachowicz – mezzosopran
Aneta Łukaszewicz – mezzosopran
Leszek Świdziński – tenor
Witold Żołądkiewicz – baryton
Dagmara Dudzińska – fortepian

Spektakle

JEAN-JOSEPH CASSANÉA DE MONDONVILLE TITON ET L'AURORE
8 i 9 maja, godz. 19.00 Teatr Królewski w Starej Oranżerii w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

• Opowieść o niezłomnej konsekwencji i niegasnącej wierze w sens obranej drogi, które przeprowadzają bohaterów przez nikczemne próby zniewolenia ich ciał i umysłów, a ludzkość poprowadzą ku nowej nadziei. W inscenizacji Natalii Babińskiej Tyton przyjmuje postać młodego błyskotliwego astronoma, który jest uosobieniem rozumu. Jego muza i ukochana – Aurora – niczym Iskra Boża wskazuje mu właściwą drogę naukowych poszukiwań i moralnych wyborów, wspierając w dążeniu do dokonania odkrycia zmieniającego bieg historii świata. Na drodze do ich szczęścia staje nienawidzący wolności Eol oraz zakłamana manipulatorka Pales.

Jean-Joseph Cassanéa de Mondonville odegrał szczególną rolę w głośnej debacie zwanej Querelle des Bouffons, która wybuchła w Paryżu w połowie XVIII wieku. Mityczna opowieść o pasterzu Tytonie zakochanym ze wzajemnością w bogini poranka stała się przyczynkiem do wykreowania zachwycających muzycznych obrazów. Zarówno recytatywy i arie, jak i pełne koloru ustępy instrumentalne doskonale realizują powierzone im zadania, sugestywnie oddzielając dzień od nocy, oddając zmienne nastroje i różnorakie charaktery bohaterów.

Kierownictwo muzyczne – Krzysztof Garstka Reżyseria – Natalia Babińska Scenografia i kostiumy – Aleksandra Reda Choreografia – Jacek Przybyłowicz

• Obsada:
Titon – Bartosz Gorzkowski / Aleksander Rewiński
L'Aurore – Julia Pliś
Prométhée / Eole – Paweł Michalczuk / Jędrzej Suska
Palés – Marta Brzezińska-Szmaj / Olga Pasiecznik
L'Amour / Une Nymphe – Iwona Lubowicz / Joanna Sojka
Tancerze: Joanna Lichorowicz-Greś, Vova Makovskyi, Volodymyr Ryga, Izabela Zawadzka
Asystent – Piotr Kędziora
Mózg – Andrzej Klepacki
Zespół Wokalny Polskiej Opery Królewskiej
Zespół instrumentów Dawnych Polskiej Opery Królewskiej Capella Regia Polona
Dyrygent – Krzysztof Garstka

Koncerty

JOHANN SEBASTIAN BACH WARIACJE GOLDBERGOWSKIE – recital klawesynowy
15 maja, godz. 19.00 Pałac na Wyspie w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

• Johann Sebastian Bach – mistrz skomplikowanej polifonii i wyrafinowanej konstrukcji – w swoich cza-sach wyróżniał się także jako wirtuoz instrumentów klawiszowych. Zaawansowaną techniką gry zadzi-wiał publiczność. W jego Wariacjach Goldbergowskich kluczowa dla epoki baroku zasada wariacyjno-ści została zaklęta w misternej, wielopoziomowej konstrukcji. Z tym monumentalnym dziełem zmierzy się znakomity klawesynista Krzysztof Garstka, na co dzień pełniący funkcję kierownika muzycznego Zespołu Instrumentów Dawnych Polskiej Opery Królewskiej Capella Regia Polona, który swoją grą przeniesie słuchacza do świata, w którym odzwierciedlenie znaj-duje kosmiczny porządek i doskonała proporcja, a głębokie przeżycia duchowe łączą się z wyrafino-waną grą intelektualną.

• Program:
Johann Sebastian Bach (1685-1750) – Aria mit verschiedenen

eprasa.pl 7647588477

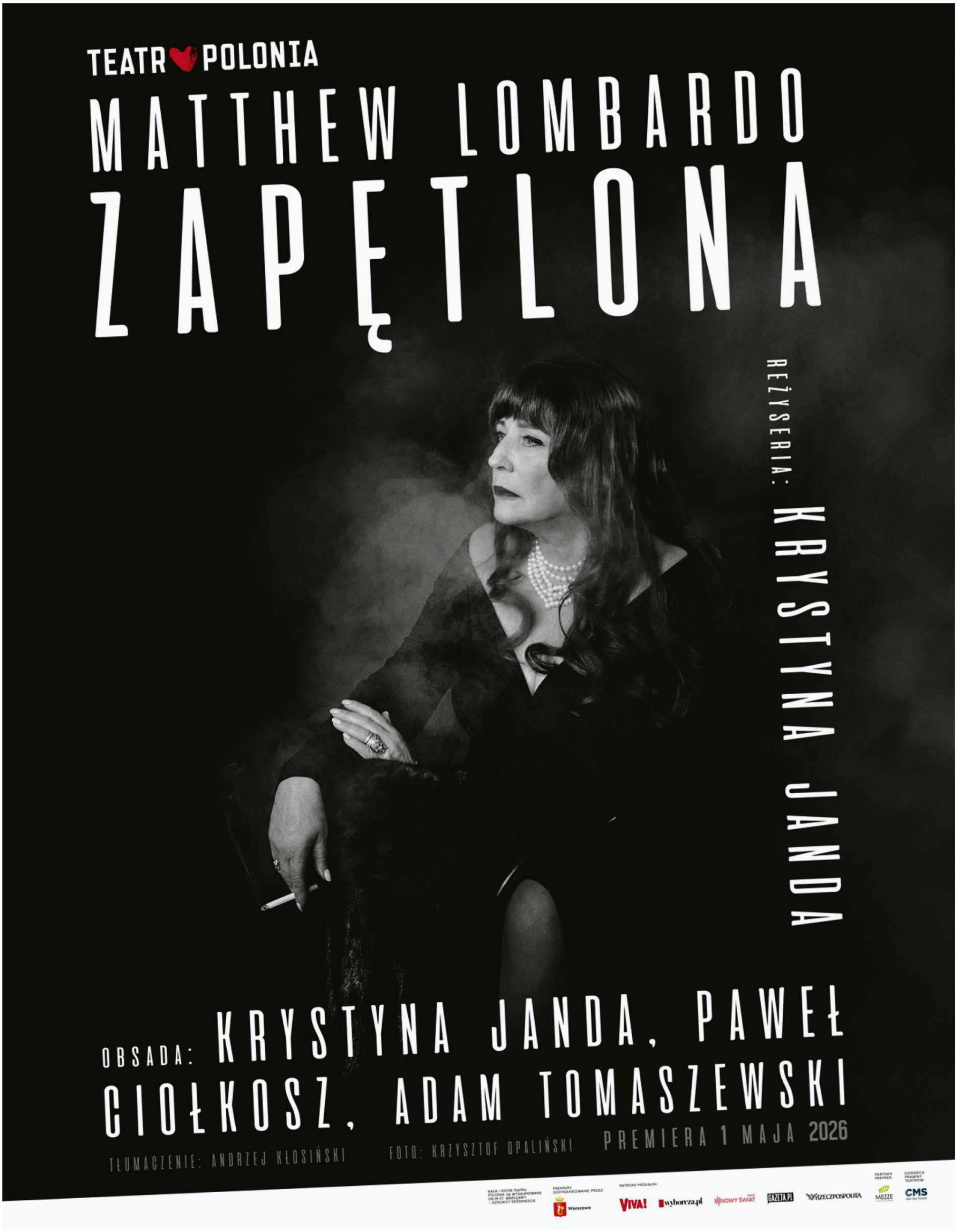

34431302

1 WAT

eprasa.pl 7647588477

Veränderungen (Wariacje Goldbergow-skie) BWV 988

• Wykonawca:
Krzysztof Garstka – klawesyn

MOZART / REINECKE / DVOŘÁK – koncert symfoniczny
17 maja, godz. 19.00 Studio koncertowe im. W. Lutosławskiego w Warszawie, ul. Modzelewskiego 59

• Koncert rozpocznie utrzymana w uroczystym charakterze, pełna gracji uwertura do Łaskawości Tytusa Wolfganga Amadeusza Mozarta. Następnie zabrzmi jedno z ostatnich dzieł niemieckiego kompozytora Carla Reineckego – Koncert fletowy D-dur op. 283, który od zachwycającej lekkością części pierwszej, przez przejmujące, pełne bólu Lento, doprowadzi słuchaczy do pełnego życia i finezji wirtuozowskiego finału. Drugą część koncertu wypełni Symfonia nr 8 czołowego czeskiego kompozytora Antonína Dvořáka. Potoczysta narracja, różnorodność motywów, doskonałe wyczucie możliwości kolo-rystycznych orkiestry i z ducha czeska atmosfera złożą się na pełną ekspresji poetycką całość.

• Program:
Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) – Uwertura do opery Łaskawość Tytusa
Carl Reinecke (1824–1910) – Koncert fletowy D-dur op. 283
Antonín Dvořák (1841–1904) – Symfonia nr 8 G-dur op. 88

• Wykonawcy:
Łukasz Długosz – flet
Orkiestra Polskiej Opery Królewskiej
Szymon Morus – dyrygent

JESU, MEINE FREUDE
22 maja, godz. 20.00 Kościół Akademicki św. Anny, ul. Krakowskie Przedmieście 68 w Warszawie

• Jesu, meine Freude BWV 227 i Der Geist hilft unser Schwachheit auf BWV 226 to motety, które Bach napisał na potrzeby nabożeństw żałobnych sprawowanych w Lipsku. Utrzymane w jasnym i świetli-stym charakterze są refleksją o przemijaniu, głębokiej wierze i nadziei na rychłe spotkanie z Bogiem.

Pomiędzy motetami zabrzmią ustępy z wybranych kantat Johanna Sebastiana Bacha zachwycające pełną ciepła i wyrafinowania solową partią oboju i olśniewającym dialogiem orkiestry z grupą instrumentów solowych.

• **Chór Polskiej Opery Królewskiej** FOT. MIROSŁAW PIETUSZYŃSKI/POLSKA OPERA KRÓLEWSKA

• Kontrapunktem dla dzieł Johanna Sebastiana Bacha będą Trzy psalmy op. 78 Felixa Mendelssohna. Czerpiąc z tradycji śpiewów responsorialnych i antyfonalnych, a także osiągnięć dawnych mistrzów polifonii, Mendelssohn stworzył oryginalne chóralne dzieła, w których przeszłość rezonuje z tym, co dla kompozytora współczesne.

• Program:
Johann Sebastian Bach (1675-1750) – Jesu, meine Freude BWV 227 | Sinfonia z kantaty Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen BWV 12
Felix Mendelssohn (1809-1847) – Drei Psalmen op. 78
Johann Sebastian Bach – Sinfonia z kantaty Am Abend aber desselbigen Sabbats BWV 42 | Komm, Heiliger Geist, Herre Gott! BWV 59/3 | Der Geist hilft unser Schwachheit auf BWV 226

• Wykonawcy:
Zespół Wokalny Polskiej Opery Królewskiej
Zespół Instrumentów Dawnych Polskiej Opery Królewskiej Capella Regia Polona
Krzysztof Garstka – klawesyn / pozytyw, przygotowanie Zespołu Instrumentów Dawnych Polskiej Opery Królewskiej Capella Regia Polona
Karol Knapiński – dyrygent

PROTESTANCKIE POLIFONIE Z CYKLU CANTEMUS!
23 maja, godz. 19.00 Kościół ewangelicko-augsburski Świętej Trójcy, Plac S. Małachowskiego 1 w Warszawie

• Program:
Johann Hermann Schein (1586–1630) – wybrane motety madrygałowe ze zbioru Israelsbrünnlein (1623)
Leonhard Lechner (1553–1606) – Deutsche Sprüche von Leben und Tod (przed 1606)
Heinrich Schütz (1585–1672) – wybrane motety ze zbioru Geistliche Chormusik (1648)
J. S. Bach – motet Singet dem Herrn ein neues Lied, BWV 225

• Wykonawcy:
Chór Kameralny Polskiej Opery Królewskiej
Jakub Jastrzębski – pozytyw
Renata Szczypior – dyrygentka

Edukacja

POKAZUJEMY DAWNE KLAWIATURY. Klawesyn stroszy piórka – warsztaty dla ro-dzin z dziećmi 7+ z cyklu POKazujemy OPERĘ
10 maja, godz. 10.00 i 11.30 Teatr Królewski w Starej Oranżerii w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

• Co kryją czeluście czelesty i ile fletów znajdziemy w organach? Co regał ma wspólnego z rzymskim am-fiteatrem i dlaczego małe organy nazywamy pozytywem? Zapraszamy na bliskie spotkanie z dawnymi instrumentami: regałem, pozytywem organowym, klawesynem i szpinetem oraz czelestą.

Choć wszystkie mają klawisze, ich brzmienia zupełnie nie przypominają dźwięku fortepianu! O tajni-kach ich budowy i sposobach wydobycia dźwięku opowie Jakub Jastrzębski – klawesynista, organista i opiekun instrumentów klawiszowych Polskiej Opery Królewskiej. Posłuchamy wszystkich zgromadzo-nych na scenie skarbów, poznamy ich role w różnych dziełach operowych, a także zagramy razem na piszczałkach.

Jakub Jastrzębski – prowadzenie
Anna Szawiel – scenariusz i prowadzenie

PTASZARNIA – inscenizowany koncert familijny 6+ z cyklu POKazujemy OPERĘ
29 maja, godz. 19.00 30 maja, godz. 12.00 Teatr Królewski w Starej Oranżerii w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

• Jeśli zawitacie do „Ptaszarni", pamiętajcie, że to miejsce trochę dziwaczne, na granicy wiersza, kon-certu i teatru, w którym opowieść snują dźwięk, ruch i światło. A ptaki-ludzie i ptaki-wiersze przysiadają tu na chwilę, żeby opowiedzieć nam coś o sobie i o nas samych. Będą to osobniki nie tylko z piosenek Lutosławskiego, ale także te z dawniejszych czasów – z suity Gli uccelli Ottorina Respighiego, a nawet z twórczości barokowego flecisty i kompozytora Jacoba van Eycka. Czy pojmiemy ich mowę? To całe terkotanie, trele, pogwizdywanie, fuknięcia, czuszykanie? Dzieci i ich wyobraźnia pewnie tak. A dorośli? Jak pisał Raymond Murray Schafer, którego z Lutosławskim łączyło m.in. zamiłowanie do ci-szy: „ptaki są jak wiersze – nie chodzi o to, by je zrozumieć, a o to, żeby po prostu były".

Karol Knapiński – dyrygent
Scenariusz i inscenizacja – Anna Szawiel
Kostiumy i scenografia – Mateusz Karolczuk
Choreografia – Joanna Lichorowicz-Greś
Realizacja oświetlenia – Piotr Rudzki

• Wykonawcy:
Marta Boberska – sopran
Agnieszka Kozłowska – sopran
Dorota Lachowicz – mezzosopran
Aneta Łukaszewicz – mezzosopran
Grzegorz Żołyniak – baryton
Joanna Lichorowicz-Greś, Sławomir Greś – tancerze
Orkiestra Polskiej Opery Królewskiej
Natalia Pawlaszek – fortepian

• Więcej informacji o wydarzeniach **www.operakrolewska.pl**

Teatr Polonia

W maju „Looped" Matthew Lombardo

Polska prapremiera głośnej sztuki Looped Matthew Lombardo w tłumaczeniu Andrzeja Kłosińskiego.

Hollywood, 1965 rok. Legendarna gwiazda sceny i kina Tallulah Bankhead przychodzi do studia nagraniowego, by dograć jedną krótką kwestię do filmu, w którym zagrała. Z pozoru rutynowa sesja szybko zamienia się w próbę cierpliwości i swoistą terapię – jedno zdanie powtarzane jest w nieskończoność, a napięcie w studiu rośnie z każdą kolejną „pętlą". Spotkanie wielkiej, bezkompromisowej divy starego Hollywood z montażystą filmowym przeradza się w błyskotliwy, pełen ironii pojedynek charakterów. Sztuka Matthew Lombardo, oparta na autentycznym epizodzie z życia Bankhead, jest przenikliwą i zarazem niezwykle zabawną opowieścią o sławie, przemijaniu i samotności artysty. Jedno zdanie nagrywane w kółko staje się tu metaforą życia, które potrafi zapętlić się w ambicjach, wspomnieniach i niespełnionych nadziejach.

W roli legendarnej Talluli Bankhead zobaczymy Krystynę Jandę, która mierzy się z jedną z najbardziej wyrazistych i niepokornych postaci w historii amerykańskiego show-biznesu. ●
Agnieszka Bociek

W roli legendarnej Talluli Bankhead zobaczymy Krystynę Jandę

Premiera: 1 maja 2026 w Teatrze Polonia. **Na afiszu:** 2-5 maja, 1-2 czerwca, 15-16 czerwca
Obsada: Krystyna Janda, Paweł Ciołkosz, Adam Tomaszewski

1 WA

eprasa.pl 7647588477

34431272

1 WAT

eprasa.pl 7647588477

Opera Kameralna

Mozart przede wszystkim

Majowe wydarzenia organizowane przez Warszawską Operę Kameralną z pewnością dostarczą miłośnikom muzyki wyjątkowych doznań.

Agnieszka Bociek

A co usłyszymy w maju? Poniżej przegląd wydarzeń.

COSÌ FAN TUTTE
Daty: 7 maja, godz. 19.00 – premiera; 8 maja, godz. 19.00; 9 maja, godz. 19.00; 10 maja, godz. 18.00

Jedna z najbardziej przewrotnych i psychologicznie przenikliwych oper Wolfganga Amadeusza Mozarta otwiera 35. Festiwal Mozartowski w nowej inscenizacji Pawła Szkotaka, który odpowiada za reżyserię i inscenizację spektaklu. Kierownictwo muzyczne objął Adam Banaszak, choreografię przygotowała Iwona Runowska, scenografię – Mariusz Napierała, kostiumy – Sylwester Krupiński, reżyserię światła – Bogumił Palewicz, a projekcje – Hektor Werios.

Così fan tutte, ossia La scuola degli amanti (KV 588) do libretta Lorenza da Ponte to błyskotliwa opera buffa, w której komedia splata się z gorzką refleksją nad naturą miłości i wierności. Akcja koncentruje się wokół dwóch młodych oficerów – Ferranda i Guglielma – którzy, za namową cynicznego Don Alfonsa, postanawiają wystawić uczucia swoich narzeczonych na próbę. Przebranie, mistyfikacja i manipulacja szybko prowadzą do sytuacji, w której granice między grą a prawdziwymi emocjami zaczynają się zacierać.

W partiach głównych wystąpią: Aleksandra Orłowska i Laura Topolánszky jako Fiordiligi, Katarzyna Szymkowiak i Karolina Nosowska jako Dorabella, Teresa Marut i Anna Skobel jako Despina, Gyula Rab i Łukasz Kózka jako Ferrando, Hubert Zapiór i Aleksander Kaczuk-Jagielnik jako Guglielmo oraz Artur Janda i Dariusz Machej jako Don Alfonso. Na scenie pojawią się także tancerze: Klaudia Janicka, Jakub Piotrowicz, Sebastian Piotrowicz, Patryk Rybarski, Rafał Wiewióra.

W spektaklu udział biorą także Zespół Wokalny Warszawskiej Opery Kameralnej pod kierownictwem Krzysztofa Kusiela-Moroza oraz Zespół Instrumentów Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV).

LA CLEMENZA DI TITO / ŁASKAWOŚĆ TYTUSA
Daty: 16 maja, godz. 19.00; 17 maja, godz. 18.00

Opera Mozarta w reżyserii Anny Sroki-Hryń ukazana zostaje jako głęboko współczesny dramat psychologiczny. Za kierownictwo muzyczne odpowiada Benjamin Bayl, scenografię i multimedia przygotował Grzegorz Policiński, kostiumy – Sabina Czupryńska, choreografię – Paulina Andrzejewska-Damięcka, reżyserię światła – Piotr Hryń, zaś grafikę i animacje – Tomasz Grimm.

La clemenza di Tito staje się tu nie tylko klasyczną operą seria, lecz także poruszającą opowieścią o człowieku uwikłanym w relacje, namiętności i moralne wybory. Centralnym punktem spektaklu jest relacja Tytusa, Vitellii i Sesta – pełna napięć, emocjonalnych pęknięć i pytań o winę, władzę oraz przebaczenie. Reżyserka odczytuje dzieło Mozarta jako uniwersalną refleksję nad naturą człowieka, którego nie zmienia ani historia, ani postęp cywilizacyjny.

W obsadzie znaleźli się: Uwe Stickert jako Tito, Serena Farnocchia jako Vitellia, Adanya Dunn jako Sesto, Jan Jakub Monowid jako Annio, Magdalena Stefaniak jako Servilia, Artur Janda jako Publio oraz Stanisłau Sinichenka jako Młody Tito.

W przedstawieniu udział biorą Zespół Wokalny Warszawskiej Opery Kameralnej pod kierownictwem Krzysztofa Kusiela-Moroza oraz Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV) pod dyrekcją Jonathana Stockhammera.

DON GIOVANNI – WYKONANIE KONCERTOWE
Data: 18 maja, godz. 19.00

Jedno z najwybitniejszych dzieł operowych w historii zabrzmi podczas festiwalu w formie koncertowej pod batutą Alessandra De Marchiego. Don Giovanni – dramatyczna opowieść o uwodzicielu igrającym z losem, moralnością i śmiercią – w koncertowym wykonaniu odsłania pełnię mozartowskiego dramatyzmu i muzycznej głębi.

W roli tytułowej wystąpi Andrzej Filończyk, a obok niego: Krzysztof Bączyk jako Leporello, Joanna Moskowicz jako Donna Anna, Alexandra Nowakowski jako Donna Elwira, Katarzyna Drelich jako Zerlina, Adrian Domarecki jako Don Ottavio, Adam Kutny jako Masetto oraz Adam Palka jako Commendatore.

W koncercie udział biorą również Zespół Wokalny Warszawskiej Opery Kameralnej pod kierownictwem Krzysztofa Kusiela-Moroza oraz Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV).

LE NOZZE DI FIGARO / WESELE FIGARA
Daty: 22 maja, godz. 19.00; 23 maja, godz. 19.00

Arcydzieło opery komicznej powraca w pełnej energii i humoru inscenizacji Grzegorza Chrapkiewicza, który odpowiada za reżyserię spektaklu. Kierownictwo muzyczne objął Piotr Sułkowski, scenografię przygotował Wojciech Stefaniak, kostiumy – Katarzyna Szczurowska i Anna Skupień, choreografię – Jarosław Staniek, a reżyserię światła – Piotr Pawlik.

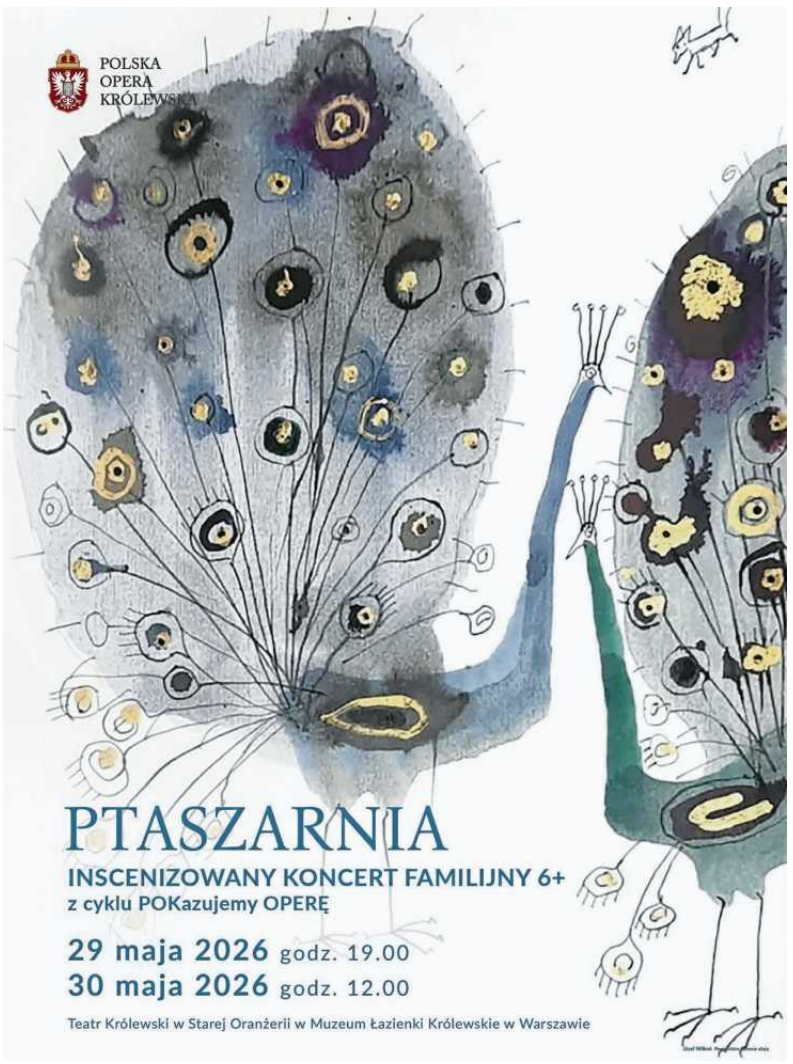

„Łaskawość Tytusa" to opera Mozarta w reżyserii Anny Sroki-Hryń

Le nozze di Figaro to opowieść o miłosnych intrygach, społecznych napięciach i grze pozorów, w której Mozart połączył lekkość komedii z niezwykłą przenikliwością obserwacji ludzkich charakterów. Spektakl wyróżnia się dynamiczną akcją, farsowym tempem i wyrazistym aktorstwem, a polskie recytatywy w przekładzie Stanisława Barańczaka dodają całości dowcipu i współczesnego nerwu.

W obsadzie wystąpią: Hubert Zapiór jako Hrabia Almaviva, Bożena Bujnicka jako Hrabina Rozyna, Aleksandra Orłowska jako Zuzanna, Artur Janda jako Figaro, Jan Jakub Monowid jako Cherubin, Wanda Franek jako Marcelina, Aleksander Kunach jako Basilio, Piotr Miciński jako Bartolo, Maciej Miecznikowski jako Antonio oraz Anna Górska jako Barbarina. W spektaklu wystąpią również tancerze: Patryk Rybarski, Arkadiusz Jarosz, Patryk Gnaś, Krzysztof Łuczak, Jerema Serafin, Jakub Piotrowicz.

Zagra Zespół Instrumentów Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV), z udziałem Doroty Stawarskiej przy klawesynie. Dyryguje Marcin Sompoliński.

DIE ENTFÜHRUNG AUS DEM SERAIL / UPROWADZENIE Z SERAJU – DÜSSELDORFSKI TEATR MARIONETEK
Daty: 23 maja, godz. 19.00; 24 maja, godz. 18.00

Wyjątkową propozycją festiwalową jest skrócona wersja Uprowadzenia z seraju w wykonaniu Düsseldorfer Marionettentheater. To spektakl, który łączy muzykę Mozarta z kunsztem teatru lalkowego, tworząc sugestywną i atrakcyjną formę sceniczną.

Wykonawcami spektaklu są lalkarze Anton Bachleitner i Anna Zamolska. W ciągu 60 minut widzowie śledzą historię Belmontego, który próbuje uwolnić swoją ukochaną Konstanze z rąk Bassy Selima. To opowieść o miłości, odwadze i humanizmie, opowiedziana za pomocą marionetek z niezwykłą precyzją i teatralną wyobraźnią.

BLASK WIRTUOZERII I SMAK KAMERALISTYKI
Data: 24 maja, godz. 18.00

Koncert łączy różne estetyki, epoki i wykonawcze temperamenty, ukazując bogactwo muzyki kameralnej oraz koncertowej. Wystąpią znakomici instrumentaliści: Konstanty Andrzej Kulka – skrzypce, Tomasz Strahl – wiolonczela oraz Łukasz Chrzęszczyk – fortepian, wykonując utwory Felixa Mendelssohna-Bartholdy'ego, Karola Lipińskiego, Fryderyka Chopina i Ludwiga van Beethovena.

REQUIEM D-MOLL, KV 626
Daty: 29 maja, godz. 20.00; 12 czerwca, godz. 20.00

Jedno z najbardziej poruszających dzieł w historii muzyki zabrzmi podczas festiwalu w dwóch wykonaniach pod batutą Pawła Przytockiego. Requiem Mozarta – utwór owiany legendą, niedokończony przez kompozytora i domknięty przez Franza Xavera Süssmayra – pozostaje symbolicznym testamentem jego geniuszu.

29 maja wystąpią: Dorota Szczepańska – sopran, Maya Gour – mezzosopran, Mykhailo Kushlyk – tenor, Krzysztof Bączyk – bas. 12 czerwca wykonawcami będą: Karoline Podolak – sopran, Marta Wiktorzak – mezzosopran, Łukasz Kózka – tenor, Michał Romanowski – bas.

W obu koncertach udział biorą Zespół Wokalny Warszawskiej Opery Kameralnej pod kierownictwem Krzysztofa Kusiela-Moroza oraz Zespół Instrumentów Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV). Monumentalne i zarazem intymne Requiem pozostaje jednym z tych dzieł, które niezmiennie poruszają siłą wyrazu, dramatyzmem i duchową głębią.

DIE ENTFÜHRUNG AUS DEM SERAIL / UPROWADZENIE Z SERAJU KV 384
Daty: 30 maja, godz. 19.00; 31 maja, godz. 18.00

Pełna inscenizacja opery Mozarta w reżyserii Michała Znanieckiego ukazuje orientalną opowieść o miłości i wolności w efektownej, teatralnej formie. Kierownictwo muzyczne objął Marcin Sompoliński, choreografię przygotowała Inga Pilchowska, za scenografię, światła i kostiumy odpowiada Paweł Dobrzycki, a współpracę scenograficzną podjęła Katarzyna Gabrat-Szymańska.

Historia Konstanze i Belmontego, próbujących pokonać przeciwności losu i odzyskać wolność, łączy elementy komiczne z dramatycznymi, a Mozart z niezwykłą lekkością buduje opowieść o miłości, odwadze i człowieczeństwie.

W obsadzie znaleźli się: Joanna Moskowicz jako Konstanze, Aleksander Kunach jako Belmonte, Szymon Rona jako Pedrillo, Katarzyna Drelich jako Blonde, Michał Romanowski jako Osmin oraz Patryk Ołdziejewski jako Selim.

W spektaklu udział biorą także Zespół Wokalny Warszawskiej Opery Kameralnej pod kierownictwem Krzysztofa Kusiela-Moroza oraz Musicae Antiquae Collegium Varsoviense (MACV) pod batutą Paula Goodwina.

eprasa.pl 7647588477

5/2026

REPERTUAR

TEATR POLONIA

Data	Dzień	Godz.	Tytuł	Scena
1.05	pt	19:00	Zapętlona – premiera	D
2.05	sb	19:00	Zapętlona	D
3.05	nd	17:00	Zapętlona	D
4.05	pn	19:00	Zapętlona	D
5.05	wt	19:00	Zapętlona	D
6.05	śr	19:00	Żar	D
7.05	cz	19:00	Żar	D
8.05	pt	19:00	Na pierwszy rzut oka	D
9.05	sb	19:00	Matka	D
10.05	nd	16:00	Matka	D
10.05	nd	19:00	Pogo	M
11.05	pn	19:00	My Way	D
12.05	wt	12:00	Dzieła wszystkie Szekspira (w nieco skróconej wersji)	D
12.05	wt	19:00	Dzieła wszystkie Szekspira (w nieco skróconej wersji)	D
13.05	śr	19:00	Na rauszu	D
14.05	cz	19:00	Na rauszu	D
15.05	pt	19:00	Słoneczna linia	D
16.05	sb	19:00	Słoneczna linia	D
17.05	nd	17:00	My Way	D
18.05	pn	19:00	Mąż i żona	D
19.05	wt	19:00	Co po Grace?	D
20.05	śr	19:00	Co po Grace?	D
21.05	cz	—	—	—
22.05	pt	19:00	Cwaniary	D
23.05	sb	—	—	—
24.05	nd	17:00	Shirley Valentine	D
25.05	pn	19:00	Piosenki, które lubię – koncert Michała Bajora	D
26.05	wt	19:00	Żar	D
27.05	śr	19:00	Żar	D
28.05	cz	19:00	Żar	D
29.05	pt	19:00	Życie pani Pomsel	D
30.05	sb	16:00	Aleja Zasłużonych	D
31.05	nd	16:00	Mąż i żona	D
31.05	nd	19:00	Mąż i żona	D

OCH TEATR

Data	Dzień	Godz.	Tytuł	Scena
1.05	pt	17:00	Mayday	D
2.05	sb	19:00	Mayday	D
3.05	nd	17:00	Klub kawalerów	D
4.05	pn	19:00	Klub kawalerów	D
5.05	wt	19:00	Zemsta	D
6.05	śr	12:00	Zemsta	D
6.05	śr	19:00	Zemsta	D
7.05	cz	19:00	Czułe słówka	D
8.05	pt	19:00	Czułe słówka	D
9.05	sb	19:00	Oszuści	D
10.05	nd	15:30	Oszuści	D
10.05	nd	19:00	Oszuści	D
11.05	pn	—	—	—
12.05	wt	—	—	—
13.05	śr	12:00	Stowarzyszenie Umarłych Poetów	D
13.05	śr	19:00	Stowarzyszenie Umarłych Poetów	D
14.05	cz	12:00	Ferdydurke	D
14.05	cz	19:00	Ferdydurke	D
15.05	pt	12:00	Koniec czerwonego człowieka	D
15.05	pt	19:00	Koniec czerwonego człowieka	D
16.05	sb	19:00	Koniec czerwonego człowieka	D
17.05	nd	17:00	Coś tu nie gra	D
17.05	nd	20:00	Krzysztof Daukszewicz – Hrabia wrócił	M
18.05	pn	19:00	Coś tu nie gra	D
19.05	wt	19:00	Słoneczni chłopcy	D
20.05	śr	19:00	Słoneczni chłopcy	D
21.05	cz	12:00	Stowarzyszenie Umarłych Poetów	D
21.05	cz	19:00	Stowarzyszenie Umarłych Poetów	D
22.05	pt	19:00	Pomoc domowa	D
23.05	sb	19:00	Okno na parlament	D
24.05	nd	17:00	Okno na parlament	D
24.05	nd	20:00	MaminSzymek	M
25.05	pn	19:00	Wspólnota mieszkaniowa	D
26.05	wt	—	—	—
27.05	śr	—	—	—
28.05	cz	—	—	—
29.05	pt	—	—	—
30.05	sb	—	—	—
31.05	nd	17:00	Biała bluzka	D

D — Duża Scena | M — Mała Scena

REPERTUAR MOŻE ULEC ZMIANIE. BIEŻĄCY REPERTUAR NA STRONIE WWW.TEATRPOLONIA.PL ORAZ WWW.OCHTEATR.COM.PL

Bilety online: www.teatrpolonia.pl i www.ochteatr.com.pl Telefon do kasy: 22 622 21 32 i 22 589 52 00

Kasa i foyer Teatru Polonia są wynajmowane od m.st. Warszawy – Dzielnicy Śródmieście.

Premiery dofinansowane przez

Patroni medialni: wyborcza.pl, VIVA!, Rzeczpospolita, Gazeta.pl

Patron medialny Teatru Polonia: Nowy Świat

Patron medialny Och-Teatru: radio kolor

Doradca prawny teatrów: CMS law-tax-future

Mecenas technologiczny teatrów: Blennium

Projekt graficzny: progressivo

Partnerzy: MEZZE, SHUK

Partner Och-Teatru: MAX FILM

34431300

1 WAT

eprasa.pl 7647588477

Sinfonia Varsovia

Swojemu Miastu. Festiwalu im. Franciszka Wybrańczyka

Choć Sinfonia Varsovia od ponad 40 lat regularnie koncertuje na całym świecie, serce orkiestry bije najmocniej dla jej miasta – Warszawy.

Agnieszka Bociek

To właśnie tu każdego roku pod koniec wiosny występuje z serią koncertów dla Warszawianek i Warszawiaków w ramach Festiwalu im. Franciszka Wybrańczyka „Sinfonia Varsovia Swojemu Miastu", który w tym roku będzie miał już swoją 26 odsłonę.

Inauguracja festiwalu. Pamięci patrona

Tegoroczna edycja ma szczególny charakter ze względu na 20. rocznicę śmierci Franciszka Wybrańczyka – założyciela i wieloletniego dyrektora Polskiej Orkiestry Kameralnej i Sinfonii Varsovii – która przypada 31 maja 2026. Dokładnie tego samego dnia odbędzie się uroczysta inauguracja festiwalu w Audytorium Muzeum Historii Polskiej, w ramach której Sinfonię Varsovię poprowadzi Radosław Szulc. Klamrę wieczoru stworzą utwory, które nawiązują do historii muzyki amerykańskiej: koncert otworzy uwertura do operetki Kandyd Bernsteina, w drugiej części zabrzmi słynna IX Symfonia e-moll Z Nowego Świata Dvořáka. Centralnym punktem programu będzie unikatowe dzieło Friedricha Guldy – Koncert na wiolonczelę i orkiestrę dętą. Ten pięcioczęściowy utwór łączy w sobie wpływy jazzu (a momentami nawet rocka), austriackiej muzyki ludowej i tradycji klasycznej muzyki europejskiej.

Jako solista wystąpi światowej klasy wiolonczelista Julian Steckel – zwycięzca Międzynarodowego Konkursu Wiolonczelowego im. Lutosławskiego w Warszawie w 2003 oraz prestiżowego Międzynarodowego Konkursu Muzycznego ARD w 2010.

Uwielbiane koncerty. Inny punkt słyszenia powracają

Sinfonia Varsovia jako pierwsza instytucja w Polsce wprowadziła do swojej oferty koncertowej format, który pozwala publiczności usiąść wewnątrz orkiestry. W tym roku w ramach festiwalu Sinfonia Varsovia Swojemu Miastu koncerty Inny punkt słyszenia powrócą już po raz trzeci. Trzyczęściowa formuła pozwala odbiorcom zmieniać swoje miejsca i słuchać muzyki z różnych perspektyw – również siadając ramię w ramię z grającymi artystami. W programie koncertów 6 i 7 czerwca (koncert powtórzony) w Pawilonie Koncertowym Sinfonii Varsovii zabrzmią arcydzieła muzyki klasycznej od drugiej połowy XVIII do początku XX wieku: utwory Mozarta, Beethovena, Mendelssohna, Bizeta, Sibeliusa, Debussy'ego i Ravela. Orkiestrę poprowadzi Piotr Jaworski.

Tegoroczna edycja ma szczególny charakter ze względu na 20. rocznicę śmierci Franciszka Wybrańczyka – założyciela i wieloletniego dyrektora Polskiej Orkiestry Kameralnej i Sinfonii Varsovii – która przypada 31 maja 2026

Polska premiera najnowszego utworu Roxanny Panufnik

Koncert zamykający festiwal odbędzie się 14 czerwca w Studiu Koncertowym Polskiego Radia. Program inspirowany nocą poprowadzi słuchaczy do świata marzeń sennych – zabrzmią Symfonia fantastyczna Berlioza oraz poemat symfoniczny Noc na Łysej Górze Musorgskiego. Najważniejszym wydarzeniem wieczoru będzie polska premiera Koncertu podwójnego na obój i rożek angielski Lunar Solar Roxanny Panufnik. Narracja utworu prowadzi przez cykl wschodów i zachodów Słońca (symbolizowanego przez obój) oraz Księżyca (rożek angielski), budując muzyczną opowieść o ich wzajemnych relacjach. Dzieło powstało na zamówienie Liverpool Philharmonic i napisany dla dwojga muzyków orkiestry: oboistki Heleny Mackie oraz rożkisty Drake'a Gritona. Jego światową premierę zaprezentuje Royal Liverpool Philharmonic Orchestra pod dyrekcją Dominga Hindoyana 11 czerwca 2026. Trzy dni później będzie można usłyszeć ten utwór w Warszawie w interpretacji Sinfonii Varsovii pod batutą Aleksandra Markovicia i solistów orkiestry – Pauliny Sochaj (obój) i Arkadiusza Krupy (rożek angielski).

Sprzedaż biletów na koncerty festiwalowe rozpocznie się 28 kwietnia o godz. 11:00 na stronie bilety.sinfoniavarsovia.org.

Koncert otwarcia

- Niedziela, 31 maja 2026, godz. 18:00 Audytorium, Muzeum Historii Polski, Cytadela Warszawska ul. Gwardii 1, Warszawa
- **Wykonawcy:** Julian Steckel wiolonczela, Sinfonia Varsovia, Radosław Szulc, dyrygent
- **Program [100']:**

Leonard Bernstein Uwertura do operetki komicznej Kandyd (1955–1956) [5']
Friedrich Gulda Koncert na wiolonczelę i orkiestrę dętą op. 129 (1980) [31']
I. Uwertura (Ouverture)
II. Idylla (Idylle)
III. Cadenza
IV. Menuet (Menuett)
V. Finale: Alla marcia

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34431612

NOWOŚĆ
Słówko
Literówka
Quizy • Sudoku
Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację
Google Play App Store

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34431613

TEMAT NUMERU:
WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC
oraz:
• Jak pomóc dziecku w kryzysie
• Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka
• Szkoła nie musi być najważniejsza

życ lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

1 WA

eprasa.pl 7647588477

Teatr Ateneum

Tajemnicza „Iwona, Księżniczka Burgunda “

Tajemniczy tytuł, tym bardziej, że ta Iwona żadną księżniczką naprawdę nie jest, choć rzecz się dzieje na dworze królewskim.

Agnieszka Bociek

Wręcz przeciwnie. Iwona jest zwykłą dziewczyną, wycofaną i małomówną, z którą kłopot mają mieszkańcy dworu, wygadani i przemądrzali. Jej denerwujące prostactwo wręcz zaprzecza dostojnemu blichtrowi dworu. Z czasem okazuje się, że tajemniczość dziewczyny coraz wyraźniej obnaża wstydliwe tajemnice jaśnie państwa... Trzeba koniecznie coś z tą dziwną panną zrobić, bo dwór na naszych oczach rozpada się na kawałki... „Iwona”, napisana jeszcze przed wojną, jest pierwszą z trzech słynnych sztuk Witolda Gombrowicza, do dziś wspaniale aktualną. Tyle zakłamanych dworów jest w naszym świecie, że czasem wystarczy byle Iwona, by móc nawet bez słów powiedzieć, że król jest nagi. ●

• **Teatr Ateneum** FOT. WALDEMAR GORLEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

W królewskiej obsadzie:

Przemysław Bluszcz
Karolina Charkiewicz
Maria Ciunelis
Adam Cywka
Paweł Gasztold-Wierzbicki
Katarzyna Łochowska
Maciej Musiałowski
Bartłomiej Nowosielski
Krystian Pesta
Maria Witkowska
Sylwia Zmitrowicz
Katarzyna Łubik (gościnnie)
Małgorzata Nowińska (gościnnie)

• Twórcy:
Autor tekstu: Witold Gombrowicz
Reżyseria: Anna Augustynowicz
Scenografia: Marek Braun
Światła i projekcje: Wojciech Kapela
Kostiumy: Tomasz Armada
Asystent kostiumografa: Filip Holak
Muzyka: Jacek Wierzchowski
Asystentka reżysera: Paulina Staniaszek
Suflerka: Joanna Trzcińska | Anna Żelazowska
Inspicjent: Wojciech Gratkowski | Agnieszka Hornowska | Jerzy Kacperski

Premiera 16.06

REKLAMA 34431320

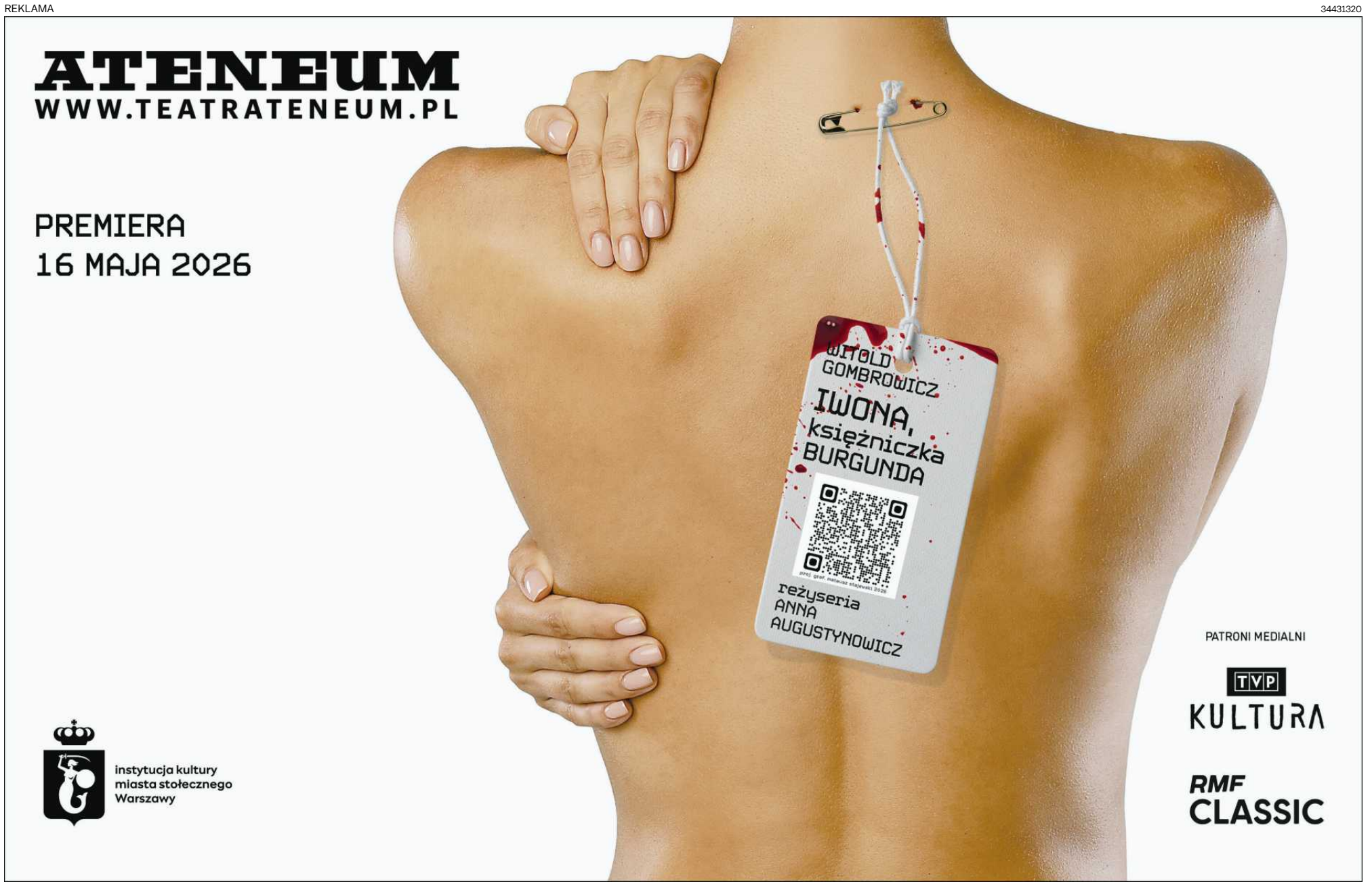

eprasa.pl 7647588477

Filharmonia Narodowa

Dyrektor Naczelna
Zofia Zembrzuska

Dyrektor Artystyczny
Krzysztof Urbański

2025/2026

5

repertuar

KONCERTY SYMFONICZNE

8.05
piątek / 19:30

9.05
sobota / 18:00
Sala Koncertowa

Orkiestra Filharmonii Narodowej
Krzysztof Urbański – dyrygent
Alexandra Dariescu – fortepian

Lutosławski, Grieg, Czajkowski

PGE
Na koncerty zaprasza
Mecenas Roku
Filharmonii Narodowej

15.05
piątek / 19:30
Sala Koncertowa

Orkiestra Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego
Łukasz Borowicz – dyrygent
Anastasia Kobekina – wiolonczela

Gulda, Debussy, Roussel

16.05
sobota / 18:00
Sala Koncertowa

Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus im. Jerzego Semkowa
Ana Maria Patiño-Osorio – dyrygent
Wojciech Niedziółka – skrzypce
Antoni Wrona – wiolonczela
Mateusz Dubiel – fortepian

Ligeti, Beethoven, Dvořák

23.05
sobota / 18:00
Sala Koncertowa

Sinfonia Varsovia
Kristiina Poska – dyrygent
Lucas Debargue – fortepian

Hallik, Saint-Saëns, Mendelsohn-Bartholdy

29.05
piątek / 19:30

30.05
sobota / 18:00
Sala Koncertowa

Zakończenie sezonu artystycznego 2025/2026

Orkiestra i Chór Filharmonii Narodowej
Krzysztof Urbański – dyrygent
Garrick Ohlsson – fortepian
Bartosz Nowak – tenor
Łukasz Kocur – bas
Bartosz Michałowski – dyrektor chóru

Tormis, Szymanowski, Strawiński

KONCERTY KAMERALNE

17.05
niedziela / 18:00
Sala Koncertowa

Recital fortepianowy
Piotr Anderszewski

Brahms, Beethoven

19.05
wtorek / 19:00
Sala Kameralna

Genesis Piano Trio:
Jakub Jakowicz – skrzypce
Marcin Zdunik – wiolonczela
Szymon Nehring – fortepian

Zdunik, Brahms, Beethoven

22.05
piątek / 19:30
Sala Koncertowa

Wieczór arii i pieśni

Jakub Józef Orliński – kontratenor
Michał Biel – fortepian

Händel, Baird, Purcell, Karłowicz

26.05
wtorek / 19:00
Sala Kameralna

współorganizacja
MKiDN
Narodowy Instytut Muzyki i Tańca

Scena Muzyki Polskiej

Adrian Nowak – harfa

Gelbrun, Bogusławski, Haubenstock-Ramati, Szalonek

KONCERTY CZWARTKOWE

14.05
czwartek / 19:00
Sala Koncertowa

Sceny miłosne

prowadzenie: **Agata Kwiecińska**

Chór i Muzycy Orkiestry Filharmonii Narodowej
Bartosz Michałowski – dyrygent, dyrektor chóru
Sylwia Olszyńska – sopran
Bartosz Nowak – tenor
Martyna Jankowska – skrzypce
Gabriela Machowska – fortepian

Whitacre, Orff

KONCERTY DLA DZIECI

niedziela
11:00 / 14:00

Na koncerty zaprasza
Mecenas Roku
Filharmonii Narodowej
PGE

10.05
Sala Koncertowa
W świecie legend i baśni

17.05
Sala Kameralna
Baletowa uczta

31.05
Sala Kameralna
Viva Italia!

filharmonia.pl

Filharmonia Narodowa ul. Jasna 5 / 00-950 Warszawa

Organizator: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Strategiczny Mecenas: Bank Polski
Mecenas: PGE
Partnerzy: Carolina Toyota Wola, Melon Catering 35 lat wydarzeń z pasją, PKP Intercity, Bilety24
Patron medialny: dwójka Polskie Radio

34431347

WAT 1

eprasa.pl 7647588477

wyborcza

WARSZAWA TYGODNIK

Piątek, 24 kwietnia 2026 | Redaktor prowadzący **Wojciech Tymowski**

warszawa.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: warszawa@wyborcza.pl

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Rafał Trzaskowski

Dlaczego naraża się wyborcom LGBT

▶8

Komunikacja

Prywatne auta wygrywają?

Komunikacja miejska traci pasażerów, a do Warszawy wlewa się coraz większa rzeka samochodów – już 850 tys. dziennie! Czy te alarmujące dane coś zmienią? Eksperci zalecają m.in. podwyżki opłat za parkowanie.

▶2-3

Życie w stolicy

W Warszawie z konieczności

Niemal co trzeci mieszkaniec Warszawy mieszka tu przede wszystkim z powodu pracy. Coraz więcej osób myśli o wyprowadzce. Bo życie tu zbyt wiele kosztuje – finansowo i psychicznie.

▶4-5

Start-upy

Dostali dotację, muszą zwracać

Rodzinny biznes z branży kamieniarskiej stworzył innowacyjny model recyklingu odpadów i zdobył unijne wsparcie. Po dwóch latach Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zmieniła zdanie i żąda zwrotu środków z odsetkami.

▶10-11

Mińsk Mazowiecki

Woda z cmentarza do rzeki

Proboszcz z Mińska Mazowieckiego znalazł sposób na pozbycie się wód gruntowych z cmentarza. Ekipa wsadziła w ziemię długą rurę i spuszcza wodę do rzeki Srebrnej.

▶12

eprasa.pl 7647588477

Komunikacja publiczna

Dlaczego prywatne auta prześcignęły transport miejski?

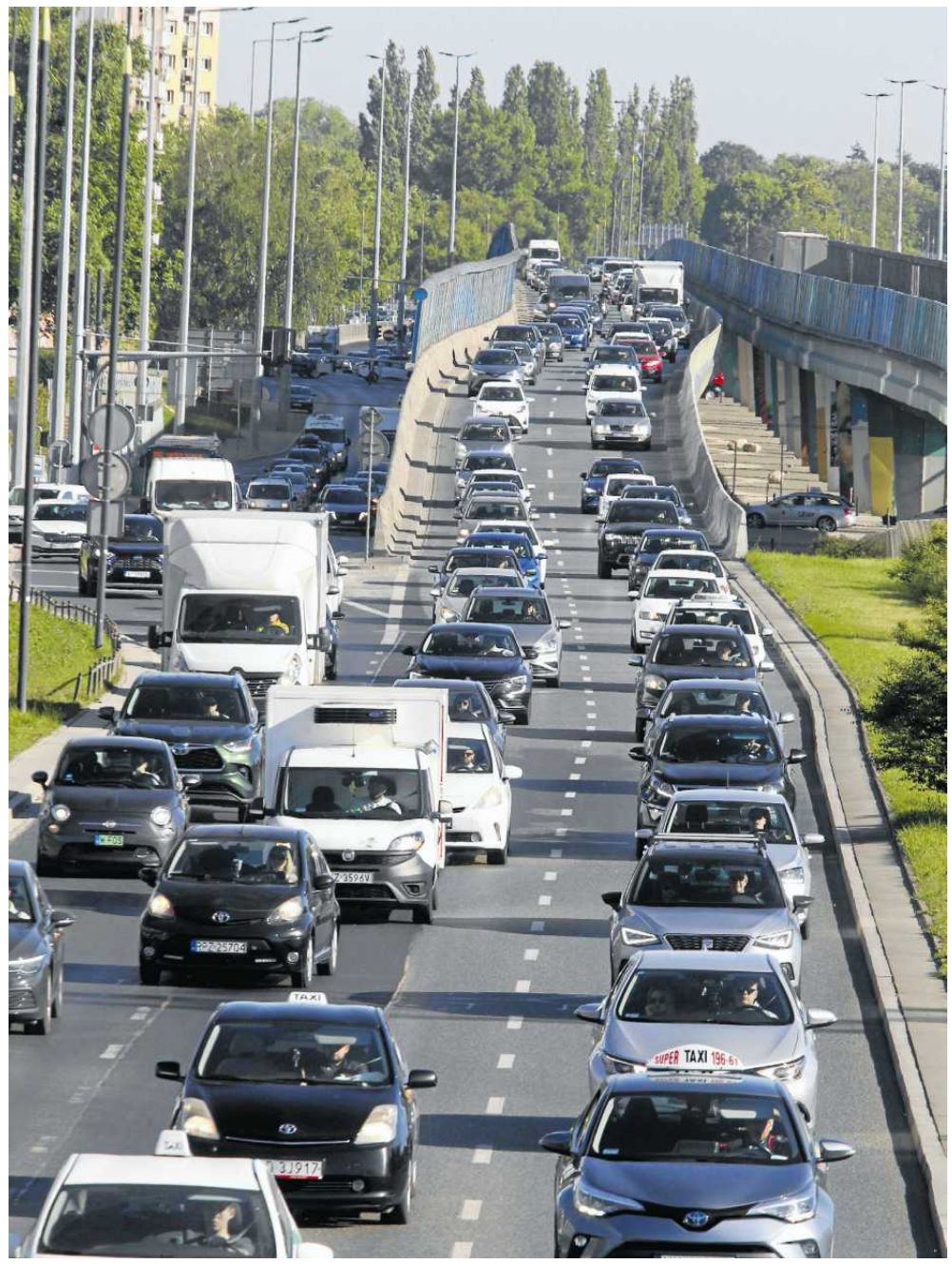

Komunikacja miejska traci pasażerów, a do Warszawy wlewa się coraz większa rzeka samochodów – już 850 tys. dziennie! Czy te alarmujące dane coś zmienią? Eksperci zalecają m.in. podwyżki opłat za parkowanie.

Jarosław Osowski

Fatalne wyniki Warszawskiego Badania Ruchu 2025 mogły być szokiem dla opinii publicznej (granice stolicy przekracza już 1,7 mln pojazdów dziennie!), ale – jak się dowiadujemy – urzędnicy wiedzieli o tym od miesięcy. W ratuszu trwały narady, jak przedstawić dane, według których mimo starań władz Warszawy o rozwój komunikacji miejskiej, górę bierze transport indywidualny. A przecież władze stolicy podkreślają, że publiczny transport jest priorytetem, bo to służy wszystkim mieszkańcom. Efektem dobrej komunikacji miejskiej jest przecież mniej pojazdów na ulicach, a więc mniej korków, podróże są szybsze, zanieczyszczeń też jest mniej.

Co w takim razie poszło nie tak? Na konferencji prasowej przed tygodniem z udziałem sekretarza miasta Macieja Fijałkowskiego prezentowano część wyników, ale dziennikarze nie zobaczyli najważniejszego slajdu. Chodzi o tzw. sumaryczny modal split, czyli procentowy udział środków transportu w codziennych podróżach po mieście. Dane rozbito na trzy części (centrum, obrzeża, aglomeracja), co miało przekonać, że w Śródmieściu komunikacja miejska nadal trzyma się mocno. Okazuje się jednak, że jej ogólny udział w przewozach (26,7 proc.) po raz pierwszy jest mniejszy niż samochodów (35 proc.).

W AUTACH 35 PROC.

Wbrew staraniom urzędników i miliardowym wydatkom z budżetów państwa i miasta, a także Unii Europejskiej na transport publiczny Warszawiacy postawili na własne środki lokomocji. Widać wyraźnie, że udział komunikacji publicznej w przewozach najpierw spadł z 54 proc. do 47 proc., a teraz już lawinowo – o kolejne 20 punktów procentowych.

To pozwoliło wyprzedzić komunikację miejską nie tylko samochodom (stosunkowo niewielki wzrost z ok. 32 do 35 proc. w ciągu dziesięciu lat), ale też ruchowi pieszemu (niemal dwukrotny skok z 18 do 35 proc.). Udział rowerów w torcie przewozowym oscyluje na poziomie zaledwie 3 proc.

Dane pochodzą z Warszawskiego Badania Ruchu 2025. Za 8,2 mln zł przeprowadziło je wybrane w przetargu przez ratusz konsorcjum instytutu badawczego PBS we współpracy z firmą Via Vistula. Ankieterzy jesienią 2024 r. wyruszyli na stacje kolejowe i parkingi przesiadkowe w 52 miastach i gminach aglomeracji stołecznej. Mieszkańcy byli pytani o cel podróży, godziny jej rozpoczęcia i zakończenia, a także o wszystkie środki transportu.

Wiosną 2025 r. ankieterzy przenieśli się do Warszawy. Pukali do mieszkań, pytali na parkingach przesiadkowych, przystankach, stacjach metra i PKP, oprócz tego przy centrach handlowych i na wybranych osiedlach. Odwiedzili ponad 14 tys. gospodarstw domowych, rozmawiali z przeszło 38 tys. osób powyżej szóstego roku życia. Opierali się też na lokalizacjach kart SIM z telefonów.

– Mamy wynik pracy intelektualnej z dwóch lat. Gigantyczny zasób danych, które coś pokazują – podsumował sekretarz miasta i porównał dane do smartwatcha, który wyświetla skoki tętna i ciśnienia krwi, ale nie wyjaśnia okoliczności, w jakich do nich doszło.

Fijałkowski dodał, że jeszcze nigdy ludzie nie przemieszczali się tyle co teraz i że to znak, że rozwój społeczno-gospodarczy postępuje. Na co dzień podróżuje ok. 84 proc. mieszkańców metropolii warszawskiej, a wskaźnik ich mobilności wzrósł z poniżej dwóch do 2,11 podróży dziennie. Na potrzeby WBR 25 za podróż ankieterzy uznali każdą zmianę pobytu na odległość powyżej 100 metrów, ale w określonym celu – np. do pracy, szkoły, na zakupy, do fryzjera, kina czy na koncert. – To największe badanie w historii – podkreślał Maciej Florczak, naczelnik w Biurze Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju.

W dzień powszedni do Warszawy płynie rzeka 850 tys. samochodów (w 2015 r. było ich 480 tys.). A 535 tys. jak gdyby nic wjeżdża do centrum w granicach obwodnicy śródmiejskiej (Trasa Łazienkowska – granica Grochowa i Pragi z Targówkiem – Most Gdański – ul. Okopowa i Towarowa).

– Te liczby i nowy ogólny modal split dla Warszawy pokazują, że załamał się transport publiczny. Po raz pierwszy jego udział w przewozach spadł poniżej podróży samochodami – komentuje Jan Jakiel, ekspert transportowy. Do stycznia 2026 zasiadał w Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej doradzającej Trzaskowskiemu.

Ale ma wątpliwości co do wyników badań. Dziwi go aż dwukrotny w ciągu dekady wzrost znaczenia ruchu pieszego. Sekretarz Fijałkowski wyjaśniał to większą policentrycznością Warszawy, czyli lepszym dostępem do podstawowych usług w dzielnicach obrzeżnych i na osiedlach. Jakiel przyznaje, że masowe otwieranie sklepów typu Żabka mogło spowodować, że częściej na zakupy idziemy piechotą.

W aglomeracji aż trzy razy więcej gospodarstw niż w samej Warszawie ma przynajmniej dwa samochody

– Ale też cięcia w rozkładach komunikacji miejskiej przekładają się na to, że ludzie wolą podejść kawałek, a nie czekać 15-20 minut na następny kurs tramwaju czy autobusu – mówi Jan Jakiel. I zwraca uwagę, że przeciętny czas podróży między domem a pracą spadł znacząco z blisko 40 do 22 minut.

Praca zdalna w Warszawie i metropolii nadal utrzymuje się w przypadku nawet jednej czwartej zatrudnionych.

UBERYZACJA WARSZAWY I KRYZYS AUTOBUSOWY

Maciej Fijałkowski zwrócił uwagę, że jednocześnie liczba mieszkańców aglomeracji wzrosła o 300 tys., przy czym tylko 120 tys. z nich przybyło w samej Warszawie. To skutek rosnących cen nieruchomości, które wypychają ludzi na obrzeża, poza miasto i coraz dalej. Nawet w miejsca, gdzie w pobliżu nie ma stacji kolejowej czy przystanku autobusowego. Skutek? Ankieterzy WBR 25 wykazali, że w aglomeracji aż trzy razy więcej gospodarstw niż w samej Warszawie ma przynajmniej dwa samochody.

W stolicy coraz bardziej widoczna jest „uberyzacja". Ten trend wprowadza kolejne samochody do przeciążonego systemu drogowego. Samorząd nie ma żadnej kontroli nad liczbą pojazdów, które służą do tzw. przewozu osób. Są to nie tylko taksówki, ale też auta na aplikacje typu Uber. – Liczba takich pojazdów w Warszawie przekracza 70 tys., wzrost w latach 2018-25 był aż 11-krotny – powiedział Maciej Fijałkowski.

Nina Józefina Bąk, dyrektorka organizacji Clean Cities Polska, która lobbowała za strefą czystego transportu (powstał kadłubkowy twór bez większego znaczenia dla jakości powietrza

eprasa.pl 7647588477

i zmiany środka transportu) wylicza, skąd tak katastrofalne wyniki WBR 25:

• peryferie Warszawy nie mają alternatywy: żywiołowy rozwój Białołęki czy Wilanowa wyprzedził ofertę ZTM, co trwale uzależniło dziesiątki tysięcy mieszkańców od samochodów;

• kryzys autobusowy: ten środek komunikacji przewozi tyle osób co metro i tramwaje razem, mimo to brakuje strategii jego rozwoju, co trzeci kurs jest opóźniony;

• bariery w węzłach przesiadkowych (np. Metro Wilanowska czy Rondo Waszyngtona): pasażerowie wciąż zmuszeni są do biegania między przystankami i pokonywania schodów, co wyklucza osoby o ograniczonej mobilności;

• nieskuteczna polityka parkingowa: zbyt niskie opłaty nie wymuszają rotacji – auta blokują miejsca przez osiem-dziesięć godzin.

• silosowość urzędów: rozproszenie kompetencji między ZTM, Zarząd Dróg Miejskich i biura planowania paraliżuje szybkie wdrażanie zmian (np. buspasów).

Dlatego Clean Cities rekomenduje utworzenie w ratuszu centralnej jednostki analityki transportowej, rozbudowanie sieci buspasów i wprowadzenie limitów czasu parkowania w centrum. Stawki parkingowe w Warszawie należą do najniższych w Polsce, nie ma też strefy śródmiejskiej z wyższymi opłatami, które obowiązywałyby też w weekendy.

– Tutaj opłaty za postój powinno się podnieść nawet dwukrotnie. Nie powinno być tak, że godzina parkowania kosztuje tyle samo (4,5 zł) co bilet na komunikację miejską (4,4 zł) – uważa Jan Jakiel. Obiekcji nie mają w Sopocie, gdzie od 1 maja za godzinę postoju przyjezdni kierowcy zapłacą 9,5 zł.

W Warszawie są jednak miejsca, gdzie wygląda to jeszcze gorzej, niż mówi Jakiel. Np. na tzw. błoniach Stadionu Narodowego i w pobliskich krzakach, np. wzdłuż ul. Sokolej, codziennie zjeżdżają się setki samochodów i stoją za darmo cały dzień. Kierowcy udają się na stację metra Stadion Narodowy lub do SKM-ki i za 3,4 zł kupują bilet 20-minutowy, który umożliwia im dojazd do Śródmieścia, a nawet do zagłębia biurowego na Woli. Coraz więcej samochodów wjeżdża do Warszawy.

Lawinowo rosnącą liczbę samochodów na rogatkach miasta potwierdza generalny pomiar ruchu 2025. Jego wyniki opublikowała w ostatnich dniach Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Wskazała, że pięć najbardziej obciążonych odcinków w sieci krajowej znajduje się na wjazdach do Warszawy albo na jej terenie. Przy czym rekord Polski pobił fragment trasy S8 na Powązkach – 195 tys. 600 pojazdów. To północna gałąź ekspresowej obwodnicy miasta. Z kolei na południowej natężenie ruchu wzrosło najszybciej w kraju – aż o 230 proc.!

Coraz bardziej doskwiera 15-kilometrowa wyrwa w ringu, czyli brak wschodniej obwodnicy Warszawy przez Wesołą. Aktualny termin oddania tego odcinka to 2035 r.

Nie ma też obwodnicy aglomeracyjnej w odległości 30-40 km od granic Warszawy, która mogłaby przejąć tranzyt. Budowa pierwszych odcinków, zapowiadana jest dopiero na przełomie lat 20. i 30.

◀ Korek na Alei Prymasa Tysiąclecia koło Dworca Zachodniego
FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Szybciej niż obwodnice powstają za to trasy wjazdowe do Warszawy. – Niestety, równolegle z naszymi działaniami na rzecz zachęcania do transportu publicznego otwarto ogromną liczbę dróg bezkolizyjnych. Łącznie to już ponad 20 pasów dla samochodów, które pompują ruch do miasta – zauważa Tamas Dombi, szef Biura Zarządzania Ruchem Drogowym w ratuszu.

Tymczasem władze miasta natrafiają na ogromny opór, jeśli już zdecydują się na zwężenie jakiejś jezdni. Tak było w Al. Jana Pawła II czy na Marszałkowskiej. Pod znakiem zapytania od lat stoi przebudowa ul. Puławskiej na Mokotowie.

– Wyniki WBR 25 są na tyle alarmujące, że powinno się całkowicie zmienić myślenie o polityce transportowej miasta. Widać bankructwo dotychczasowych działań – uważa proszący o anonimowość ważny urzędnik z pionu transportowego miasta.

Sekretarz Fijałkowski: – W kwestiach organizacyjnych i finansowych, jeśli chodzi o transport w całej metropolii, bez specjalnych rozwiązań na poziomie rządowym doszliśmy już do ściany.

Utworzenie metropolii warszawskiej, o której dyskusje trwały ponad dekadę temu, zablokował rząd PiS.

W tym tygodniu Maciej Fijałkowski po spotkaniu Związku Miast Polskich apelował, by nowe trendy w mobilności uwzględniał projekt Ustawy o zrównoważonym rozwoju miast. To inicjatywa Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Nowe przepisy zakładają m.in.:

• integrację usług publicznych – wspólne działania w sferze transportu publicznego, edukacji czy gospodarki komunalnej;

• walkę z dziką suburbanizacją – presją deweloperów i odpowiedź na problemy demograficzne;

• wprowadzenie tzw. związków rozwojowych – dzięki nim samorządy w aglomeracjach działałyby w koordynacji, a nie tylko konkurowały o inwestycje i mieszkańców.

„Stołeczna" spytała go, co zamierza po opublikowaniu Warszawskiego Badania Ruchu 2025. Jak wzmocni komunikację miejską? Jak zatrzyma falę samochodów?

– Po pandemii mamy zmiany na rynku pracy, widzimy to na świecie. Komunikacja miejska traciła pasażerów, ale w tym roku mamy już wzrost dochodów ze sprzedaży biletów. Ich ceny utrzymujemy niezmienione [od 2013 r.], co razem z inwestycjami pokazuje, że transport publiczny to dla nas priorytet – powiedział prezydent Trzaskowski.

Pocieszał się, że znaczenie przewozów komunikacji miejskiej w centrum (40,6 proc.) wciąż jest wyższe niż samochodami (23,6 proc.). – Rzeczywiście mamy problem w podróżach z obrzeży miasta i z metropolii, ale krok po kroku powiększamy strefę płatnego parkowania i trwa dyskusja o strefie śródmiejskiej. Radni z Mokotowa czy Śródmieścia rozumieją jej potrzebę, inne stanowisko zajmują radni z Bemowa czy Białołęki. Nadal rozmawiamy. Podjęliśmy szereg działań, by wprowadzać priorytet dla komunikacji miejskiej. Złośliwcy atakują nas za to od rana do wieczora, ale my konsekwentnie ograniczamy napływ samochodów do centrum.

A jednak do centrum wjeżdża ponad pół miliona aut dziennie. ●

REKLAMA

Warszawa/34431481

1 WA

eprasa.pl 7647588477

Życie w stolicy

W Warszawie żyję z konieczn

Niemal co trzeci mieszkaniec Warszawy mieszka tu przede wszystkim z powodu pracy. Coraz więcej osób myśli o wyprowadzce. Bo życie tu zbyt wiele kosztuje – finansowo i psychicznie.

Wojciech Karpieszuk

Warszawa działa jak magnes – przyciąga pracą i możliwościami rozwoju. Tak było od dekad. Czy ten magnes zaczyna odpychać? „Czułam fizyczne przeciążenie Warszawą" – słyszę od mojej rozmówczyni, która się stąd wyprowadziła.

Bo Warszawa daje dużo, ale coraz więcej też kosztuje. Wysokie ceny mieszkań, tempo życia, zmęczenie ciągłym stresem, wyścigiem po szczebelach kariery, smog – to wszystko sprawia, że dla wielu życie w Warszawie to już nie wybór, nawet nie kompromis, a konieczność.

Z raportu „To my. Lokalnie 2026" przygotowanym przez portal nieruchomosci-online.pl i Instytut Rozwoju Miast i Regionów wynika, że mieszkańcy Mazowsza, w szczególności stolicy, częściej niż inni planują wyprowadzkę z miasta albo z regionu. Nawet jest tu paradoks, bo z reprezentatywnego badania wynika, że mieszkańcy Warszawy są zadowoleni z bezpośredniej okolicy, w której żyją (75 proc.), z dostępu do usług (83 proc.), do placówek edukacyjnych (66 proc.), z transportu publicznego (79 proc.), terenów zielonych (73 proc.), kultury (78 proc.)., a nawet ze służby zdrowia (59 proc.). Mimo tych wszystkich plusów, aż 29 proc. odpowiedziało, że mieszka w Warszawie, bo musi, bo ma tu pracę, a 36 proc. myśli o wyprowadzce.

– Nie jestem zaskoczona tymi liczbami. Warszawa jest trudnym miastem. Młodym wciąż daje ogromne możliwości, seniorzy nie mają zasobów, żeby się stąd przeprowadzić. Za to coraz więcej starszych dorosłych mniej więcej do 54 lat myśli o wyprowadzce. To ludzie, którzy już się dorobili. Nie muszą przez cały tydzień mieszkać w Warszawie, niektórych stać np. na dwa domy – komentuje Anna Zachara-Widła z nieruchomosci-online.pl.

Zatem czy pęka „warszawski sen"? Dlaczego wyprowadzamy się z Warszawy albo przynajmniej chcemy?

„MENTALNE SANATORIUM" W SOPOCIE

Magda Kicińska, dziennikarka, była redaktorka naczelna „Pisma", a obecnie redaktorka w tym magazynie opinii, jakiś czas temu przeprowadziła się z Warszawy do Sopotu. Dziś przyznaje: – W naszej branży bardzo trudno jest uciec z Warszawy.

Ale po kolei.

Magda opowiada, że Warszawa coraz bardziej ją męczyła: hałas, pośpiech, smog. Zwłaszcza zimą, uciekając przed smogiem, wyjeżdżała sezonowo do Sopotu. – Chciałam zobaczyć, jak mi będzie poza Warszawą. Przestałam lubić funkcjonowanie w tym mieście. Fizycznie czułam przeciążenie. Czułam, że potrzebuję spokojniej, wolniej – opisuje.

W 2024 roku zdecydowała się na przeprowadzkę. – Wyprowadziłam się z drogiej Warszawy do chyba jeszcze droższego Sopotu, nie po to, żeby było taniej, ale żeby było spokojniej – mówi.

Plan był taki: możliwie najwięcej pracować zdalnie, a co jakiś czas przyjeżdżać do Warszawy na spotkania autorskie, literackie i prowadzić warsztaty dla młodzieży. – Myślałam: to trzy godziny pociągiem, można pojechać i wrócić tego samego dnia – opowiada.

Jak jej się podoba Sopot po prawie dwóch latach? – Bardzo. Do lasu mam dosłownie dziesięć kroków. To jest takie miasto 15-minutowe. Wszędzie chodzę pieszo albo jeżdżę rowerem. Poza sezonem Sopot jest cichym miasteczkiem, ale nawet w sezonie w górnej części nie ma tłumów – wylicza.

Opowiada, że w Warszawie dużo czasu traciła na dojazdy. Spotkania z przyjaciółmi to była logistyka – każdy zabiegany. – W Sopocie pierwszy raz od dawna wróciły spontaniczne spotkania, bez wielkiego planowania, przeglądania kalendarza. Słyszę: „Jestem blisko ciebie. Mogę wpaść?". W Warszawie to się nie zdarzało. Albo rano przed pracą idę z koleżanką na spacer po plaży. Nie trzeba się umawiać tydzień wcześniej – mówi Magda. – W Warszawie byłam tak zmęczona tym hałasem wokół, że po pracy chciałam jak najszybciej wrócić do siebie na Grochów. W zasadzie nie korzystałam z miejskiego życia. A po powrocie nie chciałam znowu jechać 40–50 minut do Śródmieścia, żeby zanurzyć się w ten hałas.

Nie mogła jednak odciąć się od Warszawy zawodowo. Podróży między Trójmiastem a stolicą było coraz więcej, coraz częściej musiała zostawać na dłużej.

– W branży dziennikarskiej większość rzeczy dzieje się jednak w Warszawie. Poza tym w instytucjach kultury poza Warszawą zarabia się dużo mniej – mówi. – Prowadzę więc trochę życie nomadyczne.

Dla niej Sopot jest „mentalnym sanatorium", choć nie wie, jak długo jeszcze będzie trwał ten turnus. – Nie wyprowadziłam się z Warszawy po to, żeby co chwilę do niej wracać. Zastanawiam się więc, co dalej. Jeśli zdecyduję się na powrót, to ze względów zawodowych, nie z tęsknoty. Mimo że kocham to miasto, to chyba już nie umiem w nim żyć na co dzień – stwierdza.

W BIESZCZADY, PÓŹNIEJ NA SYCYLIĘ

Anna Mossakowska i Monika Stalewska są parą, opowiadają swoją historię: najpierw była Warszawa, potem Bieszczady, teraz nieco ponad 30-tysięczna Avola na Sycylii. Już na samym początku rozmowy podkreślają, że one nie uciekały z Warszawy, którą zresztą lubią, po prostu podążały za marzeniami.

– Pochodzę z Warszawy, a Monika bardzo długo tu mieszkała. Obie marzyłyśmy, żeby gościć ludzi, gotować wegańsko, żyć bliżej natury – wspomina Anna.

Pierwszy wybór padł na Bieszczady. Raczej z kalkulacji niż z serca. Był rok 2018, nigdy tam wcześniej nie były, ale działki pod turystyczną działalność były tańsze niż gdzie indziej.

– Nie rozkładałyśmy tego na czynniki pierwsze. Gdybyśmy to zrobiły, pewnie przestraszyłybyśmy się za bardzo. A tak: było marzenie i decyzja – mówi Monika.

Coraz więcej starszych dorosłych mieszkańców Warszawy mniej więcej do 54 lat myśli o wyprowadzce

Plan był taki, że będą prowadzić wegańską agroturystykę. W 2018 wzięły kredyt, kupiły działkę i zaczęły budowę domu.

– Otworzyłyśmy biznes w 2019 roku i zaraz wszystko stanęło z powodu pandemii – mówi Anna. – Przez kilka miesięcy nie było wiadomo, co dalej.

A potem nagle ruszyło. Ludzie po lockdownach zaczęli niemal masowo podróżować. Goście wracali. Często ci sami. Konkurencji przyjaznej społeczności LGBT i z wegańską kuchnią właściwie nie było.

Nie było homofobii, hejtu? – Były momenty trudne – mówi Anna. – Słowa, które bolały, tłumaczyłyśmy, że geje to nie to samo, co pedofile, spokojnie, bez agresji, krok po kroku. Kiedy siadasz z kimś przy stole, to rozmowa zmienia wszystko. Współtworzyłyśmy nawet koło gospodyń wiejskich.

Dlaczego więc przeniosły się na Sycylię? – Chciałyśmy wziąć ślub – mówią.

– Od lat kochałam Sycylię – uśmiecha się Anna. – Jeździłam tam wcześniej. Monika zasugerowała: skoro tak bardzo kochasz Sycylię, zamieszkajmy tam.

W 2023 roku zamknęły etap bieszczadzki i znowu zaczęły od nowa. Wynajmują turystom apartament, zaczynają rozkręcać turnusy z wegańską kuchnią. Robią zielone spacery, podczas których pokazują dzikie, jadalne rośliny Sycylii – Monika jest zielarką

Robią to bez wielkich platform rezerwacyjnych. Klientów zdobywają głównie na Instagramie i na Facebooku, gdzie prowadzą profil Te Dziewczyny z Sycylii.

W 2025 roku wzięły ślub, formalnie to związek partnerski, ale prawnie zrównany z małżeństwem poza adopcją dzieci. – Dzieci nie planujemy, więc nie jest to problem – mówią.

Do Warszawy wracają czasem. I widzą ją inaczej niż kiedyś. – Męczy mnie tempo, hałas, pośpiech. Kiedy jesteśmy w Warszawie, chcemy nadrobić: chodzimy na wystawy, koncerty, imprezy. Na Sycylię wracamy przebodźcowane, ale Warszawa to wciąż jedno z naszych ulubionych miast – opisuje Anna.

Nie zamykają żadnych drzwi. – Może kiedyś wrócimy tutaj – mówi Monika. – Na emeryturę albo, żeby robić coś między Sycylią a Warszawą. Główny warunek to zmiana podejścia władz do osób LGBT.

NIE JEST ŁATWO UCIEC Z WARSZAWY

– Jestem z Warszawy. Nie wyobrażałam sobie mieszkać gdzie indziej. A jednak... – mówi Dorota Starzyńska, instruktorka jogi, która prowadzi w Warszawie szkołę jogi.

Z mężem bardzo często podróżują. W pandemii, kiedy wyjazdy za granicę były ograniczone, zaczęła odkrywać bliższy świat – Podlasie.

Nie było jednego momentu przełomu, a powolne zakochiwanie się. Zaczęła też zawodowo wykorzystywać region – organizowała wyjazdy z jogą.

Poznawała powoli mieszkańców. Głównie przyjezdnych i uciekinierów: ze Śląska, z Warszawy, z Kędzierzyna – Koźla.

– Żyją tam często od lat. Robią coś dla lokalnej społeczności. Tacy trochę szaleńcy. W dobrym sensie. Wierzą, że to ma sens. To było bardzo bliskie temu, co ja czuję – mówi Dorota. I tak zrodził się pomysł, że może ona z mę-

eprasa.pl 7647588477

ości

• Dorota Starzyńska prowadzi w Warszawie szkołę jogi

FOT. MACIEK JAŹWIECKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

żem też się przeniesie z Warszawy na Podlasie. Dzieci są już dorosłe, mąż za trzy lata przejdzie na emeryturę.

– Goniądz, Osowiec, Trzcianne, Mońki, wsie za Supraślem w Puszczy Knyszyńskiej. Piękne siedliska z 1,5 hektarem ziemi są tańsze niż kawalerki w centrum Warszawy. Do tego czyste powietrze, silne więzi. To wszystko się kleiło – mówi Dorota. – Zupełnie inna jakość życia. Sarny podchodzące pod ganek. Mgły nad Biebrzą. Cisza.

Wyobrażała sobie: może agroturystyka, może organizowanie turnusów z jogą. Ale rzeczywistość zweryfikowała plany.

– W Warszawie firmy płacą za zajęcia jogi dla pracowników. Tam to odpada. Czułam, że z organizowania samych wyjazdów ciężko będzie się utrzymać, bo konkurencja jest ogromna, coraz trudniej o klientów – mówi.

Z czasem zaczęła widzieć rzeczy, których wcześniej nie brała pod uwagę.

– Tam wszystko jest na samochód. Jak przestajesz jeździć, to jesteś odcięty. W takich sytuacjach nagle widzisz, jak ważna jest bliskość lekarza, rodziny. W mieście o tym w ogóle nie myślisz – opowiada.

Spróbowała też pracy „od środka". Pojechała pod Suwałki pomagać znajomemu przy agroturystyce. Półtora tygodnia.

– Sprzątanie, gotowanie, pranie dla kolejnych gości. Non stop. To jest ciężka fizyczna praca – opisuje. – Byłam wyczerpana. Pomyślałam: nie, to nie jest coś, co chcę robić.

Nawet joga – jej własna ścieżka – nie dawała gwarancji.

– Próbowałam prowadzić zajęcia w miejscowej szkole. Na początku ktoś przychodził, potem różnie. Na tym nie można oprzeć życia – mówi. Plan na przeprowadzkę na Podlasie na razie jest więc zawieszony. Wraca tam, ale aby odpocząć od miasta.

– Trudno uciec z Warszawy na Podlasie – stwierdza. ●

• Tereny przyszłego parku na Golędzinowie

FOT. MATERIAŁY UM WARSZAWA

Golędzinów

Ten park miał być wyjątkowy w skali świata

Zerwaliśmy umowę z projektantem parku na Golędzinowie – mówi Jan Piotrowski, pełnomocnik stołecznego ratusza ds. Wisły. Zmarnowało się blisko trzy lata przygotowań. Czy i kiedy powstanie park?

Michał Wojtczuk

Park na Golędzinowie miał zostać urządzony na 65 hektarach dzikich łąk nad prawym brzegiem Wisły. To teren rozciągający się na północ od miejskiego pawilonu Kamień, obok dawnego toru testowego FSO, między Wybrzeżem Puckim a Jagiellońską, gdzie dziś rośnie ogromne osiedle Bulwary Praskie.

„Warszawa będzie miała nowy park, ruszamy z uzgodnieniami oraz zabezpieczeniem środków na przygotowanie inwestycji. Na powierzchni ponad 90 boisk do piłki nożnej powstanie wyjątkowy w skali świata, naturalny park miejski z cudowną nadwiślańską panoramą i różnorodną roślinnością" – tak zapowiadał w 2022 r. Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy. Ale po trzech latach przygotowań inwestycja wraca właściwie na pole startowe. Łącznie z dyskusją, czy w ogóle należy urządzać park.

Trzy lata prac nad 65-hektarowym parkiem

Konkurs na zaprojektowanie parku na Golędzinowie wygrała w 2023 r. krakowska eM4.Pracownia Architektury.Brataniec. Zgodnie z założeniami konkursu większość terenu pozostawiła prawie bez zmian – wytyczono jedynie żwirowe alejki, żeby pokierować ruchem pieszych – tak, by nie zadeptywali łąk.

Więcej zmian zaproponowano na obrzeżach parku. W tym m.in. przebudowę ulicy Wybrzeże Puckie, która dziś na Golędzinowie wyłożona jest starymi betonowymi płytami, na coś w rodzaju deptaka wyłożonego równą nawierzchnię z płyt betonowych nowego typu. Do tego plac zabaw w północnej części terenu, od strony Mostu Grota-Roweckiego.

Zerwana umowa na projektowanie parku

Z krakowskim biurem podpisano umowę wartą 600 tys. zł na opracowanie szczegółowego projektu parku. Projektowanie się przedłużało.

– Zgodnie z umową wykonawca był zobowiązany do wykonania całego przedmiotu zamówienia do lipca 2025 r. Wywiązał się tylko z części przedmiotu umowy, to znaczy wykonał tzw. koncepcję wielobranżową, natomiast żaden z kolejnych etapów nie został wykonany w całości – relacjonuje Jan Piotrowski, pełnomocnik stołecznego ratusza ds. Wisły.

Terminy przesuwano, kolejny właśnie upłynął. – W związku z dużą zwłoką w realizacji umowy 14 kwietnia wysłaliśmy do wykonawcy pismo z odstąpieniem od umowy w zakresie niewykonanych części zamówienia – mówi Piotrowski.

Co dalej z parkiem? – W związku ze zwłoką wykonawcy projektu i koniecznością odstąpienia od umowy w tej chwili nie jesteśmy w stanie podać harmonogramu prac – przyznaje pełnomocnik ds. Wisły. – Zostanie ogłoszone kolejne postępowanie.

Obok dzikich łąk olbrzymie osiedla

Urządzanie parku na Golędzinowie budzi kontrowersje. Część ekologów i aktywistów uważała za zły pomysł nawet minimalne ingerencje w półdzikie łąki. Przekonywano, że to tylko wtłoczy tam tłumy spacerowiczów i zieleń zostanie zadeptana.

Miejscy urzędnicy odpowiadali, że większa liczba ludzi na łąkach jest nieunikniona. Bo dawne poprzemysłowe dziesiątki hektarów na Żeraniu zamieniają się w osiedla mieszkaniowe. Tylko samo osiedle Bulwary Praskie firmy Mennica Polska, na terenie dawnego toru testowego FSO będzie mieć 4,5 tys. mieszkań. A na terenach między Jagiellońską a torami kolejowymi, po dawnej fabryce samochodów, powstanie kolejne kilkanaście tysięcy mieszkań.

Co dalej z parkiem? – W tej chwili nie jesteśmy w stanie podać harmonogramu prac – przyznaje Jan Piotrowski

W sumie będzie tam mieszkać tyle ludzi co w powiatowym miasteczku. Nierealne jest oczekiwanie, że ci ludzie nie będą chodzić na spacery na malowniczy teren tuż koło ich domów. Park miał służyć do tego, żeby pokierować potokami ludzi.

– I dlatego moje zdanie ewoluowało. Na początku byłam zaskoczona pomysłem urządzania parku tam, gdzie już jest zieleń. Ale do tych osiedli przy Jagiellońskiej wprowadziło się już tyle ludzi, a w planach jest jeszcze dużo dużo więcej. Istnieje ryzyko, że ten teren po prostu zostanie zadeptany – mówi Wanda Grudzień, północnopraska radna dzielnicowa. – Jakieś inwestycje tam są niezbędne. Na pewno trzeba przebudować ulicę na wale, bo tam się robi coraz większy ruch samochodowy – mówi.

Kamiński: Powściągnijmy inwestycje

– Miasto lubi duże, spektakularne inwestycje takie jak Park Żerański, które potem zdobywają nagrody architektoniczne. Mamy problem z tym, żeby ograniczyć się z inwestowaniem, poprzestać na mikrointerwencjach: postawić ławeczkę czy jakiś fragment ogrodzić, żeby inaczej pokierować ruch. Na łąkach golędzinowskich powinniśmy iść w tę stronę – mówi Waldemar Kamiński, białołęcki radny dzielnicowy z Partii Zielonych.

I wraca do tezy, którą stawia od lat: że z myślą o tysiącach nowych mieszkańców Żerania należy przekształcić port Żerański w park, tak, by była to alternatywa dla Golędzinowa. Ale w projekcie planu ogólnego stołeczny ratusz przeznaczył cyple portu pod zabudowę mieszkaniową.

Niedawno wydał także tzw. decyzję środowiskową, która pozostawia zieleń tylko na jednym z cyplów, a na pozostałych pozwala zbudować tysiąc mieszkań. Taką inwestycję w trybie tzw. lex deweloper chce zrealizować firma Dantex. ●

eprasa.pl 7647588477

Od 25 lat mieszkańcy walczą z bistro przy Chmielnej

Goście myślą, że tam jest melina

– Przeszkadza mi, że w budynku śmierdzi i że w środku nocy wyrzucane są śmieci. Restauracja zatruwa nam życie, marynuje nas w smrodzie i szkodzi zdrowiu – mówi Katarzyna Nikolajew. Mieszka przy ul. Chmielnej 34, nad restauracją na 300 osób.

Rafał Górski

Siedzimy przy otwartym oknie, a Piotr Belczowski mówi: – Zwykle je zamykam. Nie pytaj, dlaczego. Zaraz się przekonasz.

Pijemy kawę w mieszkaniu na pierwszym piętrze w kamienicy przy ul. Chmielnej 34. Od wejścia na klatkę czuję się jak na zapleczu restauracji: zapach czosnku, cebuli, wszystko oblepia tłuszcz, w mieszkaniu słychać pokrzykiwania kucharzy.

– Najczęściej słyszę „wypier... cwe... jeb... w dupę". Jak jestem w domu sam, to jeszcze to zniosę, ale gorzej, jak mam gości i myślą, że pod nami jest pijacka melina – mówi Belczowski. Wstyd mu.

Na Chmielną wprowadził się z rodzicami w 1965 roku, jeszcze w wózku. W latach 90. za pieniądze zarobione w Wielkiej Brytanii, pomógł im wykupić mieszkanie. Na parterze były sklepy wielobranżowe LEDA, na piętrze szwalnia.

Gdy Warszawa otrzaskiwała się po upadku komuny, Ledę przejął przedsiębiorca Ryszard Dymek. Sprzedawał płaszcze szyte na piętrze w promocyjnych cenach, a klienci brali je bez przymierzania. Luksus. Zdarzało się wprawdzie, że ktoś niski brał płaszcz dla wysokiego, ale potem się wymieniali.

W 2000 roku Dymek napisał do wspólnoty mieszkaniowej z Chmielnej: „Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyrażenie zgody na zmianę branży w jednym z dwóch z dzierżawionych przez mnie sklepów. Chcemy w nim uruchomić małą działalność gastronomiczną serwującą kanapki, sałatki oraz napoje ciepłe. Produkcja asortymentu oferowanego w barze odbywać się będzie poza Chmielną 34".

„Prowadzona przez nas działalność w najmniejszym stopniu nie zakłóci spokoju i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców ul. Chmielnej" – podkreślił przedsiębiorca. Dostał zgodę i nazwał swoje bistro Bordo. Interes szedł tak dobrze, że oprócz parteru zajął także półpiętro.

Po 25 latach Bordo to prawie 500 m kw. powierzchni i 300 miejsc siedzących. Serwuje kuchnię włoską. To ostatnie miejsce w stolicy, gdzie zupę, drugie danie i deser można dostać za mniej niż 30 złotych; drożej jest już nawet w niektórych barach mlecznych.

NIE OTWIERAJĄ OKIEN

W kamienicy przy Chmielnej jest 76 mieszkań, z czego 13 to najem krótkoterminowy. Stali mieszkańcy narzekają na hałas, zapach jedzenia i palenie papierosów pod oknami.

▲ **Ulica Chmielna 34, restauracja Bordo**
FOT. MICHAŁ BOROWCZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Andrzej, ojciec dwójki dzieci: – Na szczęście mieszkamy wysoko, więc do naszego mieszkania smród nie dochodzi. Ale na klatce śmierdzi, drzwi na zaplecze są cały czas otwarte. Rozumiem, że pracownikom jest gorąco, ale to jest biznes, nie może być tak, że my mamy wąchać spalony olej, żeby im się pracowało przyjemniej.

Katarzyna Nikolajew jest przewodniczącą zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej. Pracuje z domu, uczy języków. Latem zamyka okna, bo smród z wentylacji jest nie do zniesienia: – Restauracja zatruwa nam życie, marynuje nas w smrodzie i szkodzi zdrowiu – mówi.

Pokazuje mi szereg zdjęć. Widać na nich pracowników palących papierosy pod oknami mieszkańców albo w oknie pokoju socjalnego, otwarte okna w pomieszczeniach służbowych, otwarte drzwi wejściowe, źle zaparkowane samochody. Przewodnicząca wspólnoty twierdzi, że głównym problemem jest brak kontroli nad pracownikami Bordo.

– Knajpą trzęsie obsługa. Nikt ich nie pilnuje. Oni robią, co im się żywnie podoba. A jak ktoś zwraca im uwagę, robią się agresywni – przekonuje. I dodaje: – Gdyby to była elegancka restauracja, to by to wyglądało zupełnie inaczej. A to jest po prostu knajpa z lunchami za dwie dychy, wielkoprzemysłowa produkcja.

Poprzedni zarząd podpisał bez wiedzy mieszkańców zgodę na sprzedaż alkoholu w Bordo

Od wspólnoty dostaję jeszcze segregator pełen dokumentów i zdjęć. Pierwsze skargi na Bordo są datowane na 2001 roku. Zawsze chodzi o to samo.

Na przykład w 2004 roku (wtedy Bordo miało 180 krzeseł) mieszkańcy skarżą się, że nigdy nie wydali zgodę na działanie restauracji.

„Pan Dymek nigdy nie uzyskał zgody mieszkańców bloku na działalność gastronomiczną, tylko na bar kanapkowy. Nikt o taką zgodę nie pytał bo liczył się z odmową" – czytam w liście do Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. Mieszkańcy piszą, że działalność knajpy jest „wysoce uciążliwa dla mieszkańców bloku, bowiem wyziewy gastronomiczne wciskają się wprost do mieszkań". Ale WINB nic ze sprawą nie robi.

Kolejne pisma są o tym samym, zmienia się tylko liczba miejsc w Bordo. Pod większością podpisuje się dr. Barbara Belczowska z Politechniki Warszawskiej – mama Piotra. Skargi pisała do 2019 roku, wtedy zmarła.

Rok później Piotr wprowadził się do mieszkania przy Chmielnej z żoną. Przeszkadza im, że kucharze nie zamykają okna, przez co w mieszkaniu czuć mocny zapach jedzenia, a klimatyzacja i pracownicy hałasują. Kiedy prosi o zamknięcie okna, słyszy, że się czepia.

BORDO CHCE SIĘ DOGADAĆ

Spotykam się z przedstawicielką restauracji. Prosi, żebym nie podawał jej danych, bo „nie jest osobą publiczną". Przedstawia się jako członkini zarządu. Wysoka, uśmiechnięta, przyniosła ze sobą białą teczkę pełną dokumentów.

– Działam tutaj od 25 lat i przez te wszystkie lata starałam się minimalizować dyskomfort dla sąsiadów – podkreśla. – Nie twierdzę, że jestem święta. Ale staram się być fair. Ze wspólnotą jest trudno. Rozumiem, że osoby, które mieszkają bezpośrednio nad restauracją mogą mieć problemy, ale zarzuty są anegdotyczne. Płacimy wysoki czynsz, zatrudniam ludzi, którzy tu pracują od kilkunastu lat. W naszym lokalu nie ma awantur, pijaństwa. Są dobre lunche w przystępnej cenie, 70 proc. gości to kobiety.

Restauratorka wylicza: wyremontowała szyb wentylacyjny, zrobiła izolację wentylacji, zwiększyła moc wentylatorów, ogranicza godziny działania Bordo. – Wszystko kosztem mojego biznesu. Co jeszcze zrobić w budynku z lat sześćdziesiątych? Nie jestem w stanie go przebudować – mówi.

Przekonuje, że chce się dogadać ze wspólnotą. Wręcza mi plik dokumentów, które mają być dowodem, że Bordo proponuje spotkania, a te pozostają bez odpowiedzi, ale nie znajduję w nich ani jednego takiego zapytania. W jednym z dokumentów restauratorka poprosiła o wyznaczenie mieszkań do przeprowadzenia wizji lokalnej, dzięki której będzie mogła poprawić stan wentylacji. Na pismo odpowiedzi nie otrzymała.

Twierdzi, że problemem jest „nowy zarząd wspólnoty", który zmienił się cztery lata temu. Twierdzi, że wcześniej z zarządem problemu nie było.

eprasa.pl 7647588477

ZGODA BEZ UDZIAŁU WSPÓLNOTY

Katarzyna Nikolajew została wybrana zaraz po tym, jak w 2022 roku poprzedni zarząd podpisał bez wiedzy mieszkańców zgodę na sprzedaż alkoholu w Bordo.

To istotne, bo w branży gastronomicznej koncesja to często być albo nie być w branży. Pozwolenia wydaje Wydział ds. Zezwoleń, ale żeby otrzymać akceptację urzędu, kluczowa jest zgoda mieszkańców budynku, w którym mieści się knajpa. To warunek, którego nie da się obejść.

Pod tamtą umową podpisał się Eugeniusz Frankiewicz, który mieszka na Chmielnej od 1965 roku. Mężczyzna potwierdza, że zgoda została podpisana bez udziały wspólnoty.

– To był po prostu taki zwyczaj. Wiedzieliśmy, że może być trudno z uzyskaniem zgody członków wspólnoty, a nie chcieliśmy robić przeszkód Bordo, więc zgodę podpisaliśmy – mówi. I wyjaśnia: – Na początku nikt nie zakładał takiej skali działalności. Bordo rozrastało się stopniowo, często bez formalnych uzgodnień i zgody wspólnoty. Prowadzili działalność trochę partyzancko: jakieś wyburzenia, poszerzenia.

Frankiewicz podkreśla jednak, że zanim zgodził się na koncesję, kierownictwo lokalu zobowiązało się do podpisania porozumienia.

– To było zabezpieczenie mieszkańców przed uciążliwością restauracji – przekonuje. W dokumencie znalazł się szereg warunków, w tym m.in.: przestrzeganie ciszy nocnej, nie wyrzucania śmieci po godz. 22, przeprowadzanie systematycznych deratyzacji i dezynskecji, usunięcie uciążliwości związanych z pracą wentylatorów i klimatyzacji, zakaz uchylania drzwi od kuchni na zapleczu, zakaz palenia tytoniu pod oknami budynku.

Pod porozumieniem podpisali się członkowie zarządu wspólnoty oraz Ryszard Dymek. Zarząd Chmielnej 34 zastrzegł sobie też prawo do cofnięcia zgody na sprzedaż alkoholu, jeśli Bordo nie dotrzyma umowy.

Frankiewicz: – Bordo realizuje 90 proc. ustaleń. Wiele z tych rzeczy faktycznie zostało spełnionych. Oczywiście nie wszystko działa idealnie. Ale patrząc realistycznie, i tak jest lepiej niż było wcześniej.

Ale inne zdanie na ten temat mają mieszkańcy.

– W zasadzie ciężko nam powiedzieć, które konkretnie podpunkty zostały zrealizowane. W naszej ocenie, żadne na sto procent – mówi Katarzyna Nikolajew.

W dokumentach wspólnoty znajduje notatkę z lipca 2022 roku, niespełna dwa tygodnie po podpisaniu porozumienia. Czytam w niej, że „drzwi na zaplecze pozostają ustawicznie otwarte, również po godzinie 22, a zamykanie ich budzi zdziwienie i oburzenie pracowników. Stan ten i uciążliwości z nim związane budzi powszechne oburzenie i protesty mieszkańców".

Anna Łobko z Urzędu Dzielnicy Śródmieście w rozmowie „Wyborczą" twierdzi, że w ostatnich latach liczba skarg na działanie Bordo jest tak duża, że ciężko je zliczyć. Ale zaznacza, że w ZGN Śródmieście leżą także pisma, w których restauracja skarży się na działania mieszkańców.

– Strony konfliktu wzajemnie zarzucają sobie brak poszanowania zasad dobrosąsiedzkich. Spór dotyczy wielu kwestii – nie tylko hałasu, wentylacji, gospodarki odpadami czy palenia, ale także innych spraw związanych z funkcjonowaniem nieruchomości. Jednocześnie każda ze stron uważa zarzuty drugiej za bezzasadne – mówi Łobko. I dodaje, że ZGN Śródmieście próbuje załagodzić spór, zachowując przy tym bezstronność.

Tymczasem miasto wyznaczyło mediatora, który zaprosił wspólnotę mieszkaniową i przedstawicieli restauracji na spotkanie. Ma się ono odbyć 21 maja. ●

12 godzin imprezy

Techno przy Pałacu w Wilanowie

• **Zniszczony trawnik na dziedzińcu Pałacu w Wilanowie. Tu stał olbrzymi namiot, w którym odbywała się impreza charytatywna**

FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZ.PL

– Ogród przed muzeum jest niedostępny dla spacerowiczów z psami, żeby chronić roślinność. A teraz robimy tam imprezę techno na kilka tysięcy osób. Jak jakieś barokowe stiuki nie poodpadają od tych basów, to będę bardzo zdziwiona – komentuje mieszkanka Wilanowa.

Paweł Marcinkiewicz

Z dużym zaskoczeniem trafiłem na informację o imprezie Circoloco w wilanowskim pałacu. Sama impreza nie dziwi, natomiast bulwersująca jest zgoda dyrekcji pałacu i władz dzielnicy Wilanów na organizację głośniej i tłocznej techno imprezy dedykowanej kilku tysiącom osób w zabytkowym obiekcie" – pisze w liście do redakcji Aleks, nasz czytelnik.

Circoloco to jedna z najbardziej rozpoznawalnych marek na światowej scenie muzyki elektronicznej, znana z organizowania imprez na Ibizie w latach 90. Zaprasza wschodzące gwiazdy i najważniejsze postacie kultury klubowej, grające muzyką z pogranicza gatunków house i techno. Teraz po raz pierwszy zorganizuje imprezę w Polsce.

9 maja w barokowym Pałacu w Wilanowie wystąpią DJ-e tacy jak Bedouin, Carlita, Honey Dijon czy Jamback, twórca kultowego utworu „Positive". Muzykom ma towarzyszyć „warstwa audiowizualna", przygotowana z myślą o architekturze Pałacu w Wilanowie.

Między innymi o architekturę obawiają się mieszkańcy dzielnicy.

– Nikt nie uwzględnił zagrożenia dla historycznej architektury pałacu, parku oraz sąsiedztwa rezerwatu przyrody Marysin, nie mówiąc już o mieszkańcach dzielnicy, narażonych na wysłuchiwanie łomotu do czwartej rano – mówi Anna, która mieszka w Wilanowie od 20 lat.

Podkreśla, że ogród przed muzeum w normalnych warunkach jest niedostępny dla spacerowiczów bez biletów i ludzi z psami – po to, by chronić roślinność.

– A teraz robimy tam imprezę na kilka tysięcy osób, które będą tańczyć przez wiele godzin. Jak jakieś barokowe stiuki nie poodpadają od tych basów, to będę bardzo zdziwiona. Przyjadą tiry ze scenografią, setki, jak nie tysiące aut. Zwierzęta i ptaki w parku narażamy na hałas i światła – mówi Anna.

Impreza potrwa 12 godzin – od godz. 16 w sobotę 9 maja do niedzielnego poranka, do godz. czwartej. Tak więc strata dla ruchu turystycznego nie powinna być duża. O pozostałe obawy Wilanowian zapytaliśmy organizatorów imprezy i dyrekcję muzeum. Ta odpowiada, że wszystkie potrzebne zgody, w tym wojewódzkiego konserwatora zabytków, organizator uzyskał.

– Warunki bezpiecznej realizacji imprezy muzycznej zostały zawarte w szczegółowej umowie podpisanej z organizatorem Circoloco. Jednym z nich była konieczność zagwarantowania bezpieczeństwa zabytkom, środowisku i zachowania odpowiedniego poziomu nagłośnienia, nienaruszającego spokoju mieszkańców bliższej i dalszej okolicy – odpowiada Elżbieta Grygiel z Działu Komunikacji Społecznej Muzeum Pałacu w Wilanowie.

Organizatorzy się bronią, że część przychodów zostanie przeznaczona na utrzymanie wilanowskiego pałacu

Organizatorzy uspokajają

Więcej szczegółów w tej kwestii zdradzili organizatorzy. Mówią, że zamontowana na potrzeby wydarzenia infrastruktura będzie miała charakter „nieinwazyjny".

– Konstrukcje sceniczne oraz elementy zaplecza są wolnostojące, nie wymagają trwałych mocowań, a ich montaż nie wiąże się z wykonywaniem wykopów. W miejscach potencjalnie narażonych na obciążenia zastosowane zostaną profesjonalne systemy ochrony nawierzchni, takie jak płyty i maty rozkładające nacisk, co pozwala zabezpieczyć zarówno grunt, jak i historyczny układ przestrzenny. Wszystkie elementy mają charakter tymczasowy i w pełni odwracalny, a po zakończeniu imprezy teren zostanie przywrócony do stanu pierwotnego – zapewnia Lena Suszka z Awake Events, promotora imprezy..

Jak dodaje Suszka, strefa bezpośrednio przy elewacji pałacu zostanie dodatkowo zabezpieczona metalowymi barierkami, a pod ścianami stanie ochrona, by „wykluczyć ryzyko niepożądanego kontaktu uczestników z obiektem zabytkowym".

Urobek ma trafić na ochronę dziedzictwa

Organizatorzy bronią się, że część przychodów zostanie przeznaczona na utrzymanie wilanowskiego pałacu. – Dotacja ze środków publicznych na utrzymanie historycznej rezydencji królewskiej w Wilanowie nie wystarcza na jej utrzymanie. Jedną z możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych jest użyczenie przestrzeni operatorom wydarzeń i imprez – wyjaśnia Grygiel z dyrekcji pałacu.

A zysk z organizacji eventu Circoloco będzie niebagatelny. Najtańsze bilety kosztują ponad 530 zł.

Mecenasem wydarzenia jest Omena-Art Foundation, fundacja założona przez Omenę Mensah, wieloletnią prezenterkę TVN-u, która nieraz organizowała już swoje eventy w przestrzeni wilanowskiego pałacu. ●

eprasa.pl 7647588477

Opinie

Trzaskowski unika wojny z własną partią. Naraża się wyborcom LGBT i za to zapłaci

„Tchórz, bez kręgosłupa. Miękiszon” – tak o Rafale Trzaskowskim pisze Bart Staszewski, aktywista LGBT. I to pokazuje, że mimo tego, iż sprawa transkrypcji małżeństw jednopłciowych może komuś wydawać się niszowa, jest w stanie politycznie zaszkodzić Trzaskowskiemu i Koalicji Obywatelskiej.

Wojtczuk

Wydaje mi się, że Trzaskowski bezpowrotnie stracił głosy środowiska LGBT. „Tchórz bez kręgosłupa” – tak napisał o nim na platformie X (d. Twitter) Bart Staszewski, aktywista LGBT. To symboliczne, bo przed drugą turą wyborów prezydenta RP, Staszewski ostrzegał, że Karol Nawrocki oznacza regres w sprawie ustawy o związkach partnerskich.

I, nie wymieniając wprost nazwiska Trzaskowskiego, wyraźnie wskazał, że to konkurent Nawrockiego jest lepszym wyborem: „Mamy teraz szansę, by rok 2026 przyniósł nam coś innego. Prezydenta, który nie będzie się bał słowa »równość«. (...) Prezydenta, który nie powie: »to nie ludzie«, tylko stanie obok nas i powie: »jesteście u siebie«. To może nie jest kandydat marzeń, ale ma serce po właściwej stronie”.

Dziś tej nadziei nie ma, Trzaskowski budzi złość w środowisku LGBT.

Środowisko LGBT poczuło się zdradzone. Poszło o tzw. transkrypcję aktów małżeństw jednopłciowych zawartych za granicą. W tej sprawie zapadły dwa wyroki, z którymi geje i lesbijki wiązały nadzieje, że wyznaczą precedens stanowiący fundament nowej praktyki. W listopadzie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej nakazał Polsce uznanie małżeństw jednopłciowych zawartych za granicą. Z kolei w marcu Naczelny Sąd Administracyjny, opierając się na tym orzeczeniu, nakazał warszawskiemu Urzędowi Stanu Cywilnego dokonanie transkrypcji niemieckiego aktu małżeństwa dwóch Polaków – Mateusza i Jakuba.

Ale rząd Donalda Tuska nie chce szerokiej legalizacji małżeństw jednopłciowych. Pewnie po części dlatego, że boi się ataku prawicy i Kościoła. Politycy KO i PSL dowodzą, że wyroki TSUE i NSA dotyczą jednostkowej sprawy. Słowem: nie precedens, lecz wyjątek.

Środowisko LGBT nie wiązało większych nadziei z rządem Tuska. Ale poczuło się zdradzone, gdy tę samą retorykę powtórzył Rafał Trzaskowski, prezydent Warszawy.

– Każda para musi przejść przez ścieżkę sądową. Piłka jest po stronie rządu, żeby w pełni wykonać to orzeczenie i wyrok. Nie mamy dowolności, żeby dokonywać transkrypcji bez wyroku – powiedział Trzaskowski „Wyborczej” we wtorek, 21 kwietnia.

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Trzaskowski jest między młotem a kowadłem. Nie może spełnić oczekiwań wydawania transkrypcji małżeństw wszystkim. Musiałby pójść na wojnę z własną partią. Nie potrafi tego zrobić, nie chce, to nie jest jego żywioł. Nie jest liderem skrzydła progresywnego w Koalicji Obywatelskiej, jak kiedyś chciano wierzyć. Jego pozycja w partii po przegranych po raz drugi wyborach prezydenta RP jest bliższa paprotki. Jest dziś tylko jednym z 15 (!) wiceprzewodniczących Koalicji Obywatelskiej. Nawet we władzach warszawskich struktur partii nie ma swoich ludzi, jest zmarginalizowany.

„LGBT to nie jest temat który rozstrzyga wybory”. W Koalicji Obywatelskiej chyba powszechny jest pogląd, jakim szczerze podzielił się jeden z działaczy, zastrzegając anonimowość, w rozmowie z Wojciechem Karpieszukiem, dziennikarzem „Wyborczej”. Powiedział: – Mówimy o stosunkowo niewielkiej grupie wyborców. To nie jest temat, który rozstrzyga wybory. Zresztą Koalicja Obywatelska nigdy nie była partią, która budowała swoją tożsamość wyłącznie na prawach osób LGBT – to nie jest nasz główny elektorat”.

To prawda, że ludzi, dla których możliwość zawarcia małżeństwa jednopłciowego jest sprawą najważniejszą na świecie, jest stosunkowo mało. Choć chyba dokładnych badań nikt nigdy nie zrobił. To trochę, jak z aborcją: stosunkowo duże jest grono wyborców, którzy popierają liberalizację prawa antyaborcyjnego. Ale jedynie dla niewielu jest to kwestia rozstrzygająca. I może tak być, że relatywnie mało ludzi definitywnie położyło krzyżyk na KO po sprawie transkrypcji małżeństw jednopłciowych. Tym bardziej, że – umówmy się – znaczna część środowiska LGBT i tak od dawna nie głosuje na KO.

Ale to nie znaczy, że ta sprawa nie zaszkodzi politycznie KO i Trzaskowskiemu.

Jak zaraźliwa może być demobilizacja wyborców. Krzysztof Alcer, który od dwóch dekad stara się o sformalizowanie związku ze swoim partnerem, gorzko napisał na platformie X: „Zapewne przy następnych wyborach usłyszymy: »będzie na żyletki«, »każdy głos się liczy«, »pełna mobilizacja«. Otóż wtedy wam Koalicjo Obywatelska pokażę ten tekst i swój środkowy palec” – napisał, wklejając fragment tekstu Wojciecha Karpieszuka ze szczerym wyznaniem polityka KO.

Demobilizacja wyborców może być zaraźliwa. Część wyborców KO w wyborach 2027 r. może zostać w domu. Na nich może nie zadziałać straszenie PiS, Konfederacją i Grzegorzem Braunem. Taką demobilizację widzieliśmy już w wyborach prezydenckich 2015 – wielu progresywnych wyborców nie widziało różnicy między konserwatywnym Bronisławem Komorowskim a konserwatywnym Andrzejem Dudą. Część z nich potem przyznawała się, że popełniła błąd, bo Duda złamał przysięgę prezydencką stania na straży Konstytucji, choćby podpisując przygotowane przez PiS ustawy niszczące samodzielność Trybunału Konstytucyjnego.

Gwizdy na Paradzie Równości? Sprawa transkrypcji małżeństw ma jednak konsekwencje wychodzące poza środowisko wyborców Koalicji Obywatelskiej. Nawet część tych, dla których to nie jest postulat pierwszoplanowy, krzywi się słuchając wyjaśnień Trzaskowskiego i rządu KO: „Nie da się”, „trzeba czekać na wyroki sądów”.

W polityce nie ma większego grzechu niż przyznawanie się do braku sprawczości. To toksyczne dla wizerunku partii.

Dlatego ważne jest, jak będzie wyglądać tegoroczna Parada Równości. Jest ona objęta patronatem stołecznego ratusza. W ubiegłych latach Rafał Trzaskowski szedł na czele parady. Po burzy w związku z transkrypcją małżeństw pojawia się kilka pytań. Czy w tym roku też przyjdzie? Czy podczas przemówienia zostanie wygwizdany przez rozczarowanych uczestników? Jestem przekonany, że na Nowogrodzkiej strzeliłyby wtedy korki od szampana, a narracja: „oszukali nawet gejów” przewijałaby się w narracji PiS aż do wyborów 2027 r.

Ile jeszcze rozczarowań. Co dla politycznej przyszłości Trzaskowskiego oznacza złość i rozczarowanie, jaką wzbudził wśród wyborców LGBT? Zacznijmy od tego, że dziś trudno mówić o jego politycznej przyszłości. Kadencję prezydenta stolicy kończy w 2029 roku. To jego druga kadencja, według dzisiejszego stanu prawnego – ostatnia, o trzecią nie będzie mógł się ubiegać. Nawet gdyby Sejm te przepisy zmienił – a nie widać większości, która by za tym zagłosowała – to jest w zasadzie pewne, że taką ustawę zawetuje prezydent Karol Nawrocki. Są w polskiej polityce przykłady powrotów po latach – choćby Donald Tusk – ale dziś nic nie zapowiada politycznego comebacku Trzaskowskiego.

Co w takiej sytuacji po odejściu z ratusza zrobi Trzaskowski? Może wystara się o jakieś stanowisko w Brukseli, może wystartuje w wyborach do europarlamentu. W Warszawie i tak w cuglach wygra, nawet bez głosów środowiska LGBT.

Ale gniew tego środowiska jest dla niego szkodliwy. Odziera go z kolejnej warstewki teflonu, mocno zadrapanej już po nocnej ciszy alkoholowej, która pokazała, że nie jest autorytetem nawet dla miejskich radnych KO. I nie ma znaczenia, że później okazało się, że merytorycznie rację miał Trzaskowski, a radni musieli w kompromitującym stylu zmieniać zdanie o 180 stopni i poprzeć ograniczenia w sprzedaży alkoholi.

Trzaskowskiemu zostały trzy lata warszawskiej prezydentury. Nie może sobie pozwolić, by rozczarować kolejne grupy wyborców brakiem decyzyjności, sprawczości i politycznej woli.

Hasłem, z którym Trzaskowski wygrał wybory w stolicy, było „Warszawa dla wszystkich”. Ale wierzę, że nie chodziło jednak o kompromis tak rozwodniony, by zadowolony był każdy. Są takie chwile w życiu polityka, że powinien przestać kalkulować, a zdecydować, to co uważa. Być może to jest ta chwila Rafała Trzaskowskiego. ●

Michał Wojtczuk

eprasa.pl 7647588477

Czy miasto wyda 200 mln zł?

Chcą, by Zakole Wawerskie stało się parkiem

– Apelujemy do miasta o podjęcie działań, zanim będzie za późno – mówili aktywiści, którzy złożyli do rady Warszawy list otwarty w sprawie ochrony Zakola Wawerskiego.

Miłosz Piotrowski

Aktywiści skupieni wokół grup Zakole, Centrum Ochrony Mokradeł oraz Miasto Jest Nasze po raz kolejny złożyli do władz Warszawy pismo w sprawie obrony Zakola Wawerskiego.

Dlaczego to Zakole jest ważne

To ostatni taki teren w graniach Warszawy. Są tam bagna, łąki i torfowiska stanowiące siedlisko roślin oraz zwierząt, to także naturalna gąbka miasta, która chłonie, magazynuje, oczyszcza i wykorzystuje wodę deszczową.

Teren położony w Łuku Siekierkowskim jest kluczowym obszarem pod względem chłodzenia miasta, retencji wód opadowych i magazynowania węgla. Jednocześnie jednak od lat niszczeje i nie jest systemowo chroniony. Wszystko dlatego, że nie jest to teren publiczny, a należący do osób prywatnych, które niegdyś prowadziły tam działalność rolniczą.

• Aktywiści Zakola wraz z Miasto Jest Nasze, Centrum Ochrony Mokradeł i Zielonym Pierścieniem Warszawy składają list otwarty do Rady Warszawy z tysiącami podpisów w sprawie Zakola Wawerskiego, Warszawa, 22.04.2026 r.
FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Teren zakola od lat niszczeje i nie jest systemowo chroniony. Wszystko dlatego, że to nie jest teren publiczny, ale należący do osób prywatnych

To sytuacja, z której nie są zadowoleni ani mieszkańcy, ani urzędnicy, ani właściciele. Ci ostatni najchętniej sprzedaliby miastu grunt, transakcji domagają się także aktywiści, którzy przekonują, że samorząd powinien zagospodarować obszar jako park.

Taki postulat przedstawili oni w liście otwartym, który 22 kwietnia – w Dzień Ziemi – trafił do Rady Warszawy. Podpisało się pod nim blisko 4,5 tys. osób.

– Apelujemy do miasta o podjęcie działań zanim będzie za późno. Teraz jest na to jeszcze czas. Przyszłość Zakola nie jest mieszkańcom obojętna – mówiła Ola Knychalska z grupy Zakole pod Pałacem Kultury. Aktywiści wskazywali, że miasto plan wykupu gruntu i ochrony terenu wpisało w dokumencie Zielona Wizja Warszawy. Oczekują więc realizacji tych postulatów.

Pierwsze pismo w sprawie ochrony Zakola Wawerskiego aktywiście wysłali do władz miasta już w 2022 roku. Wówczas także apelowali o utworzenie na tym terenie parku.

Rafał Trzaskowski: niczego nie obiecuje

Niedawno do sprawy odniósł się prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski. Pytanie padło w Q&A prowadzonym przez Marcina Kargola z Radia Kolor.

– To jest bardzo skomplikowany temat. Pamiętam, że gdy w 2018 roku przyjeżdżałem na Wawer – po raz pierwszy jako prezydent – już wtedy pytano mnie o Zakole. Już wtedy wiedziałem, że sytuacja jest trudna – mówił prezydent Trzaskowski.

Trzaskowski podkreślał na antenie Radia Kolor, że zdaje sobie sprawę z tego, że „ani właściciele nie są zadowoleni, bo nie mogą budować, ani mieszkańcy", którzy chcą tam parku.

Obecnie teren jest chroniony przed zabudową w planie miejscowym. Ale brak uregulowania sprawy własności powoduje, że jest to obszar niezagospodarowany i często zaśmiecany. Sprawie nie sprzyja własnościowe rozdrobnienie, gdyż teren należy do kilkuset rodzin.

– To są grunty prywatne i musielibyśmy je wykupić, a cena wykupu to ponad 200 mln zł. To olbrzymie pieniądze. To nie jest proste. To są paski ziemi rolnych, z bardzo często nieuregulowaną sytuacją własnościową – tłumaczył prezydent. I podkreślał, że „niczego nie obiecuje". ●

OGŁOSZENIE
Wrocław/34424939

SUPER MIASTA REGIONY
DŁUGOWIECZNI | wyborcza.pl

PLEBISCYT

Wybieramy najlepsze pomysły i praktyki, które wspierają seniorów!

Głosuj na

Wyborcza.pl/Supermiasta

REKLAMA
PARTNERZY GŁÓWNI
DOLNY ŚLĄSK
Warszawa
PARTNERZY
Mazowsze. serce Polski
WARMIA MAZURY
BB 2026 Bielsko-Biała Polska Stolica Kultury
KATOWICE dla odmiany
Kraków
PRZEBOJOWE OPOLE
Sopot
WAŁBRZYCH

1 WA

eprasa.pl 7647588477

Dostali dotację, dziś muszą wszystko zwracać

Najpierw mówili: super start-up

Rodzinny biznes z branży kamieniarskiej stworzył innowacyjny model recyklingu odpadów i zdobył unijne wsparcie. Po dwóch latach Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zmieniła zdanie i żąda zwrotu środków z odsetkami.

• **Piotr Pikiel jest reprezentantem już czwartego pokolenia kamieniarzy** FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Rafał Górski

Piotr Pikiel jest reprezentantem już czwartego pokolenia kamieniarzy. Odkąd pamięta, rodzina zmagała się z tym samym problemem: piętrzącymi się odpadkami poprodukcyjnymi, które mają realną wartość, ale często nie znajdują nabywców. – Przez pokolenia odkładaliśmy je na bok z myślą, że kiedyś się to przyda albo uda się je sprzedać. Ale sterta tylko rosła – opowiada mi pan Piotr z Pyr na Ursynowie.

– W pewnym momencie przyszło mi do głowy, żeby połączyć kropki: często ludzie nie potrzebują całych płyt, tylko fragmentów – mówi i dodaje, że poszedł z pomysłem do swojego kuzyna, dewelopera aplikacji. – Powiedziałem: „Stwórzmy coś w rodzaju sklepu internetowego". I tak się zaczęło – wspomina.

START-UP IDZIE JAK BURZA

W lipcu 2022 roku powstaje aplikacja Stone Outlet. To witryna, na której ogłaszają się różne firmy kamieniarskie i sprzedają swoje odpady. Kamień, który dotąd był poza obiegiem, wraca na rynek. Klienci mogą kupić tańszy materiał, z kolei kamieniarze sprzedać materiał zalegający w zakładach. Stone Outlet pobiera wyłącznie opłatę od firm kamieniarskich za udostępnienie platformy do ogłoszeń.

Rok później start-up bierze udział w konkursie „Startuj z Mazowsza", który organizuje stowarzyszenie Start Academy, działające pod auspicjami Unii Europejskiej i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego. Celem konkursu jest wyłowienie i rozwój młodych, innowacyjnych biznesów.

Rodzinny start-up wygrywa nie tylko z powodu pomysłu, ale też wpływu na ochronę środowiska i portfel klientów. Płyty kamienne są jednymi z najdroższych materiałów używanych w budownictwie. Dzięki Stone Outlet firmy z branży mogą odzyskać pieniądze, kupujący nabywają materiał z odpadu taniej, sprzedający pozbywają się zalegającego materiału i dostają za niego zapłatę.

„To nie tylko redukcja odpadów, ale także krok w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, co ma ogromny wpływ na ochronę środowiska. Stone Outlet spodobał się nam, bo tworzy coś absolutnie nowego w branży, która kojarzy się z czymś zupełnie tradycyjnym i niestandardowym" – uzasadniał motywy wyboru CEO Start Academy Michał Misztal.

Konkurs obserwują wysłannicy fundacji Circular Poland, która spełnia wymagania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości do przygotowania modeli biznesowych w zakresie Gospodarki o Obiegu Zamkniętym.

MAKSYMALNA LICZBA PUNKTÓW ZA PROJEKT

PARP to rządowa instytucja wspierająca rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Zajmuje się rozdzielaniem środków unijnych na rozwój regionalny, wzrost eksportu, rozwój zasobów ludzkich i wykorzystywanie nowych technologii w działalności gospodarczej.

I to ostatnie było dla Stone Outlet najistotniejsze. Przedstawiciele Circular Poland twierdzą, że start-up to „rewelacyjny produkt zmierzający w kierunku promowanej koncepcji UE »Circular Economy«, czyli Gospodarki o Obiegu Zamkniętym – systemu regeneracyjnego, w którym minimalizuje się zużycie surowców, powstawanie odpadów poprzez ich naprawę, ponowne użycie i recykling".

Organizacja proponuje napisanie wspólnego wniosku do ogłoszonego przez PARP konkursu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-27 (firma ma filie w tej części kraju). Konkurs polegał na opracowaniu modelu biznesowego GOZ. Projekt „Wsparcie w działaniu 1.3 FEPW" jest dwuetapowy. Pierwszy polega na opracowaniu modelu biznesowego GOZ, drugi na jego wdrożeniu.

Zimą 2024 roku Stone Outlet dostaje pismo od PARP z informacją, że ich projekt zdobył maksymalną liczbę punktów (15 na 15) i został wybrany do dofinansowania w wysokości 92 tys. złotych.

Rodzinny start-up wygrał z powodu nie tylko pomysłu, ale też wpływu na ochronę środowiska i portfel klientów

W sierpniu strony podpisują umowę na dofinansowania modelu biznesowego. Dwa miesiące później start up występuje do PARP o 40 proc. zaliczki, tak jak przewiduje regulamin konkursu i otrzymuje pieniądze. W grudniu tego samego roku Stone Outlet zaczyna pracę techniczną nad projektem. Wykonawca zleconej usługi wystawia start-upowi fakturę na ponad 110 tys. zł brutto. Rodzina kamieniarzy znajduje inwestora, który z własnej kieszeni firma przelewa 77 tys. zł, resztę, czyli 36 tys. zł, pokrywa zaliczka z PARP.

PARP ZMIENIA ZDANIE

Jednak na początku 2026 roku PARP zmieniła zdanie. Podczas powtórnej oceny ekspert agencji uznaje, że projekt nie spełnia wymagań konkursu, bo nie prowadzi produkcji GOZ, a jedynie aplikację, która umożliwia obrót odpadami poprodukcyjnymi. – Nakazali nam zwrot zaliczki wraz z odsetkami [obecnie sięgają 2,5 tys. zł – red.]. Nie prosili o wyjaśnienia, dodatkowe uzupełnienia. Kazali po prostu zwrócić pieniądze i zamykamy temat. W uzasadnieniu wskazano, że nie jesteśmy producentem, choć od początku jasno opisywaliśmy nasz model jako rozwiązanie cyfrowe, które ma identyfikować i ponownie wykorzystywać zasoby w branży kamieniarskiej – skarży się Pikiel.

Stone Outlet napisał odwołanie, które po trzech dniach zostało odrzucone. Firma wniosła więc skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W piśmie do WSA start-up zarzucił państwowej instytucji pozorne rozpatrzenie odwołania.

„44-stronicowe zastrzeżenia zostały rozpatrzone w niespełna trzy dni robocze. Procedowanie w takim tempie graniczy z fizyczną niemożliwością i dowodzi pozorności ponownej oceny" – napisała firma.

Zwróciła też uwagę na pozaregulaminowe kryterium produkcyjności i zmianę interpretacji zasad w trakcie trwania projektu. „Istota sporu sprowadza się do próby narzucenia przez Organ pozaregulaminowej, archaicznej definicji Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ), utożsamianej wyłącznie z fizyczną produkcją lub obróbką odpadów, przy jednoczesnym zignorowaniu innowacyjnych, cyfrowych modeli cyrkularnych" – ocenił Stone Outlet i dodał, że PARP narusza zasady zaufania do organów państwa.

PARP zaczęła zaś postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu środków na dofinansowanie przyznanych start-upowi.

PARP I UE: RÓŻNICA ZDAŃ

Według Anety Zielińskiej-Sroki z PARP każdy model biznesowy GOZ-transformacji, który powstaje w wyniku realizacji projektu, powinien spełniać wymagania opisane we wzorze dla takiego modelu. – Model biznesowy nie może zostać uznany za zgodny z celem działania, jeżeli planowane zmiany wpisujące się w GOZ nie są związane z działalnością produkcyjną lub z obszarem działalności przedsiębiorstwa wnioskodawcy dotyczącym surowców, materiałów i/lub odpadów – twierdzi.

Jednak Unia Europejska zupełnie inaczej definiuje GOZ. Zwracam się do biura prasowego Komisji Europejskiej, w odpowiedzi urzędnicy unijni przesyłają mi dokument „Circular Economy Action Plan 2020", który stanowi wykładnię Gospodarki o Obiegu Zamkniętym. Według niego GOZ opiera się na czterech fundamentach: wydłużaniu życia produktów, ponownym użyciu, dzieleniu się zasobami, ograniczeniu odpadów u źródła.

„Gospodarka o obiegu zamkniętym to taka, w której wartość produktów, materiałów i zasobów jest utrzymywana w gospodarce tak długo, jak to możliwe, a wytwarzanie odpadów jest minimalizowane" – czytam w odpowiedzi biura prasowego KE.

Co więcej, w dokumencie przesłanym przez KE czytam, że technologie cyfrowe są fundamentem GOZ. „Technologie cyfrowe są kluczowym czynnikiem umożliwiającym gospodarkę o obiegu zamkniętym" – piszą twórcy definicji GOZ w myśleniu unijnym.

Z wykładni KE wynika, że spór nie dotyczy wyłącznie jednego projektu, ale różnicy w rozumieniu GOZ. Urzędnicy unijni traktują technologię cyfrową jako klucz w transformacji, z kolei PARP interpretuje je jako model gospodarki wymagający fizycznej produkcji.

Zielinska-Sroka twierdzi, że pomysł start-upu mógłby być zgodny z warunkami programu, gdyby firma obracała własnym materiałem, a nie była platformą umożliwiającą obrót

eprasa.pl 7647588477

odpadkami. – Projekt musi dotyczyć zasobów wnioskodawcy – twierdzi rzeczniczka PARP.

Przekonuje, że Stone Outlet nie jest jednostkowym przypadkiem, gdy po przejściu pierwszej kwalifikacji projekt zostaje ostatecznie odrzucony. Co więcej, w regulaminie na stronie internetowej PARP informuje, w jakich przypadkach może zażądać zwrotu wypłaconych pieniędzy. Dzieje się tak, jeśli: beneficjent nie zaczął realizacji projektu w ciągu trzech miesięcy; odmówił poddania się kontroli lub audytowi uprawnionych instytucji;

nie usunął nieprawidłowości lub nie złożył wyjaśnień; nie przedłożył wniosku o płatność z wypełnioną częścią sprawozdawczą; nie zapewnił postępu w realizacji projektu w stosunku do przedstawionego harmonogramu; nie realizuje działań informacyjno-promocyjnych; nie przestrzegał przepisów projektu; dokonał bez zgody zmiany wykonawcy modelu biznesowego GOZ-transformacji wskazanego we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji projektu.

NARUSZENIE ZASAD ZAUFANIA

Piotr Ciepiński, prawnik, wykładowca Wydziału Prawa w Uniwersytecie SWPS twierdzi, że zachowanie PARP może stanowić naruszenie zasady zaufania do organów państwa. Podkreśla, że w projektach finansowanych z funduszy unijnych beneficjent działa na podstawie zatwierdzonego wniosku, umowy i wytycznych, a często także bieżących ustaleń z instytucją wdrażającą.

– Jeżeli więc na etapie rozliczenia PARP zaczyna stosować kryteria w sposób bardziej rygorystyczny albo odmienny od wcześniejszej praktyki, powstaje faktyczne ryzyko, że beneficjent zostaje oceniony według reguł, których nie mógł wcześniej przewidzieć i utrwalonej dotychczasowej praktyki. To z kolei otwiera przestrzeń do argumentacji, że doszło do naruszenia zasady zaufania do organów państwa, albowiem mogło dojść do naruszenia zasad proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania – ocenia ekspert.

Zwraca uwagę, że kluczowe w postępowaniu administracyjnym jest czy beneficjent miał uzasadnione podstawy, by ufać określonej interpretacji, np. wynikającej z wcześniejszych rozliczeń (jak zaliczki), akceptacji wydatków czy komunikacji z instytucją (tj. PARP). Jeżeli doszło do nagłej zmiany podejścia w tym przedmiocie, bez przekonującego i spójnego uzasadnienia, może zostać to ocenione jako działanie sprzeczne z zasadą zaufania – wyjaśnia.

O sprawę pytam też Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. – W ramach działania 1.3 FEPW nie wymaga się od przedsiębiorstwa realizacji procesów produkcji, ale konieczne jest, by zakres planowanych zmian w modelu biznesowym beneficjenta prowadził do wdrożenia bezpośrednio w tym przedsiębiorstwie założeń GOZ (wynikających z opracowanego modelu) – informuje ministerstwo.

Resort funduszy staje po stronie PARP-u i przekonuje, że pozytywna ocena wniosku o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie koszty przedstawione na etapie rozliczenia projektu zostaną uznane za kwalifikowalne. – Ocena spełniania kryteriów przez dany projekt jest dokonywana przez niezależnych ekspertów zewnętrznych na podstawie informacji zawartych we wniosku i załączników do wniosku – podsumowują urzędnicy.

Stone Outlet czeka na decyzję Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. 17 kwietnia start-up złożył wniosek o rozpoznanie sprawy poza kolejnością i wstrzymanie decyzji o zwrot pieniędzy do czasu wydania prawomocnej decyzji sądu.

Kamieniarze twierdzą, że w innym wypadku dojdzie do nieodwracalnych w skutkach szkód dla przedsiębiorstwa i nie będą mogli powrócić do realizacji projektu.

– Jeśli WSA nie zdąży wydać decyzji do czerwca, czyli przed rozpoczęciem drugiego etapu projektu, powołamy biegłych i pozwiemy Skarb Państwa – konkluduje Piotr Pikiel. – Jesteśmy na to gotowi. ●

Pełną gębą

Wege Polka, nowy fenomen w Warszawie

NOWAK

Maciej Nowak jest krytykiem kulinarnym, jedną z najbardziej wpływowych osób w polskim teatrze, założycielem Instytutu Teatralnego im. Zbigniewa Raszewskiego. Obecnie prowadzi Teatr Polski w Poznaniu. Był też jurorem programów kulinarnych

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA

Wege Polka to moja opowieść o smakach, które pamiętam od zawsze. O pierogach lepionych z mamą, aromacie duszonej kapusty i prostych daniach – opowiada Joanna Świderska, szefowa kuchni i właścicielka restauracji.

Tydzień temu u stóp monumentalnego masztu z biało-czerwoną przy Rondzie Radosława rozkwitła Wege Polka. Nieduży lokalik na parterze deweloperskiego apartamentowca. W sąsiedztwie kuszą gabinety stomatologiczne, manicure, pedicure, zakłady fryzjerskie i barbershopy, salony masażu i innych sztuk upiększających życie najjaśniejszej klasy średniej. Do tego sieciówkowe spożywczaki.

POLSKA KUCHNIA BEZ MIĘSA

Knajpa o nienajłatwiejszej lokalizacji już chwilę po otwarciu jest pełna gości. To nie przypadek. Wege Polka pracuje na to solidnie od dwóch lat. Najpierw jako foodtruck, który wkrótce przekształcił się w dark kitchen, czyli lokal sprzedający wyłącznie potrawy z dostawą na wynos. Taki punkt działa od roku na Solec 81 w centrum handlowym Arkada pod Poniatoszczakiem. Gigantyczna popularność skłoniła pomysłodawczynię, właścicielkę i zarazem szefową kuchni Joannę Świderską do pójścia za ciosem. I oto mamy Wege Polkę 3.0 na ul. Kłopot 4. I mnie w tym miejscu, by co rychlej napisać sprawozdanie z tego gastronomicznego i lajfstajlowego fenomenu.

Właścicielka pochodzi z Olsztyna, gdzie na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim studiowała ekonomię. Nie przez przypadek, bo ma dziewczyna głowę do interesów. Ozdobioną uśmiechem, potężną dawką energii i modnym ponytailem, czyli włosami zebranymi w wysoki kucyk. Za serwis na miejscu odpowiada Magda Jenda, kelnerka z długim doświadczeniem zawodowym, z którą spotykaliśmy się w warszawskich zaklętych rewirach już nie raz. Sama weganką nie jest, ale odkąd podjęła pracę w Wege Polce, zakochała się w kuchni spod zielonego proporca.

Szefowa pośród licznych talentów ma również umiejętność pisania, o czym świadczy manifest zamieszczony w menu: „Wege Polka to moja opowieść o smakach, które pamiętam od zawsze. O pierogach lepionych z mamą, aromacie duszonej kapusty i prostych daniach, które wypełniały dom ciepłem. Dziś tworzę je na nowo – roślinnie, świadomie i po swojemu. Gotuję tak, jak sama lubię najbardziej – szczerze, sycąco i bez kompromisów. Bo kuchnia roślinna nie musi być zamiennikiem. Może być powrotem do tego, co znane – w całkowicie wegańskiej odsłonie".

Każde danie garnirowane jest pióropuszem świeżego koperku, do tego kremowe, ale z grudkami – purée z ziemniaków oraz wegańską śmietaną tworzoną w dużych ilościach codziennie rano na bazie ubijanego napoju sojowego. Te trzy elementy to odpowiednik sygnatury artysty na obrazie lub rzeźbie czy znaku wodnego na dokumentach. Tak naturalny dla smaków znad Wisły, „wyzłacanych pszenicą, posrebrzanych żytem". W porównaniu z wizją Wieszcza mamy tylko jedno odstępstwo – w kolekcji „zbóż rozmaitych" pojawiła się soja.

MIELONE, DEWOLAJ, ROLADA

Spacerek po menu Wege Polki zacząłem od pączka z ciasta ziemniaczanego (34 zł). Wielkości dużego jabłka, wypełniony duszonymi grzybami spoczywał w puchu z sojowej śmietanki, a całość zamiast klasycznej zasmażki dekorowała prażona kasza gryczana. W ustach było muślinowo, aromatycznie i chrupiąco, co zawsze poprawia komfort naszego funkcjonowania na tym najlepszym ze światów.

To odczucie wzmocniły zupy. Najpierw kapuśniak z młodej kapusty pokrojonej w długie wstążki, podany z purée ziemniaczanym (22 zł). Potem bezmięsny rosół, czyli gotowany przez cały dzień, intensywny, ciemnozłoty wywar z warzyw korzeniowych z makaronem nitki i upojnie pachnący lubczykiem, a w końcówce czarujący słodyczą.

Potem na stół wmaszerowały w zgodnym szyku dwa kotlety à la mielone. Miały lekki posmak soi i może trochę brakowało im soczystości, ale rekompensował to wegański demi glas o walorach sugestywnie przypominających oryginał. Klasycznie towarzyszyły im tarte buraczki, podsmażana cebula oraz bite pyry. A precyzyjnie – podwójna ich porcja. To lubię.

Wydarzeniem stało się także wrzecionowate symulakrum dewolaja z masy sojowej w złotej panierce. Po przecięciu z wnętrza sączył się złoty tłuszczyk z koperkiem (40 zł). Aromat, struktura, smak niemal identyczne z autentycznym. Do tego zielona fasolka szparagowa z zasmażką z kaszy oraz milusi sos cytrynowy.

Polecam spróbować też wspaniałych pierogów ruskich z lekko pikantnym nadzieniem z serka sojowego i ziemniaków (35 zł). Podano je w głębokim talerzu pełnym wywaru z grzybów, obsypane skwarkami z tofu.

Z przytupem zawalczyły o uwagę także dwa filety z nieryby, uformowane z masy selerowej, obłożonej płatkami nori, które wprowadziło na talerz powiew morskiej bryzy (40 zł). Szefowa ma dobrą rękę do sosów, więc i teraz wzbogaciła talerz odpowiednikiem bernaise blanc. I jeszcze surówka z fenkułu i ogórka kiszonego. Klasa!

Perfekcyjnie wypadły też śląskie gumenklyjzy z dziurką. Podane z roladą z masy sojowej ze wzmacniającymi smak płatkami drożdżowymi, niemal łudząco naśladowały wołowinę (40 zł). Do tego oczywiście modra kapusta, zawiesisty sos i niejeden grubiorz by się nie zorientował, że ma na talerzu mięso roślinne.

Czarowały też okrągłe kluseczki leniwe z tofu, podane w kremie budyniowym z sosem wiśniowym (30 zł) oraz podsmażone oponki z jabłkiem w sosie kajmakowym (30 zł).

Słodkie wieńczy obiadek, ale dla podkręcenia dramaturgii na sam finał zachowałem prawdziwą sensację. Panie, Panowie, Mesdames et Messieurs, oto gwiazda wieczoru! Wegetatar! Przyrządzony z siekanych suszonych pomidorów i buraków, nadających wrażenie krwistej soczystości (26 zł). Podany na kromce chleba, dosmaczony musztardą Dijon, korniszonami, lubczykiem i koprem. Co to za kulinarna magia! Gastronomiczna iluzja godna Davida Copperfielda. ●

Maciej Nowak

Wege Polka

• ul. Kłopot 4, tel. 731 788 088, czynne nd.-czw. 12-21, pt.-sb. 12-22, ogródek, można płacić kartą.

Ocena końcowa: 5 stoliczków na 5

eprasa.pl 7647588477

Mińsk Mazowiecki

Woda z cmentarza do rzeki

Proboszcz z Mińska Mazowieckiego znalazł sposób na pozbycie się wód gruntowych z cmentarza. Ekipa wsadziła w ziemię długą rurę i spuszcza wodę do rzeki Srebrnej.

Rafał Górski

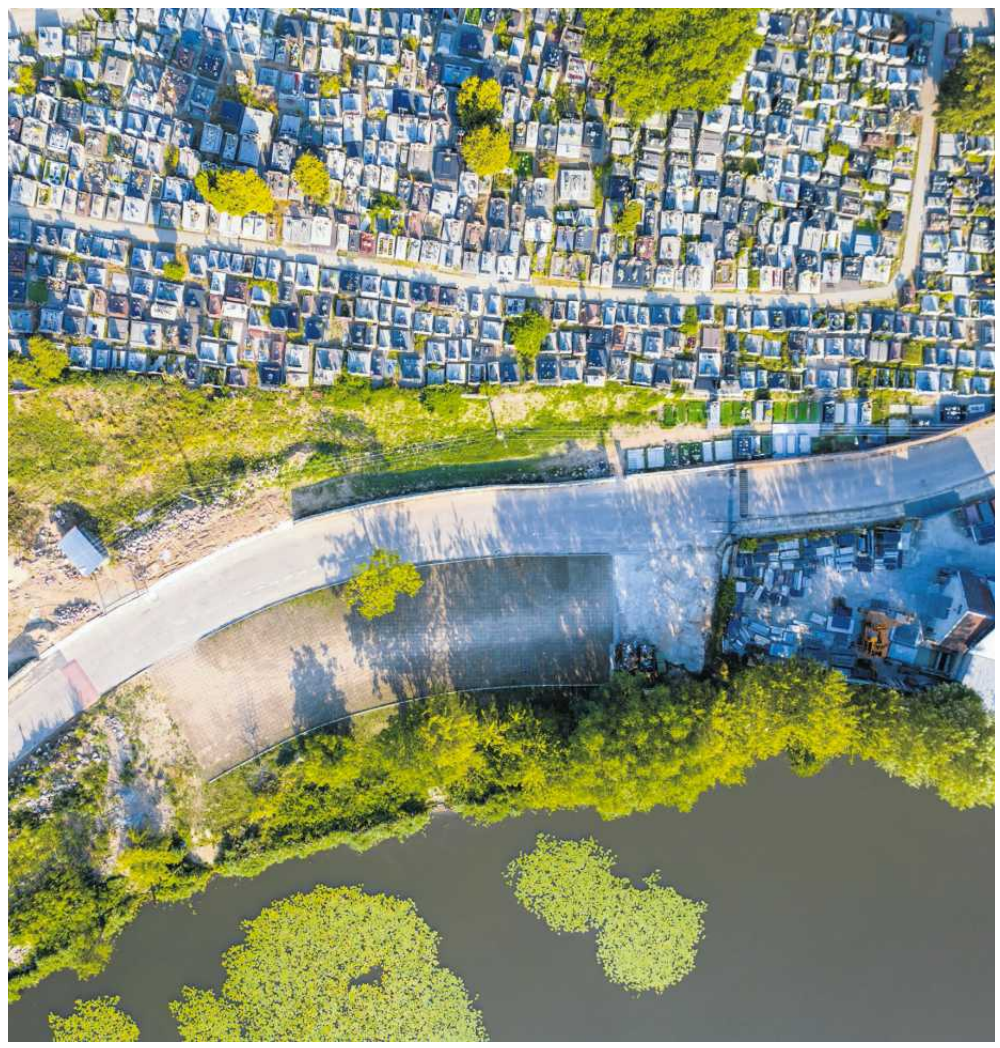

• **Widok na cmentarz w Mińsku Mazowieckim** FOT. RAFAŁ SZCZEPANKOWSKI/AGENCJA WYBORCZA.PL

W Srebrnej dużo ryb nie ma, kiedyś było więcej, wszyscy w Mińsku wiedzą, dlaczego – mówi mi pan Marek. Stoimy na zachodnim brzegu rzeki Srebrnej, zwanym przez mieszkańców „Łazienkami". Obok nas na stelażu dwie wędki. – Największego suma wyciągnąłem stąd takiego – wędkarz pokazuje w powietrzu zarys ryby około metra długości.

Patrzymy na cmentarz po drugiej stronie rzeki. Brzeg jest łysy, choć skrywa pewien sekret.

POSZERZONY BEZ POZWOLENIA

Mińsk Mazowiecki leży 38 kilometrów na wschód od Warszawy, ma blisko 40 tysięcy mieszkańców. Jest siedzibą gminy i powiatu. XVII-wieczny Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, góruje nad miastem tuż obok rynku. Od 2015 roku proboszczem parafii jest ksiądz Jerzy Karol Mackiewicz. Od 2021 roku pełni również funkcję dziekana dekanatu mińskomazowieckiego, jest też prałatem.

Gdy pytam o niego mieszkańców, słyszę, że to człowiek czynu. – Dobry ksiądz, jeszcze lepszy proboszcz. Lepszy niż poprzedni. Można z nim wszystko załatwić – mówi mężczyzna w okolicy kościoła.

O księdza pytam też w sklepie w drodze na cmentarz. Ekspedientka w średnim wieku z krótkimi blond włosami na pytanie o kapłana reaguje entuzjastycznie i twierdzi, że nie ma dla księdza rzeczy niemożliwych. – To jest bardzo dobry człowiek, wszyscy go u nas szanują. Będzie z 10 lat, jak służy w Mińsku. Mamy tu swoje problemy, ale ksiądz wszystko rozwiązuje sposobem – wyjaśnia.

Sposobem rozwiązał kwestie cmentarza. Okazało się, że nekropolia jest za mała na przyjmowanie kolejnych pochówków. Proboszcz Mackiewicz postanowił cmentarz powiększyć o przylegającą do cmentarza działkę Skarbu Państwa, choć zgody nie miał. Potwierdza to Rafał Ciszkowski Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego. – Po otrzymaniu zgłoszenia dotyczącego nieprawidłowości związanych z ogrodzeniem terenu cmentarza parafialnego przy ul. Kościelnej podjęto odpowiednie działania w zakresie nadzoru budowlanego. Zgodnie z przepisami prawa, sprawa została objęta postępowaniem administracyjnym, które zostało wszczęte z urzędu – informuje urzędnik.

WODA WYBIJA

Ale to nie jedyny problem księdza. Okazało się, że tuż przy starej wyznaczonej murem granicy cmentarza, tam, gdzie są groby, wybiły wody gruntowe. Podczas prac ziemnych trafili na nie robotnicy. – Okazało się, że w tamtym miejscu te wody są bardzo płytko pod cmentarzem – mówi mi przedsiębiorca, który w pobliżu prowadzi biznes.

Jednak proboszcz na wody gruntowe znalazł sposób. – Wynajął ekipę, wsadził w ziemię długą rurę i zaczął spuszczać wodę do rzeki – wyjaśnia.

– Wodę z cmentarza? – dopytuje.

– Dokładnie, to z trupów – denerwuje się przedsiębiorca i pokazuje zdjęcia.

Widać na nich rury wetknięte pod nasyp cmentarza, które pod ziemią prowadzą dalej do rzeki. Początkowo system był otwarty, miał cztery ujścia prosto. Ale do księdza z pretensjami zgłosili się wędkarze, więc wynajął kolejną ekipę, która wykonała porządny drenaż. – Woda z odwodnienia, w tym tzw. odcieki z terenu cmentarza, jest zbierana systemem drenażowym, a następnie odprowadzana poza teren, zamiast trafiać do szczelnego zbiornika i być wywożona – mówi przedsiębiorca.

W okolicach Mińska Mazowieckiego działa sześć firm zajmujących się odpompowaniem szamba. Dzwonię do każdej z pytaniem, czy parafia zwracała się do nich ze zleceniem wypompowywania wody z systemu drenażowego pod cmentarzem. Odpowiedź jednej z firm jest twierdząca. Ale zaznacza, że przez cztery lata działo się to raz. Pracownik twierdzi, że musiała być jakaś kontrola i stąd wywóz. – Gdzie trafiała reszta, niech się sam pan domyśli – słyszę.

Mimo że wędkarze wiedzą o działaniach księdza, nadal łowią ryby. – Nikt ich nie je. Wędkuje się dla sportu – mówią

O odprowadzanie wód z cmentarza pytam rzecznika starostwa. – W projekcie budowlanym nie znajdują się informacje na temat odprowadzania wód opadowych do rzeki Srebrnej – mówi.

Mimo że wędkarze wiedzą o działaniach księdza, nadal łowią ryby. – Nikt ich nie je. Wędkuje się dla sportu. To co złowię, wypuszczam. Tak robią wszyscy i robili, jeszcze przed poszerzeniem cmentarza – mówi mi wędkarz.

Bogdan Romanowski rzecznik burmistrza Mińska Mazowieckiego zaznacza, że Urząd Miasta nie otrzymał oficjalnego zgłoszenia dotyczącego zrzutu wody z cmentarza do rzeki Srebrna lub do stawu, ale dochodziły nieoficjalne informacje na ten temat. Dlatego urząd wysłał na miejsce pracownika z zadaniem przeprowadzenia wizji lokalnej i wykonania dokumentacji fotograficznej. – I ta dokumentacja ta została przekazana do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska Delegatura w Mińsku Mazowieckim – mówi urzędnik.

TO NAPRAWA ODWODNIENIA

Wysyłam szereg pytań do księdza. Ale kancelaria parafii odpisuje mi, że ksiądz jest chory i nie jest w stanie odpowiedzieć. Jadę na miejsce. Spotykam kapłana w ogrodzie. Przechadza się powoli. Jest w cywilnym ubraniu: dżinsowych spodniach i koszuli w kratę. Na ramiona ma zarzucony sweter. Gdy się przedstawiam, mówi, że faktycznie, jest chory. Tydzień temu wyszedł ze szpitala. Na pytanie o zrzut wody z cmentarza odpowiada, że „to jest w gestii polskich wód" i jest to tylko naprawa „starego odwodnienia". Twierdzi, że nie jest to nielegalny zrzut i jest to woda deszczowa. Zbywa mnie, mówiąc, że odezwie się do mnie za miesiąc.

Wody Polskie twierdzą co innego. Anna Truszczyńska z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przyznaje, że do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wpłynęło zawiadomienie dotyczące możliwego nieuprawnionego odprowadzania wód z terenu cmentarza parafialnego w Mińsku Mazowieckim do rzeki Srebrnej. – Zawiadomienie było podstawą do podjęcia działań przez Wody Polskie. W maju 2022 r. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami kierownik Nadzoru Wodnego w Mińsku Mazowieckim skierował sprawę do Policji. Sprawę umorzono – informuje.

W związku z umorzeniem, Wydział Kontroli Gospodarowania Wodami RZGW w Warszawie podjął decyzje o kolejnych kontrolach. Doszło do nich 17 czerwca 2025 roku i 13 stycznia 2026 roku. – Doszło także, do kilkakrotnych wizji terenowych wykonanych przez pracowników Nadzoru Wodnego w Mińsku Mazowieckim – wyjaśnia Truszczyńska i wylicza, że w ramach kontroli RZGW w Warszawie stwierdzono istnienie:

trzech zamkniętych wylotów służących do odprowadzania wód opadowych lub roztopowych z części przebudowanej ul. Cmentarnej do rzeki Srebrnej oraz jeden otwarty wylot służący do odprowadzania wód opadowych i roztopowych ze„ starej" części ul. Cmentarnej do rzeki Srebrnej.

urządzeń do trwałego odwadniania gruntów w formie systemu drenarskiego wzdłuż ul. Cmentarnej służącego do obniżania zwierciadła wód gruntowych na terenie cmentarza.

– W trakcie kontroli podmiot odpowiedzialny za wykonanie urządzeń nie posiadał wymaganych zgód wodnoprawnych – podkreśla Truszczyńska.

Jednak tym razem zamiast ponownie złożyć wniosek do prokuratury Wody Polskie zobowiązują do wystąpienia z wnioskiem o legalizację urządzeń do końca lutego 2026 roku. – W związku z tym wnioskodawca został poinformowany, że w celu zalegalizowania wylotów do rzeki musi ponownie wystąpić z nowym kompletnym wnioskiem – mówi rzeczniczka.

Gdy dopytuję o bezkarność księdza za działania niezalegalizowane urzędniczka odpowiada: – Urząd działa w granicach i z poszanowaniem prawa. Takie są przepisy. Nie jesteśmy stroną, która ściga takie wykroczenia – mówi urzędniczka.

– W Komendzie Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim nie jest prowadzone postępowanie dotyczące „zrzutu do rzeki Srebrna wód gruntowych" – przekazuje st. sierż. Paula Antolak z policji w Mińsku Mazowieckim. Policjantka dodaje, że zawiadomienie o zrzucie wody złożone przez Wody Polskie w 2022 roku trafiło na biurko Prokuratury Rejonowej w Mińsku Mazowieckim.

– Postępowanie dotyczyło niszczenia brzegu śródlądowych wód powierzchniowych rzeki Srebrnej w bliżej nieokreślonym czasie do dnia 09.04.2022 r., poprzez dokonywanie prac ziemnych polegających na nawiezieniu ziemi i zostało prawomocnie umorzone – poinformowała Antolak.

Woda z cmentarza nadal płynie do rzeki Srebrnej. ●

eprasa.pl 7647588477

Informator usług funeralnych

MPUK 1945

Zakład Pogrzebowy Miejskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o.

Punkty usług pogrzebowych:
Wola, Żoliborz, Mokotów, Śródmieście, Praga, Bielany, Targówek

24 h - 693 503 720
mpuk.pl

34389197

WOLA

DOM POGRZEBOWY „BABICE”

ul. Okulickiego 5C, 05-082 Stare Babice
tel. całodobowy 602 11 89 49
www.babice.com.pl

34410523

WOLA

Exitus

Al. Solidarności 147,
dyżur całodobowy tel. 22 620 24 18,
vis a vis Urzędu Warszawa Wola

34412457

MOKOTÓW

AMBER

Puławska 95,
tel. całodobowy 501 796 471

34410527

Z głębokim smutkiem zawiadamiam,
że w dniu 3 kwietnia 2026 roku w Akwizgranie (Aachen)
w wieku 82 lat
zmarł mój Najukochańszy Brat

Włodzisław Sier

Absolwent Liceum Sztuk Plastycznych w Łodzi
oraz Łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych, wybitny artysta malarz,
specjalista tkaniny artystycznej, grafiki, konserwator i nauczyciel.

Uroczystość pogrzebowa odbyła się
w dniu 14 kwietnia 2026 roku w Aachen.

Bardzo mi Ciebie brakuje,

Siostra Barbara.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34430948

Dnia 17 kwietnia 2026 w wieku 87 lat odszedł
Mój Ukochany Tata

Leszek Jaszczewski

Msza żałobna odbędzie się
27 kwietnia 2026 roku o godzinie 12.00
w Parafii św. Marii Magdaleny
na Wawrzyszewie przy ulicy Wólczyńskiej 64,
po której nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na Cmentarz Wawrzyszewski.

Pogrążona w smutku

córka Ania

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431223

Naszej Drogiej Koleżance,

Teresie Machecie

głębokie wyrazy współczucia z powodu śmierci

Męża

Krzysztofa Machety

Koleżanki i Koledzy

z Bloku Operacyjnego Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej

Szpitala Dzieciątka Jezus

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431723

Pani

Hannie Kotwie

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
po stracie

Mamy

składają

Pracownicy i cała społeczność akademicka
Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych
Uniwersytetu Warszawskiego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431607

"Odpoczywaj w Miłości, która obejmuje wszystko."

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 8 kwietnia 2026 roku, w wieku 65 lat,
odszedł nagle troskliwy Ojciec, Brat, Stryj i Przyjaciel

ŚP

Wojciech Zawistowski

Przez 34 lata służył w Straży Miejskiej m.st. Warszawy,
aktywnie uczestnicząc w jej rozwoju.
Był dobrym i życzliwym Człowiekiem.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
28 kwietnia 2026 roku o godzinie 13:00
w kościele św. Marii Magdaleny, ul. Wólczyńska 64.
Po nabożeństwie nastąpi odprowadzenie na Cmentarz Wawrzyszewski

brat Jacek z rodziną

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431225

Z żalem zawiadamiamy,
że w dniu 7 kwietnia 2026 roku

ŚP

Janusz Przychodzki

Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek,
Inżynier
Żył lat 92

Nabożeństwo żałobne odbędzie się
w dniu 30 kwietnia 2026 roku o godzinie 11.00
w kościele pod wezwaniem św. Karola Boromeusza na Powązkach,
po czym nastąpi wyprowadzenie do grobu rodzinnego.

Pogrążona w smutku

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34430194

Pani

Annie Krysiak

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

Męża

składają

Dyrekcja, nauczyciele, pracownicy i uczniowie

XI Liceum Ogólnokształcącego im. M. Reja w Warszawie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431301

W dniu 17 kwietnia 2026 roku zmarła w wieku 75 lat

ŚP

Bożena Niewiedzielska

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 30 kwietnia 2026 roku o godzinie 10:00
w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach,
po czym nastąpi odprowadzenie na cmentarz miejscowy
do grobu rodzinnego.

Pozostanie na zawsze w naszych sercach jako ktoś,
kto rozjaśniał codzienność i był naszym światłem.

Pogrążona w smutku

Rodzina

Organizatorem uroczystości pogrzebowej
jest Dom Pogrzebowy Służew

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431484

W dniu 16 kwietnia 2026 roku zmarł w wieku 78 lat

ŚP

Marek Kozłowski

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 29 kwietnia 2026 roku o godzinie 10:30
w kościele św. Katarzyny na Służewie, ul. Fosa 17,
po czym nastąpi złożenie urny z Prochami
w kolumbarium na miejscowym cmentarzu.

O czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Żona Barbara oraz najbliżsi

Organizatorem uroczystości pogrzebowej
jest Dom Pogrzebowy Służew

www.nekrologi.wyborcza.pl/34430883

Żegnamy

Lucjana Szpakowskiego

naszego wieloletniego pracownika i kolegę

Najbliższym

składamy szczere wyrazy żalu

z powodu Jego śmierci

Dziekan i Pracownicy

Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431310

W dniu 21 kwietnia 2026 roku zmarła w wieku 85 lat

ŚP

Teresa Jagolińska

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
w środę 29 kwietnia 2026 roku o godzinie 10:00
w kościele św. Grzegorza na Woli, ul. Wolska 180/182,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na cmentarz miejscowy.

O czym zawiadamia pogrążony w głębokim smutku

Mąż z rodziną

Organizatorem uroczystości pogrzebowej
jest Dom Pogrzebowy Służew

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431603

eprasa.pl 7647588477

„Nie umiera ten kto mieszka w naszych sercach"

Jarosławowi Czesuch

wyrazy szczerego żalu i współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

Zarząd i Pracownicy
Mokotowskiej Fundacji Warszawianka - Wodny Park

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431487

17 kwietnia pożegnałam Przyjaciela

Jurka Malinowskiego

Wspaniale było spędzać z Tobą czas pełen radości i humoru.
Byłeś duszą towarzystwa.
Smutno mi

Iza

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431130

Poruszeni śmiercią naszej od dawna Przyjaciółki

Elżbiety Mroziewicz

składamy

Synom i Bliskim

bardzo serdeczne wyrazy współczucia

Maria i Jan Kofmanowie oraz Marysia i Henryk Szlajferowie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431464

Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej

Aleksandrowi Szymańskiemu

wyrazy głębokiego żalu i współczucia

z powodu śmierci

Taty

składają

Rada i Notariusze Izby Notarialnej w Warszawie

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431599

Naszej Koleżance

dr Magdalenie Gawrych

wyrazy szczerego współczucia

z powodu śmierci

Mamy

Łączymy się w smutku i zapewniamy o wsparciu w tych trudnych chwilach

Koleżanki i Koledzy z Instytutu Psychologii APS

www.nekrologi.wyborcza.pl/34431531

Na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń Urzędu Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy i na stronie internetowej Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy został opublikowany na okres 21 dni

wykaz nr ZGN/6/2026 dotyczący przeznaczenia nieruchomości do wydzierżawienia na okres do 3 lat.

Warszawa/34431328

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź na serwis
odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

STAROSTA WARSZAWSKI ZACHODNI

05-850 Ożarów Mazowiecki
ul. Poznańska 129/133

tel. 22 733-72-00
fax. 22 733-72-01

Znak sprawy**: AB-L.673.5.2026.IS**

Ożarów Maz. dnia 21 kwietnia 2026 roku

OBWIESZCZENIE nr 15/w/2026 STAROSTY WARSZAWSKIEGO ZACHODNIEGO o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

zgodnie z art. 10 § 1 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2025 r. poz. 1691 t.j.) oraz w związku z art. 11 c oraz art. 11d ust. 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg (Dz. U. 2024 r. poz. 311 t. j.),

zawiadamiam,

że w dniu 12 lutego 2026 roku na wniosek zarządcy drogi – Wójta Gminy Izabelin z siedzibą przy ul. 3 Maja 42, reprezentowanego przez pełnomocnika Pana Krzysztofa Suligę, zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na:

„Budowie dróg gminnych – ulic Żołędziowej oraz Niezapominajki w Mościskach w gminie Izabelin wraz z infrastrukturą towarzyszącą ”,

przewidzianej do realizacji na nieruchomościach lub ich częściach:
- dz. nr ew. **110/4**, **119/3**, **118**, 111 (**111/1**, 111/2), 112 (**112/1**, 112/2), 113 (**113/1**, 113/2), 114 (**114/1**, 114/2), 115 (**115/1**, 115/2), 116 (**116/1**, 116/2), 117 (**117/1**, 117/2), 127 (127/1, **127/2**, 127/3) 126 (**126/8**, 126/9), 125 (**125/1**, 125/2), 124 (**124/1**, 124/2), 123 (**123/1**, 123/2), 122 (**122/1**, **122/2**, 122/3), 121 (**121/1**, 121/2), 120 (**120/1**, 120/2), **21/1**, **110/6**, **110/3** obręb 0020, Mościska w jednostce ewidencyjnej 143202_2, Izabelin.

(gdzie w odniesieniu do działki ulegającej podziałowi:
– przed nawiasem podano numer działki przed podziałem, a w nawiasie
(numer działki po podziale **włączonej w pas drogowy** i numer działki
po podziale pozostającej u dotychczasowego właściciela)

PONADTO STAROSTA WARSZAWSKI ZACHODNI informuje

o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim przy ul. Poznańskiej 129/133 w godzinach pracy urzędu: poniedziałek: 9.00–17.00, wtorek, środa, piątek: 8.00–16.00, czwartek: dzień wewnętrzny (bez obsługi interesantów). Sposób udostępnienia akt sprawy należy uzgodnić z Wydziałem Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego. Prosimy o wcześniejsze umówienie się telefoniczne:22 733-72-27 lub mailowo: architektura@pwz.pl**.**

Stronami postępowania w sprawie jest wnioskodawca, oraz właściciele i użytkownicy wieczyści nieruchomości objętych wnioskiem.
Zgodnie z art. 49 Kpa w zw. art. 11d ust. 5 ustawy, w przypadku zawiadomienia stron przez obwieszczenie, zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej.
Dzień publicznego obwieszczenia: **22 kwietnia 2026 roku.**
Obwieszczenie podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego, Urzędu Gminy Izabelin, na tablicy ogłoszeń tych urzędów oraz w prasie lokalnej.

Zgodnie z art. 11d ust. 9 z dniem zawiadomienia, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego, objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami.
Zgodnie z art. 11d ust. 10 czynność prawna dokonana z naruszeniem tego zakazu jest nieważna.

Warszawa/34431592

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

wyborcza.pl

eprasa.pl 7647588477

CORAZ LEPSZY
TARGÓWEK
DZIĘKI TWOIM OPINIOM

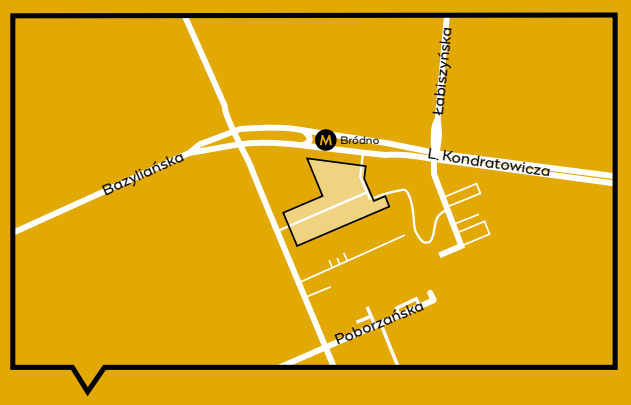

Jaki plan miejscowy
dla rejonu Bazarku Kondratowicza?

Plan miejscowy wpłynie na rozwój tej okolicy.

Określi, jak będzie można ją urządzić.

Do 25 maja 2026
możesz złożyć wniosek do planu.

Dowiesz się, jak to zrobić na
architektura.um.warszawa.pl
lub pod tel. 19 115.

Warszawa

TWOJA OPINIA SIĘ LICZY!

Warszawa/34431701

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Warszawa, 23 kwietnia 2026 r.

OGŁOSZENIE
o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Bazarku Kondratowicza

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ((Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 527, 680, 1668, 1847, z 2026 r. poz. 24), zawiadamiam o podjęciu przez Radę m.st. Warszawy uchwały nr XXXIII/1318/2026 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 12 marca 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Bazarku Kondratowicza, którego granice określa załącznik graficzny stanowiący integralną część ww. uchwały.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, z zapewnieniem udziału społeczeństwa w jego opracowywaniu zgodnie z art. 39 ust. 1 oraz art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940, 1535).

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego.

Wnioski należy składać w terminie **do 25 maja 2026 r.** do Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, w następujący sposób:

- **w formie elektronicznej:**
  - na adres skrytki domyślnej ePUAP Urzędu m.st. Warszawy: /UMSTWarszawa/SkrytkaESP lub
  - na adres do doręczeń elektronicznych Urzędu m.st. Warszawy: ADE: AE:PL-79408-50689-FDSVF-21 lub
  - na adres email: sekretariat.baipp@um.warszawa.pl
- **w formie papierowej:**
  - osobiście w kancelarii Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy lub
  - listownie na adres Biura Architektury i Planowania Przestrzennego Urzędu m.st. Warszawy, Al. Jerozolimskie 44, 00-024 Warszawa.

Składający wniosek zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej jeśli taki posiada. We wniosku powinien wskazać czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu: adres do korespondencji lub numer telefonu.

Dodatkowe informacje będą dostępne na stronie Biuletynu Informacji Publicznej m.st. Warszawy oraz na stronie Biura Architektury i Planowania Przestrzennego lub pod numerem tel. 19 115.

Sprawę prowadzi Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego Wydział Zagospodarowania Przestrzennego Praga tel. 22 443 23 02.

z up. PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY
Małgorzata Nowaczyk
Zastępca Dyrektora
Biura Architektury i Planowania Przestrzennego

Załącznik do ogłoszenia – klauzula RODO:

Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Prezydent m.st. Warszawy (pl. Bankowy 3/5, 00 – 950 Warszawa), który przetwarza te dane na podstawie obowiązujących przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 *r.* poz. *293* z *późn.* zm.) oraz na podstawie udzielonej zgody. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest obowiązkowe, w zakresie w jakim stanowi o tym przepis prawa. W pozostałych przypadkach jest dobrowolne. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w celu wypełnienia obowiązków prawnych ciążących na Administratorze, tj. realizacji partycypacji społecznej w procesie planistycznym oraz – w przypadku danych, których obowiązek podania nie wynika z przepisu prawa – w celu wynikającym z treści tej zgody.
W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, w tym prawo do uzyskania kopii tych danych, prawo do żądania sprostowania (poprawiania) danych osobowych, prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, a w określonych prawem sytuacjach – prawo do żądania usunięcia danych osobowych i prawo do *żądania ograniczenia przetwarzania danych osobowych. W stosunku do danych przetwarzanych na* podstawie zgody przysługuje Pani/Panu także prawo do cofnięcia udzielonej zgody w dowolnym momencie. Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w sposób zautomatyzowany i nie będą profilowane. W razie pytań dotyczących sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, należy kontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych w Urzędzie m.st. Warszawy za pomocą adresu iod@um.warszawa.pl. Szczegółowe zapisy klauzuli informacyjnej.

Warszawa/34431703

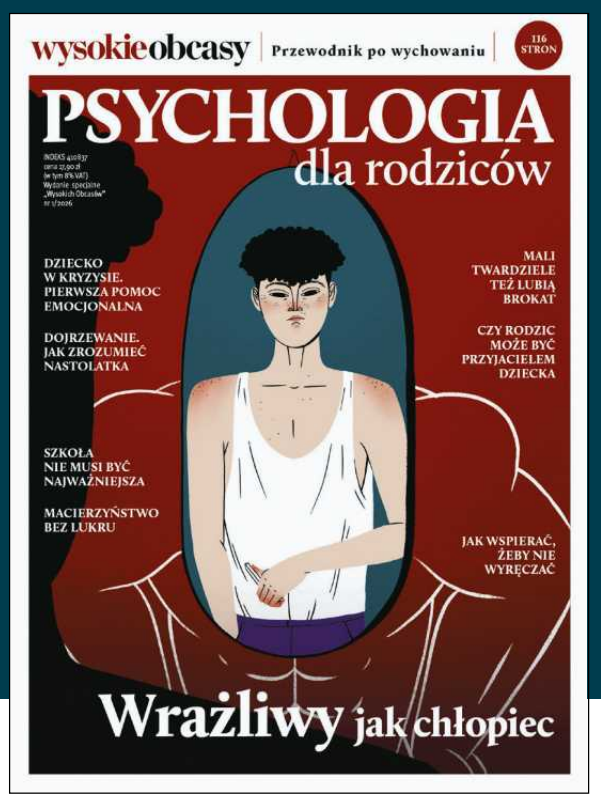

TEMAT NUMERU:
WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC

W sprzedaży!

oraz:
- **Jak pomóc dziecku w kryzysie**
- **Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka**
- **Szkoła nie musi być najważniejsza**
- **Rodzic przyjacielem**

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

1 WAL

eprasa.pl 7647588477

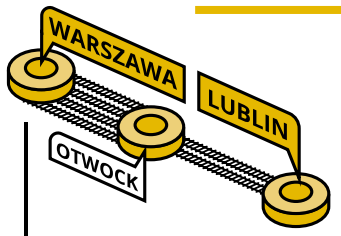

Nowe tory, nowe relacje

Pociągi wracają na linię otwocką

27 kwietnia, po dwutygodniowej przerwie, pociągi wrócą na tory pomiędzy Warszawą Wawer a Otwockiem. Przez najbliższe 12 miesięcy składy będą kursować po jednym torze, dlatego ruch kolejowy nadal będzie wspierany komunikacją autobusową. W tym czasie Polskie Linie Kolejowe S.A. realizować będą prace związane m.in. z budową dwóch dodatkowych torów oraz bezkolizyjnych skrzyżowań – tuneli drogowych oraz wiaduktu. Modernizacja linii otwockiej jest realizowana dzięki **1,4 mld zł netto** z programu FEnIKS 2021–2027, a całkowity koszt inwestycji wynosi **1,7 mld zł netto.**

Informacji o przebudowie linii szukaj na: **www.stolicadobrychrelacji.pl**

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Projekt „Prace na linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa – Dorohusk na odcinku Warszawa – Otwock – Dęblin – Lublin, etap IIb (Warszawa Wawer – Otwock)" jest dofinansowany przez Unię Europejską w ramach Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

Warszawa/34431635

WAL 1

eprasa.pl 7647588477

wyborcza

ŁÓDZKIE
ZAPRASZA

Piątek, 24 kwietnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Małgorzata Szlachetka**

Wyborcza.pl

Nie tylko na weekend

Odnajdź ślady wielkiej historii i inne atrakcje

▶ 4-5, 6 -7

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

eprasa.pl 7647588477

Najciekawsze wydarzenia kulturalne w Łodzi

Będzie się działo!

Spektakl o Arkadiusie, „Czarnoksiężnik z krainy Oz" Leny Frankiewicz, jubileuszowy Fotofestiwal, Ravekjavik w starych fabrykach i wielka przekrojowa wystawa polskiej mody.

• **Marta Bogdańska, In Space we Trust Cloven-hoofed, z projektu Vive la résistance!, 2024**
FOT. MATERIAŁY PRASOWE FOTOFESTIWALU

Izabella Adamczewska

Hitem końcówki sezonu może być spektakl o Arkadiusie – bohater to złoto, a fantazja Marcina Libera (reżyser) i Michała Kmiecika (tekst) nieograniczona.

Teatry: Arkadius, Niziurski i Machulski

Urodzony w Parczewie Arkadiusz Weremczuk zrobił niesamowitą karierę. W jego strojach paradowali Björk, Brad Pitt i Christina Aguilera. Arkadius ubierał milionerów. Miał kontrakt na kostiumy dla Los Angeles Opera, a w 2001 roku „The Independent" wymienił go na liście dziesięciu najlepszych brytyjskich projektantów mody. Jego prace kupiło londyńskie Victoria & Albert Museum, wystawiano je w Mode Museum w Hasselt, Mode Museum w Antwerpii, Goethe-Institut w Nowym Jorku i Centre Georges Pompidou w Paryżu. – Byłem Polakiem tak sławnym jak papież i Roman Polański. To było więcej niż spełnienie marzeń – opowiadał Karolinie Sulej i Julii Strużyckiej w wywiadzie dla „Wysokich Obcasów".

A potem zbankrutował, ogłosił swoją śmierć i odrodzenie jako AFKAA (Artist Formerly Known As Arkadius). Mieszka w brazylijskim Salvadorze i stroni od branży mody.

Spektakl Kmiecika i Libera będzie biograficzną fantazją o chłopaku uniesionym i wyplutym przez agresywny kapitalizm. Wielkie marzenia zderzą się z rzeczywistością wyzysku. Z jakim efektem? Okaże się 30 maja.

Wystawa Arkadiusa w Centralnym Muzeum Włókiennictwa była hitem, czy na spektakle do Teatru Jaracza w Łodzi też przyjdą tłumy?

Teatr Nowy w Łodzi sięga po klasykę PRL-owskiej literatury dla młodzieży: „Siódme wtajemniczenie" Edmunda Niziurskiego. Perypetie trzynastoletniego Cykorza wciągniętego w porachunki między dwiema bandami – bierze na warsztat Katarzyna Dudzic-Grabińska. Twórcy zapowiadają podróż w świat wyobraźni, w którym granica między zabawą a rywalizacją, walką a niewinnym przekomarzaniem, jest cienka. Muzycznie temat opracuje Tymoteusz Witczak, który inspiruje się m.in. twórczością Pink Freud i Terry'ego Scotta Taylora.

Premiera – 24 kwietnia na Dużej Scenie.

Teatr Powszechny w Łodzi na finał Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych proponuje nową rodzinną komedię Juliusza Machulskiego. „Meczycho" reżyseruje Tomasz Karolak. Spotkanie trzech pokoleń będzie okazją do skonfrontowania światopoglądów.

– Nie pamiętam polskiej teatralnej sztuki która próbuje zasypać historyczne traumy i ksenofobiczme uprzedzenia za pomocą komedii – mówi Machulski.

Pierwsze pokazy – 26 i 27 czerwca w Pieter Smit Theater Rock Polska.

Życie ze stukilową świnią

18 czerwca w Łodzi rozpocznie się 25. Fotofestiwal. Hasłem jubileuszowej edycji jest „Sztuka. Współpraca. Społeczność".

– Zmierzymy się z najważniejszymi wyzwaniami współczesności: od kryzysu demokracji i katastrof klimatycznych, przez wpływ sztucznej inteligencji na obraz, po złożoną relację człowieka ze światem zwierząt – zapowiada Krzysztof Candrowicz z kolektywu programowego.

Główne centrum festiwalowe przeniesie się w tym roku do Pałacu Biedermanna przy ul. Franciszkańskiej 1/5, gdzie ulokowana zostanie wystawa Augustina Rebeteza.

W Ośrodku Propagandy Sztuki przy ul. Sienkiewicza 44 pokazane zostaną słynne „Cykle Ameryki" Philipa Montgomery'ego: Minneapolis po zabójstwie George Floyda, pierwsza populistyczna kampania Donalda Trumpa, protesty Black Lives Matter czy skutki huraganu Irma.

Z kolei w Fabryce Sztuki Art_Inkubatorze przy ul. Tymienieckiego 3 będzie można zobaczyć efekty dwuletniego projektu Heritage Lens – artyści z Włoch, Niemiec, Francji, Łotwy, Hiszpanii, Finlandii, Wenezueli i Polski pokazują konsekwencje zmian klimatycznych.

Ważnym tematem tegorocznego Fotofestiwalu są ludzko-zwierzęce kolektywy. Chiński fotograf Feng Li opowie o tym, jak dzieli życie ze stukilogramową świnią o imieniu Pig Feng JR. Urodzony w roku Świni, od 2017 roku mieszka w wieżowcu z inteligentnym, społecznym i pedantycznym zwierzęciem – żona Li uratowała prosię porzucone na lotnisku. Na zdjęciach widzimy fotografa w kostiumie świni, „juniora" ze złotym balonem w kształcie prosiaka, albo wylegującego się na balkonie z kotem na plecach.

Nikita Teryoshin portretuje podwórkowe koty, Carlos Alba dokumentuje miejskie życie londyńskich lisów, a Maii Tammi dzieli się refleksjami o macierzyństwie – swoim oraz ośmiornicy Octomom, która przez 53 miesiące wysiadywała jaja w kanionie Monterey na Oceanie Spokojnym.

Z kolei w Pasażu Schillera stanie „Niepełny leksykon ptaków wystawowych" Luke'a Stephensona.

Muzyka – filharmonia i Marylin Manson

W Filharmonii Łódzkiej 22 maja wystąpi południowokoreańska skrzypaczka Soyoung Yoon, nagrodzona na XIV Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego. W programie mniej znana polska muzyka, m.in. Concertino na skrzypce i orkiestrę Mieczysława Wajnberga oraz Poemat na skrzypce i orkiestrę Szymona Laksa.

29 maja na finał rezydencji w Filharmonii Łódzkiej koncert „Życie bohatera" zagra Jakub Jakowicz. Artysta wykona Koncert skrzypcowy a-moll Antonína Dvoráka oraz tytułowy poemat symfoniczny Richarda Straussa.

Wystawa Arkadiusa w Centralnym Muzeum Włókiennictwa była hitem, czy na spektakle do Teatru Jaracza w Łodzi też przyjdą tłumy?

Sezon w Filharmonii Łódzkiej zakończy koncert poświęcony pamięci Elżbiety Pendereckiej. Zabrzmią I Koncert fortepianowy e-moll op. 11 Fryderyka Chopina oraz VIII Symfonia „Pieśń przemijania" Krzysztofa Pendereckiego. Na fortepianie zagra Shiori Kuwahara, laureatka czwartej nagrody na XIX Konkursie Chopinowskim.

W czerwcu dziesiąta edycja festiwalu muzyki i sztuk wizualnych Ravekjavík. W Elektrowni w kompleksie Fuzja oraz w dawnych magazynach tekstyliów przy ul. Niciarnianej będzie można usłyszeć alt-rap, jazz, elektronikę, ambient i muzykę eksperymentalną. Na scenie klubowej zagości m.in. trance, house, breakbeat, hyperpop i latinx.

Co jeszcze, jeśli chodzi o koncerty? 18 lipca w Atlas Arenie wystąpi Marilyn Manson. A 24 lipca rozpoczyna się Łódź Summer Festival, na który zaproszono m.in. Happysad, Justynę Steczkowską, Chivasa, Bedoesa i TEDE. Gwiazdą imprezy odbywającej się na Łódzkich Błoniach będzie Timbaland.

Nowa polska moda i dary przyjaźni

Muzeum Sztuki w Łodzi zaprosi w połowie maja do obu swoich oddziałów na prezentację „Darów przyjaźni". Wyeksponowane zostaną prace artystek i artystów związanych z instytucją od lat (m.in. Liama Gillicka, Sharon Lockhart, R.H. Quaytman) i współpracujących z nią w ostatnim czasie (m.in. Veroniki Hapchenko, Agaty Ingarden, Nikity Kadana, Marysi Lewandowskiej, Antje Majewski, Wendelien van Oldenborgh, Mykoly Ridnyiego, Aury Rosenberg, Wilhelma Sasnala). Najnowsze dzieła podarowane zostały przez amerykańską performerkę Andreę Fraser, holenderskiego artystę Willema de Rooija czy Gabriele Stötzer z Niemiec.

13 czerwca w Centralnym Muzeum Włókiennictwa w Łodzi otworzy się wystawa „Nowa moda polska. Kronika głębokich uczuć". W jakie relacje w XX wieku wchodził ubiór? Co zmienia się dziś?

„Sarmatyzm, wyobrażenia o mitologii słowiańskiej, kultura wiejska, przesiedlania po konferencji jałtańskiej, prześladowania polityczne, czy wątki maryjne skonfrontowane zostaną m.in. z queerem, sztuką dragu, muzyką techno i najnowszymi technologiami" – zapowiada kurator Marcin Różyc.

Pokazane zostaną kolekcje m.in. Arkadiusa, Gosi Baczyńskiej, Rafała Świądra, Kasi Kucharskiej, Paprockiego i Brzozowskiego oraz Jacka Gleby. O odradzaniu dawnych polskich rzemiosł lokalnych opowiedzą prace Zofii Chylak. Będzie można zobaczyć również pierwszy cyfrowy ubiór w kolekcji muzeum, autorstwa Marcina Kossakowskiego.

Dla dzieci

Od 23 maja w Teatrze Pinokio grane będą „Mity" w reżyserii Jakuba Porcariego. Realizatorzy zapraszają dzieci w podróż do świata bogów i herosów. Za inspirację posłużyły nie tylko różne wersje greckich mitów, ale też epos Hezjoda „Teogonia".

Łódzki Teatr Lalek Arlekin zaprosił do współpracy Lenę Frankiewicz, która na 30 maja przygotowuje premierę „Czarnoksiężnika z krainy Oz". Za adaptację kultowej powieści Lymana Franka Bauma zabrała się Sandra Szwarc, która zapowiada, że przeczyta powieść przez pryzmat współczesnej Ameryki.

„Świat Dorotki stanie się tu rodzajem kulturowej mapy mitów, ikon, lęków i marzeń, zakodowanych w popkulturze, która ma ogromny wpływ na kulturę europejską, w tym także polską. W warstwie dramaturgicznej pojawią się odniesienia do estetyki kina drogi, kina superbohaterów, seriali młodzieżowych oraz współczesnego kina familijnego, które przepracowuje temat dojrzewania, inności oraz poszukiwania własnej tożsamości" – czytamy na stronie teatru.

Z kolei 30 marca w malarni Teatru Wielkiego w Łodzi premierę będzie mieć „Turkusowy potwór", opera Tomasza J. Opałki i Marii Peryt, inspirowana teatrem Carla Gozziego i komedią dell'arte.

eprasa.pl 7647588477

BLISKO, PIĘKNIE, Z HISTORIĄ W TLE

Łódzkie poleca się na majówkę

ŁÓDZKIE
URZĄD MARSZAŁKOWSKI

Kto chociaż raz odwiedził centrum Polski, wie, że znaleźć tu można miejsca, które mają swój charakter i zapadają w pamięć. Od zrewitalizowanych łódzkich fabryk, przez leśne azyle, malownicze rzeki zachęcające do spływów kajakowych, po małe miejscowości kuszące zabytkami i folklorem. Wiele z nich zachwyci nawet podczas krótkiego pobytu, również przejazdem.

Piękno województwa łódzkiego bierze się z bogactwa przyrodniczego oraz stąd, że tworzą je historycznie różnorodne ziemie połączone szybko wzrastającym przemysłem przed stu pięćdziesięciu laty, który pozostawił w spuściźnie znakomite pofabrykanckie arcydzieła architektury. Wiele z nich odzyskało blask dzięki wsparciu z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego.

Ziemia obiecana

Narodowe Centrum Kultury Filmowej to serce filmowej Łodzi ulokowane w zrewitalizowanym, nowoczesnym kompleksie po dawnej elektrociepłowni EC1. Dzięki unijnemu wsparciu z Urzędu Marszałkowskiego powstała tu profesjonalna infrastruktura służąca edukacji kulturalnej. Odwiedzający mogą podziwiać interaktywną wystawę stałą „Materia Kina", która w niezwykły sposób odkrywa kulisy produkcji filmowej. Inną ważną ekspozycją jest „Kino Polonia", opowiadająca historię polskiej kinematografii. W kompleksie EC1 jest też Centrum Nauki i Techniki dające unikatową możliwość zdobywania wiedzy m.in. na temat przetwarzania energii. To budynek w stylu industrialnym z początku XX w., z zachowanymi elementami maszyny parowej i ceglaną elewacją. Jest tu m.in. Planetarium i Ulica Żywiołów, czyli centrum techniki dla najmłodszych oraz Centrum Komiksu.

EC1

Z EC1 spacerujemy na ul. Piotrkowską, która jest częścią rewitalizowanych – również ze środków unijnych – kwartałów centrum Łodzi. Kolejne zabytkowe kamienice odzyskują blask tworząc przepiękny szpaler niepowtarzalnych budowli.

Trwałe ślady naszej historii

Miejsce „z duszą" we wschodniej części regionu to XII-wieczne Opactwo Cystersów w Sulejowie. Jeden z najlepiej zachowanych skarbów architektury romańskiej w Polsce. Ze względu na historyczny charakter, miejsce to owiane jest wieloma legendami. Według jednej z nich, przed portalem znajdującym się w kościele, rycerze Władysława Jagiełły ostrzyli miecze przed wyprawą pod Grunwald.

Klasztor Cystersów w Sulejowie

Pałac Saski w Kutnie

Na północy województwa warto zajrzeć do dwóch leżących blisko siebie obiektów z przebogatą historią. To Pałac Saski w Kutnie i Zamek w Oporowie. Pałac Saski – zbudowany za 6 tysięcy talarów i dziś odnowiony za 36 milionów złotych – jest najcenniejszym symbolem Kutna i jego przeszłości. Ten drewniany budynek z charakterystyczną konstrukcją szkieletową, to jedyny w Polsce zachowany pałac pocztowy wzniesiony z polecenia Augusta III w czasach unii polsko-saskiej. Cesarz Napoleon Bonaparte zatrzymał się w tu 11 grudnia 1812 roku podczas odwrotu z tragicznej wyprawy na Rosję. Z kolei Zamek w Oporowie to gotycka perełka Łódzkiego. Jest najlepiej zachowaną rezydencją rycerską w Polsce, z historią sięgającą XV wieku. Wzniesiony został ok. 1440 roku na sztucznie usypanej wyspie, otoczonej głęboką fosą. Od 1949 roku w murach zamku mieści się Muzeum. Wokół zamku rozpościera się piękny park.

Reset w Tomaszowie Mazowieckim i okolicach

Rezerwat przyrody Niebieskie Źródła to jedno z najbardziej malowniczych miejsc w Łódzkiem. Woda wypływająca z podziemnych pokładów wapieni jurajskich przybiera charakterystyczną niebiesko-błękitno-zieloną barwę. To efekt unikalnych procesów fizycznych i chemicznych. Dzięki unijnemu wsparciu z Urzędu Marszałkowskiego w byłej kopalni piasku otwarta została podziemna trasa turystyczna. Rezerwat położony jest w granicach administracyjnych Tomaszowa Mazowieckiego, naprzeciwko Skansenu Rzeki Pilicy. A trasa wzdłuż Pilicy prowadzi przez malownicze zakątki, w tym Smardzewice, skąd można przejść się obok tamy na Zalewie Sulejowskim. Plaża w Smardzewicach również została zrewitalizowana dzięki środkom unijnym.

Plażing w Poddębicach i Uniejowie

Zachodnia część województwa łódzkiego to Zalew Jeziorsko utworzony na Warcie. Jego północna część pełni funkcję rekreacyjną i można tam popływać łodziami motorowymi, żaglówkami, natomiast południowa to strefa ciszy z rezerwatem ornitologicznym „Jeziorsko". Tym, co przyciąga turystów w te rejony są kąpieliska na bazie wód geotermalnych. Termy Poddębice tworzy siedem basenów zewnętrznych i wewnętrznych oraz strefa saun i SPA. Poddębice szykują się też do zagospodarowania nabrzeża Neru. Przy dofinansowaniu unijnym powstaną bulwary nadrzeczne. Będą dodatkową atrakcją dla turystów, którzy odwiedzają Termy, Park dworski z Pałacem Grudzińskich i ZOO Safari w Borysewie. Turyści mogą też odpocząć korzystając z leczniczych wód geotermalnych w Termach Uniejów. Miasteczko posiada status uzdrowiska termalnego. Warto wybrać się tu do zespołu muzealno-noclegowego – Zagrody Młynarskiej. W sąsiedztwie kompleksu znajduje się tężnia solankowa, uzupełniająca infrastrukturę Uniejowa o nowe urządzenie lecznictwa zdrojowego.

Park Arkadia i Pałac w Nieborowie – romantyczny zakątek Łódzkiego

Park Arkadia

Ogrody w Arkadii koło Nieborowa to jedno z najpiękniejszych i najbardziej niezwykłych miejsc na północy województwa łódzkiego. Zostały założone w końcu XVIII wieku i stanowią przykład sentymentalnego ogrodu krajobrazowego inspirowanego romantyzmem. W ogrodzie znajdziemy wiele zabytków. Jest antyczna Świątynia Diany, Domek Gotycki, Dom Murgrabiego. Jedną z najbardziej charakterystycznych budowli jest Akwedukt. Przepiękny, barokowy pałac w Nieborowie to dawna rezydencja rodziny Radziwiłłów. W bogato zdobionych wnętrzach pałacu można zobaczyć unikalne kolekcje dzieł sztuki, mebli oraz przedmiotów codziennego użytku z XVIII i XIX wieku. Otaczający pałac park stanowi piękne tło do spacerów. Zarówno Park Arkadia, jak i Pałac w Nieborowie zachwycają dzięki wsparciu unijnemu.

Pałac w Nieborowie

Skansen w Kwiatkówku i grodzisko

Gratką dla miłośników historii i przyrody będzie Skansen w Kwiatkówku i grodzisko pod Tumem. Skansen to unikatowe miejsce, w którym można zobaczyć, jak wyglądało życie na dawnej wsi. Grodzisko w Tumie to z kolei fascynująca podróż do przeszłości, do czasów średniowiecznej Łęczycy, gdy ziemie te zamieszkiwane były przez pierwszych Piastów. Nieopodal wyłania się Archikolegiata w Tumie – jeden z najcenniejszych polskich zabytków architektury romańskiej. I wreszcie Zamek Królewski w Łęczycy, który gościł wielu polskich królów, a nawet… diabła Borutę. Dziś jest gospodarzem corocznych europejskich turniejów rycerskich. Wzniesiony w XIV wieku z inicjatywy króla Kazimierza III Wielkiego pełnił funkcję obronną i administracyjną.

34430757

eprasa.pl 7647588477

Nie tylko na weekend

Kajakiem dopłynąć do perły architektury romańskiej

Jak zwiedzać region łódzki? Szukając śladów średniowiecznej historii, młynów, a może miejsc z życia słynnego pisarza? Jedno jest pewne – atrakcji nie zabraknie.

Małgorzata Szlachetka

Szybki wypad na weekend, a może tygodniowy lub dłuższy wyjazd w czasie wakacji? W województwie łódzkim nie brakuje miejsc wartych odwiedzenia. Co więcej, czasami kilka atrakcji jest w stosunkowo niewielkiej odległości, więc warto z tego skorzystać.

Dla fanów średniowiecznej historii

Zaczynamy od odkrywania tajemnic Opactwa Cystersów w Sulejowie, które jest perłą architektury romańskiej, nie tylko w skali Polski. Cystersi zbudowali swój klasztor na wzgórzu, nad brzegiem Pilicy, w XII wieku rzeka płynęła bliżej klasztornych murów. Dziś do Sulejowa możemy dojechać samochodem, ale jest też możliwość wypożyczenia kajaków, żeby poznać okolicę z nieco innej perspektywy. Przystań kajakowa jest kilkaset metrów od historycznych zabudowań klasztornych.

Cystersów do Sulejowa sprowadził książę Kazimierz II Sprawiedliwy. Zakonnicy przybyli nad Pilicę na początku sierpnia 1177 roku. Cystersi zajmowali się rolnictwem i ogrodnictwem, ale można powiedzieć, że byli pionierami w wielu dziedzinach.

Budowa kościoła w stylu romańskim trwała ponad 50 lat. Budulcem świątyni był szydłowiecki piaskowiec. Do dziś zachwyca portal zdobiący główne wejście do kościoła, który został konsekrowany 23 listopada 1232 roku. Co ciekawe, wyposażenie kościoła jest barokowe, ale w czasie renowacji świątyni odkrywano nie tylko gotycką cegłę, ale i freski. Można je podziwiać w prezbiterium, przy ołtarzu głównym. Pozostałe ściany świątyni są nadal otynkowane – kto wie, jakie skarby czekają jeszcze na odkrycie?

Wrażenie robią podwójne stalle – bogato zdobione, malowane na zielono oraz na złoto.

Opaci sulejowscy wielokrotnie przyjmowali możnych gości, na czele z królem Władysławem Jagiełłą w czasie, gdy rycerstwo przygotowywało się do bitwy pod Grunwaldem.

Cysterskich zabudowań nie ominęły zawirowania historii, począwszy od decyzji o kasacie klasztoru. W czasie zaborów Rosjanie wywieźli księgi z biblioteki klasztornej.

Wokół kościelnych zabudowań widać ślady dawnej świetności. W formie ruiny zachowała się ściana dawnego refektarza, w którego piwnicach były niegdyś pełne spiżarnie. W czasie badań archeologicznych zostały odkryte również relikty pieców, które służyły do ogrzewania pomieszczeń. Można sobie wyobrazić, jak pięknie musiał wyglądać po sąsiedzku pałac opata z wyjściem na ogród.

Będą w Sulejowie nie można zrezygnować z wizyty w tamtejszym muzeum – kameralnym, ale z wieloma interesującymi zabytkami. W środku prezentowane jest m.in. ciekawe lapidarium z fragmentami odkrytych w czasie prac archeologicznych kafli piecowych, naczyń i kamiennych detali.

Dzieci na pewno zainteresuje drewniana rzeźba lwa, datowana na połowę XVII wieku. Taką samą można zobaczyć w kościele.

Jeśli chcą Państwo spędzić noc w tym historycznym kompleksie, to dawne zabudowania gospodarcze cystersów pełnią obecnie nową rolę – mieści się w nich Hotel Podklasztorze ze spa oraz restauracją. To dobry adres! W klimat przeszłości miejsca wprowadzają nie tylko łacińskie sentencje, umieszczone w pokojach, ale też dźwiękowy detal – na korytarzach słychać momentami gregoriańskie chorały.

• **2022 r. Rekonstrukcja fragmentu grodu w Tumie pod Łęczycą. Dzień otwarcia nowej atrakcji turystycznej**
FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Skansen etnograficzny w Kwiatkówku** FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL (2)

Dla fanów grodów

Fani historii na pewno znajdą coś dla siebie w Tumie. Wizyta w słynnej Archikolegiacie Tumskiej to punkt obowiązkowy, ale w odległości spaceru od tego zabytku są jeszcze dwie inne atrakcje.

Od 2022 roku można zwiedzać częściową rekonstrukcję fragmentu średniowiecznego grodu w Tumie. Do współczesnej budowy zużyto zużyto 1 tys. m sześc. drewna. To inwestycja za prawie 12 mln zł, w tym 7,5 mln dotacji z UE.

Największym odkryciem z trzech sezonów poprzedzających rekonstrukcję w Tumie jest srebrny dziewięcioboczny pierścień z inskrypcją po łacinie – „Obyś żył szczęśliwy, ile czasu żyje feniks". Został znaleziony w warstwie ziemi datowanej na drugą połowę XI w. i początek XII stulecia. Pierwszy gród w tym miejscu założył prawdopodobnie Bolesław Chrobry.

– To rekonstrukcja zgodna z realiami historycznymi – mówił w rozmowie z „Wyborczą" w dniu otwarcia atrakcji Stanisław Muszyński, prezes Bractwa Rycerskiego Ziemi Sieradzkiej. – Jako rekonstruktorzy często zderzamy się z mitami, bo ludzie wyobrażenia o historii budują na podstawie filmów z Hollywoodu. A historia jest dziesięć razy ciekawsza! Rozwiązania naszych przodków ciągle zaskakują. Nie mieli Tik Toka, ale nie byli od nas głupsi – dodawał.

Będąc w tym miejscu, zajrzyjmy również do niewielkiego skansenu, który jest rzut beretem. Kierujcie się w stronę wiatraka!

Dla fanów przyrody

Inny sposób na zwiedzanie odkrywania łódzkiego? Na przykład wybierając ścieżkę parków krajobrazowych oraz rezerwatów, a tych w regionie nie brakuje. Tylko na terenie obecnej Puszczy Bolimowskiej żyje ponad 200 gatunków zwierząt chronionych. Cenne przyrodniczo tereny zostały objęte ochroną w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego z około 160 pomnikami przyrody, a także podmokłymi łąkami.

Przyrodniczą atrakcją są również Niebieskie Źródła w Tomaszowie Mazowieckim. Nazwa pochodzi od barwy wody. Podobno ich widokiem zachwycał się już car Mikołaj II w 1901 roku. Nie inaczej jest dzisiaj, chociaż do źródeł idzie się lasem od ruchliwej drogi. W ciepłe weekendy przygotujcie się na tłumy.

1 RP

eprasa.pl 7647588477

– Niebieski kolor jest w tym przypadku iluzją świetlną – mówi Krzysztof Olkusz, znany łódzki przewodnik. I dodaje: – Łódzkie generalnie ma niesamowite walory przyrodnicze i piękne lesiste tereny. Jestem zachwycony zespołem parków nad Pilicą, bo to ciągle jest to dzika rzeka – świetna do spływów kajakowych. Świetne spływy są też na Rawce i Grabi. Jest gdzie wypoczywać.

Dla fanów młynów

Krzysztof Olkusz zwraca również uwagę, że Łódzkie jest zagłębiem młynów pochodzących z przełomu XIX i XX wieku. Często są one jeszcze drewniane. – Niektóre z nich zamieniły się w punkty gastronomiczne i dzięki temu ciągle żyją. To na przykład Osada Dwa Młyny nad Grabią – mówi przewodnik. Gospodarze tego miejsca piszą tak: „Na terenie Osady funkcjonuje Muzeum oraz Bar. W sprawie sesji zdjęciowych, planów filmowych oraz artystycznego wykorzystania Osady Dwa Młyny, prosimy o bezpośredni kontakt telefoniczny". Lokalizacja: gmina Dobroń, niedaleko Pabianic.

– Fryszerka nad Pilicą tuż za Inowłodzem, gdzie obok siebie są dwa młyny. Jeden jest smażalnią ryb, drugi nieco ukryty w lesie. Malowniczo położony. W Konstantynowie Łódzkim nawet zachował się ostatni młyn nad rzeką Łódką. Piękne młyny przetrwały się nad Nerem, na przykład w Wilkowicach. Jest też młyn Jamborek koło Zelowa – wylicza Olkusz. Dodając, na zasadzie ciekawostki, że niektóre młyny miały metalowe elementy wyposażenia pochodzące z łódzkich fabryk.

Jestem zachwycony zespołem parków nad Pilicą, to ciągle dzika rzeka

KRZYSZTOF OLKUSZ
przewodnik

Oznakowany przez PTTK jest Szlak Młynów nad Grabią w powiecie łaskim. Długość – 46 kilometrów.

Dla fanów literatury

Oglądanie Niebieskich Źródeł warto połączyć ze zwiedzaniem Skansenu Rzeki Pilicy. Kameralnego, ale interesującego. Można tu wejść do niewielkiego wnętrza stacji Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, w której bywał Władysław Reymont.

Reymont nie tylko napisał „Ziemię obiecaną", powieść, w której unieśmiertelnił Łódź, ale też był związany z regionem łódzkim, co stało się inspiracją dla jego twórczości. Nobliście zawdzięczmy nie tylko „Ziemię obiecaną", ale też „Chłopów". Oba dzieła wpisały się w historię światowej literatury, ale też doczekały się fantastycznych ekranizacji!

„Gdy miał mniej więcej 18 lat zaciągnął się do wędrownej trupy teatralnej, która przemierzała nasze województwo, występując m.in. w Ozorkowie, Łęczycy, Skierniewicach. W końcu ojciec wystarał się dla niego o posadę niższego funkcjonariusza Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Pracował na małych stacyjkach w Rogowie, Krosnowej, Lipcach. Pomieszkiwał w okolicznych wsiach" – czytamy na stronie lodzkie.pl.

• **Skansen Rzeki Pilicy** FOT. MAŁGORZATA SZLACHETKA

• **Kościół zbudowany w Sulejowie przez cystersów, w tle dawne zabudowania gospodarcze – obecnie Hotel Podklasztorze** FOT. MAŁGORZATA SZLACHETKA

Lipce dziś noszą miano Reymontowskich.

Obserwowanie życia wiejskiego stało się inspiracją do napisania powieści „Chłopi". „Mimo że literacki opis miejscowości nie pokrywa się z rzeczywistym wyglądem ówczesnych Lipiec, stały się one chyba najbardziej rozsławioną z polskich wsi. Mało tego, wiele z przedstawionych w książce historii, jak również nazwiska ich bohaterów – były w pełni autentyczne – zapewne pochodziły z zasłyszanych przez pisarza w karczmie opowieści" – tak o Lipcach Reymontowskich pisze Mirek Osip-Pokrywka w przewodniku „Łódzkie między Bzurą, Pilicą i Wartą".

Lipce pamiętają o nobliście na wiele sposobów. Będąc w okolicy, można odnaleźć również tzw. Domek Reymonta, w pobliżu linii kolejowej, w którym mieszkał. To dawny budynek dróżnika kolejowego.

Dla fanów miast

W tym kontekście Krzysztof Olkusz wymienia Kutno, jako miasto, które „wymyśliło się na nowo". I zbudowało swoją markę wokół uprawy róż i corocznego Święta Róży. Podobny pomysł na siebie, zdaniem przewodnika, miał Zgierz.

– Miasto Tkaczy to może nie do końca wykorzystana szansa, ale jednocześnie jest tam coś tak cudownego, jak Centrum Konserwacji Drewna, które dostaje zamówienia z całej Europy – mówi Krzysztof Olkusz.

REKLAMA 34431295

1 RP

eprasa.pl 7647588477

Termy Uniejów kończą 18 lat

Nowa inwestycja i atrakcje w prezencie na urodziny

Gdy zaczynaliśmy w 2008 roku, klienci mieli do dyspozycji mały obiekt z trzema nieckami basenowymi i dwiema saunami – wspomina Marcin Pamfil, prezes Term Uniejów.

Alicja Zboińska

Na 16 maja zaplanowano obchody pierwszych „dorosłych" urodzin kompleksu basenowo-saunowego w Uniejowie połączone z otwarciem nowej strefy atrakcji, która zajmie obszar prawie hektara. Chodzi o teren położony w kierunku mostu, na którym znajdzie się letnia strefa rozrywki, nie tylko wodnej. – Ta strefa ma być czynna od maja do września, choć wiele będzie zależało od pogody – mówi Marcin Pamfil. – Nie będą to tylko atrakcje związane z wodą, choć zaplanowaliśmy flume ride, czyli kolejkę wodną, która dostarczy niezapomnianych wrażeń. To rodzaj atrakcji w parkach rozrywki, gdzie łódki poruszają się po torze z wodą, rozpędzając się grawitacyjnie, pokonują zjazdy i zakręty, kończąc zjazd wpadnięciem do wody.

Atrakcje w letniej strefie rozrywki

W nowej strefie działać będzie także kilka nowych zjeżdżalni o takich nazwach jak: „Spiralne Tornado", „Wyścigowe Duo", „Adrenalina Max" oraz „Family Fun".

Właściciele term pomyśleli również o części edukacyjnej. Powstał ogród wody, czyli laboratorium zabawy i nauki. W tym miejscu będzie można się dowiedzieć, czym jest wir wodny, jak działa siła wody, jaka jest nasza waga w wodzie czy też jak powstaje siła oceanu.

Dzieci będą mogły skorzystać też z nauki jazdy elektrycznymi mini jeepami – przygotowano 25 takich pojazdów. Będą się poruszać po torze zakrętami i rondem. Ma to przypominać prawdziwe miasteczko ruchu i być przystosowane dla dzieci w wieku cztery – 11 lat.

Właściciele Term Uniejów wykorzystali także mały zbiornik wodny, który znajduje się na tym terenie. Został przekształcony w „miniaturowy port, po którym pływać będą ekologiczne łódki elektryczne". Goście będą mogli podziwiać krajobraz z perspektywy wody lub korzystać z pomostu. W ramach inwestycji powstała także duża strefa relaksu z plażą trawiastą wyposażoną w leżaki. Jest i zielony labirynt – żywopłoty w dwóch wysokościach, z mineralnymi ścieżkami w kolorze złoto-beżowym. Dla miłośników gier edukacyjnych przygotowano szachy terenowe.

Koncerty na 18. urodziny

W nowej strefie zaplanowano również atrakcje dla dorosłych: zewnętrzny klub fitness z profesjonalnym sprzętem. Na świeżym powietrzu w tej części będzie można zadbać o zdrowe plecy, wykonać ćwiczenia kardio. Powstają tu także strefy funkcjonalna oraz wolnych ciężarów.

Prace nad powstaniem tej strefy rozpoczęły się we wrześniu 2025 roku. O tym, jak wygląda nowe miejsce, będzie można się przekonać od soboty 16 maja od godz. 10. Zaplanowano wówczas obchody 18. urodzin Term Uniejów.

W ramach zakupionego biletu goście mogą korzystać z oferty basenów, strefy saun, nowej letniej części oraz wziąć udział w koncercie, w trakcie którego wystąpią Patrycja Markowska, Julia Żugaj oraz zespół Zakopower.

Organizatorzy zapowiadają, że muzycy będą występować od godz. 17 do późnych godzin nocnych. Imprezę, która zakończy się o północy, poprowadzi Agnieszka Hyży.

Bilet normalny kosztuje 199 zł, ulgowy (dla dzieci i młodzieży do 16 lat) jest o 30 zł tańszy.

Na dzień 16 maja dostępne będą również bilety dwu- i czterogodzinne. Będzie można je kupować od godz. 10 w kasach. Nie obejmują udziału w imprezie, a osoby, które się na nie zdecydują, mogą korzystać ze wszystkich atrakcji kompleksu, w tym letniej strefy do godz. 15.

Od tego się zaczęło

To kolejna rozbudowa Term Uniejów, które zostały otwarte w lipcu 2008 roku. Klienci mieli wówczas do dyspozycji trzy baseny: 25-metrowy pływacki, nieckę ze słoną wodą oraz brodzik dla dzieci. Otwarte zostały także dwie sauny oraz niewielka strefa odpoczynku przy nich. Powstała również restauracja.

REKLAMA 34431156

eprasa.pl 7647588477

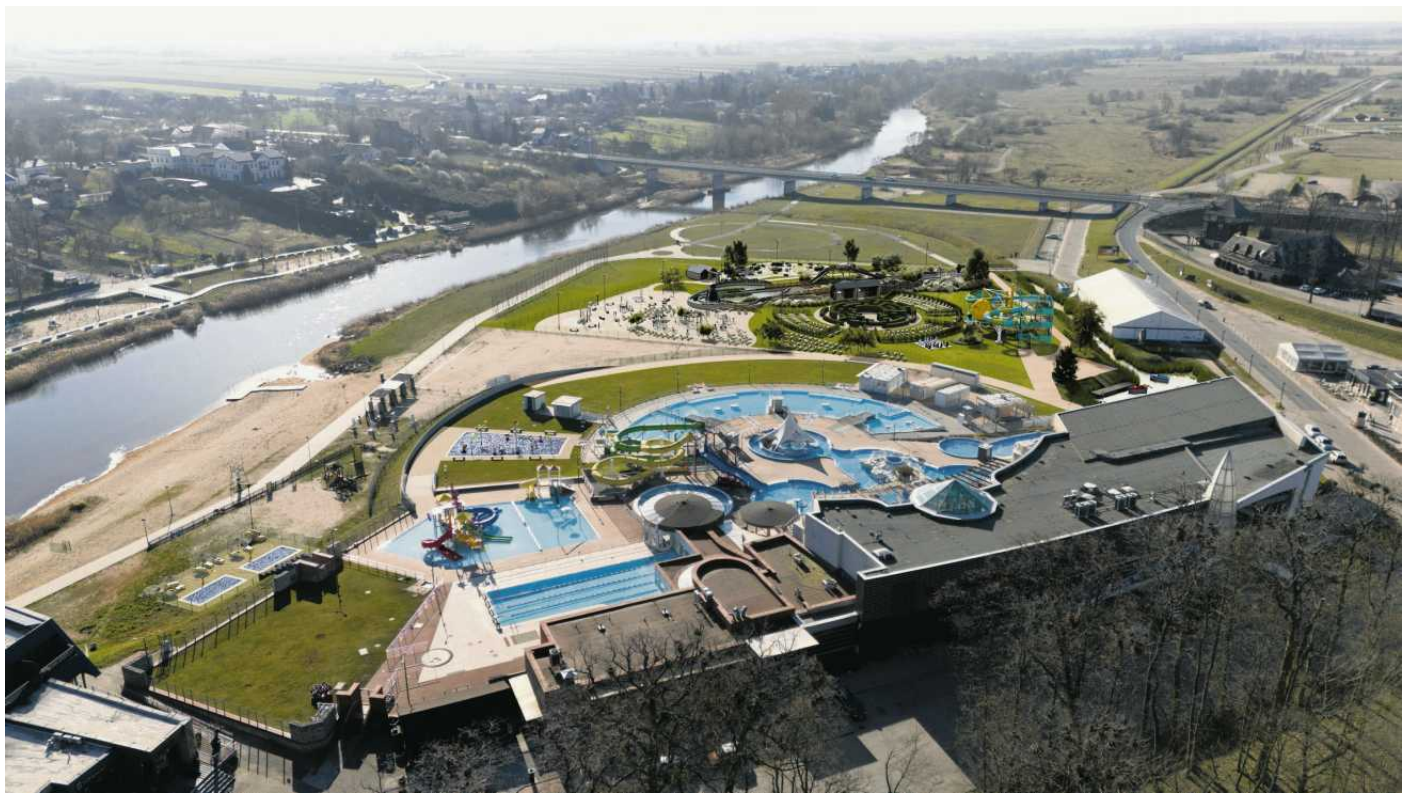

Frekwencja

OKOŁO

8

MLN

• **Tyle osób odwiedziło do tej pory Termy Uniejów**

• **Nowa inwestycja Term Uniejów**

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Od tego czasu Termy Uniejów były kilka razy rozbudowywane.

– Początkowo był to mały obiekt, który rocznie odwiedzało ok. 250 tys. osób – mówi Marcin Pamfil. – W roku 2012 liczba gości wzrosła do pół miliona rocznie. Odwiedzających systematycznie przybywało, w 2019 roku było ich ok. 750 tys. i – gdy wydawało się, że będzie już tylko lepiej – przyszła pandemia koronawirusa.

Po pandemii goście wrócili, choć jest ich nieco mniej – ok. 600 tys. rocznie. Jak wylicza prezes Term Uniejów są to nie tylko województwa łódzkiego, ale także Wielkopolski czy Kujaw. Mniej jest natomiast mieszkańców Mazowsza, którzy zyskali dwa duże obiekty basenowe w swoim województwie.

Poprzednia rozbudowa obiektu miała miejsce w 2019 roku, a wcześniejsza w 2012 roku.

W 2019 roku zmienił się brodzik dla dzieci: powstał tu zamek wodny z kilkoma mniejszymi zjeżdżalniami oraz siatka wspinaczkowa z pływającymi atrakcjami dla najmłodszych. Do użytku został oddany również wielofunkcyjny basen rekreacyjny wypełniony wodą solankową, wyposażony w leżanki i ławeczki rurowe z masażem powietrznym. Powstały również stanowiska do masażu ściennego z zasysaniem powietrza, gejzery i kaskada wodna.

Powierzchnia wody zwiększyła się z 1600 do 2700 m kw.

Także w 2019 roku został oddany do użytku czterogwiazdkowy Aparthotel Termy Uniejów, który mieści część hotelową i konferencyjną.

Miliony gości

Do tej pory Termy Uniejów odwiedziło ok. 8 mln osób. Najwięcej gości jest w letnie weekendy – nawet pięć – sześć tysięcy osób dziennie, natomiast zimą ta liczba spada do trzech – czterech tysięcy osób. Zimą w tygodniu obiekt odwiedza między dwa a trzy tysiące osób dziennie, latem między trzy a cztery tysiące.

Mimo dodawania kolejnych atrakcji nie zmienia się jedno: nadal obowiązuje opcja czas stop. Klienci, którzy wychodzą z basenu albo sauny, mogą zatrzymać czas, a posiłek nie jest wliczany do pobytu na obiekcie. Jak podkreśla Marcin Pamfil, Termy Uniejów były pierwszym obiektem saunowo-basenowym w Polsce, który wprowadził taką możliwość.

Sauna z widokiem na Wartę

Następna będzie strefa saun, która obecnie składa się z kilku rodzajów: na podczerwień, bani, łaźni aromatycznej, tureckiej, sanarium. Do dyspozycji gości są także basen lodowy z temperaturą wody wynoszącą 10 stopni Celsjusza, komora śnieżna z temperaturą od minus 5 do minus 13 stopni oraz „słoneczna łąka".

– Kolejnym etapem rozbudowy będzie właśnie saunarium – mówi Marcin Pamfil. – Chcemy podwoić tę strefę. Największą atrakcją będzie zapewne sauna z widokiem na Wartę, w której będą organizowane ceremonie saunowe. Jednocześnie będzie mgło wziąć w nich udział nawet 120 osób, czyli dwa razy tyle, ile obecnie korzysta z takich możliwości w bani.

Prezes Term Uniejów obserwuje, że rośnie zainteresowanie pobytem w saunach, a ceremonie przyciągają więcej osób, niż jest w stanie pomieścić obecna sauna służąca do tego.

Rozbudowa tej strefy to plan na najbliższe lata, niebawem zostanie opracowany szczegółowy projekt. Marcin Pamfil: – Marzy mi się, by to miejsce powstało w 2028 roku, ale nie składam konkretnych deklaracji.

REKLAMA 34431191

1 RP

eprasa.pl 7647588477

REKLAMA

Ogrody do zwiedzania w samym centrum Polski.

Ogrody Grażyny i Andrzeja Furmanów, znane jako Aflopark, to największe prywatne ogrody w centralnej części kraju. Mieszczące się na granicy dwóch miast: Pabianic oraz Ksawerowa, stały się prawdziwą perłą regionu i obowiązkowym punktem na mapie każdego miłośnika natury.

Tym, co wyróżnia Aflopark, są zdobiące go setki gatunków roślin, m.in. piwonii, liliowców, powojników czy hortensji. Bezsprzecznie królują w nim jednak róże. To właśnie one zostały docenione podczas ubiegłorocznego, XX Światowego Kongresu Różanego w japońskiej Fukuyamie, gdzie Afloparkowi przyznano tytuł: „Award of Garden Excellence" – najbardziej prestiżowe miano klasyfikujące pabianicki ogród różany do grona tych najpiękniejszych na świecie.

Ogród żyjący rytmem pór roku

Od 2020 roku Aflopark jest sukcesywnie rozbudowywany i w chwili obecnej zajmuje ponad 8 hektarów starannie **zaprojektowanej przestrzeni, która zachwyca o każdej porze roku.** Nie tylko sezonowością, czy różnorodnością kwiatów, ale też wyjątkową, ogrodową architekturą i perfekcyjnie utrzymanymi trawnikami, po których można – a nawet powinno się – chodzić boso.

W Afloparku **odnaleźć** można, m.in. 550 odmian róż, 470 odmian liliowców, a także 200 rodzajów mięty. Na jego terenie znajdują się również liczne krzewy oraz drzewa ozdobne i owocowe, w tym ponad 100-letnie jabłonie. Cały obiekt podzielony został na różne obszary tematyczne zaaranżowane tak, by jak najlepiej wykorzystać sezonowość pór roku oraz naturalne walory ukształtowania terenu. W ten sposób powstały, np. angielski ogród różany, wrzosowiska, ogród wodny, brzozowy zagajnik, wąwóz, ogród warzywny, czy ogród cienia.

Nowości na rok 2026

Aflopark jest miejscem, w którym stawia się na ciągły rozwój i wzbogacanie oferty skierowanej do odwiedzających – zarówno w zakresie eventów, jak i samego parku. Efektem czego jest rozbudowa jego powierzchni o kolejne 1,5 hektara. Nowy obszar, którego otwarcie nastąpi tej wiosny, przeznaczony zostanie przede wszystkim na ogród o charakterze naturalistycznym, gdzie decydujący głos w zakresie kształtu krajobrazu będzie miała właśnie przyroda.

Również wiosną będzie miało miejsce inne wydarzenie, które bardzo mocno odznaczy się w historii Afloparku. 23 maja w ogrodach zainaugurowana zostanie wystawa rzeźb wybitnych polskich artystów, a wśród nich – Igor Mitoraj, Magdalena Abakanowicz, Bronisław Chromy i Zdzisław Beksiński. Dzieła tych artystów ozdobią ogrodowe zakątki i cieszyć będą oczy wszystkich gości odwiedzających Aflopark aż do 30 września br.

Zaplanuj swoją wizytę

Dla gości odwiedzających Aflopark przygotowano liczne miejsca do indywidualnego wypoczynku na łonie natury, kawiarnię, obszerny i darmowy parking, zaś dla najmłodszych - rozbudowany plac zabaw w ogrodowym stylu.

Istotną zaletą miejsca jest jego lokalizacja – samo centrum Polski, a także jego dostępność przez 6 dni w tygodniu w godz. 10:00-18:00, w tym również w weekendy i święta, co czyni Aflopark świetną destynacją do spędzania rodzinnych chwil.

Więcej informacji: www.aflopark.pl

Zapraszamy do miejsca stworzonego z miłości do natury!

eprasa.pl 7647588477

wyborcza

KLESZCZE
JAK SIĘ CHRONIĆ

Piątek, 24 kwietnia 2026 | Redaktorka prowadząca **Ewa Tomkowska** Wyborcza.pl

Choroby odkleszczowe

Na kleszczowe zapalenie mózgu jest szczepionka

Kojarzymy kleszcze z wycieczką do lasu, jednak 90 proc. ukłuć zdarza się w okolicy domu. Ryzyko choroby odkleszczowej rośnie, gdy masz psa albo kota, który wychodzi z domu.

Katarzyna Staszak

Niemal wszyscy badani Polacy (99 proc.) wiedzą, że kleszcze przenoszą choroby. Najlepiej znana jest borelioza (95, proc.), o kleszczowym zapaleniu mózgu słyszało 70 proc. z nas, natomiast o babeszjozie 18, proc. – wynika z raportu przygotowanego przez Ośrodek Badań Socjomedycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Boreliozę leczy się antybiotykami, a na kleszczowe zapalenie mózgu (KZM) lekarstwa nie ma. Skutki tej choroby mogą mieć długotrwały wpływ na życie. KZM może doprowadzić do paraliżu – rąk, nóg, w najcięższych przypadkach także dróg oddechowych, co oznacza podłączenie pod respirator. Leczenie polega na długotrwałej rehabilitacji. Skutkiem choroby może być padaczka, a u dzieci – trudności z nauką.

Dobra wiadomość jest taka, że przeciwko KZM jest szczepionka. Tylko trzeba z niej skorzystać.

Lekarze nie informują o szczepionce

Z badania dotyczącego naszej wiedzy o KZM wynika, że:

- tylko 6 proc. badanych Polaków usłyszało od lekarza, że warto się zaszczepić przeciwko KZM;
- 41 proc. Polaków w ogóle nie wie, że taka szczepionka istnieje;
- zaledwie 10 proc. z nas jest zaszczepionych (prawie 12 proc. kobiet i 8,6 proc. mężczyzn).

– Lekarze to najsłabsze ogniwo systemu szczepień przeciwko KZM. Gdyby częściej informowali pacjentów o możliwości szczepienia, wynik byłby zdecydowanie lepszy. Przez brak informacji od lekarzy, wielu Polaków traktuje tę chorobę jako mało prawdopodobne zagrożenie. A przecież liczba chorych na KZM rośnie – mówi prof. Tomasz Sobierajski, kierownik wspomnianego Ośrodka Badań Socjomedycznych UW, autor raportu o wiedzy Polaków na temat KZM.

W 2024 r. odnotowano w Polsce 793 przypadki KZM, pięć lat wcześniej zgłoszonych zachorowań było 265.

A i tak nie wykrywamy wszystkich przypadków, bo wiele szpitali nie robi pogłębionych badań. Uznają, że nie jest konieczne, bo na tego wirusa i tak nie ma leku. Lekarze reagują na konkretne objawy, które u każdej osoby mogą być inne. A w karty pacjentów wpisują, że zapalenie mózgu ma niewiadome pochodzenie.

To nie las jest winny

– Wielu ludzi myśli, że skoro nie chodzą do lasu, to problem ich nie dotyczy podczas gdy większość ukłuć ma miejsce w pobliżu miejsca zamieszkania: w ogrodach, parkach i na działkach rekreacyjnych – podkreśla prof. Sobierajski.

Z ankiet przeprowadzonych wśród osób, które z powodu kleszcza leżały w szpitalu, wynika, że 90 proc. z nich w tygodniach poprzedzających zachorowanie nie było w lesie. Kleszcza spotkały koło domu.

Na ukłucie kleszcza bardziej narażone są osoby, które mają psa lub wychodzącego z domu kota. Zwierzęta przynoszą kleszcze na grzbiecie. Wśród opiekunów zwierząt ukłuć przez kleszcza jest po prostu więcej.

Właściciele zwierząt są bardziej świadomi zagrożenia i częściej niż reszta Polaków rozważają szczepienie. Prawie 39 proc. osób z tej grupy myśli o szczepionce, w porównaniu z 29 proc. ogółu Polaków.

Te rozważania nie przekładają się jednak znacząco na liczbę zaszczepionych. Jest wyższa tylko o niecałe dwa punkty procentowe w porównaniu z ogółem Polaków. Powszechne jest za to zabezpieczanie psów przed ukłuciem kleszczy – tabletkami i specjalnymi obrożami.

FOT. SHUTTERSTOCK

Jak pasożytuje kleszcz

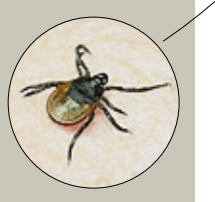

1 Spacerując po ofierze, kleszcz szuka bezpiecznego miejsca.

2 Wkłuwa się rurką z haczykami, które utrzymują go w skórze ofiary.

3 Syty kleszcz opuszcza żywiciela, niosąc odwłok wypełniony krwią.

INFOGRAFIKA: ŁUKASZ RUDNIKOWSKI / WYBORCZA.PL/BIQDATA
FOT. SHUTTERSTOCK

Czy szczepionka jest skuteczna?

Wiele osób tłumaczy, że nie skorzystało ze szczepienia, bo to skomplikowany proces – trzeba się zarejestrować w przychodni, w umówiony dzień samodzielne kupić szczepionkę w aptece i iść z nią do lekarza.

To już nie jest konieczne. Możemy szczepić się w aptekach, szczepionkę podają farmaceuci.

– Ze szczepionki od lat korzystają leśnicy i nie mieliśmy żadnego przypadku zachorowań w tej grupie zawodowej – mówi prof. Joanna Zajkowska, specjalistka chorób zakaźnych z Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Jedna dawka szczepionki kosztuje ok. 100 zł. Drugą możemy przyjąć już po dwóch tygodniach. Szybko zyskujemy więc ochronę przed chorobą, która może odebrać nam sprawność. Możemy zaszczepić się w dowolnym momencie.

Szczepić można także dzieci. Szczepionka przeciwko KZM jest jak dodatkowe ubezpieczenie na wakacyjny wyjazd.

– Nie da się przewidzieć przebiegu choroby. Znaczenie może mieć ilość wirusa, jaką przenosił i zdążył przekazać człowiekowi kleszcz – mówi prof. Zajkowska. Organizm może zwalczyć wirusa i nigdy się nie dowiemy, że nam zagrażał. Nie ma na skórze rumienia, który towarzyszy boreliozie.

Najczęściej choroba przebiega dwufazowo: zaczyna się od objawów podobnych do grypy, potem jest poprawa i pojawiają się objawy neurologiczne. Może pojawić się gorączka, bóle głowy, nudności, sztywność karku. Z takimi objawami trzeba jak najszybciej jechać do szpitala. ●

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na Wyborcza.pl/TylkoZdrowie**

eprasa.pl 7647588477

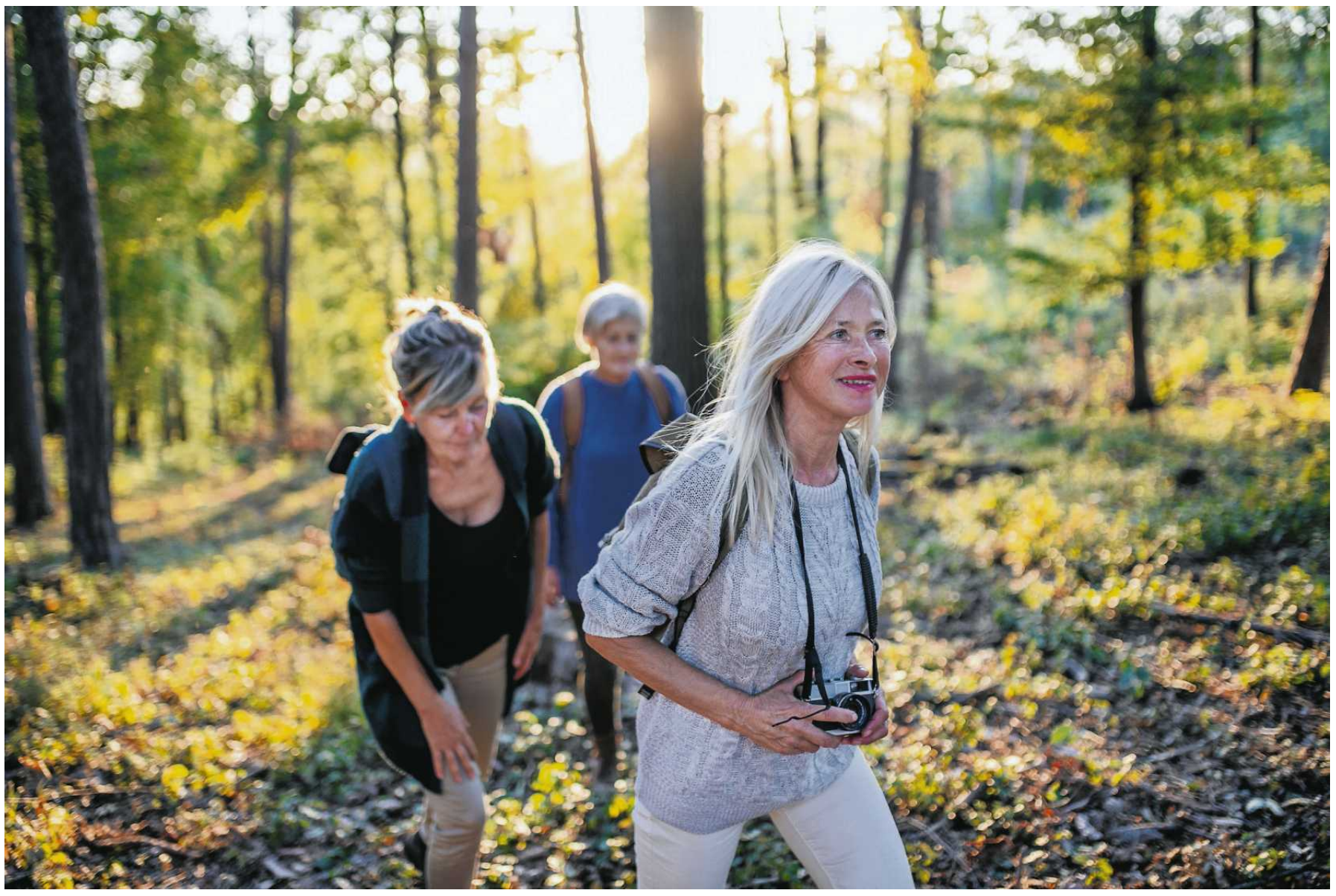

• **W lesie najłatwiej zostać ukłutym przez kleszcza, gdy się nie ruszamy, np. w czasie zbierania jagód**
FOT. SHUTTERSTOCK

Kleszcze w domu? To możliwe

Siedem faktów o naszych wrogach

Czy przed usunięciem warto posmarować kleszcza masłem? Co zrobić, gdy fragment kleszcza zostanie w naszej skórze? Czy kleszcze mogą mieszkać w domach?

Katarzyna Staszak

Jeśli chcemy chronić się przed kleszczami i chorobami, które roznoszą, musimy dużo o nich wiedzieć. Zgodnie z zasadą, że swojego wroga należy poznać. Jak sobie radzić z kleszczami, zapytaliśmy ekspertkę, która bada zwyczaje tych pajęczaków.

Czy kleszcze skaczą na nas z drzew?

1 – Nie, kleszcze nie fruwają, nie skaczą, nie spadają z drzew, tylko chodzą – wyjaśnia dr inż. Anna Wierzbicka, biolożka, zoolożka z Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. – Kleszcze siedzą w zaroślach i wyczuwają, że się zbliżamy, więc przygotowują się do zejścia z rośliny na nas. Kleszcze czują nasz zapach, ciepło naszego ciała i jesteśmy na tyle duzi, że wyczuwają także drżenie ziemi, gdy nadchodzimy – opisuje dr Wierzbicka.

Ze swoim zespołem powtórzyła eksperyment przeprowadzony w USA: ubrane na biało osoby chodziły po lesie, a naukowcy sprawdzali, jakie zachowania najbardziej sprzyjają atakom kleszczy. Białe postacie opierały się o drzewa, udawały, że zbierają grzyby, idą ścieżką itd. – Okazało się, że gdy biegniemy, kleszcze spadają. Gdy idziemy wydeptaną ścieżka, ryzyko też jest małe. Największe ryzyko wiąże się ze zbieraniem grzybów czy jagód – mówi biolożka.

W eksperymencie przeprowadzonym w Kalifornii największe ryzyko ataku kleszcza wiązało się z siedzeniem na pniu drzewa. – W ciepłej Kalifornii kleszcze dobrze czuły się tam, gdzie było wilgotniej, czyli na rozkładającym się drewnie – tłumaczy biolożka.

Powinniśmy mówić, że kleszcz nas ukąsił, ugryzł czy ukłuł?

2 – Należy mówić, że kleszcz wbija się lub kłuje. Segmenty jego głowy są zrośnięte i tworzą rurkę z ząbkami, takimi, jakie ma piła do drewna. Tę rurkę kleszcz wbija w naszą skórę. Komar robi podobnie, ale jego kłujka jest gładka i może

FOT. 123RF

łatwo wyjść ze skóry. Ząbki na ryjku kleszcza (hypostomie) działają jak haczyki, sprawiają, że kleszcz może długi czas mocno trzymać się w skórze. Możemy się ubierać, myć, a kleszcz wciąż będzie wbity – mówi dr Wierzbicka.

Dodaje, że ślina kleszcza działa jak cement, który wylewa się wokół ranki. – Dlatego jeleń może biec 50 km na godz., a kleszcz nie odpada z jego ciała. Ptaki wędrowne mogą z kleszczem przelecieć z Afryki do Europy w czasie wiatru i deszczu – opisuje biolożka.

Jak usunąć kleszcza?

3 W aptece kupić można różne sprzęty do usuwania kleszczy – lassa, haczyki, zasyczacze i szczypawki. – Wystarczy najzwyklejsza pęseta, jaką zapewne każdy ma w łazience. Łapiemy nią kleszcza jak najbliżej skóry i wyrywamy jednym prostym ruchem, bez kręcenia. Po usunięciu kleszcza, dezynfekujemy skórę. Kleszcza można spuścić w toalecie – podpowiada dr Wierzbicka.Przypomina, że kleszcza przed wyciągnięciem ze skóry niczym nie drażnimy, nie przypalamy papierosem, nie smarujemy kremem, olejem czy masłem. – W ten sposób uniemożliwiamy kleszczowi oddychanie. W takiej sytuacji zwymiotuje i jeśli dotychczas nie przekazał nam wirusa czy bakterii, to z wymiotami zapewne to zrobi. Ryzyko zakażenia jest tym większe, im dłużej kleszcz jest wczepiony w skórę – mówi biolożka.

Gdy wyciągając kleszcza, rozerwiemy go, płyny z jego ciała mogą łatwo wniknąć w nasz organizm, a wraz z nimi bakterie, wirusy czy pierwotniaki.

Co zrobić, gdy kawałek kleszcza utknie w skórze?

4 – Najnowsze zalecenia są takie, żeby ewentualny oderwany fragment kleszcza, jego ryjek, zostawić. Rankę dezynfekujemy i czekamy aż ciało samo usunie fragment pajęczaka. Taka strategia jest bezpieczniejsza niż próby usunięcia fragmentu kleszcza, które oznaczałyby powiększenie rany i wiązałyby się z ryzykiem infekcji – tłumaczy dr Wierzbicka.

Czy gołębie mogą przynieść kleszcze do domu?

5 Gołębie oraz inne ptaki atakują tzw. ptasie kleszcze, czyli obrzeżki gołębie. Są powszechne w gołębnikach, kurnikach, wieżach kościołów, a także na strychach i poddaszach. Tędy mogą dostać się do domów.

Obrzeżki gołębie zazwyczaj atakują nocą, a ślady ich działań widać rano. Gdy obrzeżki napiją się krwi, odpadają od skóry i wracają, żeby ukryć się w gniazdach lub szczelinach podłogi czy ścian. Ich ślina jest silnie uczulająca.

W skrajnych przypadkach pogryzienie przez obrzeżki może doprowadzić do wstrząsu anafilaktycznego, a nawet do śmierci – ostrzega Ministerstwo Zdrowia.

– Gdy ptasim kleszczom brakuje żywicieli lub gdy populacja w danym miejscu bardzo się rozrośnie, mogą wchodzić do mieszkań. Walka z obrzeżkami może oznaczać konieczność zrywania tapet, boazerii, czy paneli i użycie silnych środków chemicznych. W kamienicach trzeba monitorować kratki wentylacyjne i likwidować

eprasa.pl 7647588477

Kleszcze nie fruwają, nie skaczą, nie spadają z drzew, tylko chodzą. Siedzą w zaroślach i wyczuwają, że się zbliżamy, więc przygotowują się do zejścia z rośliny na nas. Czują nasz zapach, ciepło naszego ciała i wyczuwają także drżenie ziemi, gdy nadchodzimy

dr inż. ANNA WIERZBICKA
biolożka z Wydziału Leśnego i Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

gniazda gołębi w przewodach wentylacyjnych – wyjaśnia dr Wierzbicka.

Ukłucie obrzeżka przekształca się w swędzący pęcherzyk, może doprowadzić do obrzęku, a także zapalenia naczyń limfatycznych.

Czy spodnie chronią przed kleszczami?

6 Kleszcze są wszędzie, gdzie jest zieleń i możliwi żywiciele – jeże albo myszy. – W miastach jest moda na kieszonkowe ogrody. Mamy dzięki temu większy kontakt z zielenią, możemy usiąść wśród traw czy krzewów. Z drugiej strony, to oznacza większe ryzyko spotkania kleszcza. Osobom w miastach brakuje świadomości, że kleszcza roznoszącego groźne choroby można złapać w miejskim parku, a nawet na osiedlowym placu zabaw. Powinniśmy każdego dnia sprawdzać, czy nie chodzi po nas kleszcz. A gdy wychodzimy na dłuższy spacer wśród zieleni, warto odpowiednio się ubrać – radzi dr Wierzbicka.

Do lasu czy parku – jeśli chcemy się ochronić przed kleszczami – konieczne są długie spodnie. Do tego skarpety i pełne buty. – Dla lepszej ochrony skarpety można naciągnąć nawet na spodnie, tak robią leśnicy w Austrii czy w Niemczech – mówi dr Wierzbicka.

Po przyjściu do domu ściągamy leśne ubranie, strzepujemy z niego kleszcze, które na szczęście poruszają się wolno, więc nie od razu dostaną się do zakrytej spodniami skóry.

Czy można chemicznie usunąć kleszcze z trawnika lub łąki koło domu?

7 – Chemiczne opryski działają tylko przez około cztery tygodnie, po tym czasie kleszcze wrócą wraz z jeżami czy myszami. Poza tym taki oprysk na kleszcze, to oprysk na wszystkie stawonogi, więc zaszkodzimy także motylom, pszczołom, pająkom. A tego zdecydowanie nie chcemy, chcemy zachować różnorodność gatunków, nie chcemy przecież widzieć dookoła tylko pól kukurydzy, ale kwiaty i inne rośliny. Opryski nie są więc rozwiązaniem – tłumaczy biolożka.

Pocieszające, że większość gatunków kleszczy żyje w norach i wcale nie chce spotkać człowieka. A te kleszcze, które spotykają człowieka, zapewne i tak wolałyby przyczepić się do sarny czy jelenia, bo to spokojniejsze życie niż na człowieku.

FOT. SHUTTERSTOCK

Sparaliżowana przez kleszcza

Jedna wyprawa do lasu odebrała jej sprawność

Kiedyś lubiła jeździć rowerem. Teraz z powodu kleszczowego zapalenia mózgu siedzi w wózku, który stabilizuje jej głowę i nogi.

Katarzyna Staszak

W lipcu 2022 r. rodzina Lenkiewiczów pojechała na spacer do lasu. Katarzyna, Adam i ich dwie córki: 7-letnia Iga i 4-letnia Ada.

Po wycieczce Katarzyna zauważyła dwa kleszcze, które wbiły się jej w brzuch. Adam szybko je usunął i zapomnieli o tym zdarzeniu.

Tydzień później pojechali w góry. Zdjęcia z tych wakacji zatrzymały ostatnie chwile, w których mogła objąć córki ramionami.

W piątek wracali do domu do Białegostoku. Mówiła, że boli ją głowa.

– Następnego dnia żona nie mogła już wstać z łóżka, leżała z wysoką temperaturą. Wieczorem doszły do tego wymioty. W niedzielę była już w szpitalu – wspomina Adam Lenkiewicz.

Stan Katarzyny szybko się pogarszał. Nie mogła ruszać rękami i nogami. Lekarze zdiagnozowali kleszczowe zapalenie mózgu.

Wirus sparaliżował drogi oddechowe. Zaczęła się walka o życie – podłączenie pod respirator na oddziale intensywnej terapii. Konieczne było zrobienie otworu w tchawicy i założenie rurki tracheostomijnej. Katarzyna ma ją do dzisiaj. – Próba jej usunięcia zakończyła się kolejną niewydolnością oddechową – mówi Adam.

– Gdy obudziłam się ze śpiączki nie ruszałam żadną częścią ciała – wspomina kobieta. Siedzi w wózku, który stabilizuje jej głowę i nogi.

Gdy zachorowała miała 36 lat. Obecnie potrzebuje całodobowej opieki i pomocy przy każdej czynności. Nie może sama jeść, nie może zająć się swoją higieną. Gdy leży, nie jest w stanie sama zmienić pozycji.

Może już ruszać palcami rąk i podnosi nogi. Na nowo uczyła się stać, może to zrobić, gdy jest oparta o rehabilitanta. Z jego pomocą próbuje chodzić – w specjalnych butach usztywniających nogi aż do kolan.

– Postęp jest minimalny, ale jednak jest – mówi Katarzyna.

Gdy jej mąż pracuje, opiekuje się nią jej siostra. Inne siostry też pomagają. Każdy w rodzinie musiał nauczyć się nowych rzeczy np. odsysania rurki tracheostomijnej.

Każdy dzień Katarzyny wypełnia rehabilitacja.

– Staramy się, żeby rehabilitant przychodził na dwie godziny dziennie. Do tego masaż dwa-trzy razy w tygodniu. Przez zaciśnięte mięśnie żona ma problemy ze szczęką, więc staramy się też zapewniać rehabilitację stomatologiczną. Potrzebna jest również praca z neurologopedą. Razem to pięć-sześć godzin zajęć dziennie. A dzienny koszt takiej rehabilitacji wynosi ok. 500 zł, miesięcznie daje to ok. 10 tys. zł. Ze swojej wypłaty nie jestem w stanie pokryć tych kosztów. Żona dostała niedużą rentę. Udało nam się pozyskać pieniądze przez zrzutki – wylicza Adam Lenkiewicz.

Dlaczego Katarzyna zachorowała?

– Wczesne wyjęcie kleszcza zabezpiecza nas przed zakażeniem boreliozą, natomiast nie zabezpiecza przed zachorowaniem na kleszczowe zapalenie mózgu. Wirus jest wprowadzany w momencie wkłucia, gdy kleszcz wprowadza ślinę do skóry – tłumaczy prof. Joanna Zajkowska, specjalistka chorób zakaźnych z Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

O boreliozie słyszymy częściej. To choroba wywoływana przez bakterie i na nią mamy antybiotyki. A rumień, który pojawia się na skórze, jest sygnałem alarmowym, że trzeba zgłosić się do lekarza, nawet jeśli nie zanotowaliśmy samego ukłucia przez kleszcza.

Z kleszczowym zapaleniem mózgu (KZM) jest trudniej – nie ma leków, które zatrzymają wirusa. Skutki tej choroby mogą mieć długotrwały wpływ na życie. Jedyną ochroną jest szczepionka.

U każdej osoby zakażenie KZM może mieć inny przebieg. Organizm czasem potrafi zwalczyć wirusa bezobjawowo. Nie możemy jednak zakładać, że dzięki dobrej odporności na pewno nie zachorujemy, bo wśród chorych z ciężkimi objawami są też osoby młode i dotychczas zupełnie zdrowe. Jak Katarzyna Lenkiewicz, która dojeżdżała do pracy na rowerze i lubiła chodzić po górach.

Stan Katarzyny szybko się pogarszał. Nie mogła ruszać rękami i nogami. Lekarze zdiagnozowali kleszczowe zapalenie mózgu

– Zakażenie to rywalizacja między wirusem KZM a naszym układem immunologicznym. Nie da się przewidzieć przebiegu choroby. Znaczenie może mieć ilość wirusa, jaką przenosił i zdążył przekazać człowiekowi kleszcz – mówi prof. Zajkowska.

Tłumaczy, że najczęściej choroba przebiega dwufazowo: zaczyna się od objawów podobnych do grypy, potem jest poprawa i pojawiają się objawy neurologiczne.

– Bólowi głowy mogą towarzyszyć nudności, sztywność karku i inne objawy świadczące o zajęciu układu nerwowego. Jeżeli lekarz podejrzewa zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych czy zapalenie mózgu i nie ma przeciwwskazań do punkcji lędźwiowej, pobiera się płyn mózgowo-rdzeniowy. Jeśli widać w nim cechy zapalenia, mamy już wstępne rozpoznanie – wyjaśnia prof. Zajkowska.

W wielu szpitalach na tym etapie badania się kończą, bo nie wszędzie jest możliwość wykonania badań specjalistycznych w kierunku KZM. W takich przypadkach w dokumentację medyczną lekarze wpisują zapalenie mózgu nieznanego pochodzenia (idiopatyczne).

W 2024 r. odnotowano w Polsce 793 przypadki KZM, pięć lat wcześniej zgłoszonych zachorowań było 265.

Chorzy są w różnym stanie – częste jest porażenie splotów barkowych, które uniemożliwia swobodne podniesienie ręki. Zdarza się też porażenie nóg, kłopoty z równowagą. Osoby te wymagają długotrwałej rehabilitacji.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego jako możliwe powikłania KZM wymienia również: zaniki mięśni, padaczkę, depresję, zaburzenia koncentracji i pamięci. U dzieci skutkiem zakażenia mogą być trudności z nauką.

Prof. Zajkowska opowiada też o pacjentach, którzy nie zapamiętali samego zakażenia, ale widzą jego skutki: – Ktoś zgłasza się do lekarza, bo zauważył osłabienie ręki albo np. mniejszy obwód uda i mówi, że schudła mu jedna noga. Po badaniach okazuje się, że ma w organizmie przeciwciała przeciwko KZM.

Wiele osób myśli, że skoro nie chodzą do lasu, to problem chorób odkleszczowych ich nie dotyczy. Jednak z ankiet przeprowadzonych wśród osób, które z powodu kleszcza leżały w szpitalu, wiemy, że 90 proc. z nich w tygodniach poprzedzających zachorowanie nie było w lesie. Kleszcza spotkały koło domu.

• **Katarzyna Lenkiewicz z córkami kilka dni przed paraliżem**
FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

eprasa.pl 7647588477

Diagnostyka

Czy warto oddawać kleszcza do badania

Wyniki badania kleszcza, który wbił się nam w skórę, nie mają znaczenia dla lekarza. – Oferty laboratoriów są nieetyczne – mówi ekspertka od kleszczy.

FOT. SHUTTERSTOCK

Katarzyna Staszak

Diagnostykę kleszcza usuniętego ze skóry oferuje wiele laboratoriów. Przyjmują kleszcze osobiście lub dostarczone przez kuriera, w paczce. Punkty diagnostyczne radzą zamknąć złapanego kleszcza w jałowym opakowaniu, np. pojemniku na mocz kupionym w aptece.

Najczęstsze są oferty badania w kierunku boreliozy. Punkty diagnostyczne obiecują, że potwierdzą lub wykluczą obecność krętka *Borrelia burgdorferi*, czyli bakterii odpowiedzialnej za zakażenia. W internecie można znaleźć także oferty szerokiej diagnostyki jednego kleszcza – oprócz boreliozy, sprawdzany ma być też m.in. wirus odpowiedzialny za kleszczowe zapalenie mózgu.

Czy takie badanie może się przydać w naszym leczeniu?

Kleszcz z bakterią to nie dowód zakażenia

Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych zdecydowanie odradza oddawanie kleszcza do badania.

– Takie badanie, zgodnie z przepisami, nie może być uznane za badanie diagnostyczne. Co więcej, nie jest także rekomendowane przez gremia naukowców oraz specjalistów w dziedzinie chorób zakaźnych – informuje Monika Pintal-Ślimak, prezes Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych.

Jeśli badanie wyjętego z naszej skóry kleszcza potwierdzi, że jest on nosicielem krętków *Borrelia*, nie znaczy to wcale, że bakterie znalazły się też w naszym organizmie. „Nie można zatem na podstawie badania kleszcza potwierdzić, że doszło do zarażenia u człowieka" – wyjaśnia Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wynik badania kleszcza nie może być więc dla lekarza podstawą wypisania recepty na antybiotyki.

„W aktualnie obowiązujących standardach dotyczących leczenia boreliozy z Lyme profilaktyczne leczenie antybiotykami po ukłuciu przez kleszcza nie jest zalecane jako rutynowe postępowanie. Lekarz rozważy je w indywidualnych, wyjątkowych przypadkach. Podawanie antybiotyków jest na pewno konieczne w przypadku klinicznie jawnej postaci boreliozy" – tłumaczą Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne.

Ryzyko zakażenia zależy m.in. od tego, jak długo kleszcz był wbity w skórę człowieka. „Jeśli kleszcz zostanie w całości usunięty przed upływem 24-48 godzin od ukłucia, ryzyko rozwoju choroby jest mniejsze" – przypomina NFZ.

Jak naukowcy badają kleszcze

Sprawdzanie, czy kleszcz jest nosicielem bakterii, wirusa czy pierwotniaków, to złożony proces, bo każdego patogenu szuka się inaczej, stosując inne techniki – tłumaczyła nam w podcaście Wyborczej „Zdrowa Rozmowa" dr inż. Anna Wierzbicka, biolożka i zoolożka z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

– Na przykład, gdy chcę sprawdzić, czy w kleszczu, którego wyciągnęłam z sarny jest borelioza, to wkładam go w 70-procentowy roztwór czystego spirytusu i zamrażam do temperatury minus 30 st. C. W takiej zamrożonej formie transportuję go do laboratorium na Akademii Medycznej. Gdybym chciała sprawdzić ryzyko kleszczowego zapalenie mózgu, to muszę kleszcza do tego laboratorium dostarczyć żywego. Dla mnie nieetyczne jest to, że wiele prywatnych zakładów diagnostycznych przyjmuje kleszcze do badania i bierze za to po kilkaset złotych – mówi dr Wierzbicka.

Usuniętego ze skóry kleszcza nie trzeba też przynosić do przychodni czy do szpitalnego oddziału ratunkowego, bo laboratoria diagnostyczne działające w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia nie badają kleszczy. ●

Borelioza

Jeśli kleszcz już wbił się w skórę, to na pewno zachoruję?

To mit! Od takiej sytuacji do choroby droga daleka.

Po pierwsze, istnieje wiele różnych rodzajów kleszczy, z których tylko niektóre mogą przenosić infekcje, takie jak borelioza czy kleszczowe zapalenie mózgu.

To oznacza, że nie każdy kleszcz nosi w sobie bakterie boreliozy!

Tak naprawdę większość wcale ich nie ma i nie może nam ich przekazać.

Kleszcze do usunięcia po spacerze

Ryzyko wywołania boreliozy przez kleszcza jest dość niskie, nawet jeśli jest on już do nas przyczepiony, nakarmiony i faktycznie jest nosicielem czynnika zakaźnego.

Przyjmuje się, że aby doszło do zakażania boreliozą, kleszcz musi tkwić w skórze człowieka przez co najmniej 24, a zwykle nawet 72 godziny. Tyle czasu potrzebują bakterie, aby przygotować się do ataku na ludzki organizm i do niego przeniknąć. To zaś oznacza, że jeśli dokładnie obejrzymy się po powrocie z lasu czy parku i znajdziemy na sobie wgryzionego w skórę kleszcza, którego tam wczoraj nie było, a potem szybko go usuniemy, ryzyko, że złapiemy chorobę jest bliskie zeru. Z amerykańskich badań wynika, że jeśli zareagujemy odpowiednio szybko, ryzyko zachorowania na boreliozę wynosi tylko od 1,2 do 1,4 proc.

Inaczej jest, niestety, w przypadku kleszczowego zapalenia mózgu. Tu zakażony kleszcz infekuje nas od razu po ukłuciu.

Jednak przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu można się zaszczepić, a przeciwko boreliozie nie, stąd „okienko" w postaci dwóch-trzech dni bardzo się przydaje, dając nam czas na reakcję.

Długa wędrówka z jelit do gruczołów ślinowych

Dlaczego bakterie boreliozy potrzebują tyle czasu, by przeniknąć od kleszcza do naszej krwi? Ponieważ w chwili ukłucia są one uśpione w jego jelicie. Stają się aktywne dopiero po ekspozycji na ciepłą krew, którą ten pajęczak z nas wysysa. Ale mikroby nie tylko muszą się obudzić, jeszcze czeka je wędrówka z jelit kleszcza do jego gruczołów ślinowych. To wszystko trwa.

Po trzecie, nawet jeśli bakterie boreliozy przedostały się do naszej krwi, to nie oznacza, że zachorujemy! Nie zawsze zakażenie wiąże się z chorobą, dlatego że nasz układ immunologiczny w znacznej części przypadków sam radzi sobie z tymi bakteriami.

Jeśli dojdzie do zakażenia, lecz nie pojawią się żadne objawy, to nie można wtedy w ogóle mówić o chorobie.

W przypadku kleszczy należy zachować trzeźwą głowę. Nie bagatelizować zagrożenia i odpowiednio się ubierać, idąc do lasu, a po powrocie wytrzepać np. na balkonie wierzchnie ubranie. Potem wystarczy oglądać się podczas wieczornej toalety i usunąć kleszcza, jeśli jakiś się do nas przyczepił. Można też sobie zanotować, że takie zdarzenie miało miejsce i jeśli z czasem pojawią się u nas objawy boreliozy (np. rumień), zgłosić się do lekarza. ●

Margit Kossobudzka

eprasa.pl 7647588477

wyborcza.pl

wyborcza TV

24-29 KWIETNIA 2026

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„MUSZKIETEROWIE”. IDEALNY SERIAL DLA CAŁEJ RODZINY
S. 4-5

„MADE IN KOREA”. DOBRY, ZŁY I SKORUMPOWANY
S. 5

FRANZ KAFKA

Niewinny urok męczennika

S. 2-3

eprasa.pl 7647588477

Film „Franz Kafka" Agnieszki Holland zdobył Srebrne Lwy na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Nagrodę dla najlepszego aktora otrzymał Idan Weiss, odtwórca tytułowej roli

TV / VOD

Paradoksy KAFKI

***Agnieszka Holland** w pogoni za Franzem Kafką. Przepraszam, że tak pędzę, ale próbuję nadążyć za reżyserką.*

W ten film trzeba wskoczyć jak do pociągu, który ruszył z peronu i nabiera prędkości. Próbujesz złapać oddech w biegu. Na szczęście przez otwarte drzwiczki ktoś wyciąga rękę, chwytasz się jej i po chwili jesteś w środku. Zajmujesz pierwsze wolne miejsce, ale nie możesz jeszcze odetchnąć, bo nie wiesz, w jakim kierunku zmierzasz.

To poczucie nie wzięło się znikąd.

We „Franzu Kafce" Agnieszka Holland rzuca się w pogoń za tytułowym bohaterem uliczkami Pragi, a rytm opowieści raz po raz się zmienia. Marek Epstein poskładał scenariusz z epizodów porozrzucanych na przestrzeni czterech dekad życia pisarza. Jeśli opowieść wpada na dłużej w koleiny klasycznej biografii, to tylko po to, żeby na kolejnym zakręcie z nich wylecieć.

Widz zostaje pozbawiony komfortu podróży – jak rozumiem, o to właśnie chodzi: żeby wytrącić go z równowagi i zmusić do skupienia.

„Franz Kafka" został polskim kandydatem do Oscara.

Bohater pozostaje tajemnicą

Kafka przypomina u Holland projekt w budowie, obserwujemy go w procesie tworzenia. W przenośni oraz dosłownie – pochylonego nad kartką papieru, którą zapisuje linijkami utworów i listów do bliskich. Nie bez przyczyny leitmotivem filmu staje się scena, w której Kafka wlecze przez miasto swoje biurko. Potężny mebel towarzyszy mu przy każdej przeprowadzce, jakby Franz bez niego nie istniał. Tak też się zresztą czuł. W jednym z listów do Maxa Broda pisał wprost: „Wiem, to żałosne, chociaż uzasadnione – życie pisarza w rzeczywistości zależne jest od jego własnego biurka; i jeśli ten pragnie uniknąć obłędu, to nie wolno mu odejść, musi się trzymać tego biurka zębami"*.

Do tworzenia potrzebny jest również spokój, którego Kafka bezskutecznie szuka. W rodzinnym domu ma biurko w przechodnim pokoju, gdzie dochodzą gwar rozmów i inne uciążliwe dźwięki. Ale nawet gdy wydaje się, że pisarz wreszcie zazna ciszy, nachodzą go intruzi – turyści odwiedzający muzeum. Wraz z nimi do świata Kafki bezpardonowo wdziera się współ-

eprasa.pl 7647588477

czesność, przytłacza, odbiera poczucie prywatności.

Czy to właśnie konsekwencje zdradzonego testamentu? Przecież Kafka polecił, żeby po jego śmierci spalić nieopublikowane rękopisy. Gdyby Brod posłuchał przyjaciela, stracilibyśmy bezpowrotnie „Proces" i inne utwory. Ale może w ten sposób on uniknąłby ciekawskich spojrzeń, tysięcy interpretacji swojej twórczości i prześwietlania życiorysu. A jego nazwisko nie stałoby się marką, którą można sprzedać każdy gadżet i tandetę.

Holland i Epstein wydają się nie mieć złudzeń: rozgryzienie Kafki to wyzwanie skazane z góry na niepowodzenie, niespełnione – w każdym razie, jeśli ma prowadzić do definitywnych, rozstrzygających interpretacji. Bohater tej opowieści pozostanie więc tajemnicą. Być może jednak sam wysiłek związany z podjęciem próby ma w sobie wystarczającą wartość?

A może Kafka nie istniał?

Nie czuł się ani Żydem, ani Niemcem, ani Czechem, chociaż pozostawał pod wpływem każdej z tych kultur. Inny, nieprzystający do schematu, obcy, niezrozumiany. Ale on także nie rozumiał innych. – Oczy ma sprawne, ale na swój sposób jest ślepy – stwierdza jeden z przyjaciół, Oskar Baum, który sam w dzieciństwie stracił wzrok. Kafka porusza się wśród ludzi po omacku. Jak w tej zabawie w ciuciubabkę, kiedy szukając sióstr, dotyka ręką gorącego pieca. Nic dziwnego, że ucieka do świata wyobraźni i autoironii, którą broni się przed codziennością.

Kamera Tomasza Naumiuka próbuje zajrzeć do tego świata przez oczy odtwórcy głównej roli. Idan Weiss jest podobny do Franza Kafki i z fizyczności wywodzi swoją kreację. Ale to postać zbudowana z wielu spojrzeń. Pomocą służą również osoby z najbliższego otoczenia pisarza, dzieląc się obserwacjami i wspomnieniami. Mówią wprost do kamery, choć wszystko przywodzi na myśl raczej mockument o fikcyjnej postaci. W głowie widza rodzi się pytanie: „Chwila, a może Kafka w ogóle nie istniał?". Drobny, wychudzony, blady, z odstającymi uszami przywodzi na myśl postać ze świata fantastyki, brata Nosferatu. Innym razem przypomina dziecko, niezdolne do skupienia czy powstrzymania śmiechu wobec komicznego zgrzytu w powadze sytuacji.

Dorosły, ale traktowany jak dziecko – to jeden z wielu paradoksów Franza. Matka, Julie Kafka, tłumaczy w filmie, że nadopiekuńczość wobec syna wynikała z pochowania dwóch jego braci. Kruchy, ale silny – kolejny paradoks. Poważny, ale z poczuciem humoru. Romantyczny, ale cyniczny. Odważny, ale przerażony życiową stabilizacją u boku narzeczonej, przyziemnymi wyborami mebli i tapet do mieszkania. Woli żyć ideałem miłości z listów, śnić o rzeczywistości.

FOT. MARLENE FILM PRODUCTION (2)

Wreszcie nonkonformistyczny, ale bez wiary w bunt, uległy ojcu, przez co tkwi w wyjaławiającej go pracy w towarzystwie ubezpieczeń.

Niewinny urok męczennika

Herman Kafka wykpiwał pisarskie aspiracje syna, hołdował zupełnie innym wartościom. Jego zaciśnięta pięść uderzająca w stół staje się symbolem opresji i władzy. Franz godzi się na upokorzenie. Trudno ocenić, czy jest tak spętany i podporządkowany, czy po prostu uznaje, że ojciec ma do tego prawo. Spuszcza głowę, poddając się brutalnej ocenie. Stąd „niewinny urok męczennika", o którym wspomina Baum.

Za bratem wstawiają się młodsze siostry, w których mógł znaleźć oparcie. Holland stara się ukazać także ich perspektywę i losy. W końcu w rozmowie z „Wyborczą" reżyserka przyznała. – Miałam do Kafki bardzo osobisty stosunek, taki rodzaj czułości, jaki się ma wobec brata. Myślałam, że jestem trochę jak jego siostra Otla; podziwiałam go, a jednocześnie obawiałam się o niego i chciałam go chronić, także przed nim samym.

Kafka czuje, że zawiódł jako syn, a później także w innych rolach. Piętno lęku, rozczarowania i bezsilności noszą też jego bohaterowie: ludzie poddawani osądowi, którego kryteria są niejasne. Towarzyszy im przytłaczający ciężar bliżej nieokreślonego zagrożenia, poczucie wyobcowania i wstydu.

Losy Franza rymują się na ekranie z jego twórczością. W trakcie jednego z odczytów ożywają sceny z „Kolonii karnej", a korytarze instytucji wypełniają stukot maszyn do pisania i absurdy biurokracji.

Przepraszam, że tak pędzę, ale próbuję nadążyć za Agnieszką Holland i Markiem Epsteinem. Nawet jeśli ten ruch bywa pozorny, bo przecież w jakimś sensie kręcimy się w miejscu, nieprawdaż? Roman Karst w przedmowie wydania „Nowel i miniatur" pisał: „Kafka należy do osobliwego typu pisarzy, których wysiłek skupia się na formułowaniu i komplikowaniu problemu, a nie na jego rozwiązaniu. Wszystkie jego dzieła reprodukują w gruncie rzeczy w przeróżnych odmianach jednakową sytuację zasadniczą, ich fabuła, zresztą bardzo nikła, nie posuwa się naprzód, lecz krąży w miejscu i stale powraca do punktu wyjścia – jej treścią są bowiem niekończące się rozważania ludzi, którzy medytują nad tym, jak osiągnąć cel dla człowieka nieosiągalny".

Film Agnieszki Holland powtarza w pewnym sensie ten paradoks. A może to po prostu zapis myśli reżyserki, która – jak słyszymy w finale – wciąż czeka na linii, próbując się do Kafki dodzwonić?

Piotr Guszkowski

*Cytat z listu Kafki do Broda w tłumaczeniu Artura Szlosarka za Dwutygodnik.com

FRANZ KAFKA

dramat biograficzny, Czechy, Polska, Niemcy, Francja 2025, tw. Agnieszka Holland, wyk. Idan Weiss, Peter Kurth, Katharina Stark, Sebastian Schwarz, Carol Schuler, Jenovéfa Boková

sobota | 21:00 | CANAL+ PREMIUM i w serwisie Canal+

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** Marlene Film Production; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 7647588477

VOD

FOT. DUSAN MARTINCEK / BBC 2015

Trzej muszkieterowie mają prezencję. Każdy jest inny, ale wszyscy przystojni. Łatwo można znaleźć swojego ulubieńca

Jeden za wszystkich

***Muszkieterowie* mieli już wiele wcieleń, ale to ma wyjątkowy charme.**

Co wspólnego mają bohaterowie powieści Aleksandra Dumasa z młodymi mężczyznami, występującymi razem na scenie w lekkim zazwyczaj repertuarze?

Jak zauważyła moja redakcyjna koleżanka, ta nieduża grupka została napisana tak, jak komponowane są boysbandy – żeby każdy znalazł swojego ulubieńca. Kogoś, z kim się identyfikuje i komu kibicuje najmocniej. A po latach wracał z nostalgią i ciepełkiem w sercu, może też z odrobiną nieszkodliwego zażenowania.

Ja wybieram Atosa, a wy?

Już fani Beatlesów dzielili się na wielbicieli Johna, Paula i Ringo (no bo przecież nie George'a). Fanki Take That wybierały między Robbiem Williamsem, Garym Barlowem i Markiem Owenem, fanki One Direction – między Harrym Stylesem, Zaynem Malikiem i Liamem Paynem.

Podobnie jest z muszkieterami. Atos, arystokrata z przeszłością, uwodzicielski Aramis, siłacz Portos czy narwany młokos D'Artagnan? Każdy mógł wybrać swojego ulubieńca. Ja, czytając „Trzech muszkieterów" w dzieciństwie, wybrałam Atosa i jemu pozostaję wierna.

Także w wersji z serialu BBC „Muszkieterowie", który trafił właśnie do serwisu Canal+, dzięki czemu mogłam się wybrać w sentymentalną podróż.

Idealny serial dla całej rodziny

Nie tylko do czasów, gdy poznałam bohaterów Dumasa, ale też do czasów sprzed pandemii, bo serial miał premierę w 2014 roku. Później, już w lockdownie, oglądaliśmy go całą rodziną. Ze swoim oldskulowym stylem zaskakująco dobrze sprawdza się jako kino familijne.

„Muszkieterowie" nie są ekranizacją „Trzech muszkieterów" Dumasa, w ogóle nie są zbyt wierni powieści ani historii Francji z pierwszej połowy XVII wieku. To serial inspirowany bardziej bohaterami niż intrygą z książki. Do tego nakręcony za niewielkie pieniądze i bardzo prosty, ale nie prostacki.

Jego najmocniejszym punktem są czterej główni aktorzy, którzy potraktowali zadanie wcielenia się w muszkieterów poważnie. Nie tylko przygotowali się do pojedynków na rapiery i konnych galopad, ale też świetnie zagrali.

Aktorzy w skórach i z piórami

Trzej muszkieterowie mają prezencję, a D'Artagnan szybko do nich dołącza, stając się z gaskońskiego wiejskiego chłopca żołnierzem. W skórzanych kostiumach, które tylko krojem nawiązują do strojów z epoki, z zadbanym (zwłaszcza Aramis) zarostem, w wysokich butach i kapeluszach z piórami wyglądają doskonale. Do tego każdy jest inny, ale wszyscy przystojni. Łatwo można znaleźć swojego ulubieńca.

Tom Burke jako Atos jest odpowiednio chmurny i wycofany, doskonale włada rapierem. Santiago Cabrera jako Aramis jest odpowiednio uroczy i uwodzicielski, a do tego jest strzelcem wyborowym. Portos Howarda Charlesa jest zabawny i silny, a jego ciemna skóra ma nie tylko uzasadnienie w fabule, ale też jest nawiązaniem do historii samego Dumasa, którego babka była czarną niewol-

eprasa.pl 7647588477

nicą. Zaś Luke Pasqualino jako D'Artagnan jest młody, piekielnie sprawny i w gorącej wodzie kąpany. Tworzą kwartet idealny.

A w serialu jest to, co najważniejsze – awanturnicza opowieść płaszcza i szpady o czterech mężczyznach, których poza służbą dla króla i ojczyzny łączy przyjaźń i poczucie sprawiedliwości. Nie traktują siebie zbyt serio. Ochrona króla, królowej, służba Francji – to już zupełnie inna sprawa. Gdy w grę wchodzą ich obowiązki, trzej muszkieterowie, D'Artagnan i kapitan Treville gotowi są położyć na szali życie.

Mają różne pochodzenie i różne talenty, ale też – co nie jest oczywiste – różne poczucie humoru. Gdy na początku serialu wpadają w kłopoty, jeden z nich wykrzykuje „pamiętajcie o haśle muszkieterów!", na co inny odpowiada „każdy troszczy się o siebie!". Ale bez obaw: „Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego!" mają wyryte w sercach.

W każdym z trzech sezonów mają innego arcywroga. W pierwszym jest to kardynał Richelieu, grany wybornie przez Petera Capaldiego. Pojawiają się oczywiście Milady de Winter i Konstancja Bonacieux ze swoim okropnym mężem, a także król Ludwik XIII i jego żona Anna Austriaczka. Królowa odgrywa w serialu dużo ważniejszą rolę niż w powieści. I nie jej diamentowe spinki przyprawiają muszkieterów o ból głowy.

BBC kręci Francję w Czechach

Serial powstał w Czechach i to widać. Ale mnie zupełnie to nie przeszkadza. Więcej – zorientowałam się, jak mało wiem o kraju naszych sąsiadów i nabrałam ochoty na odwiedzenie miejsc pokazanych na ekranie: imponującej biblioteki praskiego klasztoru na Strahowie, ale też zamku w Dobříšu czy Pałacu Arcybiskupiego w Kromieryżu na Morawach.

Pierwszy sezon jest zdecydowanie najlepszy. Nie da się ukryć, że kardynał Richelieu jest najbardziej godnym muszkieterów przeciwnikiem. Ale i w dwóch kolejnych nie brakuje bardzo dobrych odcinków, a cały serial nie schodzi nigdy poniżej przyzwoitego poziomu. Zresztą wszelkie braki rekompensują aktorzy-muszkieterowie.

Maja Staniszewska

MUSZKIETEROWIE

serial przygodowy, Wielka Brytania 2014-16, tw. Adrian Hodges, wyk. Luke Pasqualino, Santiago Cabrera, Tom Burke, Howard Charles, Ryan Gage, Hugo Speer, Tamla Kari, Alexandra Dowling, Maimie McCoy, Rupert Everett

3 sezony, Canal+

Dobry, zły i skorumpowany

Czy to najlepszy południowokoreański serial minionego roku?

W Korei Południowej faktyczną władzę sprawuje Koreańska Centralna Agencja Wywiadowcza (KCIA), gwardia prezydenta Park Chung Hee, stworzona po przewrocie wojskowym, na wzór amerykańskiej CIA.

Jest rok 1970. Bohatera szpiegowskiego serialu „Made in Korea", tajemniczego biznesmana Baeka Ki-tae (Hyun Bin) poznajemy, kiedy wsiada do Boeinga 727-89. Samolot zostaje porwany przez członków japońskiej Frakcji Armii Czerwonej. To porwanie wydarzyło się naprawdę.

Baek Ki-tae mówi, że jest „tylko biznesmenem", szybko jednak okazuje się, że nie obawia się śmierci. Jak wytknie mu jeden z bohaterów: barbarzyńca w świetnie skrojonym garniturze. A więc idealny agent KCIA.

Nieidealni bohaterowie

„Made in Korea" to opowieść o tym, jak robi wszystko, by utrzymać się na powierzchni. Ten, kto jest chorobliwie ambitny, a przy tym pełen uroku, wszędzie się wciśnie, każdego przekabaci, a kogo nie przekona – zabije.

W tle tej opowieści jest metamfetamina, która zalała Koreę Południową po II wojnie światowej i wojnie koreańskiej. Udział w tym mieli także amerykańscy żołnierze, pokazani jako skorumpowani, niechętni sojusznicy.

Worki z narkotykiem Baek Ki-tae ma w neseserze, który wnosi na pokład samolotu. Czy robi pod szyldem swojej agencji lewe interesy, a może połakomił się na własny zysk?

To nie jest serial dla kogoś, kto rzuca właśnie palenie albo o tym myśli

FOT. DISNEY+

MADE IN KOREA

serial kryminalny, Korea Południowa 2025, wyk. Hyun Bin, Jung Woo-sung, Won Ji-an, Seo Eun-soo, Cho Yeo-jeong, Jung Sung-il, Woo Do-hwan

Disney+

Akcja nabiera rumieńców, kiedy na scenę wchodzi Jang Geon-young (Jung Woo-sung), ekscentryczny prokurator z odpychającym, szaleńczym śmiechem. Jang Geon-young, ku rozpaczy Baeka Ki-tae ma solidny kręgosłup moralny. Nie zamierza przymykać oka na handel narkotykami. Pozornie nieszkodliwy, staje się godnym dla Baek Ki-tae adwersarzem. Postanawia odkryć wszystkie sekrety agenta KCIA, zdemaskować go i postawić przed wymiarem sprawiedliwości.

„Made in Korea" to opowieść noir, serial kostiumowy. Sporo akcji rozgrywa się tu w ponurych wnętrzach, pustostanach, piwnicach. To opowieść, pokazywana oczami bohaterów, którym daleko do ideałów. Tworzenie problematycznych, złożonych postaci to przecież specjalność południowokoreańskich realizatorów.

Najlepsza k-drama 2025?

„Made in Korea" ogląda się jednym tchem. Dzięki charyzmie Hyun Bina wsiąkamy w tę historię od razu, od pierwszych zdań prowadzonej przez niego nieco ironicznie opowieści. Jego spokój i dezynwoltura zaskakująco pasują do scen akcji, których nie ma wiele, a kiedy już są, mają klasę bez efekciarstwa.

W wielu recenzjach powtarza się stwierdzenie, że „Made in Korea" to najlepsza k-drama minionego roku. Bez wątpienia jest to świetny serial szpiegowski, produkcja imponująca pod każdym względem.

Nie jest to jednak serial dla kogoś, kto rzuca właśnie palenie albo o tym myśli. Bohaterowie dmuchają sobie dymem w twarz, palą dla relaksu, a poważne rozmowy prowadzą we wstążkach papierosowego dymu. Jak to w kinie noir. W tym przypadku niezwykle atrakcyjnego wizualnie. Idę zapalić.

Marta Górna

eprasa.pl 7647588477

PIĄTEK 24.04

KOLARSTWO

• WYŚCIG DOOKOŁA ALP
UCI ProSeries – 5. etap
13:35 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Puszcza Niepołomice
20:25 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
RB Lipsk – 1. FC Union Berlin
20:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
Real Betis – Real Madryt
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
KGHM Zagłębie Lubin – Bruk-Bet Termalica Nieciecza
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Jagiellonia Białystok – Górnik Zabrze
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD, CANAL+ SPORT 4 HD

• PREMIER LEAGUE
Sunderland AFC – Nottingham Forest
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SSC Napoli – US Cremonese
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 19:00 | 21:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 25.04

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
Anwil Włocławek – WKS Śląsk Wrocław
17:25 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 2. LIGA
Śląsk II Wrocław – Sandecja Nowy Sącz
13:10 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
1. FC Köln – Bayer 04 Leverkusen
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
1. FSV Mainz 05 – Bayern Monachium
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
Hamburger SV – TSG 1899 Hoffenheim
18:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LALIGA EA SPORTS
Atlético Madryt – Athletic Club
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Korona Kielce – GKS Katowice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lechia Gdańsk – Raków Częstochowa
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Cracovia – Pogoń Szczecin
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Fulham FC – Aston Villa
13:25 | CANAL+ EXTRA 1
Liverpool FC – Crystal Palace
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
West Ham United – Everton FC
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Arsenal FC – Newcastle United
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Parma Calcio 1913 – Pisa SC
14:55 | ELEVEN SPORTS 4
Bologna FC 1909 – AS Roma
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
Hellas Werona – US Lecce
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Finał – 1. mecz
14:45 | POLSAT SPORT 1
Mecz o 3. miejsce – 1. mecz
17:30 | POLSAT SPORT 1

• TAURON LIGA
Mecz o 3. miejsce – ewentualny 4. mecz: BKS BOSTIK ZGO Bielsko-Biała – UNI Opole
12:30 | POLSAT SPORT 1
19:30 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 20:00 | CANAL+ SPORT2 HD

NIEDZIELA 26.04

KOLARSTWO

• LIÈGE-BASTOGNE-LIÈGE
UCI World Tour
13:30 | EUROSPORT 2

KOSZYKÓWKA

• NBA
1. runda
21:30 | TVP SPORT

• ORLEN BASKET LIGA
Legia Warszawa – AMW Arka Gdynia
12:30 | POLSAT SPORT 1

KOLARSTWO. Prestiżowy wyścig dookoła Romandii to kluczowy sprawdzian formy przed Giro d'Italia. Transmisje od wtorku w Eurosporcie 2 · FOT. U. J. ALEXANDER/SHUTTERSTOCK

PGE Start Lublin – Tauron GTK Gliwice
17:25 | POLSAT SPORT 3

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
VfB Stuttgart – SV Werder Brema
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
Borussia Dortmund – SC Freiburg
17:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LALIGA EA SPORTS
Rayo Vallecano – Real Sociedad
13:55 | ELEVEN SPORTS 2
Real Oviedo – Elche CF
16:10 | CANAL+ SPORT 4 HD
CA Osasuna – Sevilla FC
18:25 | ELEVEN SPORTS 3
Villarreal CF – RC Celta
20:55 | CANAL+ SPORT 4 HD

• PKO BP EKSTRAKLASA
Wisła Płock – Radomiak Radom
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Widzew Łódź – Motor Lublin
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Legia Warszawa
17:25 | TVP 2
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
ACF Fiorentina – US Sassuolo Calcio
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
Genoa CFC – Como 1907
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
Torino FC – Inter Mediolan
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
AC Milan – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN SUPERLIGA
12:30 | POLSAT SPORT 3

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
Finał – ewentualny 4. mecz: PGE Budowlani Łódź – KS DevelopRes Rzeszów
14:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 20:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 27.04

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
30. kolejka: Ruch Chorzów – Pogoń Grodzisk Mazowiecki
17:55 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Piast Gliwice – Arka Gdynia
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Manchester United – Brentford FC
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | 17:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:30 | 16:00 | 19:00 | 21:00 | CANAL+ SPORT2 HD

WTOREK 28.04

KOLARSTWO

• WYŚCIG DOOKOŁA ROMANDII
UCI World Tour – prolog
15:30 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
Półfinał – 1. mecz
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• TAURON LIGA
Mecz o 3. miejsce – ewentualny 5. mecz: UNI Opole – BKS BOSTIK ZGO Bielsko-Biała
17:30 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
11:00 | 13:00 | 15:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
13:00 | 20:00 | CANAL+ SPORT2 HD

ŚRODA 29.04

KOLARSTWO

• WYŚCIG DOOKOŁA ROMANDII
UCI World Tour – 1. etap
15:30 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
Półfinał – 1. mecz
20:50 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Finał – 2. mecz
17:30 | POLSAT SPORT 1
Mecz o 3. miejsce – 2. mecz
20:00 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
Ćwierćfinały
16:00 | 21:30 | POLSAT SPORT 2

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
13:00 | 20:00 | CANAL+ SPORT2 HD

CZWARTEK 30.04

KOLARSTWO

• WYŚCIG DOOKOŁA ROMANDII
UCI World Tour – 2. etap
15:30 | EUROSPORT 2

KOSZYKÓWKA

• NBA
1. runda
02:00 | TVP SPORT

• ORLEN BASKET LIGA
Górnik Zamek Książ Wałbrzych – Energa Czarni Słupsk
20:10 | POLSAT SPORT 2

TENIS

• ATP TOUR MASTERS 1000 – MUTUA MADRID OPEN
Ćwierćfinały
13:00 | 20:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – MUTUA MADRID OPEN
16:00 | 22:00 | CANAL+ SPORT2 HD

eprasa.pl 7647588477

PROMOCJA

Hipokrates miał rację....

Hipokrates twierdził, że śmierć zaczyna się w jelitach, a układ pokarmowy to „korzenie zdrowia" ludzkiego organizmu. Jak się dziś okazuje od stanu zdrowia jelit, a ściślej mówiąc od zaburzeń mikrobioty, zależy nie tylko stan naszego ciała, ale również umysłu.

W ostatnich latach jesteśmy świadkami rosnącej epidemii chorób zapalnych jelit, otyłości insulinooporności oraz NAFLD (niealkoholowej choroby stłuszczeniowej wątroby). Jak dowodzą badania, wspólną przyczyną tych oraz wielu innych dolegliwości są poważne zaburzenia mikrobioty jelitowej, spowodowane niewłaściwą dietą, brakiem snu, stresem oraz nadmierną konsumpcją wysoko przetworzonej żywności, leków i antybiotyków.

Okazuje się także, że wiele innych chorób pozornie nie związanych z problemami jelitowymi jak np. depresja, Hashimoto czy nerwica, mogą rozpoczynać się także od dysbiozy układu pokarmowego. I choć do niedawna nie łączono stanu naszych jelit z ogólnym samopoczuciem czy odpornością – dziś wiadomo, że aby być zdrowym należy przede wszystkim zadbać o kondycję jelit i przywrócić równowagę mikrobioty.

Eric Nilsen – duński ekolog i doradca Ministra ds. Ochrony Środowiska, był jednym z pierwszych badaczy w Europie, który stwierdził, że przywrócenie równowagi mikrobiomu jelit może stanowić ważny krok w leczeniu szeregu schorzeń cywilizacyjnych. Opracował on autorską formułę płynnego probiotyku, który okazał się być skutecznym remedium stosowanym obecnie w ponad 50 krajach na całym świecie. Vita Biosa czyli produkt, o którym mowa, powstaje w wieloetapowym procesie fermentacji ziół z upraw ekologicznych oraz kilkunastu szczepów żywych mikroorganizmów. Dzięki efektowi synergii odbudowuje on mikrobiotę jelit, skutecznie przeciwdziałając dysbiozie.

Ponad dwudziestoletnie doświadczenie potwierdza skuteczność tego naturalnego probiotyku, zalecanego przez lekarzy, dietetyków oraz naturoterapeutów. Naturalne żywe organizmy zawarte w Vita Biosa powodują regenerację mikrobiomu, poprawę funkcjonowania układu trawiennego, wzrost odporności oraz poprawę przyswajalności substancji odżywczych zawartych w spożywanych produktach.

Za sprawą naturalnej metody fermentacji kaskadowej, wysokiemu stężeniu żywych mikroorganizmów (10^8 cfu/ml), wzbogaconych 19 organicznymi ziołami Vita Biosę cechuje bardzo wysoka bioprzyswajalność. Obniżone p.H produktu powoduje, że bakterie probiotyczne są w stanie w żywej postaci dotrzeć do jelit, gdzie mogą rozpocząć ich kolonizację. Jedna porcja probiotyku (15 ml) zawiera aż $15x10^8$ bakterii probiotycznych, co odpowiada kilkudziesięciu opakowaniom najlepszych składowo jogurtów probiotycznych.

Ponieważ Vita Biosa nie zawiera ani laktozy ani kazeiny, można ją polecić także osobom z problemem nietolerancji tych substancji.

Ponadto, jak wiadomo, wg naturoterapeutów, jogurtów nie należy spożywać w okresach zimowych, gdyż mają one właściwości wychładzające organizm. Wówczas Vita Biosa stanowi doskonałą alternatywę, z uwagi nie tylko na znacznie wyższą koncentrację mikroorganizmów, ale także z powodu bogactwa minerałów, mikroelementów oraz ziół wspomagających procesy trawienne.

Wskazania do stosowania żywych mikroorganizmów:

- Dysbioza
- Cukrzyca i inulinooporność
- Stłuszczenie wątroby
- Nietolerancje pokarmowe (zwłaszcza nietolerancja laktozy)
- Zaparcia, biegunki oraz zaburzenia perystaltyki jelit
- Refluks, Hashimoto
- Przerost Helicobacter pylori
- Częste przeziębienia i stany grypowe
- Zespół jelita drażliwego IBS
- Wspomaganie diet redukcyjnych, oczyszczających i ketogenicznych
- Zapobieganie przedwczesnemu starzeniu
- Podwyższony cholesterol, otyłość
- Inne problemy związane ze stanem zapalnym jelit
- Jako osłona przy antybiotykoterapii
- Dla wzmocnienia organizmu po chorobach

***VITA BIOSA** składniki: ekologiczne zioła: anyż, korzeń lukrecji, koper włoski, bazylia, rumianek, trybula, koper ogrodowy, bez czarny, kozieradka, korzeń imbiru, arcydzięgiel, jałowiec, pokrzywa, oregano, pietruszka, mięta, rozmaryn, szałwia, tymianek; żywe kultury bakterii: Bifidobacterium lactis, Bifidobacterium longum, Lactobacillus acidophilus, Lactobacillus casei, Lactobacillus rhamnosus, Lactobacillus salivarius, Lactococcus lactis, Streptococcus thermophilus.*

suplement diety

Zamówienia

22 436 45 11
22 409 77 92
pon. - pt.
w godz. 9-16
www.sklepdobry.pl

PROMOCJA
TERAZ 20% RABATU

eprasa.pl 7647588477

PIĄTEK 24.04

Od A do Z

CIVIL WAR ★★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania/Finlandia 2024, reż. Alex Garland, wyk. Kirsten Dunst, Wagner Moura, Cailee Spaeny
22:10 | tvn
W obliczu wojny domowej, jaka toczy się w USA przyszłości, grupa dziennikarzy przedziera się z Nowego Jorku do Waszyngtonu, by zdążyć przeprowadzić wywiad z prezydentem, zanim zostanie obalony.

EILEEN ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Australia 2023, reż. William Oldroyd, wyk. Thomasin McKenzie, Anne Hathaway, Shea Whigham
20:00 | hbo
Skromna sekretarka, pracująca w latach 60. XX wieku w poprawczaku dla chłopców w Bostonie, rozkwita pod wpływem nowej psycholożki w zakładzie. Zważywszy czas i miejsce konsekwencje będą niepokojące.

FREELANCE ★★
komedia, USA/Kolumbia/Wlk. Brytania 2023, reż. Pierre Morel, wyk. John Cena, Alison Brie, Juan Pablo Raba
22:00 | tv puls
W trakcie wywiadu niezależnej dziennikarki z krwawym dyktatorem dochodzi do zamachu stanu, więc losy dziewczyny zależą tylko od sprawności jej ochroniarza o aparycji Johna Ceny. Wyłącznie dla fanów Johna C.

HOLLAND ★★
thriller, USA 2025, reż. Mimi Cave, wyk. Nicole Kidman, Matthew Macfadyen, Jude Hill
21:35 | hbo
Nicole Kidman jako przykładna pani domu, zona i matka, która zaczyna podejrzewać męża o zdradę. Przyjaciel, z którym dzieli się tym podejrzeniem, i odkrywa znacznie bardziej poruszająca prawdę.

JEDEN STRZAŁ ★★
thriller, USA/Wlk. Brytania 2021, reż. James Nunn, wyk. Scott Adkins, Ashley Greene, Ryan Phillippe
20:00 | tv puls
Scott Adkins na czele oddziału komandosów, który ma eskortować niebezpiecznego terrorystę z tajnego więzienia CIA – w chwili, gdy więzienie zostaje zaatakowane przez innych terrorystów.

Shrek Forever

20:00 | tvn
★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Zielony ogr po raz czwarty: z nostalgii za kawalerskimi czasami Shrek daje się przenieść do równoległej rzeczywistości, gdzie nadal jest postrachem wieśniaków, ale nigdy nie pozna Fiony.

MYZ

FILM ANIM.
USA/FRANCJA 2010, REŻ. MIKE MITCHELL

LARRY CROWNE: UŚMIECH LOSU ★★★
komediodramat, USA/Francja 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Cedric The Entertainer
20:00 | tvn 7
Mężczyzna dojrzały traci pracę, więc podejmuje studia, by poprawić swoje kwalifikacje, a w college'u odkrywa, że jedna z prowadzących zajęcia może się okazać kobietą jego życia. Podnosi na duchu.

LOKATORKA ★★
dramat krym., Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak
22:40 | kino polska
Obraz dzikiej prywatyzacji w Warszawie z początku XXI wieku: przejmowania tysięcy lokali komunalnych z lokatorami. Plus nagrodzona w Gdyni Sławomira Łozińska w roli inspirowanej losem Jolanty Brzeskiej.

MINISTERSTWO NIEBEZPIECZNYCH DRANI ★★★
komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Turcja 2024, reż. Guy Ritchie, wyk. Henry Cavill, Eiza González, Alan Ritchson
21:35 | cinemax
Guy Ritchie bawi się w Tarantino i w stylu „Bękartów wojny" szuka genezy Jamesa Bonda w brawurowej akcji brytyjskich komandosów, mających zakłócić logistykę wsparcia dla hitlerowskich U-bootów.

NA ZŁEJ DRODZE ★★★
thriller, USA 2022, reż. John Patton Ford, wyk. Aubrey Plaza, Theo Rossi, Jonathan Avigdori
20:00 | cinemax
Uwikłana w spiralę długów dziewczyna nie może znaleźć pracy, kiedy zostaje wciągnięta w kradzieże za pośrednictwem sklonowanych kart kredytowych. Czy potrafi uwolnić się od tego procederu?

NIE MÓW ZŁA ★★★
horror, USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins, wyk. James McAvoy, Mackenzie Davis, Aisling Franciosi
21:55 | canal+ premium
Z duńskiego na hollywoodzki: rodzina przyjmuje zaproszenie od świeżych znajomych do domu na odludziu. Początkowo miła atmosfera gęstnieje, a na jaw wychodzą krwawe skłonności gospodarzy.

STAN ZAGROŻENIA ★★
film sens., USA/Meksyk 1994, reż. Phillip Noyce, wyk. Harrison Ford, Willem Dafoe, Anne Archer
22:25 | stopklatka
Analityk CIA na tropie korupcji w najwyższych kręgach władzy: jeszcze raz Harrison Ford jako Jack Ryan, bohater cyklu powieści Toma Clancy'ego, plus akcja zgodna z regułami gatunku.

SZPIEDZY TACY JAK MY ★★★★
komedia, USA 1985, reż. John Landis, wyk. Chevy Chase, Dan Aykroyd, Steve Forrest
20:00 | warner tv
Hollywood odpowiada na pierestrojkę: Chevy Chase i Dan Aykroyd jako agenci CIA wysłani do Afganistanu w celu przechwycenia najtajniejszej z tajnych radzieckich broni. Świetna zabawa.

ZULU ★★★
dramat krym., Francja/RPA 2013, reż. Jérôme Salle, wyk. Orlando Bloom, Forest Whitaker, Conrad Kemp
23:35 | cinemax
Policjanci z Kapsztadu szukając morderców dwóch białych kobiet, walcząc jednocześnie z gangiem narkotykowym, działającym w slumsach: intrygujące spojrzenie na RPA i jej problemy po upadku apartheidu.

ŹRÓDŁO NADZIEI ★★★
dramat wojenny, Australia/USA 2014, reż. Russell Crowe, wyk. Russell Crowe, Jai Courtney, Isabel Lucas
20:10 | ale kino+ hd
Russell Crowe debiutuje jako reżyser, opowiadając o zdeterminowanym australijskim farmerze, który po I wojnie wyrusza do Europy, by odnaleźć trzech synów zaginionych w sławnej bitwie o Gallipoli.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

TVP1

08:00 Serwis Info - magazyn
08:20 Zaraz wracam (26)
08:45 Ranczo (12/13)
09:45 Komisarz Alex II (8)
10:40 Ojciec Mateusz X (4/13)
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 To się opłaca (227)
12:55 Przybysze wśród zwierząt - film dok. Niemcy 2024
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (512)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5904)
18:00 Klan (160) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (27)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Powrót** (1) - serial dramatyczny Polska 21
21:35 **Sekielski wieczorową porą** (34) - magazyn
22:40 **Zimna wojna** - dramat ★★★★★ obycz. Polska/Wlk. Bryt./Francja/Belgia/Indie 2018, reż. Paweł Pawlikowski (100 min)
00:20 **Wojna zastępcza** - serial sens. Polska 26
01:20 **Nieobliczalny (Unhinged)** ★★★ - film sens. USA 2020, reż. Derrick Borte, wyk. Russell Crowe (100 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Anna Dymna – spotkajmy się (440) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7533) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
11:40 Operacja zdrowie (78)
12:15 Kolekcja (9) - mag.
12:20 WTEM (7)
12:30 Koło fortuny (2199)
13:15 Panna młoda (44)
14:05 Va banque (1058)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2200)
16:35 Familiada (3081)
17:20 Panna młoda II (45)
18:15 Va banque (1059)
18:50 Jeden z dziesięciu (14)
19:25 Barwy szczęścia
19:50 Domowe patenty (9)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2025
20:45 **Kocham Cię, Polsko!** (7) - quiz Polska 2026
22:20 **Postaw na milion** (384) - teleturniej
23:20 **To jest grane** (88)
23:50 **Sprzymierzeni (Allied)** ★★★ - thriller USA 2016, reż. Robert Zemeckis, wyk. Brad Pitt (135 min)
02:05 **A psa biorę ja (Who Gets the Dog?)** ★★ - komedia USA 2016, reż. Huck Botko (110 min)

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2799)
11:30 Gliniarze XIII (34,35,36) - serial fab.-dok. Polska 2022
14:40 Dlaczego ja? 33 (37) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5885)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (38) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (39) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (33) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając, Mateusz Kościukiewicz, Dąbrówka Kruk, Aleksandra Zienkiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:20 Gość „Wydarzeń" (424)
19:25 Sport - Polska 2026
19:40 Pogoda - Polska 2026

19:55 **Farma** (200) - reality show Polska 2025
21:00 **Must Be The Music** (133) - show Polska 25
23:05 **Stan oblężenia (The Siege)** ★★ - thriller USA 1999, reż. Edward Zwick, wyk. Denzel Washington, Annette Bening (145 min)
01:30 **Elizjum (Elysium)** ★★★ - film s.f. USA 2013, reż. Neill Blomkamp, wyk. Matt Damon, Jodie Foster, Sharlto Copley (150 min)

TVN

05:05 Kto was tak urządził?
05:40 Uwaga! (7977) - mag.
05:55 Ukryta prawda (34/40)
06:50 Kuchenne rewolucje: Borysławice 30 (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5695)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „James Bombalina", Białystok XVIII (8)
12:35 Kuchenne rewolucje: Kępno – „Kulinarna Warszawka" XXV (14)
13:40 Ukryta prawda (52,53/60) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (50/50)
16:50 Szpital św. Anny III (38) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (38) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:25 Galacticos Show – Pojedynek Legend (1)
19:50 Uwaga! (7978) - mag.

20:00 **Shrek Forever (Shrek Forever After)** ★★★ - film animowany USA/Francja 2010, reż. Mike Mitchell (130 min)
22:10 **Civil War** - film sens. ★★★★ USA/Wlk. Brytania/Finlandia 2024, reż. Alex Garland, wyk. Kirsten Dunst, Wagner Moura (130 min)
00:20 **Kuba Wojewódzki** (8)
01:40 **Książę Andrzej i sekssafera Epsteina**
02:30 **Szpital św. Anny** (50/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Nash Bridges VI (21,22/22) - serial sens. USA 2001, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (13,10/14)
10:00 Triumf miłości
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (38) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Przepis na zbrodnię (24)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (40) - serial obycz.
16:00 Ranczo X - serial komediowy Polska 2016
17:00 Dzielnica strachu X (22)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (38,39) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Jeden strzał (One Shot)** ★★ - thriller USA/Wlk. Brytania 2021, reż. James Nunn, wyk. Scott Adkins (120 min)
22:00 **Freelance** - komedia ★★ USA/Kolumbia/Wlk. Brytania 2023, reż. Pierre Morel, wyk. John Cena (125 min)
00:05 **Huragan (The Hurricane Heist)** ★★ - film sens. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Rob Cohen (115 min)
02:00 **Lombard XVIII** (34)

TVN7

05:25 Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (43,26,27/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (1,50,51/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi II (11/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (29) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (5/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (13/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Larry Crowne: Uśmiech losu** ★★★ - komediodramat USA/Francja 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts (130 min)
22:10 **Królowa przetrwania** (8) - reality show
23:30 **Mroczny rycerz (The Dark Knight)** ★★★★ - film sens. USA/Wlk. Bryt. 2008, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale (180 min)
02:30 **Hotel Paradise** (32)

MEZZO

10:25 Pyotr Ilyich Tchaikovsky, Alfred Shnitke, Cat Stevens: Anna Karenina - balet Niemcy 2022
13:05 Intermezzo
13:30 Georg Friedrich Händel: Jefte - balet Polska 25
16:05 Brahms: Sonata skrzypcowa nr 3 i Trio na skrzypce, fortepian i róg – Perlman, Barenboim, Clevenger
17:05 Intermezzo
17:40 Richard Bona – Jazzopen Stuttgart 2024
18:50 Pianomania w paryskim Bouffes du Nord
20:30 Sinfonia Varsovia, Jacek Kaspszyk: Mahler, Krauze – Wratislavia Cantans
21:55 Martha Argerich i Lahav Shani na dwa fortepiany
23:25 Leos Janácek: Katia Kabanowa - opera Austria 22

PULS 2

10:00 Spidey i superkumple II
11:00 Gigantozaur II (3/26)
11:25 Dinopociąg II (24/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (4,3/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous II (16,15/26)
16:00 Superthings: Kazoom Power (14,15/26)
16:15 Fineasz i Ferb (15/26)
16:50 Marta mówi! II
17:10 Superkoty
17:45 Świnka Peppa II (46/52)
17:55 Bing (6/78)
18:10 Masza i niedźwiedź VIII
18:25 Myszka Miki (13/26)
18:55 Don Matteo: Boski detektyw XIII
20:00 Last Vegas - komedia USA 2013, reż. Jon Turteltaub
22:05 Przepis na zbrodnię (24,26) - serial kryminalny
01:05 Przepis na zbrodnię (27)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VIII (40,41/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (39,31) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (39) - serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XXI (61,62,63) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (71, 72)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (39,40) - serial obycz.
20:00 A na deser... (9) - mag. kulinarny Polska 2026
20:05 Wielki błękit - dramat obyczajowy Francja/Włochy/USA 1988, reż. Luc Besson, wyk. Jean-Marc Barr
23:35 Gwiazdy kabaretu (175, 174) - kabaret i satyra
01:35 STOP Drogówka (369)

METRO

07:45 Anatomia piękna II (2)
08:40 Szpital (8,9/69)
10:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:40 Anatomia piękna II (3)
13:40 Przepis na życie III (11)
14:40 Zapukaj do moich drzwi
15:40 The Floor (1, 2)
17:00 Ciężarówką przez Indonezję (6) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III
19:00 Kartoteka VIII (30) - serial fabularno-dok.
20:00 36 Quai des Orfevres (36) - film sensacyjny Francja 2004, reż. Olivier Marchal, wyk. Daniel Auteuil
22:15 The Traitors. Zdrajcy (9) - reality show Polska 2026
00:00 Annabelle: Narodziny zła - horror USA 2017, reż. David F. Sandberg
02:15 Szpital (6/69)

eprasa.pl 7647588477

PIĄTEK 24.04

STOPKLATKA

08:35 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (29)
09:00 Robert Makłowicz (129, 152) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (1,2/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (5,6/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (8,9,11/10) - serial dok.
16:00 MacGyver (20,21/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (5,6/12)
19:05 Wojny kontenerowe II (12,1/13) - serial dok.
20:00 Nawiedzony (The Haunting) - horror USA/Wlk. Brytania 1999, reż. Jan de Bont, wyk. Liam Neeson, Catherine Zeta-Jones, Owen Wilson, Lili Taylor (145 min)
22:25 Stan zagrożenia (Clear and Present Danger) - film sens. USA/Meksyk 1994, reż. Phillip Noyce, wyk. Harrison Ford, Willem Dafoe (180 min)
01:25 Melduję posłuszenie! - komedia Czechosłowacja 1957, reż. Karel Steklý, wyk. Rudolf Hrušínský, Jaroslav Marvan (125 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (4)
08:40 Polska Kronika Filmowa 14A/61 - film dok. Polska 1961
08:50 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz
10:25 Komedia małżeńska - komedia Polska 1993, reż. Roman Załuski, wyk. Ewa Kasprzyk, Jan Englert
12:50 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka, wyk. Henryk Gołębiewski
14:50 Mała matura 1947 - dramat obycz. Polska 2010, reż. Janusz Majewski, wyk. Adam Wróblewski, Antoni Królikowski, Marek Kondrat
17:15 Pogranicze w ogniu (23,24) - serial sens. Polska 91
20:00 Mistrz - film biograficzny Polska 2020, reż. Maciej Barczewski, wyk. Piotr Głowacki, Jan Szydłowski, Marcin Bosak, Marcin Czarnik
22:40 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
01:00 Ziarno prawdy - thriller Polska 2015, reż. Borys Lankosz, wyk. Robert Więckiewicz, Jerzy Trela, Magdalena Walach

ALE KINO+

09:45 Astra - film krótkometrażowy Polska/Meksyk 2022 (30 min)
10:15 Grantchester VIII (1,2/6) - serial krym.
12:20 Vera VII (1/4)
14:10 Zła nie ma - dramat obycz. Japonia 2023, reż. Ryûsuke Hamaguchi, wyk. Hitoshi Omika, Ryô Nishikawa (125 min)
16:15 Marokańskie wakacje (Ocho apellidos marroquís) - komedia Hiszpania 2023, reż. Álvaro Fernández Armero (125 min)
18:20 Vera VII (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2017
20:10 Źródło nadziei (The Water Diviner) - dramat wojenny Australia/USA 2014, reż. Russell Crowe, wyk. Russell Crowe (135 min)
22:25 Walden - thriller USA 2023, reż. Mick Davis, wyk. Kelli Garner, Mick Davis, Shane West, Emile Hirsch (125 min)
00:30 Sezon na zabijanie (Killing Season) - thriller USA/Belgia/Bułgaria 2013, reż. Mark Steven Johnson (105 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin VIII (8/8)
08:30 Przyjaciółki XIX (3,4)
10:25 Świat według Kiepskich
15:20 Shrek II - film animowany USA 2004
17:05 Imperium robotów. Bunt człowieka - film sens. Wlk. Brytania/Kanada 2014
18:55 Niepowstrzymany - film sensacyjny USA 2010
21:00 Królowa wojownik - dramat historyczny USA/RPA/Irlandia 2022
23:45 Transporter II - film ns. USA/Francja/Niemcy 2005
01:35 Ślad II (28/36)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (7,8/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot XII (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (9,10/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
20:00 Wichry namiętności - dramat obycz. USA 1994, reż. Edward Zwick, wyk. Brad Pitt
22:50 Dziedzictwo. Hereditary - thriller USA 2018
01:30 Pachnidło: Historia mordercy - thriller Niemcy/Francja/Hiszp./USA/Belgia 06

TVP KULTURA

08:30 Wydarzenie aktualne
09:05 Kulturalni (14)
10:00 Pan wzywał, Milordzie? IV (3/6)
11:05 Kradzież - film obycz. Polska 1975, reż. Piotr Andrejew (70 min)
12:15 John Wayne – więcej niż mit - film dok.
13:25 Pustelnia parmeńska - dramat Francja/Włochy 1948, reż. Christian-Jaque (180 min)
16:25 Czas Komedy - film dok. Polska 1994
17:35 Śpiewnik Komedy
18:30 Kolekcja (4) - mag.
18:50 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
19:25 Video Killed the Radio Star - serial dok.
20:00 Wstęp do filmu (580)
20:05 Boccaccio '70 - komedia Włochy/Francja 1962, reż. Federico Fellini, Mario Monicelli, Luchino Visconti, Vittorio De Sica (115 min)
22:00 Tygodnik kulturalny
22:50 Przygody Sherlocka Holmesa (8/13)
23:55 Wstęp do filmu (583)
00:00 Popioły, cz. 1 - film hist. Polska 1965, reż. Andrzej Wajda (120 min)

WARNER TV

09:20 Bajer z Bel-Air (3,4/25)
10:20 Za głosem serca
11:25 Pełna chata IV (7,8/26)
12:25 J.A.G. VII (18,19/24)
14:20 Bajer z Bel-Air
16:20 Pełna chata IV
18:20 Głupi i głupszy II: Kiedy Harry poznał Lloyda - komedia USA 2003, reż. Troy Miller
20:00 Szpiedzy tacy jak my - komedia USA 1985
21:55 Licencja na miłość - komedia romantyczna USA/Australia 2007
23:40 Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003

PARAMOUNT

11:00 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
13:05 Ostatnie wakacje - komedia USA 2006
15:30 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995
17:35 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przygodowy USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
20:00 Sonic. Szybki jak błyskawica - film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
22:00 Adrenalina - film sens. USA 2006, wyk. Jason Statham
23:50 Mechanik: Prawo zemsty - film sens. USA 2011

HBO

08:00 Po prostu uwierz - film ** obycz. USA 2024, reż. Ty Roberts (105 min)
09:45 Saga »Zmierzch«: Przed świtem, cz. 2 - film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
11:40 Na planie (17) - mag.
12:10 Oszukana przez męża: Historia Morgan Metzer - dramat obycz. USA 2024 (90 min)
13:40 Władca Pierścieni: Dwie wieże - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2002 (175 min)
16:35 Sanctuary - thriller *** USA/Francja/Rosja 2023, reż. Zachary Wigon, wyk. Margaret Qualley (95 min)
18:10 Makbet - dramat *** wojenny Wlk. Brytania/Francja 2015 (110 min)
20:00 Eileen - thriller *** USA/Wlk. Brytania/Australia 2023 (95 min)
21:35 Holland - thriller ** USA 2025, reż. Mimi Cave (105 min)
23:20 Mroczny fajter - film ** sens. USA 2023 (115 min)
01:15 Kneecap. Hip-hopowa rewolucja - film obyczajowy Irlandia/Wlk. Brytania 2024 (105 min)

CINEMAX

14:45 Wszystkie piosenki, których nigdy nie śpiewaliśmy - dramat obycz. Japonia 2023
16:40 Łacina dla wszystkich - komedia Francja/Włochy 24
18:10 Imię - komedia Francja/Belgia 2012, wyk. Patrick Bruel
20:00 Na złej drodze - thriller USA 2022, reż. John Patton Ford, wyk. Aubrey Plaza
21:35 Ministerstwo Niebezpiecznych Drani - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Turcja 2024
23:35 Zulu - dramat kryminalny Francja/RPA 2013

ROMANCE TV

12:25 Wiza do miłości - komedia USA 24, reż. Brian Brough
14:15 Inga Lindström: Motyle w brzuchu - dramat obycz. Niemcy/Szwecja 2022
16:05 Familie Bundschuh: Jesteście oczywiście zaproszeni - film obycz. Niemcy 18
18:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (4/8) - serial krym.
19:00 Górski lekarz (1/7)
20:00 Statek marzeń - serial obyczajowy Niemcy 2023
21:55 Katie Fforde: Milczenie mężczyzn - dramat obyczajowy Niemcy 2016
23:50 Górski lekarz (1/7)

CANAL+ PREMIUM

09:00 LARP. Miłość, trolle i inne questy - komedia *** Polska 2025 (95 min)
10:35 Naturalna dzikość serca - film dok.
12:00 Masz ci los! - komedia *** Polska 2023, reż. Mateusz Głowacki (90 min)
13:30 Łapu-Capu
13:35 The Office PL III (5,6/12) - serial kom.
14:30 Szpieg, który współczuł - film dok.
16:15 Czarna woda - film krótkom. PL 23 (20 min)
16:35 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
18:45 Łapu-Capu
18:50 Saga »Zmierzch« – Księżyc w nowiu - melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz (130 min)
21:00 Emigracja XD III (1) - serial obycz. Polska 26
21:55 Nie mów zła - horror USA/Chorwacja/Kanada 2024, reż. James Watkins (110 min)
23:45 Barry Seal: Król przemytu - film sensacyjny USA/Japonia/Kolumbia 2017 (110 min)
01:35 Efekt Youtube'a

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie III (13)
10:50 Szpital św. Anny (13/50)
11:50 Magda M. IV (5,6)
13:55 Teraz albo nigdy! IV (7)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Seriaale: Rozmowy (5)
16:40 Najpiękniejsza muzyka filmowa (4) - mag. muzyczny
16:55 Dom nad jeziorem - melodramat USA 2006
19:00 Szpital św. Anny (19/26)
20:00 Wyspa - film sens. USA 2005, reż. Michael Bay
22:55 To - horror USA/Kanada 2017, reż. Andy Muschietti

AMC

10:40 Dziewczyny z farmy - film obycz. Wlk. Brytania/Francja 1998, reż. David Leland
12:55 Nowy świat (1,2,3,4/4)
15:55 Lara Croft: Tomb Raider - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001
17:50 Ip Man III - film biograf. Chiny/Hongkong 2015, reż. Wilson Yip, wyk. Donnie Yen
20:00 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer, wyk. Christian Bale
22:00 W mgnieniu oka - film s.f. Wlk. Brytania 1992
23:50 Niebezpieczny związek - thriller Kanada/USA 2000

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:25 Dr House II (8/24)
09:25 Castle V (21,22/24)
11:20 Detektyw Monk II (12,13/16) - serial krym.
13:15 Dr House II (9,10/24)
15:10 Agenci NCIS XIII (9,10/24) - serial krym.
17:10 Castle V (23,24/24)
19:10 FBI IV (18,19/21) - serial sensacyjny USA 2022
21:05 Faceci w czerni III - film s.f. USA 2012
23:15 Snajper II - film sens. USA/Węgry 2002
00:55 FBI IV (18/21)

EPIC DRAMA

09:05 Lekarze na start
10:35 Agenci NCIS XVI (7,8/24)
12:20 Wszystkie stworzenia duże i małe (3/6) - serial obycz.
13:20 Panna Austen (1/4)
14:30 Panna Marple III (4/4)
16:30 Agenci NCIS XVI (9,10/24) - serial krym.
18:20 Panna Scarlet VI
19:30 Lekarze na start - serial obyczajowy Polska 2017
21:00 Kobiety na wojnie (6/8) - serial obycz. Francja 2022
22:10 Sherlock i córka
23:10 Robin Hood
00:30 Lekarze na start
01:10 Agenci NCIS XVI (5/24)

TVN STYLE

08:35 Zgłoś remont (5)
09:40 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4) - reality show
10:25 Bez kompleksów (6)
11:25 Ugotowani (7, 8)
13:30 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show Polska 21
15:35 Babski biznes II (3/8)
16:40 Jestem z Polski XVI (27)
17:45 Kuchenne rewolucje (8, 9, 10) - reality show
20:50 Bitwa o gości (6)
21:50 Jestem z Polski XVI
23:45 Niezwykłe Stany Prokopa VI (7/8) - serial dok.
00:45 Skąd pochodzę?

TVN TURBO

08:20 Nic do ukrycia (4/12)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL VIII (16)
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (4967)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (5) - mag.
19:45 Moto kombat (8) - mag.
20:30 Mobilni mechanicy (12)
21:15 Duda kontra Szafrański X (3/10) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4967)
22:20 Z drugiej ręki (12) - mag.

BBC FIRST

08:30 Lewis VI (6/8)
09:35 Ojciec Brown VIII
10:35 Śmierć pod palmami VI
11:40 Zagadki doktora Blake'a
12:50 Detektyw z Chelsea III
14:50 Ojciec Brown III (4/15)
15:50 Lewis VI (6/8)
16:55 My Life is Murder (6/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami VII (1/8) - serial kryminalny
21:00 Ojciec Brown XIII (2/10)
22:00 Śmierć pod palmami XV
23:05 Detektyw z Chelsea III
01:10 Śmierć pod palmami VII

FX

11:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (16/22)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (3,4/22)
13:45 Agenci NCIS VIII (6,7/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (17/22)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (9,10/25)
18:20 FBI III (10,11/15)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (5,6/22)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (8/18)
22:55 Bad Boys - komedia sensacyjna USA 1995
01:20 Zabójcze umysły

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży XXI (6,7/13) - serial dok.
09:05 Remontujemy dom na plaży II - serial dok. USA 2017
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Uratuj swój ogród (4, 3)
14:00 House Hunters (5, 6)
15:05 Mieszkanie na miarę IV
17:05 Polowanie na ogród
18:15 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:10 Zróbmy sobie dom (8)
21:15 Zgłoś remont (5)
22:10 House Hunters (5—8)
00:20 Sprzątaczki (2, 3)

BBC LIFESTYLE

08:45 Mistrzowie szycia (2)
09:50 Zapraszam do stołu
12:20 Wielkie australijskie wypieki VI - serial dok.
13:25 Bajecznie bogaci agenci
14:40 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dok.
15:35 Zapraszam do stołu
17:30 Bajecznie bogaci agenci
18:40 Mistrzowie szycia (3)
19:50 Wielkie australijskie wypieki VI (10/10) - serial dok.
21:00 Miłosne przekręty (1/4)
22:00 Życie w Monako (3/3)
23:05 Wstydliwe choroby V
00:05 Ratunek dla skóry IV
01:05 Bajecznie bogaci agenci

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół VII (16,17/22)
08:55 Przyjaciele III (23—25,1—3/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (8—13/24)
14:30 Dwóch i pół VII (18—21/22) - serial kom.
16:30 Przyjaciele IV (4—9/24)
19:30 Teoria wielkiego podrywu V (14—19/24) - serial kom.
USA 2011, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL (10,11/12)
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (1/10)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex XXII
09:20 Rodzinka.pl II (24)
09:55 Klan - telenowela
10:25 Ranczo IV (10/13)
11:20 Rodzinka.pl XVIII (7,8)
12:20 Pan Mama (14)
13:00 Zaraz wracam (24)
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (3,4) - serial krym. Polska 2021
15:30 Komisarz Alex XXII
16:20 Na sygnale (51,52)
17:30 Ranczo IV (11,12/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXVI (5,8) - serial krym. Polska 2021
21:30 Ranczo IV (13,1/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVI (6)
00:25 Miś - komedia Polska 81

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Zgrillowani (4)
14:50 Nie bój ryby! (2, 3)
15:45 Tajemnice indyjskich smaków (2, 3)
16:40 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dok.
17:35 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (3)
18:30 Nie bój ryby! (8)
18:55 Zgrillowani (8)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:20 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
21:15 Anthony Bourdain VII (
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (16, 17)

CANAL+ DOMO

11:45 Mały metraż w wielkim stylu II (9) - serial dok.
12:15 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
14:05 Cudotwórcy VII (3)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (10) - lifestyle
16:00 Porządek musi być
16:50 Gardeners' World (18)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy VII (4)
22:00 Wielkie projekty: Australia XI (4,5/10)
00:10 Pogromcy bałaganu (9)

PLANETE+

13:45 Luksusowe podróże brytyjską koleją (4) - turystyka
14:50 Aborygeni (4/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (3/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (109—112)
18:15 Świat z góry IX (11/14)
18:45 Rolnictwo przyszłości
19:45 Śmieci na orbicie
20:50 Niezwykłe podróże koleją XI - serial dok.
22:00 Premiera: Jimmy Sommerville. \I Feel Love\
23:10 Morderca i jego pisarz

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (2/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (2/19)
11:00 Ed Stafford: inicjacja (3)
12:00 Fani czterech kółek XIV
13:00 Nagi instynkt przetrwania VIII (1,2/17) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VIII (14)
16:00 Złoto drwali II (2/8)
17:00 Porty: Hiszpania
18:00 Truckerki (3) - serial dok.
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Specjalistki - serial dok.
22:00 Bimbrownicy XIV (8/16)
23:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026
01:00 Zoom na architekturę VI

TVP HISTORIA

09:45 Saga prastarej puszczy
10:50 Historia kuchni polskiej
11:45 Rezydencje królewskie
12:40 Tutanchamon (2/3)
14:00 Królowie (1)
14:35 Czterej pancerni i pies
15:50 Sensacje XX wieku
17:45 Czas honoru
18:40 Encyklopedia II wojny światowej (66, 67)
19:45 Królowie (40)
20:25 Mecz w piekle - dramat historyczny Węgry 1963
22:35 Historia w postaciach zapisana XIV - serial dok.
00:30 Sensacje XX wieku (75)

HISTORY

11:15 Wykute w ogniu (3)
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (3/7)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (5/11)
18:10 Straż graniczna: USA II
19:05 Starożytni kosmici XIV
22:00 Seksualne obsesje dyktatorów (3) - serial dok.
23:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice armii (5) - serial dok.
23:55 Jak to wyjaśnić IV (18/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (3) - serial dok.
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic V (10/10) - serial dok.
17:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (5/6)
18:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii - serial dokumentalny
19:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy — best of - serial dok.
20:00 Ikony lotnictwa (5)
21:00 Premiera: II wojna światowa: historia przed trybunałem - serial dok. Kanada 26
22:00 Hitler i okultyzm

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici II
10:00 Gwiazdy lombardu XVI
12:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (5/10)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Ostatni bastion Hitlera IV (3,4/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie VIII
20:00 Starożytni kosmici: ostateczny dowód (4/8)
21:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (5/10)
22:00 Polowanie na nazistów
00:00 Miłość i seks w Rosji

BBC EARTH

11:15 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (2/6) - serial dok.
12:20 Planeta Ziemia (4/5)
13:25 James Webb: teleskop kosmiczny za miliardy
14:30 W okowach mrozu XII (9)
15:30 Życie na pustkowiu X
16:35 Wyspy. Laboratoria natury (3/6) - cykl reportaży
17:35 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (2/6) - serial dok.
18:40 Planeta Ziemia II II (4/6)
19:45 Alaska z Sue Perkins
20:55 Życie na pustkowiu X
21:55 W okowach mrozu XII
22:55 Zabójcza pogoda VI

POLSAT VIASAT HISTORY

08:45 W poszukiwaniu biblijnej prawdy - serial dok.
11:05 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
12:55 Jeden dzień w Auschwitz - film dok.
14:10 Tajemnice templariuszy
15:15 W poszukiwaniu biblijnej prawdy - serial dokumentalny
17:35 II wojna światowa: końcówka - serial dok.
19:50 Świta Hitlera (5/6)
21:00 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
22:00 W poszukiwaniu zaginionych wikingów (1/8)
22:55 Królowie-zabójcy (4/6)

eprasa.pl 7647588477

SOBOTA 25.04

Od A do Z

BLUE MOON ★★★
film biograficzny, USA/Irlandia 2025, reż. Richard Linklater, wyk. Ethan Hawke, Margaret Qualley, Bobby Cannavale
21:50 | hbo
Richard Linklater na tropie tajemnic Lorenza Harta, współtwórcy musicali Richarda Rodgersa, odsuniętego od współpracy z powodu alkoholizmu. Tymczasem Rodgers z Oscarem Hammersteinem wystawia „Oklahomę!".

BO WE MNIE JEST SEKS ★★★
film biograficzny, Polska 2021, reż. Katarzyna Klimkiewicz, wyk. Maria Dębska, Leszek Lichota, Krzysztof Zalewski
20:00 | kino polska
Szara polska rzeczywistość lat 60. XX wieku a na jej tle barwny fenomen Kaliny Jędrusik – aktorki, piosenkarki, żony Stanisława Dygata i ikony tamtych lat - w kreacji nagrodzonej w Gdyni Marii Dębskiej.

BOCCACCIO '70 ★★★
film obycz., Francja/Włochy 1962, reż. Vittorio De Sica, Federico Fellini, Mario Monicelli, Luchino Visconti, wyk. Marisa Solinas, Germano Gilioli
23:40 | tvp kultura
Czterej mistrzowie – w tym Fellini i Visconti – opowiadają o miłości i jej meandrach. A do tego korzystają z pomocy najwspanialszych gwiazd tamtego okresu.

BOSS ★★★
film krym., Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Brad Furman, wyk. Bryan Cranston, Leanne Best, Daniel Mays
20:10 | ale kino+ hd
Oparte na faktach(?): ekranizacja książki, gdzie funkcjonariusz amerykańskiego urzędu celnego zdradza kulisy afery, w wyniku której udało się pojmać Pablo Escobara, legendarnego króla narkotyków.

CICHE MIEJSCE 2 ★★★
horror, USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski, Cillian Murphy
22:15 | tvn 7
Ocalona przed atakiem monstrów, które prowokuje każdy dźwięk, rodzina wychodzi na zewnątrz, by szybko przekonać się, że owe potwory stanowią niejedyne zagrożenie, a zachowanie ciszy nie zawsze pomaga.

Sok z żuka

20:20 | warner tv ★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Para duchów pragnie ocalić swój dom przed najściem nowych lokatorów i zwraca się z tym do ducha egzorcysty. Wielkie pole dla wyobraźni Tima Burtona plus brawurowy Michael Keaton jako egzorcysta.

MYZ

KOMEDIA
USA 1988, REŻ. TIM BURTON, WYK. MICHAEL KEATON, ALEC BALDWIN, GEENA DAVIS

CO WIECIE O SWOICH DZIADKACH ★★
komedia, USA 2017, reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell, Mark Wahlberg, Mel Gibson
22:25 | tvn
Kontynuacja filmu „Tata kontra tata". Kiedy ojczym i ojciec malca uporządkowali wzajemne relacje i zapragnęli zafundować chłopcu prawdziwe święta, czeka ich szok – jednoczesna wizyta ich ojców.

FRANZ KAFKA ★★★
film biograficzny, Czechy/Polska/Niemcy/Turcja/Francja 2025, reż. Agnieszka Holland, wyk. Idan Weiss, Peter Kurth, Jenovéfa Boková
21:00 | canal+ premium
Kilka prawd o Franzu Kafce, ikonie literatury XX wieku, jako o wrażliwym człowieku żyjącym w Pradze początku stulecia, przenikliwym pisarzu i bohaterze swoich powieści wobec nieprzyjaznego świata.
Więcej – **2-3**

FUKS II ★★
komedia kryminalna, Polska 2024, reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Maciej Musiał, Paulina Gałązka, Katarzyna Sawczuk
22:00 | polsat
Domniemany sequel kultowego filmu sprzed 25 lat. Syn bohatera oryginału dziedziczy po ojcu skłonność do wpadania w tarapaty i w pełni z niej korzysta, podpadając „ludziom z miasta". Niekoniecznie.

LICZBA DOSKONAŁA ★★
dramat obycz., Polska/Izrael/Włochy 2002, reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Andrzej Seweryn, Jan Marczewski, Julia Latosińska
20:45 | tvp kultura
Krzysztof Zanussi wraca do ulubionej tematyki, każąc rozważać młodemu geniuszowi matematycznemu, co nadaje życiu sens – sukces czy miłość? Ale, niestety, nie da się wejść dwa razy do tej samej rzeki.

MECZ W PIEKLE ★★★
dramat historyczny, Węgry 1963, reż. Zoltán Fábri, wyk. Sinkovits Imre, Garas Dezső, Szendrő József
23:00 | tvp historia
Z okazji urodzin Hitlera władze obozu jenieckiego organizują mecz piłkarski między jeńcami i strażnikami, co dla jeńców może być okazją do ucieczki. Ale piłkarski zapał nie przysłoni grozy sytuacji.

MILLEROWIE ★★★
komedia, USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Jennifer Aniston, Jason Sudeikis, Emma Roberts
20:00 | hbo
Okradziony z towaru diler musi sprowadzić z Meksyku nową partię marihuany, więc dla kamuflażu wraz ze znajomą striptizerką i dwójką wyrostków tworzy fałszywą rodzinę, aby uniknąć kłopotów na granicy.

MURARZ. NA GRANICY SPISKU ★★
film sens., USA/Bułgaria/Grecja 2023, reż. Renny Harlin, wyk. Aaron Eckhart, Nina Dobrev, Clifton Collins Jr.
20:00 | tv puls
Były agent zostaje ściągnięty z emerytury, by stawić czoło niebezpiecznemu szantażyście i zapobiec spiskowi, mającemu na celu unicestwienie CIA. Brzmi groźnie, ale w rzeczywistości to bolesna rutyna.

NIE CZAS UMIERAĆ ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Cary Joji Fukunaga, wyk. Daniel Craig, Ana de Armas, Rami Malek
21:25 | tvp 1
Bond nr 25: 007 wraca z emerytury, by wędrując niemal dookoła świata, rozprawić się ze zbrodniarzem stosującym zabójcze nanotechnologie. Plus pożegnanie z Danielem Craigiem (ale czy tylko z nim?).

PEGGY SUE WYSZŁA ZA MĄŻ ★★★
komedia, USA 1986, reż. Francis Ford Coppola, wyk. Kathleen Turner, Nicolas Cage, Barry Miller
21:10 | tvp historia
Kathleen Turner jako pani pod czterdziestkę, która odkrywa, że wbrew pozorom nie tylko nie straciła młodości, ale i ma dość udane życie. Perełka z dorobku Francisa Coppoli.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

SOBOTA 25.04

TVP1

05:50 Oko na świat (733)
06:20 Balans bieli (133)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1162)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo (13/13)
09:55 Komisarz Alex II (9/13)
10:55 Ojciec Mateusz X (5/13)
11:55 Nevada Smith - western USA 1966, reż. Henry Hathaway
14:15 Domowe patenty (9)
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Sanatorium miłości (80)
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Omnibus – szybcy i mądrzy (21) - teleturniej
18:40 Jaka to melodia? (5905)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Komisarz Alex XXV** (7) - serial kryminalny Polska 2025
21:25 **Nie czas umierać (No Time to Die)** ★★★ - film sens. Wlk. Brytania/USA 2021 (175 min)
00:20 **Mechanik: Czas zemsty (The Mechanik)** ★★ - film sens. Niemcy/USA 2005 (105 min)
02:05 **Zimna wojna** - dramat ★★★★★ obycz. Polska/Wlk. Bryt./Francja/Belgia/Indie 2018, reż. Paweł Pawlikowski (95 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7534) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7534) - mag. Polska 2026
11:35 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (8) - mag. kulinarny
12:15 Andrzej Seweryn – skazany na scenę - reportaż
13:05 Panna młoda (45)
14:00 Familiada (3124)
14:35 Koło fortuny (2201)
15:15 Program rozrywkowy
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (46) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1060)
18:45 Słowo na niedzielę
19:00 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (8,9) - serial kom. Polska 2026, wyk. Małgorzata Kożuchowska

20:30 **The Voice Kids** (14) - program rozrywkowy Polska 2026
22:50 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (8) - talk-show Polska 2026
23:45 **Szpieg, który mnie rzucił (The Spy Who Dumped Me)** ★★★ - komedia sens. Kanada/USA/Niemcy 2018 (130 min)
01:55 **Sprzymierzeni (Allied)** ★★★ - thriller USA 2016, reż. Robert Zemeckis, wyk. Brad Pitt (125 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2806)
11:55 Ewa gotuje (569) - mag. kulinarny Polska 2026
12:35 Kung Fu Panda: Sekrety Potężnej Piątki (Kung Fu Panda: Secrets of the Furious Five) - film anim. USA 08 (25 min)
13:00 Kung Fu Panda III - film anim. USA/Chiny 2016, reż. Alessandro Carloni, Jennifer Yuh Nelson (135 min)
15:15 Zanim się pojawiłeś (Me Before You) - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Thea Sharrock (135 min)
17:30 Awantura o kasę (286)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (448) - program publicyst.
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf** (171) - kabaret i satyra Polska 2026
22:00 **Fuks II** - komedia ★★ kryminalna Polska 2024, reż. Maciej Dutkiewicz (125 min)
00:05 **Wanted. Ścigani (Wanted)** ★★★ - film sensacyjny USA/Niemcy 2008 (155 min)
02:40 **Cicha noc (Silent Night)** ★★★ - komedia USA/Wlk. Brytania 2021 (120 min)

TVN

05:40 Uwaga! (7978) - mag.
05:55 Ukryta prawda (35)
06:50 Kuchenne rewolucje: Świdnica – Restauracja Baszta 30 (2) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5696)
11:25 Na Wspólnej
13:15 Shrek Forever (Shrek Forever After) - film anim. USA/Francja 2010, reż. Mike Mitchell (120 min)
15:15 Galacticos Show – Pojedynek Legend (2)
15:20 Kuchenne rewolucje: Koszalin – karczma Tymianek 32 (7) - reality show Polska 26
16:30 Studio Galacticos Show – Pojedynku Legend (na żywo)
16:50 Galacticos Show – Pojedynek Legend (na żywo)
18:50 Studio Galacticos Show – Pojedynku Legend (na żywo)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **Mam Talent!** (10) - program rozrywkowy Polska 2026
22:25 **Co wiecie o swoich dziadkach (Daddy's Home 2)** ★★ - komedia USA 2017, reż. Sean Anders, wyk. Will Ferrell (120 min)
00:25 **Galaktyczny wojownik (Soldier)** ★★ - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1998, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Kurt Russell (125 min)
02:30 **Szpital św. Anny III** (1)

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XIX (9,11,12/14) - serial sensacyjny Niemcy 2014
09:00 Taki jest świat (17) - magazyn informacyjny
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso – Etiopia (4)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (36,37,38,39)
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (40,35,36,37)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (38,39) - serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Zbigniew Buczkowski, Jerzy Górski. By ocalić pracownię po zmarłym ojcu, Jan wchodzi w układ z gangsterem sprzedającym fałszywe złoto.
20:00 **Murarz. Na granicy spisku (The Bricklayer)** ★★ - film sensacyjny USA/Bułgaria/Grecja 2023 (125 min)
22:05 **Świat w ogniu (Angel Has Fallen)** ★★★ - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019 (135 min)
00:20 **Lwie serce** - film ★★★ sensacyjny USA 1990, reż. Sheldon Lettich, wyk. Jean-Claude Van Damme (125 min)
02:25 **Taki jest świat** (17)

TVN7

05:20 Szkoła (28/68)
06:10 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (4/11)
07:05 Bugs Bunny Builders
07:50 Goonies - film przyg. USA 1985, reż. Richard Donner, wyk. Sean Astin
10:15 Ukryta prawda (43/68) - serial fabularno-dok.
11:20 Mówię Wam (11)
12:30 Ukryta prawda (51,44,45/68) - serial fab.-dok.
15:35 Detektywi VI (21) - serial fabularno-dok.
16:35 The Floor (19)
17:45 Nowe przygody Aladyna - komedia Francja/Belgia 2015, reż. Arthur Benzaquen (135 min)
20:00 **Lara Croft: Tomb Raider** ★★ - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001, reż. Simon West (135 min)
22:15 **Ciche miejsce 2 (A Quiet Place Part 2)** ★★★ - horror USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt (115 min)
00:10 **Super 8** - film s.f. USA ★★★ 2011, reż. J.J. Abrams, wyk. Joel Courtney, Elle Fanning (135 min)
02:25 **Żyjąc z potworem VI** (3/13) - serial dok.

MEZZO

14:15 Andy Sheppard & Michel Benita na festiwalu Jazz à Junas
15:05 Amina Figarova Sextet – Festival Internacional Jazz Plaza - koncert Kuba 2025
16:10 Brahms: Trio fortepianowe C-dur nr 2
16:40 Mozart: XXXV symfonia – Filharmonicy Berlińscy, Claudio Abbado
17:25 Jeux – Ensemble Intercontemporain, Orchestre National de Jazz
18:40 Renaud Capuçon, Martha Argerich, Orkiestra kameralna z Lozanny - muzyka klasyczna Szwajcaria 2022
20:30 Wolfgang Amadeus Mozart: Don Giovanni - opera Niemcy 2022
23:30 Czeska Orkiestra Symfoniczna, Jakub Hrůša, Daniił Trifonow: Scriabine, Suk

PULS 2

08:40 Uprowadzona księżniczka - film anim. Ukr. 2018
10:30 Balerina - film anim. Francja/Kanada 2016
12:05 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (11)
12:40 Wojciech Cejrowski. Boso – Etiopia (1, 2)
13:50 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (2, 3)
15:50 Księżniczka i gąski - film fantasy Niemcy 2022
17:20 O trzech złotych dukatach - film fantasy Słowacja/Czechy 2023
19:00 Niezgaszalni - film anim. F/Kanada/Wlk. Bryt. 22
20:55 Co ty wiesz o swoim dziadku? - komedia USA/Wlk. Brytania 2016, reż. Dan Mazer
23:00 Polowanie na »Czerwony Październik« - film sensacyjny USA 1989

TV4

07:00 Galileo - pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (326) - mag. Polska 2026
09:30 A na deser... (9) - mag. kulinarny Polska 2026
09:35 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:45 Królową być - komedia Francja 2005, reż. Valérie Lemercier, wyk. Valérie Lemercier, Lambert Wilson, Catherine Deneuve
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (26—30) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (29—32) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek
00:00 Gwiazdy kabaretu (174, 172) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (343)

METRO

07:50 Klan z Alaski VII (3,4/11)
09:50 The Floor (7, 8) - teleturniej Polska 2025
11:00 Złomowisko PL IV
13:00 Gwiazdy lumpeksów (9/12) - serial dok. Polska 2024
13:50 Kryminalni IV - serial kryminalny Polska 2006
16:00 Niezwykłe Stany Prokopa V (5/8) - serial dok.
17:00 Mam Talent! (9)
19:25 Magda gotuje Internet (3) - talk-show Polska 2026
20:00 Dusza towarzystwa - komedia USA 2018, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Gillian Jacobs
22:10 Zabójcza broń III - komedia sensacyjna USA 1992, reż. Richard Donner
00:25 Kuba Wojewódzki (8)
01:35 Szpital (7/69)
02:30 Pani Gadżet (7)

eprasa.pl 7647588477

SOBOTA 25.04

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XII (5,6/12) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex V (15,16/20) - serial krym.
12:00 Niekończąca się opowieść (Die unendliche Geschichte) **** - film fantasy Niemcy/USA 1984 (120 min)
14:00 Co mi zrobisz, jak mnie złapiesz **** - komedia Polska 1978, reż. Stanisław Bareja (130 min)
16:10 Rodzina Flintstonów *** - komedia USA 1994, reż. Brian Levant (110 min)
18:00 Brunet wieczorową porą *** - komedia Polska 1976, reż. Stanisław Bareja (120 min)
20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz (Catch Me If You Can) **** - film biograficzny USA/Kanada 2002, reż. Steven Spielberg, Jeff Tomsic (180 min)
23:00 Dzień świra - komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (115 min)
00:55 Papierowe małżeństwo ** - komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991 (120 min)

KINO POLSKA

07:35 Syn szczęścia - film krótkometrażowy Polska 2024
07:55 Polska Kronika Filmowa 48B/66 - film dok. Polska 1966
08:05 Polska Kronika Filmowa 45A/72 - reportaż Polska 1972
08:20 Miś Kudłatek (1,2)
08:55 Przygody Myszki
09:15 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1)
09:55 Trędowata - melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
12:00 Wierna rzeka - melodramat Polska 1983, reż. Tadeusz Chmielewski
15:10 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman
17:40 Mała wielka miłość - komedia romant. Polska/USA 2008, reż. Łukasz Karwowski, wyk. Agnieszka Grochowska
20:00 Bo we mnie jest seks - film biograficzny Polska 21, reż. Katarzyna Klimkiewicz, wyk. Maria Dębska
22:10 Skrzydlate świnie - film obycz. Polska 2010, reż. Anna Kazejak, wyk. Paweł Małaszyński, Piotr Rogucki
00:10 Konsul - komedia sensacyjna Polska 1989, reż. Mirosław Bork, wyk. Piotr Fronczewski, Maria Pakulnis

ALE KINO+

09:20 Marokańskie wakacje (Ocho apellidos marroquís) ** - komedia Hiszpania 2023, reż. Álvaro Fernández Armero (125 min)
11:25 The Office PL II (7,8,9)
13:10 Pod Starym Dębem (The Old Oak) *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Belgia 2023, reż. Ken Loach (135 min)
15:25 Sprawa nierozwiązana (1,2,3,4/10) - serial krym.
17:50 Czwarta władza (The Post) **** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (140 min)
20:10 Boss (The Infiltrator) *** - film kryminalny Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Brad Furman, wyk. Bryan Cranston (150 min)
22:40 Prawnik z lincolna (The Lincoln Lawyer) *** - film sens. USA 2011, reż. Brad Furman, wyk. Matthew McConaughey, Marisa Tomei (145 min)
01:05 Dig - thriller USA 2022, ** reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane, Emile Hirsch (100 min)

POLSAT FILM

10:30 Garfield - film anim. USA/Wlk. Bryt./Hongkong 24
12:35 Podróże Guliwera - film przygodowy USA 2010
14:10 Zanim się pojawiłeś - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Thea Sharrock
16:35 Pingwiny z Madagaskaru - film animowany USA 2014
18:30 Niepamięć - film s.f. USA 2013, reż. Joseph Kosinski
21:00 Bez litości 3. Ostatni rozdział - film sens. USA/Włochy/Australia 2023
23:10 Lista dźwięków - film obyczajowy USA 2021

KINO TV

10:55 Francuski pocałunek - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1995
13:05 Następny (Next) - film sensacyjny USA 2007
15:10 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
17:35 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
20:00 Jestem najlepsza. Ja, Tonya - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Katar 2017
22:35 Predator II: Starcie w miejskiej dżungli - film s.f. USA 1990, reż. S. Hopkins
00:45 K-Pax - film s.f. USA/Niemcy 2001, reż. Iain Softley

TVP KULTURA

09:00 Co nam w duszy gra
10:05 Kolekcja (4) - mag.
10:25 Niepokorny Alain Resnais - film dok.
11:30 Droga - serial obycz.
12:45 Dzień z życia artysty
13:25 Giacomo Puccini: Turandot - opera Włochy 2022
15:25 Wydarzenie aktualne
16:05 Stolica muzyki, Nowy Orlean - film dok.
18:05 Andrzej Seweryn – skazany na scenę
19:00 Fryderyki 2026 – Gala Muzyki Klasycznej - program rozrywkowy
20:45 Liczba doskonała ** - dramat obycz. Polska/Izrael/Włochy 2002, reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Andrzej Seweryn, Jan Marczewski (95 min)
22:20 Klub Jazzowy (8)
23:35 Wstęp do filmu (580)
23:40 Boccaccio '70 - film *** obycz. Francja/Włochy 1962, reż. Vittorio De Sica, Federico Fellini, Mario Monicelli, Luchino Visconti (115 min)
01:35 Tato - dramat obyczajowy Polska 1995, reż. Maciej Ślesicki, wyk. Bogusław Linda (115 min)

WARNER TV

11:00 Siostra panny młodej - komedia romant. USA 2019
12:40 Superman III - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1983
15:10 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
17:00 Godziny szczytu II - film sens. USA/Hongkong 2001
18:40 Godziny szczytu III - komedia USA/Niemcy 2007
20:20 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton
22:00 Wrogie niebo III (6,7/10)
23:45 Batman Forever - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1995

PARAMOUNT

12:05 Krowy na wypasie - film anim. USA/Niemcy/Hol. 2006
14:00 Baranek Shaun - film anim. Wlk. Brytania/Francja 15
15:55 Lara Croft: Tomb Raider - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001
18:00 Sonic. Szybki jak błyskawica - film przyg. USA/Japonia/Kanada 2020
20:00 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Bryt./Bułgaria 2016, reż. Babak Najafi
22:00 Adrenalina II. Pod napięciem - film sens. USA 2009
23:45 Adrenalina - film sens. USA 2006, wyk. Jason Statham

HBO

08:00 Spider-Man
09:55 Scott Pilgrim kontra świat *** - komedia USA/Wlk. Brytania/Kanada/Japonia 2010 (110 min)
11:45 Wciąż tu jestem **** - dramat obycz. Brazylia/Francja 2024 (135 min)
14:00 Władca Pierścieni: Powrót króla ***** - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2003 (195 min)
17:15 Oliwia i niewidzialne trzęsienie ziemi *** - film anim. Hiszp./F/B/Chile/Szwajcaria 2025 (70 min)
18:25 Happy Feet: Tupot małych stóp II *** - film anim. Australia/USA/Nowa Zelandia 11 (95 min)
20:00 Millerowie *** - komedia USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Rawson Marshall Thurber (110 min)
21:50 Blue Moon *** - film biograficzny USA/Irlandia 2025 (100 min)
23:30 Ostatni pojedynek *** - thriller USA/Wlk. Brytania 2021 (150 min)
02:00 Challengers *** - komedia USA 2024, reż. Luca Guadagnino (130 min)

CINEMAX

12:10 Zabić wspomnienia - dramat obycz. USA 2007
14:15 Ciche życie - dramat obycz. F/Grecja/Niemcy/Estonia/Szwecja/Finlandia 24
15:55 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
17:40 Apollo 13 - film katas. USA/Wlk. Bryt./Kanada/Jap. 95
20:00 Piksele - komedia USA/Chiny 15, wyk. Adam Sandler
21:45 Helikopter w ogniu - dramat woj. USA/Wlk. Bryt.2001, reż. Ridley Scott
00:10 Patriota - dramat historyczny USA/Niemcy 2000

ROMANCE TV

08:15 Śledztwo prowadzi Watzmann (1,2,3,4/8)
12:25 Karla, Rosalie i dziura w ścianie - komedia Niemcy 21
14:20 Rejs ku szczęściu
16:15 Lato nad jeziorem Garda - romans Niemcy 2022
18:05 Rosamunde Pilcher: Zakochana w kamerdynerze - film obycz. Niemcy 2024
20:00 Kryminalne zagadki Mazur - serial krym. Niemcy 24
21:50 Krawcowa z Madrytu (7,8/17) - serial obyczajowy
23:50 Rzeka życia: Ponowne spotkanie nad Dunajem - dramat obycz. Niemcy 2014

CANAL+ PREMIUM

08:00 W pamięci - film krótkom. Polska 23 (15 min)
08:15 Ocean, nasz dom
09:50 Łapu-Capu
10:05 Kung Fu Panda III **** - film animowany USA/Chiny 2016 (95 min)
11:40 Azyl - film biograficzny ** USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
13:45 Warcraft: początek *** - film fantasy USA 2016 (120 min)
15:45 Zmierzch - film ** fantasy USA/Wlk. Brytania 2008 (120 min)
17:45 Inwazja - film sens. ** Holandia 24, reż. Bobby Boermans (90 min)
19:15 Krucjata Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass (105 min)
21:00 Franz Kafka - film *** biograficzny Czechy/Polska/Niemcy/Turcja/Francja 2025 (125 min)
23:05 The Beast Within ** - horror Wlk. Brytania 2024, reż. Alexander J. Farrell (95 min)
00:40 Królestwo - thriller *** USA/Niemcy/Emiraty Arabskie 2007, reż. Peter Berg (110 min)

TVN FABUŁA

08:05 Kryminalni II (11)
10:10 Igrając z ogniem - komedia USA 2019
12:15 Bella i Sebastian II - film przygodowy Francja 2015
14:25 Książę w Nowym Jorku - komedia USA 1988
16:55 Wonder Woman 1984 - film fantasy USA 2020
20:00 Starcie tytanów - serial dok. Wlk. Bryt./Australia/USA 10
22:25 Coś jest nie tak z dziećiakami - horror USA 2023, reż. Roxanne Benjamin
00:20 Smętarz dla zwierzaków - horror USA/Kanada 2019

AMC

10:35 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
12:15 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
14:10 Strażnik - thriller USA 06
16:15 Nasza niania jest agentem - komedia USA 2010
18:00 Sekcja 8. - film sens. USA/Niemcy 2003
20:00 Mistrz Z: W cieniu Ip mana - film sens. Hongkong/Chiny 18, reż. Woo-Ping Yuen
22:15 Nieśmiertelny IV: Ostatnia rozgrywka - film fantasy USA/Wlk. Bryt./Luks. 00

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:15 FBI: International IV (1/22) - serial akcji USA 2024
09:15 FBI: Most Wanted IV (4/22) - serial krym. USA 2022
10:10 Detektyw Monk II (4—8/16) - serial krym.
15:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VIII (7—11/17)
20:00 Men in Black: International - film s.f. USA/Chiny 2019, reż. F. Gary Gray
22:25 Zabójca - film sensacyjny USA/Kanada 2007
00:20 Snajper: Kolejne starcie - film sens. USA/Niemcy/RPA 10

EPIC DRAMA

08:50 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (5/7)
09:50 Panna Austen (1/4)
11:00 Jane Eyre (1/4)
12:10 Panna Scarlet VI
13:15 Detektyw Murdoch XVIII
14:10 Marlow: klub zbrodni II
15:10 Morderstwo w małym mieście II (5) - serial krym.
16:05 Sprawy pana Booka (5/6)
17:15 Sherlock i córka (5)
18:10 Agenci NCIS XVI (1,2/24)
20:00 Grantchester IV (5/6)
21:00 Wiedeńska krew III (2/3)
23:00 Niebezpieczne związki (6/8) - serial obycz. USA 2022
00:15 Panna Marple II (4/4)

TVN STYLE

11:25 Dzieci świata II (4/8)
12:00 Jestem z Polski XI (11,1,3) - serial dok.
15:05 Babski biznes II (3/8)
16:05 Ostre cięcie (5)
17:05 Zgłoś remont (6)
18:05 Bitwa o gości (6) - reality show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (3, 11) - reality show Polska 21
21:05 Królowa przetrwania (8) - reality show Polska 2026
22:25 Skok na głęboką wodę (7) - reality show Polska 2026
23:30 Ślub od pierwszego wejrzenia (5, 6) - real tv

TVN TURBO

08:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (1) - mag. motoryzacyjny
09:45 Naprawy nie do naprawy (3) - mag. motoryzacyjny
10:30 Moto kombat (8)
11:15 Ciężarówką przez Chile (3/8) - serial dok. Polska 2026
12:15 Moto Fachury (8)
13:00 Z drugiej ręki (4, 5, 6, 7)
16:00 Wojny samochodowe (1, 3) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Malezję (1,2/9) - serial dok.
20:00 Ciężarówką przez Malezję (3,4,5) - serial dok.
23:00 Jeździć, obserwować VI
01:15 Zawodowi handlarze (7)

BBC FIRST

08:30 Duchy III (7,1,2)
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:25 Ojciec Brown III (3,4,5/15) - serial krym.
15:25 Powrót do raju (3,4/6)
17:45 Z pamiętnika położnej XIV (5/8) - serial obycz.
18:50 Śmierć pod palmami XV (6,2/8) - serial kryminalny
21:00 Dyplomatki (2/6) - miniserial Wlk. Brytania 2023
22:00 Milczący świadek 28 (5,6/10) - serial kryminalny
00:10 Ojciec Brown XIII (2/10)
01:15 Śmierć pod palmami VII

FX

08:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (1,2,3/25)
11:15 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (20,21,22/23)
14:00 Agenci NCIS VIII (3,4/24)
15:50 Tropiciel III (10)
16:45 Matlock (3/19)
17:40 Karmazynowy przypływ - film sens. USA 95, reż. Tony Scott, wyk. Gene Hackman
20:05 W pogoni za zemstą - film sensacyjny USA 2010, reż. George Tillman Jr.
22:05 Pociąg z forsą - komedia sensacyjna USA 1995
00:25 Rambo II - film sensacyjny USA/Meksyk 1985

HGTV

08:40 Życie w ogrodzie III (3,4/6) - serial dok. USA 2023
09:45 Z miłości do ogrodu III (3, 4/10) - cykl reportaży
11:00 Zróbmy sobie dom (8)
12:00 Odlotowy ogród (2, 3, 4)
13:40 Patent na dom (1, 2, 3)
16:35 House Hunters (6, 7, 8, 1) - reality show
18:50 Zgłoś remont (5) - reality show Polska 2026
19:50 Weekendowa metamorfoza (6, 8) - reality show
21:40 Mieszkanie na miarę IV (4) - serial dok. Polska 2023
23:35 Letnia chata na lata XIII

BBC LIFESTYLE

09:00 Mistrzowie szycia (4)
10:05 Zamiana luksusowymi domami (3) - serial dok.
12:05 Wielkie australijskie wypieki VI (6) - serial dok.
15:30 Wielkie amerykańskie wypieki (4) - program rozrywk.
16:35 Zapraszam do stołu (25—28) - mag. kulinarny
18:40 Hiszpański remont Amandy i Alana (5, 6)
19:55 Wielkie kanadyjskie wypieki (5, 6) - real tv
21:50 Irlandia: wspaniała podróż (1/4) - serial dok.
22:50 Efekt TikToka - film dok.
23:55 Wstydliwe choroby V (2)

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu IV (17—24,1,2/24)
12:33 Teoria wielkiego podrywu V (3,4/24)
13:30 Przyjaciele III (5—14/25)
18:30 Przyjaciele III (15/25) - serial kom. USA 1996
19:00 Duchy (1,2,3,4/18) - serial kom. USA 2021
21:00 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995
23:05 Colin od rachunków II
00:25 Comedy Club (5)
01:00 Miasteczko South Park XVI (6/14)

TVP SERIALE

08:00 Na sygnale
10:20 Na dobre i na złe
11:20 Komisarz Alex XXV (6)
12:10 Rodzinka.pl XVIII (7,8)
13:20 Ojciec Mateusz XXV
15:10 U Pana Boga w Królowym Moście (6/12)
16:10 Ranczo IV (8)
17:15 Czterdziestolatek (6)
18:10 Na sygnale
19:40 U Pana Boga w Królowym Moście (7/12)
20:40 Ojciec Mateusz XXV (1,1) - serial krym. Polska 2021
22:35 Ranczo IV (9,10/13)
00:35 Glina. Nowy rozdział (6)
01:25 Gra z Cieniem (1)

CANAL+ KUCHNIA

13:50 Bosacka daje radę (5, 6)
14:45 Dzień dobry, obiad (1, 2)
15:40 Zgrillowani (4)
16:05 m jak mięso (5, 6)
16:55 Gotuj taniej z Jamiem (6)
17:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (1, 2)
18:50 Włoska kuchnia Gino: piękno tradycji (3,4/6)
19:50 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (6, 7) - mag. kulinarny
20:45 Ziemia, ogień i smak (1)
21:40 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (4) - serial dok.
22:35 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (8, 9)

CANAL+ DOMO

12:20 Cudotwórcy VII (7,8)
14:05 Cuda z drewna (8/12)
15:05 Wielkie projekty: nasza ulica III (2) - serial dok.
16:00 Przekopiemy Ci ogródek
16:30 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (7) - mag.
17:05 Meblokreacje (4) - mag.
17:35 Dom w miesiąc (5)
18:00 Daleko od miasta X (7,8)
19:00 Podzielić M2 (3, 4)
20:00 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (7/12)
21:00 Wielkie Projekty: Szwecja IV (6/6) - serial dok.
22:00 Kupiliśmy sobie zamek — damy radę (2) - reality show

PLANETE+

10:20 360° — świat bez granic
12:30 Świat z góry IX
13:40 Najmniejsze cuda świata (1/2) - serial dok.
14:40 Motyle. Superbohaterowie przyrody (2/3)
15:50 Portugalia na dziko (6/7)
16:55 Planeta Kalifornia (1/2)
18:00 Świat z góry XI (7/14)
18:40 Polska z góry II
19:45 Céline Dion - film dok.
20:50 Premiera: Jimmy Sommerville. \I Feel Love\
22:00 Tajemnice Picassa
22:55 Catherine Denevue

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Bimbrownicy XIV (8/16)
09:00 Gorączka złota (22/25)
10:00 Łowcy opali VIII (11/20)
11:00 Od samochodu do domu
12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Złomowisko PL XI
15:00 Nic do zgłoszenia IV
16:00 Lotnisko II (3/8)
17:00 Nagi instynkt przetrwania XI (10/12) - serial dok.
18:55 Celnicy na straży Turcji
20:00 Bimbrownicy XIV (8/16)
21:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (3/6) - serial dok.
22:00 Łowcy opali VIII (11/20)
23:00 Morze złota XIII (9)
00:00 Skok na Luwr - film dok.

TVP HISTORIA

11:45 Wszystkie kolory świata
12:50 Skarby przeszłości i ich tajemnice VII (4/6)
14:00 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja
16:30 Święte miejsca pięciu religii (3/4) - serial dok.
17:35 Lalka (9) - serial obycz.
19:05 Starożytne mocarstwa
20:05 Największe tajemnice monarchii - serial dok.
21:10 Peggy Sue wyszła za mąż - komedia USA 1986
23:00 Mecz w piekle - dramat historyczny Węgry 1963

HISTORY

09:15 Straż graniczna: USA II
10:10 Wojny magazynowe XVI
11:11 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (5/11)
12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice ukryte w piasku II (4) - serial dok.
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
16:15 Piątka z historii (2,1)
17:10 Ściśle tajne samoloty wojskowe - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Starożytni kosmici: geneza II - serial dok. USA 25
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (12,13/22)

NATIONAL GEOGRAPHIC

09:00 Inżynieryjne tragedie
10:10 Katastrofa w przestworzach XXV (6,2) - serial dok.
12:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii (1,2,3) - serial dok.
16:00 Euroinżynieria
18:00 Złapać przemytnika VIII (7,2/8) - serial dok. USA 2024
20:00 Megametro II
21:05 Bitwa o Księżyc: od Sputnika po Apollo (1, 2)
23:15 Państwa Osi: droga ku porażce (3/5) - serial dok.
00:20 Strzegąc granic VIII
01:15 Alarm na lotnisku II (8/8)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Niezwykłe pociągi IV
11:00 Świat z góry. Jedwabny Szlak - serial dokumentalny
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Wioski wioseczki
17:00 Wielkie wycieczkowce
18:00 Najbardziej niebezpieczne drogi do szkoły III (3/5)
19:00 Jak to wyjaśnić II (8/28)
19:25 TOP 10 Największe tajemnice świata - serial dok.
20:00 Sekrety Biblii
21:00 Ściśle tajne akta UFO
23:00 Poza kontrolą (22)
00:00 Przestępcze podziemie
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

12:00 W okowach mrozu XII
13:00 Pewnego razu w kosmosie (1/4) - serial dok.
14:10 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
15:15 Imperium brytyjskie
16:30 David Attenborough i cuda natury IV (4/6)
16:55 Alaska z Sue Perkins
17:55 Planeta doskonała
19:55 Planeta doskonała: kulisy - serial dok. Wlk. Brytania
21:00 Pewnego razu w kosmosie (1/4) - serial dok.
22:15 W okowach mrozu XII
23:15 Wyspy (3/6)

POLSAT VIASAT HISTORY

10:20 Linie frontu
11:30 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:35 Auschwitz: zapomniana muzyka - film dokumentalny
14:05 Wiolonczelistka z Auschwitz - film dok.
15:55 DNA Hitlera: geny dyktatora (1,2) - serial dok.
18:00 Naziści: korzenie zła
19:00 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
19:55 Naziści: ściśle tajna nauka (8/8) - serial dok.
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Linie frontu - serial dok.

eprasa.pl 7647588477

Od A do Z

ANAKONDA ★★
horror, USA 2025, reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd, Jack Black, Steve Zahn
20:00 | hbo
Czwórka kinomaniaków jedzie do Amazonii z zamiarem nakręcenia remakę'u tandetnego (mimo udziału Jona Voighta i Jennifer Lopez) horroru z 1997 roku. I – jak się zdaje – nic ich przed tym nie powstrzyma.

BRACIA ZE STALI ★★★★
film biograficzny, USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron, Harris Dickinson, Jeremy Allen White
22:10 | ale kino+ hd
Oparta na faktach opowieść o rodzinie Von Erich, do której należała jedna z federacji wrestlingu, a która – mimo ciążącej na rodzie klątwy – w latach 80. XX wieku odcisnęła piętno na historii zapasów.

KILL BILL ★★★★
film sens., USA 2003, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Lucy Liu
23:20 | canal+ premium
Quentin Tarantino wzorem Sergia Leone majstruje przy kinie sensacyjnym na wzorcach azjatyckich: zawodowa morderczyni budzi się ze śpiączki, by dokonać zemsty na swoim szefie. Majstersztyk.

MIŚ ★★★★
komedia, Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym, Barbara Burska, Christine Paul-Podlasky
23:50 | tvp historia
Polska schyłku gierkowskich lat 70. XX wieku w obiektywie Stanisława Barei według scenariusza Stanisława Tyma. Gryząca ironia, ale prawdziwe aż do bólu. Wręcz obiekt kultu – wstyd nie znać.

MÓJ PRZYJACIEL SZPIEG – WIECZNE MIASTO ★★
komedia sensacyjna, USA 2024, reż. Peter Segal, wyk. Dave Bautista, Chloe Coleman, Kristen Schaal
20:00 | cinemax
Dziewczyna wybiera się na wycieczkę do Włoch, więc prosi swego wujka, agenta CIA, o opiekę nad grupą. I słusznie, bowiem terroryści szykują zamach na Watykan, a przy okazji na szefa CIA, ojca jej kolegi.

Hit Man

22:25 | tvp 2
★★★★

· FOT. BRIAN ROEDEL

KOMEDIA SENSACYJNA
USA 2023, REŻ. RICHARD LINKLATER, WYK. GLEN POWELL, ADRIA ARJONA, AUSTIN AMELIO

Richard Linklater bawi się: emerytowany wykładowca filozofii dorabia, współpracując z policją, także jako płatny zabójca. Kiedy spotyka kobietę, chcącą pozbyć się męża, obiecuje pomoc. Podobno na faktach.

MYZ

NAJPIERW STRZELAJ, POTEM ZWIEDZAJ ★★★★
komedia sensacyjna, Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Martin McDonagh, wyk. Colin Farrell, Brendan Gleeson, Elizabeth Berrington
21:30 | canal+ premium
Dwaj płatni mordercy po wypadku przy pracy zostają wysłani przez szefa – dla wyciszenia – do belgijskiej Brugii, gdzie mają czas na refleksję nad życiem. Niby ograne, ale tu odzyskuje świeżość.

RODZAJE ŻYCZLIWOŚCI ★★★
komedia, Irlandia/Wlk. Brytania /USA/Grecja 2024, reż. Yorgos Lanthimos, wyk. Jesse Plemons, Emma Stone, Willem Dafoe
21:40 | hbo
Yorgos Lanthimos w wersji niskobudżetowej, jakkolwiek z międzynarodową gwiazdorską obsadą, bawi się absurdem, podglądając – w trzech nowelach – ludzi, którym przyszło zmagać się z przeznaczeniem.

SMUGA CIENIA ★★
dramat psychologiczny, Polska/Wlk. Brytania 1976, reż. Andrzej Wajda, wyk. Marek Kondrat, Graham Lines, Tom Wilkinson
21:55 | tvp historia
Andrzej Wajda czyta Conrada, ale bez wyczucia. Plus Marek Kondrat zaraz po „Zaklętych rewirach".

SUMA WSZYSTKICH STRACHÓW ★★★
film sens., USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson, wyk. Ben Affleck, Morgan Freeman, James Cromwell
20:00 | stopklatka
Ben Affleck zastępuje Harrisona Forda w roli analityka CIA Jacka Ryana, którego przenikliwość umysłu po raz czwarty w cyklu ekranizacji prozy Toma Clancy'ego ma zapobiec wojnie światowej. Rutyna.

TENET ★★★
film akcji, USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki
20:00 | tvn 7
Christopher Nolan ponownie igra z czasem: uzbrojony w słowo klucz bohater, agent CIA, musi zrobić wszystko, by powstrzymać rosyjskiego oligarchę przed rozpętaniem III wojny światowej.

TRANSFORMERS: WIEK ZAGŁADY ★★
film s.f., USA/Chiny/Hongkong 2014, reż. Michael Bay, wyk. Mark Wahlberg, Nicola Peltz, Stanley Tucci
21:50 | cinemax
Efektowna odsłona cyklu: tylko niewydarzony mechanik-wynalazca (i naprawiane przez niego transformery) mogą ocalić ludzkość przed skutkami nielegalnego paktu o współpracy z kosmicznymi bandytami.

TRZEJ MUSZKIETEROWIE: D'ARTAGNAN ★★★
film przyg., Francja/Niemcy/Hiszpania/Belgia 2023, reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil, Vincent Cassel, Romain Duris
20:00 | tvp kultura
Co najmniej trzydziesta, ze zrealizowanych tylko w XXI wieku, ekranizacja słynnej powieści Aleksandra Dumasa: młody gaskoński szlachcic zaprzyjaźnia się ze sławnymi muszkieterami króla Ludwika XIII.

WZGÓRZE ROZDARTYCH SERC ★★★
film sens., USA 1986, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Marsha Mason, Everett McGill
22:00 | warner tv
U sierżanta Clinta Eastwooda jak u mamy – o ile będzie się miało właściwy stosunek do służby wojskowej. Film werbunkowy z odniesieniami do reaganowskiej interwencji na Grenadzie. Mocne męskie kino.

ZABAWA, ZABAWA ★★★
dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak
22:45 | kino polska
Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

TVP1

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1078)
08:30 Życie po „Sanatorium miłości" (7) - cykl reportaży
08:55 Alternatywy 4 (3/9)
10:00 Ojciec Mateusz 34 (13)
10:55 Komisarz Alex XXV (7)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie (6)
13:05 Ssaki (5/6) - serial dok.
14:35 Dom (13) - serial obycz.
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (39) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5906)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Wojna zastępcza - serial sens. Polska 26
21:25 Sanatorium miłości
22:15 „Sanatorium miłości" – kulisy programu VIII (8)
22:25 Życie po „Sanatorium miłości" (8)
22:50 ★★★ **Tulipanowa gorączka (Tulip Fever)** - melodramat Wlk. Brytania/USA 2017 (115 min)
00:45 ★★★ **Nie czas umierać (No Time to Die)** - film sens. Wlk. Brytania/USA 2021 (165 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7535) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7535) - mag. Polska 2026
11:10 Domowe patenty (9)
11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:50 The Voice Kids (14, 14)
14:00 Familiada (3125)
14:35 Koło fortuny (2202)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (9, 9) - show
17:05 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: 30. kolejka: Lech Poznań – Legia Warszawa (na żywo)
19:25 Studio po meczu
19:50 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki

20:20 Postaw na milion (385) - teleturniej Polska 2026
21:20 Kwiatki polskie duże (7) - mag. Polska 2026
22:25 Hit Man - komedia
★★★★ sens. USA 2023, reż. Richard Linklater, wyk. Glen Powell (125 min)
00:30 Krucjata. Prawo serii II (6/13) - serial krym.
01:30 Szpieg, który mnie
★★★ **rzucił (The Spy Who Dumped Me)** - komedia sens. Kanada/USA/Niemcy 2018 (130 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2814)
11:45 Księga smoków - film animowany USA 2011, reż. Steve Hickner
12:10 Shrek - film anim. USA 2001, reż. Andrew Adamson, Vicky Jenson (110 min)
14:00 Must Be The Music (133) - show Polska 2025
16:10 Nasz nowy dom (367) - reality show Polska 2026
17:30 Awantura o kasę (287) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:22 Pogoda - Polska 2026
19:35 Państwo w państwie (610) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami (181) - program rozrywkowy Polska 2026
22:45 Jeszcze dłuższe
★★★ **zaręczyny** - komedia romantyczna USA/Japonia 2013, reż. Nicholas Stoller, wyk. Emily Blunt (155 min)
01:20 Sąsiedzi (Neighbors)
★★★ - komedia USA 2014, reż. Nicholas Stoller, wyk. Seth Rogen, Zac Efron (135 min)

TVN

05:15 Jak to jest zrobione? XI
05:40 Uwaga! (7710)
05:55 Ukryta prawda (36)
06:50 Kuchenne rewolucje: Koronowo – Nasze smaki 30 (3) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5697) - magazyn Polska 2026
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa VI (8/8) - serial dok.
12:35 Co za tydzień (1240) - magazyn Polska 2026
13:15 Mam Talent! (10) - program rozrywkowy Polska 26
15:45 Bitwa o gości (7) - reality show Polska 2026
16:50 Galimatias, czyli kogel–mogel II - komedia Polska 1988, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Dariusz Siatkowski, Katarzyna Łaniewska (130 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 The Traitors. Zdrajcy (10) - reality show Polska 2026
21:25 Koniec świata, czyli
★★ **Kogel Mogel 4** - komedia Polska 2022, reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska (125 min)
23:30 John Wick 2 - thriller
★★★ USA 2017, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Riccardo Scamarcio, Ian McShane (150 min)
02:00 Superwizjer (1343)

TV PULS

06:05 Taki jest świat (17)
06:40 Nash Bridges VI (19,20/22) - serial sens.
08:30 Don Matteo: Boski detektyw XIII
11:45 Ranczo X - serial kom.
13:50 Robin Hood – faceci w rajtuzach (Robin Hood: Men in Tights) - komedia USA/Francja 1993 (150 min)
16:20 Pies i kot (Chien & chat) - komedia Francja/Kanada 2024, reż. Reem Kherici, wyk. Franck Dubosc, Reem Kherici, Philippe Lacheau (100 min)
18:00 Pies (Dog) - komedia USA 2022, reż. Reid Carolin, Channing Tatum, wyk. Channing Tatum (120 min)
20:00 ★★★ **Człowiek w ogniu (Man on Fire)** - thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004, reż. Tony Scott (185 min)
23:05 Mob Land - film sens.
★★ USA/Kanada 2023, reż. Nicholas Maggio, wyk. Shiloh Fernandez, John Travolta (135 min)
01:20 Agent MR-9 (MR-9:
★★ **Do or Die)** - film sens. USA/Bangladesz 2023, reż. Asif Akbar, wyk. Frank Grillo (150 min)

TVN7

05:10 Szkoła (29/68)
06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie II (5/11) - serial dok. USA 2018
06:55 Bugs Bunny Builders - serial animowany USA 2023
07:40 Pimi z Krainy Tygrysów - film przyg. Włochy 2022, reż. Brando Quilici, wyk. Sunny Pawar, Claudia Gerini
09:35 Ukryta prawda (50,46,47,48,49/68) - serial fabularno-dok. Polska 2020
14:50 Detektywi VI (22,23,24)
17:50 Lara Croft: Tomb Raider - film przygodowy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001, reż. Simon West, wyk. Angelina Jolie (130 min)
20:00 ★★★ **Tenet** - film akcji USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson (195 min)
23:15 ★★★ **Zabójcza broń IV (Lethal Weapon 4)** - komedia sensacyjna USA 1998, reż. Richard Donner (160 min)
01:55 ★★★ **Małe rzeczy (The Little Things)** - thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock, wyk. Denzel Washington (130 min)

MEZZO

12:00 José del Tomate na Festiwalu w Grenadzie
12:50 Intermezzo
13:30 Eugène-Auguste Ysaÿe: Wypadek: portret rodzinny - balet Czechy/Norwegia 2021
14:00 Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny w Leeds
16:55 Brahms: Sonata skrzypcowa G-dur, opus 78, nr 1 – Itzhak Perlman, Daniel Barenboim - muzyka klas.
17:25 Intermezzo
17:55 Francesco Cilea: Adriana Lecouvreur - opera Belgia 2023, reż. Yan Proefrock
20:30 Jakub Hrůša, Augustin Hadelich, Filharmonia Czeska
22:00 Cleveland Orchestra, Marc-André Hamelin: Copland, Gershwin, Ellington
23:25 Wielcy muzyczni rywale: Furtwängler vs Toscanini

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno II (26,1/24) - serial dok. USA 13
08:55 Wojciech Cejrowski. Boso – Etiopia (3, 4, 5)
10:45 Żandarm się żeni - komedia Francja/Włochy 68
12:40 Żandarm na emeryturze - komedia Francja/Włochy 1970, reż. Jean Girault
14:45 Zaklęte jabłko - film fantasy Słowacja/Czechy 2024
16:45 Zaczarowany nos - film fantasy Niemcy/Czechy 2021
18:45 Dwie siostry i pies - film fantasy Niemcy 2022, reż. Luise Brinkmann
20:00 Towarzysze broni - dramat wojenny USA 2022, reż. J.D. Dillard, wyk. Jonathan Majors, Glen Powell
22:55 Dzielnica strachu X (24,25) - serial kryminalny
00:55 Dzielnica strachu X (26)

TV4

07:05 Kataklizmy, które wstrząsnęły światem (2/8)
08:15 Ewa gotuje (470)
08:50 Galileo
10:50 Wielki błękit - dramat obycz. Francja/Włochy/USA 1988, reż. Luc Besson
14:15 Dywizjon 303: Historia prawdziwa - dramat wojenny Polska/Wlk. Brytania 2018, reż. Denis Delić
16:35 U–571 - dramat wojenny USA/Francja/Włochy 2000, reż. Jonathan Mostow, wyk. Matthew McConaughey
18:55 Uroczysko V (29,30)
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (29—32) - serial kryminalny Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman
00:00 STOP Drogówka (344)
01:05 Naziści na prochach. Hitler i blitzkrieg - film dok.

METRO

07:50 Klan z Alaski VII (5,6/11)
09:55 The Floor (9, 10)
11:20 Goonies - film przyg. USA 1985, reż. Richard Donner, wyk. Sean Astin, Josh Brolin
13:45 Magda gotuje Internet (3) - talk-show Polska 2026
14:20 Milionerzy (778, 779)
15:30 Kryminalni IV (6) - serial krym. Polska 2006
18:55 Milionerzy (780, 781)
20:00 Nowy Jork, 4 rano - komedia Polska 1988, reż. Krzysztof Krauze, wyk. Anna Wojton, Janusz Józefowicz
21:55 Spartakus: Zemsta II (2,3/10) - serial sens. USA 2012
00:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (4/12) - serial dokumentalny USA 2021
01:05 Szpital (8/69)
02:00 Pani Gadżet (8)
02:25 Dieta czy cud? (6)

eprasa.pl 7647588477

NIEDZIELA 26.04

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex XII (8,9/12) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex V (17—19/20) - serial krym.
13:00 Flintstonowie: Niech żyje Rock Vegas - komedia USA 2000, reż. Brian Levant (115 min)
14:55 Jutro będziemy szczęśliwi (Demain tout commence) - komediodramat Francja/Wlk. Brytania 2016. (155 min)
17:30 Seksmisja - komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr (150 min)
20:00 Suma wszystkich strachów (The Sum of All Fears) - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson (160 min)
22:40 Gliniarz z metropolii (Metro) - film akcji USA 1997, reż. Thomas Carter, wyk. Eddie Murphy (140 min)
01:00 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat (160 min)

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa 09/47 - reportaż Polska 1947
07:50 Polska Kronika Filmowa 10A/71 - film dok. Polska 1971
08:05 Miś Kudłatek (3,4)
08:25 Przygody Myszki
09:00 Tego się nie robi kotu - film krótkom. Polska 2022
09:10 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
09:55 Złoty pociąg, cz. 1 - film sens. Polska/Rumunia 1986
11:50 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986
13:15 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński
15:35 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muz. Polska 1978
17:45 1920. Bitwa Warszawska - dramat hist. Polska 2011
20:00 Wałęsa. Człowiek z nadziei - film biograf. Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz
22:45 Zabawa, zabawa - dramat obycz. Polska 18, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza
00:20 Kroll - film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda
02:50 Skazany na bluesa - film biograficzny Polska 2005, reż. Jan Kidawa-Błoński

ALE KINO+

09:25 Houria - dramat obycz. Francja/Belgia 2022, reż. Mounia Meddour, wyk. Lyna Khoudri (120 min)
11:25 The Office PL II (10,11,12) - serial kom.
13:15 W 80 dni dookoła świata (Around the World in 80 Days) - film przyg. USA/Niemcy/Irlandia/Wlk. Brytania 2004 (140 min)
15:35 Sprawa nierozwiązana - serial kryminalny
18:00 Sekret Madeleine Collins - thriller Francja/Belgia/Szwajcaria 2021, reż. Antoine Barraud, wyk. Virginie Efira (130 min)
20:10 Nora Sand: Fatalna pomyłka II - serial krym. Norwegia/Dania 2025, wyk. Marie Sandø Jondal
22:10 Bracia ze stali (The Iron Claw) - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2023, reż. Sean Durkin, wyk. Zac Efron, Harris Dickinson (150 min)
00:40 Wszystkie imiona Boga (Todos los nombres de Dios) - film sensacyjny Hiszpania 2023 (115 min)

POLSAT FILM

08:05 Byli sobie odkrywcy
09:45 Była sobie Ziemia (1/26)
10:20 Jeźdźcy smoków
11:20 Pingwiny z Madagaskaru - film animowany USA 2014
13:15 Gruby Albert - komedia USA 2004, reż. Joel Zwick
15:00 Rodzina na wakacjach - komedia USA 2004
17:05 Niepowstrzymany - film sensacyjny USA 2010
19:15 Jurassic Park III - film s.f. USA 2001, reż. Joe Johnston
21:00 Transporter II - film sens. USA/Francja/Niemcy 05
22:50 Ted - komedia USA 2012

KINO TV

09:00 Ze śmiercią jej do twarzy - komedia USA 1992
11:10 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
13:45 I znowu zgrzeszyliśmy, dobry Boże! - komedio-dramat Francja 2019
15:50 Pierwsza liga - komedia USA 1989, reż. David S. Ward
18:05 Ści(ą)gany - komedia sensacyjna USA/Niemcy 1998
20:00 Snowpiercer: Arka przyszłości - film s.f. Korea Południowa/Czechy 2013
22:40 Patriota - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler, wyk. Steven Seagal, Gailard Sartain

TVP KULTURA

08:00 Liturgia prawosławna
09:00 Przystań nad Biblią (8)
09:15 Wspólny dom (36)
09:50 Krawiec Niteczka - film animowany Polska 1958 (80 min)
11:10 Pan wzywał, Milordzie? IV (3/6)
12:10 Niepokorny Alain Resnais - film dok.
13:20 W poszukiwaniu dobrego filmu (42)
14:00 Respekt – Królowa soul (Respect) - film biograficzny USA/Kanada 2021 (150 min)
16:30 Dobry tytuł (45)
17:15 Studio Kultura (700)
18:05 Deprawator - spektakl teatralny Polska 2024
20:00 Trzej muszkietero-wie: D'Artagnan (Les trois mousquetaires: D'Artagnan) - film przyg. Francja/Niemcy/Hiszpania/Belgia 23, reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil (130 min)
22:10 Kulturalni (15) - mag.
23:05 Jurassic Punk - film dok.
00:40 I coś jeszcze - film anim. PL 2020 (5 min)
00:45 Uderzenie - film krótkom. PL 2020 (35 min)
01:20 Klub Jazzowy (8)

WARNER TV

10:50 Superman III - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1983
13:25 Akademia Policyjna V – Misja w Miami Beach - komedia USA 1988
15:10 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
16:50 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
18:35 Taxi III - komedia sensacyjna Francja 2003
20:15 Taxi IV - komedia sensacyjna Francja 2007
22:00 Wzgórze rozdartych serc - film sens. USA 1986

PARAMOUNT

08:00 Słodkie zmartwienia - komedia USA 1995
10:20 G.I. Joe: Czas Kobry - film sens. USA/Czechy 2009
12:50 Snake Eyes: Geneza G.I. Joe - film akcji USA 2021
15:25 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
17:50 xXx: Reaktywacja - film sensacyjny USA 2017
20:00 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
22:25 Lodowy szlak - film sens. USA/Kanada 2021

HBO

09:25 Potwory kontra Obcy: Dynie-mutanty z kosmosu - film anim. USA 2009 (30 min)
09:55 Żegnaj Christopher Robin - film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2017 (105 min)
11:40 Eddie zwany Orłem - film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
13:25 W ogniu pasji - film biograficzny USA 2025, reż. Sean McNamara (110 min)
15:15 Królowa ringu - film biograf. USA 2024, reż. Ash Avildsen (125 min)
17:20 Diuna: Część druga - film przyg. USA/Kanada 2024, reż. Denis Villeneuve (160 min)
20:00 Anakonda - horror USA 2025, reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd (100 min)
21:40 Rodzaje życzliwości - komedia Irlandia/Wlk. Brytania/USA/Grecja 2024 (165 min)
00:25 Le Mans '66 - film biograficzny USA 2019, reż. James Mangold, wyk. Matt Damon (155 min)

CINEMAX

11:15 Piksele - komedia USA/Chiny 15, wyk. Adam Sandler
13:05 Trzy rodziny (1,2/2)
15:10 Trudny zakład (Zakład) - komedia Francja 1997
16:45 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
18:15 Dwóch gniewnych ludzi - komedia USA 2003
20:00 Mój przyjaciel szpieg – Wieczne miasto - komedia sensacyjna USA 2024
21:50 Transformers: Wiek zagłady - film s.f. USA/Chiny/Hongkong 2014
00:30 Fargo (5,6/10)

ROMANCE TV

07:45 Górski lekarz (5,6,6,1/6)
12:25 Bella Casa - komedia romantyczna Niemcy 2014
14:20 Lost w Fusecie – Ślad cieni - film krym. Niemcy 2024
16:15 Inga Lindström: Szalone czasy - film obyczajowy Niemcy/Szwecja 2021
18:05 Rejs ku szczęściu - serial obycz. Niemcy 2021
20:00 Szkoła nad morzem: Zakaz całowania - dramat obyczajowy Niemcy 2025
21:55 Człowiek robi, co może - komedia Niemcy 2012
00:05 Pokój ze stajnią: Co za cyrk! - komedia Niemcy 2022

CANAL+ PREMIUM

08:25 Making of C+
08:30 Trolle - film anim. USA/Indie/Wlk. Brytania/Niemcy 2016 (90 min)
10:00 Mikołaj i ekipa - film animowany Hiszpania/Kanada 2024 (90 min)
11:30 Bałtyk - film dok.
12:35 Mamma Mia!
Here We Go Again! - musical Wlk. Brytania/USA 2018 (110 min)
14:25 Premierowa jazda
14:40 Kaskader - film sens. USA/Kanada/Australia 2024 (125 min)
16:45 Making of C+: Klangor 2 - film dok.
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Lech Poznań – Legia Warszawa (na żywo)
19:35 Liga+ Extra (na żywo)
21:30 Najpierw strzelaj, potem zwiedzaj - komedia sensacyjna Wlk. Brytania/USA 2008, reż. Martin McDonagh (110 min)
23:20 Kill Bill - film sens. USA 2003, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman (110 min)
01:10 Akta Bibi - film dok.

TVN FABUŁA

08:25 Kryminalni II (13/13)
10:35 Absolwenci (5)
11:10 Akademia policyjna III – Ponowne szkolenie - komedia USA/Kanada 1986
13:00 Głupi i głupszy - komedia USA 1994
15:25 Córka prezydenta - komedia romant. USA/Wlk. Bryt./Czechy/Włochy 2004
17:45 Super 8 - film s.f. USA 2011, reż. J.J. Abrams
20:00 Gniew tytanów - film przyg. USA/Hiszpania 2012
22:10 Człowiek demolka - film sensacyjny USA 1993

AMC

10:25 Nowy świat (1,2,3,4/4)
13:35 Mistrz Z: W cieniu Ip mana - film sens. Hongkong/Chiny 18, reż. Woo-Ping Yuen
15:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
17:55 Lara Croft: Tomb Raider - film przygodowy USA/Wlk. Bryt./Japonia/Niemcy 2001
19:50 Włoska robota - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
22:00 Protektor - film sens. USA/Hongkong 1985
23:55 Savage Hunt - film przygodowy USA 2025

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:05 Zabójcza broń II (14,15/22) - serial krym. USA 2018, wyk. Damon Wayans
10:05 Detektyw Monk II (9—13/16) - serial krym. USA 2003, wyk. Tony Shalhoub
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VIII (12—16/17) - serial krym. USA/Kanada 08
20:00 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves
23:30 W 80 dni dookoła świata - film przyg. USA/Niemcy/Irlandia/Wlk. Brytania 2004

EPIC DRAMA

08:30 Sprawy pana Booka (5/6) - serial kryminalny
09:35 Sherlock i córka (5)
10:35 Księżycowy klejnot
11:30 Tess D'Urbervilles (1/4)
12:45 Rodzina Hardacre'ów (5/6) - serial obyczajowy
13:40 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (5/7)
14:40 Panna Austen (1/4)
15:50 Jane Eyre (1/4)
16:55 Lekarze na start
20:00 Grantchester IV (6/6)
21:00 Świadek oskarżenia
22:00 Panna Marple III (1/4)
00:00 Grantchester IV (6/6)
01:00 Panna Marple III (2/4)

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (6)
12:30 Babski biznes II (4/8)
13:30 Jestem z Polski XVI (28,29,5) - serial dok.
16:35 Do zobaczenia II (8/11)
17:10 Bitwa o gości (7)
18:10 Niezwykłe Stany Prokopa VI (7/8) - serial dok.
19:10 Kuchenne rewolucje (12, 13) - reality show Polska 22
21:05 Ostre cięcie (6) - reality show Polska 2026
22:05 Skąd pochodzę?
23:15 Jestem z Polski XV (1)
00:15 Polacy z wyboru (3)
01:20 Jak siostry - serial dok.

TVN TURBO

11:45 Z drugiej ręki (13) - mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (9) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
14:45 Duda kontra Szafrański X (4/10) - serial dok.
15:30 Naprawy nie do naprawy
16:15 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (6) - magazyn
17:00 Ciężarówką przez Chile
18:00 Mobilni mechanicy (1)
18:45 Raport końcowy (815)
19:15 Nic do ukrycia (5, 6/12)
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Moto kombat (9) - mag.
22:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (7/16) - serial dok.

BBC FIRST

08:40 Śmierć pod palmami XV.
09:45 Lewis VI (5,6/8)
11:45 Co ludzie powiedzą? III
13:45 Śmierć pod palmami VII (2/8) - serial kryminalny
14:55 Ojciec Brown XIII (2/10)
15:50 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej XIV (6/8) - serial obycz.
18:55 Zabójcze arcydzieła
19:55 Śmierć pod palmami VII (3/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Dyplomatki (2/6)
23:55 Milczący świadek (5/10)

FX

08:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (4,5,6/25)
10:45 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (23,1,2/23)
13:30 Agenci NCIS VIII (5,6,7/24) - serial kryminalny
16:15 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (8/18)
17:10 9-1-1 IX (7)
18:05 Spider—Man - film s.f. USA 2002, reż. Sam Raimi
20:25 Anakonda - thriller USA/Brazylia/Peru 1997
22:05 Uciec, ale dokąd? - film sensacyjny USA 1993
00:15 Rambo III - film sens. USA 88, reż. Peter MacDonald

HGTV

08:25 Życie w ogrodzie III (4/6)
09:00 Nowa Maja w ogrodzie (27, 28) - mag. poradnikowy
10:05 Polowanie na ogród IX
11:40 Letnia chata na lata XIII
13:40 Zróbmy sobie dom (8)
14:40 Zgłoś remont (5)
15:35 Weekendowa metamorfoza (3) - reality show
16:35 House Hunters (2—5)
18:50 Dorota inspiruje (7, 8)
20:45 Patent na dom (1, 2, 3)
23:35 Design w australijskim stylu (1/8) - serial dok. USA 23
00:35 Remontujemy dom na plaży IX - serial dok. USA 2024

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie szycia (6)
09:45 Zamiana luksusowymi domami - serial dok.
11:45 Wielkie australijskie wypieki VI - serial dok.
15:20 Wielkie amerykańskie wypieki (5) - program rozrywk.
16:20 W 80 kilo dookoła świata (4) - serial dokumentalny
17:30 Życie w Monako (3/3)
18:40 Hiszpański remont Amandy i Alana (6, 7, 8)
20:30 Wielkie amerykańskie wypieki (5) - program rozrywk.
21:35 Miłosne przekręty (1/4)
22:50 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood (1,2/5)

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu V (8—17/24) - serial kom.
12:40 Teoria wielkiego podrywu V (18/24) - serial kom.
13:05 Tata ma plan II (3,4,5/21)
14:30 Duchy (1,2/18)
15:25 Baywatch: Słoneczny patrol - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017
17:55 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995
20:00 Starsza pani musi zniknąć - komedia USA/Niemcy 03
22:00 Colin od rachunków II
23:15 Comedy Club (7, 8)

TVP SERIALE

08:00 Janosik (9/13)
10:00 Ranczo IV (10/13)
11:05 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym
13:10 Ojciec Mateusz XXV (1,1) - serial krym. Polska 2021
15:10 Komisarz Alex XXV (7)
16:10 Ranczo IV (11/13)
17:15 Janosik (11/13) - serial przygodowy Polska 1973
18:05 Na sygnale
19:40 Ojciec Mateusz 34 (13,2,3) - serial krym. Polska 26
22:30 Ranczo IV (12,13/13) - serial kom. Polska 2009
00:30 Rodzinka.pl XVIII (8,9)

CANAL+ KUCHNIA

13:50 Sekrety świata przypraw II (2) - serial dok.
14:45 Ziemia, ogień i smak (1)
15:40 Gotuj taniej z Jamiem (6)
16:35 Bosacka daje radę (6, 7)
17:35 Dzień dobry, obiad (2, 3)
18:25 Jakubiak rozgryza Chorwację (3, 4, 5) - mag.
19:45 Zgrillowani (6, 7)
20:35 m jak mięso (5, 6)
21:25 Nie tylko kimchi (2)
21:50 Podróż przez smaki Chin
23:45 Sekrety świata przypraw II (3) - serial dok.
00:40 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (1, 2)

CANAL+ DOMO

11:25 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (7/12) - serial dok.
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:15 Wielkie Projekty: Szwecja IV (6/6) - serial dok.
15:15 Kupiliśmy sobie zamek — damy radę (2) - reality show
16:10 W mieście czy na wsi
17:05 Wiejskie domy do liftingu (6) - reality show
17:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (7)
18:25 Daleko od miasta XV (10)
19:00 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Wielkie projekty: nasza ulica III (4) - serial dok.
22:50 Cudotwórcy VII (7,8)

PLANETE+

12:30 Zielony lód biegunów
13:35 Najmniejsze cuda świata
14:40 Motyle. Superbohaterowie przyrody (3/3)
15:50 Portugalia na dziko (7/7)
16:55 Planeta Kalifornia
18:00 Świat z góry XI (8/14)
18:40 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace II (12,1/12)
19:45 Catherine Denevue. W centrum kadru - film dok.
20:50 Tajemnice Picassa
22:00 Życia i śmierci Christophera Lee - film dok.
00:00 Morderca zostawia kartę

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL XI
11:00 Czarnobyl — wstęp wzbroniony - film dok.
12:15 Powrót do Czarnobyla
13:30 Porty: Hiszpania
14:00 Gorączka złota (22/25)
15:00 Łowcy opali VIII (11/20)
16:00 Specjalistki - serial dok.
17:00 Nic do zgłoszenia IV
18:00 Od samochodu do domu
19:00 Brudne skarby
20:00 Morze złota XIII (9)
21:00 Gorączka złota (22/25)
22:00 Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1,2)
00:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026

TVP HISTORIA

13:05 Góry: życie nad chmurami - serial dok.
14:05 Flesz historii (758)
14:30 Peggy Sue wyszła za mąż - komedia USA 1986
16:20 Tutanchamon (2/3)
17:15 Rodzina Połanieckich
19:00 Kroniki Hitlera (8/13)
20:00 II wojna światowa w kolorze (8/10) - serial dok.
20:55 35 dni w Czarnobylu
21:55 Smuga cienia - dramat psychologiczny Polska/Wlk. Brytania 1976
23:50 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja

HISTORY

14:00 Piątka z historii (2)
14:25 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Tajemnice starożytności: śmierć (5,6/6) - serial dok.
17:10 Kevin Costner: jak zdobywano Dziki Zachód (7/8)
18:10 Koniec świata na 10 sposobów (4/10)
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 Czarnobyl 1986: Wydarzenia, które zmieniły świat (1) - film dok.
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata (8) - serial dok.
22:00 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (6/11)
23:00 Starożytni kosmici XVI

NATIONAL GEOGRAPHIC

10:00 Pogodowe anomalie
11:00 Porzucone konstrukcje
12:00 Ikony lotnictwa (5)
13:00 Megametro II
14:00 Premiera: Kosmiczne horyzonty - serial dok.
15:00 Premiera: Zaginione skarby Biblii (1) - serial dok.
16:00 Koloseum - serial dok.
17:00 Zakazana historia IV
18:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii (1,2,3) - serial dok.
22:00 Logistyka na wielką skalę - serial dok. Niemcy 24
23:00 Kosmiczne horyzonty

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VI (2)
09:00 Wioski wioseczki
10:00 Podglądacze przyrody
11:00 Z klimatem i z pasją (21)
11:30 Wojny magazynowe III
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Megakonstrukcje przeszłości (3/4) - serial dok.
16:00 Architektura z odzysku
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX (7) - serial dok.
22:00 Miłość i seks w Ameryce
23:00 Największe śledztwa CBŚP (3) - serial dok. Polska 24
00:00 Pogromcy mafii (3)
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

13:25 Alaska z Sue Perkins
14:25 Wielka kanadyjska przygoda (5/6) - serial dok.
15:25 Fenomeny współczesnego życia III (1/5) - serial dok.
16:30 Pewnego razu w kosmosie (1/4) - serial dok.
17:50 W okowach mrozu: Kanada II (6/8) - serial dok.
18:50 Malownicze trasy kolejowe (1/6) - serial dok.
19:55 Wyspy Atlantyku (2/3)
21:00 Wyspy. Laboratoria natury (4/6) - cykl reportaży
22:00 W okowach mrozu XII
23:00 Planeta zmian II (1/2)

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (1/3)
13:25 Wojny faraonów (1)
14:40 Tajemnice templariuszy
15:50 W poszukiwaniu biblijnej prawdy - serial dokumentalny
18:10 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
19:05 W poszukiwaniu zaginionych wikingów (1/8)
20:00 Królowie-zabójcy (4/6)
21:00 Czarnobyl: chronologia katastrofy - film dok. F 2024
22:10 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
23:00 Naziści: ściśle tajna nauka (8/8) - serial dok.

eprasa.pl 7647588477

Od A do Z

BEZ SERCA ★★★
dramat obycz., Brazylia/Francja/Włochy 2023, reż. Nara Normande, Tião, wyk. Maya de Vicq, Eduarda Samara, Alaylson Emanuel
21:50 | **cinemax**
Rok 1996. Nastolatka spędza ostatnie wakacje nad morzem przed wyjazdem na studia w Brasilii, zafascynowana rówieśnicą z blizną po operacji serca. Tymczasem niedaleko wzbiera polityczna burza.

DESIRÉ ★★★
dramat obycz., Włochy 2023, reż. Mario Vezza, wyk. Nassiratou Zanre, Enrico Lo Verso, Antonella Stefanucci
23:25 | **cinemax**
Szesnastolatka z Senegalu trafia w Neapolu w niewłaściwe towarzystwo i w efekcie ląduje w poprawczaku. Pobyt tam jest dla dziewczyny nieoczekiwaną szansą – o ile zdoła uwolnić się od przeszłości.

DŁUGI POCAŁUNEK NA DOBRANOC ★★
thriller, USA 1996, reż. Renny Harlin, wyk. Geena Davis, Samuel L. Jackson, Yvonne Zima
23:55 | **warner tv**
Młoda kobieta budzi się z letargu spowodowanego amnezją – jako tajna agentka, przed którą dokończenie wyjątkowo parszywego zadania. Ciąg dalszy wyłącznie dla smakoszy kina akcji.

JOHN WICK 3 ★★★
film sens., USA 2019, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Halle Berry, Ian McShane
22:40 | **tvn**
Keanu Reeves powraca jako najlepszy z najlepszych płatnych zabójców, który po zabiciu jednego z przywódców Gildii Zabójców ma przeciwko sobie wszystkich kilerów świata, motywowanych ogromną premią.

KAMDESH. AFGAŃSKIE PIEKŁO ★★★
film sens., USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom
20:10 | **ale kino+ hd**
Amerykański odpowiednik polskiej „Karbali": w 2009 roku amerykański posterunek przy granicy z Pakistanem, mający kontrolować ruchy talibów, zostaje zaatakowany przez kilkusetosobowy oddział.

Mroczny Rycerz powstaje

21:00 | tvn 7
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Christopher Nolan i Christian Bale efektownie zamykają swoją trylogię Batmana: po kilkuletnim milczeniu owiany złą sławą Batman powraca, by bronić mieszkańców Gotham przed niebezpiecznym psychopatą.

MYZ

FILM SENS
WLK. BRYTANIA/USA 2012, REŻ. CHRISTOPHER NOLAN, WYK. CHRISTIAN BALE, TOM HARDY, GARY OLDMAN

KOCHANICA KRÓLA JEANNE DU BARRY ★★★
film biograficzny, Francja/Wlk. Brytania/Belgia/USA/Rosja/Arabia Saudyjska 2023, reż. Maïwenn, wyk. Maïwenn, Johnny Depp, Benjamin Lavernhe
22:40 | **ale kino+ hd**
Opowieść o sławnej, choć wywodzącej się z ludu, kurtyzanie i zarazem ostatniej oficjalnej faworycie Ludwika XV, która swoją pozycję na dworze przypłaciła gilotyną. Plus wracający na ekran Johnny Depp.

MOONRAKER ★★★
film sens., Wlk. Brytania/Francja 1979, reż. Lewis Gilbert, wyk. Roger Moore, Lois Chiles, Michael Lonsdale
20:00 | **tvp kultura**
Roger Moore wciela się w superagenta 007 w kosmosie: jako odpowiedź na „Gwiezdne wojny" nieprzekonujący, ale w swojej klasie notowany dosyć wysoko.

OSACZONY ★★★
film akcji, USA/Niemcy 2005, reż. Florent-Emilio Siri, wyk. Bruce Willis, Kevin Pollak, Jimmy Bennett
20:00 | **tv puls**
Bruce Willis jako policjant po przejściach, który zyskuje szansę rehabilitacji, gdy rabusie biorą za zakładników rodzinę księgowego mafii, a inni – dla gwarancji – porywają rodzinę gliniarza.

POLOWANIE ★★
film sens., USA 2025, reż. Raja Collins, wyk. Mel Gibson, Shelley Hennig, Sofia Hublitz
22:30 | **canal+ premium**
Mel Gibson jako mistrz survivalu, który wraz z córką ratuje z rzeki ranną kobietę, by wkrótce dowiedzieć się, że jest ścigana przez psychotycznego gangstera i jego ludzi. Rutyna aż piszczy.

PRAWO DO ZEMSTY ★★
film sens., USA 2019, reż. Daniel Zirilli, wyk. Luke Goss, Dilan Jay, Juju Chan
20:00 | **stopklatka**
Prawnik wyciąga z więzienia mężczyznę, który próbował pomścić śmierć swojej rodziny i w rezultacie trafił za kraty, a następnie przyłącza się do niego w dziele naprawy wadliwego systemu prawnego.

PREDATOR II: STARCIE W MIEJSKIEJ DŻUNGLI ★★
film s.f., USA 1990, reż. Stephen Hopkins, wyk. Danny Glover, Kevin Peter Hall, Gary Busey
23:40 | **stopklatka**
Powtórka z nieskomplikowanej, choć efektownej rozrywki: krwiożerczy obcy z kosmosu w Los Angeles i policjant Danny Glover. Tym razem jednak przerost formy nad treścią. Dla wytrwałych.

TRZEJ MUSZKIETEROWIE: D'ARTAGNAN ★★★
film przyg., Francja/Niemcy/Hiszpania/Belgia 2023, reż. Martin Bourboulon, wyk. François Civil, Vincent Cassel, Romain Duris
22:55 | **tvp kultura**
Co najmniej trzydziesta, ze zrealizowanych tylko w XXI wieku, ekranizacja słynnej powieści Aleksandra Dumasa: młody gaskoński szlachcic zaprzyjaźnia się ze sławnymi muszkieterami króla Ludwika XIII.

VINCI 2 ★★★
komedia kryminalna, Polska 2025, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz, Borys Szyc, Kamilla Baar-Kochańska
22:15 | **hbo**
Włamywacz, który przed laty dokonał zuchwałej kradzieży „Damy z łasiczką", wraca do kraju, by zmierzyć się ze swoimi samozwańczymi następcami, a przy okazji zdobyć równie cenny artefakt.

W NICH CAŁA NADZIEJA ★★★
film s.f., Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler,
22:25 | **kino polska**
Ciekawe (bo polskie?): po serii wojen klimatycznych na Ziemi pozostaje samotna kobieta i strzegący jej obozowiska robot. Pewnego dnia kobieta zapomina o sprawdzić zaktualizowane hasło-przepustkę do obozu.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

PONIEDZIAŁEK 27.04

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (429)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (27)
09:00 Ranczo II (1/13)
10:05 Komisarz Alex II (10/13)
11:00 Ojciec Mateusz X (6/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Ssaki (5/6) - serial dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (513)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5907)
17:55 Klan (161) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (28)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Herbatka u Stalina** - spektakl teatralny Polska 1999, reż. Janusz Morgenstern
22:05 **Życie i śmierci Maxa Lindera** - film dok.
23:55 **Balans bieli** (134)
00:40 **Cudak** - dramat Polska ★★★ 2021, reż. Anna Kazejak, wyk. Kazimierz Mazur (105 min)
02:25 **Tulipanowa gorączka (Tulip Fever)** ★★★ - melodramat Wlk. Brytania/USA 2017, reż. Justin Chadwick (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7536) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7536) - mag. Polska 2026
11:40 Okrasa łamie przepisy
12:15 Kolekcja (4) - magazyn
12:30 Koło fortuny (2202)
13:15 Panna młoda (46)
14:05 Va banque (1060)
14:35 Na sygnale
15:00 Koło fortuny – extra
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2203)
16:35 Familiada (3082)
17:20 Panna młoda (47)
18:15 Va banque (1061)
18:50 Jeden z dziesięciu (15)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (10)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1661)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Na przekór losowi** (8/8) - serial obycz.
00:05 **Komedianci debiutanci (Un triomphe)** ★★★ - komediodramat Francja 21, reż. Emmanuel Courcol (115 min)
02:00 **Cztery pory roku w Hawanie** (3/8) - serial kryminalny

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V (58,59/64)
09:30 Trudne sprawy XXI (55,56) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIII (37—39/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (38) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5886)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (39) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (40)
18:00 Pierwsza miłość 50 (34) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (427)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (93)

20:30 **Farma** (201) - reality show Polska 2025
21:40 **Psy 3: W imię zasad** ★★ - film sens. Polska 2019, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda (155 min)
00:15 **Góra Dantego (Dante's Peak)** ★★ - film katastroficzny USA 1996, reż. Roger Donaldson (135 min)
02:30 **Escape Room** - horror ★★★ USA/RPA 2019, reż. Adam Robitel, Will Wernick (145 min)

TVN

05:05 Kto was tak urządził?
05:40 Uwaga! (7711) - mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (37/40)
06:50 Kuchenne rewolucje: Sierpów – Bistro Zalewajka 30 (4) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5698)
11:20 Doradca smaku (20)
11:25 Kuchenne rewolucje: Koszalin – karczma Tymianek 32 (7) - reality show Polska 26
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (1) - reality show
13:40 Ukryta prawda (54,55,1/60) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (39) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (39) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7979) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (4) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Bitwa o gości** (8)
22:40 **John Wick 3 (John Wick: Chapter 3 – Parabellum)** ★★★ - film sens. USA 19, reż. Chad Stahelski (155 min)
01:15 **Civil War** - film sens. ★★★★ USA/Wlk. Brytania/Finlandia 2024, reż. Alex Garland, wyk. Kirsten Dunst (125 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges VI (22/22) - serial sens. USA 2001
07:00 Policjanci z Miami (1/23) - serial krym. USA 1984
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (10,14/14)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Przepis na zbrodnię
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (40) - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (23)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (39,40) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Osaczony (Hostage)** ★★★ - film akcji USA/Niemcy 2005, reż. Florent-Emilio Siri, wyk. Bruce Willis (140 min)
22:20 **Jeden strzał (One Shot)** ★★ - thriller USA/Wlk. Brytania 2021, reż. James Nunn, wyk. Scott Adkins (135 min)
00:35 **Król zabójców (King of Killers)** ★★ - film sens. USA/Kanada 23, reż. Kevin Grevioux (105 min)
02:20 **Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (35)

TVN7

05:20 Ten moment (1/20) - serial fab.-dok. Polska 2015
05:55 Szkoła (30,31,32/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (2,52,53/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (12/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (30) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (6/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (14/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (33) - real tv Polska 2026
21:00 **Mroczny Rycerz powstaje (The Dark Knight Rises)** ★★★★ - film sens. Wlk. Brytania/USA 2012, reż. Christopher Nolan, wyk. Christian Bale (205 min)
00:25 **Ciche miejsce 2 (A Quiet Place Part 2)** ★★★ - horror USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt (120 min)
02:25 **Skok na głęboką wodę** (7) - reality show

MEZZO

13:25 Intermezzo
13:45 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Eugeniusz Oniegin - opera Belgia 2023
16:10 Intermezzo
17:00 Brahms: Sekstet smyczkowy B-dur, op. 18, nr 1 – Wiener Streichsextett
17:35 Brahms: Sekstet smyczkowy G-dur, opus 36, nr 2 – Wiener Streichsextett
18:15 Mozart: XXXVI symfonia – English Chamber Orchestra, Jeffrey Tate
18:50 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
20:30 György Ligeti: Koncert fortepianowy - muzyka klas.
21:25 Orkiestra Paryska, Klaus Mäkelä, Alexandre Kantorow - muzyka klasyczna
22:40 Rodin - balet Francja 2023, reż. Patrick Lauze

PULS 2

11:00 Gigantozaur II (7/26)
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (5,4/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous II (14,13/26)
16:00 Superthings: Kazoom Power (16,17/26) - serial anim.
16:15 Fineasz i Ferb (13/26)
16:50 Marta mówi! II
17:10 Superkoty
17:45 Świnka Peppa II (47/52)
17:50 Bing (7,8/78)
18:20 Masza i niedźwiedź VIII
18:35 Myszka Miki: Frajdomek (16) - serial anim.
19:00 Don Matteo: Boski detektyw XIII
20:00 Przepis na zbrodnię (28)
21:00 Dzielnica strachu X (27,28) - serial krym. Polska 25
23:00 Wstydliwe choroby: XXL
01:00 Dzielnica strachu X (25)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X - serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci VIII (42,43/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (40,32) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (40)
12:55 Trudne sprawy XXI (64,65,66) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (72, 34)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (40,41) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (33) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (33)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (33) - serial krym.
22:40 Artur i Merlin: rycerze Kamelotu - film przyg. Wlk. Bryt. 2020, reż. Giles Alderson
00:25 Love Island III

METRO

07:45 Sekrety życia (23/40)
08:40 Szpital (10,11/69)
10:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
11:40 Magda gotuje Internet (7, 3) - talk-show Polska 2025
12:40 Szkoła (32/67)
13:41 Anatomia piękna II (3) - serial dok. Polska 2025
14:40 Zapukaj do moich drzwi
15:40 The Floor (3, 4)
17:00 Ciężarówką przez Indonezję (7) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III
19:00 Kartoteka IX (1,2) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni IV - serial kryminalny Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (21/22)
00:15 The Traitors. UK (10)
01:35 Szpital (9/69)
02:30 Pani Gadżet (1)

eprasa.pl 7647588477

PONIEDZIAŁEK 27.04

STOPKLATKA

08:35 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (30)
09:00 Robert Makłowicz (138, 120) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (2,3/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (6,7/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (9,10,12/10) - serial dok.
16:00 MacGyver (21,22/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (6,7/12)
19:15 Wojny kontenerowe (1,2/16) - serial dok.
20:00 Prawo do zemsty ** **(Hollow Point)** - film sensacyjny USA 2019, reż. Daniel Zirilli, wyk. Luke Goss, Dilan Jay, Juju Chan (110 min)
21:50 Bez litości (3) - serial sens. Kanada/USA 2011
23:40 Predator II: Starcie ** **w miejskiej dżungli (Predator II)** - film s.f. USA 1990, reż. Stephen Hopkins, wyk. Danny Glover (135 min)
01:55 Zamknąć za sobą ** **drzwi** - film krym. Polska 87, reż. Krzysztof Szmagier, wyk. Bronisław Cieślak (115 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (5)
08:45 Polska Kronika Filmowa 52AB/68 - reportaż Polska 68
09:05 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
11:00 Basia sama w domu - komedia Polska 2021
13:00 Komedia małżeńska - komedia Polska 1993, reż. Roman Załuski, wyk. Ewa Kasprzyk, Jan Englert
15:10 Paragon, gola! - komedia Polska 1969, reż. Stanisław Jędryka, wyk. Józef Nalberczak
17:20 Pogranicze w ogniu (24)
18:50 Czterej pancerni i pies (1) - serial wojenny Polska 66
20:00 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki
22:25 W nich cała nadzieja - film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wieczorek, Jacek Beler
00:00 Drogówka - film kryminalny Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel, Arkadiusz Jakubik
02:40 W ukryciu - dramat obyczajowy Polska 2013, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Magdalena Boczarska

ALE KINO+

09:40 Wyraj - film krótkom. Polska 2020 (35 min)
10:15 Grantchester VIII (3,4/6) - serial krym.
12:20 Vera VII (2/4)
14:10 Porwanie Heinekena *** - film sens. Holandia/Belgia/Wlk. Brytania/USA 2015 (115 min)
16:05 Czwarta władza **** **(The Post)** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (135 min)
18:20 Vera VII (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2017
20:10 Kamdesh. Afgańskie *** **piekło (The Outpost)** - film sens. USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie, wyk. Scott Eastwood, Caleb Landry Jones, Orlando Bloom (150 min)
22:40 Kochanica króla *** **Jeanne du Barry** - film biograficzny Francja/Wlk. Brytania/Belgia/USA/Rosja/Arabia Saudyjska 2023 (135 min)
00:55 Na własnych warunkach (La Réparation) *** - dramat obyczajowy Francja/Tajwan 2025, reż. Régis Wargnier, wyk. Julia de Nunez (115 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IX (1/8)
08:30 Przyjaciółki XIX (5,6/12)
10:25 Świat według Kiepskich
14:25 Rodzina na wakacjach - komedia USA 2004
16:30 Niepamięć - film s.f. USA 2013, reż. Joseph Kosinski
19:00 Mroczna wieża - film fantasy USA 2017, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Idris Elba
21:00 Lista dźwięków - film obycz. USA 2021, reż. Bennett Lasseter, wyk. Keean Johnson
23:05 Wszystkie stare noże - thriller USA/Kanada 2022
01:10 Gliniarze VI (37/60)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (9,10/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot XII (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2011
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (11,12/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
20:00 Surogaci - thriller USA 09, reż. Jonathan Mostow, wyk. Bruce Willis, Radha Mitchell
22:00 Nienawistna ósemka - film kryminalny USA 2015
01:15 Lektor - melodramat USA/Niemcy 2008

TVP KULTURA

08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu (42)
08:55 Dobre strony (10)
09:20 Tamte lata, tamte dni
09:55 Na kłopoty Bednarski
10:55 Pustelnia Parmeńska
*** **(La certosa di Parma – Amanti senza speranza)** - dramat obyczajowy Francja/Włochy 1948 (180 min)
13:55 Stolica muzyki, Nowy Orlean - film dok.
15:50 Kwiaty i jaszczury. Historia majoliki nieborowskiej - film dok.
16:20 Dlaczego nie Evans? (1/4) - miniserial
17:20 Na kłopoty Bednarski
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
20:00 Moonraker - film sens. *** Wlk. Brytania/Francja 1979, reż. Lewis Gilbert, wyk. Roger Moore, Lois Chiles (135 min)
22:15 Porozmawiajmy szczerze (16)
22:55 Trzej muszkieterowie: *** **D'Artagnan** - film przygodowy Francja/Niemcy/Hiszpania/Belgia 2023 (130 min)
01:05 Dzień z życia artysty

WARNER TV

09:30 Bajer z Bel-Air (5,6/25)
10:30 Za głosem serca (69/90)
11:35 Pełna chata IV (9,10/26)
12:35 J.A.G. VII (19,20/24)
14:30 Bajer z Bel-Air
16:30 Pełna chata IV
18:35 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
20:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - komedia USA 1994, reż. Alan Metter
22:00 Transporter III - film sensacyjny Francja/USA/Ukraina/Wlk. Brytania 2008
23:55 Długi pocałunek na dobranoc - thriller USA 1996

PARAMOUNT

07:30 Elementary (11,12/24)
09:25 Policyjna grupa pościgowa XXII - serial dok.
10:25 Ostatnie wakacje - komedia USA 2006
12:50 Dwaj zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1993
15:00 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
18:05 Naga broń - komedia USA 1988, reż. David Zucker
20:00 Zakładnik - film sens. USA 2004, reż. Michael Mann
22:30 World War Z - horror USA 2013, reż. Marc Forster
00:50 Carrie - horror USA 2013, wyk. Julianne Moore

HBO

09:20 Noc przed świętami **** **w Krainie Czarów** - film anim. Wlk. Brytania 2024 (85 min)
10:45 Księga życia - film *** anim. USA/Meksyk/Kanada 2014 (95 min)
12:20 Alita: Battle Angel **** - film sens. USA/Japonia/Kanada 2019 (120 min)
14:20 Lista - komedia USA ** 2023, reż. Melissa Miller Costanzo (95 min)
15:55 Spider-Man: **** **Homecoming** - film s.f. USA 2017, reż. Jon Watts (130 min)
18:05 Na rauszu - komedio- **** dramat Dania 2020, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Mads Mikkelsen (115 min)
20:00 Euforia III (3/8) - serial obycz. USA 26, wyk. Zendaya, Hunter Schafer
21:05 Rooster (8/10)
21:40 Wielki powrót III (6/8)
22:15 Vinci 2 - komedia *** kryminalna Polska 2025, reż. Juliusz Machulski, wyk. Robert Więckiewicz (120 min)
00:15 Kneecap. Hip-hopowa **** **rewolucja** - film obyczajowy Irlandia/Wlk. Brytania 2024 (110 min)

CINEMAX

14:25 Teoria wszystkiego - film biograficzny Wlk. Brytania/USA/Japonia 2014
16:25 Magia uczuć - film przygodowy USA/RPA/Indie/Wlk. Brytania 2006
18:25 Polne drogi mają smak soli - dramat obycz. USA 2023
20:00 Miasto kłamstw - dramat krym. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Brad Furman
21:50 Bez serca - dramat obycz. Brazylia/Francja/Włochy 23, wyk. Maya de Vicq
23:25 Desiré - dramat obycz. Włochy 2023, reż. Mario Vezza

ROMANCE TV

12:25 Rosamunde Pilcher: Letnie marzenie - romans Austria/Niemcy 2004
14:15 Szkoła nad morzem: Pod jednym dachem - dramat obyczajowy Niemcy 2025
16:05 Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości - romans Austria/Niemcy 2004
18:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (5/8) - serial krym.
19:00 Górski lekarz (2/7)
20:00 Dwa osły na Sardynii - komedia Niemcy 2015
21:50 Kto nakarmi królika? - komedia Niemcy 2023
23:45 Górski lekarz (2/7)

CANAL+ PREMIUM

08:50 Kiler - komedia Polska **** 1997, reż. Juliusz Machulski (105 min)
10:35 Balony - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
11:05 Riefenstahl - film dok.
13:00 Making of C+
13:10 W kogo ja się wrodzi- ** **łem** - film obycz. Polska 2001 (60 min)
14:10 The Office PL III (6,7/12) - serial kom.
15:05 Hannah Arendt: Myślenie jest niebezpieczne - film dok.
16:25 Ida - dramat obycz. ***** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
17:45 Łapu-Capu
17:50 Saga »Zmierzch« ** **– Księżyc w nowiu** - melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz (130 min)
20:00 Emigracja XD (1) - serial obyczajowy Polska 2026
20:55 Making of C+
21:00 Czarownice Mayfair II (5,6/8) - serial grozy
22:30 Polowanie - film sens. ** USA 2025, reż. Raja Collins (95 min)
00:05 Problemista - komedia *** USA 2023, reż. Julio Torres (105 min)
01:50 Paweł z Ursynowa

TVN FABUŁA

08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (1)
10:50 Szpital św. Anny (14/50)
11:50 Magda M. IV (7,8)
13:55 Układ warszawski (1/13)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Seriaale: Rozmowy (6)
16:45 Magia kina (4)
17:20 Akademia policyjna III – Ponowne szkolenie - komedia USA/Kanada 1986
19:00 Szpital św. Anny (20/26)
20:00 Droga powrotna - film sportowy USA/Kanada 2020
22:30 Gran Torino - dramat obyczajowy USA 2008

AMC

12:15 Palący problem - komedia krym. Wlk. Brytania 2011
14:15 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
16:00 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
17:45 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer
19:50 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Jap./Wlk. Bryt. 03
22:00 Gorączka - film sens. USA 1995, reż. Michael Mann
01:25 W mgnieniu oka - film s.f. Wlk. Brytania 1992

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:25 Dr House II (10/24)
09:25 Castle V (23,24/24)
11:20 Detektyw Monk II (14,15/16) - serial krym. USA 04
13:20 Dr House II (11,12/24)
15:20 Agenci NCIS XIII (11,12/24) - serial krym.
17:20 Castle VI (1,2/23)
19:10 FBI IV (20,21/21)
21:05 FBI: International IV (2/22) - serial akcji USA 2024
21:55 FBI: Most Wanted IV (5/22) - serial krym. USA 2022
22:55 Castle VI (1,2/23)
00:40 FBI IV (20/21)

EPIC DRAMA

09:25 Lekarze na start
11:00 Agenci NCIS XVI (9,10/24) - serial krym. USA 18
12:50 Wszystkie stworzenia duże i małe (4/6)
13:50 Księżycowy klejnot
14:50 Panna Marple IV (1/4)
16:50 Agenci NCIS XVI (11,12/24) - serial krym. USA 18
18:30 Sherlock i córka - serial krym. USA/Wlk. Brytania 2025
19:30 Lekarze na start
21:00 Robin Hood: Złodzieje i ich cele - serial przyg. USA 25
22:20 Świadek oskarżenia
23:20 Panna Marple III (2/4)
01:15 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Gwiazdy lumpeksów II (6/10) - serial dok. Polska 2025
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) - reality show
11:25 Ugotowani (9, 10)
13:30 Kuchenne rewolucje (1, 2) - reality show Polska 22
15:35 Jestem z Polski XI (11,12)
17:45 Kuchenne rewolucje (9, 1, 2) - reality show
20:50 Babski biznes II (4/8) - serial dok. Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XII (7,8) - serial dok. Polska 2023
23:45 Hotel Paradise (33)
00:45 40 kontra 20 (1)

TVN TURBO

08:20 DeFacto (7, 8)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (4968)
18:15 Wojny samochodowe
19:15 Gadżet 4.0 (5) - mag.
19:45 Ciężarówką przez Chile
20:45 Naprawy nie do naprawy (4) - mag. motoryzacyjny
21:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (7/16) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4968)
22:20 Zawodowi handlarze (5)

BBC FIRST

08:40 Lewis VI (7/8)
09:40 Ojciec Brown IX (1/10)
10:40 Śmierć pod palmami XV
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Koroner II (1,2/10)
14:55 Ojciec Brown III (5/15)
15:50 Lewis VI (7/8)
16:55 My Life is Murder (7/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami VII (4,7/8) - serial kryminalny
22:05 Komisarz Maigret II (1/2)
00:00 Zabójcze arcydzieła (6/6) - serial krym. Irlandia 25
01:05 Śmierć pod palmami VII

FX

11:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (17/22)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (5,6/22)
13:45 Agenci NCIS VIII (7,8/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (18/22)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (11,12/25)
18:20 FBI III (11,12/15)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (7,8/22)
22:00 Tropiciel III (11)
22:55 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Bryt./Bułgaria 2016, reż. Babak Najafi
00:55 9-1-1 IX (7)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży II - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
13:00 Zbudujemy fajny dom II
13:55 House Hunters (3, 4)
15:05 Mieszkanie na miarę
17:00 Zróbmy sobie dom (8)
18:00 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
19:55 Zgłoś remont (5)
20:55 Dorota was urządzi III (3,4/13) - serial dok. Polska 15
22:30 House Hunters
00:40 Kupujemy dom na plaży XXV - serial dok. USA 19

BBC LIFESTYLE

09:00 Mistrzowie szycia (3)
10:05 Zapraszam do stołu
12:00 Wielkie australijskie wypieki VI - serial dok.
13:15 Bajecznie bogaci agenci
14:25 Hotel Four Seasons przy Park Lane (5/5) - serial dok.
15:25 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
17:20 Bajecznie bogaci agenci
18:30 Mistrzowie szycia (4)
19:35 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:00 Życie w Dubaju (1/3)
22:05 Kensington i Chelsea: królewskie dzielnice (4)
23:05 Wstydliwe choroby VI

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół VII (20,21/22)
08:55 Przyjaciele IV (4—9/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (14—19/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół VII (22,1,2,3/22) - serial kom.
16:30 Przyjaciele IV (10—15/24) - serial kom.
19:30 Duchy (5,6/18)
20:30 Tata ma plan II (6,7,8/21) - serial komediowy USA
22:00 The Office PL II (1,2)
23:05 Comedy Club (1, 2)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (3/10)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex XXII
09:20 Rodzinka.pl II (25)
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo IV (11/13)
11:25 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXV (7)
13:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (8) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (4,5)
15:30 Komisarz Alex XXII (13)
16:15 Na sygnale (52)
17:25 Ranczo IV (12,13/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVI (6,9) - serial krym. Polska 2021
21:30 Ranczo V (1,2/13)
23:25 Ojciec Mateusz XXVI (7)
00:20 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

12:30 Jamie Oliver (8, 9)
13:25 m jak mięso (1, 2)
14:25 Zgrillowani (5)
14:50 Nie bój ryby! (3, 4)
15:45 Tajemnice indyjskich smaków (3, 4)
16:40 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dokumentalny
18:30 Nie bój ryby! (9)
18:55 Zgrillowani (1)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Kulinarna mapa Wielkiej Brytanii (6, 7) - mag. kulinarny
21:15 Anthony Bourdain IX
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (17, 18)

CANAL+ DOMO

11:50 Mały metraż w wielkim stylu II (10) - serial dok.
12:15 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
14:05 Cudotwórcy VII (4)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (11) - lifestyle
15:55 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (6, 7)
16:50 Gardeners' World (19)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VII (5/13)
22:00 Wielkie Projekty: Szwecja IV (6/6) - serial dok.
22:55 Cuda z drewna (9/12)

PLANETE+

14:50 Stormborn — Zrodzone w burzy (1/3) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (4/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (113—116)
18:15 Mam zamek III (7)
18:45 Premiera: Mam zamek III (8) - serial dok.
19:10 Na targach świata II
19:45 Prywatne życie nazistów
20:50 Niezwykłe podróże koleją XI - serial dok.
22:00 Komensky. Edukacja tworzy człowieka - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (3/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (3/19)
11:00 Ed Stafford: inicjacja
12:00 Od samochodu do domu
13:00 Nagi instynkt przetrwania VIII (3,5/18) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VIII (15)
16:00 Złoto drwali II (3/8)
17:00 Włoska kontrola celna
18:00 Truckerki (4) - serial dok.
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Nic do zgłoszenia IV
22:00 Od samochodu do domu II (6) - serial dok.
23:00 Celnicy na straży Turcji
00:00 Gorączka złota (22/25)

TVP HISTORIA

09:45 Jaszowiec. Zapomniana nowoczesność - film dok.
10:45 Fake czy historia?
11:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice VII (4/6)
12:25 Starożytne mocarstwa
13:25 Królowie (2)
14:00 Polskie drogi (1/11)
15:40 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru
18:30 Kapitan Myszkowski
19:40 Królowie (41)
20:20 Zatoka szpiegów II (2)
21:15 Upadek nazizmu — obława (3/3) - serial dok.
22:15 Kroniki Hitlera (8/13)

HISTORY

11:15 Tajemnice, które miały trwać wiecznie II (6/11)
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (4/7)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa: planeta w ogniu (1)
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (5) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV
22:00 Największe tajemnice świata VII - serial dok.
23:00 Czarnobyl 1986: Wydarzenia, które zmieniły świat

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (4) - serial dok.
16:00 Egipt VI (1/8) - serial dok.
17:00 Imperium Mongołów: historia Czyngis-chana (6/6)
18:00 Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją (2/3)
19:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy — best of - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XX (5/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (9)
22:00 Katastrofa w przestworzach XV (7,9/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici II
10:00 Gwiazdy lombardu XVI
12:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (8/10)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Ostatni bastion Hitlera IV (6,5/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie VIII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (1/8)
22:00 Polowanie na Hitlera II (4,5/8) - serial dok. USA 2016
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

09:20 W okowach mrozu VIII
11:15 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (4/6) - serial dok.
12:20 Planeta Ziemia (6/6)
13:25 Układ Słoneczny (1/5)
14:30 W okowach mrozu XII
15:30 Życie na pustkowiu X
16:35 Alaska z Sue Perkins
17:35 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (4/6) - serial dok.
18:35 Planeta Ziemia II II (5/6)
19:45 Pewnego razu w kosmosie (2/4) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu XII
22:55 Amerykańskie Południe

POLSAT VIASAT HISTORY

10:55 W poszukiwaniu zaginionych wikingów (1/8)
11:50 Hitler: odliczanie
14:50 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
15:40 Konkwistadorzy: powstanie i upadek (6/6)
16:40 W poszukiwaniu zaginionych wikingów (1/8)
17:40 Zapomniane taśmy wideo z nazistowskich Niemiec (1,2/2) - serial dok.
19:55 Świta Hitlera (6/6)
21:00 Naziści: korzenie zła
22:00 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
22:55 Wszystko, co zobaczyli

eprasa.pl 7647588477

WTOREK 28.04

Od A do Z

BABYGIRL ★★★
thriller, USA/Holandia 2024, reż. Halina Reijn, wyk. Nicole Kidman, Harris Dickinson, Antonio Banderas
22:45 | hbo
Nagrodzona w Wenecji Nicole Kidman jako szefowa wielkiej firmy, która daje się wciągnąć w romans ze znacznie młodszym stażystą. Z czasem chłopak ucieka się do manipulacji i szantażu.

BADH ★★
film sens., Francja 2025, reż. Guillaume de Fontenay, wyk. Marine Vacth, Emmanuelle Bercot, Niels Schneider
20:00 | tv puls
Agentka skutecznie poluje na handlarzy bronią, operujących w Syrii. Kiedy kontrwywiad zgłasza wątpliwości co do jej osoby, znika bez śladu – do czasu, kiedy ktoś nie zacznie szukać haków na jej męża.

DIRTY DANCING ★★★
film muzyczny, USA 1987, reż. Emile Ardolino, wyk. Patrick Swayze, Jennifer Grey, Jerry Orbach
22:40 | canal+ premium
Obyczajowe przebudzenie na wakacjach 1963 roku: amerykańska nastolatka decyduje się na „zakazany" taniec ze starszym od siebie partnerem. Jest Patrick Swayze i Oscar za piosenkę. Bardzo zmysłowe.

ENEN ★★
thriller, Polska 2009, reż. Feliks Falk, wyk. Borys Szyc, Grzegorz Wolf, Magdalena Walach
23:40 | kino polska
Młody psychiatra postanawia określić tożsamość pacjenta, którego danych zabrakło w szpitalnym archiwum, co oznacza konieczność wyprawy w mroczną przeszłość PRL-u. Do refleksji.

EVEREST ★★★★
thriller, USA/Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal
23:30 | polsat
Poruszająca kronika komercyjnej wyprawy na Mount Everest w maju 1996 roku, która – mimo udziału profesjonalnych przewodników i doświadczonych opiekunów – zakończyła się śmiercią 8 osób.

Szef roku

21:10 | tvp kultura
★★★★

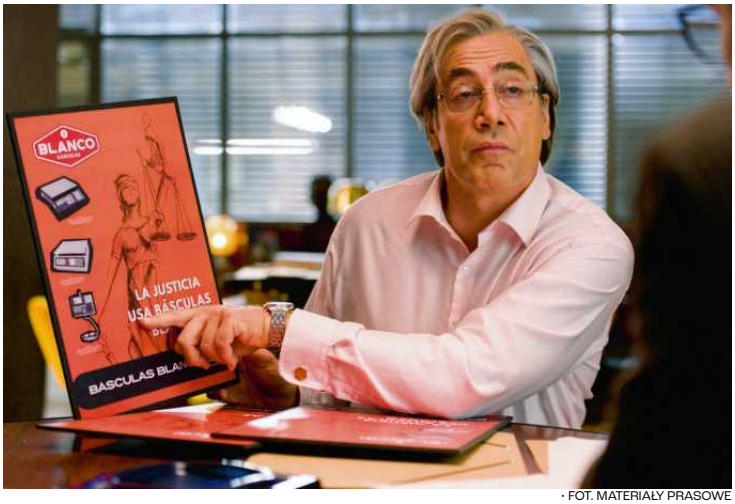

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Producent wag zabiega o prestiżową nagrodę, kiedy w dniu wizytacji branżowego jury przed bramą fabryki pojawia się niedawno zwolniony pracownik. Plus Javier Bardem jako niekoniecznie godny szacunku szef.

MYZ

KOMEDIA
HISZPANIA 2021, REŻ. FERNANDO LEÓN DE ARANOA, WYK. JAVIER BARDEM, MANOLO SOLO, ALMUDENA AMOR

GODZINA PRAWDY ★★
thriller, USA 2020, reż. Peter Facinelli, wyk. Anne Heche, Thomas Jane, Jason Patric
20:10 | ale kino+ hd
Z zaparkowanej nad jeziorem wśród lasów przyczepy znika 10-letnia dziewczynka, szeryf wszczyna poszukiwania, zwłaszcza że w lesie ukrywa się zbieg, a zdesperowani rodzice są gotowi na wszystko.

KOCHANIE, CHYBA CIĘ ZABIŁEM ★★
film akcji, Polska 2014, reż. Jakub Nieścierow, wyk. Zbigniew Zamachowski, Arkadiusz Jakubik, Ireneusz Czop
21:50 | kino polska
Zbigniew Zamachowski jako warszawski księgowy i morderca z przypadku ścigany przez niezwykły tandem policjantów. I Arkadiusz Jakubik, który bezczelnie kradnie show w każdej swojej scenie.

MÓJ PRZYJACIEL SZPIEG – WIECZNE MIASTO ★★
komedia sensacyjna, USA 2024, reż. Peter Segal, wyk. Dave Bautista, Chloe Coleman, Kristen Schaal
20:00 | cinemax
Dziewczyna wybiera się na wycieczkę do Włoch, więc prosi swego wujka, agenta CIA, o opiekę nad grupą. I słusznie, bowiem terroryści szykują zamach na Watykan, a przy okazji na szefa CIA, ojca jej kolegi.

NIESŁUSZNIE OSKARŻONA ★★★
dramat obycz., USA 2013, reż. Karen Moncrieff, wyk. Kate Beckinsale, Nick Nolte, James Cromwell
22:35 | ale kino+ hd
Borykająca się z licznymi problemami osobistymi, utalentowana prawniczka podejmuje się ryzyka reprezentowania kobiety, która twierdzi, że została omyłkowo skazana w procesie o morderstwo.

ODDZIAŁ DELTA ★★★
film akcji, USA/Izrael 1986, reż. Menahem Golan, wyk. Chuck Norris, Lee Marvin, Martin Balsam
23:50 | tvp 1
Brawurowa akcja komandosów z jednostki antyterrorystycznej uwalnia zakładników z porwanego na Bliskim Wschodzie samolotu. Niemal klasyk z Chuckiem Norrisem i Lee Marvinem.

SĘDZIA DREDD ★★
film s.f., USA/Holandia/Wlk. Brytania 1995, reż. Danny Cannon, wyk. Sylvester Stallone, Armand Assante, Rob Schneider
20:00 | stopklatka
Sly Stallone jako sędzia i kat w społeczeństwie przyszłości, wyniszczonym wojną jądrową. Luksusowa obsada jak na film dla zwolenników czystego łubu–du.

STILLER ★★★
dramat obycz., Szwajcaria/Niemcy 2025, reż. Stefan Haupt, wyk. Albrecht Schuch, Paula Beer, Marie Leuenberger
21:00 | canal+ premium
Czytając Maxa Frischa: wzięty za zaginionego rzeźbiarza Amerykanin zostaje zatrzymany i osadzony w areszcie. Prokurator podejmuje starania udowodnienia, że aresztant jest w istocie poszukiwanym artystą.

TRAFFIC ★★★
dramat krym., USA/Niemcy/Meksyk 2000, reż. Steven Soderbergh, wyk. Benicio del Toro, Jacob Vargas, Andrew Chavez
21:50 | cinemax
Wieloaspektowe, ujęte z różnych punktów widzenia – od znanych polityków po szeregowych dilerów – spojrzenie na wojnę Stanów Zjednoczonych z przemysłem narkotykowym. Cztery Oscary i parada gwiazd.

ZABÓJCZA BROŃ IV ★★★
komedia sensacyjna, USA 1998, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci
21:00 | tvn 7
Jeszcze raz to samo: nadgorliwi policjanci wikłają się w najbardziej szalone dochodzenia, co inspiruje działanie speców od efektów specjalnych i układów kaskaderskich najwyższej klasy.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (715)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam (28)
09:00 Ranczo II (2/13)
10:05 Komisarz Alex II (11/13)
11:05 Ojciec Mateusz X (7/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Dzika Argentyna (1/3)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (514)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5908)
17:55 Klan (162) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (29)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (22) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Film fabularny**
23:50 **Oddział Delta (The Delta Force)** ★★★ - film akcji USA/Izrael 1986, reż. Menahem Golan, wyk. Chuck Norris, Lee Marvin (135 min)
02:05 **Cudak** ★★★ - dramat Polska 2021, reż. Anna Kazejak, wyk. Kazimierz Mazur, Andrzej Kłak, Diana Zamojska (105 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Przystań nad Biblią
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7537) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7537) - mag. Polska 2026
11:40 Rosół polski (33)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (2203)
13:15 Panna młoda (47)
14:05 Va banque (1061)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2204)
16:35 Familiada (3086)
17:20 Panna młoda (48) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1062)
18:50 Jeden z dziesięciu (16)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (10)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1662)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:25 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23:25 **Fucking Bornholm** ★★★ - dramat obyczajowy Polska 2022, reż. Anna Kazejak (110 min)
01:15 **Hit Man** ★★★★ - komedia sens. USA 2023, reż. Richard Linklater, wyk. Glen Powell (125 min)

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V (60,61/64)
09:30 Trudne sprawy XXI (57,58) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIII (40—42/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (39)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5887)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (40) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (41) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (35) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (428)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (94) - teleturniej Polska 2026

20:30 **Farma** (202) - reality show Polska 2025
21:30 **Ninja vs Ninja** (87) - show Polska 2025
23:30 **Everest** ★★★★ - thriller USA/Islandia/Wlk. Brytania 2015, reż. Baltasar Kormákur, wyk. Jason Clarke, Josh Brolin, Jake Gyllenhaal (160 min)
02:10 **Plan lotu (Flightplan)** ★★★ - thriller USA 05, reż. Robert Schwentke, wyk. Jodie Foster, Peter Sarsgaard, Sean Bean (150 min)

TVN

05:40 Uwaga! (7979) - mag.
05:55 Ukryta prawda (38/40)
06:50 Kuchenne rewolucje: Gdynia – Worek mąki 30 (5) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5699)
11:20 Doradca smaku (21) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Karuzela smaku", Warszawa XVIII (9) - reality show Polska 2018
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (2) - reality show
13:40 Ukryta prawda (56,57,2/60) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (40) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (40) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7980) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (5) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Skok na głęboką wodę** (8) - reality show
22:40 **Kuba Wojewódzki** (9) - talk-show Polska 25
23:40 **Superwizjer** (1344)
00:20 **Operacja „Deszcz" (Occupation: Rainfall)** ★★ - film s.f. Australia 2020, reż. Luke Sparke, wyk. Dan Ewing, Temuera Morrison (155 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (1,1/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (14,1/14)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (40) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Przepis na zbrodnię (26) - serial krym. Polska 2025
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (24)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (40,41) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Badh** ★★ - film sens. Francja 25, reż. Guillaume de Fontenay, wyk. Marine Vacth, Niels Schneider (115 min)
21:55 **Bronx** ★★★ - film sens. Francja 2020, reż. Olivier Marchal, wyk. Lannick Gautry, Stanislas Merhar (135 min)
00:10 **Płonąca pułapka (Ladder 49)** ★★ - dramat obycz. USA 2004, reż. Jay Russell (135 min)
02:25 **Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (36)

TVN7

05:20 Ten moment (2/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (33,34,35/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (3,54,55/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (13/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (31) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (7/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (15/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (34) - real tv Polska 2026
21:00 **Zabójcza broń IV (Lethal Weapon 4)** ★★★ - komedia sensacyjna USA 1998, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci (160 min)
23:40 **Tenet** ★★★ - film akcji USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson (180 min)
02:40 **Hotel Paradise** (33)

MEZZO

13:30 Czeska Orkiestra Symfoniczna, Jakub Hrůša, Daniił Trifonow: Scriabine, Suk
15:20 Juan Pérez Floristán, Izraelska Orkiestra Filharmoniczna i Lahav Shani
16:45 Intermezzo
17:05 Bruckner: IX Symfonia – Sergiu Celibidache, Orkiestra Filharmonii Monachijskiej
18:05 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia / Ravel, Boléro / Debussy, Preludium do „Popołudnia fauna"
19:25 Przełomy w muzyce: Sergiu Celibidache i Filharmonicy Berlińscy
20:30 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018
21:45 Yoav Levanon
23:20 Georg Friedrich Händel: Jefte - balet Polska 25

PULS 2

10:00 Spidey i superkumple II
11:00 Gigantozaur II (4/26)
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (6,5/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous II (12,22/26)
16:00 Superthings (18,19/26)
16:15 Fineasz i Ferb (26/26)
16:50 Marta mówi! II
17:10 Superkoty (16)
17:45 Świnka Peppa II (48/52)
17:55 Bing (10/78)
18:10 Masza i niedźwiedź VIII
18:25 Myszka Miki: Frajdomek (15/26) - serial anim. USA 2022
18:55 Don Matteo XIII
20:00 Przepis na zbrodnię (29)
21:00 Dzielnica strachu X (28,29) - serial kryminalny
23:00 Intruz - film sensacyjny Kanada/USA 2010
01:00 Dzielnica strachu X (26)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu III (8/26) - serial sens. USA 1995
07:55 Bogaty dom – biedny dom X - serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (41,33) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (41)
12:55 Trudne sprawy XXI (67,68,69) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (34, 35)
18:00 Policjantki i policjanci
20:00 Uroczysko V (34) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (34)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (34) - serial krym.
22:40 Nieśmiertelny - film fantasy Wlk. Brytania/USA 1986, reż. Russell Mulcahy
01:00 Love Island III

METRO

07:45 Sekrety życia (24/40)
08:40 Szpital (13,14/69)
10:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:40 Szkoła (33/67)
13:40 Przepis na życie III (12)
14:40 Zapukaj do moich drzwi (126/143) - telenowela
15:40 The Floor (5, 6)
17:00 Ciężarówką przez Indonezję (8) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (3,4) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni IV - serial kryminalny Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (22/22) - serial krym. USA/Kanada 12
00:10 The Traitors. UK (11)
01:30 Szpital (10/69)
02:25 Pani Gadżet (2) - mag.

eprasa.pl 7647588477

WTOREK 28.04

STOPKLATKA

08:35 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (31)
09:00 Robert Makłowicz (161, 151) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (3,4/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (7,8/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIII (10,1,13/10) - serial dok.
16:00 MacGyver (22,1/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (7,8/12)
19:05 Wojny kontenerowe (2,3/16) - serial dok.
20:00 Sędzia Dredd (Judge Dredd) ** - film s.f. USA/Holandia/Wlk. Brytania 1995, reż. Danny Cannon, wyk. Sylvester Stallone (115 min)
21:55 Więzień Brubaker (Brubaker) **** - dramat USA 1980, reż. Stuart Rosenberg, wyk. Robert Redford, Yaphet Kotto, Morgan Freeman, Jane Alexander (165 min)
00:40 Kret - thriller Polska/Francja 2010, reż. Rafael Lewandowski, wyk. Borys Szyc, Marian Dziędziel, Magdalena Czerwińska (140 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (6)
08:40 Polska Kronika Filmowa 22B/60 - reportaż Polska 1960
08:50 7 słów o przemijaniu
09:00 Syn szczęścia - film krótkom. Polska 2024
09:35 W pustyni i w puszczy - film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
12:00 Mała wielka miłość - komedia romantyczna Polska/USA 2008
14:40 Janosik - film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
17:20 Czterej pancerni i pies (1,2) - serial wojenny Polska 66
20:00 Na układy nie ma rady - komedia Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Małecki, Katarzyna Glinka, Jan Wieczorkowski
21:50 Kochanie, chyba cię zabiłem - film akcji Polska 2014, reż. Jakub Nieścierow, wyk. Zbigniew Zamachowski
23:40 Enen - thriller Polska 2009, reż. Feliks Falk, wyk. Borys Szyc, Grzegorz Wolf, Magdalena Walach
01:50 Game Over - dramat obycz. Polska 2024, reż. Paweł Powolny, Nicolas Durand, wyk. Mikołaj Chroboczek

ALE KINO+

09:45 Problem - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:15 Grantchester VIII (5,6/6) - serial krym.
12:20 Vera VII (3/4)
14:10 Moi synowie (Jouer avec le feu) *** - dramat obyczajowy Francja/Belgia 2024, reż. Delphine Coulin, Muriel Coulin (140 min)
16:30 Storm - dramat obycz. Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer, wyk. Tamina Ali, Bernhard Arnø (110 min)
18:20 Vera VII (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2017
20:10 Godzina prawdy (The Vanished) ** - thriller USA 2020, reż. Peter Facinelli, wyk. Anne Heche, Thomas Jane, Jason Patric (145 min)
22:35 Niesłusznie oskarżona (The Trials of Cate McCall) *** - dramat obycz. USA 2013, reż. Karen Moncrieff, wyk. Kate Beckinsale (110 min)
00:25 Porwany (Rapito) *** - film historyczny Włochy/Francja/Niemcy 2023, reż. Marco Bellocchio (145 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IX (2/8)
08:30 Przyjaciółki XIX (7,8/12)
10:25 Świat według Kiepskich
14:25 Wygrać marzenia - dramat obycz. Polska/Węgry 2022
17:00 Jurassic Park III - film s.f. USA 2001, reż. Joe Johnston
18:55 Jeszcze większe dzieci - komedia USA 2013
21:00 Ted - komedia USA 2012, reż. Seth MacFarlane, wyk. Mark Wahlberg
23:05 Wyjdź za mnie - komedia romantyczna USA/Chiny/Japonia 2022, reż. Kat Coiro
01:30 Fala zbrodni III (6/31)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (11,12/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz II (5,6/6) - serial krym.
13:10 Poirot – Morderstwo w Orient Expressie XII (3) - thriller Wlk. Brytania/USA/Malta 2010, reż. Philip Martin
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (13,1/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
20:00 Kod Merkury - film sens. USA 1998, reż. Harold Becker, wyk. Bruce Willis
22:30 Opór - film wojenny USA 2008, reż. Edward Zwick

TVP KULTURA

08:15 WTEM (12, 17)
08:25 Dobry tytuł (45)
09:00 Hala odlotów (58)
10:00 Na kłopoty Bednarski
11:05 Złote Koło - film ** krym. Polska 1971, reż. Stanisław Wohl (100 min)
12:45 Żeniac - komedia ** Polska 1983, reż. Janusz Kidawa (80 min)
14:05 Poszukiwacze zaginionych arcydzieł
14:45 Dom moich synów *** - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Gerard Zalewski (65 min)
15:50 Dlaczego nie Evans? (2/4) - miniserial
16:40 Na kłopoty Bednarski
17:50 Mody Polskie (9)
18:35 Pastor. Cztery akty
20:00 „Symfonia tańca/ Ssss...” - spektakl teatralny Polska 2026
20:25 Rozmowa po teatrze
21:10 Szef roku - komedia **** Hiszpania 2021, reż. Fernando León de Aranoa (130 min)
23:20 Film noir - serial dok.
00:20 W poszukiwaniu dobrego filmu (42)
01:00 Moonraker - film *** sens. Wlk. Brytania/Francja 1979 (125 min)

WARNER TV

08:20 J.A.G VII (19/24)
09:20 Bajer z Bel-Air (7,8/25)
10:20 Za głosem serca (70/90)
11:20 Pełna chata IV (11,12/26)
12:15 J.A.G. VII (20,23/24)
14:10 Bajer z Bel-Air
16:10 Pełna chata IV (11,12,13,14/26) - serial kom.
18:15 Taxi IV - komedia sensacyjna Francja 2007
20:00 Superman IV - film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
21:40 Batman i Robin - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997
00:10 Szpiedzy tacy jak my - komedia USA 1985

PARAMOUNT

09:50 Słodkie zmartwienia - komedia USA 1995
12:00 Austin Powers – agent specjalnej troski - komedia kryminalna USA/Niemcy 1997
14:00 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995
16:10 Naga broń - komedia USA 1988, reż. David Zucker
18:05 Naga broń 2 1/2 - komedia USA 91, reż. David Zucker
20:00 Ad Astra - film s.f. USA/Chiny/Brazylia 2019
22:00 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszp./Francja 2014
00:00 Prawo zemsty - thriller USA 2009, reż. F. Gary Gray

HBO

09:30 Emotki. Film - film * anim. USA 2017 (85 min)
10:55 Okiem Oscara - dramat *** obycz. USA 2024, reż. Jay Silverman, wyk. Beau Bridges (110 min)
12:45 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (8)
13:50 Czarne bractwo. BlacKkKlansman **** - film biograficzny USA/Chiny 2018 (135 min)
16:05 Spider-Man: Daleko od domu **** - film sensacyjny USA 2019, reż. Jon Watts (130 min)
18:15 Focus - komedia kryminalna USA/Argentyna 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa (105 min)
20:00 Gorąca rywalizacja (5/6) - serial obycz.
20:55 Półbrat (1) - serial obycz. Wlk. Brytania 26
21:45 Ród smoka II (1/8)
22:45 Babygirl - thriller USA/Holandia 2024, reż. Halina Reijn, wyk. Nicole Kidman (110 min)
00:35 The Order: Ciche bractwo *** - thriller USA/Wlk. Brytania/Kanada 2024, reż. Justin Kurzel, wyk. Jude Law (115 min)

CINEMAX

12:10 Miasto kłamstw - dramat krym. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Brad Furman
14:00 Hulk - film sens. USA 03
16:15 Happyend - film s.f. Japonia/USA/Singapur/Wlk. Brytania 2024
18:05 Hamlet - dramat obycz. Wlk. Brytania 2024
20:00 Mój przyjaciel szpieg – Wieczne miasto - komedia sensacyjna USA 2024
21:50 Traffic - dramat krym. USA/Niemcy/Meksyk 2000
00:15 Peggy Sue wyszła za mąż - komedia USA 1986

ROMANCE TV

10:25 Lato w Amalfi - film obyczajowy Niemcy 2013
12:20 Tajne komando „Rodzina” - komedia Niemcy 22
14:15 Wiele krów i czarna owca - komedia Niemcy 2019
16:05 Rodzina Andersów (3/4)
18:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (6/8) - serial krym.
19:00 Górski lekarz (2/7)
20:00 Rosamunde Pilcher: Kimkolwiek jesteś - film obyczajowy Niemcy 2025
21:55 Rosamunde Pilcher: Decyzja z miłości - film obyczajowy Niemcy 2010
23:50 Górski lekarz (2/7)

CANAL+ PREMIUM

09:15 Nadzieja - dramat ** obyczajowy Niemcy/Polska 2007 (100 min)
10:55 Łapu-Capu
11:00 Pieśni wielorybów
12:20 Hollywood Buzz (47)
12:50 Larp - film krótkom. Polska 2014 (95 min)
14:25 The Office PL III (7,8/12) - serial kom.
15:20 Ostatni bój. Legenda 300 Spartan - film dok.
16:15 Premierowa jazda
16:20 Peacock - dramat *** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
17:50 Łapu-Capu
18:00 Saga »Zmierzch« – Zaćmienie ** - film fantasy USA 2010, reż. David Slade (120 min)
20:00 Spartakus: Dom Azura (5/10) - miniserial USA 2025
21:00 Stiller - dramat *** obyczajowy Szwajcaria/Niemcy 2025, reż. Stefan Haupt (100 min)
22:40 Dirty Dancing - film *** muzyczny USA 1987, reż. Emile Ardolino (100 min)
00:20 Hellboy: Wzgórza nawiedzonych ** - horror USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Bułgaria 24 (95 min)

TVN FABUŁA

06:30 Po pierwsze kino (7)
07:35 Kryminalni IV
08:45 Detektywi - serial dok.
09:50 Przepis na życie V (2)
10:50 Szpital św. Anny (15/50)
11:50 Magda M. IV (9,10)
13:55 Układ warszawski (2/13)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Artystki (5)
16:55 Igrając z ogniem - komedia USA 2019
19:00 Szpital św. Anny (21/26)
20:00 Strażnicy - film akcji USA 2009, reż. Zack Snyder
23:25 Ocaleni - film sens. Tajlandia/Irlandia 2019

AMC

09:20 Mead - komedia 2022
11:20 Globalna zagłada - film sens. Kanada 2017
13:05 Mistrz Z: W cieniu Ip mana - film sens. Hongkong/Chiny 18, reż. Woo-Ping Yuen
15:00 Nowy świat (1,2,3,4/4)
18:05 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
20:00 Policja - film krym. Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2002
22:20 Pod presją - thriller USA/Kanada 1997
00:15 Tragedia na Przełęczy Diatłowa - horror Rosja/Finlandia/Wlk. Bryt./USA 2013

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:25 Dr House II (12/24)
09:25 Castle VI (1,2/23)
11:20 Detektyw Monk II (16,1/16) - serial kryminalny
13:15 Dr House II (13,14/24)
15:10 Agenci NCIS XIII (13,14/24) - serial kryminalny
17:05 Castle VI (3,4/23)
19:05 FBI IV (3,1/23)
21:05 Rekrut VIII (1/18) - serial kryminalny USA 2026
22:05 Walker: Strażnik Teksasu III (12/13) - serial krym.
23:00 Castle VI (3,4/23)
00:45 FBI IV (3/23)

EPIC DRAMA

09:00 Lekarze na start
10:35 Agenci NCIS XVI (11,12/24) - serial krym. USA 18
12:15 Wszystkie stworzenia duże i małe (5/6) - serial obycz.
13:15 Tess D'Urbervilles (2/4)
14:30 Panna Marple IV (2/4)
16:30 Agenci NCIS XVI (13,14/24) - serial krym. USA 18
18:15 Sprawy pana Booka (6/6) - serial kryminalny
19:30 Lekarze na start
21:00 W końcu cię zabiję (1/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2024
22:00 Niebezpieczne związki
23:20 Nędznicy (2/6)
00:40 Kobiety na wojnie (6/8)

TVN STYLE

08:45 Gwiazdy lumpeksów II (7/10) - serial dok. Polska 2025
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (7, 8) - reality show
11:25 Ugotowani (11, 12)
13:30 Kuchenne rewolucje (3, 2) - reality show Polska 22
15:35 Jestem z Polski XII (1,2)
17:45 Kuchenne rewolucje (10, 3, 4) - reality show
20:50 Ostre cięcie (6) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XII (9) - serial dok. Polska 2023
23:45 Hotel Paradise (34)
00:45 40 kontra 20 (3)

TVN TURBO

09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (4969)
18:15 Z drugiej ręki (13) - mag.
19:00 Duda kontra Szafrański X (4/10) - serial dok.
19:45 Moto Fachury (9) - mag.
20:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (6) - mag. motoryzacyjny Polska 2026
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (4969)
22:20 Zawodowi handlarze (6)

BBC FIRST

08:40 Lewis VI (8/8)
09:40 Ojciec Brown IX (2/10)
10:40 Śmierć pod palmami VII
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Koroner II (3,4/10)
14:55 Ojciec Brown III (6/15)
15:55 Lewis VI (8/8)
16:55 My Life is Murder (8/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami VII (5/8) - serial kryminalny
21:00 Ludwig (1/6)
22:10 Komisarz Maigret II (2/2)
00:00 My Life is Murder III
00:55 Śmierć pod palmami VII

FX

09:10 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (11,12/25)
11:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (18/22)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (7,8/22)
13:45 Agenci NCIS VIII (8,9/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (19/22)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (13,14/25)
18:20 FBI III (12,13/15)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10/22)
22:00 9-1-1 IX (8)
22:55 Rambo III - film sens. USA 88, reż. Peter MacDonald

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (8) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII (14,15,4,5/18) - serial dok.
13:00 Zbudujemy fajny dom II
13:55 House Hunters (5, 6)
15:00 Mieszkanie na miarę (1)
17:00 Polowanie na ogród
18:10 Zróbmy sobie dom (8)
19:05 Zgłoś remont (5)
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota was urządzi III (5,6/13) - serial dok. Polska 15
22:30 House Hunters (3—6)
00:40 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

08:55 Mistrzowie szycia (4)
10:00 Zapraszam do stołu
11:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
13:15 Bajecznie bogaci agenci
14:25 Wielkie amerykańskie wypieki (4) - program rozrywk.
15:30 Zapraszam do stołu
17:10 Bajecznie bogaci agenci
18:30 Mistrzowie szycia (5)
19:40 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
21:00 Irlandia: wspaniała podróż (2/4) - serial dok.
22:00 Prawicowe Amerykanki
23:15 Wstydliwe choroby VI
00:20 Ratunek dla skóry IV

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół VIII (2,3/16)
08:55 Przyjaciele IV (10—15/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (20—24,1/24)
14:30 Dwóch i pół VIII (4—7/16) - serial kom. USA 10
16:30 Przyjaciele IV (16—21/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (2—7/24) - serial kom.
22:00 The Office PL II (3,4)
23:05 Comedy Club (3, 4)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (5/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXII (13)
09:25 Rodzinka.pl II (26)
10:00 Klan - telenowela
10:35 Ranczo IV (12/13)
11:25 M jak miłość
12:20 Pan Mama (15)
13:00 Zaraz wracam (25)
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (5,6) - serial krym. Polska 2021
15:30 Komisarz Alex XXIII (1)
16:20 Na sygnale (54)
17:30 Ranczo IV (13,1/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVI (7,10) - serial krym. Polska 21
21:30 Ranczo V (2,3/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXVI (8)
00:25 Na dobre i na złe

CANAL+ KUCHNIA

12:30 Jamie Oliver (9, 10)
13:25 m jak mięso (3, 4)
14:25 Zgrillowani (6)
14:50 Nie bój ryby! (4, 5)
15:45 Tajemnice indyjskich smaków (4, 5)
16:40 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dokumentalny
18:30 Nie bój ryby! (10)
18:55 Zgrillowani (2)
19:25 m jak mięso (3, 4)
20:15 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (4) - serial dok.
21:15 Anthony Bourdain IX
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (18, 19) - mag.

CANAL+ DOMO

11:55 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
12:50 Gardeners' World (17)
14:00 Cudotwórcy VII (5/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (12) - lifestyle
15:55 Przekopiemy Ci ogródek
16:50 Gardeners' World (20)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VII (6/13)
21:55 Pokochaj lub sprzedaj — Wielka Brytania (2)
22:50 Wiejskie domy do liftingu (3) - reality show

PLANETE+

13:40 Materiały przyszłości
14:50 Stormborn — Zrodzone w burzy (2/3) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (117—120)
18:15 Świat z góry IX (12/14)
18:50 Czego nam nie mówią o odchudzaniu - film dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją XI - serial dok.
22:00 Premiera: CERN. Podróż w głąb atomu - film dok.
23:10 TikTok - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (4/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (4/19)
11:00 Ed Stafford: inicjacja (6)
12:00 Fani czterech kółek XIV
13:00 Nagi instynkt przetrwania VIII (6,7/18) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VIII (16)
16:00 Złoto drwali II (4/8)
17:00 Porty: Hiszpania
18:00 Truckerki (5)
19:00 Złomowisko PL V
20:00 Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1,2) - serial dok. Wlk. Brytania 26
22:00 Brudne skarby - real tv
23:00 Bimbrownicy XIV (9/16)

TVP HISTORIA

12:55 Upadek nazizmu — obława (3/3) - serial dok.
13:55 Królowie (3)
14:25 Polskie drogi (2)
16:00 Sensacje XX wieku
18:05 Czas honoru (3/13)
19:00 W cieniu Czarnobyla
19:30 Czerep - reportaż
20:00 Królowie (42)
20:40 Zatoka szpiegów II (3)
21:35 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
22:40 Nieznana wojna na Północy (6/6) - serial dok.
23:40 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (5/7)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa: planeta w ogniu (2) - serial dok.
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (6) - serial dok.
19:05 Największe tajemnice świata VII - serial dok.
20:00 Starożytni kosmici XIV
21:00 Piątka z historii (3)
21:30 Tajemnice Dolnego Śląska II (3) - serial dok.
22:00 Klątwa Wyspy Dębów XIII (16) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Złapać przemytnika VI
15:00 Morski patrol: Hiszpania II - serial dok.
16:00 Egipt VI (2/8)
17:00 Rzym: początki imperium - serial dok. USA 2024
18:00 Żelazna kurtyna: życie pod radziecką okupacją (3/3)
19:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy — best of - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XX (3/10) - serial dok.
21:00 Kosmiczne horyzonty
22:00 Czarnobyl: świadkowie tragedii (3) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici II
10:00 Gwiazdy lombardu XVI
12:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (6/10)
13:00 Poszukiwacze historii IX
14:00 Ostatni bastion Hitlera V (2,3/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie VIII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (2/8)
22:00 Polowanie na Hitlera II (6,7/8) - serial dok. USA 2016
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

09:00 W okowach mrozu VIII
10:55 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (4/6) - serial dok.
12:00 Planeta Ziemia II II
13:10 Układ Słoneczny (2/5)
14:15 W okowach mrozu XII
15:15 Życie na pustkowiu XI
16:15 Imperium brytyjskie
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (4/6) - serial dok.
18:30 Planeta Ziemia II II
19:45 Wyspy. Laboratoria natury (4/6) - cykl reportaży
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu XII
22:55 Chirurdzy II - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

11:40 II wojna światowa — wielkie bitwy w Europie (1/8)
12:50 1945: dni, które zmieniły świat (1,2) - serial dok.
14:55 Naziści: korzenie zła
15:55 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
16:50 Jeden dzień w Auschwitz - film dok.
17:55 II wojna światowa — wielkie bitwy w Europie (1/8)
19:10 Zakazana historia VII
20:05 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
21:00 II wojna światowa: bombowce (1) - film dok.
22:05 Linie frontu - serial dok.

eprasa.pl 7647588477

ŚRODA 29.04

Od A do Z

AFTERBURN ★★
komedia, USA 2025,
reż. J.J. Perry, wyk. Dave Bautista, Samuel L. Jackson, Olga Kurylenko
21:50 | canal+ premium
Kiedy połowa Ziemi ulega dewastacji, łowca skarbów zostaje wysłany w poszukiwaniu Mony Lisy, która okazuje się bombą atomową, pożądaną zarówno przez zleceniodawcę, jak i władcę zniszczonego terytorium.

ANAKONDA ★★
horror, USA 2025,
reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd, Jack Black, Steve Zahn
20:00 | hbo
Czwórka kinomaniaków jedzie do Amazonii z zamiarem nakręcenia remake'u tandetnego (mimo udziału Jona Voighta i Jennifer Lopez) horroru z 1997 roku. I – jak się zdaje – nic ich przed tym nie powstrzyma.

BEZ ZNIECZULENIA ★★★★
dramat psychologiczny,
Francja/Polska 1978,
reż. Andrzej Wajda,
wyk. Zbigniew Zapasiewicz, Ewa Dałkowska, Andrzej Seweryn
23:50 | tvp 1
Wybitny Zbigniew Zapasiewicz jako znany dziennikarz, który staje się obiektem gry urzędniczej, mającej – z nieznanych powodów – utrącić jego karierę w PRL-u. Przerażające, bo wiarygodne.

FILIP ★★★★
dramat wojenny, Polska 2021,
reż. Michał Kwieciński,
wyk. Eryk Kulm, Victor Meutelet, Caroline Hartig
20:00 | tvp kultura
Czytając prozę Tyrmanda: Eryk Kulm (Nagroda Cybulskiego 2022) jako uciekinier z warszawskiego getta, ukrywający się wśród obsługi hitlerowskiego hotelu. Srebrne Lwy i nagroda za zdjęcia w Gdyni.

JAK BOSS ★★
komedia, USA 2020, reż. Miguel Arteta, wyk. Tiffany Haddish, Rose Byrne, Salma Hayek
22:55 | tvn
Dwie przyjaciółki mimo różnych charakterów odnoszą sukces w branży kosmetycznej. Znajdują inwestorkę, która zamiast pomóc próbuje wrogiego przejęcia. Trzeba zapomnieć o urazach i przejść do kontrataku.

Lobster

21:30 | cinemax
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Ponura wizja przyszłości: w utopijnym społeczeństwie samotnicy dostają siedem tygodni na znalezienie partnera, inaczej czeka ich niepewny los zwierzyny łownej, żyjącej w lesie. Ku przestrodze.

MYZ

KOMEDIODRAMAT IRLANDIA/WLK. BRYTANIA/GRECJA/FRANCJA/HOLANDIA/USA/BELGIA 2015, REŻ. YORGOS LANTHIMOS, WYK. COLIN FARRELL, RACHEL WEISZ, LÉA SEYDOUX

MAŁE RZECZY ★★★
thriller, USA 2021, reż. John Lee Hancock, wyk. Denzel Washington, Rami Malek, Jared Leto
23:25 | tvn 7
Denzel Washington jako szeryf z prowincji odwiedzający służbowo Los Angeles i dołączający do śledztwa w sprawie morderstwa dokonanego, jak sądzi, przez maniaka, którego przed laty nie zdołał schwytać.

OSTATNI PRZYSTANEK W HRABSTWIE YUMA ★★★★
thriller, USA 2023, reż. Francis Galluppi, wyk. Jim Cummings, Jocelin Donahue, Sierra McCormick
20:00 | cinemax
Podróżujący przez Arizonę sprzedawca noży zatrzymuje się w przydrożnej jadłodajni. Wkrótce pojawia się dwóch bankowych rabusiów, gotowych za wszelką cenę bronić swego okupionego krwią łupu.

ROZMOWY KONTROLOWANE ★★★★
komedia, Polska 1991,
reż. Sylwester Chęciński,
wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska
20:00 | kino polska
Sylwester Chęciński przejmuje schedę po Stanisławie Barei, by w jego stylu stworzyć dalszy ciąg perypetii peerelowskiego notabla z „Misia" – w śmieszno-strasznych realiach stanu wojennego.

RZEKA TAJEMNIC ★★★★
dramat kryminalny, USA/Australia 2003, reż. Clint Eastwood,
wyk. Sean Penn, Tim Robbins, Kevin Bacon
23:00 | tv puls
Clint Eastwood za kamerą: przyjaciele z dzieciństwa spotykają się po latach w tragicznych okolicznościach – córka jednego została zamordowana, drugi prowadzi śledztwo, trzeci jest głównym podejrzanym.

SEKCJA RYTMICZNA ★★★
thriller, Wlk. Brytania/Hiszpania/Irlandia/USA 2019,
reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively, Jude Law, Sterling K. Brown
21:00 | tvn 7
Załamana utratą rodziny kobieta dowiaduje się, że katastrofa samolotu była skrywanym przez rząd aktem terrorystycznym. Pchana pragnieniem zemsty zanurza się w mroczny świat brudnej polityki.

SKANDALISTA LARRY FLYNT ★★★★
film biograficzny, USA 1996,
reż. Miloš Forman,
wyk. Woody Harrelson, Courtney Love, Edward Norton
23:25 | cinemax
Milos Forman o istocie amerykańskiej demokracji: pokrętna biografia „króla pornografii", Larry'ego Flynta, który walcząc o wolność wypowiedzi dotarł aż do Sądu Najwyższego USA. Pouczające.

SYN PRZEZNACZENIA ★★
horror, Wlk. Brytania/Francja 2025, reż. Lotfy Nathan,
wyk. Nicolas Cage, Noah Jupe, Isla Johnston
23:35 | canal+ premium
Inspirowana koptyjskim apokryfem „Ewangelia Tomasza" opowieść o nastoletnim Chrystusie, który próbuje przekonać swojego ojczyma (Nicholas Cage!), że jest Mesjaszem. Co najmniej ryzykowne.

WAŁĘSA. CZŁOWIEK Z NADZIEI ★★★★
film biograficzny, Polska 2013,
reż. Andrzej Wajda,
wyk. Robert Więckiewicz, Agnieszka Grochowska, Iwona Bielska
23:50 | kino polska
Nakreślona przez Andrzeja Wajdę biografia polityczna i rodzinna Lecha Wałęsy od grudnia '70: może i niejednoznaczna, ale za to z wielkimi kreacjami Roberta Więckiewicza i Agnieszki Grochowskiej.

ZGORSZENIE PUBLICZNE ★★★
komedia romantyczna, Polska 2009, reż. Maciej Prykowski,
wyk. Krzysztof Czeczot, Marian Dziędziel, Dorota Pomykała
22:00 | kino polska
Nostalgiczne pożegnanie z tradycyjnym widzeniem Śląska: mieszkańcy starego familoka szukają swojej szansy w nowej rzeczywistości. Autentycznie zabawne, a miejscami wręcz ujmujące.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

ŚRODA 29.04

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (29)
09:05 Ranczo II (3/13)
10:05 Komisarz Alex II (12/13)
11:05 Ojciec Mateusz X (8/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (753)
12:55 Dzika Argentyna (2/3)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (515)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5909)
17:55 Klan (163) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (30)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (23) - teleturniej Polska 2026
21:20 System (Child 44) ★★★ - film krym. USA/Wlk. Brytania/Czechy/Rumunia 2015 (150 min)
23:50 Bez znieczulenia ★★★★ - dramat psychologiczny Francja/Polska 1978, reż. Andrzej Wajda (125 min)
01:55 Oddział Delta (The Delta Force) ★★★ - film akcji USA/Izrael 1986 (130 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Pożyteczni.pl (378)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7538) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7538) - mag. Polska 2026
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani (42) - mag. kulinarny
12:10 Rzecz Polska (9)
12:30 Koło fortuny (2204)
13:15 Panna młoda (48)
14:05 Va banque (1062)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
15:50 Domowe patenty (10)
16:00 Koło fortuny (2205)
16:35 Familiada (3087)
17:20 Panna młoda (49)
18:15 Va banque (1063)
18:50 Jeden z dziesięciu (17)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale - serial obycz. Polska 2026
22:55 Lina (3/3) - miniserial
23:55 Szansa na miłość (Falling for the Competition) ★★ - komedia romantyczna USA 2023, reż. Brittany Goodwin (100 min)
01:35 Na przekór losowi (8/8) - serial obycz.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy V (62,63/64)
09:30 Trudne sprawy XXI (59,60) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIII (43—45/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (40) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5888) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (41) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (42)
18:00 Pierwsza miłość 50 (36) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (429)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (95)

20:30 Farma (203) - reality show Polska 2025
21:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (8) - program rozrywkowy
22:50 Nie zadzieraj z fryzjerem (You Don't Mess with the Zohan) ★★ - komedia USA 08, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler (140 min)
01:10 Ostrożnie z dziewczynami (The Sweetest Thing) ★ - komedia romantyczna USA 2002 (110 min)

TVN

05:15 Jak to jest zrobione? XII
05:40 Uwaga! (7980) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (39/40)
06:50 Kuchenne rewolucje: Magnuszew – Stara Kuźnia 30 (6) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5700)
11:20 Doradca smaku (22)
11:25 Kuchenne rewolucje XVIII (10) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (3) - reality show
13:40 Ukryta prawda (58,59,3/60) - serial fabularno-dok. Polska 2025
16:50 Szpital św. Anny III (41) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (41) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7981) - mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 The Floor (6) - teleturniej Polska 2026
21:30 Królowa przetrwania (9) - reality show
22:55 Jak boss (Like a Boss) ★★ - komedia USA 2020, reż. Miguel Arteta, wyk. Rose Byrne (100 min)
00:35 Co wiecie o swoich dziadkach (Daddy's Home 2) ★★ - komedia USA 2017, reż. Sean Anders (120 min)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (1,2/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (1,1/15) - serial sensacyjny Niemcy 2014
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Przepis na zbrodnię (27)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (25)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (41,42) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Raport Pelikana (The Pelican Brief) ★★ - thriller USA 1993, reż. Alan J. Pakula, wyk. Denzel Washington, Julia Roberts, Sam Shepard (180 min)
23:00 Rzeka tajemnic (Mystic River) ★★★★ - dramat krym. USA/Australia 2003, reż. Clint Eastwood, wyk. Sean Penn, Tim Robbins, Kevin Bacon (170 min)
01:50 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (37)

TVN7

05:20 Ten moment (3/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (36,37,38/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (4,56,57/71) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2012
14:00 Detektywi II (14/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (32) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (8/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (16/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 Hotel Paradise (35) - real tv Polska 2026
21:00 Sekcja rytmiczna (The Rhythm Section) ★★★ - thriller Wlk. Brytania/Hiszpania/Irlandia/USA 2019, reż. Reed Morano, wyk. Blake Lively (145 min)
23:25 Małe rzeczy (The Little Things) ★★★ - thriller USA 2021, reż. John Lee Hancock, wyk. Denzel Washington, Rami Malek (160 min)
02:05 Hotel Paradise (34)

MEZZO

12:50 Intermezzo
13:30 Wielcy muzyczni rywale: Callas vs Tebaldi
14:10 Yunchan Lim w Fondation Louis Vuitton: Dowland, Bach, Beethoven
15:55 Mozart: XXVI koncert fortepianowy – Homero Francesch - muzyka klasyczna
16:45 Mitten Wir Im Leben Sind – Anne Teresa De Keersmaeker - taniec B 2022
18:35 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej, Andrés Orozco-Estrada, Lang Lang: Wagner, Grieg, Strauss, Czajkowski - muzyka klasyczna Niemcy 23
20:30 Orchestra del Maggio Musicale Fiorentino, Zubin Mehta: Beethoven – Ljubljana Festival - muzyka klasyczna
22:10 Giuseppe Verdi: Trubadur - opera Włochy 2022

PULS 2

10:00 Spidey i superkumple II
11:00 Gigantozaur II (10/26)
11:25 Dinopociąg II
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (7,6/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous II
16:00 Superthings (20,21/26)
16:15 Fineasz i Ferb (16/26)
16:50 Marta mówi! II
17:10 Superkoty (17)
17:45 Świnka Peppa II (49/52)
17:55 Bing (12/78)
18:10 Masza i niedźwiedź VIII
18:25 Myszka Miki: Frajdomek
18:55 Don Matteo XIII
20:00 Przepis na zbrodnię (30) - serial krym. Polska 2025
21:00 Dzielnica strachu X (29,30) - serial krym. Polska 25
23:00 Różowa Pantera II - komedia kryminalna USA 09
01:00 Dzielnica strachu X (27)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu III (10/26) - serial sens. USA 1995
08:00 Bogaty dom – biedny dom X - serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVIII (42,34) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (42)
12:55 Trudne sprawy XXI (70,71,72/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (35, 36)
18:00 Policjantki i policjanci
20:00 Uroczysko V (35) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (35)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (35) - serial krym.
22:40 Babylon A.D. - film s.f. Wlk. Brytania/Francja/USA 2008, reż. Mathieu Kassovitz
00:45 Interwencja (5884)

METRO

07:45 Sekrety życia (25/40)
08:40 Szpital (15,16/69)
10:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:40 Szkoła (34/67)
13:40 Przepis na życie III (13)
14:40 Zapukaj do moich drzwi
15:40 The Floor (7, 8)
17:00 Ciężarówką przez Indonezję (9) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (5,6) - serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni IV - serial kryminalny Polska 2006
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (1/23) - serial krym. USA/Kanada 2009, wyk. Laurence Fishburne
00:10 The Traitors. UK (12)
01:35 Szpital (11/69)
02:25 Dieta czy cud? (9)

eprasa.pl 7647588477

ŚRODA 29.04

STOPKLATKA

08:35 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (32)
09:00 Robert Makłowicz (147, 146) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada II (4,5/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (8,9/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXIV (2,2,1/10) - serial dok.
16:00 MacGyver II (1,2/22)
18:00 Wojny magazynowe: Kanada (8,9/12)
19:05 Wojny kontenerowe (3,4/16) - serial dok.
20:00 Alex Cross - thriller ** USA/Francja 2012, reż. Rob Cohen, wyk. Tyler Perry, Matthew Fox, Edward Burns, Rachel Nichols (125 min)
22:05 Nawiedzony (The Haunting) - horror ** USA/Wlk. Brytania 1999, reż. Jan de Bont, wyk. Liam Neeson, Catherine Zeta-Jones, Owen Wilson, Lili Taylor (145 min)
00:30 Lokatorka - dramat ** kryminalny Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak (145 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (7)
08:40 Polska Kronika Filmowa 02A/68 - film dok. Polska 1968
08:50 Falenicka Atlantyda
10:00 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film historyczny Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman
12:25 Potop, cz. 1 - film historyczny Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Tadeusz Łomnicki
15:50 Pan Anatol szuka miliona - komedia Polska 1959, reż. Jan Rybkowski, wyk. Tadeusz Fijewski, Barbara Lass
17:20 Czterej pancerni i pies (2,3) - serial wojenny Polska 66
20:00 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska
22:00 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
23:50 Wałęsa. Człowiek z nadziei - film biograf. Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz, Agnieszka Grochowska
02:50 Mistrz - film biograficzny Polska 2020, reż. Maciej Barczewski, wyk. Piotr Głowacki, Jan Szydłowski

ALE KINO+

09:35 The Hero - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 Grantchester IX (1,1/8)
12:20 Vera VII (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2017
14:00 W imię dziecka *** **(The Children Act)** - dramat obyczaj. USA/Wlk. Brytania 2017, reż. Richard Eyre, wyk. Emma Thompson, Stanley Tucci (130 min)
16:10 Zła nie ma - dramat **** obyczajowy Japonia 2023, reż. Ryūsuke Hamaguchi, wyk. Hitoshi Omika, Ryô Nishikawa, Ryûji Kosaka (130 min)
18:20 Vera VIII (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2018
20:10 Crossfire (3) - miniserial Wlk. Brytania 2022, wyk. Vikash Bhai, Marta Fuenar, Keeley Hawes, Noah Leggott, Pol Toro
22:10 Nora Sand: Fatalna pomyłka - serial krym. Norwegia/Dania 2025, wyk. Marie Sandø Jondal, Jesper Hagelskær Paasch
00:00 Icebreaker. Każdy ma swój sekret - serial obycz. Finlandia 2024
02:00 Kryptonim Polska (1) - serial kom. Polska 2022

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IX (3/8)
08:30 Przyjaciółki XIX
10:25 Świat według Kiepskich
13:20 Niepamięć - film s.f. USA 2013, reż. Joseph Kosinski
15:55 Mroczna wieża - film fantasy USA 2017
17:55 Spider-Man: Bez drogi do domu - film s.f. USA 2021
21:00 Wszystkie stare noże - thriller USA/Kanada 22, reż. Janus Metz, wyk. Chris Pine
23:15 Pitbull. Niebezpieczne kobiety - film sens. Polska 2016, reż. Patryk Vega
01:55 Fala zbrodni III (9)

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (13,1/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (1,2/6) - serial krym.
13:10 Poirot XII (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (2,3/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
20:00 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman, wyk. David Duchovny
22:40 Patriota - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler, wyk. Steven Seagal, Gailard Sartain
00:30 Surogaci - thriller USA 2009, reż. Jonathan Mostow

TVP KULTURA

08:10 WTEM (12, 17)
08:20 Porozmawiajmy szczerze (16)
08:55 Tygodnik kulturalny
09:50 Na kłopoty Bednarski
11:00 Dom moich synów *** - dramat obyczajowy Polska 1975 (70 min)
12:10 Zawrócony - film ***** obycz. Polska 1994, reż. Kazimierz Kutz (95 min)
13:45 Pastor. Cztery akty
15:05 Emil Karewicz – portret aktora - film dok.
16:00 Dlaczego nie Evans? (3) - serial dok.
17:00 Na kłopoty Bednarski
18:00 Dobre strony (9)
18:30 Informacje kulturalne
18:50 Reżyserzy VI (6/10)
19:35 WTEM (16, 14)
19:42 Andrzej Wajda – Notatki (8)
20:00 Filip - dramat wojenny **** Polska 2021, reż. Michał Kwieciński, wyk. Eryk Kulm (135 min)
22:15 Przygody Sherlocka Holmesa (9/13)
23:20 Hala odlotów (58)
00:25 Scena muzyczna (38)
01:20 Szef roku (El buen patrón) - komedia **** Hiszpania 2021, wyk. Javier Bardem (125 min)

WARNER TV

08:05 J.A.G. VII (20/24)
09:05 Bajer z Bel-Air (9,10/25)
10:05 Za głosem serca (71/90)
11:05 Pełna chata IV
12:05 J.A.G. VII (23,24/24)
14:00 Bajer z Bel-Air
16:00 Pełna chata IV (13,14,15,16/26) - serial kom.
19:55 Miłość jak narkotyk - komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
22:00 Uznany za niewinnego - film sens. USA 1990, reż. Alan J. Pakula, wyk. Harrison Ford
00:30 Wzgórze rozdartych serc - film sens. USA 1986

PARAMOUNT

10:00 Wolny dzień pana Ferrisa Buellera - komedia USA 1986, reż. John Hughes
12:20 Narzeczona dla geniusza - komedia romant. USA 94
14:25 Starsky i Hutch - film sensacyjny USA 2004
16:30 Naga broń 2 1/2 - komedia USA 1991, reż. D. Zucker
18:20 Naga broń 33 1/3 - komedia USA 1994
20:00 Mexican - komedia sensacyjna USA/Meksyk 2001
22:35 Stygmaty - horror USA/Meksyk 99, reż. R. Wainwright
00:30 Suburra - dramat krym. Włochy/Francja 2015

HBO

09:40 Kung Fu Panda: Święta, święta i Po - film animowany USA 2010 (25 min)
10:05 Felek i Tola ratują las *** - film anim. Holandia/Belgia/Luks. 24 (70 min)
11:15 Spider-Man **** **Uniwersum** - film anim. USA 2018 (115 min)
13:10 Człowiek z bieguna *** - komediodramat USA 2014 (90 min)
14:40 Letnia szkoła, 2001 **** - dramat obycz. Czechy/Wietnam 2025 (105 min)
16:25 W skrócie - komediodramat Niemcy 2024, reż. David Dietl (105 min)
18:10 Wielka odważna piękna podróż *** - film przyg. USA/Irlandia 2025, reż. Kogonada (110 min)
20:00 Anakonda - horror ** USA 2025, reż. Tom Gormican, wyk. Paul Rudd (100 min)
21:40 Euforia III (3/8)
22:45 Peacemaker II (5/8)
23:25 Twój potwór *** - komedia Wlk. Brytania/USA 2024 (100 min)
01:05 To już jest koniec *** - komedia USA 13, wyk. James Franco (105 min)

CINEMAX

13:45 Wietrzne podróże - dramat obycz. Kolumbia/Niemcy/Argentyna/Holandia 2009
15:45 Nauczyciel, który obiecał nam morze - film biograficzny Hiszpania 2023
17:30 Transfomers: Ostatni Rycerz - film s.f. USA/Chiny/Kan. 17
20:00 Ostatni przystanek w hrabstwie Yuma - thriller USA 2023, reż. Francis Galluppi
21:30 Lobster - komediodramat Irl./Wlk. Bryt./Grecja/Francja/Hol./USA/Belgia 2015
23:25 Skandalista Larry Flynt - film biograficzny USA 1996

ROMANCE TV

09:25 Górski lekarz (2/7)
10:20 Jak wygrać wojnę rozwodową - film obycz. Niemcy 15
12:15 Rejs ku szczęściu
14:15 Rosamunde Pilcher: Niechciana miłość - film obyczajowy Niemcy 2025
16:05 Rodzina Andersów (4/4)
18:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (7/8) - serial krym.
19:00 Górski lekarz (3/7)
20:00 Terapia pod palmami - romans USA 2020, reż. Brian Brough, wyk. Melanie Stone
21:50 Ojcowskie radości - komedia Niemcy 2022
23:45 Górski lekarz (3/7)

CANAL+ PREMIUM

08:35 Dahomej - film dok.
09:45 Moje pieczone kurczaki *** - film obycz. Polska 2002, reż. Iwona Siekierzyńska (65 min)
10:50 Jutro będzie nasze **** - komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi (115 min)
12:45 Benek - komediodramat Polska/Austria ** 2007 (100 min)
14:25 The Office PL III (8,9/12) - serial kom.
15:20 Joseph i jego dzieci
16:15 Dalajlama. Przez mądrość do szczęścia
17:50 Łapu-Capu
17:55 Franz Kafka - film *** biograficzny Czechy/Polska/Niemcy/Turcja/Francja 2025 (125 min)
20:00 Para z sąsiedztwa II (1/6) - serial sensacyjny
20:50 Making of C+
21:00 Projekt Fighter - serial dokumentalny 2026
21:50 Afterburn ** - komedia USA 2025, reż. J.J. Perry (105 min)
23:35 Syn przeznaczenia ** - horror Wlk. Brytania/Francja 2025 (95 min)
01:10 Nie chcemy innej ziemi - film dok.

TVN FABUŁA

09:50 Przepis na życie V (3)
10:50 Szpital św. Anny (16/50)
11:50 Druga szansa
13:55 Układ warszawski (3/13)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Superbohaterowie (1)
16:30 Motywy filmowe (10)
16:45 Głupi i głupszy - komedia USA 1994, wyk. Jim Carrey
19:00 Szpital św. Anny (22/26)
20:00 Dom nad jeziorem - melodramat USA 2006
22:15 Starcie tytanów - serial dok. Wlk. Bryt./Australia/USA 10
00:20 Droga powrotna - film sportowy USA/Kanada 2020

AMC

11:50 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
13:40 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 - film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
15:25 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
17:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
20:00 Miasto śmierci - thriller Meksyk/USA 2006
22:10 Sekslista 101 - komedia USA 2007, reż. Daniel Waters

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:25 Dr House II (14/24)
09:25 Castle VI (3,4/23)
11:20 Detektyw Monk III (2,3/16) - serial krym. USA 05
13:20 Dr House II (15,16/24)
15:20 Agenci NCIS XIII (15,16/24) - serial krym. USA 16
17:10 Castle VI (5,6/23) - serial kryminalny USA 2013
19:10 FBI V (2,4/23) - serial sensacyjny USA 2022
21:05 Zabójcza broń II (16,17/22) - serial krym. USA 18
23:00 Castle VI (5,6/23)
00:45 FBI V (2/23)

EPIC DRAMA

09:25 Lekarze na start
11:00 Agenci NCIS XVI (13,14/24) - serial krym. USA 18
12:45 Wszystkie stworzenia duże i małe (6/6) - serial obycz.
13:45 Rodzina Hardacre'ów
14:45 Panna Marple IV (3/4)
16:45 Agenci NCIS XVI (15,16/24) - serial krym.
18:35 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
19:30 Lekarze na start
21:00 Sherlock i córka - serial krym. USA/Wlk. Brytania 2025
22:00 Robin Hood
23:15 Wiedeńska krew III (2/3)
01:10 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Gwiazdy lumpeksów II (8/10) - serial dok. Polska 2025
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (1, 2) - reality show
11:25 Ugotowani (1, 2)
13:30 Kuchenne rewolucje (4, 5) - reality show Polska 22
15:35 Jestem z Polski XII (5,4)
17:45 Kuchenne rewolucje (11, 5, 6) - reality show
20:50 Do zobaczenia II (4, 8/11) - cykl reportaży Polska 25
21:50 Jestem z Polski XII (11,12) - serial dok. Polska 23
23:45 Hotel Paradise (35)
00:45 40 kontra 20 (5)

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona III (1/8)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (4970)
18:15 Zawodowi handlarze
19:00 Naprawy nie do naprawy (4) - mag. motoryzacyjny
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (7/16) - serial dok.
20:15 Jeździć, obserwować VII
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4970)
22:20 Zawodowi handlarze (7)

BBC FIRST

08:35 Lewis VII (1/6)
09:35 Ojciec Brown IX (3/10)
10:35 Śmierć pod palmami VII
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Koroner II (5,6/10)
14:55 Ojciec Brown III (7/15)
15:55 Lewis VII (1/6)
16:55 My Life is Murder (9/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami VII (6/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder III
22:00 Milczący świadek 28
00:10 Koroner II (5/10)
01:10 Śmierć pod palmami VII

FX

09:10 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (13,14/25)
11:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (19/22)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (9,10/22)
13:45 Agenci NCIS VIII (9,10/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (20/22)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (15,16/25)
18:20 FBI III (13,14/15)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
22:00 Matlock (4/19)
22:55 Rambo II - film sensacyjny USA/Meksyk 1985

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (2/8) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
13:00 Zbudujemy fajny dom II
13:55 House Hunters (10, 1)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Zgłoś remont (5)
19:05 Weekendowa metamorfoza (7) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (2)
21:00 Dorota was urządzi III
22:30 House Hunters (1—4)

BBC LIFESTYLE

09:55 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
11:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (2) - show
13:15 Bajecznie bogaci agenci
14:30 Wielkie amerykańskie wypieki (5) - program rozrywk.
15:35 Zapraszam do stołu
17:40 Domy gwiazd z Abbey Clancy (1) - reality show
18:35 Mistrzowie szycia (6)
19:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
21:00 Wielkie amerykańskie wypieki (6) - program rozrywk.
22:00 Sarah Beeny: moja walka z rakiem piersi - film dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół VIII (6,7/16)
08:55 Przyjaciele IV (16—21/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (2—7/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół VIII (8—11/16) - serial kom. USA 10
16:30 Przyjaciele IV (22—24,1,2,3/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (8—13/24) - serial kom.
22:00 The Office PL II (5,6)
23:05 Comedy Club (5, 6)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (7/10)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex XXIII (1)
09:25 Rodzinka.pl III
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo IV (13/13)
11:25 Na dobre i na złe
12:25 Pan Mama (16)
13:00 Zaraz wracam (26)
13:35 Ojciec Mateusz XXVI (6,7) - serial krym. Polska 2021
15:35 Komisarz Alex XXIII (2)
16:25 Na sygnale (54,55)
17:35 Ranczo V (1,2/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXVI (8,11) - serial krym. Polska 21
21:30 Ranczo V (3,4/13)
23:25 Ojciec Mateusz XXVI (9)
00:20 Pan Mama

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Luksusowa ucieczka
12:35 Jamie Oliver (10, 11)
13:25 m jak mięso (5, 6)
14:25 Zgrillowani (7) - mag.
14:50 Nie bój ryby! (5, 6)
15:45 Tajemnice indyjskich smaków (5, 6)
16:40 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dokumentalny
18:30 Nie bój ryby! (11)
18:55 Zgrillowani (3) - mag.
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Dzień dobry, obiad (2, 3)
21:15 Anthony Bourdain IX
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (19, 20)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXV
10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (1,2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (18)
14:00 Cudotwórcy VII (6/13)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (13) - lifestyle
15:55 Meblokreacje (8, 9)
16:50 Gardeners' World (21)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (7)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (7) - mag.

PLANETE+

14:50 Stormborn (3/3)
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (6) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (121—124)
18:15 Świat z góry IX (13/14)
18:50 Eksplozja w Lac Megantic (4/4) - serial dok.
19:45 Ernst Degner
20:50 Niezwykłe podróże koleją XI - serial dok.
22:00 Seks chrzęszczący chityną - film dok.
23:10 Sterylizacja po amerykańsku - film dok. USA 2020

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (5/15) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski IV (5/19)
11:00 Złoto drwali (1/9)
12:00 Fani czterech kółek XIV
13:00 Nagi instynkt przetrwania VIII (11/18) - serial dok.
14:30 Strażacy - serial dok.
15:00 Złomowisko PL (1)
16:00 Złoto drwali II (5/8)
17:00 Porty: Hiszpania
18:00 Truckerki (6)
19:00 Złomowisko PL XII
22:00 Nagi instynkt przetrwania XII - serial dok. USA 2026
00:00 Czarnobyl: dni, które wstrząsnęły światem (1,2)

TVP HISTORIA

12:15 Nieznana wojna na Północy (6/6) - serial dok.
13:15 Królowie (4)
13:50 Polskie drogi (3)
15:30 Sensacje XX wieku (5, 6)
17:30 Czas honoru (4/13)
18:25 Encyklopedia II wojny światowej (84)
19:00 Fake czy historia?
19:40 Królowie (43)
20:15 Zatoka szpiegów II (4)
21:10 Islandia: na granicy zimnej wojny (1) - film dok.
22:10 Pakistan, nasz najlepszy wróg (2) - film dok. Francja 23
23:15 Sensacje XX wieku (7, 8)

HISTORY

11:15 Klątwa Wyspy Dębów XIII (16) - serial dok.
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/7)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Piątka z historii (3,2)
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (7) - serial dok. Kanada 25
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 Starożytni kosmici: geneza (1/12) - serial dok.
22:00 Pogromca tajemnic III
23:00 Seksualne obsesje dyktatorów (3) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Złapać przemytnika VI
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (5) - serial dok.
16:00 Egipt VI (3) - serial dok.
17:00 Rzym: początki imperium (2) - serial dokumentalny
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (1/6) - serial dok.
19:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy — best of - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XX (6/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Uwaga, katastrofa! III - serial dokumentalny
22:00 Porzucone konstrukcje

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici II
10:00 Gwiazdy lombardu XVI
12:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (4/10)
13:00 Poszukiwacze historii IX
14:00 Ostatni bastion Hitlera V (4,6/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka III
18:00 Rolnicy. Podlasie VIII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Maszyny bojowe (3/8)
22:00 Polowanie na Hitlera II (8,1/8) - serial dok. USA 2017
00:00 Starożytni kosmici XVI
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

08:10 Planeta Ziemia II II (3/6)
09:15 W okowach mrozu IX
11:15 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (6/6) - serial dok.
12:15 Planeta Ziemia II II (3/6)
13:20 Układ Słoneczny (3/5)
14:25 W okowach mrozu XII
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Brytyjskie fabryki IX
17:30 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (6/6) - serial dok.
18:30 Planeta Ziemia III III
19:45 Imperium brytyjskie
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu XII
22:55 Brytyjskie fabryki X (2)

POLSAT VIASAT HISTORY

12:30 Zakazana historia VII
13:30 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
14:20 II wojna światowa: końcówka (1) - serial dok.
15:25 Linie frontu - serial dok.
16:40 Tajne bronie II wojny światowej (6/6) - serial dok.
17:50 II wojna światowa — wielkie bitwy w Europie (2/8)
18:55 Tajemnica Włóczni Przeznaczenia - film dok.
20:05 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
21:00 Ramzes: władca Egiptu
22:00 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (2/3)

eprasa.pl 7647588477

CZWARTEK 30.04

Od A do Z

BAŁKAŃSKA VENDETTA II ★★
film sens., USA/Włochy 2024, reż. Valeri Milev, wyk. Jean-Claude Van Damme, Jacqueline Fernandez, Peter Stormare
21:00 | **canal+ premium**
Jean-Claude Van Damme zamiast emerytury wraca do filmu sprzed 7 lat, by zaproponować powtórkę z rozrywki: brat pokonanego gangstera szuka zemsty. Ale Van Damme nie pozwala dmuchać sobie w kaszę.

BEZ PRZEBACZENIA ★★★
thriller, Irlandia/Wlk. Brytania/Belgia 2024, reż. Chris Andrews, wyk. Christopher Abbott, Barry Keoghan, Colm Meaney
21:40 | **cinemax**
Konflikt miedzy dwoma pasterskimi rodzinami, żyjącymi wśród gór z dala od innych, pod wpływem surowych okoliczności eskaluje, doprowadzając do krwawych rozstrzygnięć.

BOSKA SARAH BERNHARDT ★★★
film biograficzny, Francja/Belgia 2024, reż. Guillaume Nicloux, wyk. Sandrine Kiberlain, Laurent Lafitte, Amira Casar
20:00 | **hbo**
Przed amputacją nogi Sarah Bernhardt przyjmuje Sachę Guitry'ego, syna swej wielkiej miłości Luciena, wybitnego aktora, by przypomnieć mu benefis z 1896 roku i uświadomić go, że poślubił kochankę ojca.

DZIEWCZYNA, KTÓRA UCIEKŁA: HISTORIA KARY ROBINSON ★★★
thriller, USA 2023, reż. Simone Stock, wyk. Katie Douglas, Cara Buono, Kristian Bruun
20:00 | **warner tv**
Na faktach: przed laty dzielna piętnastolatka została uprowadzona przez seryjnego mordercę, ale wykorzystała okazję, by uciec swemu oprawcy i doprowadzić do jego schwytania mimo bezczynności policji.

GRUNT TO RODZINKA ★★
komedia, Francja 2004, reż. Alain Berbérian, wyk. Christian Clavier, Jean Reno, Caterina Murino
21:00 | **tvn 7**
Niezapomniany duet z „Gości" w turystycznym folderze: prywatny detektyw Jean Reno przybywa na Korsykę, by odnaleźć Christiana Claviera – ukrywającego się separatystę.

Perfect Days

20:10 | **ale kino+ hd**
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Wim Wenders powraca do szczytowej formy: opowieść o czyścicielu toalet w Tokio, znajdującym radość w najprostszych czynnościach, wykonywanych z oddaniem właściwym uroczystym rytuałom.

MYZ

KOMEDIA
NIEMCY/JAPONIA 2023, REŻ. WIM WENDERS, WYK. KÔJI YAKUSHO, TOKIO EMOTO, ARISA NAKANO

LARRY CROWNE: UŚMIECH LOSU ★★★
komediodramat, USA/Francja 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Tom Hanks, Julia Roberts, Cedric The Entertainer
23:00 | **tvn 7**
Mężczyzna dojrzały traci pracę, więc podejmuje studia, by poprawić swoje kwalifikacje, a w college'u odkrywa, że jedna z prowadzących zajęcia może się okazać kobietą jego życia. Podnosi na duchu.

LOKATORKA ★★
dramat krym., Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak
20:00 | **kino polska**
Obraz dzikiej prywatyzacji w Warszawie z początku XXI wieku: przejmowania tysięcy lokali komunalnych z lokatorami. Plus nagrodzona w Gdyni Sławomira Łozińska w roli inspirowanej losem Jolanty Brzeskiej.

MIASTO ANIOŁÓW ★★
dramat obycz., USA/Niemcy 1998, reż. Brad Silberling, wyk. Nicolas Cage, Meg Ryan, Dennis Franz
22:55 | **polsat**
Hollywood przerabia „Niebo nad Berlinem" Wima Wendersa: anioł Nicolas Cage przechadzając się po Los Angeles zakochuje się w pani kardiochirurg Meg Ryan. A gdzie poezja oryginału?!

OCEAN'S 8 ★★★
komedia sensacyjna, USA 2018, reż. Gary Ross, wyk. Sandra Bullock, Cate Blanchett, Anne Hathaway
22:40 | **tvn**
Sandra Bullock jako siostra legendarnego włamywacza, która kompletuje damską ekipę, by dokonać spektakularnej kradzieży cennego naszyjnika podczas prestiżowej gali w nowojorskiej Metropolitan Opera.

RODZAJE ŻYCZLIWOŚCI ★★★
komedia, Irlandia/Wlk. Brytania/USA/Grecja 2024, reż. Yorgos Lanthimos, wyk. Jesse Plemons, Emma Stone, Willem Dafoe
22:40 | **hbo**
Yorgos Lanthimos w wersji niskobudżetowej, jakkolwiek z międzynarodową gwiazdorską obsadą, bawi się absurdem, podglądając – w trzech nowelach – ludzi, którym przyszło zmagać się z przeznaczeniem.

SEKSMISJA ★★★★
komedia, Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna
20:00 | **stopklatka**
Poddani hibernacji mężczyźni budzą się w następnym stuleciu - w postapokaliptycznym świecie kobiet, pozbawionym pierwiastka męskiego. Wielki przebój od czasów kinowej premiery: nie starzeje się.

SKRZYDLATE ŚWINIE ★★★
film obycz., Polska 2010, reż. Anna Kazejak, wyk. Paweł Małaszyński, Piotr Rogucki, Olga Bołądź
22:20 | **kino polska**
Nie tylko o kibicach: gdy ukochana drużyna spada z ligi, stojący dotąd na straży honorowego kodeksu kibic – wobec wyzwań wieku dojrzałego – zgadza się organizować doping drużynie odwiecznego rywala.

TAXI IV ★★
komedia sensacyjna, Francja 2007, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Emma Wiklund
21:40 | **warner tv**
Znowu to samo: marsylski taksówkarz ze skłonnością do szybkiej jazdy i niewydarzony policjant na tropie terrorystów. Już monotonne, choć wymyślone przez samego Luca Bessona.

ZŁAP MNIE, JEŚLI POTRAFISZ ★★★★
film biograficzny, USA/Kanada 2002, reż. Steven Spielberg, Jeff Tomsic, wyk. Leonardo DiCaprio, Tom Hanks, Christopher Walken
22:35 | **stopklatka**
Na faktach: opowieść o hochsztaplerze, który podając się za kilkanaście osób różnych zawodów, puścił w obieg fałszywe czeki na 2 mln dolarów. Plus Steven Spielberg brawurowo podrabiający kino lat 60.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 7647588477

CZWARTEK 30.04

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (193)
08:00 Serwis Info - magazyn
08:25 Zaraz wracam (30)
09:05 Ranczo II (4/13)
10:05 Komisarz Alex II (13/13)
11:00 Ojciec Mateusz X (9/13)
12:00 Serwis Info - magazyn
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (766)
12:55 Dzika Argentyna (3/3)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - magazyn
15:15 Reporterzy (516)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5910)
17:55 Klan (164) - telenowela
18:20 Zaraz wracam (31)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (24) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Ojciec Mateusz 35** (1) - serial krym. Polska 26
22:20 **Sprawa dla reportera** (1574) - cykl reportaży
23:20 **Książę William. Życie w fotografiach**
00:20 **Powrót** (1) - serial dramatyczny Polska 2021
01:25 **System (Child 44)** ★★★ - film krym. USA/Wlk. Brytania/Czechy/Rumunia 2015, reż. Daniel Espinosa (145 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Operacja zdrowie (78)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7539) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7539) - mag. Polska 2026
11:40 Dzień z życia artysty (9)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (2205)
13:15 Panna młoda (49)
14:05 Va banque (1063)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic - telenowela
16:00 Koło fortuny (2206)
16:35 Familiada (3088)
17:20 Panna młoda (50) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1064)
18:50 Jeden z dziesięciu (18)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Domowe patenty (10)

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Tak to leciało!** (78)
21:40 **Niepewne sytuacje** (30) - program rozrywkowy Polska 2026
22:15 **Syn II** (7,8/10) - serial
23:55 **Rodzinka.pl XVIII** (9) - serial kom. Polska 26
00:30 **Fucking Bornholm** ★★★ - dramat obycz. Polska 2022, reż. Anna Kazejak, wyk. Agnieszka Grochowska (110 min)
02:20 **Akacjowa 38** - serial obyczajowy Hiszpania

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy V (64,65/64)
09:30 Trudne sprawy XXI (61,62) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIII (46—48/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (41)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5889)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (42) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (43) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (37) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (430) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (96)

20:30 **Farma** (204) - reality show Polska 2025
21:30 **Nasz nowy dom** (368) - reality show Polska 26
22:55 **Miasto aniołów (City of Angels)** ★★ - dramat obycz. USA/Niemcy 1998, reż. Brad Silberling (150 min)
01:25 **Sortownia** (8) - serial krym. Polska 2023
02:30 **Zostań, jeśli kochasz (If I Stay)** ★★★ - melodramat USA 2014, reż. R.J. Cutler, wyk. Chloë Grace Moretz (140 min)

TVN

05:40 Uwaga! (7981) - mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (40/40)
06:50 Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku 30 (7) - reality show Polska 2025
07:45 Dzień Dobry TVN (5701) - magazyn Polska 2026
11:20 Doradca smaku (23) - mag. kulinarny Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje XVIII (11) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje XXVI (4) - reality show
13:40 Ukryta prawda (60,1,4/60) - serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny III (42) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska, Joanna Liszowska
17:55 Detektywi VI (42)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7982) - mag.

20:15 **Na Wspólnej XXIV** - serial obyczajowy Polska 2026
20:50 **The Floor** (7) - teleturniej Polska 2026
21:30 **Kuchenne rewolucje: Poznań – Bistro Brejk 32** (8) - reality show
22:40 **Ocean's 8** - komedia ★★★ sensacyjna USA 2018, reż. Gary Ross, wyk. Sandra Bullock, Cate Blanchett (130 min)
00:50 **Skok na głęboką wodę** (8) - reality show
01:55 **Szpital św. Anny III** (3)

TV PULS

06:00 Policjanci z Miami (2,3/23) - serial krym. USA 1984, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XIX (1,2/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Przepis na zbrodnię (28) - serial krym. Polska 2025
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz.
17:00 Dzielnica strachu X (26) - serial krym. Polska 2025
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (42,43) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Planeta singli 3** ★★★ - komedia romantyczna Polska 2019, reż. Sam Akina, Michał Chaciński (125 min)
22:05 **Ślub doskonały** ★ - komedia Polska 2023, reż. Nick Moran, wyk. Adam Woronowicz, Ewa Kasprzyk (115 min)
00:00 **Nasze małe wielkie wesele** ★★ - komedia Francja 23, reż. Frédéric Quiring (105 min)
01:45 **Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (38)

TVN7

05:20 Ten moment (4/20) - serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (39,40,41/68) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (5,58,59/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-1 1 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi II (15/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:00 Szpital św. Anny III (33) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Sekrety życia (9/40) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (17/60) - serial fab.-dok. Polska 2023, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Hotel Paradise** (36) - real tv Polska 2026
21:00 **Grunt to rodzinka (L'enquête corse)** ★★ - komedia Francja 2004, reż. Alain Berbérian, wyk. Christian Clavier (120 min)
23:00 **Larry Crowne: Uśmiech losu** ★★★ - komediodramat USA/Francja 2011, reż. Tom Hanks, wyk. Julia Roberts (135 min)
01:15 **Hotel Paradise** (35)
02:10 **Żyjąc z potworem VI**

MEZZO

12:30 Brahms: Kwintet fortepianowy f-moll, opus 34 – Takács Quartet, Zoltán Kocsis
13:15 Intermezzo
13:30 Konkurs młodych choreografów w Biarritz - taniec Francja 2022
14:55 Filharmonicy Berlińscy, Pierre Boulez: Ravel, Mozart, Bartók, Debussy - muz. klas.
16:35 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache: Debussy, Iberia / Ravel, Boléro / Debussy, Preludium do „Popołudnia fauna"
17:50 Antonio Vivaldi: Farnace - opera Włochy 2021
20:30 Angélique Kidjo – Jazzopen Stuttgart 2024
21:55 Jazz w La Villette: Ana Carla Maza - koncert F 2022
22:35 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert Szwajc. 85

PULS 2

11:00 Gigantozaur II (8/26)
11:25 Dinopociąg II (16/26)
11:55 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie IV (8,7/10)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous II (18,24/26)
16:00 Superthings: Kazoom Power (22,23/26) - serial anim.
16:15 Fineasz i Ferb
16:50 Marta mówi! II (8/15)
17:10 Superkoty
17:45 Świnka Peppa II (50/52)
17:50 Bing (13,14/78)
18:20 Masza i niedźwiedź VI
18:35 Myszka Miki: Frajdomek (17/26)
19:00 Don Matteo XIII
20:00 Przepis na zbrodnię (31)
21:00 Dzielnica strachu X (30,31) - serial krym. Polska 25
23:00 Zawód gangster 4 - thriller Wlk. Brytania 2019
01:00 Dzielnica strachu X (28)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X - serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci VIII (48,49/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (43,35) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (43)
12:55 Trudne sprawy XXI (73,74,75) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (36, 37) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (43,44) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (36) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział krym. XX (36)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (36) - serial krym.
22:40 Purpurowe rzeki II: Aniołowie apokalipsy - thriller Francja/Włochy/Wlk. Bryt. 04
00:45 Interwencja

METRO

07:45 Sekrety życia (26/40)
08:40 Szpital (17,18/69)
10:40 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:40 Anatomia piękna II (4)
13:40 Przepis na życie IV
14:40 Zapukaj do moich drzwi
15:40 The Floor (9, 10)
17:00 Ciężarówką przez Afrykę (1) - serial dok.
18:00 Prawo Agaty III - serial obyczajowy Polska 2013
19:00 Kartoteka IX (7,8) - serial fab.-dok. Polska 2015
21:05 Kryminalni V (3) - serial kryminalny Polska 2006, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Kuba Wojewódzki (9) - talk-show Polska 2025
00:30 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (8/12)
01:30 Szpital (13/69)
02:25 Dieta czy cud? (10)

eprasa.pl 7647588477

CZWARTEK 30.04

STOPKLATKA

08:35 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (33)
09:00 **Robert Makłowicz** (152, 149) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada II** (5,6/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (9,10/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXIV** (7,3,2/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver II** (2,3/22)
18:00 **Wojny magazynowe: Kanada** (9,10/12)
19:05 **Wojny kontenerowe** (4,5/16) - serial dok.
20:00 **Seksmisja** - komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna (155 min)
22:35 **Złap mnie, jeśli potrafisz (Catch Me If You Can)** - film biograficzny USA/Kanada 2002, reż. Steven Spielberg, Jeff Tomsic (180 min)
01:35 **Ostatnia rodzina** - film biograficzny Polska 2016, reż. Jan P. Matuszyński, wyk. Andrzej Seweryn, Dawid Ogrodnik, Aleksandra Konieczna (170 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (8)
08:40 Polska Kronika Filmowa 01/55 - reportaż Polska 1955
09:00 Paragon, gola! - komedia Polska 1969
11:05 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
11:55 Diabeł - film krótkometrażowy Polska 2022
12:30 Potop, cz. 2 - film historyczny Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Tadeusz Łomnicki
15:35 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Zbigniew Cybulski
17:15 Czterej pancerni i pies (3,4) - serial wojenny Polska 66
20:00 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
22:20 Skrzydlate świnie - film obycz. Polska 2010, reż. Anna Kazejak, wyk. Paweł Małaszyński, Piotr Rogucki
00:40 IO - film przyg. Polska/Włochy 2022, reż. Jerzy Skolimowski, wyk. Sandra Drzymalska, Tomasz Organek
02:20 Atrakcyjny pozna panią... - komedia Polska 2004, reż. Marek Rębacz, wyk. Roman Kłosowski

ALE KINO+

09:35 **The Hero** - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 **Grantchester IX** (3,4/8)
12:20 **Vera VIII** (1/4)
14:10 **Szare śniegi Syberii (Ashes in the Snow)** - dramat hist. USA/Litwa 2018, reż. Marius A. Markevicius, wyk. Sophie Cookson (120 min)
16:10 **Strefa interesów (The Zone of Interest)** - dramat wojenny Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer (130 min)
18:20 **Vera VIII** (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2018
20:10 **Perfect Days** - komedia Niemcy/Japonia 2023, reż. Wim Wenders, wyk. Kôji Yakusho, Tokio Emoto, Arisa Nakano, Aoi Yamada (145 min)
22:35 **Na fali ryzyka (Breakwater)** - thriller USA 2023, reż. James Rowe, wyk. Dermot Mulroney, Darren Mann, Alyssa Goss (125 min)
00:40 **Morderstwo na basenie (The Girl in the Pool)** - thriller USA 2024, reż. Dakota Gorman (100 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin IX (4/8)
08:30 Przyjaciółki XIX
10:25 Świat według Kiepskich
14:45 Jurassic Park III - film s.f. USA 2001, reż. Joe Johnston
16:40 Jeszcze większe dzieci - komedia USA 13, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler
18:45 Zanim się pojawiłeś - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2016, reż. Thea Sharrock
21:00 Wyjdź za mnie - komedia romantyczna USA/Chiny/Japonia 2022, reż. Kat Coiro
23:25 Znachor - melodramat Polska 2023, reż. Michał Gazda

KINO TV

08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (2,3/13)
11:00 Panna Scarlet i komisarz III (3,4/6) - serial krym.
13:10 Poirot XIII (1/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (4,5/13)
17:50 Panna Scarlet i komisarz III (5,6/6) - serial krym.
20:00 Jeden gniewny człowiek - thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Guy Ritchie
22:40 Dziedzictwo. Hereditary - thriller USA 2018
01:05 3000 mil do Graceland - komedia krym. USA 2001

TVP KULTURA

08:20 **Przystań nad Biblią** (8)
08:35 **Informacje kulturalne**
09:00 **Kolekcja** (5) - mag.
09:15 **Studio Kultura – niedziela z...** (700) - mag.
10:10 **Na kłopoty Bednarski**
11:10 **Respekt – Królowa soul** - film biograficzny USA/Kanada 2021, reż. Liesl Tommy (150 min)
13:40 **Reżyserzy VI** (6/10)
14:35 **Klucznik** - film obycz. Polska 81, reż. Wojciech Marczewski, wyk. Wirgiliusz Gryń (95 min)
16:10 **Dlaczego nie Evans?**
17:05 **Na kłopoty Bednarski**
18:10 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Którędy po sztukę** (8)
18:50 **Enzo Ferrari. Czerwony i czarny**
20:00 **Wstęp do filmu** (584)
20:10 **Popioły: cz. II** - dramat wojenny Polska 1965, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Pola Raksa (135 min)
22:25 **Hala odlotów** (59)
23:25 **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
00:00 **Video Killed the Radio Star** (4) - serial dok.
00:40 **Filip** - dramat wojenny Polska 2021, reż. Michał Kwieciński (120 min)

WARNER TV

09:20 Bajer z Bel-Air
10:25 Za głosem serca (72/90)
11:25 Pełna chata IV (15,16/26)
12:25 J.A.G. VII (24,2/24)
14:20 Bajer z Bel-Air
16:20 Pełna chata IV
18:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - komedia USA 1994, reż. Alan Metter
20:00 Dziewczyna, która uciekła: Historia Kary Robinson - thriller USA 2023
21:40 Taxi IV - komedia sensacyjna Francja 2007
23:25 Kryminalni: Misja śląska - film krym. Polska 2006

PARAMOUNT

09:25 Policyjna grupa pościgowa XXII - serial dok.
10:25 Buntownik z wyboru - dramat obycz. USA 1992
13:05 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
16:25 Naga broń 33 1/3 - komedia USA 1994
18:00 Choć goni nas czas - komediodramat USA 2007
20:00 Pan i pani Smith - komedia sens. USA 2005
22:30 Londyn w ogniu - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016
00:25 John Rambo - film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

HBO

09:30 **Hutnik szkła** - dramat obyczajowy Pakistan/USA 2023 (100 min)
11:10 **Eddie zwany Orłem** - film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
12:55 **Tripped Up** - komedia USA 2023 (95 min)
14:30 **Twój potwór** - komedia Wlk. Brytania/USA 2024 (100 min)
16:10 **Lato w grudniu** - dramat obyczajowy Hiszpania 2024 (95 min)
17:45 **Wciąż tu jestem** - dramat obycz. Brazylia/Francja 2024, reż. Walter Salles (135 min)
20:00 **Boska Sarah**
Bernhardt - film biograficzny Francja/Belgia 2024, reż. Guillaume Nicloux (95 min)
21:35 **Między mrokiem a geniuszem** (2)
22:40 **Rodzaje życzliwości** - komedia Irlandia/Wlk. Brytania/USA/Grecja 2024, reż. Yorgos Lanthimos (160 min)
01:20 **Elizjum** - film s.f. USA 2013, reż. Neill Blomkamp, wyk. Matt Damon (110 min)

CINEMAX

12:40 Jak zostałam perliczką - komedia Wlk. Brytania/Zambia/Irlandia/USA 2024
14:20 Dni szczęścia - dramat obyczajowy Kanada 2023
16:15 Niewidzialna walka - komedia Estonia/Grecja/Finlandia/Łotwa 2023
18:10 Tuesday - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2023
20:00 Fargo (7,8/10)
21:40 Bez przebaczenia - thriller Irlandia/Wlk. Brytania/Belgia 2024
23:25 Przetrzymać tę miłość - thriller Wlk. Brytania 2004

ROMANCE TV

10:20 Statek marzeń
12:20 Pulchna jak ja - komedia romantyczna Niemcy 2007
14:15 Piękna i miliarder - komediodramat USA/Kan. 22
16:05 Dora Heldt: Ani słowa tacie! - komedia Niemcy 2012
18:00 Śledztwo prowadzi Watzmann (8/8) - serial krym.
19:00 Górski lekarz (3/7)
20:00 Inga Lindström: Emma Svensson i miłość - film obycz. Niemcy 2007, reż. K. Meeder
21:55 Lilly Schönauer: Na zawsze i jeden dzień - dramat obycz. Austria/Niemcy 2008
23:50 Górski lekarz (3/7)

CANAL+ PREMIUM

08:55 **Pieniądze to nie wszystko** - komedia Polska 2000 (105 min)
10:40 **Maria Callas**
12:25 **Kiler-ów 2-óch** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
14:20 **The Office PL III** (9,10/12) - serial kom.
15:20 **Iran: Pokolenie Z – między wolnością a represją** - film dok.
16:15 **Hollywood Buzz** (48)
16:40 **Mamma Mia! Here We Go Again!** - musical Wlk. Brytania/USA 2018 (110 min)
18:30 **Łapu-Capu**
18:35 **Morderstwo w ambasadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
20:00 **Król i zdobywca** (4/8) - serial obycz. Wlk. Brytania/Islandia/USA 25
20:50 **Making of C+**
21:00 **Bałkańska vendetta II** - film sensacyjny USA/Włochy 2024, reż. Valeri Milev (85 min)
22:25 **Skarbek** - film sens. Polska/Wlk. Brytania/USA 2024 (105 min)
00:10 **Strefa** - film s.f. USA 2024, reż. George Nolfi (90 min)

TVN FABUŁA

10:50 Szpital św. Anny (17/50)
11:50 Druga szansa (3/13)
13:55 Układ warszawski (4)
14:55 Detektywi - serial dok.
15:55 Absolwenci (5)
16:35 Seriaale Top 5 (6)
16:45 Córka prezydenta - komedia romant. USA/Wlk. Bryt./Czechy/Włochy 2004
19:00 Szpital św. Anny (23/26)
20:00 xXx: Reaktywacja - film sens. USA 2017, reż. D.J. Caruso
22:25 Gniew tytanów - film przyg. USA/Hiszpania 2012
00:30 Strażnicy - film akcji USA 2009, reż. Zack Snyder

AMC

09:10 Kobieta muszkieter (2) - film przygodowy Niemcy/USA/Chorwacja 2004
10:50 I uderzył grom - film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
12:45 Nowy świat (1,2,3,4/4)
15:50 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer
17:50 Włoska robota - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
20:00 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
23:00 Resident Evil: Witajcie w Raccoon City - horror USA/Kanada/Niemcy 2021

eprasa.pl 7647588477

AXN

08:25 Dr House II (16/24)
09:25 Castle VI (5,6/23)
11:20 Detektyw Monk III (4,5/16) - serial krym. USA 05
13:20 Dr House II (17,18/24)
15:15 Agenci NCIS XIII (17,18/24) - serial krym. USA 16
17:10 Castle VI (7,8/23)
19:10 FBI V (5,6/23)
21:05 Agenci NCIS XX (11/22) - serial krym. USA 2023
22:05 Agenci NCIS: Hawaje (22/22) - serial krym. USA 2021
23:00 Castle VI (7,8/23)
00:45 FBI V (5/23) - serial sens.

EPIC DRAMA

08:50 Lekarze na start
10:20 Agenci NCIS XVI (15,16/24) - serial krym.
12:05 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial obycz.
13:20 Jane Eyre (2/4)
14:30 Panna Marple IV (4/4)
16:35 Agenci NCIS XVI (17,18/24) - serial krym.
18:20 Marlow: klub zbrodni II (6/6) - serial kryminalny
19:30 Lekarze na start
21:00 Nędznicy (3/6) - serial obycz. Wlk. Brytania/USA 2018
22:20 Świadek oskarżenia (3)
23:10 Panna Marple III (3/4)
01:10 Lekarze na start

TVN STYLE

08:45 Gwiazdy lumpeksów II (9/10) - serial dok. Polska 2025
09:50 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
11:25 Ugotowani (3, 4)
13:30 Kuchenne rewolucje (8, 7) - reality show
15:35 Jestem z Polski XVI (28,6) - serial dok. Polska 2025
17:45 Kuchenne rewolucje (12, 7, 9) - reality show
20:50 Zgłoś remont (6) - reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski XII (13,14)
23:45 Hotel Paradise (36)
00:45 40 kontra 20 (7)

TVN TURBO

08:15 Nic do ukrycia (5/12)
09:15 Fani czterech kółek XVI
10:15 Złomowisko PL IX
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować IV
18:00 Raport Turbo (4971)
18:15 Duda kontra Szafrański X (4/10) - serial dok.
19:00 Mobilni mechanicy (1)
19:45 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (6) - mag.
20:30 Zawodowi handlarze
21:15 Z drugiej ręki (13)
22:00 Raport Turbo (4971)
22:20 Zawodowi handlarze (8)

BBC FIRST

08:35 Lewis VII (2/6)
09:35 Ojciec Brown IX (4/10)
10:35 Śmierć pod palmami VII
11:45 Zagadki doktora Blake'a
12:55 Koroner II (7,8/10)
14:50 Ojciec Brown III (8/15)
15:50 Lewis VII (2/6)
16:50 My Life is Murder
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami VII
21:00 Milczący świadek 28 - serial krym. Wlk. Bryt. 2025
23:10 Ojciec Brown XIII (2/10)
00:15 Koroner II (7/10)
01:15 Śmierć pod palmami VII

FX

09:10 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (15,16/25)
11:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (20/22)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12/22)
13:45 Agenci NCIS VIII
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (21/22)
16:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (17,18/25)
18:20 FBI III (14,15/15)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (13,14/22)
22:00 Kolekcjoner kości - thriller USA/Kanada 1999
00:25 Tropiciel III (11)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III (4/13) - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VIII
13:00 Zbudujemy fajny dom II
13:55 House Hunters (5, 6)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:05 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (8, 1) - reality show
20:05 Dorota was urządzi III (9,10/13) - serial dok. Polska 15
21:35 Zróbmy sobie dom (9)
22:35 House Hunters (5—8)
00:50 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie szycia (6)
09:55 Zapraszam do stołu
12:10 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) - show
13:25 Domy gwiazd z Abbey Clancy (1) - reality show
14:30 Jak mądrze schudnąć? III (1/5) - serial dok.
15:30 Zapraszam do stołu (
17:35 Domy gwiazd z Abbey Clancy (2) - reality show
18:35 Mistrzowie szycia (7)
19:40 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) - show
21:00 Cena idealnego ciała z Olivią Attwood (3,4/5)
23:00 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół VIII (10,11/16)
08:55 Przyjaciele IV (22—24,1,2,3/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (8—13/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół VIII (12—15/16) - serial kom.
16:30 Przyjaciele V (4—9/24) - serial kom. USA 1998
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (14—19/24) - serial kom.
22:00 The Office PL II (7,8)
23:05 Comedy Club (7, 8)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (9/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex XXIII (2)
09:25 Rodzinka.pl III
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo V (1/13)
11:20 Ojciec Mateusz 34 (13)
12:15 Pan Mama (17)
12:55 Zaraz wracam (27)
13:30 Ojciec Mateusz (7,8)
15:25 Komisarz Alex XXIII (3)
16:20 Na sygnale (55,56)
17:25 Ranczo V (2,3/13)
19:25 Ojciec Mateusz XXVI (9)
20:25 Komisarz Alex XXV (7)
21:25 Ranczo V (4,5/13)
23:20 Ojciec Mateusz XXVI (11)
00:15 Wojna zastępcza
01:00 Pitbull - serial sens.

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Luksusowa ucieczka
12:35 Jamie Oliver (11, 12)
13:25 m jak mięso (7, 8)
14:25 Zgrillowani (8)
14:50 Nie bój ryby! (6, 7)
15:45 Tajemnice indyjskich smaków (6, 7)
16:40 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dokumentalny
18:30 Nie bój ryby! (12)
18:55 Zgrillowani (4)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Bosacka daje radę (6, 7)
21:15 Anthony Bourdain IX
00:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (20, 21)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
11:55 Mały metraż w wielkim stylu II (2) - serial dok.
12:50 Gardeners' World (19)
14:00 Cudotwórcy VII (7)
15:00 Wakacyjne domy na wynajem (14) - lifestyle
15:55 Daleko od miasta XII
16:50 Gardeners' World (22)
18:00 Ucieczka na wieś XXV
19:00 Wielkie projekty: Australia X - serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VII (8)
22:00 Przekopiemy Ci ogródek
22:55 Gardeners' World (9)

PLANETE+

12:35 Czego nam nie mówią o odchudzaniu - film dok.
14:35 Czy warto pościć?
15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (7) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj? IV (125—128)
18:15 Świat z góry IX (14/14)
19:00 Nelly i Nadine
20:50 Niezwykłe podróże koleją XI (7/8) - serial dok.
22:00 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
00:20 Niezwykłe podróże koleją XIV (8) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów IV (6/15)
10:00 Klan z Alaski IV (6/19)
11:00 Złoto drwali (2/9)
12:00 Fani czterech kółek XIV
13:00 Nagi instynkt przetrwania VIII (9/18) - serial dok.
14:30 Strażacy - serial dok.
15:00 Złomowisko PL (2)
16:00 Złoto drwali II (6/8)
17:00 Porty: Hiszpania
18:00 Truckerki (7)
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Gorączka złota XVI (23/24) - serial dok. USA 2025
22:00 Łowcy opali VIII (12/20)
23:00 Morze złota XIII (9)

TVP HISTORIA

11:40 Islandia: na granicy zimnej wojny (1) - film dok.
12:40 Amerigo Vespucci, zapomniany odkrywca
13:40 Królowie (5)
14:15 Polskie drogi (4)
15:40 Sensacje XX wieku
17:35 Czas honoru (5/13)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (85)
19:10 Flesz historii (759)
19:35 Królowie (44)
20:10 Zatoka szpiegów II (5)
21:00 Lucy Worsley i zagadki historii (1) - serial dok.
22:05 Białe Autobusy

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/7)
15:50 Gwiazdy lombardu XII
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (1/8)
17:10 II wojna światowa: planeta w ogniu (4) - serial dok.
18:10 Starożytni kosmici
20:00 Starożytni kosmici XIV
21:00 Gwiazdy lombardu XXV
22:00 Skarby Hitlera: ostatnia wyprawa - serial dok.
23:00 Piątka z historii (3,2)
23:55 Jak to wyjaśnić IV (5/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (7/16) - serial dok.
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (4)
17:00 Rzym: początki imperium - serial dok. USA 2024
18:00 II wojna światowa: ukryta prawda (2/6) - serial dok.
19:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy IV (2/6) - serial dok.
20:00 Katastrofa w przestworzach XX (5/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Euroinżynieria - serial dok. USA 2026
22:00 Premiera: Megametro II

FOCUS TV

08:00 Byli sobie podróżnicy
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici II
10:00 Gwiazdy lombardu XVI
12:00 Niezwykłe osiągnięcia starożytności (9/10)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Ostatni bastion Hitlera V (5,1/6) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka III (1)
18:00 Rolnicy. Podlasie VIII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii
23:00 Bitwa o Okinawę
00:00 Starożytni kosmici XVI (10/20) - serial dok. USA 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

11:20 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (6/6) - serial dok.
12:20 Planeta Ziemia II II (3/6)
13:25 Układ Słoneczny (4/5)
14:30 W okowach mrozu XII
15:25 Życie na pustkowiu XI
16:25 Pewnego razu w kosmosie (2/4) - serial dokumentalny
17:40 Skarby przeszłości i ich tajemnice V (6/6) - serial dok.
18:35 Planeta Ziemia III III
19:45 Planeta zmian II (2/2)
20:55 Życie na pustkowiu XI
21:55 W okowach mrozu XII
22:55 Bezsenność: australijska rewolucja Michaela Mosleya

POLSAT VIASAT HISTORY

12:35 Punkty zwrotne II wojny światowej (1/6) - serial dok.
13:40 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dokumentalny
14:35 Ramzes: władca Egiptu
15:35 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (2/3)
16:35 Wojny faraonów (4/4)
17:50 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (3/8)
18:55 Punkty zwrotne II wojny światowej (1/6) - serial dok.
20:00 Najgroźniejsi ludzie Hitlera - serial dok.
21:00 Tajemnice Jezusa
22:05 Zaginione miasta Biblii (1,2/2) - serial dok. Wlk. Bryt. 22

eprasa.pl 7647588477

szyfropanorama

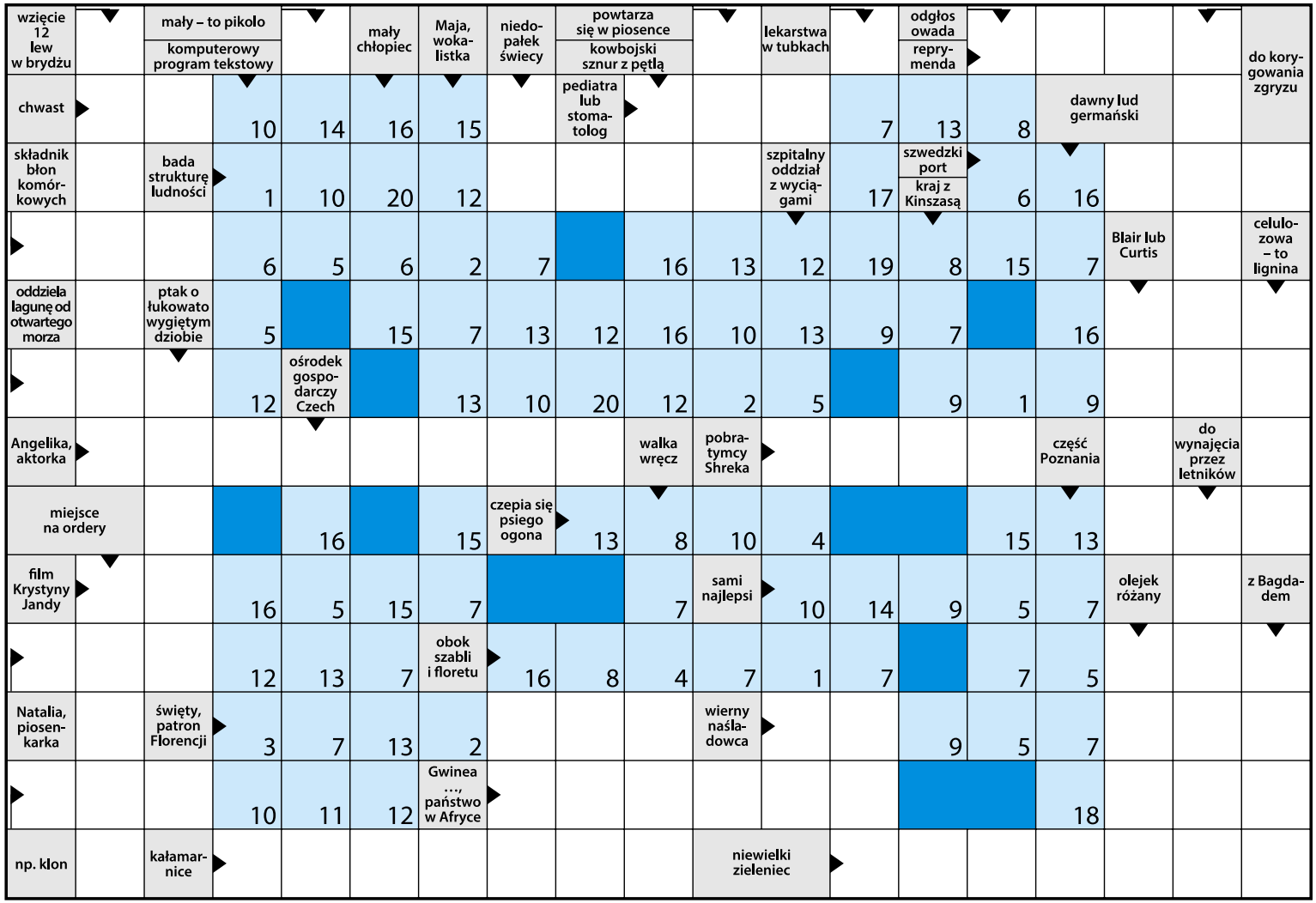

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

1	6	2	7	20	12				
13	12	11	10	13	12	11	10		

Rozrywka w „Wyborczej”

Codzienna porcja łamigłówek od poniedziałku do soboty na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”

JAK ROZWIĄZAĆ SZYFROPANORAMĘ?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki. W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać je do właściwych kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z wydania 17 kwietnia: BAZAR SZEMBEKA

APLIKACJA WYBORCZEJ

Jeszcze więcej rozrywki w aplikacji i na ostatniej stronie „Gazety Wyborczej”